

Billy Bathgate

E. L. Doctorow

E. L. DOCTOROW

Billy Bathgate

Traducere de MIHNEA GAFIȚA

Prefață de DAN GRIGORESCU

PREFAȚĂ

O TRĂSĂTURĂ ESENȚIALĂ a narațiunii postmoderne, pusă ca atare în evidență în aprinsele discuții din ultimele două sau trei decenii dintre criticii și teoreticienii literari, e reinterpretarea raporturilor față de istorie. Se vorbește insistent de o *eroziune* a simțului istoriei și explicația pare a fi simplă: „De vreme ce globul a devenit mai mic, distanțele și spațiile necunoscute au fost eliminate, iar ecranele ne transmit același invariabil colaj de imagini ale trecutului, urmarea nu poate fi alta decât că ne aflăm plantați – sau împotmoliți – în implacabilul *Acum*. Am pierdut nu numai sensul istoriei reale, al trecutului care modelează prezentul, ci și înțelesurile vitale ale viitorului. Posibilitățile ce decurg de aici sunt atât de descurajante, conștiința incapacității noastre de a controla aceste lucruri e atât de paralizantă, dieta noastră zilnică atât de abundentă în stimuli ai prezentului, încât nici nu mai privim la calendar, decât atunci când simțim că se apropie timpul vacanțelor. Nu mai credem despre noi că suntem chemați să contribuim la facerea lumii: noi suntem cei asupra cărora lucrează toate lucrurile lumii și nu ne rămâne decât să acceptăm asta.”⁽¹⁾

Curioasă poate să pară, la prima vedere, importanța acordată de teoreticieni unei chestiuni despre care se credea că și-a aflat de mult răspunsul și că a fost definitiv clasată între problemele ce interesează exclusiv istoria ideilor literare. Cine ar mai încerca astăzi să reconstituie istoria Angliei lui Richard-Inimă-de-Leu sau a Franței din vremea lui Ludovic al XIII-lea pornind de la *Ivanhoe* sau de la *Cei trei mușchetari*? Nimeni nu socotește evenimentul istoric povestit într-un roman al epocii romantice altfel decât ca pe un fundal pe care se proiectează eroul fictiv (sau căruia i se atribuie spectaculoase isprăvi imaginare). Istoria e, deci, o convenție menită să dea personajului inventat de scriitor o identitate credibilă, astfel încât și nemaîntâlnitele lui izbânzi să poată căpăta girul autenticității.

Pe prozatorul postmodern, însă, îl interesează prea puțin salvarea identității personajului său. Și, la rândul ei, transformată într-un colaj arbitrar de evenimente reale și închipuite în care își fac apariția indivizi venind din epoci diferite și neavând, de multe ori, nicio legătură reală cu întâmplările povestite în carte, istoria e un factor ce participă tocmai la destrămarea identității eroului și a spațiului istoric în care e plasat de romancier. Ea este tot o *convenție* literară, ca pe vremea romanticilor, dar de cu totul altă factură; chiar și atunci când e atestat de documente neîndoelnice, textul istoric se transformă într-un „produs al

literaturii”^[2], formulare la care ajungea, încă de acum mai bine de douăzeci de ani, unul dintre teoreticienii importanți ai literaturii contemporane.

Semnificativ, romanele lui E. L. Doctorow sunt printre cele pe care comentatorii fenomenului postmodern le pomenesc cel mai frecvent în intervențiile lor ținând la limpezirea noilor sensuri ale istoriei în literatura de astăzi. Într-un dialog dintre doi reprezentanți de seamă ai criticii americane actuale, scriitorul era evocat ca „exemplul cel mai bun pentru felul în care, transformând trecutul în ceva ce e evident un simulacru sumbru, dintr-o dată ne face să ne dăm seama că aceasta e singura imagine a trecutului de care dispunem.”^[3] Cu alte cuvinte, istoria, așa cum o re-crează scriitorul, e singura pe care se cuvine să o luăm în seamă și orice încercare de a o readapta la istoria reală e inutilă, atât în planul literaturii, cât și în cel al istoriei.

E foarte semnificativă, de aceea, consecvența cu care prozatorul își construiește acțiunea pe fundalul unor evenimente din istoria trecută a Statelor Unite; încă de la primele sale cărți era foarte greu de stabilit dacă istoria juca rolul unui decor în care se desfășura drama unor personaje fictive sau dacă portretul acestora era astfel conturat încât să-l sugereze pe cel al unor participanți reali la drama reală a istoriei. *Cartea lui Daniel*, de pildă, publicată în 1971, cea dintâi operă a lui Doctorow care a întrunit aprecierile foarte pozitive ale criticii (i s-a decernat importantul premiu al Cercului Național al Criticilor), urmărea biografia imaginară a unui băiețandru ce își amintește de părinții săi, executați ca spioni aflați în slujba unei puteri străine. Acțiunea romanului și personajele lui erau evident constituite după modelul celebrului caz al soților Ethel și Julius Rosenberg, condamnați în aprilie 1951 (și executați în iunie 1953), pentru că transmisese ră sovieticilor secretele armei atomice.

Cartea lui Daniel nu e, însă, un roman „cu cheie”: Doctorow nu intenționa să-și pună cititorul în fața unor enigme, lăsându-l să-i identifice pe eroii ascunși sub alte nume și reduși la portrete groțști, așa cum se întâmplă câteodată în astfel de romane. Dimpotrivă, referirile la cei doi spioni sunt clare, nu dau posibilitatea nici unui fel de confuzii – dovadă că absolut toți recenzenții cărții și comentatorii postmodernismului care s-au referit la ea, mai târziu, au rostit cu multă naturalețe numele soților Rosenberg.

Doctorow „rescrie” trecutul ca pe o fantezie. Romanul *Ragtime*, de pildă, reactualizează într-un ritm jucăuș anii de la începutul secolului, punându-și personajele imaginare să se întâlnească și să stea de vorbă cu personaje reale cum au fost Henry Ford, celebrul pianist de jazz

Scott Joplin, iluzionistul Harry Houdini, anarhista Emma Goldman, Sigmund Freud, Carl Jung, arhitectul Stanford White, Theodore Dreiser, magnatul John Pierpoint Morgan. (În același fel, *Balanța*, romanul din 1988 al unui alt reprezentant al generației lui Doctorow, Don DeLillo, va „rescrie” drama asasinării președintelui Kennedy, construind acțiunea ca pe un *puzzle*, combinând piesele evenimentelor reale cu cele ale unor variante de tipul „ce s-ar fi întâmplat dacă...” și obținând astfel un alt desen al faptelor istorice.)

Depinzând de unghiul din care o citești, cartea poate dobândi credibilitatea pe care o răsfărânge asupra acțiunii ei prezența unor personalități reale, la fel de bine cum le poate transforma pe toate acestea în creații fictive, amestecându-se cu celelalte creații fictive ale scriitorului. Și aceasta cu atât mai mult cu cât Doctorow se exersa aici, așa cum s-a băgat de seamă, recompunând, printre altele, o operă gravă a literaturii universale, *Michael Kohihaas* al lui Kleist.^[4] S-a folosit, în descrierea acestei întreprinderi a lui Doctorow, un termen introdus în limbajul scrierilor teoretice de Claude Levi-Strauss: „bricolaj” – înțelegându-se prin acesta „munca pe care o face un om îndemânat, folosindu-se de uneltele ce-i stau la îndemână”. (Levi-Strauss aplica termenul la logica mitului.)

Efectul acestei transcrieri ar putea fi comparat cu „prelucrarea” unei opere wagneriene, de exemplu, transformată în *musical* pentru o scenă de pe Broadway sau a unei simfonii care devine o piesă de jazz (de altminteri, titlul însuși al romanului, *Ragtime*, înseamnă o specie anume de jazz, sincopată, polifonică, răspândită mai ales între 1890 și 1910). *Ragtime* ar putea fi citit și ca replică la *Povestirile din epoca jazzului*, scrise cu mai bine de o jumătate de secol mai devreme de Scott Fitzgerald.

Fără îndoială, e doar o problemă de timp ca povestirea lui Kleist (și, într-o măsură, a lui Scott Fitzgerald) să fie recuperată, nu ca o sursă privilegiată, ci ca un *pre-text* care explodează, pur și simplu, când e așezat într-o ramă nouă, și își revelează nu numai prioritatea, ci și sensurile profunde, tocmai pentru că e așezat într-un fel de contrapunct perpetuu cu textul pe care îl pastîșează în chip declarat. S-ar putea deduce că „bricolajul” avea drept scop, printre altele, să pună în lumină, prin contrast, dramatismul sursei de care s-a slujit; el ilustrează, astfel, una din trăsăturile fundamentale ale postmodernismului: abandonarea subiectului grav al modernismului și orientarea spre teme ale culturii populare – vodevilul, în diverse tonalități, fiind una dintre formele ei predilecte.

În 1983, Doctorow publică *Lacul Cufundarului*, un roman picaresc al

cărui peisaj este Vestul Mijlociu al anilor '30 și al perioadei imediat următoare celui de-al doilea război mondial. E vremea în care înfățișarea exotică a acestor ținuturi se pierdea treptat, tradițiile rurale lăsând loc unei civilizații citadine brutale care se traducea, pe atunci, în ofensiva gangsterilor și a traficantilor de alcool, în sărăcirea dramatică a fermierilor, dar și într-un entuziasm aproape fără de limite față de tehnocrați, de tinerii experți veniți din amfiteatrele universităților să rezolve, în locul funcționarilor publici aleși prin vot popular, problemele complicate ale administrației și economiei. Este epoca arestării lui Capone, a împușcării spectaculoase de către FBI, în celebrul episod de la Cinematograful Biograph din Chicago, a lui John Dillinger, „inamicul public numărul 1” al vremii. Este vremea, firește, a Marii Depresiuni, a *New Deal*-ului rooseveltian, dar și a zgomotoaselor campanii declanșate de diversele „Ligi ale Decenței” care cereau impunerea cenzurii, mai ales în industria cinematografică, a atacurilor împotriva evreilor, a negrilor, a tuturor imigranților, indiferent de nație, dezlănțuită de „Uniunea pentru Justiție Socială”, organizație condusă de reverendul Charles Coughlin căruia i se spunea „Părintele Radio”, fiindcă, deși îndârjit adversar al societății americane moderne, își rostea fulminantele predici politice la microfoanele posturilor de radio, acceptând, deci, această unealtă a civilizației în secolul XX și nu o condamna, așa cum făcea, de pildă, cu cinematograful, cu dansurile la modă, cu competițiile sportive sau cu instituțiile bancare, de credit și de asigurări.

S-ar fi părut că Doctorow nu avea cum să descopere în această atmosferă întunecată elemente care să-i îngăduie scrierea unui roman buf; el a știut, însă, din nou, cum să lege evenimentul istoric cu cel inventat, lăsându-le să alunece mereu pe unul în locul celuilalt, rearanjând piesele vastului mozaic al istoriei Americii într-unul din cele mai tragice momente ale ei.

Așa se întâmplă și în *Billy Bathgate*, romanul său din 1989. De data aceasta, Edgar Lawrence Doctorow se întoarce în New York, orașul său natal și unde fusese student al Universității Columbia. Un element care ar putea să deruteze încă din capul locului e narațiunea la persoana întâi, ceea ce ar lăsa să se presupună că sunt evocate, dacă nu neapărat episoade autobiografice, în tot cazul unele la care scriitorul să fi asistat cândva, în copilărie. Când, însă, anume? În primul rând, copilăria scriitorului nu coincide cu aceea a personajului său: născut la 6 ianuarie 1931, Doctorow nu avea vârsta lui Billy, la datele la care se petrec întâmplările din carte.

În al doilea rând, succesiunea acestor fapte e, ca de obicei în romanele sale, dislocată, raporturile episoadelor reale cu cele descrise în carte fiind, de foarte multe ori, de-a dreptul fanteziste. Singurele repere care permit plasarea acțiunii într-un moment cât de cât precis al istoriei interbelice a Statelor Unite (dacă această precizie istorică are vreo importanță pentru Doctorow sau pentru cititorii lui) sunt numele a două personaje politice: Fiorello La Guardia, ales în 1933 (pe temeiul unui program ce prevedea, printre altele, reprimarea corupției și a teroarei instaurate de gangsteri) și rămas vreme de 12 ani primar al New Yorkului; și Thomas Dewey, care va deveni, în 1935, anchetator special al crimei organizate (în cei doi ani cât va rămâne în această funcție, va trimite în fața judecății 73 de gangsteri și va obține 72 de condamnări) și, în 1937, procuror districtual. Pe vremea aceea, însă, deși nu mai boxa, celebrul campion Jack Dempsey nu se retrăsese cu totul din ring: era arbitru, și va deschide restaurantul despre care vorbește romanul lui Doctorow abia după cel de-al doilea război mondial. Portretul gangsterului prezentat aici sub numele de „Schultz Olandezul”, (nume de împrumut, după cum aflăm, purtat ca un fel de titlu nobiliar, preluat de la un alt gangster, a cărui figură era înconjurată de aura legendelor despre crimele sale îndrăznețe) nu urmează modelul precis al vreunuia dintre nenumărații bandiți ai anilor '20 și '30. Poate că unele trăsături sunt inspirate de celebrul Al Capone (faptul că acesta era italian, născut la Napoli și venit, de mic, cu familia, în Statele Unite, iar „domnul Schultz” era evreu din New York fiind simple detalii). Dar Capone a rămas în marea metropolă de pe Coasta de Est numai până când cel de-al 18-lea amendament la Constituția americană, instituind prohibiția alcoolului pe întregul teritoriu al țării, a intrat în vigoare, în 1920.

Atunci s-a mutat la Chicago (luând înfățișarea unui sobru comerciant de mobilă) și a devenit, în scurt timp, șeful uneia dintre cele mai puternice și mai active bande ale orașului. Și-a eliminat rivalii și i-a pedepsit pe cei suspectați de trădare, cu un înspăimântător sânge-rece; un violent „Război al bandelor” s-a declanșat imediat după venirea în oraș a tânărului italian (care dobândise, încă din foarte timpuria adolescența, la New York, o experiență dură a jafului și a crimei, în faimoasa bandă a celor „Cinci colțuri”). Pe unul dintre concurenții care îl supărau mai tare l-a ucis la lumina zilei, în anul 1924, în florăria din centrul orașului al cărei patron era acesta; în scurtă vreme, a devenit adevăratul stăpân al întregului Chicago: controla nu numai contrabanda cu băuturi alcoolice, dar și cazinourile clandestine, tripourile, bordelurile și localurile de dans. O uriașă rețea de agenți ai

săi strecurau în Chicago (și în alte mari orașe ale Americii) cantități inimaginabile de whisky aduse de peste frontieră, din Canada, sau din Caraibe. Știa să mituiască la timp și pe cine trebuia, așa încât a dobândit imunitate totală, deopotrivă din partea poliției și a instituțiilor civile.

În 1927, s-a hotărât să intre în politică, anunțându-și sprijinul pentru un candidat la funcția de primar al orașului Chicago, „Big Bill Thompson”, el însuși un caz tipic de corupție din acea epocă tulbură. Campania electorală declanșată de Capone pentru protejatul său a fost numită „a ananașilor”, pentru că, pentru întâia oară, se introducea un argument care s-a dovedit foarte convingător: grenada de mână.

Și, peste doi ani, în ziua de Sfântul Valentin a lui 1929, celebrul masacru al unei bande adverse, condusă de Bugs Moran. Episod adesea evocat de literatură și de filme. Episod descris și de Doctorow, numai că el mută acțiunea la New York și o datează ceva mai târziu, în anii '30. Or, în acea vreme, Capone se afla (din 1931) între zidurile uneia dintre cele mai bine păzite închisori din Statele Unite, Alcatraz, pe o insulă din golful San Francisco: fusese condamnat la 11 ani, dar nu pentru crimă (pentru *niciuna* din crimele săvârșite în văzul tuturor), ci pentru evaziune fiscală. Când va ieși din temniță, va fi o biată ruină omenească, abia mișcându-se, înțepenit de o pareză. Abia împlinise 40 de ani. Avea să moară peste opt ani, în 1947, aproape singur, în casa din Miami Beach, care îi rămăsese din uriașa avere de odinioară, spulberată în ziua în care trebuise să-și plătească datoriile către finanțele Americii.

„Domnul Schultz” e destinat unei morți incomparabil mai glorioase. De fapt, figura lui nici nu are amploarea celei a lui Al Capone. E, fără îndoială, la fel de crud (scena memorabilă a execuției fostului său locotenent, Bo Weinberg, o dovedește), își plănuiește loviturile cu aceeași răbdare și le duce la capăt cu totală nepăsare față de primejdii. „Domnul Schultz” nu are încredere decât în propriile intuiții – nici în asociații lui, nici în femeia pe care o iubește. Cu toate acestea, e în stare de generozități care surprind; spontaneitatea cu care îl adoptă pe Billy, afecțiunea aproape paternă față de acest băiețandru ce venea – ca și el însuși odinioară – dintr-un cartier periferic, rău famat al New Yorkului, sunt tot reacții ale cuiva care se lasă condus de intuiție. La drept vorbind, ce știa despre copilul acesta care l-a înveselit într-o zi cu o prestidigitație naivă în fața depozitului clandestin de bere de pe o stradă din Bronx? Pe ce i se întemeia hotărârea de a-l lua lângă sine, dăruindu-i o viață îmbelșugată? Gestul „Olandezului” este, poate, expresia nevoii de tandrețe a unui individ cu o viață sufletească

rudimentară, care își alesese o existență atât de dură. Sau să fie, oare, simpla tactică a cuiva care voia să aibă un om *al său*, cu adevărat de încredere, într-o lume a suspiciunilor și a trădărilor?

„Domnul Schultz Olandezul” este, de fapt, modelat după tiparul *gangsterului*, așa cum apare în mai toate romanele americane. Firește, seamănă foarte puțin cu Popeye, de pildă, căruia Faulkner, în *Sanctuarul* și în *Recviem pentru o călugăriță*, îi descoperea nebănuite, complicate resorturi lăuntrice. Dar Doctorow nu a avut deloc intenția să scrie un roman de factură faulkneriană: direcțiile principale ale narațiunii postmoderne converg înspre eliminarea distincției între o scriere gravă, circumscrisă unor probleme complicate, și aceea adresată publicului foarte larg, „romanul popular”. Subiectul însuși, convențiile tradiționale ale genului – preluate, e drept, cu un surâs ironic pe care îl observă oricine urmărește cu luare-aminte succesiunea episoadelor și comentariul paralel al lui Billy – fac dovada intenției foarte clare. Se pot identifica fără efort secvențe asemănătoare celor din alte romane sau filme despre aceste personaje ce se încapățânează să hotărască propriul destin și pe al altora și, în final, se prăbușesc (lăsând sau nu să se citească astfel o concluzie morală). Gangsterul lacom de existență luxoasă, de fapt variantă a tipului parvenitului, de vreme ce întotdeauna el provine din straturile cele mai sumbre ale lumii celor săraci; mesele îmbelșugate în restaurante de lux, automobilele elegante, amantele alese din „lumea bună” sau, cel puțin, îmbrăcate să semene cu „doamnele adevărate” – toate acestea sunt răzbunări împotriva unei copilării nefericite ale cărei amintiri trebuie să fie neapărat alungate.

Rămân, se înțelege, urme ale trecutului, ascunse cu stângăcie sub pojghița falsului rafinament. Gangsterul are un limbaj bolovănos, cultivă, cu un fel de snobism al grosolăniei, obscenitatea. Nici „Schultz Olandezul” (cel căruia îi place atât de mult eleganța smochingului impecabil, încât îl îmbracă atunci când își torturează adversarii, pregătindu-i, sadic, pentru moarte) nu face excepție. A fost, cu siguranță, una dintre marile dificultăți înfruntate de traducător aceea de a găsi echivalențele românești ale unui limbaj necuviincios, neînchipuit de nuanțat, din originalul englezesc. Și Mihnea Gafița a rezolvat admirabil această problemă, știind să alterneze pasajele pline de culoare – unele de o uimitoare poezie a descrierilor – cu acelea brutale, pline de sevă. Dar cum ne-am aștepta să vorbească între ei gangsterii, mai ales la mână?

Obscenitatea a fost aproape întotdeauna unul dintre principalele capete de acuzare în procesele intentate împotriva acelor scrieri care

subminau principiile tradiționale ale operei literare. Dar, privite de acuzatorii lui *Ulise* al lui Joyce, învinuirile aduse *Doamnei Bovary* sau *Firelor de iarbă*, cu șaptezeci de ani mai devreme, ar fi părut de o mare naivitate; tot așa cum cititorii lui *Billy Bathgate* pot privi cu nedumerire la pledoariile acuzării din procesul de acum șaptezeci de ani al lui *Ulise*. Nu cred că astăzi ar mai putea cineva să se gândească fără spaimă de ridicol la eventualitatea unei acțiuni judiciare împotriva lui Doctorow sau a vreunuia dintre colegii săi de generație. Mai întâi de toate, fiindcă, de pe la sfârșitul anilor '50 încoace, cultura din întreaga lume receptează neconținut efectele a ceea ce s-a numit „revoluția sexuală” a generațiilor *beat*, *hippie*, *pop-art*. Și, apoi, mai presus de toate, obscenitatea nu este a scriitorului, ci a personajelor sale, a „domnului Schultz” și a gangsterilor săi: iar aceștia nu știu ce e aceea „obscenitate”, ci vorbesc așa cum au deprins pe străzile sordide ale copilăriei lor.

Dincolo de surprinzătoarele sale montaje, Doctorow a compus o carte despre un fragment semnificativ al lumii americane dintr-o vreme în care nu delicatețea și sentimentalismul erau principalele sale trăsături. Fără să fie neapărat o scriere polemică, *Billy Bathgate* e un roman ce își propune să reconstituie un moment din istoria mentalităților; *romanul de formare* al unui gangster, privit ca un meșteșugar oarecare care învață cu sârg, cu talent și, mai ales, o meserie rentabilă.

Dan Grigorescu

Nota traducătorului

Cititorii vor găsi în această carte formulări care le vor leza, poate, sentimentul de pudoare.

Traducătorul crede că a procedat în beneficiul d-lor preferând unui academism pudibond o culoare locală plauzibilă.

Iată de ce am adaptat specificului limbii române unele expresii din originalul englez, care, traduse prea fidel, nu ar fi avut aceeași putere de sugestie pe românește, dar am făcut acest lucru păstrând cât mai mult din spiritul textului.

M.G.

PARTEA ÎNTÂI

TREBUIE SĂ FI FOST CEVA PLĂNUIT de el, fiindcă atunci când am ajuns cu mașina la doc remorcherul era deja acolo, cu motorul pornit, legănându-se pe apa fluviului într-o spumă fosforescentă, singura lumină de altfel pentru că luna nu se vedea și nu era niciun bec aprins, nici în baraca unde ar fi trebuit să stea docherul, nici pe remorcher, în mașină nici atât și totuși fiecare știa unde era fiecare lucru, așa încât atunci când a apărut Packard-ul cel mare Mickey șoferul a coborât rampa cu frâna pusă, ca să nu-i zdroncăne roțile pe scânduri, iar când a tras în dreptul pasarelei ușile s-au și deschis și i-au săltat pe sus pe Bo și pe fată până să apuce ei să zică *păs* în toată bezna aia. Și nu au opus nicio rezistență, au trecut numai niște volume negre, atâta tot, și am auzit un zgomot surd, cam cum faci probabil când ești speriat și te trezești cu o mână alta decât a ta peste gură, pe urmă portierele s-au trântit și mașina a pornit ca din pușcă, iar remorcherul s-a desprins și el de mal, deși nu trecuse nici măcar un amărât de minut. Cum nu mi-a spus nimeni să nu, am sărit la bord și m-am agățat de parapet, înfricoșat, bineînțeles, dar altminteri băiat capabil, așa cum zisese și el, băiat capabil și capabil să învețe și, după câte văd acum, capabil să adore, să divinizeze acea brutalitate a puterii cu care el se împăca mai bine ca oricine; da, da, și amenințarea că oricui, dacă-i ieșea în cale, îi putea suna ceasul dintr-o clipă în alta, pe asta se baza totul, de-asta eram eu acolo, de-asta mă treceau florii când mă considera băiat capabil, fiindcă se putea foarte bine să fie un maniac.

Și pe urmă aveam automulțumirea tipică acelor foarte tineri, în cazul de față pur și simplu îmi făceam iluzia că puteam s-o șterg oricând voiam, dacă voiam, că puteam scăpa de el, că puteam scăpa de furia lui, sau de capacitatea lui de înțelegere și de atingerea brațului lui cel lung, și asta pentru că eram în stare să sar câte-un gard și să mă strecur pe câte-o alee, să mă cațăr pe scările de incendiu și să dansez pe marginea acoperișului oricărei clădiri din lume dacă era vorba de așa ceva. Eram capabil, știam și eu încă înaintea lui, deși atunci când mi-a spus el treaba asta a însemnat mai mult decât o confirmare – m-a făcut al lui. Oricum, pe atunci nu mă gândeam la nimic din toate astea, era numai așa, ceva ce aveam în mine și la care puteam apela dacă era cazul, nici măcar o idee, ci un instinct care aștepta în creierul meu, dacă vreodată aș fi avut nevoie de el, pentru că altminteri de ce aș fi încălecat parapetul ca să stau la pândă pe punte, când apa fosforescentă se făcea din ce în ce mai multă în jurul meu, când uscatul

se îndepărta din ce în ce mai mult, când vântul îmi bătea în ochi dinspre hăul negru de apă, iar insula de lumini se înălța în fața mea ca un pachetot uriaș care aluneca pe lângă mine, lăsându-mă izolat în compania marilor gangsteri ai timpului meu.

Aveam instrucțiuni simple pentru când nu făceam ceva ce mi se cerea în mod explicit să fac: să fiu atent, să nu-mi scape nimic și chiar dacă el n-ar fi explicat treaba asta în atât de multe cuvinte, să devin genul de om care în orice moment se uită și în orice moment ascultă, indiferent în ce stare m-aș fi aflat, îndrăgostit, sau în pericol, sau umilit, sau într-o neagră deznădejde – să nu pierd nici măcar o fracțiune de secundă, nici chiar dacă era cea din urmă din viața mea.

Așa încât știam că trebuia să fi fost ceva plănit, deși împănase totul cu furia lui tipică din care rămâneai cu impresia că tot ce făcea îi trecuse prin cap cu o clipă mai devreme, ca de pildă atunci când îl sugrumase pe inspectorul ăla de la pompieri și pe deasupra îi mai și zdrobise țeasta, după care zâmbise către el apreciindu-i flerul profesional. Nu mai văzusem niciodată așa ceva și presupun că există metode mai abile, dar oricum ai întoarce-o este un lucru greu de făcut; tehnica lui consta în aceea că nu avea nicio tehnică, pur și simplu năvălea spre celălalt urlând și cu brațele ridicate, se arunca asupra lui cu toată greutatea și-l trântea grămadă la pământ, ateriza peste el cu o bufnitură de probabil că bietului nenorocit îi plesnea șira spinării, cine știe?, pe urmă îi ținutua brațele jos cu genunchii, îl apuca de beregată și-i înfunda traheea cu amândouă degetele mari, iar când ăluia îi ieșea limba din gură și i se bulbucău ochii îi izbea capul de podea de două-trei ori ca pe o nucă de cocos pe care ar fi vrut s-o despice în două.

Și erau cu toții în haine de seară, mi-aduc aminte de asta, dl. Schultz cu cravată neagră și pardesiu negru cu guler de astrahan, cu eșarfă de mătase albă la gât și cu pălăria gri-perle înfipă pe creștetul capului, în față, exact ca președintele. Pălăria și pardesiul lui Bo rămăseseră la garderobă la Clubul Ambassador unde se aniversau cinci ani de asociere în afacerea cu berea, deci era într-adevăr ceva plănit dinainte, chiar și meniul, atâta că Bo interpretase greșit ideea întâlnirii și-și adusese cu el și ultima cucerire, iar mie ceva îmi spusese atunci, deși habar n-aveam despre ce era vorba când i-au vârat pe amândoi în Packard-ul ăla mare, că fata nu făcea parte din program. Așa că acum era și ea aici pe remorcher, care pe dinafară nu avea nicio lumină, probabil fiindcă trăsese rădelele peste hublouri și deci nu vedeam ce se întâmpla înăuntru, dar auzeam vocea d-lui Schultz și chiar dacă nu puteam desluși cuvintele îmi dădeam seama că nu era ceva de bine și mi-am închipuit că ar fi preferat să nu asiste și fata la ce aveau de

gând să-i facă bărbatului la care poate că ea ținea. La un moment dat am auzit sau am simțit zgomot de pași pe o scară metalică și m-am întors cu spatele la cabină, m-am aplecat peste parapet și am zărit pentru o clipă un ochi luminos de apă furioasă, încrețită, verde-neagră la culoare, și pe urmă a tras cineva probabil perdeaua peste hublou, fiindcă apa a dispărut în beznă. După câteva clipe am auzit pașii întorcându-se.

În aceste condiții, nu mai eram atât de convins că procedasem bine venind la bord fără să mi se spună să vin. Trăiam și eu, ca noi toți de altfel, în funcție de toanele lui, mă gândeam tot timpul cum să-i provoc unele bune și fiindcă oamenii din jurul lui simțeau de obicei nevoia de a-l îmblânzi, atunci când făceam câte ceva din ordinul lui trăgeam tare să mă achit de sarcină cât mai bine și în același timp răsuceam pe toate părțile în minte ce aș fi putut spune în apărarea mea dacă din cine-știe-ce motiv ar fi fost nemulțumit. Nu că ar fi existat vreun drept de apel. Am rămas deci câteva minute acolo, lângă parapetul rece, nemișcat, nehotărât, pasager clandestin, uitându-mă la șirurile de lumini de pe podurile care se îndepărtau, cu sentimentul regretului pentru ce lăsam în urmă. Dar deja coborâsem destul de mult pe fluviu și ajunsesem mai spre larg, unde valurile erau mai mari, remorcherul începuse să se aplece și să se legene, iar eu a trebuit să-mi desfac picioarele ca să-mi păstrez echilibrul. Vântul se întetise și el și prova care spărgea valurile îmi arunca stropi de spumă peste față, mă țineam de parapet cu spatele lipit de peretele cabinei și m-a cuprins la un moment dat acel soi de amețeală asociată de obicei cu senzația că apa este o fiară de pe altă planetă și pe măsură ce se scurgeau clipele se contura în imaginația mea portretul ei de creatură misterioasă, puternică, infinit de vastă, aflată chiar acolo, sub vasul cu care înaintam eu și de altfel sub toate vasele de pe lumea asta care chiar dacă s-ar lega toate unul de altul tot nu ar acoperi niciun deget din pielea ei unduitoare și încrețită.

Așa că am crăpat ușa numai cât să mă strecur cu umărul înainte și am intrat, după principiul că dacă tot era vorba să mor, măcar să mor undeva înăuntru.

Iată ce am văzut după ce am clipit de câteva ori în lumina piezișă a unui lămpaș agățat de tavanul cabinei: Bo Weinberg, elegant cum era, stătea desculț lângă pantofii de lac ascuțiți la vârf, lângă ciorapii negri de mătase și jartierele aferente care zăceau alături răsucite ca niște țipari morți și se uita la propriile lui picioare albe, cum arătau mult mai lungi și mult mai late decât pantofii din care și le scosese, se uita fix la

ele probabil fiindcă picioarele sunt o parte intimă a corpului omenesc greu de asociat cu o cravată neagră. Urmărindu-i privirea a trebuit să fiu și eu de acord cu ceea ce gândea el mai mult ca sigur în acel moment, și anume că deși facem atâta caz de civilizație continuăm să ne deplasăm cu ajutorul acelor prelungiri despicate în partea din față în cinci segmente de lungimi diferite, fiecare acoperit parțial cu ceva cornos.

În fața lui se găsea Irving, proptit într-un genunchi, eficient și impasibil ca de obicei, suflecându-i metodic lui Bo pantalonii cu vîpușcă neagră de satin. Irving mă văzuse, dar se făcuse că nu mă observă, lucru tipic pentru el care era omul de încredere al d-lui Schultz și care făcea exact ce i se spunea să facă, lăsând impresia că nu se gândea la nimic altceva. Acum sufleca niște pantaloni. Era un tip cu pieptul scobit, cu un început de chelie, palid și cu pielea pergamentoasă, ca de alcoolic, și știam eu ce știam despre bețivii de pe vase, cât îi costă ca să stea treji, cum trebuie să se concentreze, starea de rău continuu în care trăiesc. Îmi plăcea să-l urmăresc pe Irving chiar dacă nu făcea, ca acum, de exemplu, ceva extraordinar. Fiecare răsucire a pantalonului era perfect egală cu cea dinainte. Irving făcea totul meticulos și fără mișcări inutile. Era un profesionist, dar cum singura lui profesie era aceea de a face față neprevăzutului vieții pe care și-o alesese, se purta ca și cum viața în sine ar fi fost o profesie, la fel cum presupun că se comportă, într-un serviciu mai convențional, un valet.

În spatele lui Bo Weinberg și la aceeași distanță de el ca și mine, numai că în partea cealaltă a cabinei, stătea dl. Schultz, cu pardesiul desfăcut, cu eșarfa de mătase albă aruncată neglijent pe după gât, cu pălăria lăsată pe ceafă, cu o mână în buzunarul hainei și cu cealaltă atârîndu-i moale pe lângă picior și ținând un pistol cu care țintea în gol către podea.

Scena asta m-a impresionat atât de tare încât m-am umplut de respect, ca atunci când îți dai seama că asști la un eveniment istoric. Totul se mișca la unison în sus și-n jos, dar cei trei din cabină parcă nici nu observau și până și vuietul vîntului se auzea înfundat și îndepărtat aici înăuntru unde și aerul avea un miros greu de catran și de motorină, printre colacii de frînghie groasă stivuiți ca niște pneuri de mașină, printre scripeți și grămezi de lanțuri și rafturi burdușite cu unelte și lămpi cu petrol și o mulțime de alte troace despre care habar n-aveam cum se cheamă sau la ce ar putea folosi, dar nu mă îndoiam că erau esențiale pentru viața marinărească. Și vibrațiile motorului se simțeau foarte bine aici înăuntru și-mi dădeau un sentiment de

siguranță, parcă-mi intrau în palma cu care mă proptisem de ușă ca s-o țin închisă.

La un moment dat ochii mei s-au întâlnit cu ai d-lui Schultz care mi-a arătat brusc două șiruri drepte și egale de dinți mari albi, fața lui cu trăsături dure încrețindu-se a zâmbet de generoasă apreciere. Parc-ar fi Omul Invizibil, a zis el, iar eu am tresărit când l-am auzit rupând tăcerea, cum aș fi tresărit dacă vreun personaj pictat pe peretele unei biserici ar fi început să vorbească. Pe urmă, fără să vreau, i-am răspuns la zâmbet. Sufletul mi s-a umplut de bucurie, sau poate de recunoștință față de bunul Dumnezeu că aveam parte măcar de acest moment în care soarta nu-mi stătea sub semnul întrebării.

— la uite, Irving, a venit și puștiul cu noi, a continuat el. Ce, băiete, îți plac bărcile?

— Nu știi încă, i-am răspuns eu sincer și nu am înțeles de ce răspunsul meu cinstit l-a amuzat atât de tare, dar a început să râdă în hohote, cu vocea lui ca de goarnă, ceea ce mi s-a părut cu totul anapoda față de solemnitatea momentului – expresia celorlalți doi parcă era mai potrivită. Și mai era ceva în legătură cu vocea d-lui Schultz care o făcea să fie un element esențial al puterii lui dominatoare: problema nu este că era întotdeauna foarte sonoră, ci că-i ieșea din gât cu o anumită vibrație armonică de altfel foarte melodioasă, ca și cum gâtul lui ar fi fost o cutie de rezonanță și poate că și coșul pieptului și oasele nasului participau la producerea acelei voci de bariton care-ți atrăgea atenția imediat în sensul că ai fi vrut să ai și tu o asemenea voce ca de goarnă, atâta că atunci când ridica tonul furios, sau chiar când râdea, ca acuma, îți răcăia urechile și-ți dădea un sentiment de neplăcere, cum îmi dădea mie în clipa asta, deși poate că altceva nu-mi plăcea – faptul că mă băgasem și eu s-o fac pe deșteptul când un om trăgea să moară.

De-a lungul peretelui cabinei era o banchetă, sau mai degrabă o poliță îngustă, din stinghii vopsite în verde. M-am așezat pe ea. Ce făcuse oare Bo Weinberg? Eu numai de câteva ori îl întâlnisem, era un fel de cavalier rătăcitor, nu-l prea vedeai în biroul de pe Strada 149, niciodată în mașini, prin camioane nici atât, dar întotdeauna se știa că operațiunile depindeau cumva și de el, tot așa cum depindeau de dl. Dixie Davis, avocatul, sau de Abbadabba Berman, geniul contabil – la asemenea nivel de autoritate. Se vorbea că el era cel care întreținea relațiile diplomatice ale d-lui Schultz, care negocia cu alte bande și ducea la îndeplinire crimele cerute de afaceri. Era unul dintre coloși, iar în materie de teama pe care o inspira poate că numai dl. Schultz i-o lua înaintea. Acum însă era nu numai desculț, ci și cu picioarele dezgolite

până la genunchi. Irving s-a ridicat, i-a oferit brațul, iar Bo Weinberg, sprijinindu-se de brațul lui ca o prințesă la bal, a pus încet și delicat mai întâi un picior, apoi și celălalt, în ligheanul din fața lui plin cu ciment lichid. Din clipa în care mă strecurasem pe ușă înăuntru văzusem, bineînțeles, ochiul de ciment din lighean ca un fel de machetă a mării de afară, care se legăna dintr-o parte în alta după cum remorcherul se înălța sau cobora pe valuri.

Evenimentelor neașteptate eram în stare să le fac față primind botezul lor pe nerăsuflăte, dar pentru așa ceva, sincer vorbind, nu mă simțeam pregătit, îmi dădeam seama că nu era deloc indicat să fiu martor, având în vedere călătoria care i se pregătea omului cu picioarele plonjate în ciment. Mă străduiam să înțeleg seara aceea ciudată și curmarea atât de sinistă, în floarea vârstei, a unei vieți asemănătoare cu geamandurile pe care le auzeam din când în când cloncănindu-și semnalele în timp ce noi ne îndreptam spre larg. Când Bo Weinberg a fost invitat să se așeze pe un taburet de lemn plasat în spatele lui în lighean și să întindă mâinile ca să-i fie legate, am înțeles că faptul de a fi fost martor era problema mea și numai a mea. El și-a întins mâinile punând o încheietură peste cealaltă și Irving a luat o frânghie nouă și cam țeapănă, care mai făcea încă bucle după cum stătuse colac în magazie și i le-a legat în cruce făcând niște noduri perfecte între încheieturi – parcă ar fi fost o secțiune printr-o vertebră. Pe urmă i-a vârât mâinile împreunate printre coapse și i le-a legat de ele în formă de foarfecă, pe sus-pe jos, pe sus-pe jos, și totul de trei-patru ori în jurul taburetului ca să nu-și poată ridica genunchii, apoi a fixat taburetul de lighean trecând frânghia de două ori prin mânere și, cum ajunsese la capăt, a făcut un ultim nod de unul dintre picioarele taburetului. Se prea poate ca Bo să mai fi văzut cândva o asemenea operă de cercetaș făcută cine-știe-cui, pentru că o urmărea oarecum distrat dar admirativ, de parcă nici acum nu ar fi fost el însuși cel gheboșit pe un scaun, cu picioarele plonjate într-un lighean cu ciment din ce în ce mai tare, în cabina unui vas care o tăia fără nicio lumină prin Portul New York, înspre Atlantic.

Cabina avea o formă ovală. În partea din spate, pe mijloc, era o trapă cu zăbrele care ducea undeva jos. Acolo o băgaseră pe fată. În partea din față era o scară de metal nituită care ducea drept în sus, printr-o altă trapă, la timonă, unde bănuiam că se găsea căpitanul – sau dracu'-știe-cum îi mai zicea –, și-și vedea de-ale lui. Nu mai fusesem niciodată pe un vas atât de mare, nu mă suisem decât în bărci cu vâsle, așa încât ceea ce vedeam în jurul meu mă liniștea măcar

dintr-un punct de vedere: că o barcă putea însemna o construcție atât de complicată după regulile vieții pe mare, dar și un mijloc de a-ți croi drumul întortocheat prin această viață, ceea ce dovedea clar vremuri întregi de evoluție. Cum mișcările vasului se făceau din ce în ce mai înalte și mai lungi și trebuia să ne ținem bine, dl. Schultz s-a așezat exact vizavi de mine pe bancheta fixată de perete, iar Irving a apucat piciorul scării care ducea sus la timonă ca și cum s-ar fi ținut de o bară din metrou. O vreme nu a scos nimeni nicio vorbă care să tulbure hurelul motorului și vuietul valurilor, ci am tăcut cu toții, solemn ca niște spectatori la un concert de orgă. Abia acum Bo Weinberg s-a trezit la realitate și a început să se uite în jur ca să vadă ce putea vedea, cine era în jurul lui și ce-ar fi putut face; mi-a aruncat și mie un sfert de privire cu ochii lui negri, un segment scurt din roata pe care a dat-o cu ei, ceea ce mi-a luat o piatră uriașă de pe inimă pentru că nu mai purtam eu – și nici nu voiam să port – răspunderea pentru marea capricioasă care șuiera afară, pentru că în ea nu se putea respira, pentru că era rece, sau pentru că în burta ei era întuneric beznă și te duceai la fund.

Între noi toți care ne aflam în această cabină întunecată, la lumina verzuie a unui lămpaș, se crease o asemenea intimitate încât dacă unul făcea o singură mișcare ceilalți observau, iar eu îmi pironisem ochii pe dl. Schultz care avea treabă: cu un gest scurt și-a băgat pistolul în buzunarul larg al pardesiului, pe urmă a scos din buzunarul de la piept al hainei tabachera de argint în care-și păstra țiğările de foi, a ales una, a pus tabachera la loc, a smuls vârful țiğării cu dinții și l-a scuipat. Irving s-a apropiat de el cu o brichetă pe care a aprins-o cu degetul mare cu o clipă înainte de a i-o vârî sub nas. Dl. Schultz s-a aplecat puțin înainte și a început să-și rotească țiğara ca s-o aprindă uniform și cu tot vuietul mării și hurelul motorului l-am auzit trăgând din ea, *sip-sip*, în timp ce flacăra îi juca pe obraji și pe frunte, ceea ce-l făcea și mai impunător, cu atât mai mult cu cât îl vedeam în lumina cu totul specială a uneia dintre poftele lui preferate.

Pe urmă flacăra s-a stins, Irving s-a retras în colțul lui, iar dl. Schultz s-a așezat pe banchetă rezemat de perete, lăsând să i se vadă un punct incandescent în colțul gurii și umplând cabina de fum cu un miros de care cu dragă inimă te-ai fi lipsit într-o cabină de vas în largul mării.

— Dă drumul la fereastră, băiete, mi-a spus, iar eu am sărit în picioare, m-am întors cu spatele, m-am urcat în genunchi pe banchetă, am băgat mâna printre perdele, am ridicat cârligul și am împins hubloul în afară. Când mi-am tras mâna înapoi îmi era udă și parcă mi

se lipise de ea noaptea de afară. Ce noapte întunecată, nu? a zis dl. Schultz și s-a ridicat și el, i-a dat ocol lui Bo care stătea cu fața către pupa remorcherului și s-a aplecat înaintea lui ca un doctor înaintea unui pacient. Ia uite, a zis, omu'-ăsta tremură tot. Auzi, Irving, cât mai are până se-ntărește? I-e frig lui Bo.

— Nu mai durează mult, a zis Irving. Puțin și gata.

— Numai puțin, a repetat dl. Schultz ca și cum Bo ar fi avut nevoie să i se traducă, apoi i-a zâmbit a scuză și s-a îndreptat de spate punând o mână pe umărul lui, ca un fel de încurajare.

La care Bo Weinberg i-a răspuns ceva ce pe mine chiar că m-a surprins. Nu cred că vreun ageamiu sau orice altă persoană obișnuită ar fi putut zice așa ceva în situația lui, când orice vorbă de până atunci a d-lui Schultz dădea de înțeles în ce lume de mare îndrăzneală se mișcau acești oameni, ca într-un fel de altă dimensiune. Poate că nu făcea decât să-și recunoască disperarea, sau poate că era felul lui riscant de a încerca să-l provoace pe dl. Schultz, dar eu pentru nimic în lume n-aș fi crezut că un om în postura lui ar mai fi putut avea vreun cuvânt de spus despre cum și când urma să moară.

— Sugi pula, Olandezule, iată ce i-a răspuns Bo.

Eu am încremenit, dar dl. Schultz n-a făcut altceva decât să clatine din cap oftând:

— Întâi te rogi de mine și-acum mă faci cum îți vine la gură.

— Nu m-am rugat de tine – ți-am spus să-i dai drumul fetei. Am vorbit cu tine ca și cum ai mai avea ceva omenesc în tine. Da' tu de fapt sugi pula. Și când nu găsești niciuna s-o sugi te duci și le sugi pe-alea de la statui. Asta cred eu despre tine, Olandezule.

Cât timp Bo Weinberg nu se uita la mine era bine – puteam să mă uit eu la el. Avea curaj, nu glumă! Era un bărbat bine făcut, cu părul negru des și lucios pieptănat pe spate, fără cărare; avea o față bronzată ca de indian, cu pomeții obrazilor proeminenți, cu buze groase, bine conturate, cu bărbia puternică, toate așezate pe un gât lung de felul celor pe care stau întotdeauna bine un guler înalt și o cravată. Chiar și așa cum stătea, gheboșit, ridiculizat și neajutorat, cu cravata neagră desfăcută și aruncată pe după gulerul cu aripioare, cu vestonul negru satinat al smochingului îngrămădit pe umeri, adică într-o postură umilă care-l împiedica să vadă altfel decât pe sub sprâncene – chiar și așa mie îmi sugera un gangster de zile mari, fermecător și stilat.

Poate că am avut atunci un moment de șovăială în materie de loialitate, sau poate că în sinea mea îmi spuneam, pe post de judecător, că nu eram încă pe deplin convinși de justetea cauzei, dar mi-a părut rău că dl. Schultz nu arăta și el măcar ceva din rafinamentul

omului cu picioarele în lighean. Adevărul este că dl. Schultz chiar și în hainele lui cele mai bune părea prost îmbrăcat, parcă totul era croit anapoda pe el, așa cum unii au ochii slabi sau brațele rahitice, și probabil că era conștient de asta pentru că indiferent ce făcea tot timpul își sălta pantalonii cu coatele, sau împungea cu bărbia înainte potrivitându-și gulerul, sau își scutura scrumul de țigară de pe vestă, sau își scotea pălăria și-și netezea creștetul capului cu dosul palmei. În mod inconștient, căuta întruna să-și amelioreze raporturile cu propriile haine ca și cum l-ar fi jenat până la disperare și insista atât de mult încât îți creia impresia că toate s-ar fi așezat destul de bine pe el dacă n-ar mai fi tras de ele.

Poate că de vină era și fizicul lui, pentru că avea gâtul scurt și conformația îndesată. Personal cred că lungimea gâtului este cheia grației și a eleganței la oricine, bărbat sau femeie, fiindcă un gât lung sugerează alte câteva lucruri: un raport potrivit între greutate și înălțime, o statură prin ea însăși impozantă, darul pentru contactul vizual, o anume flexibilitate a coloanei vertebrale și lungime a pasului – în general un fel de satisfacție fizică față de mișcare, de unde, poate, chemarea pentru sport sau plăcerea dansului. Pe când gâtul scurt prevestește o sumă de contorsiuni metafizice, oricare dintre ele putând fi cauza acelei neputințe în fața vieții care generează arta, inventivitatea, marile destine, dar și furiile ucigătoare ale unei minți nelalocul ei. Ceea ce nu înseamnă că formulez eu aici vreo lege absolută, nici măcar vreo ipoteză care să poată fi confirmată sau infirmată; nu este vorba de ceva științific, ci mai degrabă de intuiția unui adevăr nescris, de felul celor care păreau destul de plauzibile înainte de apariția radioului. Și poate că și dl. Schultz intuia acest lucru în genialitatea involuntară a judecăților lui de valoare, pentru că numai eu văzusem cu ochii mei două crime comise de el personal, amândouă în regiunea gâtului: o dată când îl sugrumase pe inspectorul de la pompieri și altă dată când îl lichidase încă și mai brutal și expeditiv pe un agent de pariuri din Cartierul de Vest, atât de ghinionist încât dl. Schultz îl găsisse răsturnat pe spate într-un scaun, la frizeria Hotelului Maxwell de pe Strada 47-Vest.

În schimb, chiar dacă din păcate îi lipsea eleganța, știa să te impresioneze în alte moduri. Între spiritul și trupul său exista la urma urmei o legătură intimă: și unul și celălalt erau cioplite zdravăn dintr-o singură bucată și aveau tendința de a nu remarca obstacolele care ar fi trebuit mai degrabă ocolite decât străpunse sau dărâmate. Exact despre această calitate a d-lui Schultz a început brusc să vorbească Bo Weinberg, adresându-se încăperii în general:

— Când te gândești că se dă așa, ca macaronarii, și la cine? la Bo Weinberg, a? să vezi și să nu crezi. Taman la ăla care i l-a luat din drum pe Vince Coll și care i l-a ținut de urechi pe Jack Diamond ca să-i poată el băga pistolu-n gură. Taman la ăla care i l-a rezolvat pe Maranzano și care i-a cumpărat de la *Unione* respect de un milion de dolari. Care i-a dat loviturile alea mari și i-a apărat curul și i-a găsit în Harlem legăturile pe care el era prea tâmpit să și le găsească singur, care i-a făcut averea, care l-a făcut milionar, lua-l-ar dracu' să-l ia, care l-a făcut să arate și a altceva decât un terchea-berchea de doi bani. Labagiu de mahala. Minte de găină. Păi la ce să m-aștept de la el când mă ia pe sus direct din restaurant, din fața tipei cu care sunt logodit? Femei, copii, orice, n-are importanță – ce-i pasă lui?! I-ai văzut pe chelnerii ăia, Irving? Ca niște slugi, păcat că n-ai fost acolo să-i vezi cum se făceau că nu văd cum băga-n el îmbrăcat în costumul lui de mare sculă cumpărat de gata.

Eu m-am gândit că indiferent ce urma nu mai voiam să fiu martor așa încât am închis ochii și m-am lipit ca din instinct de peretele rece al cabinei. Dar dl. Schultz arbora în continuare o față impasibilă, parcă nici nu auzea.

— Nu vorbi cu Irving, a zis el în loc de răspuns. Vorbește cu mine.

— Oamenii vorbesc. Dacă au ceva de-mpărțit vorbesc între ei. Dacă nu se-nțeleg măcar se ascultă unii pe alții până la capăt. Asta fac oamenii. Tu nu știi de unde-ai apărut. Dracu' știe din ce pizdă-mpuțită plină de sculament de maimuțoi ai ieșit. Asta ești, un maimuțoi, Olandezule. Hai, lasă-te pe vine și scarpină-te-n cur. Țuști în copac. Hu-hu, Olandezu', hu-hu.

— Bo, înțelege, te rog, că mie mi-a trecut furia. Mi-a trecut supărarea. Îți răcești gura degeaba, a zis dl. Schultz foarte calm și, ca un om pe care nu-l mai interesează ce se întâmplă, s-a întors și s-a așezat la loc lângă perete, vizavi de mine.

Uitându-mă la spatele cocoșat al lui Bo Weinberg și la capul lui plecat m-am gândit că probabil așa sunt oamenii de rang înalt, li se pare firesc să sfideze, dar și că uneori dovedesc un curaj nebun, acesta este adevărul, ca de bandit de drumul mare pentru care moartea este un fel de joacă zilnică absolut banală, ca atunci când îți achiți facturile sau îți verifici contul în bancă, pentru care propria lui moarte nu este cu mult diferită de a oricui altcuiva, ca și cum ar fi aparținut cu toții, gangsterii ăștia, unei rase avansate, pregătiți de viața lor specială în cine-știe-ce spirit războinic supranatural. Dar ceea ce auzisem eu era de fapt un cântec de disperare: Bo știa prea bine că drept de apel nu exista; tot ce putea spera era să aibă parte de o

moarte cât mai rapidă și fără chinuri; iar mie mi s-a uscat gâtul când mi-am dat seama cu certitudine că exact asta și încercase să facă – s-o provoace, să canalizeze furia d-lui Schultz înspre trăgaciul pistolului, cu alte cuvinte să dicteze felul și ora propriei sale morți.

Eu din atitudinea d-lui Schultz atunci când i-a răspuns, controlată, cu totul atipică pentru el, am înțeles că se simțea atât de stăpân pe situație încât nu-i păsa; își disimulase propria fire devenind autorul mut a tot ce se petrecea acolo pe remorcher, un profesionist anonim, și asta pentru că se lăsase desființat de vorbele lui Bo rămânând calm, gânditor, obiectiv, în maniera clasică unanim acceptată a pajului lui, Bo Weinberg, în timp ce Bo însuși, înjurând și perorând și bătând câmpii, parcă-i luase locul.

Atunci mi-a trecut mie pentru prima oară prin minte faptul că o moarte rituală schimbă ordinea lucrurilor în univers, că se produc inversiuni, că tot ce vezi înaintea ochilor se desfășoară de la coadă la cap sau pe dos, că poți arunca un fel de privire implozivă de partea cealaltă, ba chiar să și miroși, ca atunci când atingi două fire electrice și faci scurtcircuit.

— Oamenii vorbesc dacă sunt oameni, a continuat Bo Weinberg pe un cu totul alt ton. Aproape că nu-l mai auzeam. Dacă sunt oameni își cinstesc trecutul. Își plătesc datoriile. Tu nu ți-ai plătit datoriile niciodată, datoriile cele mai importante, alea de onoare. De ce am făcut mai multe pentru tine, de ce ți-am fost mai mult decât un frate, de-aia am contat mai puțin pentru tine. Trebuia să mă gândesc eu c-aici am s-ajung cu tine, și asta pur și simplu pentru că ești un târâie-brâu care niciodată nu m-a plătit cum meritam, care n-a plătit niciodată pe nimeni după cum merita. Te-am apărât, ți-am salvat viața de zece ori, am făcut în locul tău tot ce era de făcut – și-anume le-am făcut ca un profesionist. Trebuia să mă gândesc eu c-așa o să-ți răscumperi datoria, c-așa-și ține Schultz Olandezul contabilitatea, inventând cea mai aberantă minciună numai ca să te escrocheze – un escroc de doi bani care escrochează și el cum se pricepe.

— Tu întotdeauna le-ai avut pe-astea cu vorbitul, Bo, a zis dl. Schultz pufăind din țigara de foi, apoi și-a scos pălăria și și-a netezit freza cu dosul palmei. Te descurci mai bine cu vorbele decât mine, și-asta pentru că ți-ai făcut și liceul. Pe de altă parte, eu sunt bun la cifre, așa că ne compensăm unul pe celălalt.

După care i-a spus lui Irving s-o aducă de jos pe fată.

Și au apărut într-adevăr de jos mai întâi un cap plin de bucle blonde, pe urmă un gât și niște umeri albi, ca și cum ar fi ieșit direct din ocean.

Mai devreme, în întunericul din mașină, nu reușisem să mă uit prea bine la ea. Rochia de seară albă ca frișca, prinsă în două breteluțe, o făcea să pară foarte subțire, iar aici, în cabina întunecată, printre atâtea obiecte unsuroase unul mai dubios decât altul, era albă și de frică și se uita de jur-împrejur cu un asemenea aer de zăpăceală speriată încât pe mine m-au cuprins bănuieli sumbre că i se pregătea o despuiere îngrozitoare legată nu numai de sex, ci și de demnitate. Bo Weinberg a scos un icnet de undeva din fundul gâtului ca o confirmare a presentimentului meu și după ce că îi aruncase în față d-lui Schultz un val de măscări, a început acum să tragă de frânghii și să-și zgâlțâie scaunul dintr-o parte într-alta până când dl. Schultz a băgat mâna în buzunar, a scos pistolul și l-a izbit scurt cu mânerul în umăr. Fata a căscat ochii mari – niște ochi verzi – când Bo a urlat și și-a dat capul pe spate de durere și cu fața contorsionată i-a spus să nu se mai uite – să-și întoarcă privirile în altă parte și să nu se mai uite la el.

Irving, care suia scara în urma ei, a prins-o exact în momentul când s-a îndoit din mijloc să vomite și a așezat-o într-un colț, pe un teanc de prelate împăturite, rezemată de niște colaci de frânghie. Fata s-a ghemuit acolo cu genunchii la piept și cu capul într-o parte, frumoasă fată, abia acum o vedeam bine, avea un profil elegant, așa cum îmi închipuiam eu că trebuie să arate o aristocrată, cu un nas subțire de sub care pornea buza de sus arcuită fermecător în afară, ca o lună nouă, cu o gură care din locul unde stăteam eu se vedea cărnoasă la mijloc și ca o linie subțire la colțuri, cu o bărbie puternică și un gât grațios ca de lebedă, iar apoi – am îndrăznit să-mi cobor ochii – cu un piept delicat și cu sânii mici neîncorsetați de nicio lenjerie, atâta cât mi-am putut da seama, dar în același timp vizibili pe sub decolteul lucios de satin alb. Irving îi adusese și capa de blană și i-a pus-o peste umeri. Cu atâția oameni în cabină parcă și aerul se făcuse brusc mai greu de respirat. Pe poala rochiei avea o pată, cu ceva lipit de material.

— A borât peste tot acolo jos, a zis Irving.

— Vai, vai, Miss Lola, îmi pare atât de rău, a zis dl. Schultz. Când ești pe un vas parcă nu ai niciodată destul aer. Irving, poate că o gură de... și a scos din buzunarul pardesiului o sticlă îmbrăcată în piele. Dă-i să bea o gură din asta.

Irving s-a proptit mai bine, cu picioarele crăcănate, ca să reziste la legănatul remorcherului, a desfăcut capacul de metal și a turnat cu precizie în el o înghițitură, după care i l-a întins fetei.

— Ia, fetișo, a îndemnat-o dl. Schultz. E bun, e whisky de malț. Îți face bine la stomac.

Eu nu înțelegeam cum de nu vedeau că leșinase, dar se pare că ei

știau ceva mai multe decât mine, pentru că fata și-a mișcat capul, a deschis ochii și chinuindu-se să și-i fixeze undeva mi-a înșelat așteptările romantice de adolescent: a întins o mână după băutură, a luat-o, a studiat-o, a mirosit-o și a dat-o peste cap.

— Bravo, frumoaso! a exclamat dl. Schultz. Te pricepi, nu?! Pun pariu că știi să te descurci în orice situație. Ce? Ai zis ceva, Bo?

— Pentru Dumnezeu, Olandezule! a șoptit Bo. S-a terminat, gata!

— Nu, stai liniștit, Bo, domnișoara n-o să pățească nimic rău. Pe cuvântul meu. Așa, deci, Miss Lola, a continuat dl. Schultz, vezi în ce necaz s-a băgat Bo. De cât timp sunteți împreună?

Fata însă nu a întors ochii către el și nu a scos nicio vorbă. A lăsat mâna să-i cadă moale în poală. Capacul de metal de la sticlă i s-a rostogolit pe genunchi și a nimerit exact într-o crăpătură din podea. Irving s-a aplecat imediat și l-a luat.

— Până astă-seară, a zis dl. Schultz, n-am avut plăcerea să te cunosc. Bo nu te-a adus niciodată cu el, deși era clar că se amoretzase, dragul de el, Bo-celibatarul, Bo-spaima femeilor, era clar că picase-n limbă. Da' acuma-l înțeleg, zău că-l înțeleg. Atâta că-ți spune Lola și sunt convins că nu te cheamă așa. Le știu pe toate fetele pe care le cheamă Lola.

Irving a făcut câțiva pași, i-a întins d-lui Schultz sticla și a dat să treacă la locul lui, dar în clipa aceea remorcherul s-a înălțat pe un val cu prova în sus, așa că a trebuit să se întindă după scara metalică din față, a apucat-o cu o mână și s-a întors într-o poziție de așteptare, ca noi toți ceilalți, uitându-se la fată care nu a scos nicio vorbă nici atunci când remorcherul s-a prăbușit în jos sub picioarele noastre, ci stătea nemișcată, cu două fire de lacrimi prelingându-i-se pe obraji și peste tot era numai apă, și înăuntru și afară, iar ea nu scotea o vorbă.

— Mă rog, a continuat dl. Schultz, indiferent cum te cheamă, vezi bine în ce s-a băgat Bo ăsta al tău. Este, Bo?! Ia arată-i tu, Bo, cum nu mai poți face unele lucruri pe lumea asta. Arată-i cum cele mai simple lucruri – să stai picior peste picior, să te scobești în nas – nu mai ești în stare să le faci. Da, bine, sigur că da, poate să țipe, să urle. Da' nu-și mai poate ridica piciorul, nu se mai poate descheia la șliț, nu-și mai poate scoate cureaua – nu prea mai poate face nimic, Miss Lola. Puțin câte puțin își ia la revedere de la viața asta. Așa că spune-mi, frumoaso, că sunt curios: unde v-ați cunoscut? de când sunteți voi ca doi porumbei?

— Nu-i răspunde! a strigat Bo. N-are nimic de-a face cu ea! Ascultă, Olandezule, vrei motive? Îți dau eu motive cu nemiluita, da' concluzia până la urmă e-aceeași: ești un căcat!

— Aaaa, ce urât vorbești! I-a certat dl. Schultz. În fața doamnei. Și-a băiatului ăstuia. Sunt femei și copii aici, Bo.

— Știți cum i se zice?! Tigăiță. Tigăiță Schultz, a zis Bo, chicotind a râs. Fiecare are câte-un nume și-al lui ăsta e – Tigăiță. Face afaceri cu pișatu'-ăla fermentat care cică-i bere și nici măcar n-o plătește. Se face că uită zilele de plată, are atâția bani că nu știe ce să facă cu ei, în schimb asociaților lui le dă, acolo, trei lulele-trei surcele. O firmă de talia asta, cu berea, cu sindicatele, cu politica – și el o conduce ca pe-o băcănie de căcat. Am dreptate, Tigăiță, sau n-am?!

— Bine, bine, Bo, a zis dl. Schultz dând din cap gânditor, da' vezi tu, eu stau aici în picioare, iar tu stai pe scaun în lighean și s-a zis cu tine și care dintre noi doi stă mai bine-n clipa asta, a? domnu' patru-ace Bo Weinberg?! Auzi, să se dea la ăla pentru care lucrează! Păi eleganță se cheamă asta?!

— S-o prinzi pe mă-ta din zbor și s-o fuți în cur! a strigat Bo. Și tac-tu să lingă balega de cal din drum! Și când oi avea un copil, să ți-l servească rasol pe platou, c-un măr în gură!

— Aoleu, Bo! a exclamat dl. Schultz, înălțându-și ochii spre tavan și desfăcându-și brațele cu palmele în sus ca o chemare mută către ceruri. Pe urmă s-a întors cu ochii înspre Bo și și-a lăsat brațele să-i cadă plesnindu-se peste coapse. Renunț, a zis el în șoaptă. N-am ce face. Irving, mai e vreo cabină liberă jos?

— Cea de la pupa, i-a răspuns Irving, apoi a simțit nevoia să specifice: Adică aia din spate.

— Mulțumesc. Bun, deci: Miss Lola, ești drăguță? a invitat-o dl. Schultz întinzându-i o mână de parcă ar fi fost la dans. Ea a tras aer în piept și s-a ferit de mâna lui strângându-și genunchii la piept pe sub rochie și trăgându-se cât putea mai departe de el. Pentru o clipă dl. Schultz a rămas uitându-se mirat la propria lui mână, ca și cum s-ar fi întrebat ce i se părea fetei atât de scârbos la ea. Cu toții ne-am uitat la mâna lui, Bo pe sub sprâncene din poziția lui gheboșită, opintindu-se și scoțând niște icnete ciudate în același timp, cu urechile și gâtul congestionate de efortul de a rupe legăturile lui Irving. Dl. Schultz avea degetele boante, cu o perniță de carne la încheietura dintre degetul mare și arătător, cu unghiile netăiate de mult și cu smocuri de păr negru la articulațiile degetelor. A apucat-o pe fată de încheietură și a smucit-o în picioare cu tot țipătul ei, apoi s-a întors către Bo:

— Vezi tu, piți, a zis el deși stătea cu spatele la fată, dacă el nu vrea să-și ușureze soarta, trebuie să-l ajutăm noi. Ca să nu-i mai pese, când o fi să fie. Ba chiar să-i pară bine.

Și dându-i fetei un brânci înainte dl. Schultz a coborât către puntea

de dedesubt pe scara metalică. Fata a alunecat pe trepte și a țipat, el i-a spus să tacă, am auzit o boceală prelungă înfundată, o ușă trântită și pe urmă numai vântul și plesnetul apei.

Nu știam ce să fac. Stăteam pe bancheta fixată de perete, aplecat înaintea și proptit cu amândouă mâinile de prima stinghie. Parcă simțeam motorul vibrându-mi în oase. Irving a tușit și a luat-o pe scară în sus către timonă, lăsându-mă acolo singur cu Bo Weinberg care-și lăsase capul să-i atârne în față și-și trăia chinul în sinea lui, dar cum nu voiam să rămân singur cu el i-am luat locul lui Irving la piciorul scării, m-am postat cu spatele la ea și am început s-o urc încet, treaptă cu treaptă, pe călcâie. Când am ajuns la jumătate m-am oprit și m-am răsucit cu fața pentru că Irving intrase în vorbă cu pilotul remorcherului. Am tras cu ochiul, dar era întuneric, nu se zărea decât lumina de la busolă sau de la cine-știe-ce alt cadran de pe pupitrul de comandă, așa că m-am mulțumit să mi-i imaginez numai uitându-se peste provă de acolo de sus, stând de vorbă și căscând gura la mare în direcția nelămurită către care ne ducea vasul.

— Știi, zicea Irving cu vocea lui seacă, hârâită, eu pe mare am început. Eram pilot de șalupe la Bill Barosanu’.

— Serious?!

— Pe bune. Câți sunt – zece ani? Avea bărci bune, cu motoare Liberty, ajungeau la treizeș’-cinci de noduri încărcate.

— Da, da, a zis pilotul, am văzut și eu bărcile-alea. Mi-aduc aminte de *Mary B.* Mi-aduc aminte de *Bettina*.

— Exact, a încuviințat Irving. Și *Pescărușul*. Și *Galway*.

— Irving, a zis Bo Weinberg din lighean.

— Ieșeai pân-aici în radă, a continuat Irving, încărcai lăzile și-n doi timpi și trei mișcări erai înapoi în dreptul Brooklyn-ului sau la capătul Străzii Canalului.

— Da, da, a fost de acord pilotul. Aveam nume și numere. Știam care bărci erau ale lui Bill și după care ne puteam lua.

— Cum adică?! a exclamat Irving și mi-am închipuit că exclamația era însoțită prin beznă și de ceva ce aducea a zâmbet.

— Păi da, a zis pilotul. Pe vremea aia eram și eu pe-o șalupă. C.G.⁽⁵⁾ Doi-opt-doi.

— Să fiu al dracului! a exclamat din nou Irving.

— Te-am văzut trecând. Ce dracu’ să fac?! Un locotenent major avea o sută și ceva pe lună.

— Irving! a strigat Bo. Pentru Dumnezeu!

— Era pregătit pentru orișice, a zis Irving. Asta-mi plăcea la Bill. Nimeni și nimic lăsat la voia-ntâmplării. După primul an nici nu mai

trebuia să luăm cu noi bani lichizi. Totul pe credit, ca niște domni. Da, Bo? a întrebat el în cele din urmă din capul scării.

— Irving, lichidează-mă, te implor, pune-mi pistolu-n ceafă.

— Bo, știi foarte bine că nu pot să fac așa ceva, i-a răspuns Irving.

— E nebun, e-un maniac. Mă torturează.

— Îmi pare rău, a zis Irving pe tonul lui calm.

— Irlandezul s-a purtat mai rău cu el. I l-am luat pe Irlandez de pe cap. Cum crezi c-am făcut, crezi că l-am spânzurat de degetele mari cum îmi face el mie?! Crezi că l-am ținut așa, ca la expoziție?! Am tras, *bang*, și gata. Am tras cu milă, a repetat Bo Weinberg. Am tras *cu milă*, a insistat el, dar la ultimul cuvânt l-a podidit plânsul.

— Poate să-ți dau să bei ceva, Bo, i-a propus Irving de acolo de sus. Vrei să bei ceva?

Dar Bo, căruia îi dăduseră lacrimile, s-a făcut că nu-l aude, iar Irving s-a îndepărtat de lângă trapă.

Pilotul dăduse drumul la stația radio între timp, căutând cu butonul până când s-au auzit niște voci, dar le-a lăsat încet, ca muzica. Unii vorbeau, alții le răspundeau. Își anunțau pozițiile. Nici unii nu se găseau pe acest remorcher.

— Treabă curată, i-a spus Irving pilotului. Treabă serioasă. De vreme nu mi-a păsat niciodată, îmi plăcea oricum. Îmi plăcea să cobor pe mal când și unde mi se năzărea.

— Ahă, a încuviințat pilotul.

— Eu m-am născut lângă un șantier naval și-am crescut pe City Island, a explicat Irving. Dacă nu m-apucam de ce m-am apucat, aș fi intrat în Marină.

Bo Weinberg se jeluia repetând cuvântul *mamă*. Întruna, întruna, un singur cuvânt: *mamă, mamă*.

— Îmi plăcea la sfârșitul unei nopți de lucru, a continuat Irving. Bărcile le țineam într-un doc de pe Strada 132.

— Ahă, a comentat pilotul.

— Urcai pe East River înainte de zori. Tot orașul dormea tun. Soarele-l vedeai mai întâi pe corpurile pescărușilor, pentru că se făceau albi. Abia pe urmă se făcea aurie acolo sus, în vârf, Poarta Infernului.

DIN CAUZA JONGLATULUI ajunsesem acolo. Ne făceam veacul pe lângă depozitul de pe Bulevardul Parcului, dar nu pe acel Bulevard al Parcului de opulență și legendă, ci pe cel din Bronx, o stradă sumbră, anodină, cu garaje, cu hale unde se vindeau tot felul de mașinării, cu câte o curte interioară unde lucra un gater și din loc în loc cu câte o clădire din panouri prefabricate acoperite cu căptușeală de asfalt care cică imita cărămida, un bulevard de construcții ca niște cutii inegale, tăiat în două la mijloc de un canion lat care despărțea centrul de periferie și pe fundul căruia, la cel puțin zece metri sub nivelul străzii, treceau în plină viteză trenurile către Gara Centrală New York, făcând un vacarm atât de strident – și uneori iscând un curent de aer care zguduia gardul de fier înclinat și îndoit de pe margine – încât ne opream din conversație și o reluam de la mijlocul propoziției după ce zgomotul se stinge. Cât timp ne făceam veacul pe-acolo ca să vedem măcar pentru o clipă camioanele cu bere, băieții ceilalți aruncau cu bănuți în pereți, sau jucau tigăițe pe trotuar cu dopuri de bere, sau fumau țigări cumpărate câte trei la cent de la cofetăria de pe Bulevardul Washington, iar restul timpului și-l pierdeau cu speculații de genul: ce-ar fi făcut ei dacă dl. Schultz i-ar fi remarcat, cum i-ar fi demonstrat că și ei făceau parte din bandă, cum ar fi prins din zbor bancnotele noi de o sută de dolari și le-ar fi trântit după aceea acasă pe mesele din bucătărie, în fața mamelor care țipaseră la ei și taților care-i bătuseră la cur. În tot acest timp, eu mă antrenam la jonglat. Jonglam cu orișice: cu pietre, cu portocale, cu sticle goale de Coca-Cola, cu chifle pe care le furam fierbinți din coșurile Brutăriei Pechter și cum jonglam încontinuu nimeni nu mă mai băga în seamă, numai uneori, ca să mă întrerupă, și-atunci îmi dădeau câte-un brânci, sau îmi prindeau câte-o portocală din zbor și fugeau cu ea – asta fiindcă făceam ceva ce nimeni altcineva nu putea face, ceva ce se știa că numai eu eram în stare să fac, înrudit poate cu ticurile nervoase, ceva ce mă scotea în evidență, deși la urma urmelor nu era vina mea. Iar când nu jonglam mă dedam la scamatorii încercând să fac monedele să dispară și să reapară în urechile lor pline de ceară, sau măsluind cărțile de joc din amestecare sau cu ași ascunși în mânecă, așa încât îmi spuneau Mandrake, după numele celui magician din benzile desenate ale lui Hearst din *New York American*, un tip cu mustață îmbrăcat în smoching și cu joben pe cap care mă interesa tot atât de mult ca și magia în sine – adică deloc –, pentru că nu magia conta la mine, niciodată nu contase; la mine

conta dexteritatea, adică acea capacitate de a merge ca un echilibrist pe sârmă, pe vârfurile sulitelor din gardul de fier, pe deasupra trenurilor care se năpusteau pe sub mine iscând trombe de aer, de a face podul, sau roaba, sau stânduri în mâini, sau orice altceva i se năzărea minții mele deprinse cu opțiunile agere. Aveam articulații mobile, fugeam de mâncam pământul, vedeam la distanță, auzeam tăcerea și-l miroseam dinainte să dea colțul pe inspectorul școlar care umbla după chiulangii, așa încât Fantoma ar fi trebuit să-mi spună, după numele celui alt erou din benzile desenate ale lui Hearst din *New York American*, care purta o cagulă dintr-o singură bucată pe cap și un costum cauciucat purpuriu mulat pe corp și avea drept unic prieten un lup. Dar cei mai mulți dintre ei erau niște puștani proști cărora nu le-a trecut prin minte să-mi spună Fantoma nici măcar după ce am trecut pragul Tărâmului, singurul dintre ei care visase într-adevăr la așa ceva.

Depozitul de pe Bulevardul Parcului era unul dintre multele în care banda d-lui Schultz stoca berea verde adusă cu camioanele din New Jersey și din alte câteva locuri de la vest de metropolă. Când sosea de acolo câte un camion nici nu mai trebuia să claxoneze, că porțile depozitului se și deschideau ca o armonică și-l primeau, de parcă ar fi știut să gândească singure. Camioanele erau din Războiul cel Mare, vopsite încă în kakiul inițial al armatei, cu capote înclinate și roți duble la spate, cu tracțiune cu lanț care făcea un zgomot ca de oase tocate, cu stâlpi montați de jur împrejurul platformei, de care erau fixate șipci fasonate grosolan ca să susțină prelata aruncată cu o discreție voită, ba chiar cu eleganță, peste încărcătură, ca și cum nimeni nu și-ar mai fi putut da seama ce se afla sub ea. Dar când dădea colțul câte un camion toată strada puțea a bere, își târau putoarea după ele ca elefanții de la grădina zoologică din Bronx. Iar cei care coborau din ele nu erau șoferi de camion obișnuiți, cu șepci pe cap și pleduri pe după umeri, ci niște bărbați care purtau trenduri și pălării de pâslă și aveau un fel al lor de a-și aprinde țigara între palmele strânse căuș, în timp ce echipele de serviciu dinăuntru vârau camioanele în străfundurile întunecate în care noi muream să zărim ceva, de parcă ar fi fost ofițeri întorși din patrulare din țara-nimănu. Impresia asta căutată, de forță mai presus de lege și de suficiență armată, era cea care impresiona atât de tare niște băieți ca noi încât ne fâțâiam pe-acolo ca un stol de porumbei călători jagoși, bleotocărind și cârâind și zburătăcindu-ne de pe trotuar în clipa când auzeam hurea lanțurilor de la camioane, sau când zăream câte-o capotă înclinată scoțând nasul de după colț.

Bineînțeles, aici era numai unul dintre punctele de tranzit ale d-lui Schultz în afacerea cu berea, câte avea în total nu știam, dar bănuiam

că destule, și adevărul este că niciunul dintre noi nu-l văzuse în carne și oase, ceea ce nu însemna că ne pierdeam speranța; până atunci ne simțeam onorați că dl. Schultz găsisese cartierul nostru potrivit pentru unul dintre punctele lui de tranzit, ne mândream cu încrederea pe care ne-o arătase, iar în rarele noastre momente sentimentale, când nu ne mai porcăiam unul pe altul pentru ifose, ni se părea că luam și noi parte la ceva nobil și că eram de departe superiori altor copii din cartiere banale care nu se puteau bate cu pumnii în piept pentru un depozit de bere sau pentru cultura bogată răspândită în jurul lui, cu bărbați nerași care priveau amenințător și cu o secție de poliție care își făcea un titlu de glorie din a nu respira niciodată aerul de afară, dacă putea aranja în așa fel.

Pe mine mă atrăgea mai ales faptul că deși Prohibiția⁽⁶⁾ fusese abolită dl. Schultz păstra în jurul afacerii lui toate hachițele de pe vremea respectivă. După mintea mea, asta însemna că berea, ca și aurul, era o marfă a cărei manevrare comporta riscuri oricât de legală ar fi devenit, sau că lumea ar fi cumpărat o bere mai bună decât a lui dacă el nu i-ar fi înfricoșat pe toți în continuare, cu alte cuvinte că pentru dl. Schultz firma lui era un fel de regat independent, cu legi dictate de el și nu de societate și că lui puțin îi păsa de ce era sau nu legal pentru că el oricum își aranja apele așa cum credea el că trebuiau aranjate și ducă-se-n pizda mă-sii oricine îi stătea în cale.

Așa încât, vedeți, asta era în inima și sufletul nostru, ale celor care trăiam în Bronx în acel moment istoric și dacă te luai după niște băieți slăbănogi și murdari, cu nasurile pline de muci și dinții acoperiți de piatră verzuie, nu ți-ai fi putut imagina că mai existau și cărți, și școli, și o întreagă civilizație de adulți angajați în ele, a căror specie aproape că dispăruse sub reflectorul orbitor al Depresiunii⁽⁷⁾.

Cu atât mai puțin dacă te uitai la mine. Și într-o zi, mi-aduc aminte că era o zăpușeală mai rea ca niciodată, într-un iulie atât de înăbușitor încât buruienile care creșteau de-a lungul gardului de fier se pleoștiseră până la pământ și din pietrele pavajului se înălțau valuri deja vizibile de căldură, în timp ce băieții stăteau cu toții proptiți de peretele depozitului care cum nimerise, eu rămăsesem pe partea cealaltă a străzii, printre ierburile și pietrele de la marginea canionului cu șine de tren, demonstrându-mi cea mai recentă realizare, jonglatul cu un set de obiecte de greutate diferită, două mingi de cauciuc, o portocală, un ou și o piatră, arta constând în a crea o mișcare galileană, un flux mai mult sau mai puțin continuu al cărui apogeu se menține rupând ritmul prin aruncări compensatoare – un număr care presupune o precizie atât de strictă încât de ce este mai bine realizat de aceea li se pare mai simplu

și mai banal profanilor. Așa se face deci că eram nu numai jonglerul ci și singurul în stare să apreciez performanța mea ca jongler și după o vreme am și uitat de ceilalți băieți și am rămas cu ochii pironiți pe cerul care de căldură căpătase o culoare cenușie, urmărind cele câteva obiecte inegale între ele care îmi intersectau câmpul vizual când în sus, când în jos, ca un sistem de planete urmându-și fiecare orbita ei. Jonglam într-un fel și cu mine însumi, trăiam din plin o aventură spirituală, actor și spectator în același timp, parcă eram în transă și nu mai băgam în seamă nimic din restul lumii, ca de pildă La Salle-ul coupe care a dat colțul de pe Strada 177 pe Bulevardul Parcului și s-a oprit imediat după curbă, în fața unei guri de apă, cu motorul în funcțiune, nici Buick-ul Roadmaster care venea în urma lui și care a trecut de porțile depozitului și s-a oprit la colțul următor, cu Strada 178, și nici măcar Packard-ul cel mare care a dat colțul și s-a oprit exact în fața depozitului ascunzându-i privirilor mele, presupunând că m-aș fi uitat, pe ceilalți băieți care s-au ridicat încet de pe zid netezindu-și turul pantalonilor, în timp ce un bărbat a coborât din față de lângă șofer și a deschis ușa din spate făcând loc să coboare unui personaj îmbrăcat într-un costum alb de pânză cu două rânduri de nasturi, destul de șifonat, cu haina încheiată prost, cu cravata trasă în jos de la gulerul cămășii și cu o batistă mare în mână cu care-și tampona fața – fostul puștan cunoscut în cartier sub numele de Arthur Flegenheimer, iar acum cunoscut lumii întregi sub cel de Schultz Olandezul.

Bineînțeles că exagerez atunci când spun că nu am văzut toate astea, de fapt am văzut tot ce era de văzut, pentru că am o vedere periferică extraordinară, dar m-am prefăcut că nu eram atent la el, cum stătea proptit cu coatele de capota mașinii și se uita zâmbind la băiatul care jongla ținând gura întredeschisă și ochii înălțați către cer, ca un înger transfigurat care-și adora Domnul. Și atunci am făcut ceva cu adevărat genial: mi-am coborât privirile de pe orbită pe strada încinsă și am lăsat să mi se citească pe față o sinceră mirare omenească, în sensul că „aoleu, Doamne, uite-L acolo, în carne și oase, uitându-Se *la mine*“, în timp ce mâinile îmi mergeau înainte ca niște pistoane, iar planetele mele în miniatură, cele două mingi, portocala, oul și piatra, au țâșnit în spațiu, după o ultimă orbită de adio, și au revenit în picaj la intervale egale, dispărând una câte una în canionul din spatele meu pe unde treceau căile ferate către Gara Centrală. Și am rămas așa, cu ochii pironiți și palmele goale întoarse în sus, într-o poză teatrală de uimire, sentiment care în bună măsură mă și cuprinsese, ca să fiu cinstit, uitându-mă la marele om care râdea și aplauda și care și-a întors capul către gorila lui de alături ca să-i împărtășească aprecierea,

ceea ce ăla a și făcut urgent. Pe urmă, dl. Schultz mi-a făcut semn cu degetul și eu am traversat strada val-vârtej, am ocolit mașina și m-am pomenit într-o sală de tribunal improvizată care avea pe o latură haita mea de băieți cu gurile căscate, pe altă latură portiera larg deschisă a Packard-ului, iar pe a treia bezna din adâncurile depozitului și acolo m-am oprit, înaintea regelui meu care a scos din buzunar un teanc de bancnote noi, gros cam cât o jumătate de pâine de secară, a smuls din el una de zece și mi-a plesnit-o peste palmă. În timp ce mă uitam la figura senină a lui Alexander Hamilton care se uita la mine din ovalul lui de secol optsprezece cu armătură de oțel în partea de sus, am auzit pentru prima oară găâitul sonor al vocii d-lui Schultz și într-o clipă de buimăceală mi s-a părut că dl. Hamilton era de fapt cel care vorbea, parcă prinsese viață dintr-o revistă cu benzi desenate, până când simțurile mi-au revenit pe pământ și am realizat că vorbea marele gangster din visele mele. Capabil băiat, a zis el ca o concluzie către asociații lui, sau către mine, sau către el însuși, sau poate chiar către toți în același timp și și-a coborât mâna butucănoasă de ucigaș asupra mea, ca un sceptru, mi-a pus-o cu drăgălășenie pe obraz, pe falcă și pe gât, apoi și-a luat-o, s-a întors cu spatele și a dispărut în hăurile întunecoase ale depozitului de bere, iar porțile s-au îndreptat scrâșnind și l-au înghițit cu un zdroncănit metalic de zăvor.

Ceea ce a urmat mi-a dovedit cu prisosință riscurile unui destin revoluționar: imediat m-au înconjurat ceilalți băieți holbându-se ca și mine la bancnota de zece dolari care mi se odihnea în palmă, abia ieșită de la monetărie. Am înțeles că aveam cel mult o jumătate de minut până să fiu sacrificat pe altarul tribului. Precis că se găsea unul care să zică o vorbă, altul care să mă izbească în umăr cu podul palmei și uite-așa izbucneau resentimentele și ura și se năștea o întreagă teorie de masă despre cum trebuia împărțită averea colectivă și să mi se aplice mie o pedeapsă exemplară, probabil pe motiv că eram un mucos și-un căcănar căruia trebuia să i se crape capul fiindcă se credea mai cu moț decât toți ceilalți. La uitați-aici, am zis eu arătându-le bancnota, de fapt întinzând brațele ca să nu se mai strângă cercul – pentru că înaintea atacului întotdeauna ești îngrămădit, ți se violează drepturile teritoriale firești – și am îndoit bancnota foșnitoare ținând-o cu vârfurile degetelor, o dată pe lung, și încă o dată, apoi de două ori pe lat, până am adus-o la dimensiunile unui timbru poștal, apoi mi-am trecut palmele una peste cealaltă făcând hocus-pocus, am pocnit din degete și bancnota de zece dolari a dispărut. Păi, futu-v-aș eu să vă fut de loaze amărâte, că mi-a trebuit să-mi amestec persoana orfană printre niște nenorociți, niște hoți de două parale care vă spionați și vă

jefuiți frații și surorile mai mici, niște capete pătrate, păi voi să aspirați la o viață de geniu al crimei – voi, cu ochii voștri tâmpi, cu gurile voastre căscate, cu spinările voastre încovoiate, ca de maimuțoi, fireați voi ai dracului în vecii vecilor, vă menesc s-aveți parte numai de locuințe în case de raport, de copii care zbiară, de neveste îngălate, de o moarte lentă, din sentimentul insuportabil al sclaviei, vă condamn la găinării, la câștiguri meschine și la panorama luminatorului de la celulă, câte zile oți avea. la uite! am strigat, arătând în sus și toți și-au îndreptat privirile încotro le arătam așteptându-se probabil să mă vadă culegând bancnota din aer așa cum făcusem de atâtea ori cu monedele lor, cu tigăițele, cu lăbuțele de iepure, dar eu i-am lăsat în credulitatea lor de moment uitându-se în sus în gol, m-am strecurat pe sub cerc și am șters-o ca din pușcă.

O dată ce o luam la fugă nimeni nu mă mai prindea, deși ei au încercat; am tăiat-o pe Strada 177 în jos, către Bulevardul Washington, pe urmă am cotit la dreapta, înspre sud, cu câțiva dintre ei chiar pe urmele mele, în timp ce alții mă escortau în paralel pe celălalt trotuar, iar câțiva se desfășuraseră pe străzile lăturalnice rămase în urmă ca să mă prindă în cazul în care i-aș fi fentat și m-aș fi întors. Dar eu alergam în linie dreaptă, efectiv o ștergeam, așa încât au renunțat unul câte unul gâfâind și am mai schimbat direcția o dată ca să fiu sigur și într-adevăr n-am mai văzut pe nimeni în spate. Ajunsesem în valea pe unde trece trenul suspendat pe deasupra Bulevardului Trei. M-am oprit în ușa unei case de amanet, mi-am desfăcut șiretul de la gheata de sport, am presat bancnota și am îndesat-o înăuntru cât am putut mai adânc, pe urmă mi-am legat șiretul la loc și am luat-o din nou la fugă. Alergam de plăcere de data asta, apărând și dispărând ca pe o peliculă de film pe dungile de soare și de umbră de sub șinele înălțate și fiecare dungă de soare mă orbea pentru o clipă și o simțeam caldă pe obraz ca mâna d-lui Schultz.

Zile în șir după aceea am fost ca niciodată, liniștit și cooperant cu autoritățile. M-am dus chiar și la școală. Într-o seară am încercat să-mi fac lecțiile, dar mama a ridicat ochii de pe masa ei cu boluri de sticlă care conțineau nu apă, ci foc – de unde și condiția doliului ca elementele vitale să se transforme în așa fel încât de pildă să torni apă într-un pahar și abracadabra să ai o lumânare aprinsă – și a zis: Billy, nu e-n regulă, ce-ai făcut? Era un moment interesant, îmi spusese pe nume, Billy, și m-am întrebat cât putea dura, dar a rămas un moment și-atât și pe urmă mama și-a îndreptat din nou atenția spre lumânări și s-a întors cu fața la loc înspre masa ei smălțuită de bucătărie, plină de

luminii. Se uita fix la ele de parcă le-ar fi citit, de parcă dansul fiecărei flăcărui desena mereu câte o literă fugară în alfabetul religiei ei personale. Zi și nopțe, iarnă sau vară, stătea și-și citea luminile și avea o masă întreagă deși nevoie nu era decât de una o dată pe an, dar ea păstra toată pomenirea de care era în stare, căutându-și iluminarea.

M-am dus și m-am așezat pe fereastra de la bucătărie așteptând briza de seară și continuând să răsucesc în minte gânduri atipice. Nu făcusem înadins când jonglasem în fața depozitului de bere. Aspirația mea nu diferea cu nimic de a celorlalți, era ceva legat de cartier; dacă aș fi locuit pe lângă Stadionul Yankee probabil că aș fi știut pe care dintre ușile laterale intrau jucătorii, sau dacă aș fi locuit în Riverdale poate că primarul ar fi trecut în fiecare seară în drum spre casă și ne-ar fi făcut cu mâna din mașina lui de poliție, era vorba de cultura locului unde trăiai și niciunul dintre noi nu se gândea niciodată la mai mult decât, ba de multe ori chiar la mai puțin, așa cum ar fi fost, de pildă, dacă într-o seară, cu câțiva ani buni înainte să ne fi născut noi, Gene Autry ar fi venit să cânte alături de formația lui *western* la Cinematograful Fox de pe Bulevardul Tremont, printre secvențe din filmul cu el însuși – era ceva al tău, ceva ce aveai tu și nu conta despre ce era vorba atâta timp cât era al tău, ceva ce răspundea nevoii tale de faimă, adică pur și simplu comunica lumii că erai și tu cunoscut, sau că vedeai și tu ceea ce văzuseră cei mari sau aproape mari. Că strada ta era și ea cunoscută. Atâta tot, cel puțin eu așa gândisem atunci, doar n-aș fi putut plănui să jonglez încontinuu, zi după zi din viața mea de trândăvie, pândindu-l pe dl. Schultz. Se întâmplase și gata. Iar acum, că se întâmplase, mi se părea a fi mâna destinului. Lumea funcționează prin hazard, dar orice manifestare a hazardului are un ce profetic în ea. Stăteam cu fundul pe pervazul ferestrei și cu picioarele pe barele de fier ruginite ale scării de incendiu și-mi tot despătureau bancnota de zece dolari către ghivecele cu flori uscate și pe urmă iar o împătureau și o făceam să dispară, dar ea apărea la loc, ca să am motiv s-o despățuresc din nou.

Exact vizavi, peste drum, era Casa de Copii Max și Dora Diamond pe care toată lumea o știa de orfelinat, o clădire din cărămidă roșie cu margini de granit în jurul ferestrelor și la baza acoperișului și cu o scară dublă impozantă în față, mai lată în partea de jos decât în cea de sus, ale cărei jumătăți în formă de semilună se întâlneau la ușile de intrare, la nivelul etajului întâi. Stoluri întregi de copii ședeau pe trepte sau se târau în sus și-n jos când pe o scară, când pe cealaltă, ciripind întruna ca păsările și fâțâindu-se de colo-colo într-o continuă fluctuație de grupulețe în sus și-n jos pe scări, unii dintre ei și pe balustrade, exact

ca păsările – păsări de oraș, porumbei sau vrăbii. Stăteau ciorchini-ciorchini pe treptele de piatră sau cocoțați pe balustrade ca și cum clădirea însăși ar fi fost Max și Dora ieșiți la plimbare seara cu propriii lor copii, să ia aer. Nu știu unde îi culcau pe toți. Clădirea era prea mică pentru o școală și nu destul de înaltă ca să fie transformată în bloc de locuințe și ceva din arhitectura ei sugera că avea în jur terenul necesar ca s-o individualizeze, ceea ce nu prea găseai în Bronx nici dacă erai familia de binefăcători Diamond; adevărul este că avea un fel de volum ascuns al ei și o măreție dărapănată cu totul specială și în orice caz aici îmi făcusem cei mai mulți prieteni din copilărie și avusesem parte de câteva experiențe sexuale instructive. La un moment dat l-am văzut venind pe stradă pe unul dintre orfanii incorigibili, prietenul meu dintotdeauna Arnold Gunoi, care-și împingea căruciorul de copil burdușit cu comorile lui ciudate din ziua respectivă. Muncea zi-lumină Gunoi. L-am urmărit cum se chinuia să coboare căruciorul pe scări în jos către subsol, pe sub scările cele mari în formă de semilună. Pe urmă a deschis o ușă ignorându-i pe copiii mai mici și a dispărut în beznă.

Mai demult, când eram mai mic, îmi petreceam aproape tot timpul la orfelinat. Stăteam atât de mult acolo încât ajunsesem să mă mișc prin curtea lor ca și cum aș fi fost unul dintre ei, cu tezaurul de vânătași pe care-l are orice orfan. Și niciodată nu mă uitam pe fereastră să-mi văd casa. Foarte curios cum ajunsesem să mă simt unul dintre ei, pentru că pe vremea respectivă mama încă mai intra și mai ieșea din casă ca orice altă mamă și de fapt aveam parte de ceva ce aducea a viață de familie, din care nu lipseau ușile trântite de proprietar și plânsetele până la ziuă.

Acum, în schimb, când am întors capul și m-am uitat la bucătăria noastră nu am văzut decât lumânările de aducere-aminte ale mamei care luminau încăperea ca pe o scenă de operă în penumbra din ce în ce mai profundă din restul apartamentului și de pe stradă, unde se întunecase, așa încât m-am întrebat în sinea mea dacă nu cumva marea mea șansă avea un viitor cu mult mai lung decât îmi închipuisem eu, acolo, în preajma aceluia orfelinat cu puterile lui stranii, de parcă un fel de lavă a dezastrului și-ar fi croit drum pe stradă, înălțându-se încet-încet, an după an, până când topise casa noastră și o transformase într-o nouă casă de binefacere Max și Dora Diamond.

Sigur că de multă vreme nu mă mai jucam acolo, pentru că mă tenta mai mult să migrez către celălalt capăt al Bulevardului Webster, unde se învârteau bande de băieți mai aproape de vârsta mea și pentru că orfelinatul mi se părea deja un loc pentru copii, ceea ce și era. Dar

rămăsesem în relații bune cu una-două dintre fetele incorigibile și-mi plăcea în continuare să-l vizitez pe Arnold Gunoi. Habar n-am cum îl chema de fapt, dar ce importanță avea? Își petrecea viața cutreierând zi de zi prin Bronx și ridicând capacele lăzilor de gunoi unde găsea tot soiul de lucruri, sau vârându-și nasul pe străzile lăturalnice, prin fundături, în ghețele de sub scări, pe terenurile virane, prin curțile din dos, în spatele magazinelor sau prin beciuri. Nu era o muncă ușoară pentru că pe vremea respectivă gunoiul era o marfă care năștea competiție. După el patruleau negustorii de vechituri cu cotigile lor cu două roți, și vagabonzii cu saci în spate, și flașnetarii, și derbedeii, și bețivii, dar și oameni care nu căutau cu tot dinadinsul lucruri aruncate de alții, ci numai dădeau peste ele. Gunoi era însă un geniu: el descoperea lucruri pe care alți negustori de vechituri le trecuseră cu vederea, el recunoștea valoarea în obiecte de care nu s-ar fi atins nici ultima dintre cele mai jalnice și mai desperate haimanale de pe stradă. Avea un fel de simț înnăscut de a-și alege itinerariile, fiecare zi a lunii îl atrăgea către anumite zone ale cartierului și cred că simpla lui prezență pe o stradă îi determina pe oameni să înceapă să-și arunce boarfele pe scări în jos sau pe fereastră. Și cum de ani de zile tot aduna troace, lumea se obișnuise cu el și ajunsese să-l respecte pentru asta, la școală nu mergea niciodată, nu-și făcea niciodată curățenie, trăia ca și cum n-ar fi fost decât el pe lume și parcă toate-i mergeau de minune acestui grăsan inteligent și aproape mut care își găsisese un mod de viață atât de ciudat, de obstinat, de nelalocul lui ca scop, încât părea firesc și logic, de ajungeai să te întrebi de ce nu trăiai și tu la fel. Să-ți placă tot ce era spart, rupt, sfâșiat, tot ce nu mergea, tot ce era îndoit și crăpat și cu bucăți lipsă, tot ce putea, tot ce nimeni altcineva n-ar fi curățat de jeg ca să vadă cum a fost la început, tot ce-ți cădea în mână despre care nu puteai să stabilești ce era, să descifrezi cum era făcut, sau să determini la ce era bun – să-ți placă și să păstrezi. Și cum eram într-un moment de gândire atipică m-am hotărât brusc, am lăsat-o pe mama cu lumânările ei, am ieșit pe fereastra de la bucătărie, m-am săltat peste balustradă și am luat-o în jos pe scara de incendiu, prin fața ferestrelor deschise cu oameni în chiloți, ca de obicei vara, și când am ajuns la ultima treaptă am rămas o clipă atârnat de ea cu amândouă mâinile, pendulând deasupra trotuarului, apoi mi-am dat drumul și am început să alerg până să ajung jos. Am traversat strada printre mașini și, aplecându-mă ca să nu dau cu capul de scările impozante de granit ale Casei de Copii Max și Dora Diamond, am coborât la subsol unde-și avea sediul Arnold Gunoi. La el înăuntru mirosea a cenușă și indiferent de anotimp era un aer cald ca de vatră și

îngrozitor de uscat prin care pluteau praful de cărbune și emanațiile de cartofi și ceapă putrezite pe care fără discuție le preferam izului umed de deasupra, din sălile și de pe coridoarele pe unde trecuseră generații după generații de copii care făceau pe ei. L-am găsit pe Gunoși ocupat să adauge ultimele achiziții la marele inventar al vieții lui. L-am spus că voiam un pistol. Nici nu-mi trecea prin minte că nu mi l-ar fi putut oferi.

Așa cum mi-a explicat dl. Schultz mai târziu, într-un moment de introspecție, prima dată ți se taie respirația, când apuci obiectul ăla greu în mână și te gândești și răsucești pe toate părțile în minte: dă, Doamne, să mă creadă că sunt în stare să trag cu ăsta, fiindcă ești tot tu cel dintotdeauna, înțelegi, ești tot un căcănar care gândește ca un căcănar, te bazezi pe ei să te ajute, să te nvețe cum să faci, la început e cel mai greu, al dracului de greu și poate că ți se citește-n ochi sau în mâna care-ți tremură și-uite așa ți se-nfățișează momentul ăsta, parc-ar fi un premiu proțăpăit acolo sus ca un buchet de mireasă pe care-l poți înhăța tu sau oricine altcineva. Pentru că un pistol nu-nseamnă nimic până nu ți-l faci al tău. Și pe-urmă ce se-ntâmplă? – ți dai seama că dacă nu ți-l faci al tău ești un om mort, pentru că ai creat o situație, dar de ea se leagă o ură de-sine-stătătoare accesibilă oricui, și pe-asta trebuie să pui tu mâna primul, pe sentimentul furiei că uite ce-ți fac indivizii ăștia care belesc ochii la pistolul tău, care se fac vinovați de crima intolerabilă de a fi cei pe care-i ameninți tu cu pistolul ăsta. În clipa aia încetezi de a mai fi un căcănar, când îți dai seama de furia pe care de fapt ai avut-o în tine tot timpul, atunci te transformi, nu te mai prefaci, ești mai furios ca niciodată de când te știi și valul ăsta mare de ură ți se ridică-n gât și-ți umple pieptul – în clipa aia nu mai ești căcănar și pistolul e-al tău și furia o ai în tine, la locul ei și nenorocirii ăia știu că sunt morți dacă nu-ți dau ce le ceri, adică ajungi la un moment dat să te răstești la ei ca un nebun de legat, să nu mai știi de tine, și de ce-ai mai ști din moment ce ești altcineva, un anume Schultz Olandezul – cine-o mai fi și-ăla. După asta totul merge ca uns, te miri și tu ce ușor îți vine, asta a fost partea cea mai grea, ca atunci, în prima clipă după ce se naște câte-un răhățel d-ăla mic care iese la lumină și mai întâi își ia avânt și abia după aia-și strigă numele și trage pentru prima oară-n piept aerul dulce și curat al vieții pe lumea asta.

Sigur că în momentul respectiv nu percepeam lucrurile în toate aceste detalii, dar greutatea pe care o simțeam în palmă îmi dădea sentimentul celui ce puteam deveni, faptul însuși de a ține un asemenea obiect în mână îmi conferea o nouă maturitate; nu aveam niciun plan imediat cu el, pur și simplu mă gândeam că poate dl.

Schultz avea să apeleze la mine și voiam să fiu pregătit cu ceea ce îmi închipuiam că ar fi căutat, dar era totuși un fel de investiție chiar dacă pistolul nu avea cartușe și trebuia curățat și uns zdravăn de tot, pentru că puteam să-l țin cu brațul întins, să-i scot încărcătorul și să-l vâr înapoi înăuntrul mânerului cu un pocnet reconfortant și pentru că eram convins că seria fusese răzuită, cu alte cuvinte că era o armă de-a Mafiei, ceea ce Gunoi mi-a confirmat spunându-mi unde o găsisese, în mocirlele din jurul Golfului Pelham, la marginea marginii Bronx-ului de Nord, în timpul refluxului, înfipt în mâl ca un briceag de buzunar.

Iar denumirea era și mai grozavă: Automatic, o armă foarte modernă, grea dar compactă și Gunoi mi-a spus că după părerea lui funcționa dacă-i făceam rost de gloanțe, el însuși neavând însă niciunul și a acceptat fără probleme și fără tocmeală prețul de trei dolari propus de mine, s-a dus cu bancnota mea de zece la unul dintre dulapurile lui suprapuse, s-a băgat cu totul în adâncurile lui și a scos de acolo cutia de țigări El Corona în care își ținea ascunși toți banii și mi-a adus înapoi șapte bancnote de câte un dolar foarte șifonate și uzate primite de la cei de prin cartier și-așa am făcut afacerea.

Tot restul serii am fost într-o stare de spirit minunată, generoasă și expansivă, simțind greutatea ambiției mele secrete în buzunarul drept al bermudelor în care descoperisem, ca o confirmare a justității intuiției mele, o gaură tocmai bună pentru a-mi strecura discret pistolul, cu țeava scurtă lipită de coapsă, cu mânerul de-a curmezișul în buzunar, totul perfect și potrivit, parcă ar fi fost făcute una pentru cealaltă. M-am întors acasă și i-am dat mamei cinci din cei șapte dolari, adică aproape jumătate din cât primea ea pe săptămână de la spălătoria industrială de pe Bulevardul Webster. De unde-i ai, banii ăștia? m-a întrebat ea strângând bancnotele ghemotoc în pumn și aruncându-mi zâmbetul ei distrat, apoi s-a întors la capitolul la care rămăsese, pe masa cu lumini. Iar eu mi-am pus bine pistolul și am ieșit din nou pe stradă unde trotuarul era acum pentru adulți în locul copiilor care intraseră în case, pentru că în viața asta colcăitoare de bloc exista o anumită ordine, un anumit principiu de responsabilitate al mamelor și taților, așa încât acum se jucau cărți pe verande și fumul de țigară începuse deja să se răspândească prin aerul serii de vară, femeile în capoate stăteau pe treptele de piatră ca fetele, cu genunchii împungând în sus, perechi-perechi se plimbau apărând și dispărând din cercurile de lumină ale felinarelor, iar pe mine mă mișca profund toată această proastă-dispoziție idilică din care răzbătea traiul sărăcăcios. Și totuși, când m-am uitat în sus cerul era senin și printre acoperișuri clipeau incredibil de multe stele. Foarte romantic totul, ceea ce m-a dus cu gândul la

prietena mea Rebecca.

Rebecca era o fătăuță vioaie, brunetă, cu ochi mari negri și un puf negru foarte fin deasupra buzei de sus foarte pronunțate. Orfanii erau de-acuma înăuntru, îi vedeam prin ferestrele puternic luminate și curate ca niște adevărate ochiuri de diamant, de aici de afară auzeam și ce scandal făceau, mai tare în aripa băieților, și la un moment dat s-a auzit o sonerie și am luat-o pe alee către curtica din spate unde m-am pus pe așteptat într-un colț, pe așa-zisul teren de bătut mingea, cu spatele la gardul de plasă. După vreo oră cele mai multe din luminile de la etajul de sus se stinseseră, așa încât m-am ridicat, m-am dus la scara de incendiu, am sărit și m-am agățat de ultima treaptă, m-am săltat în sus și am început să urc pe scara neagră de fier a iubirii mele, treaptă cu treaptă, punând mână după mână și picior după picior, iar sus, deși nu aveam plasă dedesubt, mi-am făcut vânt către pervazul unei ferestre deschise și am aterizat pe coridorul ultimului etaj, unde dormeau fetele mai mari – unsprezece la paisprezece ani. Micuța mea vrăjitoare era în patul ei, cu ochii negri larg deschiși și când m-am aplecat deasupra ei nu s-a mirat câtuși de puțin să mă vadă. Nici colegelor ei de dormitor nu li s-a părut nimic grozav de comentat. Am luat-o de mână și am condus-o printre perechile lor de ochi până la ușă, am urcat o jumătate de etaj și am ieșit pe acoperiș unde era un fel de loc de joacă pentru fete, cu linii de șotron vopsite cu alb care se zăreau vag în bezna nopții de vară, am înghesuit-o în colțul dintre grilajul de siguranță al acoperișului și ghereta ușii de acces și am început s-o sărut pățimaș, mi-am băgat mâna sub cămașa ei de noapte, pe la gât, ca să-i frec cu dosul degetelor sfârcurile sânilor abia mijiți, pe urmă am apucat-o cu amândouă mâinile de fundul mic și tare pe care-l simțeam conturându-mi-se în palme prin pânza albă de bumbac și, până s-o iau razna chiar de tot, deși știam că ea era în postura cea mai nimerită pentru negocieri, am reușit să tratez un preț convenabil și i-am dat o bancnotă de un dolar din teancul meu împăturit cu grijă, pe care ea a luat-o și a strâns-o ghemotoc în pumn, pe urmă s-a lăsat pe vine și s-a așezat direct pe jos, fără niciun fel de ceremonie, așteptând și uitându-se la mine cum mă mutam de pe un picior pe celălalt ca să-mi scot ghetetele și ce mai aveam până la brâu, destul de stângaci și de ezitant pentru un seducător care mă gândeam în același timp că uite, noi bărbații, ca dl. Schultz de pildă, și ca mine, ne împătuream banii cu grijă, indiferent dacă teancul era subțire sau gros, în schimb femeile, ca mama mea de pildă, sau ca Rebecca, îi strângeau ghemotoc în pumn și nu le mai dădeau drumul, indiferent dacă își boceau nefericirea cu capul învelit într-un șal în fața unei mese

pline cu lumânări, sau dacă se întindeau pe jos și se lăsau futute de două ori pentru un dolar.

TREI

CÂND REMORCHERUL A REVENIT LA DOC ne așteptau în ploaie două mașini cu motoarele pornite. Aș fi vrut să mi se dea ceva instrucțiuni, dar dl. Schultz a îmbrâncit-o pe fata pe care n-o chema Lola pe bancheta din spate a primei mașini, s-a urcat lângă ea și a trântit portiera, iar eu neștiind ce să fac m-am luat și eu după Irving și m-am urcat într-a doua mașină o dată cu el. Norocul meu că avea o strapontină. În schimb m-am trezit mergând cu spatele, față în față cu trei dintre membrii bandei printre care și Irving îmbrăcat acum și el cu trenți și pălărie de pâslă ca și ceilalți care stăteau umăr lângă umăr voinici cum erau și se uitau înainte la mașina din față peste umărul șoferului și al celui de lângă el. Nu era deloc un sentiment reconfortant să mergi așa făcut plăcintă între atâția inși încruntați, hotărâți și înarmați. Îmi doream din tot sufletul să fiu acum ori sub ochii d-lui Schultz, ori singur, de pildă în trenul suspendat care trece peste Bulevardul Trei, citind reclamele la lumina pâlpâitoare a becurilor în vagonul care se îndrepta către marginea Bronx-ului legănându-se pe deasupra străzilor. Dl. Schultz acționa repezit și imprudent uneori și mă temeam rău de tot că și în cazul meu făcuse la fel. Mai repede mă acceptaseră șefii organizației decât membrii de rând. Eu personal mă consideram un fel de membru asociat al bandei și dacă era într-adevăr așa atunci eram singurul, poate fiindcă postul fusese creat special pentru mine, ceea ce ar fi trebuit să le spună ceva acestor capete pătrate, dar din păcate nu le spunea. M-am gândit că poate era din cauza vârstei. Dl. Schultz avea treizeci și ceva de ani, dl. Berman și mai mult de-atât, dar restul, cu excepția lui Irving, aveau douăzeci și ceva și când prindeai o slujbă bună cu posibilități de avansare la numai douăzeci și unu de ani, să zicem, un contracandidat de cincisprezece era un mucos a cărui prezență într-o situație care ținea de afaceri era cel puțin nelalocul ei, dacă nu pur și simplu nepermisă – în orice caz un afront la demnitatea fiecăruia. Unul dintre zdrhonii de la Clubul Ambasador, Jimmy Joio, care stătea pe Bulevardul Weeks imediat după colț de casa mea și al cărui frate mai mic era în clasa a cincea cu mine, chiar dacă de fapt o făcea a treia oară iar eu îl ajunsesem din urmă, s-a uitat prin mine de cele câteva ori când am dat ochii cu el, deși nu se poate să nu mă fi recunoscut. Printre toți acei pistolari ajungeam să mă simt de la o clipă la alta un fel de căcățiș pocit, nici măcar un băiat acolo, ci un pigmeu, o mogâldeață de bufon diform care barem atât de prompt știa să fie cât să se dea la o parte din calea

dulăilor cei mari ai regelui. Tot ce-i plăcea d-lui Schultz trăia sub protecția lui, dar îmi dădeam seama că trebuia să-mi îmbunătățesc relațiile cu toți ceilalți deși habar n-aveam când sau cum aș fi reușit treaba asta. În orice caz nu stând pe o strapontină și încercând să-mi țin genunchii să nu se bușească de-ai lor – nu ocazia asta o așteptam. Niciunul nu scotea o vorbă, dar știam deja din experiența practică a unor asemenea lucruri că asistasem la încă una dintre crimele d-lui Schultz, și anume la cea mai confidențială, în orice caz la cea mai atent plănuită și indiferent dacă asta îmi consolida în fața lor statutul de asociat demn de încredere sau îmi puneia viața rău de tot în pericol, mă gândeam acum, stând în mașină și mergând cu spatele la ora două noaptea pe Bulevardul Unu, că nu-mi plăcea deloc toată treaba, că mi-ar fi fost foarte bine și fără și că fusesem un dobitoc patentat să mă expun la așa ceva. Mă găsisem eu să mă iau după toanele d-lui Schultz. Doamne, Dumnezeu! Mi s-au înmuiat picioarele, îmi era greață, parcă aș fi fost în continuare pe vas. M-am gândit la Bo care poate că și în clipa asta tot se mai ducea la fund, cu ochii larg deschiși și brațele ridicate deasupra capului. În măsura în care mai puteam gândi rațional eram curios să știu ce urma să se întâmple cu Miss Lola, pentru că și ea fusese martoră și criminalilor teoretic nu le place să mai fie și altcineva de față, iar poziția ei în toată povestea asta mă interesa în mod deosebit, așa încât trebuia să aflu despre soarta ei. Pe de altă parte nu trebuia să intru în panică: doar mai era încă în viață, nu?

Cum starea în care ajunseseam nu-mi plăcea, mi-am pironit privirea pe fereastra mașinii ca să sorb din ochi structurile orașului, soliditatea clădirilor întunecate, culorile stopurilor reflectate în luciul asfaltului negru. Întotdeauna metropola mi-a insuflat un sentiment de siguranță atunci când am avut nevoie de el. Mi-am reformulat în minte intențiile dominatoare cu care pornisem. Dacă nu mă puteam lăsa ghidat de propriile mele instincte, atunci nu aveam clasa d-lui Schultz. Dacă el acționa fără să se gândească prea mult, așa trebuia să procedez și eu. Și unul și celălalt eram ființe alese și în măsura în care aveam încredere în mine însumi trebuia să am încredere și în el. Ajunseseam însă într-o stare de pericol tridimensional care-mi dădea fiori: mă amenințam eu însumi, mă amenința mentorul meu și mă amenința ceea ce-l amenința pe el, adică o viață de afaceri puse sub semnul crimei. Și pe lângă toate astea mai erau și polițiștii. Deci patru dimensiuni. Am deschis foarte puțin geamul, cât să respir o gură de aer rece de noapte, și m-am mai liniștit.

Mașinile se îndreptau către zona rezidențială a orașului, pe Bulevardul Patru, pe urmă am luat-o printr-un tunel care ne-a scos pe

viaductul din jurul Gării Centrale, am intrat pe Bulevardul Parcului – de data asta pe cel adevărat –, am trecut de noul turn Waldorf-Astoria, cu celebra Alea a Păunului și cu și mai celebrul maestru de ceremonii, irezistibilul Oscar, după cum citisem eu în *Mirror*, sursa mea infailibilă de informații, am cotit la stânga pe Strada 59, dar acolo ne-am împotmolit în spatele unui tramvai cu un clopot care mie mi-a răsunat în urechi precum gongul de la un meci de box și până la urmă am cotit din nou și ne-am oprit la colțul Parcului Central, la picioarele generalului Sherman⁽⁸⁾ care stătea proțăpit pe cal și se lupta cu ploaia, aceeași ploaie care se revărsa din bazinele supraetajate de pe partea cealaltă a pieței peste ochiul subțire de apă pe unde ar fi fost obligat să-și mâne calul dacă voia să pună mâna pe femeia cu coșul de fructe din vârful întregului eșafodaj, presupunând că pornise după fructe. Niciodată nu mi-au plăcut monumentele publice, sunt niște lucruri străine, nelalocul lor în centrul New York-ului, absolut ca nuca în perete, dacă nu chiar niște minciuni ordinare, și despre Bronx se pot spune multe, dar nu vei găsi niciodată generali călare pe cai ridicați în două picioare, nici cucoane încărcate cu coșuri de fructe, nici soldați cocoțați elegant pe câte o movilă de camarazi morți, cu brațele și puștile înălțate către ceruri. Spre uimirea mea, portiera s-a deschis brusc și l-am văzut în cadrul ei pe dl. Schultz. Haide, băiete, a zis el întinzând mâna către mine, m-a apucat de braț și m-a smucit afară din mașină. M-am trezit deodată în ploaie, în Piața Marii Armate, gândindu-mă că în universul ăsta plin de apă atâta îi fusese dat genialului jongler fantomatic din lumea interlopă, că o să fiu găsit sub un tufiș oarecare din Parcul Central cu fața în jos într-o băltoacă de noroi și că dacă adâncimea la care te îneci este cumva o măsură a reușitei, atunci nu valoram cu nimic mai mult decât ceea ce ar fi căutat câinele care avea să mă urnească din cele două degete de apă cu botul și să-mi lingă noroiul de pe ochii căscați. Dar dl. Schultz m-a dus în grabă către mașina din față spunându-mi:

— O conduci pe fată acasă. N-o lași să dea niciun telefon nimănui, deși nu cred să-ncerce. O să-și pună niște boarfe-ntr-o valiză. Stai cu ea până mă-ntorc eu. Nu durează mult. Atâta, stai cu ea și-o să te sunăm noi pe interior s-o aduci jos. Ai înțeles?

Am dat din cap că da. Am ajuns lângă mașina cealaltă și deși îi picura apă de pe borul pălăriei abia acum s-a aplecat înăuntru și a luat de pe bancheta din spate o umbrelă neagră, a deschis-o, s-a aplecat din nou în mașină, a tras-o afară pe fată și mi-a dat-o mie împreună cu umbrela. Minunată clipă, noi trei sub aceeași umbrela, fata uitându-se la el cu un zâmbet ușor și enigmatic, iar el mângâind-o pe obraz și

zâmbindu-i la rândul lui. Pe urmă el s-a vârat repede înapoi în mașină care a țâșnit de lângă trotuar cu un scrâșnet de roți până să apuce portiera să se închidă ca lumea, urmată îndeaproape de cealaltă mașină.

Am rămas unul lângă altul în mijlocul unei furtuni cumplite. Mi-am dat seama că habar n-aveam unde locuia Miss Lola și nu știu de ce, dar eram convins că totul depindea de mine, că ea trebuia să fie complet lipsită de orice voință și că aștepta să fie dusă. Dar ea m-a apucat de braț cu amândouă mâinile strângându-se lângă mine sub ditamai umbrela neagră pe care ploaia răpăia ca pe tobă și a început să mă tragă ea pe mine când la pas, când în fugă peste Bulevardul Cinci care lucea atât de tare de apă încât ploaia ne împrăștia și de jos în sus după ce ajungea la pământ. Parcă ne îndreptam către hotelul Savoy-Plaza. Într-adevăr, din spatele ușilor pivotante a apărut un portar cu propria lui umbrelă și ne-a ieșit înainte alergând și dovedindu-se săritor, dar inutil, pentru că în clipa următoare am dat buzna în holul acoperit cu mochetă și puternic iluminat, dar totuși intim, unde un individ îmbrăcat în veston cu cozi la spate și pantaloni cu vipușcă ne-a scăpat de umbrela noastră. Miss Lola, fermecătoare și îmbujorată la față de toată aventura, a început să râdă uitându-se în jos la rochia distrusă de ploaie, și-a trecut mâinile ca un pieptene prin părul ud și pe urmă și le-a scuturat pe amândouă pe mochetă răspunzând la salutul recepționarului – bună seara, Miss Drew, bună seara, Charles – ca și cum era de la sine înțeles, și la salutul curtenitor al polițistului care stătea de vorbă în căldura holului primitiv al hotelului cu prietenii lui din personal, ca de obicei când era de serviciu noaptea pe o vreme dușmănoasă; în schimb mie, care nu îndrăzneam să mă uit la el, mi s-a uscat gâtul așteptând să văd cum îi explică prezența mea, derbedeu tipic în ochii unui polițist, și mi-a venit foarte greu să nu întorc capul spre ușile pivotante pe unde oricum n-aveam nicio șansă de scăpare, mai degrabă o luam pe scara curbă din spatele lifturilor, chiar dacă ducea în sus, pentru că așa fi găsit eu pe unde să cobor. M-am rugat ca dl. Schultz să nu fi făcut o prostie, m-am rugat ca Miss Lola Miss Drew să se dovedească măcar convingătoare, dacă nu plină de resurse, indiferent cum o chema de fapt și prin ce trecuse în această noapte a morții bărbatului la care ținuse probabil destul de mult ca să meargă împreună la restaurant și să se culce cu el. Dar ea nu a dat niciun fel de explicație, ca și cum în fiecare noapte venea așa, însoțită de băieți ciudați îmbrăcați în haine ieftine și ponosite din imitație de piele și pantaloni de lucru de culoare cazonă, cu freze pompadurești tipice pentru Bronx, ca și cum eram partenerul ei normal de pat, ci și-a luat

cheia pur și simplu, m-a luat pe mine de braț și m-a condus către lift, ușile s-au închis în urma noastră și am început să urcăm fără ca liftierul să ne întrebe la ce etaj, iar în mintea mea s-au conturat în același timp adevărul că explicații li se cer tuturor, mai puțin celor de la vârf și revelația înspăimântătoare că această Miss Drew care se uita acum la mine cu ochii ei verzi și cruzi tocmai avusese parte de o călătorie a dracului de incitantă cu un remorcher.

Hotelul ăsta era cam așa: când s-au deschis ușile am coborât din lift direct în apartament. Parchetul gol era foarte strălucitor lăcuit și pe perețele din față era atârnată o carpetă, sau o tapiserie, ceva care nu se mai termina, cu șiruri de cavaleri în armuri, cu lănci, pe cai ridicați în două picioare, fiecare stând pe picioarele dinapoi exact în același unghi ca și ceilalți, cum stau majoretele, și în încăperea asta nu era nicio mobilă pentru că pur și simplu era foaietul de intrare, doar dacă nu voiai să te cufunzi într-una dintre cele două urne înalte până la brâu din colțuri și să stai acolo în mijlocul unui cerc de filosofi greci care se plimbau de jur împrejurul tău înveliți în cearșafuri, sau în giulgiuri, după starea de spirit în care te găseai. Eu am preferat să rămân în compania noii Miss Drew care a deschis cu un gest larg ușa dublă de pe mâna stângă, înaltă până la tavan, și și-a continuat drumul pe un hol nu prea lung, decorat cu picturi în ulei mai degrabă cafenii, toate cu crăpături foarte fine. Tot pe mâna stângă era o ușă deschisă de unde o voce de bărbat a strigat-o când a trecut:

— Drew?

— Fac pipi pe mine, Harvey, a strigat ea din mers pe un ton foarte normal, apoi a dat colțul și am auzit-o deschizând și închizând o altă ușă. Am rămas acolo în picioare, în pragul unei camere unde se găseau biblioteci ca niște vitrine, cu uși de sticlă și cu o scară înaltă proptită de ele care se mișca de-a lungul lor pe o șină, iar într-un colț era un glob pământesc cu o carcasă de lemn lăcuit. Toată lumina o dădeau două veioze de alamă cu abajururi verzi așezate de-o parte și de alta a unei canapele înfoiate pe care stăteau alături doi bărbați, unul mai bătrân, celălalt mai tânăr. Un lucru mi s-a părut demn de reținut: cel mai bătrân ținea în mână sula sculată a celui mai tânăr.

Trebuie să recunosc că m-am holbat la ei.

— Credeam că nu mai vii în seara asta, a strigat bărbatul mai bătrân uitându-se fix la mine, dar atent în altă parte. Apoi a dat drumul la ce ținea în mână și s-a ridicat de pe canapea îndreptându-și cravata. Era un tip înalt și bine făcut acest Harvey și purta un costum de tweed cu vestă care cădea impecabil pe el și apropiindu-se de mine și-a băgat mâna în buzunarul vestei ca și cum l-ar fi durut ceva pe dedesubt deși

nu părea să fi suferit de ceva, ba chiar arăta perfect sănătos, ca un om care se îngrijea. Și pe lângă asta îți inspira și respect – instinctiv m-am dat la o parte din calea lui. Trecând pe lângă mine m-a întrebat tare la ureche: Toate bune? și mi-a întors spatele, iar eu am remarcat urmele de pieptene în şuvițele care-i coborau de la tâmpile spre ceafă, numitului Harvey.

Totul era atât de simplu când trăiai pe o planetă unde nu se cereau explicații. Parcă și aerul era ceva mai rarefiat, mai subțire decât cel cu care eram eu obișnuit, dar în același timp parcă nici de prea mult efort nu era nevoie. Bărbatul de pe canapea a apucat cu două degete apărătoarea de pe brațul de lângă el și s-a acoperit cu ea. Ridicând ochii către mine a început să râdă într-un mod care ne făcea complici și atunci mi-am dat eu seama că era ca și mine, clasă muncitoare. La prima vedere nu-mi picase fisa asta pentru că nu-i văzusem decât rimelul de pe ochii negri realmente pătrunzători și părul negru pieptănat lins fără cărare. Peste umerii largi și osoși purta un pulover ca de student cu mânecile strâmte la încheieturi și cu un model de carouri în maro deschis și gri.

D-lui Schultz trebuia să-i mulțumesc pentru toată experiența asta uluitoare, așa că m-am gândit să fac bine și să mă ocup și de treburile lui. Am luat-o pe holul respectiv, am dat câteva colțuri și l-am găsit pe Harvey într-un dormitor cu pereții capitonati în gri și alb, mai mare decât trei dormitoare din Bronx puse unul lângă altul, stând picior peste picior și cu o țigară în mână pe marginea unui pat dublu enorm, în fața ușii unei băi cu oglinzi pe pereți și cu podeaua tapetată cu faianță albă, unde Miss Drew dăduse drumul la apă în cadă, ceea ce-l obliga să vorbească tare ca să încerce să acopere zgomotul apei.

— Iubito? a strigat el. Spune-mi unde-ai fost și ce-ai făcut. Doar nu l-ai lăsat baltă.

— Nu l-am lăsat, iubire. Dar a dispărut din viața mea.

— Da' ce ți-a făcut?! Că doar căzuseși în limbă după el, a zis Harvey zâmbindu-și acru și sarcastic în bărbie.

— Mă rog, dacă vrei să știi, a murit.

Harvey s-a îndreptat de spate și și-a înălțat capul întrebându-se probabil dacă auzise bine, dar nu a scos nicio vorbă ci s-a întors și s-a uitat către mine care mă așezasem în colțul celălalt al camerei pe un scaun tapițat cu pluș gri, un băiat la fel de nelalocul lui aici ca și în ușa bibliotecii, numai că acum, în lumina noilor vești aflate, mă și observa, așa încât de dragul lui m-am îndreptat și eu de spate și i-am întors privirea la fel de direct.

Apoi s-a ridicat brusc, a intrat în baie și a tras ușa după el. Eu am

luat de pe noptieră telefonul, am dus receptorul la ureche și am așteptat, dar când centralista mi-a răspuns: Da, vă rog, am închis. Era un telefon alb. Nu mai văzusem niciodată telefoane albe. Până și firul era îmbrăcat într-un material alb. Patul uriaș avea o spetează mare albă, tapițată, și era împroșcat cu perne mari pufoase cu fustițe de dantelă, vreo șase în total, și toată mobila era gri, și covorul gros era și el gri, iar luminile se vedeau de sub un fel de cornișă care mărginea tavanul de jur împrejurul peretelui. Două persoane locuiau în acest dormitor pentru că pe amândouă noptierele erau cărți și reviste și erau două hărbăi de dulapuri cu uși albe și picioare albe curbate care înăuntru aveau haine, ale lui și ale ei, și două comode pereche, una cu cămășile lui, alta cu lenjeria ei, și până acum tot ce știam eu despre bogăție era ce citisem în revistele ilustrate și ce-mi imaginasem că-mi puteam imagina, dar bogăția de lucruri din camera asta era uluitoare, nici nu-ți venea să crezi câte le trebuie oamenilor când sunt bogați, de pildă niște bețe lungi cu limbă de pantofi în vârf, și pulovere de toate culorile curcubeului, și zeci de pantofi de toate soiurile pentru toate ocaziile, și seturi întregi de piepteni și perii, și cutii sculptate în care erau grămezi de inele și brățări, și ceasuri deșteptătoare cu bile suspendate care se învârt mai întâi într-o direcție, se opresc, apoi se învârt în direcția cealaltă.

La un moment dat s-a deschis ușa de la baie și a ieșit Harvey ținând cu amândouă mâinile întinse o grămăjoară de boarfe pe care le avusese pe ea Miss Drew – rochia, chiloții, ciorapii și pantofii – și le-a aruncat pe toate într-un coș, apoi și-a scuturat palmele una de alta vizibil nemulțumit, s-a dus într-un colț al camerei, a deschis o ușă, a intrat închizând-o după el, am văzut aprinzându-se o lumină – era o debara de unde a ieșit cu o valiză pe care a azvârlit-o pe pat și s-a așezat lângă ea picior peste picior și cu brațele încrucișate pe genunchi, așteptând. Am așteptat și eu pe scaunul meu. Într-un târziu doamna a ieșit din baie învelită într-un prosop uriaș cu colțul îndesat înăuntru sub claviculă și cu un alt prosop strâns pe cap ca un turban.

Discuția se învârtea în jurul comportamentului ei. Dezordonat și neparolist, după părerea lui. Nu insistase chiar ea să accepte invitația aia la cină mâine seară? Ca să nu mai vorbim de regata din weekend. Ce voia, să-și piardă toți prietenii pe care-i aveau?! Argumentele lui păreau perfect rezonabile, dar eu nu-l mai puteam urmări pentru că Miss Lola Miss Drew și le susținea pe ale ei în timp ce se îmbrăca. Se dusesse la dulap și lăsase să-i cadă prosopul cel mare și era poate mai înaltă și cu talia mai lungă și poate că avea curul ceva mai plat și mai moale, dar în linii mari avea aceeași șiră a spinării proeminentă cu oase

subțiri de față ca și moaca aia mică a mea de Rebecca și toate componentele erau la fel ca la Rebecca și suma lor dădea corpul de femeie pe care-l știam, dracu' știe ce mă așteptasem să văd. Atâta că era o ființă muritoare cu pielea înroșită de apa fierbinte care și-a pus centura de jartiere și și-a ridicat pe rând, încet dar eficient, câte un picior subțire, l-a vârât în ciorapul fin pe care l-a tras în sus netezindu-l încontinuu și străduindu-se să păstreze dreaptă cusătura, apoi și l-a lăsat jos răsfirându-și degetele, și-a înălțat șoldurile ca să prindă ciorapii de clenciurile de metal ale centurii, pe urmă și-a ridicat din nou pe rând picioarele ca să-și pună jupa de satin alb pe care a tras-o în sus și a strâns-o pe talie – totul cu acea eficiență îndelung exersată a femeilor ca specie când se îmbracă, ferm convinse întotdeauna că breteaua de la sutien este armura lor pe lumea asta și le apără de războaie, de năvăliri, de foamete, de potop, de secetă, de flăcările nopții arctice. Tot stând eu cu ochii după ea, se îmbrăca din ce în ce mai mult, și-a tras și o fustă peste cap, a lăsat-o să-i cadă pe talie și i-a smucit fermoarul în sus pe un șold, și-a strecurat picioarele într-o pereche de pantofi cu tocuri înalte și așa, îmbrăcată doar de la mijloc în jos și cu turbanul încă pe cap a început să-și facă bagajul fâțâindu-se între comodă, dulap și valiză, hotărându-se repede ce să-și ia și manevrându-le pe toate cu mișcări energice. În același timp îi explica lui Harvey că i se rupea de ce credeau prietenii, ce-avea sula cu prefectura, era sau nu liberă să se vadă cu cine-i trăsnea ei prin cap, a? doar știa și el foarte bine treaba asta, așa că ce rost avea tot târboiul ăsta, toată jeluiala asta a lui care de altfel începea s-o calce pe nervi. În cele din urmă a trântit capacul valizei și a închis-o plesnind cele două închizători de alamă. Și eu care credeam că auzisem cam tot ce aveam de auzit din ce se petrecuse pe remorcher între Miss Lola și dl. Schultz, dar dovadă că nu – încheiaseră un fel de pact pe care ea era hotărâtă să-l onoreze.

— Eu vorbesc despre ordine, despre nevoia de puțină ordine, a zis numitul Harvey, deși îi era limpede și lui că nu avea nicio șansă, apoi a bombănit: O să ne distrugi pe toți. Asta-ți trebuie acum, scandal? Am înțeles că ești o fetișcană foarte deșteaptă și foarte neastâmpărată, dar există limite, draga mea, realmente există limite. Ai să intri în rahat până peste cap și-atunci ce-ai să faci? Dai fuga la mine să te scap?

— Ei nu, că mă faci să râd.

Și s-a așezat goală până la brâu în fața oglinzii de toaletă, și-a desfăcut turbanul de pe cap, și-a trecut un pieptene de câteva ori prin părul scurt, s-a rujat, pe urmă s-a ridicat, s-a dus la dulap, și-a tras peste sâni o cămășuță brodată, o bluză pe deasupra, și le-a îndesat pe

amândouă sub fustă, peste ele și-a pus o jachetă, câteva brățări pe mâini și un colier la gât, apoi s-a întors și s-a uitat la mine pentru prima oară – altă femeie, altă Miss Lola Miss Drew, cu o privire atât de hotărâtă că te înmuia, și apoi când mai văzusem eu o femeie îmbrăcându-se așa, toată în alb și numai ape, ca să fugă de-acasă cu ucigașul viselor ei?

Și uite-așa, la ora trei dimineața ieșeam din oraș gonind pe Șoseaua 22 către munții din depărtare unde nu mai fusesem niciodată. Eu stăteam în față lângă Mickey șoferul iar dl. Schultz stătea în spate lângă doamna, amândoi cu pahare de șampanie în mână, el povestindu-și viața. La o sută de metri în spate veneau cu o a doua mașină Irving, Lulu Rosenkrantz și dl. Abbadabba Berman. Lungă noapte în ucenicia mea și nici măcar nu se terminase, acum mergeam la munte, dl. Schultz îmi arăta lumea, parcă m-ar fi abonat la *National Geographic*, atâta că singurele țâțe pe care le văzusem erau albe, și văzusem și patul ăla cât un ocean, și pe Miss Drew care avea silueta tot albă, iar acum vedeam siluetele negre ale munților. Pentru prima dată înțelegeam locul orașului pe lume – probabil că era evident, dar eu nu-mi dădusem seama până acum pentru că nu ieșisem niciodată din el, nu-l văzusem niciodată în perspectivă: este un fel de stație în călătoria noastră acvatică, este locul unde ieșim din apă înnămoliiți, unde ne uscăm la soare, unde găsim de mâncare, unde ne marcăm trecerea, ne facem dansurile, ne lăsăm fecalele, pentru ca apoi să ne continuăm călătoria către munții cei negri cu vânturi tăioase unde nu plouă niciodată. Și tot ce mai auzeam când au început să mi se lipească ochii de somn era şuieratul ușor al vântului prin fereastra pe care o deschisesem numai un deget, răsucind butonul o dată, nu propriu-zis un şuierat, ci mai degrabă un semi-șuierat, așa cum faci când îți fluiери de unul singur, și hârșăitul de bas al motorului de opt cilindri, și găâitul sonor al vocii d-lui Schultz care povestea cum trișa el la jocurile pe bani când era tânăr, și hârșăitul cauciucurilor pe asfaltul umed – toate se luptau cu circuitele din capul meu, așa încât mi-am încrucișat brațele pe piept și mi-am lăsat bărbia în jos, cineva a râs, dar eu am renunțat la luptă pentru că era ora trei dimineața în cea mai dimineață a vieții mele și nu apucasem încă să închid un ochi.

PATRU

DI. SCHULTZ SE DĂDUSE LA FUND, zicea Walter Winchell în rubrica lui, iar guvernul federal îl acuza de evaziune fiscală: nu plătise destule impozite pentru banii pe care-i câștiga. Într-o zi, poliția îi făcuse o descindere cu topoarele la sediul de pe Strada 149-Est și găsise acolo dovezi incriminatoare legate de afacerea lui cu berea. Eu însă îl văzusem cu ochii mei, îmi pusese mâna pe obraz și oricum este grozav să vezi în carne și oase pe cineva pe care-l cunoști numai din ziare, dar să mai vezi și pe cineva despre care ziarele spun că s-a dat la fund, asta chiar că ți se pare o minune. Dacă ziarele spuneau că dl. Schultz s-a dat la fund înseamnă că așa era, dar ideea de „dat la fund“ sugerează de cele mai multe ori pe cineva care fuge noaptea și ziua stă ascuns, când de fapt se referă la știința de a fi invizibil: dacă nici nu fugi, nici nu te ascunzi, dar te-ai dat la fund înseamnă că ești tot timpul foarte prezent, atâta că pur și simplu controlezi capacitatea oamenilor de a te vedea, ceea ce într-adevăr ține de magie. Sigur că treaba asta se realizează fluturând dolari prin aer, fluturi un dolar și ești invizibil, deși rămâne un număr destul de dificil și periculos pentru că nu întotdeauna îți reușește atunci când vrei tu. De pildă în Manhattan am hotărât eu în sinea mea că n-ar fi ținut pentru că acolo erau procurorii federali care căutau să-l aducă pe dl. Schultz în fața justiției pentru evaziune fiscală. Mai degrabă ar fi ținut în Bronx, de pildă într-o anumită zonă a Bronx-ului în care se găsea un depozit de bere. Dar cel mai bine ar fi ținut, eram convins de asta, chiar în sediul respectiv al bandei în care poliția făcuse descindere și curățenie la insistențele procurorilor federali.

Așa se face că într-o zi de vară un băiat pe nume Billy s-a cățărat în spatele unui tramvai care se legăna zbârnâind pe Bulevardul Webster înspre sud, către Strada 149. Nu era deloc ușor să călătorești în poziția respectivă pentru că nu te puteai ține decât cu vârfurile degetelor de muchia dinafară a parbrizului din spate care era bineînțeles parbrizul din față când tramvaiul circula în sens invers, cu alte cuvinte era ditamai geamul și trebuia să stai pe vine ca să nu ți se vadă capul prin el pentru că dacă vatmanul te zărea în retrovizor era în stare să-și accelereze vagonul brusc, sau să-i pună o frână electrică din aia care-l face să zvâcnească, iar tu trebuia să sari jos indiferent dacă venea ceva din spate sau nu, adică era porcăria dracului. Și nu numai atât, dar pentru sprijin nu aveai decât un grătar subțire pe care îți puteai pune cel mult vârfurile picioarelor, așa încât în mers te țineai mai degrabă

lipindu-te cu tot corpul de vagon. Iar când tramvaiul se oprea în stație, procedeul recomandat era de-a te da jos până pornea din nou, în primul rând pentru că dacă rămâneai agățat de el erai mult prea expus și orice polițist care ar fi trecut pe-acolo îți putea arde un bulan peste cur, iar în al doilea rând trebuia să-ți economisești forțele ca să te mai poți ține până la stația următoare, să nu cazi când fierătania băga viteză, mai ales pe Webster care este o arteră industrială cu magazine, cu garaje, cu hale, cu depozite de cherestea, adică o stradă cu clădiri lungi pe care un tramvai iute și grăbit să parcurgă mai repede distanțele prea mari dintre stații o ia bine de tot din loc legănându-se pe roți dintr-o parte în cealaltă, făcându-le să scrâșnească pe șine ca dracu' și aruncând scântei de sus când troleul roade prea tare curentul din cablu. Adevărul este că nu puțini băieți au murit cățărându-se în spatele tramvaielor. Dar eu preferam să călătoresc așa chiar și acum când aveam în buzunar doi dolari și mi-aș fi putut permite fără să clilesc biletul de cinci cenți.

Am luat deci în brațe hardughia și când am ajuns acolo am sărit din mers în fugă la câțiva pași de stație. Dar adresa sediului de pe Strada 149 n-o aveam, așa că timp de câteva ore insuportabile mi-am târât picioarele în sus și-n jos peste dealuri și văi, am mers spre vest până la Șoseaua Mare și de-acolo înapoi spre est pe trotuarul celălalt, prin căldura înăbușitoare, fără să știu ce căutam de fapt până când norocul mi-a surâs și am văzut două mașini, un La Salle coupe și o limuzină Buick, parcate una lângă alta în curtea unui fost bar cu hamburgeri, acum desființat, Castelul Alb, situat nu departe de intersecția cu Bulevardul Sudului. Mașinile, fiecare în parte, nu mi-ar fi atras atenția, dar împreună mi s-au părut cunoscute. Alături de Castelul Alb era o clădire de birouri îngustă, cu patru etaje, vopsită într-o culoare incertă, cu ferestre mari prin care nu se vedea nimic de stratul de murdărie. Am băgat capul înăuntru: mirosea a pișat și a lemn putred. Presupunând că pe perete ar fi fost vreun avizier care să te îndrume, nu l-ai fi zărit. Mă simțeam în al nouălea cer. M-am retras, am traversat strada și m-am așezat pe bordura de vizavi, între două camioane parcate, așteptând să văd ce se întâmplă.

Și a fost chiar foarte interesant. Se făcuse cam ora prânzului după mine, soarele se răsfârgea parcă și din cablurile electrice, gazele de eșapament de la camioane se înălțau ca niște buchete de flori albicioase, valurile de căldură pluteau pe deasupra asfaltului, iar călcâiul ghetei mele de sport se înfundase în suprafața străzii lăsând o scobitură în formă de semilună din care un detectiv bun ar fi putut trage concluzia: Uite, aici a stat, exact aici, uite cum a dat cu călcâiul în

pământ, și după adâncimea scobiturii probabil că era pe la ora prânzului. Și la anumite intervale venea câte un tip, de obicei în cămașă, și dispărea înăuntrul clădirii de vizavi de mine. Unul a coborât din autobuz la colțul străzii, altul dintr-o mașină care a rămas lângă trotuar cu motorul în mers, altul a venit cu un taxi galben, dar toți se grăbeau, toți aveau treburi urgente și o expresie neliniștită pe față, indiferent dacă erau albi sau negri, unii mergeau la pas, alții aproape în pas alergător, unul chiar șchiopăta de-un picior, și totuși un lucru îi unea: toți intrau cu câte o pungă de hârtie în mână și ieșeau de acolo cu mâinile goale.

Acuma veți crede poate că nu era un cap de țară să găsești o pungă de hârtie aruncată pe trotuar, sau în vreo curte interioară, sau într-o ladă de gunoi, dar pe Strada 149, nu știu de ce, n-am găsit niciuna, așa încât a trebuit să caut o băcănie și să-mi cheltuiesc banii cumpărând ceva de-acolo ca să fac rost de o pungă. Am îndoit-o la gură cum văzusem la indivizii respectivi, am răsucit-o de mai multe ori ca să pară șifonată, pe urmă am tras aer adânc în piept și am pornit și eu la trap ca toți ceilalți, deși eram la numai o stradă depărtare, ca să intru în atmosferă și să transpir în mod corespunzător, am deschis ușile clădirii fără să ezit și am pătruns într-un hol întunecat unde probabil că toți se pișau, am luat-o în sus pe niște scări de lemn pe care ai fi auzit și gândacii plimbându-se, știind că dacă era cineva acolo era la ultimul etaj, așa era logic să fie, și de ce urcam de aceea se lumina pentru că tavanul etajului de sus era de fapt un luminator acoperit cu un grătar de fier ruginit, iar la capătul palierului era o ușă de fier masiv care avea o serie de creștături și ciobituri în ea și clanța retezată, așa încât am împins-o pur și simplu cu mâna, s-a deschis și am intrat.

Nu știu ce m-așteptam să găsesc, dar în fața mea era un coridor scurt și gol, cu podeaua de lemn și cu o altă ușă de fier la capătul celălalt, de data asta nou-nouță, nevopsită, cu un vizor foarte discret, care nu s-a mai deschis când am împins-o, așa că am bătut, m-am dat înapoi cu un pas ca să mi se vadă punga și am așteptat. Oare nu mi se auzea inima bubuind în piept mai tare decât un baros, mai tare decât un topor izbind în oțel, mai tare decât zece polițiști urcând în goană patru etaje pe niște scări de lemn?

La un moment dat am auzit un *clic* și ușa s-a deschis singură de vreo două-trei degete, așa că am intrat, de-acuma ce-o fi o fi, și m-am trezit într-o încăpere mare și primitoare în care se găseau mai multe birouri vechi hodorogite și la fiecare dintre ele stătea câte un individ care număra ori niște foi de hârtie, ori teancuri de bancnote, treabă la care se dă mereu cu degetul pe limbă. Pe unul dintre birouri suna un

telefon. M-am postat la o tejghea care îmi ajungea până la piept, urmărind toată activitatea asta cu punga ținută cât mai la vedere și încercând să fac abstracție de namila de aproape doi metri care îmi deschisese ușa și care acum stătea în spatele meu și respira sonor – precis era genul care sforăie în somn – mirosind a usturoi, abia mai târziu aveam să aflu că-l chema Lulu Rosenkrantz, deocamdată nu i-am văzut decât capul prea mare, cu părul negru vâlvoi netuns de mult, cu ochi mici practic ascunși sub sprâncenele zburlite, cu nasul tumefiat și înroșit și cu obrajii vineții înecați în ciupituri de vărsat și la fiecare damf de usturoi pe care-l răspândea eu îmi imaginam că îi ieșeau flăcări pe gură. Pe dl. Schultz nu l-am văzut pe nicăieri, cel care s-a apropiat de tejghea, un individ chel, cu mânecile cămășii strangulate deasupra cotului de banderole de cauciuc, s-a uitat întâi lung la mine, pe urmă mi-a luat punga și a golit-o. Mi-aduc aminte și acum ce mutră a făcut când i s-au împrăștiat pe tejghea cele vreo douășpe pachete de brioșe Dugan, – două la pachet, învelite în celofan – a căscat ochii mari, a pălit brusc, i s-a lungit fața a neînțelegere, toate într-o singură secundă, apoi a întors punga cu fundul în sus și a scuturat-o ca să vadă dacă nu mai cade ceva din ea și pentru mai multă siguranță și-a băgat nasul înăuntru căutând probabil capcana ascunsă.

— Ce dracu’-s astea?! a izbucnit el într-un târziu. Ce pizda mă-tii mi-ai adus aici?!

Toți ceilalți s-au oprit din lucru și din vorbă, câțiva chiar s-au ridicat de pe scaun și au venit să se uite, Lulu Rosenkrantz s-a apropiat și el pe la spatele meu și am rămas cu toții în liniște uitându-ne la brioșele mele. Nu făcusem intenționat: dacă aș fi găsit o pungă pe stradă nu le-aș mai fi cumpărat, aș fi umflat-o pur și simplu cu aer, ca să pară că duceam ceva în ea și când faci treaba asta cu o pungă de hârtie știi că poți oricând s-o pocnești, ca ăia care cântă din talgere, o ții strâns de gât cu o mână și-i dai un pumn peste fund cu cealaltă, numai că presupunând că aș fi făcut așa ceva în fața tipului ăstuia – că numai Dumnezeu știe ce e în stare să facă un băiat zălud ca mine – ar fi fost și ultimul meu gest de pe lumea asta, pentru că toți cei din cameră s-ar fi aruncat la podea și Lulu Rosenkrantz m-ar fi izbit cu pumnul în creștetul capului, iar după aceea, până să mă ridic de jos, mi-ar fi pus un picior pe spinare ca să mă ținuiască la pământ și mi-ar fi tras un glonț la baza craniului, de-acuma știu procedeul – nici prin minte să nu-ți treacă să faci zgomote bruște de față cu asemenea oameni. Dar cum trebuia să cumpăr ceva ca să fac rost de pungă, luasem brioșe, cu ciocolată și glazură de vanilie pentru că mie astea îmi plăceau, închipuindu-mi probabil că la pipăit ar fi putut trece drept pachete de

cupoane sau teancuri de bancnote prinse cu zgârci de cauciuc, de fapt le trăsesem uite-așa cu brațul de pe raft și i le răsturnasem băcanului pe tejghea fără să mă mai gândesc la ce urma, îi plătisem și o pornisem înoace pe stradă, urcasem scările și introdusesem brioșe pe o ușă de fier, pe sub nasul celui mai periculos pistolar din New York, chiar în inima dispeceratului de jocuri al d-lui Schultz. Și lucrasem fără greșală, exact ca atunci cu jonglatul, când azvârlisem cu mână de maestru portocala, piatra, cele două mingi de cauciuc și oul sub forma unei arteziene intermitente peste gardul de fier din spatele meu în canionul cu șine care treceau către Gara Centrală, pe vremea respectivă tot ce făceam îmi reușea, nu exista să dau greș, încât realmente mă miram și eu fiindcă știam fără să-mi fi spus nimeni că indiferent ce-mi rezerva viața pe lumea asta era ceva legat cumva de dl. Schultz, iar acuma chiar că începeam să bănuiesc, mi se înfiripa o presimțire că eram la un pas de confirmare. Uneori te cuprinde așa un sentiment că viața îți stă sub un fel de semn, ceea ce vrea să spună printre altele și că nu mai ești întru totul stăpân pe ea.

Exact în acel moment, în timp ce tolmacii stăteau și contemplau Ideea de Brioșă, dl. Schultz a ieșit de undeva din spate, dintr-un birou, precedat de propria lui voce și de un bărbat îmbrăcat într-un costum gri cu dungi foarte subțiri care mergea cu spatele încercând să îndese niște hârtii într-o servietă.

— Ce dracu', maestre, de ce te mai plătesc? striga dl. Schultz. Atâta te-am rugat, să faci tranzacția asta, e simplă ca bună ziua, o afacere foarte clară, și tu-mi vii cu toate căcăturile astea juridice. De ce nu poți și tu să faci o dată ce ți se cere și să nu-mi mai bagi atâta sula-n coaste, că uite, în loc să stau aici să mor cu zile, mai bine mă duc și fac eu școala de avocați și intru-n barou în toate statele uniunii – poate până atunci îți miști și tu curu'.

Dl. Schultz era numai în cămașă, cu bretele și fără cravată și într-o mână ținea ghemotoc o batistă cu care-și tampona ceafa și urechile în timp ce înainta către avocat, parcă ar fi vrut să-l calce în picioare. Pentru prima oară îl vedeam bine, fără să-mi bată soarele în ochi: părul negru și cam rar, pieptănat lins peste cap, fruntea înaltă, pleoapele grele cu marginile rozalii, nasul înroșit ca de răceală sau de cine-știe-ce alergie, maxilarul proeminent și o gură mult prea lată și frumos conturată pentru o voce cu timbru de goarnă ca a lui.

— Lasă-le dracu' de hârtii și uită-te la mine o clipă, a zis el și a făcut un salt brusc înainte și cu un dos depalmă i-a aruncat servieta cât colo. Vezi ce-am aici? Douăj' de birouri. Și vezi câți oameni stau la ele? Zece. Ție ce-ți spun birourile goale? Mă rod bucățică cu bucățică, futu-

te-n cur să te fut de avocat cretin, în fiecare săptămână de stat pe tușă ratez pariuri, îmi pierd băncile, mă lasă oamenii și se duc la pulăii ăia de macaronari împutiți. De opșpe luni tot așa merge, fire-ai tu al dracului de sulă școlită care-ți bei ceaiul de după-masă cu Procuratura în timp ce eu rămân în curu' gol.

Avocatul se enervase, era aprins la față, genul de persoană cu pielea albă care se înroșește atunci când este atins în amorul propriu, el mai ales din cauza servietei, pentru că s-a întors către ea și către hârtii, s-a aplecat și le-a tras pe toate înapoi înăuntru. M-am uitat la pantofii lui: negri, lăcuiți, cu botul în formă de liră și cu șiruri de găuri foarte fine.

— Olandezule, a zis el, am impresia că tu nu înțelegi că în situația dată nu ai tu cărțile în mână. M-am întâlnit cu prietenul nostru senatorul și-ai văzut ce-a reușit să facă. Am apelat la trei dintre cei mai buni avocați din Washington, am angajat pe cineva de primă mână care să se ocupe de treaba asta, un pledoarist recunoscut și respectat care cunoaște pe toată lumea, și chiar și el ridică din umeri. E groasă treaba, ăștia sunt federali și la ei nu ai cum s-ajungi, din păcate o să dureze și-o să trebuiască să te împaci cu gândul ăsta.

— Să mă-mpac! a răcnit dl. Schultz. Să mă-mpac?! Eram convins că dacă avea de gând să-l omoare acum a îl omora. Dar el s-a lansat într-o serie de înjurături care în gura lui sunau ca un fel de litanie și a început să meargă înainte și înapoi perorând și bătând câmpii. Era pentru prima oară că îl vedeam dezlănțuit și înlemnisem, mă uitam la venele care îi ieșiseră la iveală pe gât și mă întrebam de ce avocatul nu se ferea din calea lui, nu știam cu ce să compar accesul de furie la care asistam, mi se părea că mai violent nu se poate, n-aveam de unde să știu, cum știau ceilalți, că furia lui nu era proaspătă, ci oarecum atenuată prin repetiție, ca un fel de ceartă în familie care, devenind obișnuită, are inevitabil și un anumit aspect de ceremonial. Așa încât am rămas interzis când dl. Schultz s-a apropiat de teigheaua din fața mea, a observat grămada de brioșe și în toiul diatribei a luat un pachet, l-a desfăcut, a cojit hârtia cerată în care se coc și și-a continuat efluviul verbal mușcând în același timp dintr-o brioșă cu ciocolată și glazură de vanilie, dar fără să-și dea seama prea bine de ce face, ca și cum mâncatul ar fi fost o altă furie, secundară, și una și cealaltă manifestări ale unui apetit generic fără nume. Pentru individul care rămăsese cu punga de hârtie goală în mână era suficient, Enigma Sfinxului fusese descifrată, așa că s-a dus înapoi la locul lui și toți ceilalți s-au întors și s-au așezat la birouri și Lulu Rosenkrantz s-a întors și el la locul lui de lângă ușă, s-a așezat pe scaunul de răchită și s-a dat pe spate cu scaun cu tot rezemându-se de perete și aprinzându-și o țigară Old

Gold din pachetul șifonat.

Numai eu am rămas unde eram, încă în viață, fără să-și mai pună cineva problema că nu aveam ce căuta acolo, cel puțin în acel moment. Dl. Schultz nici măcar nu mă văzuse. În schimb, niște ochi inteligenți și amuzați văzuseră și pricepuseră totul, inclusiv geniul înfocat al ambiției mele, probabil, iar acum mă fixau insistent și fără să clipească. Așa mi-am dat seama că lângă fereastra din capătul celălalt al încăperii stătea cineva la un birou și vorbea la telefon uitându-se la mine în toiul unei discuții calme și confidentiale care nu părea deloc incomodată de țițetele și zbieretele d-lui Schultz. Am fost convinși din prima clipă că acela era însuși marele Abbadabba Berman, creierul financiar al d-lui Schultz, poate pentru că-mi zâmbea ușor indiferent la tot vacarmul și peste capetele tuturor continuându-și în același timp convorbirea la telefon, ceea ce denota capacitatea de concentrare multiplă a unei minți superioare mediului în care se găsea. Apoi s-a întors pe jumătate într-o parte, a înălțat un braț și a desenat prin aer o cifră și un individ care stătea lângă peretele din dreapta al camerei s-a ridicat imediat de pe scaun și a scris un 6 pe o tablă neagră. La care toți cei de la birouri au început la unison să parcurgă teancurile de cupoane din fața lor, extrăgând și aruncând pe jos o mulțime din ele, ca și cum s-ar fi pregătit pentru o paradă abstractă dedicată lui Lindbergh^[9].

Mai târziu mi-a explicat dl. Berman că 6 era ultima cifră înainte de virgulă a totalului probabilităților de câștig la primele trei curse ale zilei, stabilite de mașinile de pariuri de la Parcul Tropical din Miami, Florida. Și mai era și prima cifră a numărului câștigător din ziua respectivă. A doua cifră urma să fie dată în același mod de seria următoare de două curse. Iar a treia cifră rezulta de cele mai multe ori din ultimele două curse ale zilei. De cele mai multe ori, pentru că dacă numărul câștigător se dovedea jucat de prea multă lume, de pildă dacă fusese inspirat de manualele de astrologie predilecte printre pariori, dl. Berman dădea un telefon în ultima clipă unuia dintre asociați care era și arbitru pe pista de alergare și introducea și el un pariu făcând astfel o mărunță schimbare în totalul probabilităților de câștig stabilite de mașinile de pariuri, ceea ce modifica ultima cifră a numărului câștigător în așa fel încât să iasă un număr mai puțin jucat și proteja profitul general al d-lui Schultz pe ziua respectivă sporind în același timp prestigiul jocurilor. Scamatoria asta fusese inventată de dl. Berman însuși și se înscria în categoria motivelor pentru care i se spunea Abbadabba.

Eu l-am investit imediat cu toate onorurile propriului său renume pentru modul în care scria un număr prin aer și numărul străbătea tot

vacarmul și toate urletele și căpăta formă scrisă pe tabla neagră. Când a terminat de vorbit la telefon s-a ridicat de la birou și a venit spre mine: mergea legănându-se poticnit dintr-o parte în cealaltă, avea un costum galben de vară încheiat la două rânduri de nasturi și o pălărie de pâslă dată pe spate spre ceafă, iar haina desfăcută îi atârna într-un asemenea unghi încât te gândeai că poate avea cocoașă; cămașa era din mătase de un galben mai închis și la gât purta o cravată de mătase bleu pal, prinsă de ea cu un ac de argint. Mi s-a părut curios ca o persoană care fizic arăta atât de nefericit să caute să se îmbrace elegant. Bretelele îi trăgeau pantalonii atât de sus de parcă nu avea piept deloc. Când s-a apropiat de teighea nu se vedea, de pe partea lui, mai mult decât mă vedeam eu de pe partea mea. Ochii lui căprui încercuiți de ramele de metal ale ochelarilor m-au fixat într-un mod care nu mi s-a părut deloc amenințător, ci mai degrabă provenind de pe un tărâm de pură abstracțiune. Pupilele căprui aveau de jur împrejur o muchie de un albastru lăptos. Nasul îi era ascuțit, cu smocuri de păr izvorându-i din fiecare nară, cu bărbia putea foarte bine împunge, iar în colțul gurii subțiri în formă de V avea un chiștoc de țigară pe care-l mișca în sus și-n jos când vorbea. Și-a pus o mână ca o gheară peste un pachet de brioșe, s-a uitat la mine prin fum mijindu-și ochii și m-a întrebat:

— Bine, băiete, și cafelele?

CINCI

DUPĂ CÂTEVA MINUTE coboram scările câte trei repetând în minte: atâtea simple, atâtea simple cu zahăr, atâtea cu frișcă, atâtea cu frișcă și zahăr, o luam la fugă pe Strada 149 în jos către Restaurantul Bulevard, alergam mai repede decât mașinile, iar claxoanele autobuzelor și camioanelor, scrâșnetele frânelor, tropotul copitelor și zdroncănitul pe caldarâm al căruțelor trase de cai, tot vacarmul acesta al circulației care se scremea să înainteze la ora cea mai de vârf a unei zile de lucru mie îmi suna în urechi mai ceva decât corul bisericii. Am făcut o roată mare pe trotuar și două tumbe prin aer neștiind pe moment cum altfel să-i mulțumesc lui Dumnezeu că-mi făcuse parte de prima misiune din viața mea pentru banda lui Schultz Olandezul.

Bineînțeles că vindeam pielea ursului din pădure, ca de obicei. Zile în șir după asta am călcat pe bătăturile răbdării tuturor și am fost pus să stau de pază aproape de dimineața până seara pe aceeași bordură de peste drum unde stătusem prima dată. La început dl. Schultz nici măcar nu m-a observat și când în sfârșit s-a uitat la mine cum măturam cupoanele de pe jos nu și-a mai adus aminte de jongler, l-a întrebat doar pe Abbadabba Berman cine pizda mă-sii mai eram și eu și ce căutam acolo.

— E-un puști și el, i-a răspuns dl. Berman, un puști care ne poartă noroc.

Nu știi de ce, dar explicația i-a plăcut d-lui Schultz, pentru că a bombănit ceva gen: păi, ar cam fi cazul, apoi a dispărut în biroul lui.

Și deci în fiecare dimineață luam tramvaiul către Bulevardul Webster ca oricine altcineva care se ducea la serviciu și dacă mi se dădea ceva de făcut, să mă duc după cafele sau să mătur pe jos, treceam ziua respectivă la capitolul reușite. Dl. Schultz mai mult lipsea – hățurile părea a le ține dl. Berman. Tot urmărindu-l am ajuns să-mi dau seama că el fusese cel cu decizia în privința mea. Dl. Schultz își dăduse acordul, da, dar de angajat Abbadabba Berman mă angajase. Iar mai apoi, în ziua când s-a hotărât să-mi divulge amănuntele jocului cu numere, mi-a trecut pentru prima oară prin minte noțiunea de discipol și mi-am descoperit o anumită demnitate personală de sub-executant care stătea pe bordură, ceea ce m-a mai liniștit și m-a ajutat să mai am răbdare.

Când lipsea dl. Schultz timpul trecea greu. Dimineața veneau curierii cu pungile de hârtie și până la ora prânzului livrau toți ce aveau de livrat. Startul în prima cursă din programul zilei se dădea la ora unu și

cifrele se scriau pe tablă la fiecare oră și jumătate, până la cinci se completa numărul magic, iar la șase cel târziu nu mai era nimeni și se închidea șandramaua. Când crima organizată lucra așa cum trebuia era foarte plicticoasă – foarte eficientă și foarte plicticoasă. Dl. Berman pleca ultimul de obicei, cu o servietă de piele în care presupun că se aflau încasările din ziua respectivă și în clipa în care el ieșea grăbit pe poarta clădirii apărea o limuzină, oprea în fața lui, el se suia în spate și de fiecare dată, când mașina demara, se uita pe fereastră către mine care stăteam la locul meu peste drum și-mi făcea un semn din cap, iar eu până nu-mi făcea semn din cap nu-mi socoteam ziua încheiată, pentru că mă străduiam să aflu câte ceva din fiecare gest sau aluzie cât de mică, așa încât figura lui prin triumphiul de geam din spate, chiar dacă uneori abia o vedeam din cauza fumului de țigară, o luam ca pe o instrucțiune pentru noaptea care urma. Dl. Berman parcă era reversul d-lui Schultz, parcă erau cei doi poli ai lumii mele, unul furios și dominator, celălalt calm și stăpân pe numere – ca persoane cu greu ar fi putut fi mai diferiți, de pildă dl. Berman nu ridica niciodată vocea, vorbea din colțul gurii, din cel în care nu-și ținea eternul chiștoc de țigară și fumul parcă îi afuma vocea și i-o răgușea, i-o fragmenta, ca un fel de linie punctată, așa că m-am trezit la un moment dat că trebuia să ascult foarte atent ce spunea pentru că nu numai că nu striga niciodată dar nici nu repeta. Și avea, așa, un fel de aură de ușoară infirmitate, din cauză cocoșei și a mersului țeapăn din genunchi, care îți sugera fragilitate și-i dădea un aspect fizic cenușiu, dar el și-l înviora îmbrăcându-se elegant și potrivit între ele culorile, în timp ce dl. Schultz, deși dădea pe dinafară de sănătate frustă, crea în jurul lui o atmosferă de stări de spirit dezordonate și sentimente excesive pe care orice altceva le-ar fi putut confirma sau încuraja, dar nu hainele.

Într-o zi am găsit pe jos, lângă biroul d-lui Berman, câteva cupoane care arătau altfel decât celelalte și când am fost sigur că nu mă vedea nimeni, m-am aplecat, le-am luat de pe jos și le-am băgat în buzunar. Seara, acasă, m-am uitat la ele cu atenție: erau trei bucățele de hârtie și pe fiecare era desenat câte un pătrat împărțit în șaisprezece căsuțe și toate cele șaisprezece căsuțe ale fiecărui pătrat aveau scris câte un număr diferit și după ce le-am studiat o vreme mi-am dat seama că numerele dădeau aceeași sumă indiferent dacă le adunai pe orizontală, pe verticală sau pe diagonală. Și fiecare pătrat era complet diferit de celelalte – reușise să grupeze numerele în așa fel încât să iasă la socoteală de fiecare dată fără să se repete. A doua zi, când am avut ocazia, am stat să-l urmăresc și am observat că numai lăsa impresia că muncește, de fapt nu făcea mai nimic, stătea cât era ziua de lungă la

biroul lui și zmângălea socoteli, lăsa impresia că făcea ceva legat de afaceri, dar de fapt afacerile nu-l solicitau cine-știe-ce și nu-l atrăgeau, numerele care-l interesau erau cele care se potriveau într-un anumit fel. Pe dl. Schultz nu l-am văzut niciodată stând, el n-ar fi putut să se gândească atât de intens la nimic altceva decât la afaceri, dar Abbadabba Berman, din câte mi-am dat seama, trăia numerele, le visa, nu se putea stăpâni, era la fel de subjugat de numerele lui și de cum le putea combina între ele cum era și dl. Schultz de ambițiile lui.

În acea primă săptămână în care m-am aținut și eu pe lângă ei, dl. Berman nu m-a întrebat nici măcar o singură dată cum mă cheamă, sau unde locuiesc, sau câți ani am, nimic de genul ăsta. Oricum aveam de gând să mint, dar nu s-a ivit ocazia. Dacă mi se adresa, îmi spunea *băiete*. Într-o după-amiază m-a întrebat:

— Auzi, băiete, câte luni are anul?

— Douăsprezece, i-am răspuns eu.

— Așa, acuma să presupunem că dai fiecărei luni numărul ei, adică ianuarie e luna-ntâi, și-așa mai departe, înțelegi? I-am răspuns că da. Bun, acuma tu, fără să-mi spui când e ziua ta, iei numărul lunii respective și-l aduni cu numărul lunii următoare, ți-e clar? Îmi era foarte clar și eram tot numai emoție că vorbea cu mine. Bun, acuma-nmulțești suma asta cu cinci, da? M-am gândit o clipă și i-am spus că da. Așa, acuma-nmulțești cu zece și ce-ți dă aduni cu numărul zilei tale de naștere, înțelegi? Foarte bine, da, înțelesesem. Acuma spune-mi la ce număr ai ajuns.

— Nouă sute cincizeci și nouă, i-am răspuns eu.

— Îți foarte mulțumesc că mi-ai spus când este ziua ta de naștere, a zis el. Nouă septembrie.

Bineînțeles că o nimerise corect și i-am zâmbit a apreciere. El însă a continuat:

— Uite, o să-ți spun câți bani ai în buzunar. Dacă fac treaba asta și ghicesc, câștig eu și mi-i dai mie. Dacă nu ghicesc, câștigi tu și-ți dau eu ție încă o dată pe-atât și-ai să ai de două ori mai mulți, bine? Întoarce-te cu spatele și numără-i, dar fără să văd eu. I-am spus că n-aveam nevoie să-i număr pentru că știam câți erau. Foarte bine, atunci înmulțește suma cu doi în minte, da? Aveam douăzeci și șapte de cenți și i-am înmulțit cu doi: cincizeci și patru. Bun, acuma adună cu trei. Cincizeci și șapte. Așa, acuma înmulțește cu cinci, te rog. Doi optzeci și cinci. Acuma scade șase și spune-mi cât ți-a dat.

I-am spus:

— Două sute șaptezeci și nouă.

— Uite, vezi, așa ai pierdut douăzeci și șapte de cenți – am dreptate

sau n-am?

Avea.

Am clătinat din cap în semn de admirație și i-am zâmbit, deși încercam să salvez aparențele și probabil că zâmbetul îmi arăta destul de fals. I-am predat în palmă cei douăzeci și șapte de cenți sperând poate undeva în sinea mea să mi-i dea înapoi, dar el i-a băgat în buzunar și s-a întors la biroul lui lăsându-mă să-mi văd de mătură. Stăteam după aceea și mă gândeam că la mintea lui, dacă îl interesa să știe ziua mea de naștere sau ce bani aveam în buzunar, înseamnă că la fel proceda și în alte situații. Dacă de pildă ar fi vrut să afle adresa unde locuiam? Sau numărul școlii la care mergeam? Orice se poate traduce în cifre, chiar și numele oamenilor, dacă atribui fiecărei litere câte un număr, ca la coduri. În timp ce mie mi se păruse că stătea și nu făcea nimic, el de fapt exersa un sistem de înțelegere a lucrurilor care îmi crea o stare de neliniște. Și el și dl. Schultz se pricepeau să obțină ce voiau. Până și un străin care nu știa nimic despre dl. Schultz, nici cum îl cheamă, nici ce reputație are, își dădea seama dintr-o ochire că ar fi fost dispus în orice moment să calce în picioare sau să omoare pe oricine îi stătea în cale. Abbadabba Berman în schimb calcula totul, deducea șansele de câștig la pariuri, nu umbla el prea drept dar era iute ca fulgerul la minte, transformând în valori numerice toate întâmplările și efectele lor, toate dorințele și toate modalitățile de a le satisface, cu alte cuvinte nu făcea niciodată nimic înainte de a ști ce și cum iese. Mi-ar fi plăcut să știu de care dintre ei trebuia să se ferească mai mult un băiat simplu dornic să realizeze ceva în viață și să ajungă cineva. Și unul și celălalt aveau o voință adultă implacabilă.

— Apropo, mi-a spus dl. Berman dând la o parte cu mâna fumul de țigară, vezi dacă nu poți să faci și tu un pătrat d-ăla cu numere, că nu-i chiar așa de greu după ce pricepi care-i ideea.

La o săptămână sau două după aceea s-a ivit un fel de urgență. Dl. Berman i-a răspândit pe toți cei din birou și pe alții cu care a vorbit la telefon și probabil că la un moment dat n-a mai avut pe nimeni la îndemână pentru că mi-a făcut și mie semn să vin și mi-a întins un colț de hârtie pe care scrisese o adresă, undeva pe Strada 125, și un nume, George. Am înțeles imediat că asta era șansa mea. Nu l-am întrebat absolut nimic, nici măcar cum se ajungea acolo deși nu mai fusesem niciodată în Harlem, gândindu-mă că o să mă sui într-un taxi și-o să-l las pe șofer să se descurce cu drumul, pentru că pusesem deoparte un mic fond de patru dolari din ciubucuri de la măturat și de la comisioane și mi-am făcut socoteala că un drum cu taxiul nu era o investiție

proastă, printre altele și fiindcă puteam arăta cât de iute și demn de încredere eram. Cum nu mai fluierasem niciodată după un taxi, m-am mirat și eu când am văzut că oprește unul în fața mea. I-am dat adresa de parcă toată viața numai asta făcusem, să merg cu taxiul, am sărit înăuntru și am trântit portiera, știam din filme cum trebuie să te porți când ai de-a face cu taxiurile, așa că n-am lăsat să mi se citească pe față cât eram de surescitat și nici nu ajunsesem bine la intersecția următoare că am și hotărât în sinea mea, stând acolo în spate pe mijlocul banchetei de piele roșie crăpată, cu tot spațiul din lume în jurul meu, că de-acum înainte așa îmi plăcea să călătoresc.

Am luat-o deci pe Șoseaua Mare și am trecut peste podul de pe Strada 138. Adresa mea era o cofetărie aproape de intersecția Străzii 125 cu Bulevardul Lenox. I-am spus șoferului să mă aștepte, așa cum fac ăia prin filme, dar individul mi-a spus că mă așteaptă numai dacă-i plătesc suma înscrisă pe aparat. Ceea ce a trebuit să fac. Când am intrat în prăvălie l-am dibuit din prima clipă pe George: stătea în picioare în spatele tejghelei, cu un ochi mare umflat și o vânătăie roșie pe unul dintre obraji și-și ținea o bucată de gheață sub ochi și gheața i se topea printre degete de parcă ar fi plâns, era un negru nu foarte negru la față, cărunt și cu mustăcioară căruntă și era palid rău de tot, sau mai bine zis pământiu, iar cei doi sau trei, negri ca și el, care stăteau pe scaune la tejghea și păreau mai degrabă prieteni de-ai lui decât clienți, toți ieșiți de la lucru, cu șepcile de lână pe cap deși eram în toiu verii, n-au părut deloc bucuroși să mă vadă. Eu însă am rămas calm și am încercat să mă comport ca un adevărat împuternicit în relații de afaceri. M-am uitat prin vitrină la trecătorii negri de pe stradă care întorceau capetele să se zgâiască înăuntru și se uitau la mine în timp ce treceau și-atunci mi-am dat seama că geamul vitrinei era de fapt crăpat în două pe diagonală și cioburile de sticlă se prăvăliseră peste linoleumul și-așa uzat acoperit cu ziare și taxiul de la colț parcă nu era îmbinat cum trebuie, nimic nu era îmbinat, nimic nu funcționa în această cofetărie amărâtă și întunecată care o rupsese cu dl. Schultz ca o bucată de continent prăvălită în ocean. George s-a aplecat, a băgat mâna într-unul dintre containerele de înghețată de sub robinetul de apă potabilă, a scos de acolo o pungă de hârtie rulată strâns la gură, cum aduceau toți, și a trântit-o pe tejgheaua de melamină.

— N-am ce-i face și gata, asta ie, d-acuma lucrez cu-ăilanți, a zis el ținându-și bucata de gheață lipită de obraz. Așa să-i spui, auzi? Ete ce să-ntâmplă cân' încer' și io să fa' cum trebuie. Să-i spui. Dracu' să vă ia pă toți, că mie nu-m' pasă, ș-asta să-i spui. Pă toți alții ăștia.

Și-am luat-o înapoi către Bronx ținând punga de hârtie strâns cu

amândouă mâinile și nici măcar nu m-am uitat înăuntru, erau câteva sute de dolari, știam foarte bine, dar n-aveam nevoie să-i văd, îmi ajungea faptul că avusesem statutul oficial de curier, pentru o clipă m-am întrebat ce pățise oare omul lui George, dar de fapt nu prea mă mai interesa, mă simțeam mult prea bine că mă descurcasem fără nicio poticneală și fără să-mi fie frică și că respectivul George nu-mi pusese la îndoială mandatul, nici nu făcuse vreo remarcă personală despre mine, chiar și așa supărat cum era, ci pur și simplu mă tratase ca pe unul dintre oamenii d-lui Schultz, un profesionist a cărui față rămăsese impasibilă în fața durerii și a deznădejzii, care venise să ia niște bani și plecase cu ei, punct, și care acum, cu inima săltându-i de fericire și de recunoștință că avea parte de o existență atât de minunat colorată, se hurduca într-o dimineață de iulie pe podul peste râul Harlem care ducea la vale deșeurile industriale prin fața atelierelor de reparații de pe mal cu flăcările lor de sudură ca niște artificii.

ȘASE

ESTE LA FEL DE ADEVĂRAT că oricât de fericit aș fi fost eu că veneam tare din urmă, lucrurile mergeau destul de prost pentru banda lui Schultz Olandezul și nu aveau șanse de îndreptare până când Dixie Davis, avocatul la care dl. Schultz zbiera tot timpul, nu pune la punct un plan după care clientul lui să se poată preda la Biroul Procurorului Federal. Cine nu cunoștea meandrele acestor treburi nu pricepea de ce era dl. Schultz atât de nerăbdător să se dea pe mâna celor care-l acuzau și de ce se învârtea de colo-colo gândindu-se numai la asta – o dată a fost cât pe aci să-și smulgă părul din cap de furie și de frustrare că nu se putea preda încă –, dar adevărul este că până nu-l arestau și nu-i dădeau drumul pe cauțiune nu-și putea vedea de afaceri. Și totuși nu se putea preda până nu căpăta anumite garanții legale care să-i sporească șansele în caz de proces, de pildă că urma să se țină altundeva decât la New York, pentru că aici, din cauza unei publicități neobosite legată de activitățile lui, publicul avea tendința de a nu-l privi într-o lumină prea bună – publicul din care ar fi fost aleși jurații. Aceasta era tema interminabilelor negocieri dintre avocatul lui și procuratură, faptul că voia anumite garanții înainte de a se preda și până nu le căpăta nu se putea lăsa arestat și deci se afla în libertate.

Într-o zi mi-a explicat că afacerile criminale, ca oricare altele, aveau și ele nevoie de atenția constantă a patronului ca să poată merge înainte, pentru că pe patron îl interesează propriile lui afaceri mai mult decât pe oricine altcineva și de el depinde să curgă în continuare robinetul cu profituri, să le-asigure tuturor obiectul muncii și mai ales să-și lărgască afacerile încontinuu pentru că, mi-a explicat, o întreprindere nu poate rămâne în picioare făcând astăzi exact același lucru ca și ieri, dacă nu crește se usucă, la fel ca oricare altă ființă vie: când încetează de a mai crește începe să moară, ca să nu mai vorbim de natura cu totul specială a afacerilor lui, foarte complexe, unde nu era vorba doar de cerere și ofertă ci și de o serie întreagă de detalii de execuție și chițibușuri diplomatice, unde numai plățile impuneau un serviciu special de controlori, iar oamenii pe care tu credeai că te bazezi erau niște vampiri, sugeau bani în loc de sânge și dacă nu erai pe fază să li-i dai se întorceau împotriva ta, dispăreau, se topeau în ceață. Într-o întreprindere criminală trebuia să fii tot timpul prezent ca să nu-ți scape din mână, orice realizai și se putea lua, de fapt cu cât erai mai bun, cu cât realizai mai mult, cu atâta futangii încercau mai abitir să-ți ia totul, și nu numai ăia cu legea – competiția mai ales,

pentru că într-un domeniu atât de competitiv nu înfloresc manierele elegante, ăia dacă-ți găsesc un punct vulnerabil în apărare pe-acolo te atacă, de pildă o singură santinelă căcăcioasă dacă ai care să-ți doarmă-n post, sau cine-știe-ce soldat de-ăsta de la trupă care se lasă ispitit să-și lase baltă misiunea, ca să nu mai vorbim dacă tu însuți lipsești de la comandă – de-asta nici nu mai vorbim – c-atunci ăla erai, dădeau buzna cu tancurile pe-acolo prin breșa aia oricât de mică și erai terminat pentru că nu se mai temeau de tine și când ajungeau să nu se mai teamă de tine erai un om mort în țara nimănui, n-ar mai fi rămas din tine nici cât să se pună într-un coșciug.

Grijile astea mi se păreau a fi și ale mele, și cum altfel, când stăteam cu fundul pe pervazul verandei închise din spatele casei cu parter și etaj de pe City Island și marele om își destăinuia gândurile, temerile, către Billy orfanul, purtătorul de noroc, beneficiarul uimit al acestei intimități bruște și imprevizibile. Mai întâi nu mă recunoscuse iar acum își amintea și când mă văzuse prima oară jonglând, capabil băiat, pe trotuarul celălalt, așa încât cum să nu împărtășesc necazurile sumbre din sufletul lui și să nu le simt și înăuntrul meu ca pe ceva străin care nu se duce, frica apăsătoare de a pierde, revolta interioară seacă față de împrejurările nedrepte dar și satisfacția cu iz eroic a rezistenței, a ducerii lucrurilor până la capăt? Aici era deci locul secret unde stătea în restul timpului, când nu era prezent în sediul lui atât de baricadat, această vilă de cărămidă roșie cu acoperișul plan, exact la fel cu toate celelalte case particulare de prin cartier, atâta doar că în partea asta era singura cu etaj de pe o străduță de case numai parter de pe această insulă care supraviețuise în Bronx și uite că acumă mă număram și eu printre puținii care știau. Mai știa și Irving, bineînțeles, din moment ce era casa mamei lui, și știa și bătrâna, maică-sa, o femeie care se învărtea de colo-colo cu mâinile întotdeauna ude pentru că ea gătea în casă și făcea toate treburile normale pe o străduță lăturalnică liniștită pe care creșteau câteva magnolii temerare ca prin toate parcurile orașului, și știa și dl. Berman pentru că el m-a luat și pe mine într-o zi cu mașina ca să văd unde venea el în fiecare după-amiază să-i aducă d-lui Schultz recipisele și să parcurgă împreună cifrele. În timp ce ei făceau treaba asta eu stăteam în curtea din spate înconjurată de un gard de metal și mă gândeam că trebuie să fi știut și toți vecinii de pe stradă, și poate și cei de pe străzile din jur, pentru că nu se poate să nu știi că ai un vizitator celebru pe strada ta când la colț stă zi și noapte o mașină neagră cu doi inși în ea. Doar era un orașel mic, de fapt un cartier pe malul apei, chiar dacă în stil new-yorkez, care nu avea mare lucru în comun cu blocurile, cu magazinele, cu trenurile

suspendate, cu tramvaiele și cărucioarele negustorilor ambulanți de pe nesfârșitele dealuri și văi pavate ale Bronx-ului, era o insulă pe care ajungea lumina soarelui, iar oamenii de aici precis că se simțeau într-un fel anume diferiți de toți ceilalți, așa cum mă simțeam eu acum savurând o mostră de viață comodă pe spații largi, cu vedere spre Sound, brațul râului, care mi se părea un adevărat ocean, un orizont infinit de apă cenușie care se legăna de colo-colo nepăsătoare, cum s-ar legăna și dalele și pietrele dacă nu ar fi fixate de pământ, cu măreția unui animal impunător, mult prea masiv pentru a avea dușmani. Exact alături, peste gardul de fier, era un debarcader cu tot felul de bărci cu pânze și cu motor urcate pe butuci sau proptite în nisip, în timp ce alte câteva bărci cu pânze pluteau ancorate în fața cheiurilor. Dar cea la care mă uitam eu era legată la chei gata de plecare, o șalupă lungă și subțire din lemn de mahon lustruit, cu scaune încastrate și îmbrăcate în piele crestată cafenie, cu parbrizul înrămat în alamă bine frecată, cu o timonă care aducea a volan de mașină și un steag american fluturând la pupa. Iar în gardul de fier care despărțea casa de debarcader, chiar la malul apei, era o breșă de unde pornea o cărare către cheiul cu șalupa respectivă și mi-am dat seama că probabil acela era vehiculul cu care dl. Schultz ar fi șters-o dacă se ajungea vreodată la așa ceva. Cât de mult admiram viața asta plină de ascunzișuri, de fofilări pe lângă niște autorități care nu te plăceau și nu te voiau, în schimb voiau să te distrugă, de erai obligat să-ți construiești propriile adăposturi cu bani și cu oameni, desfășurând armament, cumpărând alianțe, patrulând de-a lungul frontierelor ca în stare de secesiune, ducându-ți viața mai departe prin voința, prin istețimea și prin spiritul tău războinic sub nasul monstrului – chiar sub nasul lui.

Dar mai mult decât atât, să-ți duci viața în funcție de primejdiile care o amenință, să ți-o organizezi având tot timpul înaintea ochilor spectrul morții, asta pe mine realmente mă fascina – iată de ce oamenii de pe insulă n-ar fi turnat niciodată, prezența lui îi onora pentru că le dădea ocazia să trăiască, fiind conștienți de el, ca într-o aură luminoasă a vieții și a morții, cu acele momente de superioară luciditate, sau iluminare, pe care aceia mai buni dintre ei le-ar mai fi trăit poate la biserică sau la începutul unei iubiri romantice.

— Doamne, lisuse Cristoase, tot ce am acuma a trebuit să adun, nimeni nu mi-a dat nimic, am început de la zero și tot ce am realizat am realizat eu singur, a zis dl. Schultz și s-a oprit să mediteze asupra acestui adevăr trăgând din țigara de foi. Sigur c-am mai și greșit, numai așa se-nvață, și singura dată când am stat la bulău a fost la șaptespe ani, m-au trimis pe insula Blackwell pentru jaf și n-am avut avocat așa

că mi-au dat un termen condiționat, adică ieșeam de-acolo în funcție de cum mă purtam, lucru destul de cinstit. Îți spun eu că dac-aveam atunci numai câțiva dintre avocații ăștia plini de ei pe care-i am astăzi probabil că-mi dădeau pe viață. Ei, Otto...!, a zis el râzând, numai că dl. Berman adormise pe scaun cu pălăria lăsată peste ochi, probabil că-l mai auzise de câteva ori pe dl. Schultz plângându-se de cât de grea era viața lui. Oricum, al dracu' să fiu dac-aș fi pupat pe careva-n cur numai ca să-mi dea drumul de-acolo mai repede, în schimb am făcut un târăboi și-am fost atât de-al dracului că nu m-au putut suporta și m-au trimis la o școală de corecție undeva mai înspre nord, la o fermă cu vaci – căcaturi de-astea. Ai fost vreodată la școala de corecție?

— Nu, domnule.

— Ei bine, ascultă-mă pe mine că nu era ca la picnic. Nu c-aș fi fost eu cine-știe-ce solid, cam ca tine, așa, un puștan slăbănog și era acolo o gașcă-ntreagă de băieți răi de tot, da' știam că trebuie să-ți creezi o reputație de la bun început acolo unde contează și de unde se-mprăștie vorba, așa c-am fost ticălos cât zece. N-am stat să-nghit căcaturi. Am căutat bățile și m-am luat de tipii cei mai voinici pe care i-am găsit. Dumnezeu să-l ierte pe pulău' care-mi stătea-n cale, cum au făcut unul sau doi, spre regretul lor. Am și evadat de-acolo, nu era greu, m-am săltat peste sârmă și dus am fost în tufișuri, am stat acolo o zi și o noapte până m-au prins și mi-au mai dat câteva luni pentru asta, dar mă umplusem tot de bube de la toxicodendron, așa că toată perioada asta m-am fâțâit de colo-colo uns cu calamină, parcă eram o dihanie aiurită. Când am plecat de-acolo, într-un târziu, mă crezi c-au fost fericiți să scape de mine? Tu-n ce bandă ești?

— Nu sunt în niciuna, domnule.

— Păi, și-atunci cum vrei să faci ceva pe lumea asta? Cum vrei să-nveți ceva? Eu din bande-mi aleg oamenii. Ăla-i terenul de-ncercare. Ai auzit vreodată de Scorbura Broaștei?

— Nu, domnule.

— Doamne, Dumnezeule, ce se-ntâmplă cu generația tânără? Aia era pe vremuri banda cea mai celebră din Bronx, banda primului Schultz Olandezul, nu știai?! Cel mai dur bătauș care-a călcat vreodată pe străzile astea. Ăla-ți rupea nasul cu dinții, îți smulgea coaiele din rădăcină. Pe mine m-au botezat așa, după el, ăia din banda mea, când m-am întors de la corecție. Chestie onorifică. Adică-mi făcusem și eu porția mea, ca toată lumea, și trecusem cu bine prin ea și-uite, acum ieșisem de la instrucție al dracu' până-n măduva oaselor. Așa că de-aia-mi spun cu toții de-atuncea Olandezul.

Eu am tușit ca să-mi dreg glasul și m-am uitat afară, la tufișurile de

lemn-câinesc și dincolo de ele, unde se legăna o bărcuță cu pânză albă triumfiulară plutind parcă peste spuzeala de lumini care pâlpâiau reflectate în apă.

— Sunt și-acuma câteva bande, am zis, dar cei mai mulți sunt niște puștani idioți, niște pulică. Eu nu vreau s-ajung să plătesc pentru oalele sparte de altcineva decât de mine. Cred că astăzi, dacă vrei să te instruiești, trebuie să țiștești tocmai în vârf.

M-am oprit, ținându-mi până și respirația. Nu îndrăzneam să mă uit la el, mă uitam la picioarele mele. Simțeam cum își plimbă ochii peste mine. Îi simțeam mirosul trabucului.

— Ei, Otto, a zis el, scoală dracului, că pierzi ceva tare aici.

— Zău?! Așa crezi tu, i-a răspuns dl. Berman de sub pălărie.

Treaba asta nu a avut loc toată o dată dar avea loc și noaptea și ziua, nu părea a depinde de vreun timp anume sau de vreun plan, afară poate de momentul oportun și indiferent despre ce era vorba mergeam într-acolo cu mașina, iar când te uiți pe fereastra mașinii la viața prin care treci pentru a ajunge la momentul cu pricina ți se pare că e prost ales, adică dacă e soare strălucește prea tare iar dacă e noapte e prea beznă, toată organizarea lumii parcă ar complota ca să-ți distragă ție atenția și orice se petrece firește în jurul tău devine nefiresc datorită cerinței morale cu totul excepționale a ceea ce faci. Exact asta îmi dorisem – mă instruiam la vârf. Mi-aduc aminte de pildă că odată am fost lăsat la intersecția dintre Broadway și Strada 49 cu instrucțiuni să stau pe-acolo și să fac bine să țin ochii deschiși. Atâta mi s-a spus, și anume brusc. Una dintre mașini a luat viteză și a dispărut, cealaltă, în care se găsea dl. Berman, tot dădea colțul la fiecare câteva minute, un Chevrolet negru pătrășos care se pierdea printre atâtea mașini negre și taxiuri galbene cu tabla de șah vopsită pe ele care-și vânau clienții, printre autobuzele cu imperială și tramvaiele mai degrabă goale și nici Mickey șoferul nici dl. Berman nu se uitau la mine când treceau, de unde am dedus să nu mă uit nici eu prea insistent după ei. Stăteam în ușa restaurantului lui Jack Dempsey^[10], care nu deschisese încă, era cam nouă-nouă și jumătate dimineața și Broadway-ul arăta destul de proaspăt, deschiseseră chioșcurile de ziare și tarabele cu lapte de cocos și crenvurști și câteva prăvălioare care vindeau Statuete ale Libertății din plumb, dar cam atât. Vizavi, pe Strada 49, la un mezanin, era o sală de dans cu fereastra larg deschisă de unde se auzea cineva cântând la pian. Există un Broadway local, o comunitate care trăiește pe Broadway și pe care o vezi dimineața, înainte să înceapă o nouă zi galeriile de chilipiruri și barurile, oameni care locuiesc în apartamentele

de deasupra marchizelor de la cinematografe, care-și scot câinii la plimbare în lesă, care coboară să cumpere *Racing Form* și *Mirror* sau câte o sticlă de lapte. Mai sunt și ăia cu mașinile de pâine care trag în fața băcăniilor și descarcă pe trotuar coșurile cu pâini și sacii cu chifle, sau camioanele măcelarilor din care coboară alții cu hălci de carne de vită pe umăr și le dau drumul în jos pe toboganele care duc în pivnițele de sub restaurante. Stăteam și mă uitam la măturătorul de stradă îmbrăcat de vară, în alb, cu o panglică oranj și kaki la pălărie, cum aduna cu măturoiul balegile cailor și hârțiile și resturile și toate gunoaiile unei nopți pe Broadway, cum le suia pe lopata lui lată și le răsturna într-un tomberon mare pe două roți ca și cum ar fi fost o gospodină care-și făcea ordine în bucătărie. Pe urmă a trecut cisterna cu apă și a stropit strada lăsând-o lucioasă și curată și aproape în același timp am văzut cum s-au aprins ghirlandele de lumini electrice din jurul Marelui Teatru Loew așezat câteva blocuri mai jos, unde Broadway-ul dădea în Bulevardul Șapte. Din cauza soarelui nu puteam să citesc titlurile luminoase care defilau de jur-împrejurul clădirii ziarului *Times* din Piața Times. Chevrolet-ul negru a dat colțul din nou și dl. Berman mi-a aruncat de data asta o privire care m-a cam neliniștit, îmi doream să văd ceea ce aștepta de la mine să văd, dar circulația era obișnuită, nu cine-știe-ce aglomerată, oamenii de pe trotuare își vedeau de treburile lor fără să se grăbească, un bărbat îmbrăcat cu costum și cravată a venit cu un coș de mere pe umăr și l-a așezat la colțul străzii, cu o pancartă pe care scria *MERE 5c.*, dimineața înainta și m-am întrebat dacă nu cumva ceea ce căutam se găsea în vitrina din spatele meu unde era o fotografie mult mărită a lui Jack Dempsey în fața unui public de mii de inși pe ringul de la Manila și alte câteva poze de-ale marelui bărbat dând mâna cu celebrități, cu vedete ca Jimmy Durante și Fanny Brice și Rudy Vallee și deodată am văzut reflectată în vitrina restaurantului fațada clădirii de birouri de vizavi și m-am întors să mă uit: sus, la etajul cinci sau șase, un tip ieșise pe pervazul ferestrei, în afară, cu o găleată și un burete, își prinsese centura de siguranță de cârligele fixate în zid și acum se lăsa pe spate, proptit în centură, și desena arcuri mari pe geam cu buretele plin de spumă, iar la etajul de deasupra era un altul care tot așa ieșea pe pervazul ferestrei ca să facă același lucru. Tot stând și uitându-mă la oamenii ăia cum spălau geamurile, mi-am dat seama la un moment dat, nu știu de ce, că era exact ceea ce se aștepta de la mine să văd – spălătorii ăia de geamuri care-și făceau treaba de fiecare dimineață undeva sus deasupra străzii. Pe trotuarul de sub ei era o pancartă în formă de A care avertiza trecătorii că sus se lucra și-i îndemna să ocolească,

pancartă cu însemnul spălătorilor de geamuri așezată acolo în numele sindicatului lor. Ca să-i pot urmări mai bine, am traversat Broadway-ul și m-am postat la intersecția Străzii 49 cu Bulevardul Șapte, înspre sud-vest, de unde îi vedeam perfect cum lucrau acolo sus. Doi dintre ei se cățăraseră pe o podișcă atârnată de parapetul acoperișului la vreo cincisprezece etaje deasupra străzii, singura soluție pentru ferestrele foarte mari din partea de sus a clădirii, mult prea late pentru centura de siguranță. Podișca asta pe care se găseau cei doi inși cu bureții, cu gălețile și cârpele lor s-a surpat brusc, frânghia care o susținea la unul din capete a plesnit sfichiuind aerul ca un bici și oamenii au început să dea din brațe și s-au prăvălit de pe ea. Unul dintre ei a căzut rostogolindu-se pe lângă zidul clădirii. Nu mai știu dacă eu am strigat sau dacă și altcineva a mai văzut sau poate a auzit ce se întâmpla, dar omul încă mai avea câteva etaje, câteva secunde până la moarte, și toată strada știa. Circulația a înlemnit ca și cum fiecare vehicul ar fi fost manevrat de una și aceeași sfoară. S-a auzit un singur țipăt strident din toate părțile, ca un fel de conștiință absolută a nenorocirii din partea fiecărui trecător pe o rază de câteva blocuri, de parcă toți am fi fost la curent cu ce se petrecea sus pe cer, deasupra capetelor noastre, în așa fel încât odată compoziția tulburată fiecare dintre noi ar fi știut instantaneu. Pe urmă corpul a ajuns jos exact orizontal și a aterizat pe capota unei mașini parcate în fața clădirii făcând un zgomot ca de tun, o explozie cumplită de carne și oase și mie chiar că mi s-a pus un nod în gât când am văzut că mai mișca – nenorocitul a mai mișcat în groapa de metal pe care o făcuse, o amestecătură de oase zdrobite care se târa ca un fel de vierme, care s-a mai arcuit câteva momente deasupra metalului încins, până când și acel strop de viață incredibilă s-a scurs prin vârfurile degetelor chircite.

Un polițist călare a venit în galop pe lângă mine pe Strada 49. Celălalt spălător de geamuri, care rămăsese acolo sus agățat de capătul liber al podiștii de-acum verticale, scutura din picioare spetind să găsească un punct de sprijin deși nu era niciunul și țipa disperat ori de câte ori scândura se bălăbănea dintr-o parte în alta, într-o poziție în care supraviețuirea lui nu intra nicicum în calcul. Ce poate face omul numai cu propriile lui brațe la opt, la zece etaje deasupra pământului, ce poate face cu degetele lui, cu mușchii din buricele degetelor lui, de ce să se agațe în lumea asta ca un hău sinistru care ne arată ce posibilități fără fund are în materie de aer, de apă și de pavaj, care se cascadează sub noi pârâind ca furtuna cea mai aprigă? Mașini de poliție vopsite în verde cu alb convergeau din toate direcțiile. Mai încolo, de pe Strada 57, intrase pe Broadway o mașină de pompieri cu scară și

macara. Mie fascinația dezastrului îmi luase piuitul.

— Ei, băiete!

În spatele meu, pe Broadway, am văzut oprit lângă trotuar Chevrolet-ul d-lui Berman. Portiera s-a deschis. Am alergat cei câțiva metri, m-am urcat, am trântit-o după mine și Mickey șoferul a pornit din loc.

— Nu căsca gura, băiete, c-asta-i pentru ăia de la țară, a zis dl. Berman luându-mă din scurt. Nu lucrezi în turism. Când ți se spune să stai într-un loc, stai acolo.

Auzind asta, am renunțat să mai întorc capul și să mă uit pe fereastra din spate a mașinii, ceea ce altminteri aș fi făcut deși știam că ne îndepărtasem deja pe Broadway în jos și că n-aș mai fi văzut nimic. Așa, însă, mi-am impus să stau liniștit, să mă las pe spate și să privesc înaintea fără să scot o vorbă.

Mickey șoferul ținea amândouă mâinile pe volan cât timp nu ducea una dintre ele în jos ca să schimbe viteza. Dacă volanul ar fi fost ceas, el își ținea mâinile la zece și zece. Conducea rezervat dar nu încet, nu stătea să fie dus de coloană ci se folosea de ea fără să accelereze brusc sau să taie calea cuiva. Nu încerca să prindă stopurile care trebuiau să se schimbe, iar dacă i se punea verde când ajungea la ele nu profita ca să bage viteză. Mickey era șoferul și nimic altceva, dar asta spunea totul: când te uitați la el cum conducea sau când simțeați mișcărilor mașinii sub tine îți dădeai seama că este o diferență între a șofa o mașină și a o conduce cu siguranța unui profesionist. Eu unul nu știam să șofez – de unde să fi știut? – dar eram convins că Mickey ar fi condus mașina la fel de calm și de sigur și la treizeci de mii pe oră și la o sută, că orice ar fi așteptat de la mașină ar fi obținut, așa încât acum, avându-l încă înaintea ochilor pe nenorocitul de spălător de geamuri care zbură neajutorat spre moarte, competența lui Mickey mi s-a părut un fel de reproș tăcut, de confirmare a ceea ce-mi spusese dl. Berman.

Nu cred să fi schimbat vreo vorbă cu Mickey cât timp l-am mai prins în viață. Probabil că-i era rușine de cum vorbea. Inteligența lui stătea toată în mâinile butucănoase și în ochii care uneori i se întâlneau cu ai tăi timp de o clipă, cât de-o privire de profesionist în oglinda retrovizoare. Avea ochi de culoare albastru-deschis. Era complet chel, cu șanțuri adânci la ceafa pe care până la urmă am ajuns să i-o cunosc bine, și cu urechi clăpăuge. Fusesse boxer la viața lui și nu depășise preliminariile meciurilor de cluburi, principala lui performanță fiind un knock-out tehnic asupra lui Kid Chocolate, într-o seară, la Arena Jerome, peste drum de Stadionul Yankee, într-unul din primele meciuri

ale lui Kid, pe vremea când abia se lansa. Cel puțin mie așa mi s-a spus. Nu știu de ce, dar îmi venea să plâng pentru toată lumea. Mickey ne-a dus undeva în Cartierul de Vest, până la un garaj oarecare unde dl. Berman și cu mine am coborât și am traversat strada ca să bem o cafea la bufetul de vizavi în timp ce Chevrolet-ul era înlocuit cu altă mașină. După vreo douăzeci de minute Mickey a reapărut la volanul unui Nash cu numere de înmatriculare cu totul diferite, oranj cu negru.

— Nimeni nu moare fără să fi păcătit cumva, a zis dl. Berman când am intrat în bufet. Și asta-i valabil pentru toată lumea, așa c-avem în ce să sperăm cu toții.

Pe urmă a scos din buzunar pe masă un joc din cele cu numere, ca să am și eu o ocupație: cel cu șaisprezece pătrățele și cincisprezece plăcuțe însemnate cu numere, pe care trebuie să le așezi în ordine fățându-le între ele până formezi șirul. Problema este că nu ai la dispoziție decât un singur pătrățel cu care să încerci să aduci fiecare număr la locul lui – un singur spațiu, de obicei unde nu-ți trebuie, cu ajutorul căruia să așezi lucrurile în ordinea lor firească.

Cum zic, deci, era un fel de înregimentare – intrasem și mă înrolasem. Și primul lucru pe care-i înveți este că nu există reguli normale pentru zi și pentru noapte, sunt diferite feluri de lumină și-atât, frânturi de nuanțe, așa încât nu ai niciun motiv să ai mai multe sau mai puține de făcut într-una sau alta dintre ele: Ora cea mai liniștită și mai întunecată nu însemna decât un anumit fel de lumină.

Nimeni nu-și bătea capul să ofere explicații la întrebarea de ce se făcea cutare sau cutare lucru și nimeni nu căuta să justifice nimic. Iar eu am înțeles că nu era cazul să vin cu întrebări. Ceea ce am observat este că predomina o etică profundă, că odată acceptată premisa inițială sută la sută răsturnată funcționau toate susceptibilitățile și resentimentele obișnuite, toate sensibilitățile exacerbate în legătură cu noțiunea de dreptate, toate convingerile despre bine și rău. Dar pe mine premisa mă interesa în primul rând. Cel mai ușor mi se părea să mă concentrez asupra ei atunci când dl. Schultz vorbea cu mine. În momentele respective, timp de câteva clipe totul mi se părea clar. Mi-am spus în sinea mea că prinsesem ideea în general, dar nu și spiritul ei și că spiritul era acela care dădea geniu ideii, ceea ce oricine ar fi putut constata pur și simplu stând alături de dl. Schultz.

Între timp mi-am dat seama că se făceau anumite lucruri a căror frecvență fusese stabilită poate în după-amiezile liniștite petrecute în veranda din spatele casei de pe City Island. Să spun aici câteva cuvinte despre Clubul Ambasador al d-lui Schultz. Era un local de-al său, una dintre proprietăți, perfect vizibil pentru oricine, cu un baldachin

ornamentat la intrare pe care era scris numele cu litere ca de mână, așezat pe Strada 56-Est, între bulevardele Parcului și Lexington. Știam totul despre cluburile de noapte din revistele de cancanuri, și ce clienți cultivau, și ce nume aiurite aveau unii dintre ei, tipi din lumea bună, și cum se cunoșteau parcă toți cu toți, vedete de cinema, actori, actrițe care intrau acolo după spectacol, sportivi, scriitori, senatori, știam că uneori se dădea și câte-un show cu orchestră și cor de fete sau cu negrese care cântau blues-uri, știam că fiecare club avea zdrahonii lui pentru scandalagii și fete care vindeau țigări de pe tavă umblând de colo-colo în ciorapi de mătase și cu pălărioare nostime pe cap – știam toate astea deși nu le văzusem niciodată.

Așa că mi s-a părut grozav când am primit o slujbă acolo pe post de piccolo. Auzi, eu, un puștan de cartier, să lucrez în centru într-un club de noapte! Dar în săptămâna cât am lucrat acolo nu s-a întâmplat nimic din ce m-așteptam eu. În primul rând, n-am văzut nici măcar o singură celebritate. Oamenii care veneau, mâncau, beau, ascultau orchestra, dansau, dar nu erau persoane importante. Mi-am dat seama de asta după felul cum se tot uitau de jur împrejur după persoanele importante pe care veniseră să le vadă. În mai toate serile localul era aproape gol până pe la ora unsprezece când începea programul. Sala era luminată cu o lumină albastră și avea banchete pe lângă pereți și mese acoperite cu fețe de masă albastre și un ring de dans în mijloc și un fel de scenă mică fără cortină unde cânta orchestra, nu cine-știe-ce orchestră, două saxofoane, o trompetă, un pian, o chitară și tobe și era o fată la garderobă, dar fete cu țigări nu erau, nici reporteri care să vină la miezul nopții ca să pescuiască bârfe despre celebrități, nu tu Walter Winchell sau Damon Runyon – era un local mort și era mort pentru că dl. Schultz nu se putea arăta pe-acolo. El ar fi fost o atracție. Oamenilor le plăcea să fie acolo unde se întâmpla câte ceva, sau unde s-ar fi putut întâmpla. Le plăcea puterea. Barmanul stătea în spatele teighelei cu brațele încrucișate și căsca. În fiecare seară veneau doi tipi de la Biroul Procurorului Federal și se așezau la masa cea mai proastă cu putință, lângă ușă, unde trăgea curentul, cu câte o limonadă în față de care nu se atingeau, în schimb umpleau scrumierele pe care eu le goleam conștiincios. La mine nu se uitau. Nimeni nu se uita la mine care arătam probabil atât de banal în jacheta mea scurtă cafenie și cu papionul la gât încât treceam drept autentic. Mă descurcam în lumea cluburilor de noapte și simțeam un fel de mândrie reconfortantă la gândul că eram atât de bun ca piccolo încât nici chelnerii bătrâni nu mă băgau în seamă. Ceea ce mă făcea foarte valoros pentru că dl. Berman mă plasase acolo spunându-mi, ca de obicei, să țin ochii deschiși. Tot

ținând ochii deschiși mă uitam cât de caraghioși erau oamenii care veneau la cluburile de noapte, cum săreau în sus de bucurie dacă o sticlă de șampanie îi costa douăzeci și cinci de dolari, cum îi vârau în palmă șefului de sală câte o bancnotă de douăzeci de dolari ca să le dea o masă când erau atâtea mese goale și el i-ar fi condus și pe gratis la orice masă voiau. Toată sala era foarte mică, semăna cu o scenă goală, și între două reprize de muzică instrumentiștii coborau printre mese și-o făceau pe grozavii, chiar și solista care într-a treia sau a patra mea seară acolo mi-a întins o țigară cu marijuana ascunsă sub palmă și eu am luat-o și am tras din ea cum îi văzusem pe ei făcând și am înghițit fumul ierbii ăleia dure și amare, parcă mi se rostogolea jăratric pe gât în jos, și bineînțeles că am tușit și ei au râs de mine, dar au râs a înțelegere. Afară de solistă, toți instrumentiștii erau albi și nu cu mult mai în vârstă decât mine și nu știu ce credeau despre mine, poate își închipuiau că sunt un elev de liceu care lucrează ca să aibă din ce trăi, dar în orice caz i-am lăsat să creadă ce vor – dacă aș fi avut și o pereche de ochelari Harold Lloyd cu ramă de baga rolul ar fi fost perfect. La bucătărie, în schimb, nu mai era așa de simplu, acolo bucătar-șef era un negru care fuma întruna și lăsa să-i cadă scrumul de la țigară peste fripturi și care amenința cu un satâr pe chelnerii și picolii care-l enervau. Și cum era tot timpul nervos, din când în când izbucnea în câte o criză de furie, ca flăcările care țâșneau în sus când cădeau stropi de grăsime peste ele. Singurul care nu se temea de bucătar era spălătorul de vase, un negru bătrân și cărunț, șchiop de un picior, care era în stare să-și bage mâinile până la coate în chiuvetele pline cu apă de vase opărită fără să simtă nimic. De el m-am apropiat pentru că lui îi aduceam farfuriile. Îi plăcea cum le goleam înainte. Și unul și celălalt eram profesioniști. Înăuntru în bucătărie trebuia să umbli atent pentru că pe jos era la fel de plin de ulei ca într-un garaj. Gândacii își făceau veacul nestingheriți pe pereți, parcă ar fi fost lipiți de ei, și hârtia de muște agățată de firele becurilor era neagră și uneori vedeai chiar pe mese câte un șoarece sau doi care treceau în goana mare de la o ladă de resturi la alta. Dar toate astea rămâneau în spatele ușilor batante, capitonate și cu ferestre ovale, ale Clubului Ambasador inundat de lumina lui albastră.

Când aveam câte o clipă de răgaz stăteam s-o ascult pe solistă. Avea o voce subțire și prietenoasă și când cânta privea mereu undeva departe. De fiecare dată când cânta ea lumea se ridica de la mese și dansa pentru că femeilor le plăceau cântecele ei despre rătăcire și singurătate și despre dragostea lor pentru bărbați îndrăgostiți, dar nu de ele. *Iubesc un bărbat care nu este al meu. El își cântă iubirea pentru*

altcineva. Stătea în fața microfonului și cânta fără prea multe gesturi, poate pentru că fumase prea multă iarbă din aia și din când în când, exact hodoronc-tronc față de ce spuneau versurile, își sălta în sus rochia satinată fără bretele, ca și cum i-ar fi fost frică să nu facă vreo mișcare greșită și să-i scape de pe sânii.

Iar la ora patru-patru și jumătate, în fiecare dimineață, sosea dl. Berman, proaspăt ca zorii zilei, îmbrăcat în câte o combinație sofisticată de culori pastelate. La ora aia chiar că nu mai era nimeni, pleaseră și tipii de la procuratură, și chelnerii, și orchestra, localul era deschis doar așa, de formă, cel mult polițistul de rond dacă stătea la bar cu cascheta lângă el pe tejghea și bea una mică pe seama casei. Treaba mea era atunci să strâng toate fețele de masă și să clădesc toate scaunele pe mese ca să le fac loc celor două femei de serviciu care veneau dimineața să dea cu aspiratorul pe mochetă, să șteargă și să lustruiescă ringul de dans. Pe urmă trebuia să mă prezint la subsol unde era amenajat un mic birou cu pereți de placaj, la capătul unui culoar în care se intra printr-o ușă de incendiu și care dădea într-un fel de galerie de unde o luai în sus pe o scară metalică și ieșeau pe alea din dos. În biroul respectiv îl găseam pe dl. Berman parcurgând notele de plată de peste noapte și trebuia să-i spun ce văzusem. Evident că nu prea aveam ce să-i spun că văzusem, afară de noua mea descoperire, viața de noapte din Manhattan care în mai puțin de o săptămână îmi întorsese toată viața cu fundul în sus de vreme ce-mi terminam lucrul în zori și mă culcam în toiul zilei. Tot ce văzusem era cum trăia lumea bună și o parte din circuitul banilor, nu cum se câștigau și cum se strâneau, ca pe Strada 149, ci cum se cheltuiau și cum se dădeau pe lumină albastră, pe haine după ultima modă, pe cântece de dragoste debitate cu indiferență. Observasem că fata de la garderobă îi plătea d-lui Berman pentru slujba ei în loc să fie invers, dar se pare că îi convenea din moment ce în fiecare noapte când ieșea din tură o aștepta un alt bărbat sub baldachinul de la intrare. Dar dl. Berman nu la asta se referea când mă întreba ce văzusem. O văzusem în gând și pe pramatia aia mică a mea de Rebecca, într-o rochie dintr-un fel de dantelă neagră și cu pantofi cu tocuri înalte și dansam împreună după cântecele solistei. Cred chiar că aș fi impresionat-o cu jacheta mea scurtă de piccolo. După ce pleca dl. Berman mă culcam tot acolo în birou și visam că făceam amor cu Rebecca și că nu mai trebuia s-o plătesc. În vis eram deja gangster și Rebecca era îndrăgostită de mine și-i plăcea ce-i făceam. Dar evident că nici la asta nu se gândea dl. Berman. Aproape de fiecare dată mă trezeam dimineața cleioșit tot din timpul somnului, ceea ce-mi crea probleme cu

lenjeria, dar și acestora le-am găsit soluția, ca un locuitor de pe Broadway ce eram: am descoperit o spălătorie chinezească pe Bulevardul Lexington și, pe lângă asta, mi-am cumpărat ciorapi, chiloți, cămăși și pantaloni de pe Bulevardul Trei, de sub liniile de tren suspendate. Parcă era al meu, Bulevardul Trei. Nu mi-a displicut deloc săptămâna aia. Realmente mă simțeam la mine acasă în centru, era la fel ca Bronx-ul, de fapt era ceea ce-și dorea și Bronx-ul să fie, niște străzi pe care le puteam învăța și acum aveam și o slujbă și câștigam doisprezece dolari pe săptămână pe care dl. Berman mi-i dădea din buzunar numai ca să fâțâi vasele de colo-colo și să țin ochii deschiși chiar dacă nu știam după ce anume. Iar după trei-patru zile din astea aproape că-l uitasem pe spălătorul de geamuri care căzuse rotindu-se în soare ca o roată de căruță de-a lungul fațadei clădirii de birouri de pe Bulevardul Șapte. Ca și cum aici, în Cartierul de Est, până și gangsterii s-ar fi comportat altfel. Dormeam acolo, în biroul de la subsol, pe un pat pliant și pe la prânz urcam scara de fier și ieșeam pe aleea din dos, dădeam colțul, mergeam la câteva străzi mai jos, pe Bulevardul Lexington, la un bufet unde șoferii de taxiuri mâncau de prânz, iar eu de dimineață. Îmi comandam niște mic-dejunuri sănătoase. Cumpăram chifle și brioșe pentru vagabonzii bătrâni pe care patronul bufetului îi tot dădea afară pe ușa turnantă. Stând acolo mă gândeam dacă eram pregătit pentru viață și nu găseam nimic să-mi reproșez, poate doar că nu mai trecusem pe-acasă s-o văd pe mama. O dată am sunat-o la telefonul de la magazinul de dulciuri din colțul străzii noastre și i-am spus că aveam să lipsesc o vreme, dar nu sunt sigur că a reținut. Un sfert de oră am așteptat pe fir până când cineva a găsit-o și a chemat-o la telefon.

Menționez toate lucrurile astea ca pe un răgaz de pace și reflecție.

Până într-o noapte când am avut ce-i povesti d-lui Berman, și anume că Bo Weinberg venise cu un grup mai mare și mâncaseră și plătiseră orchestra să cânte pentru ei câteva melodii. Nu că l-aș fi recunoscut eu, dar chelnerii parcă se treziseră brusc. Dl. Berman nu a părut surprins.

— O să mai vină el, Bo, mi-a spus. Nu contează cine stă cu el la masă. Uită-te cine stă la bar, lângă ușă. Ceea ce am și făcut câteva nopți mai târziu, când Bo și-a făcut apariția din nou cu o blondă drăguță și cu încă o pereche care arăta tot așa, foarte bine, un bărbat elegant, blond, cu părul ondulat cu fierul și o brunetă. S-au așezat la masa cea mai bună, lângă orchestră. Și toți ceilalți clienți care veniseră în seara respectivă în căutare de senzații tari păreau convinși că dăduse norocul peste ei. Nu numai fiindcă Bo arăta bine deși nu încap

îndoială că arăta foarte bine, un bărbat înalt, solid, cu pielea închisă la culoare, pieptănat impecabil și cu niște dinți care străluceau, dar parcă absorbea toată lumina din sală, lumina aceea albastră care devenea roșie și toți ceilalți păreau șterși și mărunți prin comparație cu el. Și el și cei care-l însoțeau erau îmbrăcați elegant, veneau probabil de la vreo ocazie simandicoasă, de pildă de la operă sau de la cine-știe-ce spectacol de pe Broadway. Bo saluta în stângă și în dreapta ca și cum ar fi fost patronul localului. Instrumentiștii au ieșit la rampă mai devreme decât de obicei și a început programul de dans. Repede după aceea Clubul Ambassador a început să arate așa cum îmi închipuiam eu că trebuie să fie un club de noapte. De la un minut la altul sala se umplea – ai fi zis că tot New York-ul dădea fuga acolo. Oamenii se apropiau de masa lui Bo și i se prezentau. Bărbatul care stătea lângă el era un jucător de golf celebru dar numele nu i l-am reținut pentru că golful nu este pasiunea mea în materie de sport. Cele două femei râdeau și pufăiau o dată sau de două ori din câte o țigară, pe urmă o stingeau în scrumiere, iar eu imediat săream să le schimb scrumierele. Curios lucru, dar cu cât era mai multă lume înăuntru, cu cât se auzeau mai tare muzica și râsetele, cu atâta Clubul Ambassador părea mai mare și-ți dădea impresia că dincolo de ușile lui nu mai exista nimic, afară adică, nici străzile, nici orașul, nici țara. Mie îmi vâjâiau urechile, eram un simplu piccolo dar am luat-o ca pe un triumf al meu personal când l-am văzut apărând pe Walter Winchell în persoană și așezându-se pentru câteva minute la masa lui Bo, deși prea bine nu m-am putut uita la el pentru că aveam de lucru de-mi sfârâia curul. La un moment dat Bo Weinberg mi s-a adresat de-adevăratelea spunându-mi să-i spun eu chelnerului să le împrăștiereze băuturile celor doi tipi de la procuratura federală care stăteau în curent la masa de lângă intrare. Gluma asta a iscat mare veselie. Trecuse bine de miezul nopții când s-au hotărât să și mănânce, așa încât m-am apropiat de masa lor ca să le pun chifle rotunde pe farfurioare cu cleștele de argint, ceea ce învățasem deja să fac cu mult aplomb și a trebuit să mă țin tare ca să nu iau trei-patru chifle și să încep să jonglez cu ele pe ritmul muzicii. În momentul respectiv orchestra cânta, apăsă și marțial, „Blues-ul minei de sare“: *La mina de sare, între-atâția dulăi, mergi pe-același drum ca toți prietenii tăi.*

Cu toate astea, nu am uitat nicio clipă instrucțiunile pe care mi le dăduse dl. Berman. Individul care intrase exact înaintea lui Bo Weinberg și se așezase la capătul barului nu era nici Lulu Rosenkrantz cu fruntea plină de crețuri, nici Mickey cu urechile lui clăpăuge, nu era niciunul dintre cei pe care-i văzusem coborând din camioane sau îi

zărisem în biroul de pe Strada 149, de fapt nu-l recunoscusem deloc ca făcând parte din bandă. Era un tip scund și lăbărțat, îmbrăcat într-un costum gri-perle cu două rânduri de nasturi și revere largi, cu o cravată neagră satinată și o cămașă albă-albă și nu stătuse cine-știe-ce, atâta cât să fumeze una-două țigări și să bea niște apă minerală. Îți dădea impresia că savura muzica în liniște, în sinea lui. Nu schimbaseră o vorbă cu nimeni și-și văzuse de-ale lui, cu pălăria cu calotă albă pusă pe tejghea lângă el.

Mai târziu, când se luminase de dimineață în biroul de la subsol care dădea pe alea din dos, dl. Berman și-a ridicat ochii căprui cu irizări albastre de pe teancul de note de plată și a întrebat uitându-se la mine prin ochelari:

— Deci?

Eu, însă, care observasem că tipul venise cu chibriturile lui și lăsase plicul în scrumieră, de unde îl culesesem atunci când golisem scrumiera în spatele barului, am simțit că nu era momentul să vin cu dovezi. Tot ce trebuia era să mă arăt competent.

— Nu era de-aici din oraș, am zis. Un ăla din Cleveland.

În dimineața aia n-am mai avut parte de somn. Dl. Berman m-a trimis la o cabină telefonică unde am format un număr pe care mi-l scrisese el, am lăsat să sune de trei ori și am închis. La întoarcere am cumpărat cafea și chifle. Femeile de serviciu făcuseră deja curat în club. Arăta frumos și pașnic înăuntru cu toate luminile stinse, afară de una singură deasupra barului și cu ce lumină de zi reușea să se strecoare pe lângă perdelele de la intrare. Ceea ce învățam eu acolo, printre altele, era cum să fiu la îndemână și vizibil sau, din contră, la îndemână și invizibil. Pe moment am preferat varianta a doua fără să știu nici eu prea bine de ce, fie și numai pentru că dl. Berman nu părea deloc dispus să stea de vorbă cu mine. Am rămas deci sus la bar, singur cuc în penumbra dimineții, mort de oboseală și totuși mândru de mine că reușisem o identificare mai mult decât utilă. Dar la un moment dat a apărut brusc Irving, ceea ce însemna că dl. Schultz era și el prin apropiere. Irving s-a dus în spatele barului, a pus câteva cuburi de gheață într-un pahar, a tăiat o lămâie în patru, a stors-o bucată cu bucată în pahar și pe urmă a umplut paharul cu sifon. După ce a terminat de făcut toate astea meticolos ca întotdeauna, fără să lase nici măcar o urmă pe tejghea, și-a băut citronada dintr-o singură înghițitură. Apoi a spălat paharul, l-a șters cu o cârpă și l-a pus înapoi sub tejghea. În momentul acela mi-am dat seama că era stupid să fiu atât de satisfăcut de mine însumi. Să trăiesc cu impresia că aș fi subiectul propriei mele experiențe. Pentru că atunci când Irving s-a dus la ușa de la intrare, unde de câteva

minute bune bătea cineva în geam, și l-a lăsat să intre pe imprudentul de inspector de la pompieri care se găsisse să vină tocmai atunci, nu știu de ce, poate pur și simplu pentru că într-un oraș cu atât de multă piatră toate vorbele rostite plutesc prin aerul radios al dimineții șoptind despre cutare trăgător de sfori că a murit și despre celălalt că o să moară, ca și cum am vedea renăscând în orice florică deșertul propovăduit de triburile străvechi, atunci am înțeles, deși nu se întâmplase încă nimic, la ce putea duce o eroare de gândire, cât de primejdioasă era îngâmfarea, că persistența în nereceptivitate putea fi fatală, că individul cu pricina uitase ce este un inspector de la pompieri, care îi era locul în ierarhia inspecțiilor, de ce nu trebuia să se bage în jocul cu focul. Irving a scos imediat din buzunar niște bani și ar fi scăpat de el în mai puțin de un minut, dar s-a întâmplat ca dl. Schultz să apară de jos din birou chiar în clipa aceea, cu ziarul de dimineață în mână. Poate că în alt moment dl. Schultz ar fi admirat sincer tupeul tipului și ar fi scos câțiva dolari să-i dea. Sau poate că i-ar fi spus ia du-te bă-n pizda mă-tii și nu-mi veni mie cu căcaturi de-astea aici. Sau i-ar fi spus dacă ai vreo obiecție fă un referat la șefii tăi. Sau i-ar fi spus vezi că pun mâna pe telefon și te ia mama dracului de dobitoc. Dar așa s-a nimerit, că în loc de toate astea l-a apucat un acces de furie, s-a repezit la nenorocitul ăla, l-a trântit la pământ, i-a înfundat beregata și i-a crăpat capul de ringul de dans parcă ar fi spart un ou. Un tânăr cu o claie de păr ondulat, atâta am văzut în lumina palidă cât încă mai era în viață, să fi avut câțiva ani mai mult ca mine și – cine știe? – poate că și vreo nevastă și vreun copil în Queens și poate și ceva ambiții în viață, ca și mine. Nu mai văzusem niciodată pe cineva omorât la doi pași în fața mea. Nici acum n-aș putea spune cât a durat. Mi s-a părut că destul de mult. Dar cele mai nefirești au fost gemetele. Niște gemete care sugerau emoția supremă, așa cum par uneori gemetele sexuale, cu singura diferență că sunau atât de rușinos și de degradant față de ideea însăși de viață care era atât de umilă, umilă pentru totdeauna. Dl. Schultz s-a ridicat de pe jos și și-a îndreptat genunchii pantalonilor pe care sângele nu-i stropise deloc deși mustea în jurul capului de pe ring, și-a săltat pantalonii, și-a netezit părul cu mâinile și și-a îndreptat cravata. Trăgea aerul în piept gâfâind, ai fi zis că stătea să plângă.

— Luați de-aici grămada asta de căcat, a zis el incluzându-mă și pe mine în instrucțiune și a coborât înapoi la subsol.

Mai întâi am crezut că nu mă mai pot mișca. Irving m-a trimis să aduc o pubelă goală de la bucătărie. Când m-am întors cu ea, îndoise cadavrul și-i legase capul de glezne cu propriul veston. Dacă stau și mă gândesc, probabil că-i rupsesse șira spinării ca să-l poată face în

două atât de strâns. Capul îi era acoperit cu vestonul, ceea ce pentru mine a fost o mare ușurare. Spinarea încă mai era caldă. Am ridicat împreună cadavrul și l-am vârât cu fundul înainte în pubela de tablă galvanizată, așa rupt în două, iar în jurul lui am îndesat paie cum se pun ca să protejeze sticlele de vin franțuzesc în lăzi, am pus capacul bătându-l cu pumnii ca să stea și am scos pubela alături de celelalte pline cu gunoiul adunat în timpul nopții exact când mașina de gunoi dădea colțul pe Strada 56. Irving a schimbat două vorbe cu șoferul camionului. Resturile din sectorul comercial le adunau câteva societăți particulare, primăria se ocupa doar de gunoiul cetățenilor. Doi inși stau pe trotuar și saltă pubela unui al treilea care stă în camion, pe grămada de gunoi. Ala răstoarnă conținutul și azvârle pubela goală celor doi de pe trotuar. Toate pubelele s-au întors la locul lor, mai puțin una, și chiar dacă ar fi fost cineva care să privească toată operația, deși nu era nimeni pentru că cine Dumnezeu ar sta dis-de-dimineată să urmărească strânsul lăturilor de aseară, să asculte cum huruie motorul camionului și cum sunt trântite pubelele de trotuar cu nepăsarea sonoră tipică profesiei, tot n-ar fi observat că mașina a plecat cu una dintre pubele ascunsă în tot ghiveciul ăla împuțit care rămăsese după o noapte de petrecere și nici n-ar fi visat măcar că într-o oră, cel mult două, pubela avea să fie îngropată adânc de tractor undeva unde nu mai ajungeau nici țipetele angoasate ale cârdurilor de pescăruși care se roteau pe deasupra gropii de gunoi de la Flushing Meadows.

Irving era supărat și Abbadabba Berman era supărat și el fiindcă treaba asta nu făcea parte din plan. Li se citea pe față la amândoi. Nu era vorba de teama că s-ar fi putut ivi complicații neprevăzute, nu din punct de vedere profesional erau ei îngrijorați. Pur și simplu nu era nevoie să omori amărâți de-ăștia cărora le vin din te-miri-ce idei mari și tari și care de fapt habar n-au ce înseamnă să fii mare și tare. Tipul respectiv nu avea nicio legătură cu afacerile, atâta tot. După câțva timp și d-lui Schultz parcă îi părea rău. Nu trecuse încă dimineața când s-a așezat la bar și i-a cerut lui Irving să-i dea două plăcinte cu cireșe. Arăta posomorât, ca și cum și-ar fi dat seama că începea să fie o cruce pe care noi toți, inclusiv el însuși, o aveam de purtat. Interesant este că se dedubla de propriul lui temperament.

— Simt că nu mai suport când văd că toată strada sare pe noi, a zis el. Irving, ți-aduci aminte de Norma Floy, găurica aia care m-a tapat de treizeș'-cinci de mii de dolari?! Și care după aia a șters-o cu futangiu' ăla de instructor de călărie? Și eu – ce-am făcut? A, ce-am făcut?! Am râs. Avantaj ea. Sigur că dacă dau vreodată peste scăfârlia ei blondă, îi

smulg toți dinții. Da' poate că n-o să dau. Vezi, aici e chestia. Că ăștia asmut strada pe noi. Adică, ce pizda mă-sii, acuma și pompierii?! Și mai ce, a? Poate și poștașii!

— Mai avem destul timp, a zis dl. Berman.

— Da, bine, bine. Dar prefer orice altceva. Chestia asta n-o mai pot suporta. Mi-a ajuns, gata. Prea m-am luat după toți avocații. Știi foarte bine, Otto, că Fiscul n-o să mă lase să plătesc ce impozite am de plătit.

— Asta așa e.

— Vreau să mai vorbesc o dată cu Dixie. Vreau să-i explic lui Hines clar și răspicat cum stă treaba. Pe urmă, ce-o fi o fi.

— N-am rămas noi fără mijloace, a zis dl. Berman.

— Exact. O să facem cele două-trei lucruri esențiale pe care se pare că trebuie să le facem. Și pe urmă o ștergem în Grădina Raiului. Și-o să le-arăt eu lor, futu-le muma-n cur la toți, cine e Olandezul.

Dl. Berman m-a luat afară, m-a dus lângă pubelele de gunoi lăsate goale la marginea trotuarului și mi-a spus așa:

— Uite, să presupunem că ai toate numerele până la o sută, cât valorează fiecare număr? Ești de acord că un număr poate valora unu și alt număr poate valora nouăzeci și nouă, adică de nouăzeci și nouă de ori câte unu, dar fiecare dintre ele în șirul de o sută de numere valorează numai a suta parte dintr-o sută, pricepi cum vine asta? I-am spus că da, pricepeam. Bun, a continuat el, acuma dacă dai la o parte nouăzeci din numerele astea, câte-ți mai rămân din ele? – zece, nu contează care zece, de pildă primele cinci și ultimele cinci, și-atunci cât valorează fiecare număr? N-are importanță ce numere sunt, e vorba de cât reprezintă ele din total, pricepi? Am răspuns că da. Deci, cu cât sunt mai puține numere cu atât mai mult valorează fiecare dintre ele, este? Și nu contează ce număr este fiecare, chestia e că valorează propria lui greutate în aur, atâta valorează față de cât valora când avea-mprejurul lui toate celelalte numere. Pricepi care-i poanta? Am zis că da. Bun, foarte bine, să te gândești bine la toate treburile astea. Cum poate un număr să arate ceva dar să însemne altceva. Cum poate un număr să arate ceva dar să valoreze cât un altul. Că vorba aia, ai fi zis că un număr e-un număr și cu asta basta. Dar uite că se poate foarte bine să nu fie chiar așa. Hai să facem câțiva pași. Arăți mizerabil. Ești verde la față. Ai nevoie de niște aer curat.

Am luat-o spre răsărit, până la intersecția cu Lexington, am traversat și ne-am îndreptat spre Bulevardul Trei. Mergeam încet, cu dl. Berman nu se putea altfel pentru că el mergea cumva întors într-o parte.

— Uite, a zis, o să-ți spun care este numărul meu preferat, dar aș

vrea să-l ghicești tu mai întâi.

— N-am de unde ști, domnule Berman, am zis eu, cum să ghicesc? Poate că e numărul cu care se pot construi toate celelalte numere.

— Nu e rău, a zis el, numai că treaba asta poți s-o faci cu orice număr, Nu, numărul meu preferat este zece – și știi de ce? Pentru că are-n el tot atâtea numere pare câte impare. Pentru că are-n el unitatea și absența unității care este greșit numită zero. Are primul număr impar și primul număr par și primul pătrat. Și conține primele patru numere, fiind chiar suma lor. Zece este numărul meu norocos. Tu ai un număr norocos? Am dat din cap că nu. Ai putea să ți-l alegi și tu pe zece. Și-acuma, vreau să te duci acasă, a zis dl. Berman scoțând din buzunar un teanc de bancnote. Uite, ăsta-i salariul tău pentru cât ai lucrat ca piccolo, doisprezece dolari, plus încă opt dolari primă de despărțire. Ești concediat. Până să pot eu reacționa cumva, a zis tot el: Și uite încă douăzeci de dolari, de-amorul artei, așa, fiindcă ești în stare să citești numele restaurantelor italienești de pe plicurile de chibrituri. Țștia-s banii tăi.

Am luat banii, i-am împăturit și i-am băgat în buzunar.

— Mulțumesc.

— Și-acuma, a continuat dl. Berman, uite, îți mai dau cincizeci de dolari, cinci de câte zece, dar ăștia-s banii mei. Pricepi cum vine asta că ți-i dau ție dar sunt tot ai mei?

— Vreți să vă cumpăr ceva din ei?

— Exact. Uite ce vreau să-mi cumperi din ei: vreau să-mi cumperi pentru tine o pereche nouă de pantaloni, sau chiar două, o haină frumoasă, și cămașă, și cravată, și-o pereche de pantofi cu șireturi. Uită-te și tu la ghețele pe care le porți. M-am simțit eu prost în sinea mea să vin dimineața și să văd că un piccolo la un club așa elegant cum e Ambasadorul umbla toată noaptea încălțat cu ghețe de baschet Nat Holman cu șireturile ferfenițite, cu limba atârând într-o parte și cu gaură la degetul mare, ca să le pui capac la toate. Ai noroc că lumea nu prea se uită la picioare. Eu de obicei observ lucrurile de genul ăsta. Vreau să le pui pe foc, ghețele astea. Vreau să te tunzi, ca să nu mai arăți ca o curcă plouată. Vreau să-ți cumperi o valiză și în valiza aia să pui niște lenjerie nouă ca lumea și niște ciorapi noi și o carte de citit. Vreau să-ți cumperi o carte adevărată de la librărie, nu o revistă și nu benzi desenate, o carte adevărată – și s-o pui și pe ea în valiza aia. Vreau să-ți cumperi o pereche de ochelari cu care să citești cartea dacă e cazul. Uite, vezi? Ochelari de-ăștia, cum port eu.

— Da' eu n-am nevoie de ochelari, am protestat. Văd foarte bine.

— Intră la o casă de amanet și-o să vezi că sunt acolo ochelari cu

lentile de sticlă obișnuită. Fă cum îți spun eu, ai înțeles? Așa să faci. Ia-ți câteva zile libere. Ia-o-nceț, încearcă să te distrezi. Ai tot timpul. Când o s-avem nevoie de tine, te găsim noi.

Ajunsesem la picioarele scării care suia până la trenul suspendat de deasupra Bulevardului Trei. Se-anunța deja încă o zi caniculară de vară. Îmi tot număram în gând banii din buzunar, nouăzeci de dolari. În momentul acela, dl. Berman a mai scos încă o bancnotă de zece și mi-a spus:

— Și mai cumpără ceva frumos pentru maică-ta.

Replica asta mi-a răsunat în minte pe tot drumul spre casă cu trenul.

ŞAPTE

TRENUL CARE MĂ DUCEA CĂTRE BRONX era gol la ora aia a dimineţii, stăteam singur în vagon şi mă uitam pe ferestrele oamenilor în timp ce treceam prin dreptul lor. Îmi defilau prin faţa ochilor imagini de prin case, ca nişte instantanee: un pat alb de fier lipit de perete, o masă rotundă de stejar cu o sticlă de lapte începută şi-o farfurie, o veioză cu abajurul plisat învelit în celofan rămasă aprinsă de-aseară pe un scaun tapişat cu verde. Oamenii se sprijineau cu coatele pe pervazurile ferestrelor uitându-se cum trecea trenul de parcă nu l-ar fi văzut trecând la fiecare cinci sau zece minute. Oare cum o fi fost să-ţi cutreiere zgomotul ăla prin casă şi să-ţi crape zugrăveala din cauza trepidaţiilor? Femeile alea nebune îşi agăţau rufele pe frânghii întinse de la o fereastră la alta şi când trecea trenul le fluturau cearşafurile. Abia acuma îmi dădeam seama că la New York totul era etajat, fiecare lucru deasupra altuia, chiar şi căile ferate fuseseră aşezate deasupra străzilor, ca apartamentele peste alte apartamente, şi chiar şi pe sub străzi erau linii de tren. Totul era stratificat la New York, un oraş clădit pe stâncă, şi cu stânca poţi face orice, poţi construi zgârie-nori pe ea, o poţi scobi ca să faci tunele subterane, poţi înfige stâlpi de oţel în ea şi să cocoţi căile ferate în aer, ca să treacă trenurile prin casele oamenilor.

Îmi ţineam mâinile în buzunarele pantalonilor. Banii mi-i împărţisem, jumate-jumate, şi-i ţineam bine cu amândouă mâinile. Nu ştiu de ce, dar mi se părea lung drumul de întoarcere în Bronx. De cât timp lipseam? Nu mai ştiam nici eu, parcă aş fi venit în permisie, ca un pifan trimis în Franţa pentru un an de zile. Toate mi se păreau străine. Am coborât cu o staţie mai devreme şi am luat-o pe jos înspre vest câteva străzi, până la Bulevardul Bathgate. Asta era strada comercială, unde toată lumea îşi făcea cumpărăturile. Treceam pe trotuarele aglomerate, printre cărucioarele proptite la colţurile străzilor şi tarabele deschise la parterul caselor, fiecare negustor etalând aceleaşi portocale şi mere şi mandarine şi piersici şi prune, la aceleaşi preţuri – opt cenţi livra, zece cenţi livra, cinci bucata, trei la zece cenţi. Toţi aveau preţurile scrise pe pungi de hârtie pe care le proţăpeau ca pe nişte fanioane de şipca de sus a fiecărei lăzi de fructe sau legume. Dar asta nu era totul. Îşi zbierau preţurile în gura mare. Strigau uite-aici, cocoană, cele mai bune, hai, pune mâna pă grefa asta, piersici proaspete din Georgia, uite-acu' le-am primit. Vorbeau, te ademeneau şi femeile care-şi făceau cumpărăturile se opreau să le răspundă. Mă simţeam ceva mai liniştit

acum, în mijlocul vieții acesteia nevinovate, de nevoi simple și pungășii mărunte. Toată lumea vorbea și pe stradă treceau camioane claxonând și copiii țâșneau de pe un trotuar pe celălalt, iar deasupra capetelor, sus, pe scările de incendiu, bărbații care nu erau la lucru stăteau îmbrăcați în pantaloni și cu maieuri ponosite și-și citeau ziarele. Aristocrația comercială avea magazine serioase unde intrai și-ți cumpărai pui vii, sau pește proaspăt, sau cotlete, sau lapte, unt și brânză, sau batog și somon afumat și murături. Magazinele de haine gata confecționate îți ofereau costume bărbătești pe umerase agățate de barele tendei, sau rochii agățate pe stativale pe roți scoase pe trotuar, aici pe Bathgate și hainele erau chilipiruri, cu cinci dolari, sau șapte dolari, sau doisprezece dolari puteai să-ți cumperi doi pantaloni și o haină. Eu aveam cincisprezece ani și o sută de dolari în buzunar. Nici nu încăpea îndoială că în momentul respectiv, din tot furnicarul ăla zilnic de viață în căutare de hrană, persoana cea mai înstărită de pe Bulevardul Bathgate eu eram.

La colțul următor era o florărie și am intrat acolo și i-am cumpărat mamei un ghiveci cu o mușcată pentru că era singura floare despre care știam cum se cheamă. Nu mirosea ea grozav, mai degrabă mirosea a pământ sau a legumă decât a floare, dar era genul de floare pe care ea însăși și-o cumpăra și pe urmă uita s-o ude, până când se veștejea pe palierul scării de incendiu, în fața geamului de la bucătărie. Avea frunzele cărnoase și verzi și boboci mici roșii care nu se deschiseseră încă. Știam și eu că o mușcată nu era un cadou potrivit, dar în schimb era de la mine, din tot sufletul, și nu de la Abbadabba Berman, din partea bandei lui Schultz Olandezul. Acum că mă apropiam de strada mea și de casă parcă tremuram. Dar când am dat colțul pe după magazinul de dulciuri mi-au căzut ochii pe copiii de la Max și Dora Diamond alergând de colo-colo în chiloți sub stropitoarea instalată la un hidrant de apă. Strada era închisă deși se făcuse aproape ora zece dimineața și toți alergau de colo-colo cu chiloții uzi, ăia micii vreau să zic, țișând ascuțit, niște corpușoare lucioase, minuni de sănătate și vioiciune. Sigur că erau și câțiva copii mai mari care purtau costume de baie tricotate, cu slipul albastru-închis și pieptare agățate de umeri cu bretele, la fel și pentru băieți și pentru fete, uniforma obișnuită din lână albastru-orfan, și nu puține din ele aveau găuri prin care se vedea pielea. Și mai erau și copii obișnuiți de prin blocurile din jur, fiecare cu culorile lui, păziți de mamele care și cu ochii s-ar fi băgat și ele sub jetul de apă dacă n-ar fi fost o problemă de demnitate. Apa făcea o umbrelă în toate culorile curcubeului pe deasupra asfaltului negru și lucios al străzii. M-am uitat după pramatia

de Rebecca, prietena mea, deși știam că nici moartă nu s-ar fi băgat sub stropitoare, după cum niciunul dintre ceilalți incorigibili nu s-ar fi băgat – nu-și puteau permite să facă așa ceva indiferent cât era de cald, tot de demnitate ținea și la ei ca și la părinți să facă anumite distincții și de fapt de asta ține la toată lumea, inclusiv la mine care poate că eram și mai rigid decât alții și care am luat-o prin curtea interioară întunecată a blocului ascunzându-mă de lumina zilei și urcând prin beznă pe culoarele placate cu faianță octogonală ciobită, ca să pot ajunge la apartamentul unde mă născusem și crescusem.

Mama era plecată la lucru, unde știam că trebuia să fie. Puteam eu să fi intrat în toate camerele de pe lumea asta, nicio casă nu se compara cu casa mea. În bucătărie fusese un foc, fiindcă masa avea în mijloc o arsură ca un ou mare cu vopseaua bășicată pe margini, dar cu toate astea lumânările erau aprinse și aliniate în bolurile lor de sticlă. Uneori, când era frig, când ne pătrundea vântul prin crăpăturile ferestrelor și pe sub ușă și de jos în sus prin puțul liftului de alimente, flăcările se înclinau dintr-o parte în alta, se legănau și se răsuceau fiecare în legea ei, ca într-un fel de dans. Acum însă ardeau drepte, parcă și mai multe decât le lăsasem eu, și aveau asupra mea un efect curios, aveam impresia că mă uit la un candelabru și deși stăteam în picioare aș fi putut la fel de bine să fiu culcat pe spate pe jos uitându-mă în sus la măreția imperială a firmamentului. Mama mea avea ceva maiestuos în ea. Era o femeie înaltă, mai înaltă decât mine și fusese mai înaltă și decât tata, așa cum îmi aduceam aminte din poza de la nunta lor la care mă uitam când o ținea pe șifonierul din salon, devenit dormitorul ei când își instalase acolo dormea. Cu ani de zile în urmă luase un cărbune și făcuse un X mare pe sticlă peste figura tatii. Asta se întâmpla după ce îi jupuisese fața de pe fotografie. Mama făcea lucruri din astea. Eu, când eram mic, eram convins că toate preșurile sunt în formă de costume și pantaloni bărbătești pentru că ea îi bătuse costumul în cuie de podea ca și cum ar fi fost cine-știe-ce blană de fiară vânată, vreo piele de urs sau de tigru. Casa noastră mirosea de când o știam eu a ceară încinsă, a lumânări pe sfârșite, a fum de fitil ars.

Lângă bucătărie era un oficiu, o boxă întunecată în care se găsea doar un closet în timp ce cada de baie era chiar în bucătărie, acoperită cu un capac greu de lemn fixat cu balamale. Am așezat mușcata pe el ca s-o vadă.

În cămăruța unde dormeam eu am descoperit ceva nou, un landou rablagit din răchită împletită cafenie care fusese odată elegant. Parcă ocupa toată camera. Am încercat să-l împing înainte și înapoi dar, cum

gențile roților erau descentrate, se bălăbănea. Cauciucurile se albiseră de cât fuseseră frecate. Avea partea de sus ridicată, partea aia cu balamale pe care o poți înălța ca să apere copilul de vânt și care se fixează de-o parte și de alta cu stinghii împodobite. În copertina asta făcuse cineva un rând de găuri, oblic de sus până jos, prin care pătrundea lumina de la fereastra camerei. În cărucior era culcată o păpușă veche de cârpă. Poate că le găsisese pe stradă, sau poate că le cumpăraseră de la Arnold Gunoi separat și le reunise ea însăși, căruciorul și păpușa, le cărase în sus pe scări, le adusese în casă și le așezase în camera mea ca să le găsesc la întoarcere.

Prea multe întrebări nu mi-a pus și a părut destul de fericită să mă vadă. Sosirea mea îi împărțea atenția în două ca și cum luminile ei ar fi fost un telefon și ar fi fost obligată să susțină două convorbiri în același timp, pe jumătate ascultându-mă pe mine, jumătate întoarsă către lumini. Am mâncat de seară ca întotdeauna, așezați în fața capacului de lemn al căzii în mijlocul căruia trona floarea adusă de mine, cel mai bun semn pentru mama că-mi găsisem o slujbă. I-am spus că lucram ca piccolo și că din când în când mai aveam și îndatoriri de paznic de noapte. I-am explicat ce slujbă bună era, pentru că primeam o mulțime de bacșișuri. Asta i-am spus și asta a și părut a crede.

— Dar numai peste vară, bineînțeles, pentru că-n septembrie trebuie să mergi din nou la școală, a comentat ea ridicându-se să îndrepte una dintre lumânări.

Am fost de acord cu ea dar i-am spus că trebuia să mă îmbrac ca lumea ca să-mi pot păstra slujba asta, așa încât sâmbătă după-amiază, după ce s-a întors ea de la lucru, ne-am suit împreună în tramvaiul de pe Bulevardul Webster și am mers până la Șoseaua Fordham ca să-mi cumpăr un costum de la I. Cohen pe care ea îl alesese pentru că acolo, mi-a explicat, acolo găsisese tata lucruri de calitate pe vremuri. Dintr-o dată devenise o mamă eficientă și capabilă să se descurce în lumea largă, avea gusturi bune, ceea ce pentru mine a fost o ușurare din mai multe motive, fie și numai pentru faptul că eu nu mă pricepeam să-mi cumpăr singur haine. Și arăta și destul de decent, își pusese rochia cea mai bună cu flori mari violete pe fond alb și-și pieptănase părul în sus ascunzându-l sub pălărie ca să nu se vadă cât de lung era. Asta era unul dintre lucrurile care mă enerva la maică-mea, că niciodată nu se tundeă. Părul se purta scurt iar al ei era lung, și dimineța, când se pregătea de plecare la slujba aia a ei de la spălătoria industrială, și-l împletea într-o singură coadă lungă pe care și-o înfășura în spirală pe vârful capului și pe urmă înfidea în ea o mulțime de ace lungi. Avea pe

dulap un borcan fost de smântână plin cu ace de-astea lungi cu măciulia colorată. Dar după ce făcea baie în bucătărie seara și se pregătea de culcare, uneori nu puteam să nu observ tot părul ăla lung, drept și cărunt răsfirat pe pernă, o parte din el atârând peste marginea dormezei până la podea, o altă parte prins între paginile Bibliei. Tot așa, nu-mi plăceau la ea pantofii, avea picioarele umflate de la statul mereu în picioare la slujbă și atunci soluția ei era să poarte pantofi bărbățești albi pe care-i dădea cu cremă albă în fiecare seară indiferent ce era, vară sau iarnă, și dacă mă prindea într-o stare de spirit destul de proastă încât să-i pomenesc despre asta zicea că sunt pantofi de infirmieră. Când ne certam pe tema asta reproșurile mele o făceau să zâmbească și se retrăgea și mai mult în sine. Ea nu-mi făcea mie reproșuri, e-adevărat, fiind cu gândurile mult prea departe, numai din când în când îmi puneă câte o întrebare și tot ea mă scăpa de stînghereala răspunsului lăsându-și propria atenție să alunece în derivă, uneori chiar înainte de a-și termina propoziția. Dar astăzi, când pornisem spre Șoseaua Fordham, arăta foarte bine și se comporta aproape tot timpul de parcă ar fi fost pe aceeași lungime de undă cu mine. Mi-a ales un costum de vară gri deschis la un singur rând de nasturi, cu două perechi de pantaloni și o cămașă Arrow cu balene cusute în vârfurile gulerelor ca să nu se întoarcă în sus și o cravată roșie tricotată cu capătul pătrășos. Am stat mult timp la I. Cohen și bătrânelul care s-a ocupat de noi s-a făcut că nu vede-cât de săraci eram, nici în ce hal erau ghetetele mele, nici pantofii albi bărbățești ai mamei, n-a luat pe încrederea lui, poate că știa el ce știa, bătrânelul acela bondoc cu metrul de croitorie atârându-i pe după gât ca un fular, despre mândria oamenilor sărmani. Iar când mama și-a deschis poșeta și i-a arătat banii pe care i-i dădusem eu parcă mi s-a părut că descifrez pe fața lui o expresie de ușurare, sau poate de curiozitate față de femeia aceea înaltă și bine făcută care venise cu un puști zdrențăros și-i cumpăra un costum de optsprezece dolari cu accesorii așa, ca și cum n-ar fi însemnat nimic. O fi luat-o poate drept vreo excentrică bogată care mă culesese de pe stradă ca să facă un gest caritabil. Eram convins că seara, acasă, avea să-i povestească nevestii cum îl transforma slujba într-un filosof, pentru că în fiecare zi avea ocazia să vadă cât de plină de surprize era firea omului și cât de greu de înțeles putea fi viața.

La I. Cohen se făceau și retușuri și ți se și țineau pantalonii dacă așteptai, dar noi am anunțat că plecăm și ne întoarcem și am luat-o împreună în sus, înspre Șoseaua Mare, intrând într-un magazin de pantofi Adler de unde mi-am cumpărat eu o pereche de ghete negre

noi cu tălpi bune și solide și pe urmă mi-am ales o pereche de pantofi negri în formă de liră, cu tocurele înălțate, cum îl văzusem purtând pe Dixie Davis, avocatul d-lui Schultz. Toate astea ne-au mai scăpat de încă nouă dolari. Am luat pantofii într-o cutie iar ghetele noi mi le-am pus în picioare și am ținut-o tot în sus pe Fordham până am găsit un bar Schrafft. Am intrat acolo să ne bem și noi ceaiul de după-masă cu lumea bună din Bronx. Am comandat sendvișulețe cu salată de pui, cu coaja de la pâine tăiată, ceai original pentru mama și o spumă de ciocolată pentru mine, toate servite pe niște ovale mari de hârtie cu marginile dantelate, de niște chelnerițe în uniforme negre cu șorțulețe albe de dantelă al căror model se potrivea cu cel al ovalelor de hârtie. Îmi părea foarte bine că puteam să fac și eu așa ceva împreună cu mama. Aș fi dat orice să se simtă bine. Îmi plăceau zgomotul din restaurant, de farfurii ciocnite unele de altele, chelnerițele prețioase și aferate care-și legănau tăvile, soarele moale de după-amiază care pătrundea pe vitrina de la stradă și inunda în lumină mocheta roșie. Îmi plăceau ventilatoarele alea cu aripi mari, suspendate de plafon, care se roteau încet, în ton cu seriozitatea clienților. I-am spus mamei că aveam în buzunar destui bani cât să-și cumpere și ea niște haine noi, câte voia ea, și niște pantofi noi care să-i stea mai comozi pe picioare, și că puteam merge chiar atunci, dacă voia, la magazinul universal Alexander, la două minute de acolo, mai sus, exact unde Șoseaua Fordham dădea în Șoseaua Mare, la intersecția principală din Bronx. Dar mama contempla deja absorbită dantela de hârtie din fața ei, urmărea modelul cu vârful unghiei și pe urmă își închidea ochii ca și cum ar fi fost oarbă și ar fi citit în Braille⁽¹¹⁾. Și la un moment dat a zis ceva ce n-am auzit eu bine probabil, dar în orice caz mi-a fost frică s-o rog să repete. Sper că știe el ce face – exact așa a zis. Parcă era altcineva în locul ei la masă, parcă vocea nu semăna cu cea pe care i-o știam eu. Și nu-mi dădeam seama dacă ea singură își formulase gândul ăsta în minte sau îl descifrase din meandrele dantelei de hârtie.

În orice caz, în seara respectivă i-am pus în portofel patruzeci de dolari rămânând cu douăzeci și cinci și ceva. Mi se părea deja normal să umblu cu sume din astea mari, mânuind bancnotele de parcă toată viața nu făcusem nimic altceva. Este adevărat că te obișnuiești repede cu banii și că toată aura de magie din jurul lor se împrășteie repede și devin banali. Leafa mamei, în schimb, cei doisprezece dolari pe săptămână pe care-i primea de la spălătorie, își păstra aura de magie, așa mi se părea mie cel puțin, adică mi se părea că au aceeași valoare ca pe vremuri, spre deosebire de propriile mele câștiguri, cu toată abundența lor. Era o idee cam în stilul lui Abbadabba Berman. În sinea

mea speram ca dolarii pe care i-i pusesem eu în poșetă să capete aceeași calitate cu dolarii din plicul ei săptămânal. Prin cartier deja nu mai era un secret pentru nimeni faptul că eu aveam bani. Cumpăram țigări Wings cu cartușul și nu numai că le fumam țigară după țigară, dar o mai făceam și pe generosul cu ele. În magazinul de amanet de pe Bulevardul Trei, unde m-am dus să-mi caut ochelari, am găsit o geacă satinată, cu două fețe, de la o echipă oarecare. Pe o parte era neagră dar puteai s-o întorci cu totul pe dos și hocus-pocus aveai o geacă albă și mi-am cumpărat-o ca să mă fâțâi seara îmbrăcat cu ea. Echipa se chema *Stafiile*, nu auzisem niciodată de ea dar în orice caz numele ăsta era brodat cu litere elegante – cu alb pe fața neagră și cu negru pe fața albă. Așa încât, din cauza gecii pe care o purtam și țigărilor pe care le fumam, din cauza ghetelor mele noi și probabil că din cauza întregii mele atitudini de care eu poate că nu reușeam să fiu conștient la mine însumi, în schimb ceilalți mai mult ca sigur că-și dădeau foarte bine seama, țineam deja de-o altă ecuație în ochii celor de pe strada mea, și nu numai în ochii copiilor ci și într-ai adulților, lucru destul de încurcat pentru că voiam să știe toată lumea că un târâie-brâu ca mine numai într-un singur fel putea face rost ușor de bani, și în același timp aș fi vrut să nu se știe, să nu se creadă că eram altceva decât eram de fapt, adică un băiat care trăia în marea de gânduri confuze a copilăriei, progenitura nestăpânită a unei femei știută ca fiind nebună, dar că exista totuși ceva în mine care ar fi putut să dea roade, să crească în limite considerate onorabile, în așa fel încât cine-știe-ce profesor cu discernământ, sau vreun act oarecare de voință divină ar fi reușit poate să scapere în acest creier anume flacăra unei vieți viitoare cu care oricine din Bronx s-ar fi putut mândri. Adică speram ca un adult cu ceva mai mult discernământ, sau cineva de care eu habar n-aveam și nu știam nici măcar că mă observase, care poate că stătea în același bloc cu mine sau mă zărise la magazinul de dulciuri sau în curtea școlii, speram ca acel cineva să fi văzut în mine o posibilitate de mântuire, să fi dedus un strop de minte din felul cum mă mișcăm, un semn de inteligență superioară dintr-un gest inconștient făcut în glumă, ceva ce să-i fi creat pentru o clipă acel sentimentul obiectiv al speranței complet rupt de orice loialitate a lui proprie, sentimentul că întotdeauna mai există o șansă, că oricât de rău ar fi stat lucrurile America rămânea un splendid număr de jonglerie în care cu toții ne puteam menține în aer cumva, sărind nu dintr-o mână în cealaltă ci de la lumină la întuneric, de la zi la noapte, că doar la urma urmei universul era al lui Dumnezeu.

Oricum, indiferent de ce-mi doream eu era o schimbare palpabilă,

ajungeai să te simți mai special și există multe feluri discrete în care îți se acordă recunoaștere pe stradă, ca și cum ai fi intrat la vreun seminar sau ceva asemănător, mici confirmări pe care le citești în ochii oamenilor, unii se uită la tine și se hotărăsc că nu vor să aibă nimic de-a face cu tine iar alții se uită la tine și-și concentrează atenția o clipă asupra ta, în funcție de ce idei își face fiecare despre viața religioasă, sau poate chiar politică, dar în orice caz se uită la tine și se întreabă ce rău le-ai putea face sau cum le-ai putea fi de folos și de-atunci înainte nu mai ești pentru ei decât un simplu nume într-un sistem.

În același timp nimeni nu știa nimic, vă dați seama, nici cu cine mergeam eu, nici unde lucram, amănuntele astea rămâneau pe locul doi în fața schimbării mitologice a ținutei mele, nimeni afară de cei din branșă, bineînțeles, care de felul lor și din principiu nu arătau niciun interes, în primul rând fiindcă asemenea lucruri ies la iveală când le vine vremea și în al doilea rând fiindcă în ochii lor de profesioniști eram, evident, în continuare un târâie-brâu. Așa încât pe strada mea avea loc o foarte subtilă mutație spirituală care nu s-ar fi răspândit prea mult dacă n-ar fi existat viața publică de vară, vreau să zic că oricât de conștient eram eu de propria mea întoarcere acasă nicio clipă nu mi-am făcut iluzii că ar fi bănuir măcar cineva ce lucru nemaipomenit mi se întâmplase, cum pătrunsesem în arena însăși a gazetelor de scandal, amestecat cu cerneala tipografică și ascuns ca vulpea printre frunzele copacului din desenul-surpriză, cu diferența că eu chiar mă aflasem în centrul centrului știrilor importante ale momentului.

Dar într-o seară stăteam pe veranda de la orfani, cu geaca de la Stafii întoarsă pe partea albă, și vorbeam cu prietenii mei Rebecca-vrăjitoarea și Arnold Gunoi și acum ne rămăsese nouă toată veranda pentru că puștimea fusese mânătată înăuntru ca să se pregătească de ora stingerii. Era ora la care în serile de vară cerul încă mai este albastru-deschis în timp ce jos, în stradă, se aprind felinarele, era un vacarm general de geamuri trântite, de radiouri care cântau, de certuri în toi, când a dat colțul mașina verde-cu-alb a patrulei de la secția de poliție care a ajuns până în dreptul nostru și s-a oprit cu motorul lăsat în surdina și eu m-am uitat fix la polițistul din mașină iar el a ridicat ochii către mine în sus pe scări, m-a evaluat atent, m-a cântărit, și mie mi s-a părut că se lăsase brusc o liniște de mormânt deși bineînțeles că nu era adevărat, mi s-a părut că albul gecii mele răsfrângea lumina ultimelor raze de soare coborâte din cer, parcă pluteam în lumina aceea și parcă și mașina de poliție își pierdea consistența, de la partea de jos vopsită în verde-închis până la vârful alb al capotei parcă suspendată deasupra roților, până când chipul de la fereastra ei s-a

întors către polițistul de alături, șoferul, căruia nu-i vedeam fața și i-a spus ceva și amândoi au izbucnit în râs și pe urmă luminile farurilor au spintecat întunericul străzii și mașina s-a îndepărtat.

În momentul acela, acolo, în lumina aceea bizară, am fost conștient deodată de furia de care-mi vorbise dl. Schultz, furia care te cuprinde ca o binefacere, ca o inițiere. Resimțeam și eu furia definitorie a criminalului, o recunoșteam, atâta că pe mine mă cuprinsese în timp ce stăteam și mă complăceam printre alți semi-copii la fel de ciudați ca și mine, pe scările Căminului Max și Dora Diamond. Limpede ca lumina zilei, ceea ce-mi dorisem și în același timp n-aș fi vrut, și anume acea notorietate specială din visurile oricărui copil, devenise acum oficială iar eu nici nu încăpea îndoială că intrasem în altă categorie de cetățeni. Eram furios pentru că încă mai aveam pretenția să fiu eu acela care decideam ce anume eram și nu niște pulăi de polițiști. Eram furios pentru că nimic nu era provizoriu pe lumea asta. Eram furios pe dl. Berman că mă trimisese acasă cu bani în buzunar numai și numai ca să mă învețe ce înseamnă banii, iar eu nu-mi dădusem seama.

Acum îmi aduceam aminte de ce-mi spusese, s-o iau încet, că știau ei unde să mă caute în momentul în care ar fi avut nevoie de mine. Eram la picioarele scării metalice care urca la trenul suspendat. De fapt nici nu auzisem ce-mi spunea – oare de ce nu ascultăm niciodată ce ni se spune? După încă un minut suiam treptele câte două și dădeam drumul la o monedă de cinci cenți în ușa metalică de acces a cărei oglindă bombată, groasă, luminată din spate, îți arăta limpede ca lumina zilei cât de mare este bivoul american.

Așa că în seara cu pricina am făcut ceva ce nu mai făcusem niciodată: am dat o petrecere. Mi s-a părut o sfidare potrivită. Știam eu un bar pe Bulevardul Trei unde se vindea bere minorilor la un preț corespunzător și de-acolo am cumpărat un butoiăș și am închiriat instalația de robinet care trebuia fixată la el și Gunoii le-a cărat pe amândouă acoperite cu o treanță într-unul dintre cărucioarele cu care umbla de obicei, până în fața pivniței lui unde le-am hurducat bine pe scări în jos. Acolo mi-am dat petrecerea. Dificultatea cea mai mare s-a ivit atunci când a fost vorba să eliberăm suficient spațiu în magazia lui de căcaturi încât să avem un fel de canapea desfundată pe care să stăm, sau poate chiar două, și niște loc de dansat. Este adevărat însă că Gunoii a oferit paharele înalte și prăfuite din care ne-am băut berea și mașinăria străveche cu cornetul acustic în formă de scoică de mare și pachetul de ace de oțel și cutia cu discuri de patefon care dacă n-ar fi fost n-am fi avut muzică. I-am spus că-i plăteam chirie pentru tot ce

punea el la bătaie! În seara aceea eram hotărât să plătesc oricui orice, chiar și bunului Dumnezeu pentru aerul pe care-l respiram. Petrecerea am dat-o pentru incorigibili de la Căminul Max și Dora Diamond după ce tot restul lumii se culcase, chiar și supraveghetorii de palier și educatoarea de serviciu. Până la urmă au venit vreo zece-doisprezece copii cu totul, inclusiv prietena mea Rebecca, îmbrăcată și ea, ca și alte câteva fete, în cămașa de noapte la care își pusese și cercei și-și dăduse cu ruj pe buze. Toate fetele își dăduseră cu ruj pe buze, toate cu aceeași culoare, toate evident din același ruj. Și-am început să facem mare caz de berea pe care o beam și care precis provenea din fabrica d-lui Schultz fiindcă avea, într-adevăr, gust de pișat, atâta că fiind bere ne dădea senzația atât de râvnită că eram niște adulți stricați. Cineva a făcut o descindere în bucătăria Căminului de unde s-a întors cu trei salamuri și câteva pâini albe învelite în hârtie cerată, iar Gunoi a scotocit printr-una dintre pubelele lui până a găsit un cuțit de bucătărie și o măsuță de cafea șchioapă de-un picior și am făcut sendvișuri pe ea, pe urmă am turnat din nou bere și eu am oferit țigări cui a vrut și acolo, în aerul ăla uscat și înecăcios, unde suspensiile de praf de cărbune se filtrau la lumina gălbejită a unei veioze vechi, am fumat Wings și ne-am băut berea fără spumă și-am mâncat și-am dansat pe muzica unor voci negre din anii '20 care cântau cântece lente pe versuri lungi, despre dragoste, despre hotărâri irevocabile, despre picioare de porc și chifle cu jeleu și plimbări cu cabrioleta, despre tătici care călcase ră pe-alături și mămici care greșiseră, despre oameni care încă mai așteptau trenuri care apucaseră să plece și deși niciunul dintre noi nu știa să danseze altceva decât dansurile populare învățate cu un etaj mai sus, ne lăsam duși de muzică. Gunoi stătea lângă patefon și învârtea manivela, scotea câte un disc din apărătoarea de hârtie și-l pune pe placă să cânte și făcea treaba asta stând pe o masă cu picioarele încrucișate sub el și cu o pernă sub fund. El personal nu dansa și de altfel nici nu vorbea cu nimeni, stătea pur și simplu și-și dădea acordul la tot ce se petrecea la el în subsol, ceea ce din partea lui însemna măsura cea mai bună a ospitalității pasive de care era în stare, nu bea bere și nu fuma, tot ce făcea era să mănânce și să se pătrundă de muzica aia scrâșnită care parcă nu se mai termina, orchestre întregi de cornete, de clarinete, de tromboane, de pian, de tobe, toate redând aceleași melancolii pasionale pe ritmul cărora fetele au început prin a dansa între ele dar până la urmă i-au ademenit și pe băieți. Foarte solemnă petrecere era, cu atâția copii albi din Bronx care ne încheștam unii de alții pe ritmul acelei muzici negre dulcele, plini de dorința de a ne trăi viața așa cum ar fi trebuit trăită chiar și acolo, în

căminul de orfani. Încetul cu încetul petrecerea a intrat în derivă, câteva dintre fete descoperind garderobe întregi de haine stivuite în cutii mari de carton în străfundul cotloanelor lui Arnold Gunoii care nu părea să le bage în seamă, așa încât s-au apucat să-și pună una și-alta direct peste cămășile de noapte, probând și alegându-și tot felul de pălării și rochii și pantofi cu tocuri înalte din vremuri imemorabile, până când fiecare a găsit câte ceva să-i placă, de pildă pramatia aia mică de Rebecca și-a pus un fel de chestie spaniolească din dantelă neagră care-i venea până la glezne și un șal subțire roz cu un model de lacrimi mari rostogolite, în schimb dansa mai departe cu mine desculță, iar dintre băieți unii găsiseră niște costume la care hainele le veneau pe umeri ca pernele de pe umerii fotbaliștilor, și pantofi de lac cu botul ascuțit, și ditamai cravatele late pe care și le înfășuraseră în jurul gâturilor goale și uite-așa, încetul cu încetul, învăluți de fum și de jazz, devenisem fiecare exact cum ne doream să fim, dansam în praful Clubului Ambasador de la o vârstă viitoare, costumați ca să ne mascăm iubirea timidă de copii și învățând, așa cum numai celor norocoși le este dat, că Dumnezeu nu însemna numai educarea minții ci și educarea șoldurilor care-și găsiseră ritmurile unduitoare.

Mult mai târziu, ne-am așezat, Rebecca și cu mine, pe una dintre canapele, ea picior peste picior, bălăbănindu-și un picior murdar prin aer și lăsând să i se vadă marginea de la cămașa de noapte de sub rochia de dantelă neagră. Rămăsese ultima la petrecere. La un moment dat și-a ridicat brațele și și-a adunat tot părul negru la spate, apoi a făcut câteva mișcări precise, cum fac fetele de obicei când își potrivesc părul și-l fac să stea cum vor ele deși n-are niciun motiv să stea și sfidează legile gravitației.

Oi fi fost eu deja cam băut, dar și ea era. Iar dansul ne încălzise și ne apropiase. Eu îmi aprinsesem o țigară și Becky mi-a luat-o dintre degete și a tras din ea o dată, un singur fum pe care l-a dat afară direct, fără să-l inhaleze, și pe urmă mi-a pus țigara înapoi între degete. Avea rimel pe gene și pe pleoape și ruj pe buze din cel folosit în comun, deși îi cam pălise de când își dăduse cu el, și se uita la mine dintr-o parte legănându-și piciorul, și ochii ăia ca niște boabe negre de strugure, și gâtul ăla alb înfășurat în șalul ponosit de culoare roz șters – nici nu mi-am dat seama când, nu m-a prevenit nimeni, dar într-o clipă m-am trezit scufundat într-un ocean de intimitate, ca și cum atunci o cunoscusem, sau poate ca și cum atunci o pierdusem, dar în mod cert ca și cum niciodată n-aș fi futut-o pe acoperiș. Mi s-a uscat gâtul când am realizat cât de incredibil de frumoasă și de inocentă era. Până în

momentul respectiv fusesem gazda petrecerii, amfitrionul serii, care-și distribuia generozitatea și-și acorda favorurile. Toate dansurile alea – a, bine, știu că toată lumea știa că incursiunile mele scandaloase pe scara de incendiu în sus erau ca să i-o trag, dar aia era gimnastică, doar o plăteam, ce mama dracului, probabil că mă uitam prea fix la ea pentru că a întors capul și și-a lăsat ochii în jos, dând nervoasă din picior – toate dansurile alea pe care le dansasem cu ea și numai cu ea făceau parte din ceremonialul obligatoriu al posesiunii. Și vrăjitoarea asta mică din vremuri străvechi înțelesese înaintea mea că de-acuma totul se suise la inimă, ca și cum ascensiunea mea în lume ne proiectase la un nivel la care lucrurile contau infinit mai mult și ni se permitea chiar să vedem ceva ce aducea a distanță aflată înaintea noastră, ceva ca un fel de orizont. Cu toții trebuie să fi înțeles, toți căcăcioșii ăia de copii care veniseră la petrecere, pe când eu avusesem sentimentul bleg și dulceag că mă simțeam bine.

Așa încât, după ce au plecat toți ne-am întins pentru prima oară alături goli pe aceeași canapea, și nu mai era nimeni treaz, până și Gunoi dormea undeva într-un colț al universului său personal. Acolo, în celula aia întunecată de atâta praf și cenușă, eu m-am culcat pe spate, pasiv, în schimb Rebecca m-a încălecat și mi s-a înfipt, apoi s-a lăsat ușor în jos, trăgând aerul profund în piept ca pe un curent rece care trecea peste gâtul meu și încetul cu încetul, ezitând la început, și-a găsit singură ritmul pe care eu, răbdător, am lăsat-o să și-l caute. Mi-am coborât mâinile de pe spatele ei pe fese urmând cu degetele linia delicată pe care o bănuiam ca fiind la fel de neagră ca și părul ei și care aluneca de la capătul șirei spinării către cur și i-am atins cu vârful degetului inelușul de la gaura curului și când și-a ridicat șoldurile i l-am pipăit iar când și-a coborât șoldurile mi-a scăpat în strânsoarea feselor ei pietroase. Când se ridica îi venea tot părul în față și-mi mătura obrajii, când se cobora îmi mătura urechile, când s-a oprit să se odihnească am sărutat-o pe obraji și m-am concentrat s-o simt, buzele pe gâtul meu, sfârculețele tari pe pieptul meu, pulpele jilave pe pulpele mele și nu mai știu cum a început dar făcea mici descoperiri pe care mi le puncta la ureche cu câte un scâncet neînsemnat, aproape surd, și pe urmă a intrat într-un fel de panică sacadată și s-a încordat brusc iar eu am simțit cum îmi strângea sula pe dinăuntru și cu un deget i-am pipăit gaura curului care s-a strâns în jurul degetului meu și s-a relaxat și iar s-a strâns și iar s-a relaxat, în același ritm în care ființa ei dinăuntru mă strângea de sulă și-i dădea drumul și n-am mai putut suporta, m-am arcuit ca să intru mai adânc în ea, și m-am tras înapoi, m-am ridicat și m-am lăsat înapoi jos cu ea cu tot, atât de energic de parcă eu aș fi

stat deasupra, și la un moment dat făceam mișcarea asta atât de repede încât ni se ciocneau piepturile și pulpele între ele, iar ea gemea încet, până când mi-a găsit ritmul și a intrat în joc, la început cu poticneli și stângace dar apoi din ce în ce mai bine, preluându-mi ritmul, ieșindu-mi în întâmpinare când veneam la întâlnire, lăsându-mă să plec când mă îndepărtam, ceea ce era atât de insuportabil de excitant încât am explodat înăuntrul ei și am strâns-o cu amândouă mâinile, am lipit-o de mine în timp ce țâșneam în sus cât mai adânc cu putință în interiorul unei ființe atât de seducătoare. Iar ea m-a cuprins cu amândouă brațele ca să mă ajute să trec prin asta și așa s-a instalat pacea între noi și ne-am culcat amândoi exact cum eram, cu acel gen de încredere unul în celălalt care nu mai are nevoie de vorbe sau sărutări ci se mulțumește cu cea mai delicată, mai lină și mai sincronizată alunecare înspre somn.

M-AM TREZIT DE AERUL RECE și stătut pe care-l simțeam direct pe piele și a luminii filtrate parcă prin cenușă care însemna dimineață în subsolul Casei Max și Dora Diamond. Pe jos, lângă canapea, zăcea o grămăjoară de dantele negre și roz, semn că vrăjitoarea mi se dezintegrase: iubirea mea se întorsese la copilăria ei de la etaj. Pensionarii orfelinatelor au mereu un al șaselea simț care îi ajută să nu fie prinși, ceea ce mi-am dat seama că nu era chiar atât de rău ca pregătire pentru femeia unui gangster. Oare câți ani trebuia să ai ca să te poți căsători? Stând așa culcat, mă gândeam că viața mea se schimba atât de repede și în atât de multe privințe încât nu prea mai puteam ține pasul cu ea. Sau poate că de fapt era vorba despre un tot unitar și fiecare lucru contribuia la el în aceeași măsură, adică pe mine mă remodela contactul cu dl. Schultz iar pe Becky contactul cu mine, ca un suflu care se răspândește la infinit și uniformizează totul în calea lui. Ei nu-i mai venise niciodată, cu mine în orice caz nu și sunt aproape convins că nici cu altcineva. Abia-i răsărise părul în jurul pizdei. Creștea și ea străduindu-se să țină pasul cu mine.

Ah, Doamne, și ce dor mi s-a făcut brusc de fetița asta ciudată fără tată și fără mamă, după drăcușoara asta cu pielea ei de-un măsliniu mediteranean, cu sfârcurile ascuțite, cu șira spinării arcuită, cu bucle tari la pipăit, care-și trăia extazurile pe mutește – atâta cât poate o muiere. Mă plăcea! Aș fi vrut s-o provoc la o alergare, știam că era în stare să alerge, și i-aș fi dat un avans pentru că eu eram mai mare, dar pun pariu că ar fi făcut o cursă bună. O văzusem cum sărea coarda, interminabil, cu o droaie de figuri, pe un singur picior, sau cu câte un un-doi foarte rapid, sau evitând buclele care-i ținteau picioarele, sau țopăind printre ochiurile a două corzi deodată, una venindu-i din stânga și cealaltă din dreapta, și toate astea le făcea din ce în ce mai repede și rezista fără să se împiedice mai mult decât oricine altcineva. Știa să meargă și-n mâini fără să-i pese că fusta i-o lua în direcție inversă și că-și arăta chiloțerii albi la toți băieții, fluturându-și picioarele negricioase prin aer în timp ce defila de colo-colo pe stradă. Era și atletă și gimnastă iar eu aș fi învățat-o să jongleze, aș fi învățat-o pe ea și aș fi deprins și eu în același timp cu ea jonglatul în doi, până am fi ajuns să menținem în aer șase popice de la unul la altul.

Dar mai întâi aș fi vrut să-i cumpăr ceva și mă tot gândeam ce anume. Am ascultat atent: cunoșteam căminul de orfani la fel de bine ca pe propria mea casă și chiar dacă zăceam acolo pe canapea, sau

dacă aş fi plutit, cu toate simţurile tocite de la aerul ălastătut care putea a bere trezită, şi tot mi-aş fi dat seama ce moment al zilei era, după vibraţia clădirii. Acuma de pildă abia începuse ceva mişcare prin bucătărie. Eram în zori, deci. M-am ridicat, mi-am luat boarfele şi m-am furişat pe o scară de serviciu până la *Duşuri-Băieţi*. După alte zece minute am ieşit în dimineaţa cea nouă de afară cu părul meu proaspăt tuns ud şi strălucitor, cu geaca de la Stafii întoarsă cu partea albă în afară şi cu micul dejun în braţe, adică un covrig cald şterpelit din sacul mare cu pâine lăsat încă de cu noapte în faţa uşii de la magazie de camionul Brutăriei Pechter.

Era atât de devreme că nimeni nu se trezise încă, nici măcar mama. Străzile erau pustii, cu becurile felinarelor aprinse chiar dacă uite, cerul se luminase. Mergând spre Bulevardul Trei mi-a venit ideea să mă uit prin vitrinele magazinelor de amanet după ceva şi să aştept acolo în faţă până se deschidea ca să cumpăr ce voiam. Voiam să cumpăr o bijuterie pentru Becky, poate chiar un inel.

La ora asta nu se deschisese nici măcar standul de ziare de la baza scării care ducea la staţia trenului suspendat. Ziarele de dimineaţă zăceau baloturi-baloturi, claie peste grămadă, cum fuseseră azvârlite din camioane. Titlul de pe prima pagină din *Mirror* am ştiut că era pentru mine încă dinainte de a-mi cădea ochii pe el, de parcă aş fi simţit atracţia cuvintelor până să apuc să le citesc propriu-zis: **BANDĂ UCIDE BESTIAL**. Sub titlu era o poză întunecată cu un individ mort răsturnat într-un scaun de frizerie, care am crezut mai întâi că nu avea cap, până am citit explicaţia din legendă, că avea capul înfăşurat în prosoapele fierbinţi ale frizeriei, năclăite de sânge. Un agent oarecare de pariuri din Cartierul de Vest. Titlul ăsta m-a întors pe dos atât de tare încât fără să mă gândesc am scos trei cenţi şi i-am pus pe trotuar lângă teancul de ziare ca să pot trage unul din teanc să citesc tot articolul.

Citeam cu interesul celui direct implicat, m-am retras mai întâi în umbra trenului suspendat pentru ca apoi, nefiind sigur dacă nu-mi scăpase ceva, să mă aşez în dreptul dungii de lumină care se strecura printre şinele de deasupra capului meu. Am deschis larg ziarul ţinând braţele desfăcute şi am recitit versiunea din *Mirror* despre crima zilei. În jurul meu dimineaţa se făcea din ce în ce mai strălucitoare şi mai paşnică deşi încă nu se mişca nimic, adică niciun tren şi niciun tramvai ci numai modelul cu dungi întunecate şi luminoase care se fâţâia pe caldarâm în sus şi-n jos, ca un gardian de închisoare care-şi plimbă bulanul peste barele celulelor, şi-mi dădea mie dureri de cap prin ochi pentru că dungile de întuneric şi lumină care se alungau una pe alta

peste scrisul negru și peste foaia albă de hârtie îmi sugerau un mesaj personal transmis mie pe calea acelei știri.

Pentru că eu știam, bineînțeles, a cui operă era. Articolul propriu-zis nu mi-a spus cu mult mai mult decât spuneau titlul și fotografia, dar l-am citit cu maximă concentrare, ca unul care nu numai că eram de meserie ci chiar lucram în aceeași branșă, doar citeam despre mentorul meu și dovadă că nu mai aveam nevoie de dovezi, știam atât de bine totul încât m-am trezit căutând numele d-lui Schultz prin articol și mirându-mă de ce nu-l găseam, mă cam blegisem și nu prea mai gândeam ca lumea după prima noapte de amor din viața mea, ca și cum toată lumea trebuia să știe cutare lucru numai fiindcă-l știam eu, sau ca și cum eu n-aș fi avut cum ști ceea ce nu știa nimeni altcineva, mai cu seamă ziarele. M-am întors la teancurile de ziare și am scos un *News* care avea o poză aproape identică și nimic în plus ca informații și pe urmă am luat un *Herald Tribune*, una dintre fițuicile alea de doi bani care-ți spun cam tot atâta cât și alții, în schimb în mai multe cuvinte. Nimeni nu știa nimic. În fiecare zi a săptămânii erau omorâți gangsteri, dar din ce motiv și de către cine anume, asta nimeni n-ar fi putut spune. Existau linii de forță care se întretaiau în secret, aliații deveneau dușmani, asocierile se destrămau, oricine putea fi omorât de către oricine altcineva din branșă indiferent de zi, pe când presa și poliția aveau nevoie de martori oculari, de declarații, de documentare ca să adune informații și să-și facă o idee despre cum stăteau lucrurile. Poate că aveau și ei teoriile lor, dar ca să formuleze o versiune oficială aveau nevoie de timp, așa cum au toți istoricii care scotocesc ruinele după ce s-a lăsat tăcerea. Eu în schimb am știut din prima clipă, ca și cum aș fi fost de față. Se folosisse de ce găsisse la îndemână, improvizase ceva sub imboldul propriei lui furii, doar nu-l așezi pe om pe scaunul frizerului ca să-l omori, vreau să zic – îl găsești acolo și pui mâna pe brici. Probabil că-și ieșise cu totul din minți, așa cum făcuse și cu inspectorul de la pompieri – mă găsisem și eu să mă lipesc de marele Schultz Olandezul când lui i se clătina imperiul, când începuse să scape frâiele, uite, asta citeam acolo pe prima pagină, semnătura unui maniac sângeros, așa încât mie, la urma urmei, ce pizda mă-sii îmi rămânea de făcut? Mă simțeam oarecum implicat în treaba asta, și anume într-un mod incorect față de mine, ca și cum ar fi fost încălcat un pact dintre mine și el și n-aș mai fi avut nimic de învățat de la el decât autodistrugerea.

M-a năpădit o sudoare cleioasă și apoi am simțit cum mi se urcă în gât senzația aceea atât de oribilă și de nesuportat care este greața. În asemenea momente singurul lucru pe care l-ai face ar fi să te arunci la

pământ și să-l strângi în brațe, de altceva nu te simți în stare. M-am uitat de jur împrejur și am aruncat zierele într-un coș de gunoi ca să nu fiu arestat pentru că le țineam în mână, să nu fie interpretate ca o dovadă a complicității mele.

M-am așezat pe pragul unei uși și mi-am prins capul între genunchi așteptând să-mi treacă senzația de greață. După câteva minute mă simțeam deja mai bine, așa se întâmplă, nădușeala se transformă în frison și-ți trece, poți din nou să respiri. Poate că atunci, în momentul acela, mi-a încolțit mie în cap convingerea secretă că aș fi putut oricând s-o șterg, că puteau ei să vină după mine, nu m-ar mai fi găsit niciodată pentru că știam mai multe feluri de a scăpa decât le-ar fi putut trece lor prin minte. Pe față însă mă gândeam la un singur lucru, și anume că dl. Schultz reprezenta o primejdie mai mare pentru mine atunci când nu eram lângă el decât atunci când eram. Mai făcea cineștie-ce chestie de-asta pe care nu trebuia s-o știu eu și mă trezeam săltat. Cu oamenii ăștia, inclusiv cu dl. Berman, era la fel, de ce îi vedeam mai rar de aceea eram mai vulnerabil în fața lor. Ca formulare, evident că era profund contradictorie, dar ca sentiment nu încăpea discuție. Dacă nu mă găseam undeva de unde să-l pot vedea cum aș fi putut scăpa neștiind când s-o iau la fugă? Atunci și acolo mi-am dat seama că trebuia să mă întorc în bandă ca să mă simt sigur și protejat. Stând așa acolo, sub șinele trenului suspendat, îmi spuneam că nu-mi pot permite luxul de a mă lipsi de compania lor. Nu eram în siguranță atâta timp cât nu mă aflam în preajma lor.

Pe urmă tot eu mi-am spus că nu gândeam logic și ca să mă liniștesc am început să merg. Și-am mers, și-am mers, și încetul cu încetul, ca și cum ar fi vrut să mă asigure că lumea își poartă de grijă indiferentă la ce se întâmplă, m-a ajuns din urmă trenul suspendat huruindu-mi pe deasupra capului, străzile s-au umplut de mașini și camioane, oamenii care aveau slujbe au început să se îndrepte către ele, tramvaiele au început să-și agite clopotele, negustorii și-au deschis obloanele, iar eu am găsit un bufet unde am intrat și m-am așezat la teighea umăr lângă umăr cu contemporanii mei și am băut suc de roșii cu cafea și cum îmi era ceva mai bine am comandat două ochiuri cu șuncă și pâine prăjită și o gogoasă și iarăși cafea, încheind totul cu o țigară meditativă, moment în care lucrurile nu mi se mai păreau chiar atât de negre. Îi spusese d-lui Berman de față cu mine: *Sunt unul sau două lucruri esențiale pe care se pare că trebuie să le facem.* Primul fusese episodul cu spălătorii de geamuri care căzuseră de la etajul doisprezece pe dinafara unei clădiri, iar ăsta era al doilea. Un asasinat de afaceri bine plănuț, scurt și precis ca o telegramă de la căile ferate

Western Union. La urma urmei victima era din branșă, reprezenta concurența. Asasinarea individului respectiv căpăta deci o semnificație simbolică în ochii celor câțiva inși cu care dl. Schultz voia să comunice. Pe de altă parte, faptul că arma crimei fusese un brici era probabil de natură să creeze impresia la Biroul Procurorului Federal și precis în mintea fiecărui reporter care scria despre crime, a polițiștilor avizați, a marilor șmenari, de fapt în mintea tuturor celor din ramură, cu excepția concurenței propriu-zise, că altcineva făcuse omorul, pentru că nu părea semnat de Olandez, stilul de a ucide trimitea mai degrabă la un negru, sau chiar la un sicilian, după setea de răzbunare. În tot cazul avea câte puțin din toate, atâta cât să poată fi opera oricui.

Bine, foarte liniștitoare toate astea, numai că acuma îmi părea rău că mie îmi făcuseră vânt exact înainte de-a hotărî mutări atât de importante. Mă temeam că poziția mea în bandă se modificase fără ca eu să știu sau, și mai rău, că mi-o supraestimam eu de la bun început. Așa încât am luat-o înapoi pe Bulevardul Trei cu același sentiment de neliniște de mai devreme și cu aceeași dorință de a mă afla în preajma d-lui Schultz. Aveam niște reacții foarte ciudate. După crima la care asistasem cu câteva dimineți în urmă la Clubul Ambasador, mă înverzisem. Poate se gândiseră că nu aveam snaga necesară. Încetul cu încetul am început să alerg. Alergam spre casă printre lumini și umbre. Am urcat scările în fugă, două câte două, în caz că sosise vreun mesaj pentru mine cât timp lipsisem de-acasă.

Dar nu, nu promisem niciun mesaj. Mama își răsucea părul. Mi-a aruncat o privire curioasă, cu brațele ridicate în sus și cu palmele la ceafă, ținând între dinți două ace din alea lungi, cu bumbi de sticlă colorată în vârf. Abia așteptam să plece la serviciu. Încetineala cu care făcea orice mișcare mă scotea din sărite, parcă minutele ei erau mai lungi decât ale oricui altcuiva, ca și cum s-ar fi mișcat într-un fel de timp greoi de pe o altă lume inventată de ea însăși. Într-un târziu am închis ușa după ea. Mi-am scos din fundul debaralei geamantanul cel nou cumpărat la mâna a doua, o chestie de piele care se îndoaia în partea de sus ca o geantă mare de doctor și mi-am băgat în el costumul de la I. Cohen, pantofii în formă de liră, cămașa, cravata, ochelarii cu ramă metalică și lentile de sticlă obișnuită care semănau cu ai d-lui Berman și niște chiloți și ciorapi. Mi-am împachetat și periuța de dinți și peria de păr. O carte de la librărie încă nu-mi cumpărasem dar aveam tot timpul pentru asta când ajungeam în centru. A trebuit să dau la o parte căruciorul ăla oribil de copil care concentra afecțiunea mamei, ca să pot băga mâna sub pat, unde-mi ascunsesem Automaticul. L-am băgat și pe el la fundul geamantanului, sub toate

celelalte lucruri, am trântit încuietorile, am strâns curelele și am așezat geamantanul în fața ușii de la intrare, iar eu m-am postat de gardă la fereastra scării de incendiu. Eram convins că aveau să trimită după mine chiar în dimineața aia. De-acuma mi se părea lucrul cel mai urgent de pe lume. Nu se putea să nu trimită. De ce-ar fi insistat dl. Berman să-mi fac rost de haine noi, dacă aveau de gând să mă lase baltă? Și pe urmă, știam deja prea multe. Și eram și deștept, îmi dădeam seama ce se petrece. Știam chiar mai mult decât ce se întâmpla, știam chiar și ce urma să se întâmple.

Singurul lucru pe care nu-l știam și nici n-aveam cum să-l prevăd era în ce mod ar fi putut trimite după mine de vreme ce nu știau de unde să mă ia. În momentul acela a apărut mașina secției de poliție care venea încet pe stradă și s-a oprit exact în fața casei mele. Asta e, mi-am spus în gând, prea târziu, s-a terminat, adună pe toată lumea, ne-a făcut-o, ne-a nenorocit pe toți. Și când l-am văzut coborând din mașină pe același ciumec de polițist care se uitase lung la mine cu câteva seri mai înainte am înțeles ce înseamnă legea, câtă forță îți dă o uniformă, și m-a cuprins și pe mine sentimentul acela disperat de a te vedea exclus din viitor. Oricât de priceput, de tenace și de iute ai fi, dacă la un moment dat înlemnești de groază devii tot atât de neajutorat, de siderat de viziunea dezastrului, cum este un animal prins în luminile farurilor. Nu știam ce să fac. Individul a dispărut în clădire undeva sub mine și a apucat-o în sus pe scara întunecată, îi auzeam deja pașii, iar când m-am uitat pe stradă am văzut că al doilea polițist coborâse și el din mașină și stătea rezemat de ușa de la șofer cu brațele încrucișate, chiar sub scara mea de incendiu. Mă prinseseră! M-am oprit în fața ușii de la intrare ascultând pașii. Pe urmă i-am auzit respirația. Aoleu, Doamne! Pe urmă a bătut în ușă cu pumnul, futu-l în cur. Când am deschis mi-a umplut cadrul ușii ieșind din beznă, un grăsan de polițist care-și tampona părul grizonat cu o batistă și tot cu ea își ștergea și bordura de la caschetă.

— Ascultă, bă, țacă, a zis el, albastru și butucănos cum sunt polițiștii de la toate alea pe care și le atârnă pe sub veston – armă, bulan, carnet de amenzi, cartușe – să nu mă-ntrebi de ce, da' te vor unii. Haide, umblă.

În continuare am să rezum ce mi-a spus dl. Schultz despre această crimă pentru că nici nu poate fi vorba să redau totul cuvânt cu cuvânt – încercați să vă imaginați cum era să ai parte și de persoana și de încrederea lui atunci când vorbea despre asemenea lucruri atât de delicate, te simțeai și exaltat și îngrozit, erau momente când nu auzeai detaliile ci pur și simplu te uitai fix la fața care-ți vorbea, te mirai cum

de îndrăzniseși să te așezi în calea privirilor lui, sperai să nu-și dea seama că dorința ta cea mai fierbinte era aceea de a pune mintea ta pe aceeași lungime de undă cu a lui, de a vorbi în propria ta minte cu cuvintele lui, ceea ce, se înțelege, nu știai cum să faci. Dar ascultându-i confidențele sufocat de mândria că aveam parte de ele și aducându-mi aminte de sentimentul de panică pe care-l încercasem chiar în dimineața aceea, mi s-a părut o prostie din partea mea și oarecum neloial să mă fi îndoit fie și o clipă de el și de grija lui față de mine, pentru că, zicea, lăsând la o parte natura efectiv improvizată a ocaziei ivite la frizerie, toată treaba părea așa, făcută cum trebuie, atât de cum trebuie că parcă fusese plănuită, numai că lucrurile plănuite dinainte de multe ori nu reușesc așa încât fusese mai bine decât plănuită iar el își dăduse pe loc seama că era o lovitură de geniu pentru că împușca atât de mulți iepuri în același timp, toți legați unul de altul. Cu alte cuvinte, ca orice afacere bună, fusese o combinație de noroc și inspirație și în orice caz o lucrătură de maestru, și corectă din punctul de vedere al afacerilor, și eficientă la modul simbolic, pe lângă faptul de a fi fost, bineînțeles, adânc înfiptă în singura motivație solidă care este, simplu și cinstit vorbind, răsplata. Era foarte mândru de ce făcuse. Cred că-l ajuta să nu se mai simtă atât de jenat că scăpase telegarii atunci, cu inspectorul de la pompieri. Și nu era vorba de tristețe aici, a zis el, nici de durere latentă, nici de amărăciune ca în cazul lui Bo, nimic personal de felul ăsta, pur și simplu Irving îl ochise pe individ în timp ce dl. Schultz se bucura de plăcerile oferite de o casă cu fete, la nici două minute de Hotelul Maxwell. Își sărbătorea acolo întoarcerea de la Syracuse, unde se predase oamenilor legii, își plătitise cauțiunea și ieșise din sala de judecată spălat de toate păcatele, sărbătorea partea întâi a noului său plan bând așa, înainte, un pahar de vin cu fetele vesele și uite, să-i spun eu lui, ce putea fi mai grozav în viață decât asta? – de parcă eu aveam de unde ști – adică să ieși din nou la suprafață și să-ți reiei vechiul stil de viață, să redevii Olandezul dintotdeauna, de la pantofii nelustruiți până la pălăria gri-perle oarecum murdară și deci ăsta da noroc, semn bun, avusese tot timpul să meargă acolo și să-și facă un plan înainte ca frizerul să termine de aranjat părul curistului. Când i-a dat scaunul pe spate pentru bărbierit el era deja pregătit. Agentul de pariuri își ținea arma în poală, sub cearșaful frizerului, așa cum fac o mulțime de inși, iar două dintre gorilele lui stăteau pe fotolii afară, în holul hotelului, și-și citeau ziarele lângă cele două ghivece mari cu palmieri care flancau intrarea în frizerie. Astea erau datele problemei. Una dintre gorile a ridicat ochii peste marginea ziarului la un moment dat și văzându-l pe Lulu

Rosenkrantz care stătea în fața lui și-i zâmbea arătându-și dinții stricați de sub sprâncenele protuberante și stufoase și lângă el pe Irving care-și ținea degetul arătător în dreptul buzelor, și-a dres ușor glasul pentru a atrage atenția colegului lui și amândoi s-au înțeles dintr-o singură privire, și-au împăturit ziarele și s-au ridicat sperând ca hotărârea lor bruscă și unanimă de-a o da-n pizda mă-sii de loialitate să găsească trecere în fața celor două binecunoscute și înfricoșătoare personaje. Ceea ce s-a și întâmplat, li s-a permis fără nicio supărare s-o șteargă pe ușa pivotantă a hotelului, dar numai după ce au predat cele două ziare pe care Irving și Lulu s-au așezat să le citească pe locurile lăsate libere de lângă aceleași ghivece cu palmieri deși, a precizat dl. Schultz, la drept vorbind, Lulu nu știa să citească. Între timp, frizerul dinăuntru, care nu lua decât clienți foarte speciali după orele de program și tocmai aplica prosopul fierbinte pe fața bărbatului de pe scaun, înfășurându-l cum se pun astea, ca un vârtej de frișcă din care mai rămâne la vedere doar vârful nasului, văzuse și înțelesese ce avea de înțeles din ceremonia de afară și și-a părăsit pentru totdeauna și fără nicio vorbă profesiunea pe o ușă laterală tapetată cu oglinzi care dădea într-o magazie și de acolo într-un coridor care ducea în stradă, iar acolo s-a intersectat, bolborosind niște scuze, cu un alt frizer care, știi, tocmai intra, îmbrăcat cu o bluză albă cu mâneci scurte, dl. Schultz însuși cu brațele lui groase dar nu foarte musculoase, acoperite de păr negru, cu gâtul scurt și gros și obraji de o nuanță neagră-albastră pe care și-i chinuia bărbierindu-se singur de două ori pe zi. Olandezul s-a apropiat de clientul răsturnat pe spate și i-a mai adăugat câteva prosoape fierbinți maimuțărind îngrijirile atente ale unui frizer și picurând peste ele, în jurul nărilor, un lichid dintr-o sticlută fără etichetă pe care fusese destul de prevăzător s-o împrumute de la madama fetelor vesele deși în momentul respectiv nu știa exact pentru ce anume. Și s-a aplecat deasupra scaunului scoțând mici exclamații profesionale până s-a asigurat că totul era în regulă, a băgat mâna sub cearșaf, a luat arma dintre degetele inerte și a pus-o delicat deoparte, a ridicat prosoapele care cădeau peste bărbie, le-a îndepărtat cu grijă de pe gât, a ales un brici gata desfăcut de pe polița de sub oglindă și, verificând că într-adevăr fusese ascuțit impecabil, a tras brusc o linie cu el, fără nicio ezitare, peste beregata expusă, chiar la rădăcina maxilarului. Firul de sânge, la început subțire ca o ață, a început să se lățească într-un zâmbet și victima a făcut o mișcare în scaun ca un fel de semn de întrebare, a ridicat scurt din umeri și a zvâcnit din genunchi, mai degrabă curios decât acuzator, dar dl. Schultz l-a placat înapoi în scaun proptindu-se cu cotul peste gura mumificată a

individului și înfășurându-l peste piept și peste gât cu toate prosoapele fierbinți câte erau la îndemână în etuva cromată din spatele scaunului, unul după altul, până când numai o nuanță rozacee a mai pătruns prin întregul blindaj, o culoare care aducea cu un apus de soare lent și timid, ceea ce lui i-a permis să șteargă de sânge, tacticos până la insolență, lama briciului lung de un cot, să-l îndoiaie și să și-l pună în buzunarul de la piept alături de pieptene. Apoi, aruncând o privire răzbunătoare către holul hotelului ca și cum de acolo l-ar fi admirat un întreg public de bancheri, controlori, colectori și mesageri din industria pariurilor, a luat pistolul, un Smith & Wesson, i-a șters bine mânerul cu cearșaful care acoperea cadavrul, l-a așezat înapoi în mână victimei și mâna la loc în poală, a netezit cearșaful și s-a retras și el pe ușa cu oglinzi care s-a închis peste toată scena lăsând în spatele ei două scaune de frizerie, două cadavre și două pârlăieșe de sânge care șerpuiau pe gresia de pe jos.

— N-a fost nimic bestial în treaba asta, a mai spus ca o concluzie dl. Schultz referindu-se tocmai la titlul care-mi atrăsese mie atenția. Căcaturi de gazetari. Nicio clipă nu te slăbesc ăștia. Mai elegant și mai profesional de-atâta nu se putea. Și oricum, probabil că de picăturile alea de somnifer a murit, fir-ar el al dracului de nenorocit. E-adevărat că s-a mișcat, dar la fel face și găina după ce-i tai gâtul. Găinile și după ce-au murit tot mai aleargă, știi chestia asta, puștiule? Am văzut eu la țară cu ochii mei.

PARTEA A DOUA

NOUĂ

STĂTEAM PE TREPTELE TRIBUNALULUI, în prima dimineață, și vedeam în depărtare, dincolo de oraș, peste un pârau de munte încălecat de un pod, câmpurile, pajiștile și dealurile care ne înconjurau, pantele dealurilor verzi și liliachii, recoltele de pe câmpuri, de un verde ceva mai închis, și soarele strălucea pe cerul profund albastru și undeva departe mugea o vacă răsunând în urechile mele precum cântecul mării bucurii inconștiente a naturii, în schimb Lulu Rosenkrantz bombănea:

— Nu le am eu pe-astea, ce faci când vrei să te plimbi?

Nu mai fusesem niciodată la țară dacă nu pun la socoteală Parcul Van Cortlandt, dar îmi plăcea cum mirosea, îmi plăcea lumina și sentimentul de pace pe care ți-l dădea tot cerul ăla. În plus, învățasem despre finalitatea așezării omenеști. De jur împrejur, cât vedeai cu ochii, se cultiva tot ce era nevoie, se făcea agricultură, se creșteau vite de lapte, iar Onondaga, orașelul ăsta, capitala districtului, era piața unde se adunau toți și toate. Era construit pe dealurile care dominau culturile și pâraul cobora din munte exact prin mijlocul lui. Cum nimeni nu mi-a spus să nu, am făcut o mică excursie până la podul vechi de lemn pe care-ți zdroncăneau scândurile sub picioare și m-am uitat cum se rostogolea apa peste stânci, nu foarte adâncă. Când stăteai deasupra ei era mai lată, ca un râu mai degrabă decât un pârau. La câteva case mai încolo, în josul râului, am dat peste o fabrică de cherestea părăsită, cu magazinele aplecate într-o rână, de parcă o furtună ar fi vrut să le culce la pământ. De mult nu mai călcase nimeni pe acolo, dar se vedea limpede ambiția trecută a cine-știe-cui și acel spirit întreprinzător în materie de resurse naturale despre care citisem prin manualele de geografie dar pe care nu-l apreciasem niciodată la justa lui valoare. Vreau să spun că nu puteai avea noțiunea exactă a termenului de *resurse naturale* dacă nu vedeai copacii de pe munți, și râul, și curtea fabricii de cherestea de pe malul apei, abia atunci îți faci o idee și-ți dai seama cum se leagă toate între ele. Ceea ce nu înseamnă că mi-aș fi dorit o asemenea viață.

O mulțime de oameni trăiseră și muriseră la Onondaga și în urma lor rămăseseră casele – se vedea de la o poștă că erau de mult acolo casele alea construite din lemn, pentru că la țară oamenii locuiau în case de lemn, una lângă alta, un fel de cutii mari spoite cu maro-închis sau de pe care se cojea vopseaua cenușie, cu acoperișuri ascuțite și frontoane și verande burdușite cu lemn de foc și printre ele răsărea și

câte una mai ciudată, cu câte un foișor într-o parte pe care stătea proțăpît acoperișul în formă de tichie de măgar, cu ferestrele rotunjite, cu șindrilele așezate după alt model și cu grilaj de fier forjat de jur împrejurul marginii, ca și cum ar fi avut contract cu porumbeii. Oricum, tot America era și asta, i-am spus lui Lulu Rosenkrantz care nu părea convins. Cel puțin clădirile publice erau din piatră – tribunalul era construit din blocuri mari de piatră roșie cu dungi de granit între ele care-mi aminteau de Căminul Max și Dora Diamond, atîta că era mai mare și avea ferestrele și ușile în formă de arcadă și colțurile rotunjite așa cum este și justiția uneori, și Școala Districtuală Onondaga, patru etaje de aceeași piatră urâtă roșie ca și tribunalul, și Biblioteca Publică Onondaga, o coșmelie amărâtă cu o singură încăpere, fățuită din blocuri de piatră ca să lase impresia că oamenii puneau mult mai mult preț pe citit decât puneau de fapt. Pe urmă, era și biserica gotică din piatră cenușie, botezată modest Biserica Sfântului Duh, singurul lucru din oraș, din câte descoperisem eu până atunci, care nu purta numele acestui Onondaga, indianul ăsta care făcuse carieră, se pare, nu glumă. Avea și o statuie pe pajiștea din fața tribunalului, cu palma pusă streășină la ochi și privind înspre vest. Când a ieșit pentru prima dată și a văzut statuia asta, Miss Lola Miss Drew a părut foarte impresionată și a rămas uitându-se fix la ea până când dl. Schultz s-a enervat și a smucit-o de-acolo.

Construcția cea mai impozantă din oraș era hotelul, Onondaga, bineînțeles, șase etaje de cărămidă roșie plantate exact în mijlocul zonei comerciale, dacă se putea numi așa, când majoritatea magazinelor erau închise și aveau în ferestre pancarte pe care scria *DE ÎNCHIRIAT*, iar cele câteva mașini parcate cu fața înspre stradă erau niște Forduri negre rablagite, modele vechi, sau camioane cu tracțiune cu lanț și fără portiere – nu prea se învârtea mare lucru prin Onondaga și, de fapt, o dată cu sosirea noastră noi eram cei care ne învârteam, ceea ce am înțeles atunci când bătrânul negru care o făcea pe bagajistul la hotel mi-a cărat bagajul cu o bucurie evidentă până în camera mea proprie și personală de la etajul de sus și nici măcar nu a așteptat bacșișul pe care aveam intenția să i-l dau. Acolo urma să stăm cu toții, la etajul șase pe care dl. Schultz îl închiriasse în întregime. Fiecare aveam cel puțin câte o cameră, altfel n-ar fi arătat bine, zisese dl. Schultz uitându-se la Miss Lola Miss Drew, așa încât ea avea apartamentul ei și el avea apartamentul lui iar noi ceilalți aveam fiecare câte o cameră, afară de dl. Berman care mai avea încă o cameră și acolo ceruse să i se instaleze o linie telefonică directă care să nu treacă prin centrala hotelului.

În dimineața sosirii plonjasem în pat. Deschisesem o ușă și *uau!* – o baie adevărată, cu o cadă imensă și mai multe prosoape albe subțiri atârinate pe o bară, iar spatele ușii era tot numai oglindă. Era mai mare decât bucătăria noastră de-acasă. Pe jos avea plăcuțe octogonale de gresie albă, exact ca în holurile din Bronx, numai că mult mai curate. Patul era moale și lat și avea la cap o tăblie în forma unei jumătăți de roată cu spițe mari din lemn de arțar. Lângă pat era un fotoliu de citit și alături de el o masă din care ieșea o veioză, pe urmă un șifonier cu oglindă și sertare la care sertarul de sus avea despărțituri de ținut banii și alte mărunțișuri, ca să nu ți se răvășească. În spatele perdelelor albe subțiri care se trăgeau cu o sfoară erau storuri negre, la fel ca la mine la școală, pe care le trăgeai în jos cu un scripete fixat de cercevea, ca să poți proiecta diapozitive sau filme. Pe partea cealaltă a patului era un radio de masă care scotea niște păcănituri dar nu dădea semne că ar fi prins vreun post.

Îmi plăcea tot luxul ăsta. Stăteam pe pat întins pe spate între cele două perne, pe cuvertura albă cu un model de smoculețe de bumbac ca niște rânduri de sfârcuri pe care le pipăiam unul câte unul gândindu-mă la Becky. Stând cu palmele sub cap mi-am săltat bazinul de câteva ori în sus și mi-am închipuit-o acolo călare peste mine. Camerele de hotel pentru o singură persoană erau niște locuri foarte sexy. Observasem jos în hol o măsuță de scris cu hârtie cu antetul hotelului din care puteai lua pe gratis, așa că mi-am făcut socoteala că într-o zi sau două i-aș fi putut scrie o scrisoare. Începusem să mă gândesc ce să-i fi scris, dacă să-mi cer scuze sau nu că plecasem fără să-i spun la revedere și-așa mai departe, când la un moment dat mi-a atras atenția liniștea. M-am ridicat în capul oaselor. Totul era foarte tăcut, nefiresc de liniștit, și dacă la început mi se păruse că ținea cumva de luxul camerei, acum aveam senzația unei alte prezențe care îmi dădea de știre. Nu vreau să spun că m-aș fi simțit urmărit, nici vorbă de așa ceva, mai degrabă erau anumite detalii ale micului meu univers care încercau să mi se pună la dispoziție, de pildă modelul tapetului, cu șiruri interminabile de buchețele de flori, sau mobilele din lemn de arțar care mă înconjurau atât de tăcute de-ai fi zis că făceau parte din cine-știe-ce ritual misterios pe care mă așteptau să-l îndeplinesc așa cum scrie la carte. M-am ridicat din pat. În sertarul noptierei am găsit o Biblie și am crezut în prima clipă că o uitase cineva acolo din greșeală. Pe urmă mi-am dat seama că într-o cameră atât de precis aranjată și ordonată trebuie să fi făcut parte din dotare. M-am uitat pe fereastră: camera mea dădea în spate și-mi oferea o priveliște minunată, acoperișurile plane ale magaziilor și depozitelor. Nimic nu mișca în Onondaga. În

spatele hotelului se înălța un deal acoperit de pini care reușea să astupe orizontul.

Înțelegeam cum trebuia să se simtă Lulu Rosenkrantz fără viața pe care o cunoșteam noi, dură, zgomotoasă, mecanizată, cu claxoane și clopote, cu huruieli de motoare și scrâșnete de frâne, toată amestecătura aia brutală care însemna prea mulți oameni într-un spațiu prea mic, unde puteai într-adevăr să fii egoist și să te simți liber. Măcar Lulu îi avea pe Irving și pe Mickey și ani de zile în spate de loialitate față de bandă cu care să se consoleze, în timp ce pe mine niciunul dintre ei nu mă avea prea tare la suflet. Până atunci nu-mi spusese nimeni ce căutam eu la Onondaga. Mă gândeam că trecusem de faza cu adusul cafelelor dar n-aveam cum fi sigur. Știam lucruri pentru care puteam să mor dacă-și pierdeau încrederea în mine. M-am trezit din nou, și nu era prima oară, punând în balanță motivele mele de încredere și pericolul palpabil în care mă găseam. Devenea un obicei treaba asta – ori de câte ori mă simțeam mulțumit de cum mergeau lucrurile sau de cât de ireproșabil îmi duceam viața la care visasem trebuia să-mi aduc aminte imediat că orice greșeală, fie și cea mai mică, îmi putea schimba norocul, poate chiar fără să știu. Devenisem complice obișnuit la crimă. Puteam fi arestat, judecat și condamnat la moarte. Dar asta nu ajungea ca să am un loc asigurat printre ei. Parcă-l vedeam înaintea ochilor pe Bo Weinberg. Am deschis ușa care dădea spre coridorul larg, discret luminat și acoperit cu un covor lung-lung de tot, și m-am uitat în sus și-n jos după vreun semn de viață. Toate ușile erau închise. Am intrat înapoi în cameră și mi-am închis și eu ușa ca să nu tulbur liniștea, ceea ce mi-a creat un sentiment atât de apăsător încât m-am hotărât să fac ceva, și anume am despachetat costumul cel nou cu două perechi de pantaloni cumpărat de la I. Cohen, l-am agățat în dulapul mare și plin de praf, pe urmă mi-am pus cămășile și lucrurile și pistolul în sertarul comodei, am băgat și geamantanul gol în dulap și în cele din urmă m-am așezat pe marginea patului simțindu-mă ca dracu'. În parte, probabil, fiindcă atunci când pleci undeva întotdeauna ți se pare un mister întreg până ajungi acolo. Sau poate nu mă pricepeam eu să trăiesc singur, mi-am spus în sinea mea, numai de cinci sau zece minute trăiam și eu singur și încă nu mă obișnuisem. În tot cazul, nu mai rămăsese nici urmă din optimismul care mă însuflețise în prima parte a zilei. Un singur lucru m-a mai remontat – un gândac mare care se plimba pe perete printre rândurile de buchețele, pentru că atunci mi-am dat seama că Hotelul Onondaga nu merita nici pe departe să se bată atâta cu pumnii în piept.

În primele câteva zile am fost aproape numai de capul meu. Dl.

Berman îmi dăduse cincizeci de dolari pe care trebuia să-i cheltui în cât mai multe locuri cu putință. Treaba asta era mai ușor de spus decât de făcut fiindcă Onondaga nu era așa bogată în fructele pământului ca Bulevardul Bathgate. Magazinele erau niște hrube întunecate, nefiresc de tăcute, cu rafturile aproape goale, despărțite unele de altele de uși închise și baricadate cu scânduri. Am intrat la numitul Ben Franklin care ținea pasămite un cinci-și-zece⁽¹²⁾, și mi s-a făcut milă.

Păi eu știtisem de la cele mai bune magazine cinci-și-zece din New York și știam cum ar fi trebuit să arate, dar văgăuna asta era atât de mică și de amărâtă încât proprietarul ținea un singur bec aprins deasupra tejghelei iar copiii din oraș care intrau desculți se alegeau cu așchii în tălpi din podeaua putredă. N-avea mai nimic. Am cumpărat câteva mașinuțe de metal și motociclete cu polițiștii sudați de ele și le-am împărțit. Mai târziu am găsit un magazin cu haine pentru femei de unde i-am cumpărat mamei o pălărie de pai cu borul lat, așezată într-o cutie, am luat cutia în brațe, m-am dus la poștă și am cerut să mi-o expedieze la tariful cel mai scump. De la un magazin de bijuterii mi-am cumpărat un ceas de buzunar de un dolar.

La cofetărie, m-am uitat înăuntru și i-am văzut prin vitrină pe Lulu și pe Mickey șoferul stând lângă un fel de fântână arteziană și sorbind cu paiul din niște pahare de lapte bătut. Trăgeau câte o înghițitură și pe urmă se uitau la pahare să vadă cât mai aveau de sorbit ca să scape de corvoada asta. Mi-a părut foarte bine că și ei primiseră de la dl. Berman același fel de misiune ca și mine. Când au ieșit m-am luat după ei ca să văd cum procedau. S-au oprit nehotărâți în fața unei vitrine unde era expus un tractor. Au intrat într-o tutungerie, dar le-aș fi putut spune eu dinainte că nu găseau ziare de la New York. Au ieșit și de acolo încercând să fumeze niște țiğări de foi atât de uscate încât s-au aprins ca niște torțe. Lulu era scârbit. Mickey trebuia să-l potolească. Au cumpărat un sac întreg de ceapă de douăzeci de kilograme pe care l-au pus direct în pubelă. Au intrat în magazinul de utilitare și i-am văzut prin vitrină cum își alegeau cămăși și pălării și cum probau cizme de lucru cu șireturi până sus, pe care știam foarte bine că nu le-ar fi purtat în vecii vecilor.

Pe la jumătatea celei de-a doua zile de aruncat așa cu banii în dreapta și-n stânga, imaginația mea era stoarsă. Atunci mi-a trecut prin minte că puteam realiza cam același scop făcându-mi prieteni, așa încât am cumpărat cornete cu înghețată pentru toată liota de copii care se țineau după mine și ne-am retras cu toții într-un părculeț vizavi de tribunal unde le-am arătat niște jonglerii cu trei mingi de cauciuc roz. Onondaga era plină de copii, singurele ființe umane pe care le vedeam

după-miaza, singurii care stăteau în soare fără nicio treabă, purtând salopete fără cămăși pe dedesubt și mijindu-și ochii pistruiați, iar mie îmi aduceau aminte de strada mea și de căsoiul plin cu orfani delături, atâta că ăștia nu erau atât de veseli, nu zâmbeau întruna și nu țopăiau de colo-colo, își trăiau bucuriile apatici, urmăreau jongleriile mele cu cea mai mare atenție, dar când mă ofeream să-i învăț și pe ei se trăgeau înapoi.

Între timp, din categoria persoanelor pe care nu le vedea nimeni pe nicăieri, cei mai importanți erau dl. Schultz și Miss Lola Miss Drew, pentru că zi și noapte era un du-te-vino de serviciu în cameră la apartamentul lui. Mă întrebam cum făcea ea ca să pară și apartamentul ei locuit. Pe urmă tot eu m-am întrebat dacă de fapt îi păsa. Încercam să nu mă gândesc la ea dar îmi venea greu, mai ales noaptea, în camera mea, când stăteam culcat în pat fumând Wings și ascultând o părere de muzică de dans de la radioul care păcănea. Îmi părea rău c-o văzusem goală, prea de-a dreptul o văzusem ca să mai fi stat acumă s-o idealizez în minte, de fapt când mă gândeam la ea mi se făcea silă. Mă înfuriam de unul singur. Bineînțeles, de la ea învățasem cât de multe mai aveam de învățat despre femei, la început văzusem în ea o biată victimă nobilă și inocentă a unei îngrozitoare confruntări între gangsteri ca după aia, când am urcat împreună în apartamentul ăla al ei de la Savoy-Plaza, să-mi dau seama că-și pusese curul la bătaie cu cei mai tari dintre ei, nu cum crezusem eu că numai femeile de condiție proastă ajungeau ștoarfe, uite că mai erau și ștoarfe bogate, ca asta, care avea și-un fel de mariaj, atât de sofisticat în libertinismul lui că ajunsese degenerat – o zăpăcită și jumătate căreia-i plăcea un fel de aventură barbară, adică să stai așa în zorii zilei într-un Packard care te duce dracu’-știe-unde și să bei șampanie cu tipul care tocmai ți-a omorât prietenul de aseară, cred că mulți ar vedea aici o situație sordidă, dublată de un anume risc, dar eu nu i-am citit nimic de felul ăsta în ochi în intimitatea dormitorului ei unde se știe clar că orice femeie care se pregătește să plece la o întâlnire și-și pregătește cu atenție capitalul este ea însăși, n-are nevoie să stea jos cu genunchii lipiți și nici să-și ducă un picior puțin mai în față decât celălalt și cu vârful ușor în afară când stă în picioare.

Două zile întregi stătuseră acolo împreună fără să iasă nici măcar să respire. În a treia zi spre prânz i-am văzut întâmplător ieșind din holul hotelului. Se țineau de mână. M-am speriat că dl. Schultz mă văzuse stând pe trotuar și jonglând pentru un cârd de copii ai țăranilor de prin jur. Dar el parcă numai pentru ea mai avea ochi, a condus-o de mână până în fața lui Mickey care ținea deschisă portiera Packard-ului, apoi

s-a aplecat și s-a urcat și el. Avea o expresie pe față care-ți sugera că după două zile și două nopți petrecute împreună în pat Miss Drew crescuse simțitor în ochii lui. După ce au plecat m-am gândit că, la urma urmei, dacă era vorba ca ea să supraviețuiască faptului că asistasse la acea călătorie cu barca, asta era singura modalitate în care ar fi reușit – rahat, tot eu mi-am spus, pentru că era evident atât de aiurită încât supraviețuirea venea la coada cozii pe lista preocupărilor ei.

La sfârșitul celei de-a doua zile m-am mai înveselit când am fost invitat la o masă mare rotundă așezată în sala de mese a hotelului, la care lua parte toată lumea, dl. Schultz cu Miss Lola Miss Drew în dreapta, cu Abbadabba Berman în stânga și noi toți ceilalți, Lulu, Mickey șoferul, Irving și cu mine răsfirați în semicerc în fața lor. Dl. Schultz era într-o dispoziție excelentă și mi s-a părut că toți se bucurau de adunarea asta, adică poate că nu numai mie îmi era nițel dor de casă.

La alte două sau trei mese erau perechi mai în vârstă care ne aruncau câte o privire și pe urmă se aplecau unii spre ceilalți și șopoteau, la ferestrele sălii de mese care dădea spre stradă se perindau chipuri-chipuri de trecători și din două în două minute apăreau în cadrul ușii recepționarul sau bătrânul bagajist negru care ne zâmbeau și se uitau la noi ca și cum ar fi vrut să verifice că eram tot acolo. Dl. Schultz, încântat, a chemat-o pe chelneriță:

— la spune-mi, frumoaso, cum stați cu pivnița?

Eu pretenția asta n-am prea înțeles-o până când ea nu i-a răspuns că n-aveau decât Taylor de New York în sticle cu dop de tablă, la care el a început să râdă ca și cum ar fi bănuir de la bun început. Frumoasa era o fătuță durdolică plină de bube pe obraz, cu o uniformă cum văzusem la chelnerițele de la Schrafft, pe Șoseaua Fordham, neagră cu margini albe și cu o șepcuță apretată pe frunte, dar dincolo de toate astea era atât de timorată încât îi tot scăpau lucrurile din mână și ne turna apa până la buza paharului, chestii din astea, așa că mi se părea că în orice moment putea s-o șteargă afară din cameră plângând. Dl. Schultz nu s-a supărat, ba chiar a comandat două sticle de Taylor roșu de New York. Aș fi putut să jur că Lulu și Mickey șoferul ar fi preferat o bere dacă nu era cazul de vreo tărie, dar nu au scos nicio vorbă. Nici cravatele de la gât nu le priau.

— Pentru dreptate, a zis dl. Schultz înălțându-și paharul și ciocnindu-l ușor de cel din fața lui Miss Lola Miss Drew care s-a uitat la el și a izbucnit într-un râs zglobiu și rostogolit, pe tonul auzi, ce glumă, apoi am ciocnit cu toții, chiar și eu cu paharul meu de lapte.

Masa era așezată în mijlocul încăperii, exact sub un candelabru cu becuri clare în a căror lumină lucrurile păreau și vagi și strălucitoare în același timp, cu alte cuvinte era greu de spus cum arăta fiecare. Eram curios să văd cum arătau doi oameni care se regulaseră în tâmpenie patruzeci și opt de ore, voiam o dovadă oarecare, ceva concret cu care să-mi fi hrănit imaginația plină de gelozii abstracte, dar n-aveam nicio șansă, cel puțin nu la lumina asta, pentru că lui Miss Lola Miss Drew cu mare greutate i-aș fi putut zări fața, atât de orbitor de frumoasă era, încadrată de părul blond tuns scurt, cu ochii ei atât de verzi și cu pielea atât de albă de parcă aș fi încercat să mă uit la soare, n-o puteam vedea de strălucire și mă dureau ochii dacă mă uitam mai mult de o clipă. Dl. Schultz îi monopolizase toată atenția, se uita fix la el ori de câte ori deschidea gura, ai fi zis că era surdă și trebuia să descifreze pe buze.

De mâncare ne-au dat o halcă de carne cu fasole păstăi și piure de cartofi, iar în mijlocul mesei trona un coș cu o franzelă albă în ambalajul ei, un calup de unt și o sticlă de sos de roșii. Mâncarea era bună, caldă, mie îmi era foame, așa că am înghițit repede, ca toți ceilalți de altfel, ne-am aruncat pe ea cu dorința de răzbunare, iar dl. Schultz i-a spus fetei să mai aducă un platou cu carne. Abia după ce-am reușit să cuceresc prima redută a foamei am observat că Miss Lola Miss Drew nici nu se atinsese de farfuria ei ci stătea cu coatele sprijinite de masă și se uita insistent la noi toți ceilalți, haită de lupi, cum ne țineam furculițele strânse în pumn, cum hălăpăneam cu gura deschisă, cum ne înfingeam în feliile de pâine. Părea absolut fascinată. Când m-am uitat din nou își luase și ea furculița și-și răsucise mâna până i se făcuse ca un fel de pumn în jurul mânerului. Acum împungea cu ea într-o parte și în alta ca să vadă cum venea și la un moment dat a înfipt-o în felia de carne din farfurie pe care a ridicat-o încet în aer până la înălțimea ochilor. Toată lumea a tăcut, reușise să capteze atenția întregii mese deși nu dădea semne că ne-ar mai fi văzut. La fel de încet a lăsat furculița în jos și a așezat-o în picioare în farfurie, înfiptă în felia de carne, parcă ar fi fost singură-cuc și gândurile i-ar fi rătăcit undeva departe, apoi a luat șervetul din fața ei, l-a desfăcut și și l-a întins în poală, s-a uitat la dl. Schultz cu un zâmbet ușor distrat și pe urmă în jos către pahar pe care el i l-a umplut imediat. Când în sfârșit s-a apucat să mănânce a luat furculița în mâna stângă și cuțitul în dreapta, a tăiat, dar numai după ce a pus cuțitul jos și și-a trecut furculița în mâna dreaptă a început să bage în gură apucând cu buzele de pe vârful dinților furculiței câte o bucățică de carne și un boț de piure de cartofi. Era un exercițiu de maniere elegante pe care-l desfășura cu o

încetineală rituală, așa cum fac profesorii în școli când scriu cuvintele pe tablă și în același timp le pronunță silabă cu silabă. Ne uitam cu toții la ea cum și-a dus paharul de vin la buze și a băut o înghițitură din el fără să facă nici cel mai mic zgomot deși am ascultat foarte atent, nu tu acolo un sorbit, un plescăit, un leorbăit, un gâlgăit, nimic, încât eu chiar m-am întrebat, când a pus paharul la loc pe masă, dacă într-adevăr ajunsese vreun strop de vin în gâtul ei. A trebuit să recunosc, n-aveam ce face, că o paradă de rafinament atât de deprimantă nu mai văzusem niciodată, o fi fost ea frumoasă dar după mine nu făcuse altceva decât să-și irosească puterea de seducție. Lulu Rosenkrantz s-a încruntat de-ar fi băgat în sperieți și pe-un ucigaș plătit și și-a întors privirile către Mickey șoferul, Abbadabba se uita fix la fața de masă cu o expresie de tristețe în ochi, până și Irving, atât de impasibil de obicei, a lăsat capul în jos, numai dl. Schultz încuviința din cap, cu buzele ținute, în sensul că da, se pusese punctul pe i. Apoi s-a aplecat înainte, și-a rotit privirile de jur împrejurul mesei și a zis cu o voce care i se părea lui probabil melodioasă:

— Mulțumim, Miss Drew, pentru aceste comentarii binevoitoare de care ne faceți parte, cred eu, în propriul nostru interes, ca să avem grijă să nu ne frigem cururile.

Mi-am dat seama din prima clipă că se petrecuse ceva memorabil dar n-am îndrăznit atunci să stau să mă gândesc ce anume ci doar mai târziu, în camera mea, când eram din nou singur, întins în pat, cu luminile stinse, și ascultam cum cârâiau greierii pe câmpurile din jurul Onondagăi, ca un fel de puls sonor al nopții, ai fi zis că noaptea era un trup enorm, ca marea, în care toate ființele trăiau, se împreunau și mureau. Miss Lola Miss Drew nu dădea doi bani pe amintiri. Tehnic vorbind, ea era prizonieră și viața îi era amenințată. Dar ea nici nu se gândea să se poarte ca o prizonieră. Avea cu ce să negocieze. Bineînțeles, ceea ce zisese dl. Schultz era adevărat, în sensul că trebuia să ne păzim cururile odată ajunși aici, ca niște călători într-o țară străină condusă de un dictator. Dar nu asta îi uimise pe toți cei de la masă ci faptul că el îi luase partea după toată pantomima aia zăpăcită pe care o făcuse pornind de la premisa că ea avea privilegiul de a-i instrui pe aceia mai defavorizați de soartă decât ea însăși, adică în loc să-i cârpească una peste ochi, cum ar fi făcut probabil oricine altcineva, el îi acceptase jocul și-i mai găsea și merite. Simțisem cu toții în cuvintele lui un fel de anunț că îi găsise și ei un loc anume și că lucrurile așa aveau să rămână.

Sigur că n-aveam de unde să știu dacă o nimerisem sau nu, dacă într-adevăr așa gândiseră ceilalți de la masă, dar din propria mea

experiență cu dl. Schultz știam că îi plăcea să se țină lumea după el, că era vulnerabil în fața celor care se simțeau atrași de el, adepți, admiratori, acoliți, sau care depindeau de el în vreun fel oarecare, fie că erau puștani care se dădeau mari, fie că erau femei pe ai căror bărbați îi omorâse. La urma urmei fata era o pradă de război iar faptul că Bo Weinberg o iubise o făcea cu atât mai apetisantă. M-am întrebat dacă atunci când o lua cu el în pat și i se scula dl. Schultz se bucura într-adevăr de triumf făcând amor cu ea, dar dedicându-se răposatului Bo.

A doua zi dis-de-diminează dl. Berman a bătut la ușa mea și mi-a spus să mă îmbrac în costumul cel nou, să-mi pun ochelarii și să-l aștept pe dl. Schultz în hol, și asta în cincisprezece minute. Eu am ajuns jos în zece, cu alte cuvinte am avut destul timp și să dau o fugă alături după o gogoasă și-o cafea. M-am întors exact când toată lumea ieșea în stradă. Mickey adusesese Packard-ul la scară, Lulu Rosenkrantz se urca în față, dl. Schultz și Miss Drew stăteau deja în spate. Am făcut și eu tuști înăuntru.

Plimbarea a fost scurtă, numai până după colț, la Banca Națională Onondaga, o clădire îngustă din blocuri de calcar, cu două ferestre lungi și anemice zăbrele și cu un fronton triunghiular de piatră susținut deasupra ușilor de la intrare de câteva coloane. Mickey a tras pe partea opusă a străzii și a lăsat motorul să meargă în timp ce noi toți ceilalți ne uitam la clădirea băncii.

— L-am cunoscut eu odată pe unu' Alvin Pincus, c-așa s-a brodit atunci, care lucra cu Floyd Făt-Frumos, a zis Lulu. Mai rar spărgător de seifuri ca ăla.

— Mda, a comentat dl. Schultz, și pe unde-o fi acum...

— Ei, da, da' o vreme s-au descurcat.

— Lulu, gândește-te și tu, a zis dl. Schultz, să te dai la mălai taman acolo unde-i închis bine și zăvorât. Trebuie să fii nărod. Căcaturi de-astea de bandiți. Acuma-i altu' curentul economic. Apoi, mângâindu-și servieta de pe genunchi, a preluat inițiativa: Să mergem, doamnelor și domnilor, și a coborât din mașină ținând portiera pentru Miss Drew și pentru mine.

Nu știam ce așteptau de la mine. Când m-am dat jos din mașină, Miss Drew m-a oprit: Stai o clipă, și mi-a îndreptat cravata cu elastic. Prima mea reacție a fost să mă trag înapoi.

— Fii băiat drăguț, a zis dl. Schultz. Știu că e greu.

Deja simțeam că pantofii mei noi în formă de liră mă bătuseră la călcâie și brațele ochelarilor cu lentile de sticlă simplă și cu rame metalice mă zgâriau după urechi. Bineînțeles că uitasem să cumpăr o

carte după cum mă instruisese dl. Berman, și ca ultimă soluție luasem cu mine și țineam în mână stângă Biblia din camera de hotel. Mâna dreaptă mi-o ținea Miss Drew care mi-a strâns-o în timp ce traversam strada în urma d-lui Schultz.

— Arăți frumos, mi-a spus. Mie mi-era ciudă că deși purtam pantofi cu toc, tot ea era mai înaltă. Țasta a fost un compliment, a continuat ea, nu-i nevoie să te-ncrunți. Era foarte veselă.

Am fost conduși prin fața ghișeelelor zăbrelite ale casierilor în spate, la președinte, care s-a ridicat de la birou și a venit să-i strângă mâna vârtos d-lui Schultz, deși din ochi ne cântărea la rece pe fiecare în parte. Era un individ lăbărțat, cu o gușă flască în formă de tub care-i semăna cu o pompă hidraulică așezată sub falcă atunci când își mișca gura. În spatele lui era o ușă deschisă, cu grilaj de oțel, iar în spatele ușii se vedea o încăpere interioară care era de fapt un seif mare cu ușa groasă deschisă și cu o mulțime de sertare înăuntru ca niște căsuțe poștale la un oficiu de poștă.

— Da, da, da, a zis el după ce ne-am recomandat, dl. Schultz prezentându-mă pe mine drept un copil-minune de-al lui iar pe Miss Drew drept guvernanta mea, vă rog, stați jos cu toții, nu ni se întâmplă prea des să vină aici în orașelul nostru celebrități ca dumneavoastră. Sper că vă simțiți bine la noi.

— A, da, a zis dl. Schultz deschizând cataramele servietei. Am venit să ne petrecem vara la țară.

— Așa, așa, asta vă și oferim, țară. Iazuri de înotat, pâraie cu păstrăvi, pădure virgină – la care ochii i-au deviat pentru o clipă către Miss Drew care stătea picior peste picior –, câteva panorame frumoase de tot de-acolo sus, de pe dealuri, dacă vă plac drumețiile. Aer bun și curat cât puteți respira, a adăugat el râzând ca de-o glumă bună și a tot ținut-o așa cu bleotocăreala asta stupidă revenind întruna cu privirile la servieta pe care dl. Schultz s-a aplecat și i-a așezat-o pe birou, cu capacul nedeschis, în așa fel încât dându-i un impuls înainte și trăgând-o brusc înapoi teancuri întregi de verzituri s-au răspândit peste mapa mare de sugativă tot verde. La care cuvintele au încetat brusc să mai iasă din gura bancherului deși pompa hidraulică numai după câteva momente bune i-a închis-o.

Erau o mulțime de bani acolo, mai mulți decât văzusem eu vreodată la un loc în viața mea, dar eu am dovedit mai multă reținere decât bancherul, nelăsând să se înțeleagă prin nimic că aș fi asistat la ceva neobișnuit. Dl. Schultz a zis că voia să deschidă un cont de cinci mii iar restul să-i păstreze într-o cutie de valori în seif. În clipa următoare a apărut și secretara președintelui, o doamnă mai în vârstă care

împreună cu șeful ei, într-un torent de amabilități, au plecat să numere comoara în timp ce dl. Schultz, lăsându-se pe spate, și-a aprins un trabuc parfumat din umidificatorul de pe biroul bancherului.

— Băiete, m-a întrebat el, ai observat câte ghișee erau deschise în orele de program?

— Unul singur?

— Mda. Un singur casier cărunt care stă acolo și-și citește ziarul. Dacă intră Lulu cu băieții lui n-or să găsească nici măcar pe tipu' cu paza băncii. Tu ce zici, cam ce lichidități o fi având ăsta aici? Care ține evidența ipotecilor la o droaie de fermulițe. ăsta-și petrece zilele urmărind titlurile executorii și scoțând la vânzare districtul Onondaga pe zece cenți la dolar, ascultă-mă pe mine. N-o să mai doarmă noaptea gândindu-se la tot bănetul ăla din cutia mea de valori din seif. La ce reprezintă. Îi dau o săptămână, zece zile cel mult. Mă caută el.

— Și-o să accepți ce-o avea el să-ți ofere, a zis Miss Drew.

— Al dracu' să fiu dacă nu. Aveți în fața voastră pe patronul binefăcător al coclaurilor. Încheindu-și nasturii la haina de la costumul cenușiu și-a scuturat și eventualele fire de praf de pe mâneci, apoi a băgat trabucul în gură, s-a aplecat și și-a tras ciorapii în sus. După ce rezolv cu-ăștia de-aici pot să și candidez pentru Congres.

— Aș vrea să spun și eu ceva despre cu totul alt subiect, a zis Miss Drew, dar dacă ai de gând să stai iarăși îmbufnat și bosumflat mai bine renunț.

— Ce? A, nu. Iar am zis ceva?

— Copil de suflet. Adică protejat.

— Și eu ce-am zis?

— Ai zis copil-minune. Asta-i altceva – înseamnă un mic geniu.

În acel moment bancherul s-a întors, fericit nevoie mare, frecându-și mâinile, și i-a prezentat d-lui Schultz niște formulare la semnat, a scos capacul de la stilou, a încercat penița și i l-a întins peste birou în timp ce făcea conversație. Dar când a fost vorba de scrijelit semnăturile a tăcut, așa încât documentele au fost întocmite în liniște, parcă ar fi intrat în vigoare cine-știe-ce tratat. Pe urmă a venit secretara cea căruntă cu extrasele de cont și chitanțele și cu un carnet nou de cecuri și iarăși s-au schimbat exclamații și amabilități și după câteva clipe ne-am ridicat să ne luăm rămas-bun, să mulțumim și să primim asigurări că oricând eram bineveniți – adevărul este că banii îi înveselesc pe oameni, le provoacă istericale de bună dispoziție, brusc devin interesați ce mai faci și-ți doresc tot binele. Bancherul, care aproape că ignorase pe oricine altcineva afară de dl. Schultz, s-a trezit acum să întrebe: Ei bine, tinere domn, ce mai citește generația tânără în ziua de azi? – ca și

cum realmente n-ar mai fi putut trăi fără să afle –, mi-a luat cartea din mână și a întors-o pe față ca să vadă titlul și nu știu la ce se așteptase, poate la vreun roman franțuzesc, pentru că a rămas vizibil surprins. Bravo, fiule, mă bucur pentru dumneata, mi-a spus, apoi m-a luat pe după umeri și s-a întors către guvernanta mea: Omagiile mele, Miss Drew. Eu sunt instructor de cercetași și cred că nu trebuie să ne mai facem griji pentru viitorul acestei țări când avem asemenea tineri, nu-i așa?

Ne-a condus până la ieșire, o procesiune întreagă de tocuri răsunând pe pardoseala de marmură, prin fața unicului casier care s-a ridicat în picioare la ghișeu când am trecut.

— La revedere, Domnul să vă aibă-n pază, a mai zis bancherul făcându-ne semn cu mâna de pe trepte.

Lulu ne-a deschis portiera mașinii și ne-am instalat cu toții în spate iar el și-a reluat locul în față. Mickey a pornit motorul, a ambalat și am luat-o din loc.

— Ce pizda mă-sii a vrut să spună?! a exclamat abia atunci dl. Schultz, s-a întins peste Miss Drew și mi-a smuls din mână Sfânta Biblie a Hotelului Onondaga.

În mașină s-a lăsat o liniște absolută în care nu se mai auzea decât fâșâitul paginilor. Mergeam la pas în jos pe strada principală aproape pustie la ora respectivă. Uite, aici la țară existau prăvălii de furaje. Uite-mă și pe mine, îmbrăcat cu un costum nou cu pantaloni lungi, încălțat cu pantofi cu toc, stăteam și-mi frecam pulpele de Miss Drew care era atât de frumoasă, și-anume pe bancheta din spate a limuzinei personale a omului care până cu câteva săptămâni în urmă nu fusese pentru mine altceva decât un vis care mă băga în sperieți și eram cum nu se poate mai nefericit. Am deschis fereastra până jos ca să iasă fumul de trabuc. Eram absolut convins în sinea mea că avea să se întâmple ceva ce nici nu îndrăzneam să-mi imaginez.

— Auzi, Mickey, a zis dl. Schultz și ochii albaștri spălăciți ai lui Mickey șoferul au apărut în oglinda retrovizoare. Oprește la biserică aia din vârful dealului, unde se vede clopotnița, a continuat el chicotind. Singurul lucru la care nu ne-am gândit. Și-a pus mâna pe genunchiul lui Miss Drew. Pot să adaug și omagiile mele la ale tipului ăluia?

— Nu te uita la mine, șefu', a zis ea. N-a fost ideea mea.

Dl. Schultz s-a aplecat înainte ca să se uite la mine pe după Miss Drew. Zâmbea cu toată gura, arătându-și dinții enormi, o gură întreagă de dinți.

— Zău?! A ta a fost ideea?! Dar n-am avut timp să-i explic pentru că a continuat tot el către Miss Drew: Vezi, știu eu foarte bine ce vorbesc

când îmi aleg cuvintele. Puștiul ăsta-i chiar copilul meu minune, ce pizda mă-sii!

Și uite-așa am ajuns eu să mă înscriu la Școala Duminicală de Studiu Biblic de la Biserica Sfântului Duh din Onondaga, New York, în vara interminabilă a anului 1935. Unde ascultam predici pe tema bandelor din deșert certate cu legea, despre loviturile date de fiecare și cum se fofilau, despre cum se călcau în picioare unele pe altele și ce enormități pretindeau – asta a fost soarta hărăzită mie la subsolul bisericii unde picura condensul de pe pereții de piatră iar din nasurile colegilor mei întru studiu picurau mucii din cauza răcelilor de vară, băieții îmbrăcați în salopete și fetele în rochii înflorate decolorate, și salopetele și rochiile mai mari cu cel puțin un număr, și ei și ele bălăbănindu-și picioarele încălțate sau desculțe pe sub bănci, și asta în fiecare nenorocită de duminică. Pentru cât realizasem și unde ajunsesem, mai bine m-aș fi întors înapoi la căminul de orfani.

Dar duminica era doar ziua cea mai rea dintre toate – în restul săptămânii era la fel, nu aveam nimic de făcut, numai fapte bune. Am făcut vizite la spital și am împărțit reviste și dulciuri prin saloane. Oriunde era vreun magazin deschis unde se vindea câte ceva, dacă nu erau piese de schimb pentru tractoare, intram și cumpăram orice era de vânzare. La o milă în afara orașului era un teren de minigolf în paragină și acolo am mers de câteva ori cu mașina cu Mickey și cu Lulu și ne chinuiam toți trei să vâram mingea pe niște tobogane mici de lemn, prin butoiașe și țevi, iar eu mi-am făcut o mână destul de bună la treaba asta și le-am luat câțiva dolari, până când într-o zi am hotărât să nu mai mergem pentru că Lulu a avut un acces de nesportivitate și și-a frânt crosa pe genunchi. În oraș se constituise un cârd de copii ai țăranilor de prin jur, care se adunau ori de câte ori mă vedeau scoțând nasul din hotel și se țineau după mine pe stradă iar eu le cumpăram bomboane, moriști și înghețate în timp ce dl. Schultz ținea întruniri cu tații și mamele lor sub auspiciile Legiunii Americane^[13] sau prelua inițiativa la viața socială de la biserică și cumpăra tot ce însemna prăjiturile de casă și pe urmă dădea o petrecere unde invita pe toată lumea la prăjiturile și cafea. Dintre noi toți el era singurul care părea că se bucură de aceste zile lungi și plicticoase. Miss Drew descoperise un grajd unde se închiriau cai și în fiecare dimineață îl scotea pe dl. Schultz la călărie, iar eu îi vedeam de la etajul șase, pe geamul de la capătul coridorului, plecau la trap pe potecile care duceau spre niște câmpuri lăsate pârloagă unde îi dădea lecții. La poștă am primit lucruri comandate de ea prin telefon de la un magazin de lux din Boston, costume de călărie pentru ei amândoi, vestoane de tweed cu cotiere

de piele, și eșarfe de mătase pentru legat la gât, și pălării de fetru verde-închis cu pene mici înfipite în panglici, și cizme înalte de piele fină, și pantaloni din ăia speciali de culoarea levănțicii bufanți pe șolduri care în cazul ei erau minunați fiindcă lungă și slabă cum era părea oarecum plată în zona respectivă, dar nu se potriveau deloc cu constituția îndesată a d-lui Schultz care părea și mai puțin athletic în ei, ca să nu fiu prea răutăcios, deși nimeni dintre noi, nici măcar dl. Berman, nu ținea neapărat să-i atragă atenția asupra acestui aspect.

Singurul moment care-mi plăcea și mie era dimineața foarte devreme. Întotdeauna mă trezeam primul și mi-am făcut un obicei să cumpăr *Semnalul din Onondaga* de la vânzătorul de ziare, ca să-l citesc în timp ce-mi luam micul dejun la un fel de ceainărie-bufețel pe care o descoperisem pe o stradă laterală. Femeia care ținea prăvălia asta își cocea singură pâinea și pregătea niște mic-dejunuri excelente, dar pontul ăsta l-am păstrat pentru mine. Cred că eram singurul din grupul nostru care citea *Semnalul*, evident foarte plicticos și plin de știri despre agricultură și înțelepciuni de almanah și sfaturi despre cum să-ți prepari conservele în casă și-așa mai departe, dar reproducea și benzile desenate cu *Fantoma* și cu *Abbie și Slat*s, ceea ce-mi crea sentimentul că nu-mi tăiaseră chiar toate legăturile cu viața normală. Într-o dimineață am citit pe prima pagină că dl. Schultz cumpăra de la bancă una dintre fermele din localitate și o restituia familiei care o pierduse. Când m-am întors la hotel mi s-a părut că erau mai multe rable parcate cu spatele decât de obicei, iar în hol stăteau pe scaune sau pe vine bărbați în salopete și femei în rochii de casă. De atunci încolo supravegherea hotelului a devenit neîntreruptă – înăuntru sau afară stăteau întruna câte unul-doi fermieri sau nevestele lor, uneori chiar și câte zece, în funcție de momentul zilei. Am observat un lucru la oamenii ăștia, și anume că dacă erau slabi erau exagerat de slabi și dacă erau grași erau exagerat de grași. Dl. Schultz se purta întotdeauna foarte curtenitor când apărea, lua câte o pereche cu el la o masă din colț, ca și cum acolo își avea biroul, îi asculta câteva minute și le punea câteva întrebări. Nu știu câte ipotezi aflate în fază de execuție a răscumpărat, probabil că niciuna, mai curând le dădea bani să-și plătească ratele în luna respectivă – câțiva dolari cu care să țină lupii la distanță, cum se exprima el. Și asta se întâmpla cam așa: de dragul orgoliului lor păstra aparențele unei afaceri, le nota numele și le spunea să revină a doua zi, când dl. Berman distribuia efectiv banii, în plicuri maro, din biroul lui de la etajul șase. Dl. Schultz nu voia s-o facă pe lordul și în privința asta dovedea mult tact.

Ceea ce mă mira pe mine era cum putea o regiune să fie atât de

frumoasă și totuși pe dedesubt atât de înglodată în datorii. Din când în când o luam ușor la pas de-a lungul râului, traversam podul și băteam șoselele din jur, de fiecare dată mai departe, pe măsură ce le învățam și-mi dădeam seama că n-aveam de ce mă teme de cerul liber, de dealurile îmbrăcate în flori, de casele sau șoproanele care se iveau ici și colo, retrase de la drum, cu câte un animal-două pe lângă ele. Aici în zona rurală a statului New York înțelegeai faptul că din orice oraș se iese la un moment dat și că de acolo începe un drum pustiu pe care-ți trebuie încredere în tine ca să pornești. Ceea ce mă mai încuraja erau distanțele egale dintre stâlpii de telegraf, cu cablurile electrice care făceau câte o burtă între un stâlp și celălalt și mă bucuram văzând linia vopsită cu alb care ținea cu tenacitate mijlocul drumului peste orice dâmb și prin orice adâncitură a terenului. M-am obișnuit și cu mirosul de paie al câmpurilor și cu damfurile inexplicabile de bălegar care mă izbeau din când în când pe la soare, pe marginea drumului, iar ceea ce luasem eu la început drept tăcere era de fapt un aer mustind de zgomote ale naturii, de vânturi, de brize, de zbârnăituri speriate care alunecau prin ierburi, de hămăituri ascuțite, de bâzâituri, de tropăieli, de grohăieli, de croncănituri, fără să-i poți descoperi sursa vreunuia dintre ele. Așa că, tot făcând eu excursii de-astea, m-am gândit că lumea mai întâi o auzi și o miroși și abia după aceea o și vezi, ca și cum văzul ar fi simțul cel mai sigur din natură. Peisajul care ți se înfățișa dinainte misterios îți putea spune o mulțime de lucruri fără să-ți ofere niciun refugiu intermediar între pământul reavăn și un cer imens atotcuprinzător, așa încât la orice m-aș fi putut aștepta, dar nu să-l văd suportând aceleași binecunoscute umilințe de șobolani de prin cartierele de blocuri și mahalale. Dar de la o vreme începusem să părăsesc drumul pietruit și să mă aventurez pe cutare sau cutare drum de țară și într-o zi, flendurindu-mă pe un drumeag plin de pietre, am auzit la un moment dat un sunet care nu avea ce căuta acolo la țară, alarmant de viguros, pe care după alți câțiva pași l-am identificat ca fiind un fel de huruit neîntrerupt, ca de armată motorizată, iar după ce am trecut de coama unui deal am zărit un nor de praf ridicându-se de pe câmpurile îndepărtate și-abia atunci am văzut înaintea mea, parcate pe marginea drumului, mașinile negre și camioanele sărăcimii de la țară, și probabil majoritatea populației din Onondaga mergând peste câmp cu nasul în norul de praf ridicat de o baterie de tractoare și de mașini de recoltat cartofi pe lângă care mergeau camioanele încărcând acri peste acri de cartofi, mașinile de recoltat răsturnau cartofii cu benzile lor rulante în benele camioanelor, iar oamenii veneau în urma lor și se aplecau să culeagă din cuiburi cartofii scăpați de mașini pe care-i

puneau în sacii de pânză pregătiți în mod special pentru asta, unii chiar agitându-se în patru labe printre brazde mânați de sărăcie, bărbați, femei și copii dintre care pe unul sau doi i-am recunoscut de la Școala de Duminică de la Biserica Sfântului Duh.

În cele din urmă am înțeles strategia d-lui Schultz. Mă întrebam cum de se lăsa cineva păcălit când era atât de evident ce făcea el, dar el, de fapt, nu încerca să păcălească pe nimeni, nici nu trebuia, fiindcă oamenilor ăstora puțin le păsa că aveau printre ei un gangster new-yorkez de zile mari, pe-aici lumea oricum nu iubea nimic ce venea de la New York și treaba lui ce făcea el acolo dacă aici își dovedea buna credință, nu conta nici măcar faptul că ei știau de ce făcea el ce făcea atâta timp cât o făcea la scara propriei lui reputații. Sigur că se comporta prea evident, dar așa și trebuia să se comporte când problema lui erau masele, totul trebuia făcut mare, ca scrisul pe cer, ca să se vadă de pe o rază de câteva mile.

— Știi, Otto, a zis el într-o seară la masă, la hotel, președintelui consiliului îi plăteam într-o singură săptămână tot atâta cât costă toată chestia asta. Aicea nu există intermediar care să-ți umfle prețurile. Jubila tot la gândul ăsta. Este, Otto?! Negociem direct, ouă proaspete direct de la fermă. Și a început să râdă pentru că totul părea a merge perfect la Onondaga, exact așa cum sperase el.

După mine, însă, dl. Berman nu era chiar atât de optimist. „Președintele consiliului” era numele codificat al d-lui Hines, omul cu traficul de influență. Până nu și-au băgat nasul federalii, dl. Hines aranjase transferul în Staten Island^[14] al unor polițiști prea isteți ca să-și poată purta singuri de grijă, obținuse pensionarea unor magistrați care nu-și înțelegeau misiunea și, ca o glazură pe tortul lui, cumpărase alegerea celui mai amabil și pașnic procuror districtual din istoria orașului New York. Aia da modalitate de a-ți conduce afacerile. Aici, adevărul era că încercau să scape dintr-o situație gravă. În plus, banda ieșise din elementul ei, oamenii ăștia nu se pricepeau să fie în legalitate și nu le puteai pretinde să se poarte întotdeauna așa cum se cuvenea. Pe de altă parte, mai era și Miss Drew. Dl. Berman nu fusese deloc consultat în materie de Miss Drew. Nimeni n-ar fi putut spune că ea nu adăuga clasă la numărul pe care-l jucam toți ceilalți și că nu contribuia și ea cu anumite lucruri care făceau parte din educația ei, de pildă cum era cu operele de caritate, sub ce formă să le faci, ce se face și ce nu în domeniul ăsta. Da, și se și pricepea să-l mai stileze puțin pe Olandez, încât oamenilor de aici le venea greu să vadă în el fără nicio umbră de îndoială un om din lumea interlopă. Altminteri, însă, Miss Drew era un X. În matematică, îmi explicase dl. Berman, când nu știi ce valoare are

o mărime, nici măcar dacă e cu plus sau cu minus, îi spui X. În loc de un număr îi atribui o literă. Dl. Berman nu pune mare preț pe litere. Acum se uita lung la ea, în timp ce Miss Drew, arborând o față impasibilă, și-a băgat furculița în salată cu mâna dreaptă iar cu stânga, ascunsă vederii celorlalți, pe sub masă, l-a apucat pe dl. Schultz de organe, ceea ce n-ar fi putut fi mai evident, de vreme ce dl. Schultz a sărit în sus de pe scaun răsturnându-și paharul cu vin, a tușit în șervet s-a întors către ea roșu la față și i-a spus râzând că fir-ar a dracului de muiere nebună.

Irving, Lulu și Mickey șoferul stăteau la o masă separată, într-un colț, la capătul celălalt al sălii. Nu arătau a oameni fericiți. În momentul în care dl. Schultz a țipat Lulu era cu ochii în altă parte și s-a speriat atât de tare încât s-a ridicat în picioare și a băgat mâna în haină uitându-se în toate părțile. Irving a trebuit să-l liniștească apucându-l de braț. Miss Drew scindase banda, se crease acum o ierarhie, noi patru stăteam în fiecare seară la o masă iar Lulu, Irving și Mickey la alta. Date fiind cerințele vieții la Onondaga, dl. Schultz își petrecea aproape tot timpul cu Miss Drew și cu mine, dar mai mult cu ea, și știu că eu însumi mă simțeam inutil și dat la o parte așa încât îmi închipui cum se simțeau ei. Dl. Berman precis înțelesese toată treaba asta.

Sigur că în momentul în care presa new-yorkeză ar fi mirosit ce făcea Schultz Olandezul aici situația noastră ar fi evoluat galopant, ca un acces de febră, dar eu n-aveam cum ști treaba asta, mie totul mi se părea caraghios și-mi dădea amețeli, de pildă că Miss Drew mi-ar fi putut trece drept mamă și dl. Schultz drept tată, așa mi-a trăsnet mie un gând prin minte, ba nu, nu un gând, mai mult decât un gând – o senzație, în timp ce asistam la slujba de la Biserica Catolică Sfântul Barnaba, într-o duminică dimineața devreme, în așa fel încât eu să nu pierd Școala Duminicală protestantă de la Biserica Sfântului Duh. El își scosese pălăria, ea își înfășurase un șal alb peste cap și stăteam toți trei solemni și eleganți în strana cea mai din spate și ascultam orga, un instrument pe care eu îl urăsc, îl detest, pentru că-ți împoaie urechile cu niște vibrații de corzi care te intimidează de-atâta virtute sau îți vârbă în canalele urechilor niște viermișori vicleni de evlavie, și-l ascultam și pe preotul ăla în sutană de mătase care legăna o cădelniță la picioarele unui biet Cristos din gips colorat care sângera bătut în cuie pe o cruce vopsită cu auriu. Vai de mine, sincer vă spun că nu la asta mă gândisem eu când îmi dorisem o viață de gangster, în schimb mai aveam de aflat lucruri încă și mai rele, pentru că la biserica asta, la sfârșit, dl. Schultz s-a oprit în fața unei măsuțe de lângă intrare și a aprins o lumânare într-un păhărel pentru Bo Weinberg zicând: Dracu'

să-i ia pe toți, iar apoi preotul ne-a ajuns din urmă pe trotuar deși eu n-aș fi crezut că preoții îmbrăcați în mătășurile lor colorate văd de-acolo de sus din amvon cine stă jos în strane, dar uite că da, văd tot ce mișcă, și ni s-a prezentat drept părintele Montaine. Tipul vorbea cu un accent și ne-a spus că spera să ne mai vadă și mi-a strâns mie mâna cât putea de tare, apoi el și Miss Lola Miss Drew au dat-o pe franțuzește, el fiind canadian de limbă franceză, cu un păr negru sârmos destul de rar pe care-l pieptăna dintr-o parte în alta a capului ca să pară chel, ceea ce evident că părea. Eu mă simțeam ca un prost, parcă aveam limba grea, mă îngrășam de-atâtea clătite câte mâncam la micul dejun din fondul de cheltuieli și de-atâtea mese de seară cu șuncă prăjită și suc de mere, purtam ochelari falși și mergeam la mai multe biserici și mă pieptănam și mă îmbrăcam tot timpul curat și elegant în costume pe care mi le alegea Miss Lola Miss Drew – asta era altă chestie, că se apucase să comande haine pe măsura mea de la Boston, adică deveneam realmente obiectul preocupărilor ei ca și cum ar fi purtat într-adevăr o răspundere pentru mine, și era caraghios pentru că atunci când își întorcea privirile pătrunzătoare spre mine nu citeam nicio trăsătură definibilă în adâncul lor, parcă ar fi fost incapabilă să distingă prefăcătorie de realitate, sau poate că era suficient de bogată ca să considere adevărat orice îi trecea prin minte, dar eu, eu nu mai știam ce înseamnă o alergare de cursă lungă, nu mă mai simțeam eu însumi în propria mea piele, zâmbeam prea mult și vorbeam ca un fătălău și eram constrâns la practici perfide, făceam lucruri pe care nici nu m-aș fi gândit vreodată că le-aș fi putut face în geaca mea de la Stafii, cum ar fi să trag cu urechea, să ascult pe furiș câte o conversație, ca un polițist în misiune de acoperire, pur și simplu ca să încerc să aflu și eu câte ceva din ce se petrecea.

Așa de pildă, într-o noapte, stând în camera mea, am simțit fum de țigară și am auzit voci, am ieșit pe coridor, m-am apropiat pe vârfuri de ușa întredeschisă de la camera d-lui Berman transformată în birou și am aruncat un ochi înăuntru. L-am văzut pe dl. Schultz în halat de baie și papuci, deși era foarte târziu, stând de vorbă cu dl. Berman și dacă m-ar fi prins dracu' știe ce mi-ar fi făcut, dar nu-mi mai păsa, doar făceam și eu parte din bandă acuma, mă ascundeam și eu ca și ei și mi-am spus în sinea mea că nu avea niciun rost să stau în același hotel pe același palier cu Schultz Olandezul dacă nu aveam și eu măcar un avantaj din asta. Cel puțin aveam simțurile ascuțite și e ceva și asta așa că m-am postat lângă ușa întredeschisă și am ascultat ce vorbeau.

— Arthur, a zis dl. Berman, știi foarte bine că băieții s-ar băga și-n foc pentru tine.

— Nu-i nevoie să se bage-n foc. Nu trebuie să facă nimic altceva decât să-și țină ochii deschiși, să-și scoată pălăria-n fața doamnelor și să nu sară pe cameristă. Ce vor, le cer prea mult?! Doar îi plătesc, nu? 'Ete-ai dracului, stau în vacanță plătită și se mai și plâng!

— Nu s-a plâns nimeni de nimic. Dar eu îți spun ce știi și mi-e destul de greu să-ți explic. Toate fițele astea ale tale cu politețurile îi ating la orgoliul lor de bărbați. Uite, e un motel la vreo treizeci de kilometri spre nord. Ce-ar fi să-i lași să se mai descarce și ei din când în când?!

— Tu nu ești zdravăn?! Tot ce-am făcut pân-acuma – nu te gândești ce se-ntâmplă dacă se iau la bătaie-n vreo cârciumă pentru cine-știe-ce curvă?! Atâta ne mai lipsește, s-avem de-a face și cu șeriful local!

— Nu i-ar lăsa Irving să fac-așa ceva.

— Nu, Otto, îmi pare rău, aici e vorba de viitorul meu.

— Asta-i adevărat.

Câteva momente au tăcut și unul și celălalt.

— Tu de fapt despre Drew Preston vorbești acum, a continuat dl. Schultz.

— Vezi, mie până azi nu mi-a spus nimeni cum o cheamă pe doamna pe numele-ntreg.

— Bine, uite cum facem: sună-l pe Cooney, spune-i să facă rost de niște filme de-alea cu călăreală și de-un aparat de proiecție și să vin-aici să le dea să se uite la ele.

— Arthur – cum să-ți explic eu? –, sunt oameni în toată firea și n-o fi cine-știe-ce de capul lor, da' știu și ei să gândească și se gândesc la viitorul lor tot atâta cât te gândești și tu la al tău.

Dl. Schultz a făcut câțiva pași, apoi a exclamat:

— Doamne Dumnezeule!

— Zău așa! a replicat dl. Berman.

— Ascultă ce-ți spun eu, Otto, aici nici măcar nu-i vorba de bani, că bani are ea mai mulți decât o să am eu vreodată, da' fata asta e altfel, de acord cu tine că e cam răsfățată, toate fetele ca ea sunt la fel și dac-o fi cazul o să-i dau două la fund și se face cum trebuie, îți promit eu.

— Dar ei îl mai țin minte pe Bo.

— Cum adică?! Și eu îl țin minte, și-mi pare rău, îmi pare rău mai mult decât tuturor la un loc. Asta numai pentru că nu vorbesc niciodată despre el?!

— Tu vezi să nu te-amorezezi, Arthur, a zis dl. Berman și discuția s-a încheiat.

Eu m-am întors tot pe vârfurile picioarelor în camera mea și m-am băgat în pat. Adevărul este că Drew Preston era foarte frumoasă,

subțire și cu o grație în mișcări vizibil necăutată, chiar și atunci când nu se gândea la ce face, de pildă când mergeam cu toții la iarbă verde, cum erau fetele din cărțile cu benzi desenate pentru copii pe care le citeam eu în amărâta de bibliotecă de la Căminul Diamond, niciuna mai recentă decât din secolul trecut, adică drăguță și apropiată de animalele mici din pădure, vreau să zic că în momente de meditație, când uita unde era și cu cine, treaba asta i se citea pe figura atât de fermecătoare, pe buzele cărnoase înălțate și arcuite spre spate ca prova unei corăbii și în ochii mari verzi care știau să fie când larg deschiși, mânați de o intensă curiozitate, când răutăcioși până la impertinență, ascunși, din profundă modestie, sub gene. Pe toți ne cucerise, până și pe dl. Berman cel filosof care era cel mai bătrân dintre noi și care se obișnuise de mult cu propria-i infirmitate, ba chiar uita de ea, dar nu și în prezența unei femei atât de frumoase. Un lucru o făcea însă foarte primejdioasă, și anume inconsecvența, faptul că lua culoarea momentului, că adopta rolul pe care i-l sugerau cei din jurul ei. Ceea ce m-a dus cu gândul la cât de vagi eram cu toții în privința numelor: când pastorul mă întrebasese cum mă cheamă ca să mă înscrie la Școala Duminicală, mă prezentasem drept Billy Bathgate și mă uitasem la el cum mă trecea în registru sub numele ăsta fără să-mi dau seama pe loc atunci că-mi dădusem singur botezul bandei fiindcă așa ajunseseam să am și eu un al doilea nume pe care-l puteam folosi când aveam chef, după cum Arthur Flegenheimer se putea metamorfoza oricând în Schultz Olandezul, sau Otto Berman era în anumite cercuri Abbadabba, ca și cum numele ar fi fost un fel de plăci de înmatriculare ale mașinilor pe care le puteai înlocui cu altele, care nu erau încastrate în structura lor ci doar aplicate pentru o vreme, spre identificare. Așa se face că persoana pe care o cunoscusem drept Miss Lola pe remorcher și Miss Drew la hotel devenise doamna Preston aici la Onondaga și deci ne lua pe toți la nume. Probabil că înțelesesem eu greșit atunci când o condusesem înapoi la Hotelul Savoy-Plaza, portarul o salutase spunându-i Miss Drew nu neapărat fiindcă așa ar fi chemat-o pe numele de față, deși din câte știu eu femeile măritate își păstrează și numele de față, ci fiindcă era mai bătrân decât ea și mai vechi în serviciu și poate că o cunoștea de când era mică și chiar dacă se făcuse prea mare de-acuma ca să-i mai poată spune pe numele mic, poate că în același timp ținea prea mult la ea și de prea mult timp ca să-i spună pe numele de măritiș. Poate că nu era nevoie să fie chiar totul foarte exact, nici măcar poreclele, poate că aici greșeam eu, că voiam să știu totul foarte precis și nimic să nu se schimbe. Deși chiar și eu mă schimbam: uite unde mă găseam, uite ce făceam; în fiecare

dimineață îmi puneam niște ochelari care nu-mi foloseau la nimic și în fiecare seară îi scoteam la culcare de parcă n-aș fi putut fără ei decât atunci când dormeam. Îmi făceam ucenicia pe lângă un gangster și în același timp studiam Biblia. Eram un biet derbedeu din Bronx, în schimb trăiam la țară ca micul lord Fauntleroy^[15]. Nimic din toate astea nu avea niciun sens decât în măsura în care mă aflu într-o anumită situație. Și dacă situația s-ar fi schimbat, m-aș fi schimbat și eu o dată cu ea? Da, bineînțeles că da. Mi-a trecut atunci prin minte o idee care mi s-a părut foarte bună ca subiect de gândire: poate că orice identificare este numai temporară, viața nefiind altceva decât o serie de situații schimbătoare. I-am găsit și un nume – teoria plăcilor de înmatriculare – care ca orice teorie era aplicabilă oricui, sănătos la minte sau nebun, nu numai mie. Și acum, dacă mi-o formulasem, nu mă mai îngrijora atât de mult Miss Lola Miss Drew doamna Preston cât părea să-l preocupe pe dl. Otto Abbadabba Berman. Aveam și eu un halat de baie nou și poate că ar fi fost bine să mi-l pun pe mine și, după ce se culca dl. Arthur Flegenheimer Schultz Olandezul, să mă duc și să bat la ușa lui Abbadabba, ca să-i spun ce înseamnă X. Un singur lucru nu trebuia să uit, și anume ce mă adusese în situația asta de la bun început, resortul cel mai profund al menirii mele secrete. Acela nu trebuia să se schimbe niciodată.

ZECE

AM DORMIT PÂNĂ ATÂT DE TÂRZIU, încât m-am mirat și eu când am deschis ochii și am văzut camera inundată de lumină și perdelele albe de la ferestre ca un ecran mare de cinematograf pe care se pregătește să ruleze filmul. O cameristă făcea curat cu aspiratorul pe coridor iar de afară se auzea huruitul unui camion cu tracțiune cu lanț care venea în spatele hotelului să descarce. M-am dat jos din pat cu picioarele ca de plumb, dar m-am spălat, m-am îmbrăcat și în mai puțin de zece minute am coborât să-mi iau micul dejun. Când m-am întors la hotel l-am văzut pe Abbadabba Berman lângă Buick-ul Roadmaster parcat în față. Mă aștepta.

— Ei, băiete, m-a strigat el, haide, vino, că mergem undeva cu mașina.

M-am urcat în spate și am constatat că singurul loc liber era la mijloc, între Irving și Lulu Rosenkrantz. Nu era deloc comod să stai între ei, mai ales că după ce s-a suit și dl. Berman în față, iar Mickey a pornit motorul, Lulu s-a aplecat înspre ei încordat ca un arc și a zis:

— Da' pulică ăsta ce caută cu noi?

Dl. Bennan nu s-a obosit să-i răspundă ci a rămas cu ochii pironiți înaintea așa încât Lulu s-a trântit înapoi pe banchetă lângă mine aruncându-mi o privire criminală și a comentat, adresându-se evident tuturor celorlalți:

— Eu m-am săturat de tot căcatu' ăsta, mă doare-n cur de toată chestia.

Dl. Berman știa, înțelegea – nu era nevoie să i se spună. Când am trecut pe lângă tribunalul districtual, o mașină de poliție a apărut de după colț și s-a luat după noi. Eu am întors capul, m-am uitat înapoi și am dat să spun ceva, dar instinctiv m-am abținut. Ochii de un albastru spălăcit ai lui Mickey apăreau și dispăreau din oglinda retrovizoare. D-lui Berman abia i se vedeau umerii peste spătarul scaunului de lângă șofer și pălăria de fetru îi stătea nu știu cum, parcă mai în față de unde ar fi trebuit să stea, din cauza cocoșei, dar mie detaliul ăsta mi s-a părut brusc un semn de șiretenie și înțelepciune, am înțeles în sinea mea că și despre mașina de poliție din spate știa și nu era nevoie să i se spună.

Mickey a trecut zdroncănind din roți peste scândurile podului Onondaga și a ieșit din oraș. Totul în jur arăta copt și albit de soarele amiezii, iar în mașină era ca în cuptor. După vreo zece-cincisprezece minute am părăsit drumul pavat și am intrat în curtea unei ferme dând

lăma într-un cârd de găini care au protestat plesnind energic din aripi, am speriat una sau două capre, am ocolit un hambar și un siloz și am ajuns la un drum lung de țară plin de hârtoape unde simțeam fiecare piatră sub roți, dar aici Mickey a prins viteză lăsând în urmă vârtejuri întregi de praf. Ne-am oprit în fața unei case împrejmuite cu un gard de metal închis cu lanț. După câteva momente am auzit frânele mașinii de poliție, o portieră trântită și un polițist a trecut pe lângă noi, a descuiat lacătul de la poarta de metal pe care scria cu litere mari albe **ACCESUL INTERZIS**, a deschis-o larg, și ne-a făcut semn să tragem înăuntru.

Ceea ce luasem eu drept casă era de fapt o construcție, un fel de hangar lung unde poliția din Onondaga își făcea antrenamentele la tir cu pistolul, pe jos avea nisip, peretele din fund era o movilă mare de pământ, un gorgan, iar pe deasupra capetelor treceau cabluri fixate pe scripeți la ambele capete ale clădirii, ca niște frânghii de agățat rufe. Polițistul a scos câteva ținte de hârtie dintr-o ladă, le-a prins de cablu cu un cârlig și le-a trimis înspre gorgan, pe urmă s-a așezat lângă ușă lăsându-se pe spate pe două picioare ale scaunului și răsucindu-și o țigară. Lulu Rosenkrantz s-a apropiat fără prea multă vorbă de locul de tragere, și-a scos pistolul calibru 45 și a început să bubuie. Eu am crezut că-mi explodează capul, m-am uitat în jur și am văzut că toți ceilalți purtau niște apărători de piele peste urechi din care mai erau o grămadă pe-o masă, m-am servit și eu repede din ele și mi-am strâns capul între palme cât puteam de tare, în timp ce Lulu trăgea ca un nebun făcând arșice ținta și lăsând să plutească în aer un miros de praf de pușcă ars, iar ecoul acelor bubuituri de calibru mare parcă umfla pereții laterali ai construcției în afară și apoi îi aspira la loc înăuntru.

Lulu și-a adus ținta înapoi pe sârmă fără să-și mai bată capul s-o studieze, a smuls-o jos, a agățat alta și a trimis-o la locul ei la capătul celălalt al clădirii în timp ce-și încărca din nou pistolul în grabă, i-au mai și scăpat cartușe pe jos, atât era de nerăbdător s-o ia de la capăt și iarăși a început să tragă, foc după foc, ca și cum s-ar fi certat cu cineva și și-ar fi folosit degetul arătător drept argument și cum hangarul se umplea din nou de mugetul acela continuu eu unul am renunțat, am ieșit afară la soare și m-am rezemat de botul mașinii ascultând cum îmi bubuia capul și-mi răsuna pe mai multe tonalități în același timp, parcă ar fi fost claxonul de la Packard-ul d-lui Schultz.

Tragerea s-a oprit pentru câteva minute, iar când s-a reluat am auzit niște împușcături discrete, atent ochite, o împușcătură – pauză – apoi altă împușcătură. După o vreme de asemenea cadență a ieșit dl. Berman ținând în fiecare mână câte o țintă albă de hârtie, s-a apropiat de mine și le-a întins una lângă alta pe capota Buick-ului.

Cele două ținte aveau imprimată cu cerneală neagră silueta unui om, cap și piept, și una dintre ele era ciuruită de găuri și înăuntrul și în afara conturului de om, gaura cea mai mare fiind un fel de roată zimțată pe dinăuntru în mijlocul pieptului, în așa fel încât se vedea soarele reflectându-se în capota mașinii de sub ea, în timp ce a doua avea niște găuri dispuse cu precizie, ca un fel de model, una în mijlocul frunții, câte una în locul fiecărui ochi, câte una în umeri, una în mijlocul pieptului și două în zona stomacului, chiar la marginea hârtiei. Nicio împușcătură nu ieșise în afara conturului.

— Cine trage mai bine? m-a întrebat dl. Berman.

Eu am răspuns fără să ezit, arătând către a doua țintă, cu găurile ei dispuse fără greș:

— Irving.

— De unde știi că ăsta-i Irving?

— Așa le face el pe toate – ordonat, fără niciun fel de risipă.

— Irving n-a omorât niciodată pe nimeni, a zis dl. Berman.

— Nici mie nu mi-ar plăcea să trebuiască să omor pe cineva, i-am răspuns eu, dar dacă ar trebui aș vrea eu să fiu în stare de așa ceva – și am arătat înspre ținta lui Irving.

Dl. Berman s-a rezemat și el de botul mașinii și a scos un pachet de Old Gold, l-a scuturat, a luat între degete țigara care a ieșit și a pus-o în gură. Pe urmă a scuturat din nou pachetul și mi-a oferit mie a doua țigară ieșită, eu am luat-o și le-am aprins pe amândouă cu un chibrit din cutia pe care el mi-a întins-o.

— Dacă ai ajunge într-o situație-limită ți l-ai dori pe Lulu să-ți ia apărarea și să scuipe gloanțe către orice mișcă, a comentat el. Trebuie să știi că într-o asemenea situație totul se decide în câteva clipe, și și-a ridicat mâna cu pumnul strâns, a întins un deget, apoi încă un deget și tot așa, până a rămas cu toată gheara desfăcută: *Bum-bum-bum-bum-bum*, s-a terminat, a zis el. Și gata. N-ai timp să faci numărul la telefon. Nici măcar nu-ți poți lua restul de la Automat.

M-am simțit muștruluit dar m-am încăpățânat pe poziție coborându-mi ochii în pământ.

— Aici nu-i vorba de broderii de damă, băiete, a insistat el. Nu-i nevoie să fii ordonat.

Am rămas amândoi tăcuți câțva timp. Era foarte cald. Am văzut o pasăre, una singură, dând roată undeva sus, sus de tot, în albeața acestei zile fierbinți fără soare, descria cercuri după cercuri, ca un model de planor și avea o nuanță de roșu sau de ruginiu, stătea și atârna leneșă acolo sus, plutind în derivă când într-o parte când în alta. Ascultam și focurile de pistol: *poc-poc*.

— Acuma, e la fel de adevărat că vremurile se schimbă, a continuat dl. Berman, și când mă uit la tine văd ce ne rezervă cărțile, voi sunteți generația care se ridică și se poate foarte bine să vi se ceară altceva, să aveți nevoie de alte talente. Se poate foarte bine ca totul să devină simplu și aliniat, oamenii să-și rezolve treburile în liniște, fără atâtea focuri pe stradă. Poate c-o să fie nevoie de mai puțini Lulu. Și dac-o trece și asta poate că nici n-o să mai trebuiască să omori pe nimeni.

M-am întors către el și mi-a zâmbit ușor din buzele lui în formă de V.

— Ce zici, e posibil? m-a întrebat.

— Nu știu. Din câte văd eu, n-aș prea crede.

— Vine o vreme când toată lumea se uită-n cărți. Numerele nu mint. Așa că toți citesc numerele și rețin numai ce este logic. Ca și cum numerele ar fi o limbă, ca și cum toate literele dintr-o limbă s-ar transforma în numere ca să le poată înțelege oricine la fel. Se pierde sonoritatea literelor, se pierde șuieratul lor, sau pocnetul, nu mai simți limba-n cerul gurii, nu mai știi dacă sunt clare sau scrâșnite, și orice ai putea răstălmăci sau te-ar putea influența prin melodia sau imaginile pe care ți le-ar provoca în minte, toate astea se duc, și accentele o dată cu ele, și-ți rămâne o înțelegere cu totul nouă, o limbă a numerelor, și totul devine limpede pentru toată lumea, ca scrisul de pe perete. Așa încât, după cum zic, vine o vreme de citit numerele. Pricepi unde bat?

— La cooperare, am zis.

— Exact. Uite, un exemplu perfect este ce s-a întâmplat cu căile ferate. Până nu demult erau o sută de companii de căi ferate care-și săreau una alteia la beregată. Acuma câte mai sunt? Câte una în fiecare parte a țării. Și ca să le pună capac la toate, și-au mai făcut și-o asociație profesională care să le netezească drumul la Washington. Totul frumos, liniștit, aliniat.

Eu am tras în piept fumul țigării și am simțit fără niciun dubiu cum emană buna dispoziție din pieptul meu și din gât, ca o anticipare a propriei mele puteri. Eram martorul unei profeții, dar n-aș fi putut spune dacă se profetea un lucru inevitabil sau o trădare bine pusă la punct. Și ce importanță avea atâta timp cât mie mi se rezerva locul de onoare?

— În orice caz, orice s-ar întâmpla, trebuie să-nveți abeceul, a zis dl. Berman. Oricum ai da-o, trebuie să știi să te descurci. I-am și spus lui Irving să te-nvețe. Când termină ei, treci tu.

— La ce, la tras?! am sărit eu.

Dl. Berman mi-a întins Automaticul pe care-l cumpărasem de la Arnold Gunoi, curățat lună și uns, fără strop de rugină, și când l-am luat în mână am văzut că avea încărcătorul la locul lui și l-am simțit în palmă că era încărcat.

— Dacă tot e vorba să-l porți, poartă-l, a zis dl. Berman. Dacă nu, păstrează-l în altă parte, nu în sertarul de la comodă, sub chiloți. Tu ești băiat isteț altfel, dar ca toți puștani de vârsta ta faci tâmpenii.

N-am să uit niciodată ce sentiment îți dă să ții pentru prima oară în mână un pistol încărcat, să-l ridici și să tragi, cum te și sperii când îți zvâcnește mâna în sus cu el, ți se conferă o putere anume, nici nu încape discuție, este un fel de investitură, un fel de ridicare la rangul de cavaler și chiar dacă nu l-ai inventat tu, nu l-ai desenat tu, nu l-ai construit tu, meritul este al tău pentru că tu îl ai în mână, nici măcar nu trebuie să știi cum funcționează, oricum tu ai toate atuurile, pentru că abia strângi dintr-un deget și uite-apare o gaură într-o foaie de hârtie la douăzeci de metri distanță, așa încât cum să nu fii mândru de tine însuși, cum să nu te bucuri de ceva care-ți creează o asemenea stare îmbârligată și expansivă, eram uimit, eram incitat, pentru că adevărul este că armele de foc prind viață când tragi cu ele, se mișcă, abia acum îmi dădeam seama. Mă străduiam să nu-mi uit instrucțiunile, să-mi controlez respirația, să iau poziția aceea cu cotul jumătate înainte, să privesc de-a lungul propriului meu braț, dar a trebuit să exersez toată ziua și de fapt tot restul săptămânii și am săltat o mulțime de pământ fărâmicios ca faianța până am reușit să-mi stăpânesc pistolul și să mi-l învăț cu temperatura palmei mele și să-l fac să lovească unde ocbeam eu și până la urmă geniul meu athletic înăscut în materie de coordonare, iuțeala brațului meu de jongler, forța picioarelor mele de alergător și precizia privirii mele s-au armonizat între ele la nivelele lor firești de manifestare și am ajuns să lovesc ținta în plin indiferent cine ar fi fost acolo, la cea mai mică apăsare a degetului arătător. După câteva după-amiezi eram capabil să țintesc și să nimeresc în mijlocul frunții, în fiecare dintre cei doi ochi, în umeri, în inimă sau în burtă, după cum aveam chef, iar Irving aducea ținta înapoi, o trăgea jos și o așeza pe masă potrivit-o peste celelalte ținte și găurile se potriveau și ele unele peste altele. Nu mi-a spus nici o vorbă de laudă, în schimb nu dădea semne că s-ar fi săturat să mă instruiască. Lulu nu catadicsea să asiste. Nu știa el ce plan aveam eu, și anume să ajung la tehnica și precizia lui Irving, dar atât de bine stăpânite de dexteritatea mea încât să pot lăsa la o parte forma, să pot lăsa brațul în jos și să le plesnesc la fel ca el, ca Lulu, în furia lui bubuitoare ca o pedeapsă, și totuși găurile să iasă în aceleași locuri. Știu și ce ar fi zis dacă aș fi reușit așa ceva, că trasul în ținte de hârtie e-un căcat, ia să mă duc eu să rezolv pe cineva care se ridică de pe scaun într-un restaurant, cu ailalți îndreptându-și pistoalele roată către mine, mari cât tunurile de optzeci și opt pe câmp, să mă uit în jos pe țevile lor largi și adânci ca o

berthă⁽¹⁶⁾ din alea mari cu afetul pe șine de tren – atunci să vedem de ce-aș mai fi în stare.

Curios lucru, am observat aceeași atitudine la polițistul care venea în fiecare dimineață să deschidă poarta și să stea lăsat pe spate, cu scaunul ridicat pe două picioare, fumându-și țigările răsucite între degete și care abia după a doua zi de trageri mi-am dat seama că era chiar șeful, pentru că avea la chipiu o panglică pe care niciunul dintre ceilalți din oraș n-o aveau, nici măcar sergenții, și brațele care-i ieșeau din mânecile scurte ale cămășii erau de om mai în vârstă care odată avusese și mușchi, iar abdomenul i se cam lăsase, și eu care credeam că un șef de poliție avea ceva mai bun de făcut decât să vină personal să descuie poarta poligonului de tir pentru cetățenii din oraș, chiar dacă plăteau pentru asta, și pe urmă să stea acolo ca să caște gura la spectacol, dar el la Onondaga avea tot timpul, ce legătură avea asta cu treburile lui de la birou, acum se uita la mine, un băiat care-mi goleam pistolul de gloanțe gândindu-mă că aveam în spate un șef de poliție care zâmbea vag din colțurile buzelor, alt individ înfipt zdravăn în postul lui undeva la țară, ca și părintele Montaine, pe care nu-l știe mai nimeni pe lume dar care se mulțumește perfect cu situația asta și se bucură de ce-i oferă viața, mie fumul de la țigara lui sugerându-mi un fermier așezat pe verandă, care se distrează uitându-se la defilarea unei parăzi.

În schimb, pentru prima dată de când ne mutasem în districtul Onondaga simțeam și eu că aveam ceva de lucru, după cele câteva zile de improșcat cu gloanțe abia așteptam să ajung acolo, iar seara coboram la masă lihnit de foame, cu ecoul încă vibrându-mi în urechi și cu amintirea mirosului iute de praf de pușcă ars împrăștiată prin creier. Era clar că mă pregăteau și vedeam cât de organizate erau totuși lucrurile în viața aparent haotică a d-lui Schultz, cu câtă răbdare se trata fiecare problemă, de la cerințele prezente ale situației juridice până la necesitățile anticipate ale viitorului, cum își conduceau afacerile de la distanță făcându-și simțită însă prezența în acest oraș reședință de district din nordul țării, arbitrându-și ei singuri problemele interne – și mai venise cu noi și o figură drăguță. Ca un fel de jonglat, nu-i așa?, când le menții pe toate în aer. Mie trasul cu pistolul îmi plăcea la culme, probabil că eram cel mai tânăr țințaș profesionist din istoria lumii interlope, și poate că n-am ajuns chiar s-o fac pe nebunul, dar noaptea în pat parcă-i vedeam pe derbedei de cartier fugărindu-mă pe Bulevardul Washington, numai că de data asta eu mă opream brusc, mă întorceam către ei cu pistolul în mână, ridicam brațul și mă uitam la ei cum o virau, cum alunecau, cum se rostogoleau la pământ sau chiar se târau pe sub mașini ca să scape de sub ochiul meu și în fața acestui

tablou zâmbeam de unul singur pe întuneric.

Când mă gândeam, însă, la orice altceva aş fi putut face cu acel pistol nu-mi mai venea deloc să zâmbesc.

Trebuie să adaug aici că dincolo de toată viaţa asta pe care o descriu eu se mai întâmplau şi alte lucruri legate de afaceri, în care eu nu eram direct implicat. Dl. Schultz încasa în continuare procente, vindea în continuare bere şi conducea syndicatele spălătorilor de geamuri şi ale chelnerilor, o dată sau de două ori a dispărut pentru câte o zi-două şi s-a dus la New York, dar în linii mari îşi trăgea sforile prin interurban, ceea ce probabil că nu era o modalitate prea comodă de a face afaceri, mai ales când ai aşa o fire suspicioasă ca a lui şi când n-ai încredere în nimeni afară de cei mai apropiaţi colaboratori – şi nici în ei atunci când nu-i poţi ţine tot timpul sub ochii tăi. De cele mai multe ori îl auzeam zbierând la telefonul special instalat de dl. Berman şi deşi pereţii erau prea groşi pentru a-i putea desluşi cuvintele, tonul, timbrul şi intonaţia se auzeau foarte bine, încât ajunsesem şi eu ca ăla care nu mai putea dormi pentru că nu-i mai trecea trenul prin dreptul ferestrei – m-aş fi şi mirat să treacă o zi fără să-i aud vocea ridicată.

Mickey mai mult lipsea pentru că drumul până la New York şi înapoi dura o zi şi-o noapte, uneori veneau nişte inşi cu alte maşini pe care toată lumea în afară de mine părea a-i cunoaşte şi care mâncau cu Irving şi Lulu la cealaltă masă. Nu exagerez dacă spun că vedeam cel puţin câte două-trei figuri noi pe săptămână. Date fiind toate astea, în mintea mea a început să prindă contur dimensiunea întregii afaceri, numai statul de plăţi săptămânal trebuie să fi fost considerabil şi atâta cât îmi dădeam eu seama dl. Schultz se pusese probabil din nou pe picioare după pierderile pe care le suferise cât timp se dăduse la fund, lucru altminteri destul de greu de estimat fiindcă tot timpul se plângea de cât de nedreptăţit, înşelat sau luat drept prost era. Dl. Berman stătea aproape numai cu nasul în registre, uneori împreună cu dl. Schultz, şi făceau treaba asta pe îndelete, de obicei noaptea târziu. Mi s-a întâmplat şi mie o dată să trec prin faţa biroului d-lui Berman când era uşa deschisă şi atunci am văzut pentru prima oară că avea acolo un seif şi câţiva saci de poştă goi lângă el şi mi s-a luminat brusc în minte că de fapt toţi banii ajungeau exact acolo, vizavi de camera mea, peste hol, lucru care m-a tulburat profund. În afară de suma aceea simbolică pe care o depusese la sosire în scopuri politice, dl. Schultz nu ţinea conturi în bănci, pentru că registrele bancare puteau fi citate în instanţă, i se puteau confisca lichidităţile şi deschide procese de evaziune fiscală, aşa încât îşi lua această precauţie simplă – de pildă procesul pe care i-l intentau federalii acum se baza pe benzile de la

mașinile de calculat și pe registrele de încasări zilnice confiscate în timpul unei descinderi la sediul de pe Strada 149, ceea ce era oricum destul de rău. Cu alte cuvinte, soluția practică din punct de vedere contabil era ca totul să se facă în numerar, și plățile, și cheltuielile, și lefurile, o afacere întreagă în numerar din care dl. Schultz își încasa beneficiile în cel mai pur numerar, de unde am și visat într-o noapte că un val mare de bancnote se revărsa peste o plajă și pe urmă se retrăgea și dl. Schultz alerga pe plajă și aduna ce lăsase valul, teancuri-teancuri de bancnote pe care le îndesa ca pe cartofi într-un sac mare de plasă, și visând îmi dădeam seama că era vis pentru că deși eram tot la țară parcă eram și la malul mării, dar în același timp eram conștient în vis, adică o luam drept adevărul adevărat, că dl. Schultz făcea treaba asta de o bună bucată de vreme și că trebuia să fi strâns deja o mulțime de saci plini cu teancuri de bancnote, un munte de bani care se transforma într-o mină de aur, dar nici în vis nu știam unde se ascundea mina asta, iar când m-am trezit nici atât.

Cam tot atunci a sosit de la New York Dixie Davis, avocatul d-lui Schultz, cel din prima mea zi petrecută la sediu, într-o limuzină Nash condusă de un membru al bandei pe care nu-l cunoșteam. Dixie Davis era pentru mine modelul de eleganță, după el îmi luasem pantofii cu botul în formă de liră, iar acum mă uitam la pantofii sport de vară pe care-i purta, cu tot botul dintr-un fel de împletitură cu ochiuri, erau maro cu împletitura asta bej de la șireturi până la vârf – nu-mi plăceau cine-știe-ce, deși probabil că erau răcoroși pe picior. Costumul îmi plăcea, cafeniu foarte deschis, la două rânduri de nasturi, cu o cravată de bumbac în dungi de culori foarte pale, albastru, gri și roz, care mi s-a părut șic, dar cel mai mult mi-a plăcut pălăria de pai pe care și-a pus-o pe cap când s-a dat jos din mașină. Eu tocmai coborâsem și l-am văzut pe dl. Berman, care nici el nu era ageamiu la combinațiile de culori, întâmpinându-l chiar în fața ușii turnante. Dixie Davis își ducea în mână servieta umflată de misterele vieții juridice. Parcă era schimbat față de ce-mi aduceam eu aminte sau poate că iminența întâlnirii cu dl. Schultz îl făcea să-și mai piardă din încrederea în sine, dar în momentul în care a pătruns în holul hotelului și-a scos pălăria de pai și a privit de jur împrejur oarecum nervos, ținându-și servieta în brațe, și deși zâmbea și părea bine dispus i-am văzut pe față paloarea de orășean, nu mai arăta așa de grozav ca prima oară, cu pieptănătura aia cu freză, ci cam dințos și prea mios ca ținută, cu un zâmbet din alea cu colțurile gurii lăsate în jos, care la noi în Bronx se chema zâmbet de mâncat căcat, așa a urcat cu dl. Berman în ascensor.

Dl. Schultz urma să fie ocupat toată după-amiaza, așa încât i-a spus

lui Drew Preston să arunce în joc rolul de guvernantă a mea. Ne-am oprit amândoi în fața micului muzeu indian care se găsea la subsolul clădirii de cărămidă roșie a tribunalului, cu intrarea prin spate, după ce coborai câteva trepte.

— Auzi, mi-a spus ea, ăștia aici au câteva coroane de pene și sulite, chestii de-astea, și oricum nu-i nimeni să vadă ce guvernantă bună sunt. Hai să mergem mai bine la un picnic, ce zici?

I-am răspuns că eram de acord cu orice, atâta vreme cât nu venea vorba despre învățătură. Am dus-o pe străduța aceea lăturalnică, la ceainăria mea secretă unde proprietăreasa pregătea așa niște lucruri bune și am cumpărat sendvișuri cu salată de pui, fructe și prăjituri glazurate, pe urmă ea a cumpărat o sticlă de vin de la un magazin de băuturi alcoolice și am luat-o împreună în sus înspre partea de est a orașului, către munți. Plimbarea s-a dovedit mai lungă decât mă așteptasem eu care explorasem câmpurile dinspre nord și vest, dar dealurile par întotdeauna mai aproape decât sunt, așa că lăsasem de mult în urmă străzile pavate și tot mai urcam în spirale largi pe un drum de țară, către muntele ăla mare din spatele Hotelului Onondaga – și de aici se vedea la fel ca și de la fereastra camerei mele, ai fi zis că era destul de aproape ca să-l atingi cu mâna și totuși nu mai ajungeai la el –, iar atunci când m-am întors și m-am uitat la acoperișurile caselor rămase undeva jos de tot mi-am dat seama cât de mult merseserăm.

Ea mergea în fața mea, ceea ce în mod normal mi-ar fi deșteptat spiritul de competiție, dar acum îmi plăcea să mă uit cum i se încordau mușchii gambelor lungi și albe. Nici nu ieșisem bine din oraș că și-a și dat jos fusta de guvernantă și și-a aruncat-o peste umăr, iar mie mi-a stat inima-n loc pentru o clipă, dar avea pe dedesubt o pereche de pantaloni scurți, genul hippy, cum poartă fetele, care-i dădeau voie să calce cu pași mari, și avea niște picioare atât de frumoase și un mers elegant și economic, cu capul în jos, balansându-și brațul liber, fiecare fesă înălțându-se și coborând într-un mod care după scurt timp mi s-a părut demn de toată încrederea, mergea la deal în ritm susținut, cu piciorușele încălțate în pantofi fără toc cu gleznieri albe, până când am ajuns pe un fel de platou și am intrat la umbră printre pini, drumul s-a pierdut într-o cărare și ne-am trezit în pădure, într-o lume cu totul nouă unde călcai pe moale, pe un strat gros de ace de pin cenușiu uscate, pe vreascuri care trosneau în toată liniștea aia, o lume cafenie în care soarele doar se bănuia undeva sus de tot, peste coroanele veșnic verzi, și nu reușea să pătrundă decât sub forma unor firișoare sau mici pete de lumină până jos. Eu nu mai fusesem niciodată într-o pădure atât de mare, vreau să zic că erau și în Bronx părculețe în care buruienile

creșteau cât copacii, răsucite și sălbăticate, dar nu erau atât de întinse încât să te pierzi în ele, nici măcar la Grădina Zoologică din Bronx vegetația care imita jungla nu-mi dădea sentimentul pe care-l aveam acum, parcă aș fi fost undeva înăuntru, într-un fel de peșteră sau grotă, și niciodată nu realizasem treaba asta în legătură cu pădurile, că parcă umblai de fapt pe fundul lor.

Drew Preston mergea ca și cum ar fi știut încotro se îndrepta, la un moment dat mi-a spus că recunoștea niște vechi trasee ale exploatărilor forestiere, așa încât o urmam plin de încredere, am trecut prin câteva poienițe însozite care mie mi s-ar fi părut potrivite pentru un picnic, dar ea nu s-a oprit ci o ținea întruna la deal și până la urmă, auzind zgomot de apă, mi-am dat și eu seama că într-adevăr ajunsesem în munții de la câteva mile depărtare de oraș. Era râul Onondaga, foarte puțin adânc și nu mai lat decât un izvor aici sus, pe care-l puteai trece liniștit călcând pe bolovanii înfipti în albie, ceea ce am și făcut și m-am gândit că acuma o să ne oprim, dar ea a luat-o iarăși în sus pe povârnișul care ducea de la albia râului direct într-o pădure întunecată. Am dat să obiectez pentru că deja îmi făceau ciorapii bășici în ghetetele mele noi și mă pișcau țânțarii de picioarele goale, fiind îmbrăcat cu niște pantaloni scurți de vară din pânză, gen micul lord Fauntleroy, și cu bluza de polo cu mâneci scurte, în dungi albe și albastre, pe care ea mi le alesese, dar la un moment dat am ajuns într-un luminiș mare pe care-l făcea pădurea, unde zgomotul apei se auzea mai tare, și ea s-a oprit într-un târziu la câțiva metri în fața mea profilându-se pe un fundal de lumină orbitoare și când am ajuns lângă ea am văzut că eram la marginea unui defileu larg și însozrit prin care se revărsa apa atât de tumultuos încât era toată numai spumă când se spârgea bubuind peste bolovanii care se îngrămădeau la vale. Aici voia să ne facem picnicul, stând pe malul plin de mușchi și rădăcini, cu picioarele atârând în gol, ca și cum ar fi știut dintotdeauna de locul ăsta și cum să ajungă până aici.

Ne-am desfăcut sendvișurile din hârtia cerată și am întins fusta ei în spate pe jos în loc de față de masă, pe urmă ea a deșurubat capacul de la sticla de vin roșu de New York și dovedind suficient tact sau nepăsare i s-a părut normal să bea și eu din sticlă când îmi venea rândul, cum bea și ea, ceea ce am și făcut, dar numai după ce mi-am scos ochelarii. Am mâncat și am băut amândoi în tăcere privind în gol către frumusețea tulburătoare a defileului, cu apa care mugea rostogolindu-se peste stâncile albe inundate și de soare. La fund de tot plutea încontinuu un curcubeu tremurat, ca și cum nu apa ci lumina însăși s-ar fi revărsat peste el și i-ar fi stropit culorile. Probabil că ăsta

era locul cel mai secret dintre toate. Aveam sentimentul că dacă am fi rămas aici ne-am fi eliberat, dl. Schultz nu ne-ar mai fi găsit în vecii vecilor pentru că nu și-ar fi putut imagina că un asemenea loc chiar exista. Oare ce presupuneam eu acum în acest decor atât de romantic? Ce-mi putea trece prin minte când m-am întors către ea realizând brusc că de fapt nu era vorba de o tăcere bine înțeleasă între noi? Stătea cu umerii aduși în față, adâncită din ce în ce mai mult în propria ei meditație, uitase de mine, uitase de mâncare și după cum ținea sticla cu amândouă mâinile între genunchi uitase să-mi mai dea și mie să sorb din vin. Pentru mine era totuși un avantaj, că puteam să mă uit din plin la ea fără să-i atrag atenția, să mă uit la pulpele ei, știți cum se lătesc pulpele când stai jos și când nici nu le ai prea musculoase, iar în soarele ăsta nemilos arătau ca niște pulpe de fată, moi și albe ca laptele, cu niște vene atât de fine și atât de delicat albăstrui încât mi-am dat seama oarecum șocat că în realitate era mai tânără decât o crezusem eu, nu știam câți ani avea, dar din cauza companiei în care o cunoscusem și a faptului că era măritată mi se păruse normal să fie o femeie mai coaptă, nici nu-mi trecuse prin minte că putea să fie și ea la fel de precoce în felul ei cum eram și eu în felul meu, o fată și-atât, evident mai mare ca mine dar totuși o fată, să fi avut vreo douăzeci-douăzeci și unu de ani, această doamnă Preston cu verighetă de aur pe deget. Te uitai la pielea ei în lumina soarelui și-ți dădeai seama de asta. Și totuși ducea o viață atât de departe de a mea în materie de cunoștințe și obiceiuri încât eram un copil pe lângă ea. Și nu mă refer doar la faptul că fiind atât de frumoasă avea întotdeauna deschise ușile celor mai ascunse tărâmurii ale puterii și depravării, pentru că viața asta și-o alesese într-un moment în care meditând tot așa cu ochii în gol ar fi putut alege la fel de bine mănăstirea, de pildă, sau o viață de actriță pe scenă. Mă refer la felul în care știa despre existența acestui loc, la cât de firesc mergea prin păduri, la faptul că se pricepea la cai, mi-am adus aminte că soțul ăla pervers al ei, Harvey, pomenise ceva despre o regată, deci probabil că se pricepea și la bărci și la navigația pe mare, la înotul prin dreptul unor plaje unde nu se îmbulzește nimeni, la schiatul în Alpii europeni, adică de fapt la toate plăcerile, la toate distracțiile gratuite pe care le oferea planeta dacă știai unde se află și aveai suficientă experiență cât să te bucuri de ele. Asta însemna bogăția, experiența practică a acestor lucruri, în așa fel încât să le poți face ale tale. Stând și uitându-mă la ea am avut revelația întinderii ambițiilor mele, am simțit pentru prima dată în oase aceeași experiență sub forma unei vagi bănueli câte lucruri pierdusem până acum, câte pierduse mama și câte avea să mai piardă de-aici înainte și câte era

sortită să piardă moaca aia de Becky cu ochii ei negri, dacă eu n-o iubeam îndeajuns cât s-o iau după mine prin toate porțile ferecate pe care le aveam de străpuns.

M-am trezit deodată că mă durea apropierea de Drew Preston, mă săturasem de singurătatea în care plonjase, mă simțeam disprețuit. M-am trezit că tânjeam după ea, tânjeam după atenția ei pe care mi-o doream foarte mult dar nu m-aș fi coborât s-o cerșesc. O priveam de foarte aproape și din profil. Căldura îi lipise părul de tâmple dezvăluindu-mi toată linia frunții, albă și netedă ca la o statuie. Soarele răsfrânt în sus de stânci îi făcea ochii transparentți și irisul verde oval radia în toate părțile scânteii aurii ca de sub lupă. Mi-am dat seama că plângea, plângea în tăcere uitându-se fix printre lacrimi, adunându-și-le din colțurile gurii cu vârful limbii. Am întors capul în partea cealaltă așa cum faci când asști involuntar și neinvitat la o teribilă suferință. Abia atunci am auzit-o trăgându-și nasul și înghițindu-și nodul din gât, ca o ființă normală care se smiorcăie și cu o voce stinsă m-a rugat să-i povestesc cum murise Bo Weinberg.

N-aș fi vrut nici atunci să vorbesc despre asta după cum nu vreau nici acum, dar am vorbit așa încât o să mă repet, atunci i-am povestit și deci acum trebuie să povestesc din nou.

— A cântat „Vin, pasăre neagră, vin...”.

Și-a întors privirile de la apa care mugea și de la curcubeul tremurat către mine. Era clar că nu înțelegea.

— „Toate grijile și rău-l iau cu mine, plec spre tine-acuma, cânt în sinea-mi, vin, pasăre neagră, vin“, am zis eu. E un cântec cunoscut. Pe urmă, ca și cum n-aș fi știut cum s-o fac să înțeleagă mai bine, i-am cântat: „Ține aprinsă lumina, o s-ajung diseară la cină, vin, pasăre neagră, vin...”.

UNSPREZECE

ȘI ÎNCEPE S-O FREDONEZE ÎNCET, dl. Schultz a dispărut cu ea în cabina de jos, iar eu rămân agățat între cele două punți sprijinindu-mă în călcâie și coate pe scara de metal nituită care se ridică și coboară vertical după cum remorcherul se înalță pe valuri sau plonjează între ele. Ai zice că Bo a auzit-o în hurelul motorului sau în vuietul unei pale de vânt, ca atunci când zgomotele ritmate din jurul nostru, mecanice sau naturale, ne duc cu gândul la o melodie cunoscută. Își înalță capul și încearcă să-și îndrepte umerii, parcă-și recapătă forțele dacă-și distrage singur atenția cântând, știe și ea cum e, când cânți ai impresia că te autocontrolezi, de pildă când fredonezi ceva dar ești calm și concentrat la ce lucrezi, și deci parcă se regăsește oarecum pe sine, își drege glasul și începe să cante puțin mai tare dar tot fredonând melodia fără cuvinte, oprindu-se numai ca să privească în jurul lui atâta cât poate, și fără să mă vadă dar simțind că sunt acolo mă cheamă, hai, băiete, dă-te mai aproape să vorbești cu nen'tu Bo și-și reia fredonatul încrezător, așteptându-mă să apar în raza lui vizuală. Dar eu nu voiam să mă implic și mai mult în situația asta decât eram, destul că stăteam în aceeași cabină cu un om care urma să moară, starea lui mi se părea contagioasă, nu voiam să iau parte la experiența prin care trecea, nu voiam să am parte nici de rugăciunile lui, nici de rugămințile, nici de plângerile, nici de ultimele lui dorințe, nu voiam să mă vadă în fața ochilor în ceasul din urmă al vieții lui de teamă să nu ia cu el în fundul mării ceva din ființa mea, și nu e frumos să mărturisești așa ceva, dar pur și simplu așa mă simțeam în clipa aceea, total înstrăinat, nu eram nici vreun sfânt, nici preot să-l iert de păcate, nici rabin să-l consolez, nici soră să-i alin suferința, nu voiam să fiu amestecat în niciun fel anume în nimic din ce pățea el, nici măcar să fiu spectator.

Dar, bineînțeles, nu am avut ce face și a trebuit să cobor de pe scară pe puntea care se legăna în toate părțile și să mă așez în așa fel încât să mă vadă.

În fine, deci, el dă din cap uitându-se la mine de jos în sus pe sub sprâncene. Arată ca niciodată de răvășit, toate stau anapoda pe el, vestonul de la smoching, cracii pantalonilor, cămașa pe jumătate scoasă afară, de fapt vestonul îngrămădit pe spinare parc-ar fi o cocoasă, și părul negru, stufos și lucios i-a căzut într-o parte, dar dă din cap, zâmbește și-mi spune:

— Merge vorba despre tine, băiete, cât de bun ești, au gânduri mari cu tine, știai asta? Ți-a spus cineva? Ești futachele dracului, a? – sfoară

d-ăla de n-ai să te-ngrași toată viața, dacă te mai și-nalți câțiva centimetri o să poți boxa la categoria pană. Îmi zâmbește arătându-mi dinții albi și egali care contrastează cu pielea smeadă, iar din cauza pomeților proeminenți ochii vag asiatici parcă i se alungesc și mai tare. Ascultă-mă tu pe mine, tipii mici de statură sunt buni să omoare, pentru că dau de jos în sus, mă-nțelegi, ca o țeapă – și-și saltă capul brusc vrând să sugereze un cuțit – și când tragi cu pistolul se duce în sus și asta-i tot în avantajul tău, iar dacă ești atât de deștept cum zic ăștia, o s-ajungi să ți se facă manichiura, o să ai și tu o fătuță drăguță care să stea pe scăunel lângă tine să-ți curețe sub unghii în fiecare zi. Eu am un metru nouăzeci, da'-ntotdeauna am omorât cu cap, n-am torturat pe nimeni și n-am ratat niciodată – trebuie să scapi de cutare? *bum*, îl scoți din circuit, spune-mi pe cine, Olandezule, *bum*, s-a făcut și cu asta basta. Nu mi-au plăcut niciodată ăia care se bucură când fac treaba asta, care se bucură mai mult decât că fac o treabă foarte grea și foarte periculoasă foarte bine. Fiorii nu mi-au plăcut niciodată și-o să-ți dau un sfat așa, ca de la nen'tu Bo: tipu'-ăsta al tău n-o s-o mai ducă mult. Vezi și tu cum se poartă, se lasă condus de emoții, pizda mă-sii de maniac isteric, îl doare-n cur de sentimentele altora, adică ale oamenilor care contează, ale celor care sunt la fel de duri ca și el, care sunt mai bine organizați decât el – rămâne-ntre noi, dar o să-ți dau eu câteva idei pentru viitor, băiete, mai bune decât căcatul ăsta. S-a dus vremea lui, băiatule, știi cum vine asta? S-a terminat cu el și dacă ești atât de deștept cum zic ei că ești, ascultă-mă pe mine și vezi-ți de propria ta persoană. Asta așa, ca de la Bo Weinberg. Irving ăla de sus știe și e îngrijorat, dar tace din gură, a mers prea departe, mai are puțin și se retrage, n-o să se apuce acuma să schimbe steagul. Dar eu îl respect, și el pe mine. Ce-am făcut eu la viața mea, ce-am realizat, valoarea cuvântului meu, Irving respectă lucrurile astea și de-aia n-am nimic cu el. Dar el o să țină minte, toți o să țineți minte, și tu, băiete, să ții minte, vreau să te uiți bine la Bo Weinberg, așa, pentru tine, și să-nțelegi ce pierdere teribilă este un asemenea om, uită-te-n ochii lui dacă poți, ca să nu uiți treaba asta cât oi trăi, pentru că-n câteva minute, în numai câteva minute, omul ăsta o să-și găsească liniștea, o să scape de toate, n-o să-l mai taie frânghiile-astea, n-o să mai simtă nici căldură, nici frig, nici teamă, nici umilință, nici fericire, nici tristețe, n-o să-i mai trebuiască nimeni și nimic niciodată, atâta compensație îți dă bunul Dumnezeu pentru cât de cumplită e moartea, că la un moment dat vine și în momentul ăla și trece, dar gata, ai murit și ți-ai găsit liniștea. Tu, băiete, ești martor, și e porcăria dracului, dar asta e și gata, o să ții minte și Olandezul o să știe că ții minte și n-ai să mai fii

niciodată sigur de nimic pentru că ești condamnat să trăiești de-acum încolo cu amintirea ticăloșiei făcute unui anume Bo Weinberg.

Apoi își întoarce capul într-o parte. Mă și sperii când îl aud reluând cântecul pe-o voce puternică, baritonală, scrâșnind a amenințare:

— Toate grijile și rău-l iau cu mine, plec spre tine-acuma, cânt în sinea-mi, vin, pasăre neagră, vin. *Tam-tararam-tararam, pam-pam-papapam*, vin, pasăre neagră, vin. Neiubit și ne-nțeles de nimeni, vai, câte mi-au mai pus pe umeri. *Pam-pam*, ține aprinsă lumina, o s-ajung diseară la cină, vin, pasăre neagră, vin... – și a scuturat din cap cu ochii strânși încercând să atingă nota înaltă de la sfârșit: *viiiin...*

Pe urmă-și lasă capul să-i cadă și continuă să fredoneze melodia pentru sine, mult mai încet, ca și cum s-ar gândi la altceva și nu și-ar da prea bine seama că printre gânduri fredonează și la un moment dat lasă baltă cântecul și începe din nou să vorbească, dar nu cu mine de data asta, ci cu vreun alt Bo așezat lângă el, într-o ținută impecabilă, la Clubul Ambassador, cu masa plină de băuturi, povestindu-și unul altuia:

— Și deci individul este acolo sus, cu ușile bine închise, în clădirea Gării Centrale – la ce etaj? la doișpe, nu? – înconjurat de lume și cu o armată de pistolari lângă el, cu pază afară, cu pază-năuntru, chiar dacă se află în clădirea aia atât de onorabilă și de bine-ngrijită care ocupă intersecția de la Bulevardul Parcului colț cu 46. Deci astea sunt condițiile. Eu le cunosc și știu că e greu, fiindcă tipul, Maranzano, toată viața numai în lumea asta s-a-nvârtit, nu e deloc o propunere pentru un dobitoc oarecare, iar ăia de la *Unione* știu foarte bine că pentru așa ceva au nevoie pe bune de asul de pică. Și vine Olandezul la mine, zice uite ce e, Bo, nu te obligă nimeni să faci treaba asta, de fapt e o chestie la macaronarii ăștia că le place să-și mai vânture generațiile din când în când, dar așa, ca o favoare, te-au cerut pe tine și n-ar fi rău deloc pentru noi să-i avem datori cu ceva serios de tot, așa că eu am zis sigur că da, adică mă simt onorat că dintre toți pistolarii pe mine mă vor, adică e ca și cum faci o dată un lucru și ai parte de glorie tot restul vieții pentru lucrul ăla unul pe care-l faci. Știi că-mi place să se poată pune bază pe mine. Adică-mi place să curtez femei frumoase și să le scot în oraș și să le reglez, îmi plac caii, îmi place și la masa de joc, îmi place să intru undeva să mărit niște iarbă d-aia calmantă, dar dincolo de toate astea cel mai mult îmi place să se poată pune bază pe mine, asta-i plăcerea mea cea mai, plăcerea care mă atinge la coarda cea mai sensibilă a sufletului meu, când vine cineva și zice nu ăsta, nu ăla, ci Bo Weinberg, vine și mă roagă și eu dau din cap și zic bine, se face, la fel de discret, de repede și de ușor cum am dat eu din cap, și tipii știu că treaba este ca și făcută și așa se și face, de ajuns să

citească în ziare despre asta a doua zi sau după o săptămână ca despre un nou mister nerezolvat al unei lumi care-și are propriile ei legi, o povestioară în gazete și gata. Așa că stabilesc cu un tip, nu contează cum îl cheamă, care vine și mă-ntreabă cu o voce ca de gât tăiat și cusut la loc ce-mi trebuie, iar eu îi spun fă-mi rost de patru insigne de poliție, atâta tot. Tipul ridică din sprâncene fără să scoată o vorbă, dar a doua zi mi le pune-n brațe iar eu îmi iau băieții și mergem la un magazin d-ăla cu toate alea și ne-mbrăcăm ca detectivii, în trenduri de ploaie, cu pălării de fetru și cu ele pe noi descindem la locul cu pricina și le fluturăm tipilor insignele pe la nas – poliția, nu mișcă nimeni, sunteți arestați –, îi punem să se sprijine de perete, eu deschid ușa și-l văd pe individ la biroul lui, dă să se ridice, dar fără cine-știe-ce elan, are o sută-o sută două]’ de kile și se mișcă destul de greoi, eu mă proptesc de marginea biroului și-i înfig glonțul într-un ochi. Acuma partea amuzantă este că toate culoarele clădirii sunt placate cu marmură și răsună ca dracu’, răsună prin ușile deschise, pe coridoare, pe scări, prin tunelele lifturilor, se-aude împușcătura aia prin toată șandramaua și lumea începe să se îmbulzească, oamenii mei sunt lipiți de perete și ei, toți aleargă de colo-colo ca nebunii, se aruncă în lifturi și în jos pe scări sărind câte trei o dată. Până să apuc eu să ies de acolo cu pistolul încă fumegând în buzunar, ușile deja se deschid și se-nchid, și lumea aleargă panicată, știe că s-a-ntâmpnat ceva cumplit, încep țipetele, mă pierd și eu cu firea și-o iau la fugă pe scări în jos, pe urmă înapoi în sus, mă rătăcesc pe culoarele nenorocitei ăleia de clădiri, caut o ieșire și dau numai peste oficiile femeilor de serviciu, nu-mi dau seama cum, dar m-am rătăcit și când într-un târziu ajung jos de tot, dracu’ știe pe unde, mă trezesc de fapt nu în stradă, ci în Gara Centrală, la ora cinci sau șase seara, unde este ca-ntr-o gară centrală, oameni care-și caută trenurile în toate direcțiile, care stau la coadă așteptând să li se deschidă porțile către peroane, anunțurile de la megafoane răsună peste toată brambureala aia și mă lipesc și eu de mulțimea care așteaptă trenul de cinci treij’-doi și-mi vâr pistolul în buzunarul unui oarecare – pe crucea mea c-așa am făcut, în buzunarul pardesiului fiindcă tipul își ține servieta în mână stângă, cu dreapta ține un *World Telegram* împăturit și citește și în momentul în care porțile se deschid și toți se-nghesuie să intre, hop și pistolul în buzunarul lui, atât de ușor merge că tipul nici nu simte, eu mă îndepărtez de el, el trece de poartă și coboară grăbit pe scări ca să prindă un loc mai bun și să vezi și să nu crezi – bună, iubito, am venit, Doamne, Alfred, da’ ce-ai acolo, în buzunar?! Aoleu, un pistol!

Și se pune pe râs, râde cu lacrimi în ochi, pentru el este un moment

unic în paradisul care poate fi aducerea-aminte, iar eu, râzând și eu cu el, mă gândesc la ce salturi rapide putem face cu mintea, cum poate o simplă poveste să lumineze brusc un spațiu întreg. Îmi dau seama că povestea lui m-a smuls de pe vasul ăla care mă tot azvârle în toate direcțiile într-o atmosferă saturată de miros de petrol și m-a purtat pe la Gara Centrală ca să pun cu mâna mea pistolul în buzunarul celui Alfred, dar și pe la Clubul Ambasador, ca să dau cu nasul prin lumea bună, să stau cu coatele pe fața de masă albă și apretată jucându-mă cu pliculețul cu chibrituri, s-o ascult pe cântăreața aia deșirată interpretând „Vin, pasăre neagră, vin” și să ies apoi de-acolo direct în Manhattan unde mă așteaptă limuzina la colțul străzii scoțând un fir de fum în frigul tăios al nopții.

La un moment dat îl văd că se uită la mine cu scârbă. Ce, râzi, bă, zice, te pomenești că te distrează, a? cretinule! Gata cu povestea, era clar, ca atunci când jonglezi și mingea pe care o arunci în sus ajunge la punctul din care ar cădea, ezită ca și cum poate mai bine să nu, apoi cade la fel de brusc cum strălucise acea lumină cerească. Și viața nu mai înseamnă nimic bun, ci pur și simplu ceea ce-ți pică în mână.

— Ce te distrezi, bă, boule? Ăla a fost un om care la vremea lui a avut grijă de-o droaie de inși. Vezi să rezisti și tu ca el în plină glorie până-n ultima clipă a vieții tale, la șaptej' de ani. Atunci ai voie să râzi. Maranzano a fost o sculă importantă, nu un jeg împruțit cum era Coll care puteai să vâri în el toate gloanțele de pe lumea asta și tot n-ar fi fost destule. Nu – lu' căcatu'-ăla de Coll care omora copii, ăluia nu-i ajungea o singură moarte. Dar eu l-am omorât pe Coll! O grămadă de flegmă, de căcat și de sânge l-am făcut acolo, în cabina aia telefonică. *Vrrrruumm!* Am săltat un geam, *vrrrruumm!* și s-a scurs în jos pe celălalt. Eu l-am omorât! Astea sunt faptele, puștan nenorocit ce ești, ce știi tu ce-nseamnă să faci așa ceva, a? – *ce știi tu ce-nseamnă să fii în stare să faci așa ceva?* Așa ajungi în galeria celebrităților! L-am omorât pe Salvatore Maranzano! L-am omorât pe Vincent Coll-Câinele Turbat! L-am omorât pe Jack Diamond! L-am omorât pe Dopey Benny! L-am omorât pe Maxie Stiennan și pe mălai-mare ăla de Harry Schoenhaus. L-am omorât pe Johnny Cooney! L-am omorât pe Lulu Rosenkrantz! L-am omorât pe Mickey șoferul și pe Irving și pe Abbadabba Berman, l-am omorât pe Arthur Olandezul!

Se uită fix la mine cu ochii ieșiți din orbite, de-ai zice că uite-acuma își rupe frânghiile care-l țin legat. Pe urmă, însă, își întoarce din nou privirile în altă parte, ca și cum nu mai vrea să mă vadă.

— Pe toți i-am omorât, zice lăsându-și capul în jos, cu ochii închiși.

După o vreme îmi șoptește ai grijă de tipa aia a mea, nu-l lăsa să i-o tragă, scoate-o de-aici până n-o lichidează și pe ea – îmi promiți? Promit, îi spun și este primul meu gest de compasiune în viață. De-acuma motorul s-a oprit și remorcherul se zbate neputincios măturat de valurile oceanului care nu-mi închipuiam că și aici, în pustietatea asta, se străduiesc să fie din ce în ce mai mari și să se spargă atât de sălbatic. Irving coboară scara și Bo și cu mine îl urmărim cum se duce cu economia lui de mișcări și deschide ușa dublă din fundul cabinei, cum iese în afară și ancorează fiecare dintre cele două uși. Brusc, mușcătura aerului curat pulverizează mirosul de petrol și de țigară, suntem deja afară, deși înăuntru, și de unde stau eu văd crestele valurilor agitate, ca niște boturi negre în lumina slabă a lămpii din tavan și pe Irving la balustrada de la pupa, căreia îi scoate cârligul, o desface și-o așază ordonat deoparte. Barca se frământă atât de tare încât mă aruncă la locul meu inițial, pe banca de la perete, unde încerc să găsesc o poziție stabilă proptindu-mi călcâiele de o placă de oțel a podelei și apucându-mă cu amândouă mâinile de mânerele din ambele părți. Irving este un adevărat marinăr, nu bagă în seamă urcușurile și coborâșurile punții, ceea ce nu-l scutește să fie stropit pe pantaloni. Acum se întoarce înăuntru, plin de spumă de mare pe fața prelungă și scobită, cu părul lipit de fruntea lucioasă, și se apucă metodic, fără să-mi ceară vreun ajutor, să salte un capăt al ligheanului de tablă galvanizată ca să bage un cărucior sub el, îl împinge, îl îndeasă din ce în ce mai adânc sub lighean până când ajunge într-o asemenea poziție încât trebuie să se lase cu toată greutatea corpului pentru a ține căruciorul la pământ cu un picior și a trage ligheanul deasupra, cu un zgomot atât de sec și de scrâșnit încât mie îmi sugerează o găleată cu nisip, dacă n-ar avea în el picioarele cuiva ar putea fi răsturnat cu fundul în sus și bătut bine și s-ar obține o sculptură perfectă în întregime din ciment, un lighean de rufe răsturnat, poate că s-ar vedea chiar și numele fabricantului, cu literele în relief. Genunchii lui Bo au ajuns atât de sus încât este imposibil să nu-l doară, capul îi vine și mai jos, parcă ar fi într-adevăr rupt în două, dar Irving are grijă și de asta, după ce termină de îndesat niște șipci de lemn sub cele patru roți de cauciuc ale căruciorului desface o trusă metalică de scule, scoate de acolo un cuțit de pescari și-i taie legăturile lui Bo, le aruncă roată într-un colț și-l ajută să se ridice de pe taburetul de bucătărie, să stea drept în picioare în lighean pe cărucior pe puntea remorcherului, dominând întregul Ocean Atlantic. Bo tremură tot, geme, are genunchii anchilozați, i s-a oprit circulația, așa încât Irving mă strigă pe mine și-mi spune să-l sprijin pe Bo din partea cealaltă, adică, nu-i așa?, ceva ce

aș prefera să lipsească din pregătirea mea criminală, exact asta, să mă apese brațul molatec al lui Bo pe umeri, să-i simt respirația fierbinte, să-i miros transpirația de sub braț care trece prin stofa vestonului și ajunge pe gâtul meu, să-mi pună mâna ca o gheară pe cap, să-mi apuce părul, să-mi găurească umărul cu cotul, adică un om înfierbântat și agitat care se lasă cu toată greutatea pe mine gemând peste capul meu și tremurând din toate încheieturile. Cu alte cuvinte, eu sprijin pe cineva ajutând să fie omorât, alt sprijin decât pe noi nu are și se agață de noi cu tot dorul lui de viață, iar Irving zice gata, uite, Bo, acum-a-i gata, imediat terminăm, și calm și dătător de încredere ca o soră de spital deschide cu piciorul ușița din dreapta a parapetului, adică e simplu, nu?, în fața noastră a rămas puntea goală și-atât și-mi dă ordin să fac și eu la fel cu ușița din stânga, eu o deschid scurt și precis și împreună îl ghidăm pe Bo foarte ușor cu căruciorul și cu ajutorul mării până la bocaportul deschis unde el ne dă drumul și se agață de lemnărie rămânând singur în picioare în vehiculul lui de ciment care se rostogolește înainte și înapoi ca niște patine cu roțile pe care nu prea reușește să le controleze, urlă *aaa-aaaaahhhh!* frângându-se din mijloc în lupta cu verticalitatea în timp ce Irving și cu mine ne dăm înapoi și-l urmărim, dar la un moment dat Bo își dă seama cum trebuie să facă pentru a controla, pentru a limita rulajul căruciorului cu roți de cauciuc, se opintește cu picioarele în ligheanul plin cu ciment în așa fel încât aproape că reușește să-i stăpânească mișcarea și în sfârșit își ia inima în dinți și ridică ochii, se trezește față în față cu puntea căscată, cu marea când mai înaltă, când mai joasă decât el, în toiul unei nopți cu vânt îndrăcit. Măinile încheștate îi sunt smulse din încheieturi, trage adânc în piept guri mari din vântul și noaptea asta cumplite și-l văd cum mișcă din ceafă și din umeri, cu capul sus, privind drept înainte către această lume de o inexplicabilă teroare și deși nu-l aud știu cu siguranță ce cântă chiar dacă briza mării îi împrăștie cântecul, este un cântec de adio cântecul din mintea lui, cum avem cu toții câte unul, cu alte cuvinte Bo Weinberg a rămas să se descurce cum o ști în singurătatea lui ucigătoare, și în clipa aceea pilotul ambalează motorul, barca țâșnește brusc înainte, iar dl. Schultz, care a apărut în maieu și bretele, se apropie de el pe la spate, ridică un picior încălțat numai cu ciorapul și-i repede un șut în șale, iar el scapă priza cu amândouă mâinile și încearcă în disperare să-și regăsească echilibrul numai cu corpul deși nu are cum, se arcuiește din mijloc aplecându-se pe spate și așa se rostogolește în mare și tot ce mai văd sunt brațele lui ridicate în sus, manșetele albe scrobite și mâinile palide înălțate spre cer.

DOISPREZECE

CÂND AM TERMINAT DE POVESTIT n-a zis nimic, mi-a întins sticla de vin și-atât. Eu mi-am răsturnat capul pe spate ca să pot bea din ea și când m-am uitat din nou nu mai stătea așezată lângă mine, ci se lăsase să alunece la vale pe malul acoperit de mușchi și cobora de-a lungul falezei sprijinindu-se de micile crăpături ale stâncilor și de cioturile de pin care creșteau din ele. M-am întins pe burtă ca s-o urmăresc mai bine. Ceața a învăluit-o când mai avea cam două treimi din drumul până jos.

M-am întrebat dacă nu avea de gând, cumva, să facă vreo tâmpenie. Nu cumva-mi spusese povestea prea bine? Mai sărisem eu peste unele lucruri, de pildă că în timp ce Irving stătea de vorbă cu pilotul în cabina timonierului, Bo Weinberg mă implorase să cobor sub punte și să văd ce era cu ea. Făcusem treaba asta dar de auzit auzisem prea puțin din cauza motorului bărcii, care huruia cumplit acolo jos. Ascultasem câteva minute de după ușa cabinei în care o băgase dl. Schultz și pe urmă suisem înapoi pe punte spunându-i lui Bo că nu i se întâmpla nimic rău, că dl. Schultz patrula de colo-colo și-i explica punctul lui de vedere. Dar asta fiindcă voiam să-i ușurez situația.

— Viață, da, asta vroiai?! zbigera de fapt dl. Schultz. Uite, Miss Novice, asta-i viața exact așa arată!

Pe urmă o vreme nu mai auzisem nimic. Mă lăsasem pe vine acolo pe coridor și mă hotărâsem să renunț dar mai lipisem urechea de ușă o dată și-i auzisem vocea din nou.

— Puțin te doare pe tine de-ăia morții, este? Ascultă-mă pe mine, nu te lua după aparențe, e mort deja. Îți intră-n cap chestia asta? Pe morți poți să-i uiți, nu? Eu cred că l-ai și uitat, este? Haide, zi, da sau nu? Ce? Nu te-aud!

— Da, zisese ea, sau trebuie să fi zis.

Pentru că atunci dl. Schultz zisese:

— Aaa, vai-vai-vai. Ce rău îmi pare de bietul Bo, și începuse să râdă. Pentru că, știi, dac-aș fi crezut că-l iubești, poate că mă răzgândeam.

I-am luat fusta, am scuturat-o și i-am dat drumul în gol uitându-mă după ea cum plutea până când a înghițit-o ceața. Ce mă așteptam? S-o găsească, să și-o pună și să se urce înapoi? Gest protestesc. M-am lăsat și eu pe-o rână, m-am întors cu spatele la defileu și am pornit după ea. Era mai greu decât părea la prima vedere, ceea ce am descoperit aproape imediat, când abia îmi coborâsem capul sub nivelul falezei și am pus piciorul pe o rădăcină care s-a rupt și era cât pe-aci

să cad. Nu-mi plăcea să mă holbez la o stâncă la câteva degete de nasul meu. Pietrele ascuțite îmi zgâriau coatele și genunchii de mă căcam pe mine de durere. Intrasem într-un fel de frenezie a coborâtului, nu știu de ce mă temeam, să nu mă lase acolo pentru totdeauna, sau să n-o găsească te-miri-cine, să pună mâna pe ea și să-i facă vreun rău. Cine-știe-ce obsedat de prin păduri care-atâta așteaptă, un prilej. Și mai mult mă temeam, de fapt, să nu dea ea peste ăla. Și să nu se ațină după el pe unde-și făcea veacul, prin ce hrubă sinistră, uitând cu desăvârșire la ce era bună în ochii lui. Unele dintre cioturile de pin aveau rășină pe ele care mi se lipea de palme și mă ajuta să mă țin mai bine. Soarele mă ardea pe spate, cu cât coboram mai adânc era din ce în ce mai cald. La un moment dat am ajuns la un prag de stâncă pe care m-am oprit să mă odihnesc. Apa scotea un zgomot de izvor de munte sau de cărbuni care se rostogoleau printr-un puț. Datul jos de pe prag s-a dovedit mai greu decât ajungul la el. Dedesubt erau mai puține cioturi și mai mici pe care să mă sprijin iar în curând n-am mai găsit niciunul și a trebuit să mă sprijin băgându-mi vârfurile ghetelor în crăpături și cramponându-mă cu degetele de muchiile pietrelor. La un moment dat, totul s-a înnorat în jurul meu, m-a luat cu frig și mi-am dat seama că aveam niște bolovani sub picioare, că puteam călca pe ei, și deci am coborât puțin câte puțin pe grămada de bolovani, până în fundul gropii, unde plutea o ceață alburie, iar soarele se zărea sus de tot, palid și difuz.

Cascada era în dreapta mea, la vreo douăzeci-treizeci de metri, ultima și cea mai lungă dintre căderile de apă, care de sus nu se vedea. Deodată m-am luminat că defileele sunt făcute de fapt de căderile de apă, ceea ce probabil că nu era nimic nou pentru nimeni, dar eu vedeam practic pentru prima oară un colț de natură în plină activitate. Citisem despre dinozauri, e drept, dar cu totul altceva ar fi fost să găsești niște oase de-ale unuia dintre ei. Apa curgea în plină viteză de-a lungul malului abrupt cu nisip și pietre pe care stăteam și albia nu era mai lată de doi-trei metri, dar era oricum cea mai lată acolo din cât vedeam eu și-n dreapta și-n stânga. Fusta zăcea într-un colț, unde o aruncasem. Am ridicat-o de jos, am luat-o sub braț făcută sul și m-am îndepărtat de cascadă pornind înspre stânga și călcând iarăși pe bolovani, săream de pe unul pe altul în apa care fierbea pe sub ei și în jurul lor, și cum tot acest tumult mergea în linii mari la vale, aveam sentimentul că mă afundam într-un por al planetei, până când am ajuns la un cot al râului unde era un prag, un fel de consolă în forma unui vârf de săgeată uriaș pe care am văzut așezate grămăjoară hainele ei, pantofii și ciorapii. Am țâșnit într-acolo și când am ajuns la marginea

stâncii am văzut că apa făcea un ochi negru, absolut imobil afară de un tiv de spumă argintie la marginea opusă.

După socoteala mea, am stat și m-am uitat la ochiul ăla de apă destul de mult, dacă ar fi fost cineva acolo dedesubt ar fi trebuit ori să iasă la suprafață până acuma, ori să se înece. Eram îngrozit, mi-am scos ghetele și cămașa și mă pregăteam să sar și eu deși nu înot prea bine, dar cred că aș fi fost în stare să plonjez dacă era nevoie, când deodată a țâșnit afară cu capul și umerii și cu un șuvoi de apă după ea, țipând sau poate trăgând aerul în piept cu un oftat atât de profund că parcă ar fi scos un țipăt de durere, pe urmă și-a aruncat brațele înapoi, s-a întins și a rămas așa, făcând pluta la suprafața apei, răstignită pe spate și nemișcată, deși sânii i se înălțau și-i coborau, iar picioarele din care dădea ușor pe sub apa neagră parcă i se subțiaseră și se destrămau.

După o vreme s-a ridicat în poziție verticală, a scuturat din cap, și-a netezit părul și a pornit înot răsucindu-se când pe-o parte când pe cealaltă, a ieșit din raza mea vizuală și a reapărut după un minut undeva în spatele meu, s-a săltat pe prag, udă, palidă, clănțănind din dinți și cu buzele vinete. S-a uitat la mine, dar nu cred că m-a recunoscut. Eu mi-am făcut cămașa sul, ca o mănușă de baie, și am început s-o frec pe tot corpul în timp ce ea stătea cu genunchii strânși și cu brațele încrucișate peste sâni, am frecat-o pe umeri și pe spate, pe spatele pulpelor și apoi, după ce am ezitat un moment, pe șolduri și pe partea din față a pulpelor, ea stând nemișcată și suflându-și în pumni să se încălzească. Și după toate astea, pentru a doua oară în viața mea am urmărit-o pe doamna Preston cum se îmbrăca.

Pe drumul de întoarcere a tăcut aproape tot timpul. Mergând în josul defileului am dat de maluri uscate, pereții nu mai erau atât de abrupti și în cele din urmă s-au făcut una cu terenul neted. Mă simțeam copleșit, n-aș fi fost în stare să sparg eu primul tăcerea și o lăsam pe ea, aveam grijă de ea, ca și cum între noi ar fi existat un soi de alianță, chiar și aparent condiționată, ca și cum ar fi trebuit să mai cresc, adică, pentru că eram ignorant, eram ținut din scurt, eram caraghios și copilăros, așa mă simțeam. Am ajuns iarăși la pădurea de pini cenușii, am găsit cărarea pe care venisem și am ieșit în poiană.

— Chiar așa ți-a cerut, să ai grijă de mine? m-a întrebat.

— Da.

— Foarte curios, a zis, dar eu nu i-am răspuns nimic. Adică să creadă că nu pot să-mi văd singură de mine, mi-a explicat aplecându-se într-un ochi de lumină pe care-l făcea soarele printre copaci, ca să culeagă o florică albăstră aplecată într-o parte ca un clopoțel. Și tu i-

ai promis că o să faci treaba asta?

— Da.

S-a apropiat de mine și mi-a pus florica la ureche, iar eu mi-am ținut respirația până nu i-am mai simțit atingerea. Emană așa, un fel de undă de atracție, doamna Preston, discretă dar persistentă, care-ți dădea impresia că era întotdeauna de față, indiferent dacă tu erai sau nu lângă ea.

— Ei, las-o acolo, a zis. Știai că ești al naibii de simpatic pentru un drac?

— Mi s-a mai spus, am zis eu și am pornit împreună la vale pe o potecă brăzdată de rădăcini, mergând pe călcâie, până când am ajuns din nou la drumul de țară și de acolo, într-un târziu, la șoseaua pavată care cobora spre Onondaga. Eu mergeam cu spatele ca să mă uit la ea în lumina soarelui. Părul nu-i mai făcea valuri, ci se uscase în șuvițe lipite de frunte, urmele degetelor arătând cât de neglijent și-l aranjase. I se dusese și ultimul strop de fard de pe obraz și pentru o dată buzele ei cărnoase își arătau adevărata culoare, iar pielea i se îmbujorase la loc a viață. Zâmbea vag și avea ochii înroșiți, cum pătesc de obicei înotătorii. Până să ajungem la hotel m-a întrebat dacă aveam vreo prietenă, i-am răspuns că da și atunci mi-a spus că fata aia, cine-o fi ea, avea mare noroc, iar eu adevărul este că m-am simțit vinovat, nici pe departe nu mă mai gândeam acum la Becky care nu mi se mai părea deloc interesantă, un copil și-atât, ci numai la ea. Mi-era frică de ea, de călăuza asta prin păduri, aoleu ce-mi mai arătase, ca un fel de antrenor cu fluier pe un teren de sport, abia acum înțelegeam cum de se potrivea cu dl. Schultz, se dezbrăca la fel de ușor în fața pistolarilor, a apei, a soarelui, viața o lăsa mereu goală, de-aia se dusese cu el, pentru că aici nu aveai de-a face cu mamele și tații din viața obișnuită, nu se gândea nimeni la iubire, nu într-o lume de iubire trăiau oameniiăștia care se futeau și se omorau între ei una-două, ci într-o lume de adulți, mare, pustie, răsunând a gol, tremurând de groază.

Numai la ea mă gândeam în momentul în care ne-am retras fiecare în camera lui și eu m-am trântit pe pat savurând inserarea la fel de anostă ca și atmosfera caniculară și stătută care plutea în Hotelul Onondaga, cu draperiile lui albe străvezii atârând nemișcate în fața ferestrelor deschise. Pe urmă draperiile s-au făcut cenușii, din cenușii negre, s-au luminat brusc de-o scânteie prelungă și după câțva timp s-a auzit un tunet îndepărtat și surd. Acum îmi plăcea și mai mult decât înainte și-mi era limpede că de fapt aș fi putut fi mai familiar cu ea, cum să nu fi putut, bietul de mine, după tot ce-mi făcuse. Deși bineînțeles că nu-mi pierdusem mințile cu totul și-mi dădeam seama că orice sentimente aș

fi avut față de ea trebuia să mi le consum în tăcere dacă nu voiam cumva ca trecerea mea prin această lume să se termine brusc. Am închis ochii și am revăzut-o săltându-se afară din râu la fundul defileului, cu sfârcurile încrețite și vinete și cu părul pubian blonzii adunat în smoculețe din care picura apa. Uite, m-am gândit, vedeam în fața ochilor pe cineva care încercase să se omoare, deși nu prea aveam cum ști sigur din moment ce în existența ei încăpeau atâtea persoane și nu părea a fi genul care să se lase dominată de remușcări. M-am întrebat ce s-ar fi putut întâmpla dacă intimitatea ei cu dl. Schultz se dovedea mai puternică decât îmi închipuiam eu și-i povestea tot ce-i destăinuisem. Dar convingerea mea era că n-ar fi făcut așa ceva, pentru că părea o fire independentă, care trăia învăluită într-un fel de mister întreținut de ea însăși și pentru că nu era ea însăși decât dacă făcea ce voia și comunica atâta cât voia, indiferent cu câtă capacitate de seducție se apropia de unul sau altul la un moment dat. Mi-am spus în sinea mea că în sfârșit dovedise și ea un regret omenesc normal și m-am gândit că poate așa se explica, în mare parte, și faptul că-mi plăcea mai mult decât înainte, cel puțin așa încercam să mă conving, deși nu prea mergea tinda pe mândă cu scula rigidă cu care m-am trezit în mână, având propria ei determinare, și care venea să dărâme eșafodajul gândurilor mele, ca și doamna Preston. M-am dus să fac un duș rece în baia aia mare și albă toată numai a mea, m-am îmbrăcat de seară în costum, cu cravată și ochelari, repetându-mi în minte că indiferent de sentimente nu aveam să mă îndepărtez de la calea cea justă după care tânjea viața mea. Este adevărat, îi promisesem lui Bo Weinberg să am grijă de ea, s-o protejez, și acum, că-i spusesem și ei, trebuia să mă țin de cuvânt, dar de dragul meu și al ei în aceeași măsură speram să nu se ajungă niciodată până acolo.

TREISPREZECE

DE CÂND CU ȘEDEREA NOASTRĂ la Hotelul Onondaga, așa cum se întâmplă în cantonamentele ocupate pentru mai mult timp, trupele căpătaseră niște rații suplimentare care aduceau în sfârșit cu ce aveam acasă. Dl. Schultz instituisese o linie de aprovizionare de la New York și o dată pe săptămână venea câte un camion cu fripturi, cotlete, pulpe de miel, pește la gheață, delicatese, băuturi ca lumea și bere, iar o dată la câteva zile mergea câte cineva la Albany unde ateriza un avion special de la New York cu chifle și cornuri proaspete, cu prăjituri, cu plăcinte și cu toate zierele. Bucătăria hotelului nu mai avea răgaz să respire dar nimeni de acolo nu dădea semne că nu i-ar fi plăcut, așa cum mă așteptasem eu, de parcă le scăpau concluziile rezultate implicit din toată vânzoleala asta. Toată lumea, fără vreo umbră nelalocul ei de mândrie, resentiment sau sensibilitate, abia aștepta să-i gătească d-lui Schultz și să-i servească tot ce se aducea, și de fapt părea a-și spori propriile capacități pur și simplu aflându-se în preajma unui mare om ca el.

Cina a devenit un moment ritual, ai fi zis că eram o familie care ne strângeam cu toții la aceeași oră la capătul fiecărei zile, chiar dacă stăteam la mese diferite. Cinele astea aveau tendința de-a se cam lungi și de multe ori îi ofereau d-lui Schultz ocazia unor memorii extinse. În acele momente părea și el destins, asta dacă nu cumva băuse prea mult, în care caz devenea ciufut sau deprimat și ne fixa cu ochii injectați pe unul sau altul dintre noi care i se părea lui că ne distram prea bine și nu ne păsa de el, sau că mâncam prea cu poftă mâncarea din fața noastră și atunci ne cerea farfuria așa, de ciudă, ca să-și înfigă el furculița în cutare bucată până să apucăm noi – și mie mi-a făcut treaba asta de câteva ori și de fiecare dată mă cuprindea un sentiment de furie și-mi pierdea orice poftă de mâncare când îl vedeam că se ducea la masa de alături și lua câte-o friptură și de pe platoul ălora, parcă nu putea fi generos și ospitalier fără să-i suspecteze mereu pe cei din jurul lui că profitau de el, așa că în asemenea seri cina nu mai avea niciun haz, Miss Drew se scuza când nu mai putea suporta gesturile lui și pleca, te scotea din minți să vezi că-ți socotea fiecare îmbucătură, ți se părea umilitor să ți se bage cineva și în porția de mâncare – una peste alta asemenea seri erau absolut penibile.

Dar, cum zic, de cele mai multe ori rămânea treaz și atunci se purta chiar prea temperat la cină, ca și cum zilele pe care și le petrecea la Onondaga, New York, dovedind bună dispoziție și o fire altruistică

ajunseseră până la urmă să-l împace cu lumea. Într-o asemenea seară știam sigur că o să pot mânca tot ce-mi puneam pe farfurie, fiindcă aveam doi musafiri la masa principală, pe Dixie Davis care stătea întotdeauna peste ora la care ar fi trebuit să plece înapoi spre New York și pe părintele Montaine, preotul de la Biserica Catolică Sfântul Barnaba. Mie-mi plăcea că părintele, când sosea, se oprea mai întâi la masa de lângă ușă, îi saluta pe Mickey, Irving și Lulu și pe șoferul lui Dixie Davis, care stătea cu ei la masă, și le făcea puțină conversație, câteva minute, spunându-le o mulțime de bârfe preotești pe tonul lui jovial. Pentru un om al lui Dumnezeu era destul de vesel, își freca mâinile plin de entuziasm când vorbea, ca și cum numai lucruri bune ar fi pe lumea asta, și dădea pe dinafară de ambiții pentru parohioara lui cam sărăcuță, Sfântul Barnaba fiind o bisericuță modestă de periferie, în josul râului, unde străzile erau înguste și casele mici și înghesuie unele în altele, și era făcută din lemn și nu din piatră ca Biserica Sfântului Duh din capul dealului, deși la fel de încăpătoare, ba chiar mai frumos decorată în interior, cu Cristosul ei de gips vopsit și cu toți sfinții ceilalți agățați de jur împrejur de pereți.

La masă aveam friptură de vacă bine pătrunsă, cum îmi plăcea mie, și sparanghel proaspăt după care nu mă dădeam în vânt, și cartofi prăjiți făcuți în casă, tăiați în bucăți mari, și salată verde de care eu nu mă ating din principiu, totul stropit cu vin de-adevăratelea franțuzesc pentru care învățam să-mi cultiv gustul fără să mă înfig în el, pentru același motiv pentru care Drew Preston stătea cât putea mai departe de dl. Schultz, de partea cealaltă a mesei. Eu stăteam în stânga d-lui Schultz și părintele Montaine în dreapta, în stânga mea stătea Dixie Davis, apoi Drew Preston și dl. Berman. Dixie Davis vorbea întruna, poate că fusese scărmanat în discuția de după-amiază fiindcă adusesese vreo veste proastă sau opinia lui juridică nu întrunise adeziunea necesară, nu știu, dar fapt este că nu se mai oprea din vorbit, să fi fost pur și simplu pentru că stătea alături de cea mai frumoasă și mai aristocratică femeie din câte văzuse în viața lui, îmbrăcată într-o rochie neagră dreaptă care-i scotea în evidență gâtul elegant înfășurat într-un șirag lung de perle, fiecare dintre ele răsfrângând luminile candelabrului din tavan, în orice caz îi povestea aprins doamnei Preston cum își începuse el profesiunea de jurist, de cât de jos pornise, rememorându-și tot cu o auto-satisfacție isterică, în timp ce ea dădea din căpșorul ei adorabil ca să-l încurajeze să continue și-și clădea hotărâtă pe farfurie tot ce vedea în jurul ei, golindu-și de mai multe ori paharul de vin pe care el i-l umplea la loc fericit, savurându-i prezența și propunându-și s-o impresioneze cu toate detaliile vieții lui de lingău. Eu unul nu m-aș fi

grozăvit cu felul cum mă aciuasem pe lângă toți nătărăii slinoși de pe la tribunale, cum îi unsesem pe toți garanții de cauțiuni ca să-mi vândă mie pontul când ajungea câte un borfaș mărunț în fața judecătorului și avea nevoie de avocat. Așa-și începuse cariera, asta fusese clientela lui, traficantii de jocuri de noroc care treceau zilnic prin tribunale, douăzeci și cinci de biștari pentru fiecare lovitură de ciocănel în masă. Restul e istorie, a încheiat individul rânjind din toți dinții. Mă uitam la el cum stătea cocoșat, în schimb împungea înainte cu capul, parcă voia să-și vadă propria freză. Nu știu de ce căpătasem așa o aversiune față de omul ăsta, nici nu-l cunoșteam, dar stând lângă el și văzând cum încerca să i se uite în decolteu lui Drew Preston, simțeam nevoia să mă mut la cealaltă masă, cu Irving, cu Lulu și băieții, nu cu intelectualul ăsta care nu mi-a adresat o dată o vorbă și parcă nici nu mă văzuse că stăteam în dreapta lui.

La un moment dat a scos o fotografie din portofel, o femeie îmbrăcată cu o bustieră și cu pantaloni scurți de plajă, care-și mijeia ochii la soare cu mâinile proptite pe șoldurile voluminoase, iar picioarele încălțate cu pantofi cu toc înalt și le ținea întoarse cu vârfurile în afară, unul în fața celui alt, și a așezat-o pe masă în fața lui Drew Preston care s-a uitat la ea în jos fără s-o atingă, așa cum te uiți la cine-știe-ce curiozitate a naturii, la vreun greiere sau la vreo insectă din cele numite călugărițe.

— Logodnica mea, a zis el, actrița Fawn Bliss. Poate că ați auzit de ea?

— Poftim?! a exclamat Drew Preston. Nu zău, *Fawn Bliss*?! a repetat ea pe un ton de asemenea neîncredere încât avocatul a luat-o ca și cum nu-și putea crede urechilor ce noroc dăduse peste ea să stea lângă el la aceeași masă.

— A mea-i cucoana, a zis Dixie Davis rânjind și zgâindu-se la fotografie cu un sentiment de adorație insipidă.

Drew Preston mi-a prins privirea și ochii i-au devenit sticloși și s-au încrucișat, iar eu am început să râd pentru că nu o credeam în stare de așa ceva. În același moment am realizat că dl. Berman care stătea exact în fața mea se uita fix la mine peste ochelari și nu a fost nevoie să-mi spună vreo vorbă sau să-mi facă vreun semn din cap că am știut că ascultasem conversația care nu trebuia. Cu toate strădaniile mele de a rămâne în gardă, nu-mi putusem lua ochii de pe doamna Preston și adevărul ăsta îl simțeam acum în oasele cefei care efectiv mi-au pocnit a refuz când am dat să-mi orientez atenția în partea cealaltă, către părintele Montaine și dl. Schultz.

— A, dar *trebuie* să faceți această călătorie spirituală, zicea părintele

în felul lui viguros, mâncând și bând în timp ce vorbea, așa încât cuvintele i se amestecau cu mâncarea, trebuie să cereți catehizarea, să ascultați Evanghelia, să vă purificați, să vă pregătiți pentru alegere și să vă supuneți cercetărilor, numai după aceea puteți primi botezul, puteți fi confirmat, numai atunci puteți primi Sfânta Cuminecătură...

— Și cât durează toate astea, părinte?

— A, știu și eu, depinde. Un an, cinci ani, zece. Depinde de cât de repede vă deschideți inima în fața tainelor.

— Eu mă pot mișca mult mai repede de-atât, părinte, a zis dl. Schultz.

N-am îndrăznit să mă uit la dl. Berman pentru că și-ar fi dat imediat seama că fusesem prins cu cioara vopsită. După ce ne întâlnisem atunci cu părintele pe trotuarul din fața bisericii lui, merseserăm într-o miercuri seara la bingo la Sfântul Barnaba și dl. Schultz chiar jucase câteva jocuri, strigând numerele magice de pe bilele care cădeau în cupă și făcând mare zarvă când cineva câștiga câte un dolar-doi. A, da, și pe urmă îi șoptise ceva la ureche părintelui care anunțase agitat la culme că în marea sa generozitate dl. Schultz pusese la bătaie un premiu special pentru sfârșitul serii, de douăzeci și cinci de dolari, ceea ce a iscat aplauze furtunoase primite de el cu un salut modest din mână și un zâmbet larg de satisfacție. În tot acest timp dl. Berman și cu mine stătuserăm undeva în spate gândindu-ne la cărțile de bingo și el luase o carte și dăduse valori numerice fiecărei litere, îmi arătase cum puteau fi blocate rândurile după ce se anunța fiecare număr și mă învățase câteva feluri în care se putea trișa un joc cinstit. Dar nici prin gând nu-mi trecuse că puteam fi penalizat pentru că nu știam că jocul de bingo era primul pas pe calea convertirii.

Părintele a lăsat jos furculița și cuțitul, s-a rezemat de speteaza scaunului cu dumaticatul încă în gură și s-a uitat pieziș la dl. Schultz înălțându-și sprâncenele stufoase în semn de înțelegere părintească, dar sceptică.

— De la credința evreilor la Sfânta Biserică este drum lung, a comentat el.

— Nu-i chiar așa lung, părinte, nu-i chiar așa lung. Doar jucăm pe același teren. Altfel, de ce poartă toți mai-marii voștri iamoca pe cap? Și văd că tot vorbiți de unii de-ai noștri și citiți Biblia noastră. Nu-i chiar așa lung.

— Da, dar exact aici rezidă chestiunea, cum citim, ce acceptăm, tocmai asta este problema, nu sunteți de acord?

— Eu știu un lucru, părinte, cunosc oameni, catolici cu care am crescut, parteneri de afaceri, nu-i așa, Otto? a zis dl. Schultz

întorcându-se către dl. Berman – Danny Iamascia, Joey Rao, băieți de-ăștia. Și ei gândesc ca și mine, și ei respectă aceleași noțiuni de bine și rău, își respectă la fel mamele, ce mai, de când mă știu am depins de oameni de afaceri catolici, părinte, și cum aş putea depinde de ei, și ei de mine, dacă nu ne-am înțelege ca niște adevărați frați de sânge?

Cu un gest hotărât care să sublinieze aceste sentimente solemne, a umplut din nou paharul părintelui. Toată lumea de la masă a păstrat momentul de tăcere.

Părintele Montaine i-a aruncat d-lui Schultz o privire plină de reproșuri galice, apoi și-a luat paharul, l-a golit până la fund și și-a tamponat buzele cu șervetul.

— Bineînțeles, a zis el mai încet, ca și cum ar fi fost vorba despre ceva ce mai bine ar fi rămas nespus, în cazul special al celor maturi din punct de vedere religios mai există și altă cale.

— Așa mai vii de-acasă, părinte. Calea scurtă, a încuviințat dl. Schultz.

— În asemenea cazuri, nu știu, dar trebuie să căpătăm convingerea că este vorba într-adevăr de un început de supunere în fața Domnului nostru Iisus Cristos.

— Îți dau cuvântul meu, părinte, că niciodată n-am fost mai sincer. Doar eu am deschis discuția, nu? Duc o viață dificilă. Tot timpul trebuie să iau hotărâri importante. Am nevoie de putere. Mă uit la oameni pe care-i cunosc cum își trag puterea din credința lor și nu pot să nu mă gândesc că și eu am nevoie de puterea asta. Sunt un om și-atât. Mă tem pentru viața mea ca orice alt om și mă întreb ce sens are viața mea. Încerc să fiu generos, încerc să fiu bun. Dar îmi place ideea unui asemenea punct de sprijin suplimentar.

— Te înțeleg, fiule.

— Să zicem duminică, părinte, a propus dl. Schultz.

După cafea, Drew Preston s-a scuzat și câteva minute mai târziu s-a retras toată lumea iar dl. Schultz l-a invitat pe părintele Montaine în apartamentul său de la etajul șase al hotelului ca să bea împreună dintr-o sticlă de whisky canadian și să fumeze țigări de foi, ca niște proaspeți prieteni. Aruncând și eu un ochi înăuntru mi s-a părut că și semănau, amândoi îndesați, fără gât și neatenți cu scrumul. Dixie Davis era și el cu ei. Restul bandei am intrat în biroul d-lui Berman și ne-am așezat pe scaune de jur împrejurul peretelui, cu priviri sumbre și vorbind strictul necesar. Într-un târziu, părintele a plecat acasă și toată lumea a trecut la dl. Schultz în apartament deși nu se convocase nicio ședință, nimic, ne-am mutat pur și simplu cu toții dintr-o cameră în alta

și ne-am așezat pe alte scaune, fără să mai scoată nimeni o vorbă, uitându-ne doar la șeful nostru care patrula de colo-colo și ne împărtășea gândurile lui.

— Mickey, mă-nțelegi, nu-i așa? La urma urmei, Mickey, tu mă-nțelegi, trebuie să fii pregătit, nu pot să risc, am nevoie de orice fel de sprijin. Cine știe? Cine poate ști? Cu ani de zile în urmă, mi-aduc aminte cât de mult m-a impresionat tipu' -ăla, Patrick Devlin, v-aduceți aminte de frații Devlin care pe vremea aia-nvârteau aproape toată berea din Bronx, iar noi eram abia la-nceput și-am vrut să-i dau o lecție, așa, c-o făcea pe durul și l-am spânzurat de degetele mari – ți-aduci aminte, Lulu? – dar tipu' nu știa ce-aveam de gând și-a crezut că venisem să-l omorâm și-a-nceput să strige după preot. Uite, asta m-a impresionat. Nu după mă-sa, nu după nevastă-sa, după nimeni altcineva, ci după preot, când i s-a părut lui că moare. Mie treaba asta mi-a dat de gândit. Adică, în momente de-astea ai nevoie de forță, este? De fapt nu i-am făcut nimic, numai i-am împrăștiat niște mațe și căcat de la un șobolan mort peste ochi și i le-am lipit bine cu bandă adezivă și l-am lăsat acolo agățat de sus în propriul lui beci, ca să-l găseasc-așa – deși până l-au găsit, futu-le muma-n cur de tâmpiți, își pierduse complet vederea. Dar n-am uitat că voia un preot. Treburile astea îți rămân în minte. Mie-mi place franțuzeiul ăsta canadian, îmi place biserica lui, așa c-am de gând să-i pun un acoperiș nou ca să nu te plouă-n cap în momentele sfinte, am eu așa un sentiment plăcut, nu știu dacă mă-nțelegeți, am un sentiment plăcut ori de câte ori intru acolo, că n-oi ști eu latinește, dar nici ebraica n-o știu, așa că de ce să nu le pun la un loc, ce, e vreo lege care zice că n-au voie la un loc? Cristos era și-una și-alta, ce Dumnezeu, ce mare scofală? Bine, te obligă să faci confesiuni și n-aș putea spune că mă dau în vânt după asta, nu mi-o luați în nume de rău, dar când o fi cazul văd eu cum mă descurc. Asta nu trebuie să ajungă la maică-mea – nici la maică-ta, Irving, mamele nu trebuie să știe treaba asta, n-ar înțelege. Mie nu mi-au plăcut niciodată bătrânii care se-nghesuie-n sinagogă și se leagănă și se bâțâie-n toate părțile, fiecare bălmăjindu-și în barbă în legea lui și rotindu-și capul pe umeri când în sus, când în jos, îmi place puțină demnitate, îmi place să-i văd pe toți cântând la unison, făcând același lucru deodată, îmi dă un sentiment de ordine, îmi spune ceva când îi văd pe toți îngenunchind în același timp, adică-l pune pe Dumnezeu în altă lumină, a, ce zici, Lulu, sau te depășește? Uită-te la el, Otto, ce nefericit e, uite ce mutră face, că stă să plângă, spune-i că tot eu sunt, Olandezul, că nu s-a schimbat nimic, nimic nu s-a schimbat, auzi bă, țacă? Și și-a luat în brațe pistolarul și l-a strâns ca ursul, râzând și

bătându-l pe spate. Știi și tu cum e cu procesele, nu? Că nu-ți vine prea bine când te știi pe rol. Asta este. Asta-i tot. Doar nu-i ultima-mpărtașanie, ce Dumnezeu!

Nimeni nu a comentat nimic, afară de Dixie Davis care dădea întruna din cap și zâmbea a încurajare făcând *îhâm-îhâm*, toți ceilalți eram buimăciți fiindcă dacă trăgeam linie și adunam fusese o zi care avea de ce să te buimăcească. Dl. Schultz îi dădea înainte cu vorba, dar eu am profitat de un moment care mi s-a părut potrivit, m-am strecurat afară și m-am dus la mine în cameră. Dl. Schultz era un tip excesiv, cine lucra cu el nu se putea să nu-și dea seama de asta, nu știa să se oprească, mergea cu orișice până-n pânzele albe, până și treaba asta, care putea demara ca orice altă afacere, ca de altfel tot ce se întâmpla aici, până și asta voia s-o întindă la maximum, și aceste sentimente avea de gând să și le exagereze așa cum își exagera furiile. Nu-i vorba că m-aș fi temut să nu vrea să se facă preot și să nu-l pierdem, pur și simplu își mai căuta încă puțină acoperire, un fel de nouă poliță de asigurare, ceea ce aproape că ne și spusese, și afară de cazul când tu însuși ai fi fost o persoană religioasă care credea că Dumnezeu poartă un singur nume, că Dumnezeu ți se arată sub un singur și unic nume, ceea ce făcea el suna a superstiție, foamea asta de mereu altceva, că dacă mai stăteam mult aici era în stare să se facă și membru al comunității protestante a Bisericii Sfântului Duh, doar, slavă Domnului, își putea permite, în lăcomia lui bonomă de fiecare zi – la dl. Schultz nevoia de a-și însuși era mai puternică decât șiretenia, asta era forța lui principală care se manifesta fără întrerupere și oriunde se găsea, așa-și însușise baruri clandestine, fabrici de bere, syndicate, jocuri de noroc, cluburi de noapte, pe mine, pe Miss Drew, iar acum își însușea catolicismul. Simplu ca bună ziua.

PAISPREZECE

AȘA SE FACE CĂ D-LUI SCHULTZ nu numai că trebuia să-i înceapă procesul în prima săptămână a lui septembrie, dar înainte de asta voia să se și convertească, dintr-o singură lovitură împușca două ceremonii hotărâtoare pentru viața lui și ne dădea la toți un subiect de gândire. Zilele care au urmat au fost foarte pline, a mai apărut un avocat, un domn venerabil, corpulent și cu părul alb, pe care nu-l cunoșteam, dar care eram convins că nu avea nicio legătură cu gangsterii sau cu purtătorii lor de cuvânt, se vedea clar trebuia asta după ținuta lui impunătoare și solemnă, după ochelarii demodați proptiți pe vârful nasului și legați cu o panglică neagră de care îi atârnavă peste piept atunci când nu-i purta, după faptul că adusese cu el și un asistent mai tânăr, tot avocat, care căra servietele amândurora. Noii-veniți au intrat la dl. Schultz în apartament și discuția s-a lungit toată ziua, cu ușile închise, iar a doua zi toată lumea s-a deplasat la tribunal. Pregătirile pentru înrolarea religioasă a d-lui Schultz presupuneau întâlniri cu părintele Montaine la biserică. În plus, mai erau și afacerile curente care-i împrăștia pe toți în toate direcțiile, afară de Drew Preston și de mine.

Într-o dimineață m-am trezit deci cocoțat pe un cal viu de la una dintre ferme, ținându-mă strâns de tot de frâie deși nu mi se păreau deloc suficiente ca puncte de sprijin și încercând să comunic rațional cu fiara mult prea înaltă și lată în spinare pentru gustul meu și care se făcea că nu mă înțelege. Și eu care crezusem despre cai că sunt proști. Când îi spuneam câte ceva ca să se oprească, o rupea la galop și când îl îndemnam s-o ia mai iute ca să țin și eu pasul cu Miss Drew pe iapa ei sură, el se oprea, lăsa capul în pământ și începea să pască ierburile dulci și suculente de pe câmp. Spinarea lui era acum domeniul meu, dar era totuși spinarea lui. Ori mă hurduca în mers și eu mă aplecam cu totul peste el ca să nu cad, iar Drew Preston îmi ținea teorii despre ce ar fi trebuit să fac cu genunchii și cum trebuia să-mi țin călcăiele proptite în scări, lucruri bune și frumoase pentru care nu prea mă simțeam pregătit, ori stăteam în soare și mă uitam la el cum păștea, cu gâtul lăsat în jos într-un unghi atât de prăpăstios încât nu-i mai vedeam capul deloc, îl ascultam cum rupea smocuri de iarbă cu dinții ăia mari și pe urmă le molfăia pe măsele în timp ce câmpul se lățea din ce în ce mai mult între mine și singura ființă omenească de pe o rază de cineștie-cât. Calul ăsta era un murg destul de banal care bătea în negru între ochi și peste crupă, dar la încăpățănare era campion. Mi se părea

o cruzime din partea doamnei Preston să mă lase umilit de un cal. Căpătasem brusc un nou respect pentru Gene Autry care nu numai că știa să călărească în așa fel încât părea o floare la ureche, dar în același timp mai și reușea să cânte în ton. Singura mea consolare era că nu mă vedea nimeni din bandă și când am dus caii înapoi la grajdul fermei și ne-am întors pe jos în oraș mi s-a părut grozav să simt din nou pământul sub propriile mele picioare și am mulțumit în gând lui Dumnezeu și zilei Lui însorite că rămăsesem în viață, chiar dacă șchiopătam și-mi amorțise de tot curul.

Am mers la ceainăria mea și ne-am luat micul dejun, chiar dacă se făcuse cam târziu. Nu mai era nimeni altcineva, proprietăreasa era în spate în bucătărie, așa că am putut vorbi în liniște, doamna Preston și cu mine. Doamne, ce fericire să pot fi iarăși singur cu ea. Nu râdea deloc de zvârcolelele mele de sus de pe cal, din contră, parcă o interesa într-adevăr să mă învețe, și mi-a spus că după alte câteva lecții aveam să fiu un călăreț foarte bun. Așa credeam și eu. Arăta atât de bine în bluza albă de mătase cu guler larg descheiată la gât și cu jacheta albastră de călărie cu cotiere din piele. Ne-am mâncat fulgii de porumb, ouăle și pâinea prăjită, am băut două cești de cafea și am fumat amândoi din pachetul meu de Wings, în timp ce ea îmi puneă întrebări despre mine și mă privea cu maximă concentrare ascultând ce-i răspundeam ca și cum în viața ei nu ar fi interesat-o nimeni altcineva mai mult. Știam că și pe dl. Schultz îl privea și-l asculta la fel, dar nu-mi păsa. Faptul că-mi acorda atenție mi se părea un mare privilegiu și mă excita tot, eram prieteni, eram intimi și pentru nimic în lume n-aș fi vrut să fiu acum în altă parte decât aici cu ea, în această ceainărie unde nu ne știa nimeni, luându-ne micul dejun împreună și stând de vorbă așa, firesc, deși prea firesc nu era din moment ce situația îmi impunea să mă prezint cât știam eu de strălucit.

I-am spus că proveneam dintr-un mediu criminal.

— Adică tatăl tău a fost gangster?

— Tatăl meu a dispărut de mult. De cartier vorbesc.

— Ce cartier?

— Între Bulevardul Trei și Bathgate, în Bronx. La nord de Bulevardul Claremont. Și dl. Schultz tot din zona aia este.

— N-am fost niciodată în Bronx.

— Eram convins, am zis. Noi locuim într-un bloc. Cu cada în bucătărie.

— Care noi?

— Mama și cu mine. Maică-mea lucrează într-o spălătorie. Are părul lung și cărunț. Eu zic că arată bine, sau ar arăta dacă s-ar îngriji. E

foarte curată și ordonată, nu de asta-i vorba. Dar e cam sărită. Oare de ce-oi povesti eu treburile astea? Niciodată n-am vorbit cu nimeni despre ea și nu-i frumos că spun așa ceva despre propria mea mamă. E foarte bună cu mine. Mă iubește.

— Nici nu mă-ndoiesc.

— Dar nu prea e normală. N-o interesează cum arată, să-și facă prieteni, să cumpere câte ceva, să-și găsească pe cineva – lucruri de-astea. Nu-i pasă de ce cred vecinii. Parc-ar trăi numai în mintea ei și-atât. I s-a dus buhu' că e țăcănită.

— Eu cred că trebuie să fi avut o viață grea. Când a plecat tatăl tău?

— Când eram eu foarte mic. Nu mi-l mai aduc aminte. Atâta știu, că era evreu.

— Mama ta nu-i evreică?

— Nu, catolică irlandeză. Mary Behan o cheamă. Dar preferă să meargă la templu decât la biserică. Asta vreau să zic. Se duce acolo sus la sinagogă și stă cu femeile. Cic-așa se consolează.

— Și care-i numele tău de familie? Doar nu Bathgate.

— A, ați auzit asta.

— Da, când te-ai înscris la Școala Duminicală de la Sfântul Duh. Acuma-nțeleg de unde-ți vine, mi-a spus zâmbind.

Am crezut că se referea la numele inventat de mine după Bulevardul Bathgate, strada mea de belșug, cu toate fructele pământului. Dar nu, ea vorbea despre obiceiul de a greși biserica. A durat puțin până mi-am dat seama. Se uita la mine pieziș, abținându-se să râdă de gluma pe care o făcuse, ca să nu mă supăr.

— Să știți că pân-acuma nu m-am gândit la asta. Că merg și eu adică pe urmele țăcănelii din familie, am zis râzând și atunci a început și ea să râdă. Am râs amândoi din tot sufletul, îmi plăcea cum râdea, pe o voce joasă și melodioasă, parcă ar fi vorbit de sub apă.

După aceea, când am ieșit în strada pustie inundată de soarele fierbinte, am luat-o amândoi instinctiv, fără să ne fi vorbit dinainte, în direcție opusă față de hotel. Ea și-a scos jacheta și și-a aruncat-o peste umăr. Mă uitam la imaginile noastre reflectate în vitrinele goale prin fața cărora treceam, cu pancartele lor pe care scria *DE ÎNCHIRIAT*. Imagini negre, aproape fără niciun pic de culoare în ele, deși strada parcă ardea de atâta lumină. Aveam sentimentul că Drew Preston pe care o vedeam în dimineața asta era cea autentică, fără nicio prefăcătorie, neatinsă de niciuna din introspecțiile ei profund emotive datorate vinului, mi se arăta în toată strălucirea frumuseții ei, aproape că uitasem că o mai văzusem și altfel și probabil că și ea ar fi uitat dacă s-ar fi putut observa, în orice caz eram convins că o înțelegeam la fel

de bine în acest moment cum se înțelegea ea singură, ca pe cineva care reușește să rămână el însuși chiar și atunci când se află în stăpânirea altora. Treaba asta avea darul de a-i umili pe cei din bandă, motiv pentru care și erau atât de supărați, dar în realitate era mult mai primejdioasă de-atât, pentru că le dovedea vulnerabilitatea psihologică și cred că asta o și interesa la mine, faptul că în felul meu reușeam și eu același lucru.

Am mers mai multe străzi. Din când în când se uita la mine fără să scoată o vorbă. La un moment dat m-a luat de mână și ne-am continuat plimbarea așa, mână în mână. Nici nu apucasem bine să capăt încredere în bunul ei simț practic înnăscut și ea se găsea să mă ia de mână în toiul zilei, ca și cum ar fi fost iubita mea. Nu-mi cădea bine deloc, dar nici n-o puteam jigni trăgându-mi mâna. Am întors capul și m-am uitat înapoi să văd dacă nu ne urmărea nimeni.

— Mă tem că nu vă evaluați corect postura, am zis și am tușit ca să-mi dreg glasul.

— Postura? Ce postură?

— Păi, doar sunteți guvernanta mea.

— Așa mă gândeam și eu, dar se pare că-n timpul ăsta de fapt tu aveai grijă de mine.

— E-adevărat, dar cinstit vorbind deocamdată s-ar zice că vă descurțați foarte bine și singură, i-am spus și în aceeași clipă mi s-a și părut meschin din partea mea. Dar dacă ajungeți vreodată în încurcătură, o să mă țin de cuvânt, bineînțeles, am adăugat, încercând s-o mai dreg.

— Ce fel de-ncurcătură?

— Păi, de pildă, cine nu are drumu'-ăsta-n viață nu e bine să fi văzut sau să știe anumite lucruri, am zis. Unora nu le plac martorii. Nu le place să-i aibă cineva cu ceva la mână.

— Eu îi am cu ceva la mână, a zis ea parcă nepricepând unde băteam.

— O clipă, am zis eu. Pe de altă parte nimeni în afară de cei din bandă nu știe că știți, și deci stați oarecum mai bine decât dacă, să zicem, procurorul ar afla c-ați fost de față acolo, pe vas, și ar vrea să-i spuneți și lui ce s-a-ntâmplat exact. Atunci chiar c-ați fi în pericol.

— Vorbești ca și cum n-ai fi unul dintre ei, a zis ea gânditoare.

— Păi nici nu sunt, nu încă. Mă școlesc din mers, i-am explicat.

— Să știi că are o părere foarte bună despre tine, numai de bine te vorbește.

— Adică ce spune?

— Ei, că ești foarte deștept. Că se vede că ai coaie. Asta-i o

expresie care mie nu-mi place deloc. Ar putea spune la fel de bine că ești îndrăzneț, sau credincios, sau că nu te temi de nimic, ar putea spune că ești tenace. Te superi dacă te-ntreb câți ani ai?

— Șaisprezece, am zis eu anticipând puțin.

— Vai de mine, vai de mine, a oftat ea uitându-se la mine și lăsând ochii în jos. Apoi a tăcut câteva momente și și-a tras mâna dintr-a mea, ceea ce a fost pentru mine o mare ușurare, deși aș fi dat orice să mă ia la loc de mână. Într-un târziu a continuat: Presupun că trebuie să fi făcut tu ceva pentru ei din moment ce te-au acceptat și te-au ales dintre toți ceilalți.

— Care ceilalți?! Aici nu-i la admitere la Harvard, doamnă Preston. S-a-ntâmplat să le atrag atenția, atâta tot. M-am lipit de ei. Oamenii din banda asta își iau hotărârile din mers. Folosesc ce au la îndemână.

— Înțeleg.

— Și eu sunt aici ca și dumneavoastră.

— La început nu înțelegeam. Am crezut chiar că sunteți rude de vreun fel.

Am coborât dealul către râu și ne-am oprit la mijlocul podului, ne-am rezemat de balustradă și am rămas așa, privind în jos la apa care se rostogolea în ochiuri largi și parcă intenționat se spărgea de toate stâncile și toți bolovanii.

— Dacă eu îi am cu ceva la mână, a comentat ea într-un târziu, nu-i ai și tu?

— Dacă până la urmă nu mă acceptă, am zis eu, da, o să-i am și eu cu ceva la mână. Dacă dintr-un motiv sau altul mă resping. Da. Cine poate ști ce-o să facă dl. Schultz? am adăugat. Dacă el hotărăște că sunt o primejdie pentru ei, asta o să fiu.

S-a întors cu fața către mine. Părea tulburată, poate că pâlpâia o teamă în ochii ei atât de verzi și de limpezi, deși nu-mi dădeam bine seama în lumina aia care se reflecta în ei ca niște valuri de căldură. Poate că se temea pentru mine, nu știu, dar știu că n-aveam nevoie de așa ceva, mi se părea înjositor, dacă ea avea o asemenea încredere oarbă în predestinarea propriei ei vieți, îmi putea concede și mie același lucru. Asta a fost probabil momentul de cumpănă al legăturii noastre, când s-a văzut limpede ca bună ziua că țineam unul la celălalt, iar eu nu puteam suporta să mă considere în inferioritate, ca pe un miel printre lupi, nu, voiam să fiu pe picior de egalitate cu ea. Așa încât am luat-o ca și cum pentru ea însăși se temea.

— Acuma, nu cred că aveți efectiv de ce să vă temeți, am zis, cu o voce cât m-am priceput eu de tranșantă. Din câte înțeleg eu, dl. Schultz are toate motivele să vă considere demnă de încredere. Și

chiar dacă nu, cred că puteţi sta liniştită, o să facă tot ce poate ca să se convingă singur că de fapt sunteţi.

— Zău? De ce?

— De ce oare, Miss Lola, adică Miss Drew, adică doamnă Preston?! De ce oare?! am întrebat şi mi-am dat seama că probabil o jignisem şi mi-a părut rău.

Îi arătasem că şi eu eram bărbat, cu prejudecăţile brutale ale tuturor bărbatilor. M-am mutat doi paşi mai încolo pe podul de lemn, dar ea înţelesese ce voiam să spun şi a început să zâmbească, iar eu am început să râd, aşa încât s-a întins să mă apuce de mână şi când am încercat să mă trag înapoi a insistat:

— De ce, de ce, stai, spune-mi şi mie, spune-mi, ca o fetiţă care se milogea, trăgându-mă către ea.

Am ajuns faţă în faţă. Îi simţeam căldura pe obraz.

— Fiindcă aşa cum ştie toată lumea, afară de dumneavoastră, probabil, domnul Schultz este o cârpă în mâna blondelor.

— De unde ştie toată lumea treaba asta?

— Oricine vă poate spune, am zis eu. A scris şi-n ziare.

— Eu nu citesc ziarele, a şoptit ea.

Am înghiţit în sec.

— Da' cum puteţi şti tot ce-aveţi nevoie să ştiţi dacă nu citiţi ziarele?

— Ce-am nevoie să ştiu? a zis ea uitându-se fix în ochii mei.

— Mă rog, poate că dacă nu trăiţi din leafă n-aveţi nevoie să ştiţi nimic, am zis eu. Dar noi ăştia care-ncercăm să prindem o meserie trebuie să fim la curent cu ultimele noutăţi.

Îmi simţeam genunchii moi, copleşiţi, căldura mă cam ameţea – parcă m-aş fi dizolvat în ochii ei. O doream atât de mult încât dorinţa devenea difuză, ca un fel de durere care-mi invada tot corpul, ca o fierbinţeală care izvora din propriul meu sânge, o doream în buricele degetelor, în genunchi, în creier, în pomeţii obrazilor, în oscioarele picioarelor. Numai sula nu-mi dădea semne deocamdată. O doream în cerul gurii, de unde-ţi vin lacrimile, şi în gât, unde ţi se îneacă de obicei cuvintele.

— Uite, a zis ea, să te pun la curent cu ultimele noutăţi.

Şi m-a sărutat pe gură.

Duminică dimineaţa, toată lumea stătea pusă la patru ace în faţa Bisericii Sfântul Barnaba, până şi Lulu care purta un costum bleumarin la două rânduri de nasturi croit în aşa fel încât să ascundă cât mai bine umflătura pe care i-o făceau tocul de piele de umăr şi pistolul de sub braţul stâng. Era ultima săptămână a lunii august şi vremea se schimba

deja pe neobservate, parcă în fiecare zi era altfel lumina, pe coama dealului din dreptul ferestrei mele frunzele copacilor începuseră să pălească și ici-colo se vedeau pete gălbui, iar aici în fața bisericii bătea vântul de-a lungul străzii, dinspre râu, răsucind fustele femeilor din parohie care urcau treptele către intrare. Și mie costumul de vară mi se părea mai răcoros și tot stând acolo mi s-a răvășit pieptănătura făcută cu multă grijă și fixată bine cu o crustă de Vitalis.

Drew Preston își ținea cu mâna pălăria enormă de vară care-i acoperea ochii. Purta niște mănuși de dantelă albe și scurte, abia dacă-ajungeau până la încheieturi, o rochie clasică închisă la culoare, cu ciorapi cu dungi cuviincioase care-i vărgau gambele și pantofi negri decupați, fără toc, motiv pentru care aproape că nici nu se vedea dintre toți ceilalți. Dl. Schultz stătea lângă ea nervos, tot timpul își aranja garoafa prinsă discret la butonieră, la un moment dat și-a deschiat nasturii de la haina costumului gri cu dungi foarte subțiri ca să-și salte pantalonii, descoperind că nasturii de la vestă erau încheiați anapoda, așa încât i-a desfăcut aproape smulgându-i ca să și-i încheie la loc, și-a încheiat și haina și a început să-și scuture mânecile de cine-știe-ce scame imagine, ca să descopere că i se desfăcuse un șiret, dar când a dat să se aplece dl. Berman l-a bătut pe umăr și i-a făcut semn către o mașină care tocmai dăduse colțul și trăsesese puțin mai încolo, lăsând motorul în funcțiune. A venit, a zis dl. Schultz și în clipa următoare a apărut o altă mașină, închisă, care a trecut prin fața noastră și a oprit la capătul trotuarului, apoi o a treia, care mergea foarte încet și a oprit în fața noastră, un Chrysler negru cu roțile pe jumătate acoperite de caroserie, bănuiesc că era vreo comandă specială pentru că eu unul nu mai văzusem niciodată asemenea model. Dl. Schultz a făcut un pas înainte iar noi ceilalți ne-am aliniat în spatele lui. Din mașină au coborât doi inși care nu zâmbeau câtuși de puțin și care și-au plimbat ochii peste noi cum numai polițiștii și mafioții știu să se uite la oameni, evaluându-i dintr-o singură privire seacă dar precisă, au dat scurt din cap către dl. Schultz, către Lulu și Irving, apoi unul dintre ei a urcat scările și a băgat capul pe ușa bisericii, iar celălalt a rămas să privească în susul și în josul străzii cu mâna pe portiera din spate a mașinii până când cel de sus de pe scări a dat iarăși scurt din cap și numai atunci a deschis-o și a făcut loc să coboare unui bărbat scund, slab și spilcuit pe care dl. Schultz, după ce așteptase răbdător, umil chiar, l-a îmbrățișat din toată inima și era cineva al cărui nume nici măcar acum și aici, după atâția ani, nu-l voi pomeni, în orice caz era cineva pe care l-am recunoscut imediat din pozele apărute în *Mirror*, am recunoscut cicatricea de sub bărbie, pleoapa căzută, părul ondulat

și în momentul în care l-am zărit m-am tras instinctiv în spatele cuiva care era lângă mine, numai să nu stau în raza lui vizuală. Era palid la față, livid, de-o culoare ca de levănțică, mai scund și mai slab decât mi-l închipuisem eu, și purta un costum gri-perle cu un singur rând de nasturi, impecabil croit. După ce a dat mâna politicoasă cu Abbadabba Berman, cu Lulu, cu Mickey, l-a îmbrățișat cu căldură pe Irving, a făcut cunoștință cu Drew Preston zicând cu o voce foarte joasă că era încântat, apoi a înălțat ochii către cer și i-a spus d-lui Schultz: Ce zi minunată, Olandezule! Presupun că te-așteaptă deja // *Papa*, la care toată lumea a râs, mai ales dl. Schultz care era mai mult decât fericit, mai mult decât onorat că o persoană atât de sus-pusă fusese de acord să vină tocmai de la New York ca să mărturisească pentru el ca naș și să-l conducă oficial la preot pentru a fi primit la sânul Sfintei Biserici.

Așa funcționează treburile astea, un catolic de vază trebuie să depună mărturie, adică un fel de garanție de caracter, și eu mă așteptasem să fie cineva din interiorul bandei, de pildă John Cooney, sau chiar Mickey dacă altcineva n-ar fi fost potrivit, crezând că banda își era ei însăși suficientă și că indiferent de ce avea nevoie întotdeauna se descurca din resurse proprii, așa încât nu vedeam niciun motiv să fi procedat altfel în situația dată. Dar uitându-mă la Lulu Rosenkrantz care stătea chiar în spatele d-lui Schultz și radia tot de mulțumire, mi-am dat seama că pentru toată banda era un moment de certitudine, că lucrurile se așezau în sfârșit pe făgașul lor, se temuseră de convertirea asta așa cum se temuseră și la apariția fetei, ca Olandezul să n-o fi luat razna și să umble ca bezmeticul în toate direcțiile, dar iată că-i surprinsese din nou, bineînțeles că era de așteptat să vrea să aibă naș pe cel mai dintre cei mai, nu numai ca să nu existe niciun impediment, ci și ca onoare politică, pentru că însemna un fel de recunoaștere. Mie mi se părea un fel de plecăciune din partea lui, și poate că și era, dar în același timp era și o confirmare venită din partea unui aristocrat, și eu mă simțeam mulțumit și m-am gândit că probabil la asta se referise dl. Berman când îmi spusese că o să vină o vreme pentru toată lumea să citească numerele – în direcția asta bătea acest întreg ritual de prietenie. Era, ca să zic așa, un fel de *imprimatur*⁽¹⁷⁾ – acolo, în umbra impozantă a bisericii, buna credință se alinia în dimineața aceea sub forma unei procesiuni, poate prima reprezentație a unei noi ere care se năștea, și când toți ceilalți crezuseră că i se năzărise de religie el de fapt tot la lumea interlopă se gândea, pentru că dacă stăm să le judecăm bine pe toate fusese o mișcare vicleană din partea d-lui Schultz – deși probabil că dl. Berman avusese și el contribuția lui – de a trage asemenea foloase din pornirile lui oarbe, un om la fel de puțin

complicat pe cât de superstițios care-și petrecuse șederea prelungită la țară învățând să călărească de la o aristocrată care dovedea aceeași adaptabilitate de trei sute șaizeci de grade oricum și oricând.

În dimineața asta îmi doream mai mult decât orice pe lume să cred în capacitățile d-lui Schultz. Îmi doream ordine în domnia lui, voiam să se așeze toate la locul lor, ceea ce conducea el era o tiranie lucrativă și-mi doream s-o conducă bine, fără suișuri și coborâșuri. Nu voiam să-l văd greșind așa cum nu voiam să ratez armonia vieții de bandă, dacă în cazul lui o viziune deformată puneă în primejdie ordinea lucrurilor, în cazul meu același lucru era valabil pentru păcatul de moarte al gândirii, pentru nebunia uzurpării care mă rodea de la rădăcină. Stând acolo, în fața bisericii, m-am supus singur unui control mental, încercând să descopăr slăbiciunile, revelațiile inconștiente, erorile de comportament, scăpările în materie de circumspecție, dar n-am reușit să descopăr nimic de acest fel. Mintea mea scormonitoare nu a găsit nimic altceva decât calmul, decât pacea inocenței.

În acel moment clopotele bisericii Sfântul Barnaba au început să bată ca o confirmare a speranțelor mele. Mi s-a umplut sufletul și am simțit cum mă inundă o teribilă satisfacție. Deși de felul meu detest orgile din biserici, întotdeauna mi-au plăcut clopotele care-și revarsă sunetul peste străzi și care niciodată nu prea sunt în tonul corect dar poate tocmai de aceea îmi sugerează o muzică străveche, au acel *ding-dong* îndrăzneț și voios care pe mine mă duce cu gândul la convocarea țăranilor pentru câte o ceremonie primitivă oarecare, de pildă pentru câte o future colectivă în căpițele de fân. Adevărul este că nu multe emoții durează, dar autosatisfacția este una dintre ele, și cum stăteam eu acolo și-mi vibrau urechile mi-am trecut în revistă poziția în general și am ajuns la concluzia că am de ce să fiu mulțumit, pentru că se îmbunătățise acum la sfârșitul verii față de cum fusese la începutul ei, eram mai bine înfipt în bandă și parcă îmi câștigasem și din partea celorlalți un anume respect sau, dacă nu respect, măcar acceptare. Aveam un fel al meu de a mă descurca printre adulți, știam cu cine să vorbesc, cu cine s-o fac pe deșteptul, în fața cui să tac și aproape că mă miram și eu de cât de ușor îmi venea, fără să fi știut dinainte ce făceam dar nimerind-o la fix de cele mai multe ori. Știam și să studiez Biblia și să trag cu pistolul. Orice îmi ceruseră să fac făcusem. Mai mult decât atât, învățasem de-acuma să discern geniul nearticulat al d-lui Schultz și să-i dau glas, cu alte cuvinte să-i evit furiile. Abbadabba Berman avea o capacitate curioasă de percepție, mă luase prin surprindere când cu Automaticul meu, recurgând la aceeași gândire anticipativă care-l ajutase să afle exact unde locuiam trimițând un

polițist de la circumscripția din Bronx să mă convoace. Dar nu mă mai lăsa cu gura căscată. Și pe urmă, era atât de limpede că se dedicase educației mele încât n-aș fi putut, nu?, să ajung până aici dacă el ar fi știut totul despre mine și ar fi fost în stare să-mi citească gândurile în orice moment, fie că eram treaz, fie că dormeam, știind exact ce posibilități moștenite se ascundeau acolo, alături de soarta mea. Și presupunând că mi-ar fi cunoscut până și temerile cele mai intime, dacă eu tot acolo mă aflam și nu numai că mă aflam acolo, dar creșteam și răspundeam speranțelor lui, înseamnă că avea el scopurile lui cu mine și atunci secretul meu oricum tot bun era. De fapt, nu credeam să fi știut, credeam că ajunsesem să i-o iau înainte în cunoștințele cele mai importante și că în ultimă instanță imperfecțiunea lui avea să se traducă în a ști tot, mai puțin un fapt crucial.

Aveam deci impresia că lucrurile nu puteau merge mai bine decât în momentul acela, mă simțeam în al nouălea cer fie și numai datorită companiei în care mă aflam, parcă se spulberaseră orice limite ale înălțimilor la care puteam ajunge, avea dreptate Drew, mare drăcușor mai eram, mă uitam la musafirul strălucit care urca treptele și intra în biserică alături de dl. Schultz și-mi părea rău că nu se gândise nimeni să mă prezinte și pe mine, sau măcar să mă fi observat el, chiar dacă eu singur făcusem tot posibilul să nu, dar asta nu însemna că rămăsesem pe dinafară – știam foarte bine că în zăpăceala momentelor istorice se uită uneori amabilitățile, doar iată, stăteam chiar în spatele acelor oameni mari și mă uitam la tunsorile lor, creșteam și eu alături de acești celebri gangsteri după care tânjisem atâta, mă simțeam generos și dispus să acord oricui circumstanțe atenuante pentru orice dubiu, chiar dacă rămăsesem la coada cozii, dacă nu mai aveam loc să urc și eu treptele, cel din urmă în firul procesiunii care se opriese la intrarea în biserică așteptând să se termine slujba duminicală, până când părintele Montaine a coborât de la altar ca să-l întâmpine pe dl. Schultz și să-l invite să treacă pragul bisericii, ca simbol al trecerii sale la catholicism.

Nimeni nu se așteptase însă ca slujba să dureze atât de mult. Abbadabba Berman a coborât înapoi pe trotuar ca să tragă un fum, eu i-am aprins un chibrit în pumn fiindcă bătea vântul din ce în ce mai tare, pe urmă a ieșit și Irving, s-a apropiat de noi și ne-am rezemat toți trei de Chrysler-ul luxos și aerodinamic al musafirului, parcat chiar în față, ignorând celelalte mașini parcate la capătul trotuarului, și am rămas așa, uitându-ne la fațada Sfântului Barnaba, cu pereții din scânduri și clopotnița din șindrilă. Clopotele au tăcut, deși tot au mai scos câteva *bang-uri*, din ce în ce mai slabe, ca niște bombăneli, și în locul lor a

ajuns până la noi un alt sunet, vag, de undeva din interiorul bisericii, și anume orga. Atunci l-am auzit pe Irving pentru prima și ultima oară spunând ceva ce-ar fi putut trece drept o critică la adresa lui Schultz Olandezul.

— Bineînțeles, a zis el, ca și cum ar fi continuat o conversație oarecare, Olandezul greșește într-o privință, habar n-are de ce se roagă evreii bătrâni în felul ăla. Poate dac-ar ști n-ar mai vorbi așa. Tu știi, băiete, ce vrea să-nsemne treaba aia?

— Nu sunt deloc tare la religie, i-am răspuns eu.

— Nici eu nu-s cine-știe-ce credincios, a zis Irving, dar faptul că dau din cap și se apleacă și nu stau locului o clipă are o explicație foarte logică. Așa fac lumânările și bătrânii, când se roagă-n sinagogă, sunt ca niște flăcări de lumânări care se leagănă înainte și înapoi și se apleacă-n dreapta și-n stânga, fiecare dintre ei se agită ca o flăcăruie de lumânare, ca flăcăruia sufletului care bineînțeles că este oricând în primejdie de-a se stinge. Despre asta-i vorba, a încheiat Irving.

— Interesantă treabă, Irving, a zis dl. Berman.

— Da' Olandezul nu știe asta. O ține una și bună, că-l enervează, a comentat Irving pe tonul lui calm.

Dl. Berman își ținea cotul în sus, în așa fel încât țigara îi venea după ureche, poziția lui favorită pentru reflecție.

— În schimb când zice că la creștini totul se face la unison, are dreptate. Au o autoritate centrală. Cântă la un loc, recită, se așază, se ridică în picioare, îngenunchează, le fac toate astea în mod ordonat, totul este ținut sub control. Aici are dreptate, a repetat dl. Berman.

Când în sfârșit a dat Dumnezeu să înceapă, m-am trezit într-o strană chiar în față, așezat lângă Drew Preston, adică exact acolo unde îmi doream să fiu. Mi-am repetat în minte că totul era în regulă, că nu se întâmplase nimic altceva decât că mă acceptase pe tărâmul misterios și secret al capriciilor ei. Atâta tot. Nu mă băga deloc în seamă, ceea ce-mi convenea și mi se părea chinuitor în același timp. Întorceam mecanic paginile cărții de rugăciuni. Văzându-i fața sub pălărie acolo în biserică, luminată de culorile palide care se filtrau prin vitralii, simțeam că mi se potrivea foarte bine și că mă înnobila rolul de protector al ei. Dar voiam atât de tare s-o fut încât abia mă mai puteam abține. Nu eram sigur că aș fi reușit să supraviețuiesc acelei slujbe. Dacă la dl. Schultz asta se chema variantă scurtă, mă întrebam cum era varianta lungă și de fapt acum înțelegeam pentru prima oară adevăratul sens al cuvântului *etern*.

Din toată slujba aia care a durat atât de mult că parcă eu aș fi fost

răstignit, mi-aduc aminte doar de câteva lucruri. Unul ar fi că dl. Schultz a trecut prin toată, a fost chemat, botezat, confirmat și s-a împărtășit din Sfânta Cuminecătură cu șiretul desfăcut la pantof. Altul, că atunci când părintele Montaine l-a îndemnat pe onorabilul său naș care stătea chiar în spatele lui, să-i pună mâna pe umăr, dl. Schultz aproape c-a sărit în sus. Poate că mi-au rămas în minte aceste curiozități pentru că restul era aproape numai în latinește și eram atent doar atunci când se întâmpla câte ceva. Cred că părintele Montaine este singurul om de pe lumea asta care și-a putut permite să toarne apă dintr-o cană în capul lui Schultz Olandezul, și nu o dată, de trei ori, fără să pățească nimic. Mie unul mi s-a părut că a făcut treaba asta într-un mod energic, plin de entuziasm liturgic, pentru că de fiecare dată apa a improșcat din capul d-lui Schultz, ochii i s-au înroșit, s-a încruntat și a încercat să-și netezească părul la loc pe spate cât mai discret cu putință.

Dar ceea ce-mi amintesc cel mai bine din dimineața cu pricina este faptul că lângă mine stătea Drew Preston, enigmatică și frumoasă de-ți lua ochii, și că mi se părea cu atât mai nevinovată cu cât eu aveam gânduri mai diabolice în legătură cu ea. Parcă sorbea muzica de care se umpluse biserica, parcă devenise și ea o sfântă emailată, precum călugărițele sanctificate care ne priveau de sus din nișele pereților. Așa cum se învârtea lumea mea acum, ca o minge însuflețită cu care jongla bunul Dumnezeu, faptul că ea refuza să mă bage în seamă însemna în străfundurile sufletului meu o confirmare a micii noastre conspirații. Mi-am dat seama că nu mă mai puteam minți de unul singur că n-aș fi adorat-o, dar că nici nu m-aș fi condamnat să mă las călcat în picioare de ea, în momentul în care, deși orga bubuia din plin și întreaga adunare cânta pătrunsă de sfințenie, ea și-a dus degetele înmănușate la gură și a căscat.

CINCISPREZECE

PROCESUL APROAPE CĂ BĂTEA LA UȘĂ. Am lăsat baltă exercițiile de tir cu pistolul ca să fac diverse comisioane pentru Dixie Davis, instalat și el de-acum la etajul șase. Într-o dimineață a trebuit să duc o scrisoare de-a lui unui grefier de la tribunal și după ce am dus-o m-am oprit în fața sălilor de judecată și m-am uitat înăuntru prin ferestrele rotunde ale ușilor. Niciuna dintre săli nu era ocupată. Cum nu mi-a spus nimeni să nu, am intrat la Completul Unu și m-am așezat jos. Era o încăpere deschisă, neîncorsetată, spre deosebire de o secție de poliție, de pildă, avea pereții placați cu lemn, ferestre înalte basculate ca să intre niște aer și globuri mari de lumină agățate cu lanțuri de tavan. Toată mobila era la locul ei, pentru judecător, jurați, acuzare, apărare și public, într-o desăvârșită liniște. Se auzea cum ticăia ceasul de pe perete, din spatele fotoliului de președinte. Sala de judecată stătea și aștepta – impresia asta mi-a făcut-o. Da, și că dincolo de așteptare era o infinită răbdare. Așa am înțeles că legea avea o utilitate profetică.

Brusc m-am trezit asaltat de un sentiment de vinovăție. Mi l-am închipuit pe dl. Schultz dus de acolo încadrat de gardieni în timp ce noi, restul bandei, ne uitam și nu făceam nimic. Mi l-am închipuit dus de acolo într-un acces de furie oarbă, ultima mea imagine despre el fiind un mozaic, datorită ochiurilor în formă de romb ale rețelei de plasă de la geamurile dubei. Foarte amar gust mi-a lăsat.

Trebuie să spun aici un lucru despre Schultz Olandezul, și anume că oriunde se afla își genera singur trădările, le crea în continuu ca pe niște anotimpuri ale vieții lui, însăși firea lui producea trădători, fiecare în alt fel, sub altă formă și la altă dimensiune, dar cu toții având trăsăturile comune ale trădării, ceea ce-l făcea pe el să vină după noi ca să ne omoare. Și nu pot spune că n-aș fi știut, nu pot pretinde că n-aș fi știut. În fiecare seară coboram cu liftul la masa familiei Schultz și stăteam acolo chinuit de dragoste sau de frică, nici eu nu le mai deosebeam.

Cu câteva seri înaintea procesului a apărut un alt individ pe nume Julie Martin pe care toată banda îl cunoștea, mai puțin eu. Era un tip voinic căruia i se bălăbăneau fălcile când vorbea, mai înalt decât dl. Schultz sau Dixie Davis, dar umbla sprijinindu-se în baston și cu unul dintre picioare încălțat cu un papuc. Avea ochii foarte mici și de culoare incertă, era nebărbierit, morocănos, cu o voce încă și mai profundă decât a Olandezului și arăta absolut neîngrijit, cu peri negri care i se

învățătuceau la ceafă, cu unghiile înnegrite la mâini, ca și cum și-ar fi câștigat viața reparând automobile.

Drew Preston s-a scuzat de la masă aproape imediat, iar eu am răsuflat ușurat. Grăsanul ăla venise precis să tulbure apele. Dl. Schultz îl trata cu un respect sardonice și i se adresa spunându-i „domnule președinte”. N-am înțeles de ce până nu mi-am adus aminte de afacerea d-lui Schultz cu extorcarea de bani de la restaurantele din Manhattan, așa-numita Asociație Municipală a Proprietarilor de Restaurante și Braserii. Julie Martin trebuie să fi fost cel care conducea treaba aia, acolo era președinte, și cum majoritatea restaurantelor elegante din zona centrală a orașului intraseră în asociația asta, inclusiv Lindy’s și Rampa de alamă, taverna lui Steuben și chiar și a lui Jack Dempsey, înseamnă că era grangur mare în oraș. Sunt convins că nu el arunca bomba cu gaze asfixiante pe fereastră atunci când proprietarul se lăsa greu să intre în asociație, așa că nu înțeleg de ce avea unghiile murdare, de ce nu se tunde ca lumea și în general de ce nu dădea și el impresia reconfortantă a succesului în afaceri gangsterești.

Lăsând la o parte bomba cu gaze, extorcarea de bani de la restaurante era o afacere invizibilă, încă și mai invizibilă decât pariurile și aproape la fel de profitabilă. Lumea intra în barurile de lux de pe Broadway, bătrânii stăteau în câte o braserie cu ceașca de cafea în față sau treceau cu tava pe la galantarul fierbinte unde ieșeau întruna aburi din tocanele de morcovi sau conopidă și în timpul ăsta afacerea mergea înainte unsă și invizibilă, sub forma conversației discrete între niște oameni cărora nici măcar o singură dată când intrau în câte un restaurant nu le era foame.

Dl. Schultz îi povestea despre ziua în care fusese primit la sânul Bisericii Catolice și se lăuda cu numele persoanei care-l recomandase. Julie Martin nu părea cine-știe-ce impresionat și fiind un om din topor se purta ca și cum avea alte lucruri mai importante de făcut în altă parte. Își turna din sticla de whisky nelipsită de pe masă în ultimele seri câte un pahar întreg și-l dădea pe gât ca pe apă. La un moment dat și-a scăpat furculița pe jos și a strigat alo, fato! la chelnerița care tocmai trecea cu tava plină de farfurii murdare, de era, săraca, să le răstoarne pe toate. D-lui Schultz îi plăcea fata, era genul pe care niciun bacșiș, oricât de generos, și nicio conversație pe care i-ar fi făcut-o el nu o convingea că viața ei nu atârna de-un fir de păr la fiecare cină. Ambiția lui, după cum îmi spusese, era s-o ademenească la New York, ca să lucreze la Clubul Ambasador, dar mie îmi venea să râd când mă gândeam la sentimentul ei de teroare în fața lui.

— Să-ți fie rușine, domnule președinte, a zis el. Vezi că aici n-ai venit

să-ți primești porția de la vreun asociat, ești la țară, ai grijă cu manierele.

— Da, da, sunt la țară, a zis matahala cu vocea lui de bas, după care a slobozit o râgâială impresionantă. Știam și eu băieți care se pricepeau la așa ceva, eu unul nu exersasem niciodată, era o armă a mitocanilor și presupunea aptitudini similare la capătul celălalt al tubului digestiv. Și-abia aștept să scap odată de masa asta nenorocită și tu să te hotărăști să-mi spui ce era atât de important de m-ai pus să vin până la mama dracului, ca să pot s-o bag în pizda mă-sii de țară și să plec înapoi.

Dixie Davis i-a aruncat d-lui Schultz o privire îngrozită.

— Julie este ca toți new-yorkezii adevărați, a zis el cu zâmbetul lui obișnuit de aguridă, cum ies din Manhattan cum o iau razna.

— Ai gura cam mare, domnule președinte, a zis dl. Schultz uitându-se la celălalt peste buza paharului de vin.

Eu n-am mai așteptat desertul, deși aveam ștrudel cu mere, ci m-am dus în camera mea, am încuiat ușa și am dat drumul la radio. Mai târziu i-am auzit coborând din lift și intrând în apartamentul d-lui Schultz. Câteva clipe i-am auzit vorbind cu toții în același timp, ca un fel de cântec polifonic pe mai multe voci. Pe urmă s-a trântit ușa. Cum eram într-o stare de spirit ciudată, mi-a fulgerat prin minte o idee, foarte logică la prima vedere, și anume că într-un fel sau altul eu provocasem cearta, că mica mea călcare secretă pe-alături declanșase furia metafizică a Olandezului care numai printr-o întâmplare de moment luase în vizor pe cine nu trebuia, și încă pe un membru important al bandei, la fel de important ca și Bo Weinberg. Nu-i vorba că mi-ar fi fost simpatic mitocanul ăla cât o namilă care avea ceva la un picior. Habar n-aveam de ce se certau, atâta doar, auzeam că nu era de glumă, că strigau unii la alții suficient de tare cât să ajungă până la mine atunci când mă strecuram pe coridor și ascultam la ușă, chiar dacă nu distingeam cuvintele. Schimbul de zbierăte mă îngrozea pentru că era atât de aproape, ca atunci când bubuie tare și brusc în timpul câte unei furtuni cu fulgere care vine peste tine, mă tot frecam de colo-colo între cameră și coridor ca să verific dacă ușa camerei lui Drew era închisă, să mă asigur că nici ea nu avea nimic de-a face cu toată povestea și ori de câte ori paraziții de la radio pocneau mai mult decât de obicei mi se părea că auzisem o împușcătură și țâșneam iarăși pe ușă.

Toată vânzoleala asta a durat mai bine de-o oră, cred că se făcuse deja ora unsprezece când am auzit pe bune împușcătura, când auzi așa ceva nu te mai întrebi ce-ar putea fi, concluzia e definitivă, ecoul ei

se rostogolește prin canalele urechii, iar când se stinge în locul lui nu mai rămâne decât liniștea de după eliminarea bruscă din univers a unei vieți, așa încât eu, știind sigur despre ce era vorba și tremurând tot de ce știam, m-am așezat pe marginea patului, paralizat, nici măcar n-am fost în stare să mă duc să încui ușa. Am rămas așa acolo, ținându-mi Automaticul încărcat în poală, sub o pernă.

Ce fusese în capul meu de venisem cu oamenii ăștia într-un hotel oarecare din fundul țării ca să mă amestec în afacerile lor de fiare, ce înțelegeam eu din ele, ce habar aveam?! Până acum câteva luni nu știam nimic despre ei. Am încercat să mă conving că s-ar fi descurcat foarte bine și fără mine. Dar era deja prea târziu și ei erau atât de ciudați, erau toți atât de ciudați. Toate răbufnirile lor se iscau dintr-un singur motiv, pentru că se vedea clar că se înțelegeau unul cu celălalt și-și răspundeau pe aceeași lungime de undă bine definită, dar mie îmi tot scăpa, nu ajunsesem încă să-l cunosc, adevăratul motiv.

N-aș putea spune cât timp a trecut până când ușa s-a deschis brusc și a apărut Lulu care mi-a făcut semn să vin. Mi-am lăsat pistolul și am alergat după el pe coridor până la apartamentul d-lui Schultz. Mobilele erau deranjate, câteva scaune răsturnate, iar Julie Martin zăcea cât era de mare peste măsuța de cafea din salon, nu murise încă, doar gâfâia căzut pe burtă, cu capul răsucit într-o parte, cu un prosop de-al hotelului făcut pernă sub obraz și cu altul învelindu-i ceafa ca să tragă sângele și amândouă prosoapele se înroșeau văzând cu ochii pe măsură ce el gâfâia, deja îi ieșea sânge pe gură și pe nas, iar cu mâinile care-i atârnavă pe lângă masă încerca să se apuce de ceva și așa cum se prăbușise, în genunchi în fața măsuței, se împingea înapoi, împingea cu vârfurile picioarelor, dintre care unul era încălțat și celălalt nu, în podea, ca și cum ar fi încercat să se ridice, crezând că mai avea scăpare, ca un pește pe uscat, ai fi zis că înota bras cu încetinitorul, când de fapt tot ce reușea era să-și salte spinarea lată care-l trăgea la loc sub propria ei greutate, în timp ce Irving tot schimba prosoapele și aducea altele de la baie ca să pună și lângă măsuță unde se lățea balta de sânge. Dl. Schultz, care stătea în picioare și se uita la toată scena, la trupul ăla enorm de broască țestoasă dând din mâini, cu ochii deja sticloși, ca ai ființelor de sub mări, mi-a spus liniștit, pe tonul cel mai calm cu putință:

— Băiete, tu ai vederea mai bună, noi nu reușim niciunul să dibuim tubul, vrei te rog să fii atât de amabil să mi-l găsești?

M-am învățit puțin pe jos în patru labe și până la urmă l-am găsit sub canapea, nici nu se răcise încă, tubul de alamă de la cartușul calibru treizeci și opt, când i l-am dat. Își vârâse pistolul sub curea, se

vedea pentru că avea haina descheiată, și-și lărgise cravata de la gât dar chiar și așa reușea să creeze o impresie de calm și ordine în tot balamucul ăla de sânge și moarte neterminată, era liniștit și gânditor și mi-a mulțumit politicos pentru tub, băgându-l în buzunarul de la pantaloni.

Dixie Davis se prăbușise pe un scaun într-un colț și se ținea îmbrățișat strâns cu amândouă brațele, mormăind de parcă el ar fi fost cel împușcat. La un moment dat s-a auzit o bătaie ușoară în ușă și Lulu s-a dus să deschidă. Era dl. Berman. Dixie Davis a țâșnit în picioare și a exclamat:

— Otto! Uite ce-a făcut, uită-te ce mi-a făcut!

Dl. Schultz și dl. Berman s-au uitat unul în ochii celuilalt.

— Uite ce e, Dick, i-a spus dl. Schultz avocatului, îmi pare foarte, foarte rău.

— Să mă facă să asist la așa ceva! a bălăjit Dixie Davis frângându-și mâinile, palid și tremurând tot.

— Îmi pare rău, maestre, a repetat dl. Schultz, dar nenorocitul ăsta mi-a furat cincizeci de mii de dolari.

— Mie, unui membru al baroului! a exclamat Dixie Davis către dl. Berman care rămăsese privind ținută la trupul lăbărțat, cum încă mai agoniza repetând aceleași mișcări inutile. Și face treaba asta aici, în fața mea?! Scoate pistolul în plină discuție și împușcă omu'-n gură?

— Liniștește-te, maestre, i-a spus dl. Berman, liniștește-te. N-a auzit nimeni nimic. Toată lumea doarme. Aici la Onondaga oamenii se culcă devreme. O să ne ocupăm noi de tot ce trebuie. Tu n-ai altceva de făcut decât să te duci acum la tine-n cameră, să tragi ușa după tine și să uiți tot ce s-a-ntâmplat.

— Dar ne-a văzut lumea-mpreună la masă!

— A plecat imediat după, a zis dl. Berman uitându-se întruna la muribund. S-a dus acasă. L-a dus Mickey cu mașina. Mickey nu se-ntoarce până mâine. La asta o s-avem martori.

Dl. Berman s-a dus la una dintre ferestre, s-a uitat afară pe după perdea și a tras în jos transperantele. Pe urmă s-a dus la cealaltă fereastră și a făcut același lucru.

— Arthur, a insistat Dixie Davis, tu îți dai seama că peste câteva ceasuri or să vină judecătorii federali de la New York și la hotelul ăsta or să tragă? Tu-ți dai seama că peste două zile-ți începe procesul? Poimâine!

Dl. Schultz și-a turnat o băutură din sticla de pe noptieră.

— Băiete, mi-a spus mie, ia-l pe domnul Davis și du-l în camera lui. Bagă-l în pat. Dă-i un pahar de lapte cald, ceva.

Camera lui Dixie Davis era la celălalt capăt al coridorului, lângă fereastră, și a trebuit să-l ajut efectiv să meargă, atât de tare tremura, a trebuit să-l susțin de braț ca pe un bătrân care nu se mai poate ține singur pe picioare. Se albise tot de groază și bălmăjea întruna: Doamne, Dumnezeu! Doamne, Dumnezeu! Freza întoarsă în sus i se prăbușise pe frunte, era lac de transpirație și mirosea urât a ceapă. L-am așezat în fotoliul de lângă pat. Pe masa de lucru din cameră erau teancuri-teancuri de dosare cu acte juridice. Văzându-le, a început să-și roadă unghiile. Eu, care-s membru al baroului statului New York, își șoptea în barbă, eu, om al legii. În fața mea! În fața ochilor mei!

Până la urmă, poate că dl. Berman avea dreptate, nu se auzea nici păs de nicăieri din hotel, cum ar fi trebuit dacă împușcătura ar fi răsunat și mai jos de etajul nostru. M-am uitat pe fereastra de la capătul coridorului, dar strada era pustie, felinarele luminau o liniște desăvârșită. La un moment s-a deschis o ușă, m-am întors și am văzut-o pe Drew Preston care ieșise pe coridor în cămașa de noapte albă de mătase, desculță, luminată din spate de lampa din cameră și acum se scărpină în cap zâmbind ca un copil prost, iar eu – ce rost are să mai spun cum mi-au luat-o razna brusc sentimentele – am împins-o înapoi în cameră, am închis ușa bine, i-am șoptit pe un ton hotărât să tacă din gură și să se culce la loc și am condus-o în dormitor. Așa desculță era de-aceeași înălțime cu mine.

— Da' ce s-a-ntâmplat? S-a-ntâmplat ceva? a întrebat ea cu vocea găjăită și toropită de somn.

I-am spus că nu, nu, nimic, nu cumva să-l întrebe ceva pe dl. Schultz dimineața, să se culce și-atât, să se culce, și mi-am subliniat îndemnul sărutând-o pe buzele lipite de somn, am așezat-o în pat mirosindu-i parfumul minunat care se adunase în cearșafuri și în pernă de parcă ar fi fost pajiștile pe care le colindasem împreună, când s-a întins i-am trecut cu mâna peste sânii mici și rotunzi iar ea a zâmbit savurând clipa așa cum își savura toate clipele și pe urmă am ieșit pe ușă și am închis-o cu grijă exact în momentul în care la celălalt capăt al coridorului s-a deschis ușa liftului.

Era Mickey care a coborât cu spatele, trăgând după el un cărucior greu din țevi de metal acoperite cu scânduri de lemn și încercând să-l manevreze cât mai în liniște cu putință. Eu m-am gândit la liftier și m-am tras repede după draperiile ferestrei, dar Mickey adusese căruciorul de unul singur și după ce a reușit să-l orienteze în lungul coridorului a stins lumina în lift și a închis ușa de alamă, dar nu complet.

Iată că banda era în elementul ei, și adevărul este că bandiții se mișcă repede și eficient atunci când au de-a face cu o moarte violentă,

ceea ce omul obișnuit nu poate – dovadă, chiar și eu, deși-mi făcusem ucenicia, tot mă simțeam gătit de groază și-mi zburau mințile aiurea de nu eram în stare să îndeplinesc ordinele, să gândesc și să mă mișc în mod constructiv ca răspuns la starea de urgență. Nu știu ce-i făcuseră cadavrului ca să nu mai miște, dar acum zăcea mort de-a binelea pe măsuța de cafea și Irving întindea pe cărucior straturi-straturi de cotidiane new-yorkeze și de *Semnalul din Onondaga*, pe urmă cineva a zis *un'-doi-trei* și cu toții au răsturnat cadavrul enorm al lui Julie Martin de pe măsuța de cafea peste ziare, fiindcă moartea înseamnă mizerie, înseamnă gunoi, și chiar așa o și tratau, Lulu strâmba din nas iar Mickey își ținea capul întors într-o parte în timp ce manevrau grămada aia de hoit uman. Dl. Schultz stătea într-un fotoliu, cu brațele pe brațele fotoliului, ca Napoleon, nici măcar nu se obosea să se uite, deja se gândea la viitor, plănuia Dumnezeu-știe-ce, convins în geniul lui instinctiv că indiferent cât de bruscă și neașteptată fusese acea ieșire criminală își alesese bine momentul, motiv pentru care marii gangsteri nici nu puteau fi prinși altfel decât cu cifrele, cu borderourile, cu registrele de impozite, cu cele bancare și cu alte asemenea abstracțiuni amorale – omorurile rareori li se puteau pune în cârcă. Abbadabba Berman organiza ștergerea urmelor patrulând în sus și în jos cu mersul lui într-o parte, cu pălăria lăsată pe ceafă și cu țigara în colțul gurii. El a fost cel care s-a gândit să pună și bastonul lângă cadavru și tot el mi-a spus:

— Băiete, coboară-n hol și distrage-le atenția, să nu vadă săgeata de la lift.

Am luat-o pe scara de incendiu în jos coborând treptele câte trei deodată, etaj după etaj, sărind peste paliere, și am intrat în hol, unde liftierul moțăia pe scaun lângă un ghiveci cu o plantă cățărătoare, cu brațele încrucișate pe pieptul tunicii și cu bărbia proptită în piept. Recepționarul se prefăcea și el ocupat la biroul lui, sub căsuțele poștale. În rest holul era pustiu, ca și strada, de altfel. Am urmărit săgeata de la lift care după câteva minute a început să se rotească, a ajuns la cifra unu și a mers în continuare, adică până la subsol.

Afară, în spatele hotelului, aștepta mai mult ca sigur mașina și eram convins că fuseseră avute în vedere amănunte care mie nici măcar acum nu-mi treceau prin minte, ceea ce într-un fel mă liniștea, eu eram doar un accesoriu după faptă, și mai aveam și problemele mele celelalte. Când liftul a ajuns din nou în hol, Mickey a deschis ușa, a dus un deget la buze și le-a lăsat pe toate așa cum le găsisese, lumina aprinsă în lift, dar ușa pliantă de alamă închisă, apoi s-a strecurat cu spatele afară, către scara de incendiu, iar eu am mai așteptat un minut

și pe urmă am tușit sonor ca să-l trezesc pe liftier, un negru cu părul cărunt care m-a dus cu liftul la etajul șase și mi-a urat noapte bună. Aveam toate motivele să mă felicit pentru dovada de șiretenie și de sânge rece pe care o dădusem, dacă n-ar fi urmat ce a urmat. La dl. Schultz în apartament, Lulu rămăsese să pună mobilele înapoi la locul lor, iar dl. Berman a intrat cu o legătură de chei și cu un teanc de prosoape albe noi luate din dulapul femeilor de serviciu – mi se părea demn de admirație profesionalismul lor, deja crima parcă fusese comisă pe o tăbliță din aia de scris pentru copii, de pe care dispărea desenul când întorci pagina. Dl. Schultz, trezit din letargie într-un târziu, se ridicase și acum inspecta camera ca să se asigure că totul arăta la fel ca mai înainte, până i-au căzut ochii pe covor, lângă măsuța de cafea, unde mustea o pată întunecată, cu mai multe picături de jur împrejur, ca niște luni care dădeau ocol unei planete, sângele fostului președinte al Asociației Municipale a Proprietarilor de Restaurante și Braserii, și atunci a luat telefonul și a sunat la recepție, zicând:

— Da, domnul Schultz. S-a-ntâmplat un accident aici și-am avea nevoie de-un doctor. Da, cât de repede, mulțumesc.

M-am mirat și m-am cam neliniștit, căutând să înțeleg ceva ce numai bănuiam, ceva foarte enigmatic, care plutea în aer dar n-avea cum să fie de bine pentru mine. Toți ceilalți din cameră deveniseră ciudat de indiferenți. Dl. Schultz stătea și se uita pe fereastră și după câteva minute, când am auzit hurelul unui motor de mașină care se apropia pe stradă, s-a întors din nou cu fața spre cameră și mi-a spus să stau lângă măsuța de cafea. Dl. Berman se așezase și-și aprindea o altă țigară de la cea dinainte, iar Lulu s-a apropiat de mine cu aerul că voia să mă așeze și pe mine cum trebuia, ca și cum m-aș fi mutat de la locul meu, m-a potrivit și a rămas cu mâinile pe umerii mei și în momentul următor, când m-am luminat, deși cu o clipă mai târziu decât ar fi trebuit, mi s-a părut că a rânjit arătându-și un dinte de aur. Poate că până la urmă încetineala minții mele cu ocazia respectivă m-a salvat, pentru că Lulu m-a izbit brusc iar eu n-am avut ocazia de a lăsa să se vadă și altceva decât un spirit de totală loialitate și sacrificiu – nu s-ar fi cuvenit în această ierarhie umană să fi zis de ce eu? de ce eu? –, pentru că o durere înspăimântătoare mi-a luat piuitul, mi s-au tăiat genunchii și mi-a explodat în ochi o scânteie ca o stea uriașă, așa aflasem de la boxeri că se întâmplă, și atâta mai știu după aceea, că mă chircisem și că icneam năucit de lovitură, ținându-mi bietul nas cu amândouă mâinile, mândrețea mea, care deja îmi sângera șuvoi printre degete, pe covorul pătat dinainte, așa încât eu am fost cel care a contribuit cu ultimul detaliu la o strălucită reprezentatie a bandei

Schultz în materie de moarte aplicată, amestecându-mi sângele cu cel al răposatului gangster și lăsându-mă cuprins de furia nedreptății în timp ce doctorul nostru din oraș bătea energic în ușă.

Îmi aduc aminte și de efectul acelei izbituri în obraz asupra trecerii timpului, și anume că în momentul în care am încasat-o s-a și transformat într-o umilință de demult și mi-am dat seama că ura pe care a declanșat-o în mine era de fapt străvechea mea hotărâre de a le-o plăti cumva, de a-mi scoate și eu părleala – toate astea în spațiul unei clipe de durere anihilantă. Împușcătura, când o auzisem, mi se păruse că mi s-ar fi convenit mie de fapt, dar să-mi rupă acum nasul fusese un gest gratuit. Mă înfuriasem de-a binelea și mă simțeam profund înșelat, curajul mi-a revenit o dată cu mânia și mi s-au trezit din nou la viață toate poftele, mai îndreptățite și oarbe ca niciodată. Toată noaptea am ținut o pungă cu gheață pe obraz ca să nu mă desfigureze cumva umflătura și Drew Preston să nu mă mai găsească simpatic a doua zi. În zori m-am uitat în oglindă și nu era chiar atât de rău pe cât mă așteptasem eu, parcă eram mai pufos și mai albăstrui pe sub ochi, dar ar fi putut foarte bine să fie și de la o orgie și de la o bătaie zdravănă.

Am ieșit să-mi iau micul dejun ca de obicei și am constatat că mestecatul devenise deodată o activitate dureroasă fiindcă o buză o aveam cam umflată, dar mi-am jurat să mă comport la fel de sec și indiferent ca și toți ceilalți față de ceea ce se petrecuse în noaptea îngrozitoare dinainte. M-am străduit să-mi alung din minte imaginea mortului ăluia care tresărea și se zbătea. Când m-am întors, ușa de la biroul d-lui Berman fiind deschisă, am băgat și eu capul înăuntru, el a ridicat ochii, s-a uitat la mine și mi-a făcut semn să intru și să trag ușa după mine. Vorbea la telefon ținând receptorul proptit între umărul ridicat în sus și bărbie și parcurgea niște benzi de mașină de calculat cu persoana de la capătul celălalt al firului. Când a terminat, mi-a făcut semn spre un scaun de lângă birou și m-am așezat ca un client programat la consultație.

— Mutăm șandramaua, mi-a spus. Ne mutăm în seara asta. Numai domnul Schultz și avocații rămân cazați aici. Poimâine începe alegerea juriului și nu dă bine să fie văzuți și băieții pe-aici în timpul unui proces la care o să asiste toată presa.

— Vine și presa?!

— Da' tu ce crezi? O să fie mai rău decât dacă un roi de viespi s-ar dezlănțui asupra orașelului ăsta nenorocit, Onondaga. Or să colcăie peste tot.

— Și de la *Mirror*?

— Cum adică? Bineînțeles, de la toate ziarele. Ziariștii sunt ca viermii din pământ, n-au niciun fel de simț al onoarei, nici urmă de decență, iar de la lecția despre comportamentul etic au lipsit cu desăvârșire. Dacă ar fi fost vorba de un oarecare Arthur Flegenheimer crezi că l-ar fi băgat în seamă? În schimb Schultz Olandezul este un nume tocmai bun pentru pagina-ntâi.

Și dl. Berman a scuturat din cap și a făcut un gest de lehamite, și-a ridicat mâna și a lăsat-o să-i cadă înapoi în poală. Atât de deconcertat nu-l văzusem niciodată. Nu mai era spilcuit ca de obicei în dimineața asta, stătea în pantaloni de casă cu bretele și în cămașă, avea papuci în picioare și încă nu se bărbierise pe obrajii ascuțiți.

— Ce ziceam? a întrebat el.

— Că ne mutăm.

El s-a aplecat să-mi studieze fața.

— Nu-i cine-știe-ce rău, a zis. O bușitură, acolo, ți-atestă caracterul. Te doare? Am dat din cap că nu. Lulu s-a cam lăsat dus de val. Trebuia să-ți scoată borșul pe nas, nu să-ți rupă nasul. Cu toții suntem destul de încordați.

— Nu-i nimic, am zis eu.

— Se subînțelege că toată povestea a fost regretabilă, a încheiat dl. Berman uitându-se pe birou după țigări, a găsit un pachet în care mai era o singură țigară, a scos-o, și-a aprins-o și s-a rezemat de spătarul scaunului rotitor punând picior peste picior și ducându-și țigara la ureche. Uneori, a continuat el, se întâmplă ca viața să-ți ofere mai multe lucruri decât poți controla și aici, cel puțin, cu siguranță că despre așa ceva este vorba, este pentru noi o existență nefirească, motiv pentru care trebuie s-o rezolvăm cu procesul ăsta cât mai curând cu putință și să ne întoarcem acasă unde ne e locul. Așa, uite, ajung și la ce voiam să-ți spun de fapt. De-acum înainte domnul Schultz o să fie foarte ocupat, o să fie în colimator tot timpul, și în sala de judecată și în afara ei, așa încât nu este bine să mai aibă și alte griji în afară de chestiunea zilei. Ți se pare logic ce-ți spun?

Am dat din cap că da.

— Bun, atunci fata aia de ce nu poate-nțelege atâta lucru? Este o treabă serioasă, nu ne mai putem permite să facem greșeli, trebuie să ne controlăm tot timpul. Tot ce vreau de la ea este să se piardă-n ceață câteva zile. Să meargă la Saratoga la curse, de exemplu, ce-i cer atât de mult?

— Despre doamna Preston vorbiți?

— Cică vrea să asiste la proces. Știi și tu ce se-ntâmplă dacă o vede lumea-n sala de judecată. Adică pe ea n-o deranjează s-o pozeze ăia și

s-o dea în toate ziarele drept femeia misterioasă sau dracu'-mai-știe ce altă bulibășeală or să mai coacă? C-o să afle și bărba-su? Ca să nu mai vorbim că și domnul Schultz are o nevastă.

— Domnul Schultz e-nsurat?!

— Cu o doamnă minunată care-l așteaptă la New York și e îngrijorată pentru el. Da. Și tu ce Dumnezeu tot pui atâtea-ntrebări?! Toți suntem însurați, băiete, avem guri de hrănit, familii de întreținut. Onondaga a fost și-așa un căcat imens pentru fiecare dintre noi, și-o să mai fie și de pomană dacă lăsăm amorul să calce totu-n picioare.

Se uita la mine foarte intens, nu se mai prefăcea deloc, îmi studia reacțiile sau gândurile care mi s-ar fi putut citi pe față și în cele din urmă a zis:

— Știu că ți-ai petrecut mai mult timp cu doamna Preston decât oricare dintre noi ceilalți, și asta încă din prima seară când ai condus-o înapoi acasă și ai stat cu ochii pe ea. Zic bine ce zic?

— Da, am răspuns eu simțind cum mi se usca deodată gâtul. Și nu puteam înghiți în sec, fiindcă ar fi văzut cum mi se înălța și-mi cobora mărul lui Adam.

— Aș vrea să vorbești tu cu ea, să-i explici de ce este în interesul Olandezului să se păstreze puțină discreție, măcar o vreme. Faci treaba asta?

— Și domnul Schultz vrea s-o vadă plecată?

— Vrea și nu vrea. Zice să hotărască ea. Știi, sunt femei... a început el, ca și cum ar fi vorbit singur, dar s-a oprit. În fine, mereu a fost câte una. Dar în toți anii ăștia, niciodată nu l-am văzut așa. Ce-o avea, de nu e-n stare s-o vadă exact cum e, că învârte mințile bărbaților ca pe bilele de bowling – nu știu ce-o avea. În momentul ăla a sunat telefonul. Până acum nu m-ai dezamăgit, a zis dl. Berman răsucindu-se cu scaunul și aplecându-se să ridice receptorul. Apoi mi-a aruncat privirea lui tipică, peste rama ochelarilor. Vezi să n-o faci de oaie tocmai acum.

M-am dus în camera mea ca să mă gândesc. Era mai mult decât perfect, parcă mi se proclama sus și tare dorința de a renunța la viața și menirea pe care singur mi le alesesem și știam exact cum voi proceda din momentul în care dl. Berman mi-a spus ce aștepta de la mine. Asta nu însemna că nu-mi dădeam seama de pericol. Oare chiar mă încercau asemenea gânduri de eliberare, sau eram de fapt influențat de el? Primejdia devenise palpabilă, oamenii ăștia erau căsătoriți, niște adulți nebuni de patimă, obstinați și imprevizibili, care numai Dumnezeu știe până la ce abisuri de depravare ajunseseră, care trăiau de azi pe mâine și te loveau pe neașteptate. Iar dl. Berman nu-mi spusese totul,

chiar dacă mă lăsase să cred că da, de pildă nu știam dacă îmi spusese numai o părere a lui personală sau dacă era și părerea d-lui Schultz, nu știam dacă în chestiunea asta trebuia să fiu alături de dl. Schultz sau să particip și eu la o conspirație care până la urmă era tot în interesul lui.

Dacă dl. Berman nu mă trișa, aveam de ce să fiu mulțumit pentru că, dovadă, îmi recunoștea utilitatea de ființă superioară încredințându-mi o misiune pentru care nu vedea pe nimeni mai potrivit, nici măcar pe el însuși. În același timp, presupunând că era la curent cu ce se întâmplase între mine și doamna Preston, putea foarte bine să-mi spună exact același lucru. Dacă aveau de gând să ne omoare pe amândoi, nu trebuia mai întâi să ne trimită departe de Onondaga? Dar dacă dl. Schultz se săturase de ea? Dacă mă trecuse la categoria sacrificabili? Se mai văzuseră oameni care lucrau pentru el omorâți de la distanță. Eram conștient că plecarea putea să însemne că fusesem condamnat, pentru că din două una: ori aflase de secretul inimii mele și în cazul ăsta eram ca și mort, ori nemaivându-mă sub ochi începea să-și închipuie că-l trădam, și atunci rezultatul ar fi fost același.

Și totuși, speculațiile astea interminabile ce altceva puteau fi decât simptome ale propriei mele stări de spirit? Dacă aș fi avut conștiința curată și singura mea ambiție ar fi fost să mă remarc, n-aș mai fi întors pe toate părțile asemenea gânduri. Nu-mi rămăsese decât să-mi fac bagajul. Aveam deja o mulțime de haine și un geamantan frumos din piele fină, cu încuietori de alamă, susținut de două curele, în care mi-am așezat lucrurile împăturindu-le cu grijă – obicei nou pentru mine – și încercând să-mi imaginez când voi avea prima oară ocazia să vorbesc cu Drew Preston. Parcă mă și apucaseră căscăturile care-mi prevesteau sentimentul acela inconfundabil de greată, de fapt de groază, dar nici nu se punea problema că n-aș fi încercat să trag foloase cât mai multe de pe urma ocaziei pe care mi-o oferise dl. Berman. Știam ce o să spună Drew. O să spună că nu voise să mă lase singur. Că avea planuri mari pentru drăcușorul ei drag. Că să-i spun d-lui Berman că era de acord să meargă la Saratoga, dar că voia să merg și eu cu ea.

În seara aceea, în timp ce Drew participa la marea sindrofie de sfârșit de vară pe care dl. Schultz o oferea în sala de sport a școlii districtuale pentru tot poporul din Onondaga, noi, restul bandei, am părăsit hotelul, inclusiv eu care nici măcar nu știam încotro mergeam, doar că mergeam uite-așa, încolo, în două mașini, cu tot calabalâcul, iar în urma noastră venea o camionetă cu Lulu Rosenkrantz în spate,

care aducea seiful de fier și un teanc de saltele. De atâta timp stăteam la țară și tot nu mă obișnuisem cu noaptea, prea era beznă, nici pe fereastră camerei mele nu-mi plăcea să mă uit pentru că noaptea mi se părea insuportabil de neagră, felinarele din Onondaga transformau prăvăliile și clădirile în fantasme ale nopții, iar noaptea nesfârșită de dincolo de marginile orașului îmi sugera o profundă și cumplită pierdere a cunoștinței, nu se mai vedea nimic de la o anumită distanță încolo, nici vorbă de volumul, de transparența nopților de la New York, nimic care să te asigure că o nouă zi era pe drum, că tot ce aveai de făcut era să aștepți liniștit, și chiar și luna plină nu-ți dezvăluia altceva decât contururile negre ale munților și abisurile de un negru lăptos care luaseră locul câmpurilor. Partea cea mai rea venea când îți dădeai seama că nopțile de-aici de la țară erau cele reale, adică atunci când treceai podul peste râul Onondaga și farurile ți se pierdeau în lungul șoselei albe, pentru că vedeai de ce fir subțire depindeai în golul ăla negru, cum bătaile inimii tale fierbinți și motorul păreau cufundate în oceanul de beznă ca un cadavru așezat în mormânt fără să fi fost mort de-a binelea, pentru care însă prea puțin mai contează dacă avea ochii închiși sau deschiși.

Mi se făcuse frică la gândul că-i aparțineam d-lui Schultz cu atâta zel. Parcă mintea mea devenise opacă și mă lăsam orbește în seama lui. Poți foarte bine să trăiești după cum hotărăște altul și totuși să-ți rezervi și ție o viață în limitele normalului, până când prima scânteie de revoltă îți dezvăluie felul de a fi care nu se dezice la niciunul dintre ei, și anume tirania. Nu-mi plăcea deloc s-o știu pe Drew rămasă acolo cu el în timp ce pe mine mă cărau ca pe un bagaj. Distanța nu era prea mare, doar vreo douăzeci de kilometri, după cum am constatat cu surprindere trăgând cu ochiul pe furiș la kilometraj când am ajuns la destinație, dar în sufletul meu cu fiecare kilometru mi se subțiau legăturile cu Drew Preston și nu reușeam să mă conving că sentimentele ei erau chiar atât de rezistente.

Ne-am oprit în fața unei case despre care nici până în ziua de azi nu am aflat cine o descoperise, o închiriasse sau o cumpărase, era o casă de fermă, dar ferma nu se vedea nicăieri, atâta, o casă dărăpănată cu pereții din scânduri și cu veranda șuie sprijinită pe o rampă de pământ care răsărea brusc din șosea, în așa fel încât puteai privi în lungul șoselei și înspre est și înspre vest direct de pe verandă, toată coșmelia nefiind câtuși de puțin retrasă, ci aproape în mijlocul drumului, iar în spatele ei se înălța un deal abrupt și împădurit, mai negru decât noaptea, dacă vă puteți imagina așa ceva.

Ăsta era noul nostru cartier general, pe care l-am inspectat pentru

Început cu lanterna. Înăuntru mirosea urât de tot, „greu“, pentru a folosi un termen eufemistic, adică așa cum miroase de obicei o casă veche din lemn, nelocuită, cu ferestrele zăvorâte și putrezite, unde-și făcuseră veacul cine-știe-ce animale fiindcă era plin peste tot de murdăriile lor uscate și sfărâmate. Din vestibul pornea o scară îngustă către etaj, iar pe partea cealaltă era o ușă care presupun că dădea într-un salon și pe lângă scară un holișor care ducea direct în spate, la bucătărie, unde am văzut ceva ce chiar că nu mai văzusem, o chiuvetă cu o pompă de apă manuală care când am încercat-o a prins viață, câteva picături de apă și pe urmă un scrâșnet sonor de rugină sfărâmată, de Lulu a venit într-un suflet. Termină cu căcaturile-astea și pune osu' la treabă, s-a stropșit el la mine. M-am dus afară la camionetă și am ajutat și eu la căratul saltelelor și al cutiilor de carton pline ochi de conserve și ustensile de tot felul. Toate astea s-au întâmplat la lumina lanternelor până când Irving a reușit să aprindă focul în cămin, ceea ce a mai dres situația dar nu prea mult pentru că în mijlocul camerei zăcea o pasăre moartă care intrase probabil pe coș, mă rog, într-un cuvânt era o minune de la un cap la altul, mă și întrebam cine-ar fi putut prefera să stea într-un hotel cu covor pe jos când putea avea parte de acest conac istoric al Părinților Fondatori ai Americii.

Noaptea târziu a apărut dl. Schultz, cărând două pungi mari de hârtie pline de cutii cu tocană de pui și escalop de miel aduse de cineva de la Albany, pe care, chiar dacă erau hăt-departe de mâncarea chinezească adevărată din Bronx, le-am apreciat cu toții din plin. Irving a descoperit și niște cratițe în care le-a încălzit și am căpătat și eu câte o porție ca lumea din toate, tocana de pui cu un morman de orez aburind și cu tăiței prăjiți crocanți, escalopul de miel la felul doi și boabe de rodie ca desert, farfuriile de hârtie ni s-au cam udat dar a mers, a fost o masă mulțumitoare, atâta că fără ceai, eu unul am avut de băut doar apă din puț, în timp ce dl. Schultz și ceilalți și-au clătit gâtul cu whisky, ceea ce nu părea a-i deranja câtuși de puțin. În camera din față ardea focul și dl. Schultz și-a aprins un trabuc și și-a slăbit nodul la cravată, se vedea clar că era în largul lui, nu m-aș fi mirat chiar să se simtă mai bine aici în văgăuna asta unde nu trebuia să se afișeze, așa cum făcea deja de atâtea săptămâni la Onondaga și cum trebuia să facă din nou peste câteva ceasuri, când se lumina de ziuă, ba chiar cred că ar fi preferat să aibă parte din nou de pilula amară a hăituielii dinainte pur și simplu pentru că se potrivea cu propria lui impresie despre situația în care se găsea, și anume înconjurat din toate părțile.

— Voi, băieți, să nu vă faceți probleme pentru Olandez, a zis el după

ce ne-am așezat cu toții pe jos rezemați de pereți, că Olandezul știe să aibă grijă de-ai lui. Nu vă mai gândiți la mălai-mare ăla de Julie, că nu merită să vă-ntristați voi pentru el. Sau la Bo. Nu erau cu nimic mai buni decât Vincent Coll. Mere putrede. Pe voi, băieți, vă iubesc. Pentru voi aș face orice. Ce-am zis eu odată demult – tot politica aia o am. Dacă sunteți răniți, dacă vă umflă, dacă Doamne ferește pierdeți tot, să nu vă faceți probleme, că familiile voastre o s-avem grijă de ele ca și cum ați fi în continuare pe ștat. Să fiți convinși de asta. Toți, chiar și puștiu'-ăsta de-aici. Eu când zic o vorbă așa rămâne. Pe Olandez vă puteți baza mai mult decât pe Asigurarea Viața Prudentă. E acuma procesul ăsta, și-n câteva zile am scăpat. Federalii au stat și-au futut plaja toată vara în timp ce noi am stat aici și-am semănat ca s-avem ce aduna. Opinia publică e de partea noastră. Să fi văzut petrecerea de-aseară. Adică, bine, voi și cu mine vedem altfel petrecerile și-o să dăm noi o petrecere când ne-ntoarcem în oraș, da' asta de-aseară, numa' să fi văzut ce le-a plăcut la țărănoii ăia. Acolo-n sala de sport a școlii, cu hârtie creponată și baloane. Am adus și-o orchestră de-aia de papițoi cu viori și banjo care cântă numa' siropoșenii și dulcegăreli pentru câte-un sfanț. Mamă, ce-am mai dansat și eu. Am dansat cu tipesa mea printre toți amărății ăia spălați și scrobiți. Serios, m-am atașat de ei. Pe-aici pe la țară nu găsești șmecherași, numa' niște bieți ăia care muncesc din greu, muncesc până cad pe jos. Dar au unul sau două atuuri în mână. Legea nu vine de undeva de sus. Legea este exact aia care zice opinia publică că e. V-aș putea povesti eu o mulțime despre lege. Domnul Hines v-ar putea povesti și mai multe. Cum era pe vremea când fiecare secție de poliție mai importantă era a noastră, când tribunalul era al nostru, când până și procurorul districtual din Manhattan era al nostru? Nu făceam noi legea?! L-am adus pe unu' să pledeze pentru mine mâine care nici n-ar concepe să mă invite la el la masă, care vorbește la telefon cu președintele. Dar am plătit cât a cerut așa c-o să stea lângă mine cât o fi nevoie. Asta vreau să zic. Legea depinde de cât de bine-i ung pe toți, e ca o pălărie pentru mine. Javrele care cică aia-i legală, aia-i nelegală, judecătorii, avocații, politicienii, ei ce-or fi altceva decât niște ăia care cochetează și ei cu lumea noastră dar în schimb nu vor să se murdărească pe mâini? Sper să nu v-apucați să cântăriți treaba asta. Aprecierile te omoară. Păstrați-vă aprecierile pentru voi.

Vorbea blând, modulându-și vocea găjăită chiar și aici, la douăzeci de kilometri de Onondaga, în casa asta care nici ziua în amiaza mare și deși așezată la marginea drumului nu ți-ar fi atras atenția. Poate că penumbra generată de focul din cămin era de vină pentru această

ipostază a gândurilor intime formulate la căldura flăcărilor unde-ți auzi de obicei doar propriile idei hălăduind prin noapte și vezi numai contururi.

— Dar să știți că este și un fel de onoare, nu? a continuat el. La urma urmei, mulți îl ignoră pe Olandez de câțva timp încoace. Și totuși, uite câtă lume a venit după mine-aici, parcă Onondaga ar fi devenit un fel de-al doilea teritoriu. Începând de-alaltăieri, cu prietenul ăsta al meu cel mai bun de la mafia din centru. Așa că trebuie să iasă bine. Nu vedeți?! Am și-un șirag de mătânii. Le car după mine peste tot. Și-n sala de judecată o să le iau cu mine. În orice caz, îmi place seara asta, e și băutură bună. Mi-e și mie bine. Mă simt împăcat.

La etaj erau două chichinețe de dormitoare și după ce a plecat dl. Schultz înapoi cu mașina către Onondaga m-am dus și m-am culcat îmbrăcat într-unul dintre ele, pe-o saltea, cu capul spre fereastră, încercând să-mi închipui că de fapt vedeam stelele de pe cerul nopții prin geamurile opace. Nu mi-am pus întrebarea de ce, dacă erau numai două dormitoare, și alea mici, unul dintre ele era numai al meu, poate presupunând că așa mi se cuvenea din moment ce aveam și-o guvernantă. Dimineața, când m-am trezit, mai erau alți doi musafiri lângă mine, pe care nu-i cunoșteam, și ca și mine dormeau pe saltele îmbrăcați, atâta doar, că-și atârâseră pistoalele cu tocuri de piele de câte un cârlig înfipt în ușa de lemn. M-am ridicat înghețat de frig și anchilozat, am coborât și am ieșit afară unde abia se crăpase de ziuă, era exact momentul ăla când lumina parcă stă și se întreabă dacă să se mai întoarcă pe lume sau nu și cum cădea un fel de burniță incertă ai fi zis că mai degrabă nu se simțea în stare, dar din toată beznă aia lăptoasă s-a desprins la un moment dat ceva, ceva ce ajungea până la nivelul ochilor mei la vreo douăzeci de metri în jos pe drum, a, da, un bărbat, și anume Irving, cocoțat în vârful unui stâlp cu fire de telefon și care tocmai innădea acolo un fir negru, același care venea în sus pe rampa de pământ, trecea pe lângă pantofii mei și intra în casă pe ușa din față. Abia atunci am văzut, de partea cealaltă a șoselei, o casă albă cu pete de verdeață și cu un drapel american care fâlfâia în vârful unui catarg înalt în curtea din față, în spatele ei era o pădurice de pini, iar printre copaci erau împrăștiate mai multe căbănuțe tot așa, albe cu pete de verdeață. Una dintre căsuțe avea parcat în față Packard-ul cel mare, cu botul spre șosea și parbrizul acoperit de brumă.

M-am dus în spatele conacului nostru de la poalele dealului și am descoperit un loc ideal pentru o pișare prelungă și meditativă. Mi-am imaginat cum aș fi reușit eu să creez un defileu la fel de pitoresc în

monumentalitatea lui precum cel descoperit de Drew Preston în timpul plimbării noastre – asta dacă aş fi fost obligat să locuiesc mai mult timp acolo. Dl. Schultz mai băgase ceva cărbuni în puterea noastră de foc, dacă înţelegeam eu bine prezenţa celor doi străini care sforăiau sus în cameră. Am observat şi faptul că dărăpănătura aia de casă supraînălţată oferea o bună perspectivă asupra şoselei în ambele direcţii. Nimeni n-ar fi putut să scoată automatul pe fereastra maşinii şi să bage viteză prin faţa ei răpăindu-şi gloanţele. Lucruri de interes pur tehnic pentru mine.

Dar peste câteva ceasuri trebuia să plec, fără să ştiu nici pentru cât timp, nici pentru ce. Propria mea viaţă îmi devenise străină şi indiferent care mi-ar fi fost opţiunile, nu eram atât de naiv să cred că aveam vreun cuvânt de spus. Aseară stătuserăm cu toţii la lumina focului din cămin şi mă simţisem ca făcând şi eu parte dintre ei, dar nu ca până atunci, în sinea mea, în mintea mea, ci în sensul experienţei împărtăşite, al mesei luate la un loc, într-o casă conspirativă goală, lumina chioară mă transformase şi pe mine într-un adult, într-un membru al bandei, dintre cei care odată intraţi nu mai ies, şi poate că asta, mai mult decât răsunetul clopotelor din biserică, a fost pentru mine semnalul clar şi mult aşteptat că provizoratul se încheiase, că mi se spulberase convingerea inconştientă că aş fi putut scăpa de dl. Schultz oricând voiam. Acum, însă, ascunzătoarea mi se părea mai curând a lor, era limpede că un asemenea habitat se potrivea mult mai bine cu viaţa pe care o duceau ei decât oricare alt loc în care îi văzusem. Eu eram nerăbdător să se scoale toată lumea, mă învârteam de colo-colo, mi-era foame, mi-era dor de ceainăria mea unde-mi luam micul dejun, mi-era dor de *Semnalul din Onondaga* pe care-mi plăcea să-l citesc la micul dejun şi mai ales mi-era dor de baia mea mare albă cu duş cu apă caldă. Parcă aş fi trăit în hoteluri elegante toată viaţa. De pe verandă m-am uitat înăuntru pe fereastra salonului. Pe o masă de lemn erau maşina de calculat a d-lui Berman şi telefonul direct pe care Irving tocmai îl instala, într-un colţ era un scaun vechi de bucătărie cu speteaza înaltă, iar în mijloc trona seiful firmei Schultz. În mintea mea, seiful purta aura de focar indiscutabil al vânzolelii din ultimele douăzeci şi patru de ore. Vedeam în el nu numai locul de refugiu al rezervelor de bancnote ale d-lui Schultz, ci şi nucleul lumii de numere a lui Abbadabba.

Irving m-a văzut şi m-a pus la muncă, să spăl podelele, să trec pe la toate ferestrele şi să le şterg bine ca să se vadă prin ele, să sparg lemne pentru soba din bucătărie, ceea ce a fost un chin pentru nasul meu atât de fragil, să dau o fugă până la un magazin universal, la un

kilometru și ceva depărtare, de unde să iau farfurii de hârtie și sticle cu sucuri pentru micul dejun al tuturor, mai în sânul naturii decât atât cred că nici nu se putea, parcă aș fi fost un nenorocit de cercetaș la exercițiile de orientare. Pe urmă, Irving și Mickey au plecat cu Packard-ul, iar eu am rămas cu Lulu care și-a luat în primire șefia și m-a pus și el la muncă, să sap o latrină în spatele casei, deși era deja acolo o privată care mie mi s-a părut foarte utilizabilă, chiar dacă stătea cam șuie, dar Lulu se simțea ofensat în sensibilitatea lui de perspectiva de a intra în privata altcuiva, așa încât a trebuit să pun mâna pe lopată și să sap o groapă într-un fel de luminiș neted în pădurea din spatele casei, vârandu-mă din ce în ce mai adânc în pământul afânat și zdrelindu-mi mâinile deja amorțite până când unul dintre noii-veniți s-a învrednicit să mă înlocuiască, degeaba îmi închipuiam eu că anticipasem toate primejdiile posibile într-o viață de gangster – iată că la înecul în excremente nu mă gândisem. Abia după ce Irving, care se întorsese între timp, s-a apucat plin de elan și a construit un tronuleț din scânduri de pin cu gaura în mijloc, am recunoscut și eu că orice travaliu are demnitatea lui dacă este făcut cu metodă, indiferent la ce servește, într-adevăr model pentru noi toți era acest Irving.

Apoi m-am adus la o formă cât de curată și prezentabilă cu puțință în condiții primitive, și pe la ora nouă dimineața am plecat cu mașina împreună cu dl. Berman și cu Mickey către Onondaga unde am parcat în piața din fața tribunalului și am rămas în mașină să ne uităm. Aproape toate locurile de parcare erau ocupate de rablele de mașini și de camionetele cu tracțiune cu lanț care veneau de prin împrejurimi, și fermierii în salopete spălate și călcate și nevestele de fermieri în rochii cu flori, demodate, cu bonete de soare pe cap, urcau grăbiți treptele tribunalului ca să răspundă la apelul juriului. Am văzut și avocații guvernamentali care veneau din vale, dinspre hotel, cu servietele în mâini, și pe Dixie Davis care mergea foarte solemn alături de avocatul celălalt, mai bătrân și corpulent, cu ochelarii lui fără brațe atârnați de panglica neagră pe piept, iar în urma lor, târșâindu-și picioarele în grupuri de câte doi-trei, niște tipi cu bloc-notesurile ieșindu-le din buzunarele hainelor, cu ziarul de dimineață împăturit sub braț și cu acreditările de presă înfipite ca niște pene în panglicile de la pălăriile de fetru. I-am studiat cu mare atenție pe reporteri încercând să-mi ghicesc care dintre ei o fi fost de la *Mirror*, poate cel cu ochelari cu rame de corn care urca treptele câte două deodată, sau celălalt, cu nodul la cravată lărgit și gulerul cămășii descheiat, dar cu ziaristii n-aveai cum ști sigur, niciodată nu scriau despre ei înșiși, erau pur și simplu niște martori impersonali care îți sugerau din cuvinte ceea ce ai fi vrut să vezi

cu ochii tăi și opiniile pe care trebuia să ți le formezi, dar ei niciodată nu ți se dezvăluiau, ca niște scamatori care ar fi jonglat cu cuvinte.

În capul scărilor stăteau fotografiile de la instantanee cu niște aparate cât toate zilele în mâini și urmăreau lumea care trecea prin fața lor și intra în clădire, dar poze nu făceau.

— Unde este domnul Schultz? am întrebat.

— S-a strecurat înăuntru acum o jumătate de oră, când toți caraghioșii ăștia-și luau încă micul dejun.

— Da' chiar că e celebru, am zis eu.

— Asta-i tragedia-n două cuvinte, a zis dl. Berman și a scos un teanc de bancnote de o sută de dolari din care a numărat zece. Când ajungeți la Saratoga să n-o pierzi din ochi. Orice vrea, tu plătești. Tipa asta e plină de idei și s-ar putea să-ți facă mofturi. E o cârciumă acolo care se cheamă Clubul Brook. E-a noastră. Dacă ai vreo problemă vorbești cu tipu' de-acolo. Ai înțeles?

— Da, am zis eu.

— Nu-s pentru pariurile tale personale, mi-a spus el întinzându-mi bancnotele. Dacă vrei să faci și tu un ban, oricum mă suni în fiecare dimineață și dacă știi ceva îți spun. Clar?

— Da.

Mi-a întins și o hârtiuță cu numărul lui secret de telefon.

— Caii și femeile sunt o pacoste și separat. Când sunt la un loc dai de dracu'. Vezi ce faci la Saratoga, băiete. Eu cred că ești în stare să faci față la orice.

Apoi s-a lăsat pe spate în scaun și și-a aprins o țigară. Eu am coborât din mașină, mi-am luat valiza din portbagaj și am făcut semn cu mâna de rămas-bun. În momentul acela mi s-a părut că înțeleg limitele d-lui Berman, stătea acolo în mașină pentru că mai aproape de tribunal nu se putea, nu putea merge unde ar fi vrut și din cauza asta își plângea de milă, un omuleț cocoșat care purta haine cam prea colorate și fuma țigări Old Gold, singurele două devieri de la viața lui împănată cu cifre, când m-am uitat la el cum mă urmărea cu privirea de după fereastra mașinii mi-am dat seama că fără Schultz Olandezul el n-ar fi putut exista, ca și cum ar fi fost doar o ipostază a d-lui Schultz, un reflex al strălucirii lui, la fel de dependent pe cât era de indispensabil. Dl. Berman era un fel de timonier ciudat al acestui geniu al forței stupefiante care dacă și-ar fi pierdut direcția fie și o singură clipă, nu și-ar mai fi recăpătat-o în vecii vecilor.

ŞAISPREZECE

ÎN CLIPA URMĂTOARE A APĂRUT O MINUNE de maşină decapotabilă verde-închis, cu patru uşi – a trebuit să mă uit bine ca să-mi dau seama că la volan era chiar Drew care nici măcar nu a oprit, ci doar a încetinit şi s-a prelins pe lângă mine, iar eu mi-am azvârlit geamantanul pe bancheta din spate, am pus un picior pe prag şi în timp ce ea băga într-a doua şi lua viteză m-am săltat peste portieră direct pe locul de lângă ea şi duşi am fost.

Nu ne-am mai uitat înapoi. Am luat-o pe strada mare, am trecut prin faţa hotelului căruia i-am spus adio în gând şi ne-am îndreptat către râu. Habar n-aveam de unde făcuse rost de bijuteria asta. Dovadă că obţinea orice voia. Scaunele erau din piele maro-deschis. Copertina din prelată cafenie, fixată pe nişte stîngii cromate, era lăsată pe spate ca un fel de armonică. Bordul era din lemn lăcuit. Drew a întors capul spre mine şi a zâmbit văzând cum stăteam cu braţele pe portieră şi pe speteaza scaunului şi mă bronzam la soarele orbitor.

Trebuie să spun două vorbe despre cum conducea, atât de copilăros, când schimba viteza se apleca în faţă nu-ştiu-cum, cu mîna albă pe măciulia schimbătorului de viteze, piciorul prelung i se întindea pe sub rochie şi apăsa ambreiajul până la fund, pe urmă lăsa umerii în jos şi muşcându-şi buzele de atîta efort de concentrare zvâcnea braţul înainte direct din cot. Îşi înnodase o basma de mătase sub bărbie, se vedea clar că-i făcea plăcere să mă plimbe cu maşina ei nouă, a trecut deci zdroncănind din roţi peste podul de lemn şi am ajuns la intersecţie, la şoseaua care mergea de la est la vest, ea a luat-o către est şi din toată Onondaga n-am mai văzut decât o clopotniţă de biserică şi câteva acoperişuri care dominau frunzişul copacilor şi pe urmă am cotit pe după un deal şi au dispărut şi astea.

Toată dimineaţa am şerpuit printre munţi şi lacuri care se întindeau de-o parte şi de alta a şoselei, am trecut pe sub baldachine de pini, prin sătuleţe albicioase unde magazinul universal servea şi drept oficiu poştal. Drew şofa energic, ţinând amîndouă mîinile pe volan, şi mi s-a părut că-i plăcea atît de mult încît aş fi dat orice să trec şi eu puţin în locul ei, să simt ditamai motorul cu opt cilindri zvâcnind în mîinile mele. Adevărul este, însă, că deşi mă pregăteam să devin membru al unei bande, nu luasem deocamdată lecţii de şoferie, așa încît am preferat să mă port ca şi cum aş fi ştiut să şofez dar nu aveam chef pe moment, decât s-o las pe ea să-mi ţină teorii pe tema asta, voiam egalitate, asta era dorinţa mea cea mai arzătoare şi mai absurdă – stau acum şi mă

gândesc ce mucea insuportabil puteam fi pe-atunci, ce ambiție nesătulă mă putea roade, chiar dacă în dimineața respectivă, în timp ce goneam prin locuri atât de frumoase și de sălbatice, nu mă gândeam la așa ceva, nu aveam cum să observ cât de mult evoluasem de pe vremea când hălăduiam pe străzile Bronx-ului unde natura se prezenta sub forma gogoloaielor de balegă de cal stropșite de roțile mașinilor, din care stoluri întregi de vrăbii ciuguleau grăunțe uscate, nu aveam de unde ști cum era să respiri aerul ăsta de munte însořit, să fii plin de viață, să te simți bine și bine hrănit, să ai o mie de dolari în buzunar și creierul obișnuit deja cu anumite evenimente, de pildă cu crimele monstruoase ale lumii moderne. Devenisem un mucea dur, aveam un pistol adevărat în cureaua de la pantaloni și-mi spuneam în minte că nu era nevoie să fiu recunoscător, trebuia să iau ce mi se oferea și gata, ca și cum mi s-ar fi convenit, simțeam eu că nu se putea să nu fie un preț de plătit pentru toate astea și cum prețul avea să fie exprimat într-o monedă la fel de valoroasă ca și viața, măcar să fi profitat, de unde și un sentiment de furie la adresa ei, mă uitam insistent la ea gândindu-mă ce i-aș fi făcut și trebuie să recunosc că-mi treceau prin minte câteva imagini rele de tot și sadice, născute din resemnarea amară a unui băiat prea tânăr.

Deși, bineînțeles, dacă ne-am oprit a fost pentru că a frânat ea, s-a uitat la mine, a scos un oftat prelung și melodios de capitulare și a părăsit brusc șoseaua, am luat-o printre copaci, peste rădăcini, ne-am hurducăit bine până ne-am îndepărtat exact atâta cât să nu ne mai vadă mașinile care treceau, și acolo a frânat din nou la fel de brusc, într-un luminiș înconjurat de copaci înalți care filtrau soarele măturându-ne fețele cu felii de căldură, felii de umbră, felii de lumină orbitoare, felii de întunecime de un verde profund, în timp ce rămăseserăm nemișcați și ne uitam unul la celălalt rușiți cu totul de lume.

Avea o ciudățenie a ei, Drew Preston, că ocolea părțile rușinoase, a început să-mi sărute coastele și pieptul spân de băiețel, m-a făcut să-mi ridic picioarele și și-a plimbat mâinile pe dedesubtul coapselor mele, pe fese, mi-a trecut cu limba peste lobii urechilor și peste buze – și a făcut toate astea ca și cum n-ar mai vrut nimic altceva pe lume, scoțând câte un geamăt care însemna aprobare sau delectare, un fel de comentariu la acțiune, sunete scurte și ascuțite, șoapte fără cuvinte, ca niște observații personale, aveam senzația că mă consuma, ca atunci când mănânci sau bei câte ceva, și nu că ar fi vrut să mă excite, la urma urmei care băiat în situația mea ar fi avut nevoie să fie excitat, nu?, când mie mi se sculase în momentul în care oprise mașina, iar

acum așteptam din partea ei să-mi dea de înțeles că și zona respectivă era tot a mea, dar ea nu și nu, și dorința mi s-a transformat treptat într-o durere chinuitoare, eram pe punctul de a-mi pierde mințile, din ce în ce mai agitat, până când mi-am dat seama că ea de fapt era gata, că nu făcea altceva decât să mă aștepte pe mine să-i descopăr disponibilitatea absolută de-a sta cuminte și de a-mi lăsa mie ultimul cuvânt. Mi s-a părut atât de inocentă, am fost atât de surprins de cât de potolită și supusă a devenit brusc, încât n-am mai avut nevoie de niciun preambul, am intrat în ea pur și simplu, la care ea a chicotit complice, plăcerea de a mă avea înăuntrul ei îi crea un sentiment de generozitate, nu atât de excitare cât de bucurie, uite, un băiat care se vârâse adânc în ea, așa încât și-a încolăcit picioarele în jurul taliei mele, iar eu am început s-o legăn în sus și-n jos acolo, pe bancheta din spate a mașinii, cu picioarele ieșindu-mi afară prin portiera deschisă și la un moment dat, când am țâșnit înăuntrul ei, m-a strâns în brațe de-am crezut că vrea să mă sufocă și a început să plângă și să mă sărute peste toată fața ca și cum aș fi pățit ceva cumplit, de pildă aș fi fost rănit, iar ea, într-un gest disperat de compasiune, ar fi încercat să mă facă să cred că nu, de fapt nu se întâmplase nimic.

Pe urmă ne-am fugărit așa, goi-puşcă, prin desiș, afundându-ne în locul ăla al nimănui, de un verde intens, pe care ea îl alesese absolut arbitrar, așa se nimerise, avea talentul de-a face ca lumea să se învârtă în jurul ei, iar acum mi se învârtea și mie în minte, un loc ideal, atât de frumos, unde puteam alerga după silueta ei albă care apărea și dispărea pe după copaci, printre boscheți, încolăcindu-se ca să n-o biciuie crengile, printre cârdurile de păsări nevăzute care se dondăneau întruna, dându-mi a înțelege cât de mult timp pierdusem. Cum alergam în linii mari la vale, la un moment dat am simțit un pământ mlăștinos sub picioare, un miros greu în nări și m-am trezit că în loc s-o prind pe Drew, s-o pun la pământ și s-o fut din nou, mă plesneam singur de-atâtea înțepături, uite ce-mi făcea, mă ademenea printre roiurile de țânțari furioși. Când am ajuns-o din urmă, stătea pe vine și-și întindea noroi cu mâna pe corp și mi-a dat și mie, ne-am dat cu noroi unul altuia și pe urmă ne-am înfundat și mai adânc în pădurea sumbră, ca niște copii, mână-n mână, copii din basme care au nimerit peste necazuri cumplite și fără fund, ceea ce de altfel și eram, ca să ajungem la un moment dat la un ochi de apă nemișcată, atât de neagră cum eu nu credeam că putea fi apa, și bineînțeles că Drew a intrat în ea să se bălăcească și mi-a făcut semn s-o urmez. Doamne, cât era de stătută apa aia, caldă și cu spumă, simțeam sub tălpi straturi cleioase de ierburi și dădeam din picioare de teamă să nu mă înfund în ele și să nu

mai pot ieși la mal, în schimb ea a înotat pe spate câțiva metri și pe urmă s-a târât afară în patru labe, cu tot corpul acoperit de un strat de mângă invizibilă, amândoi aveau pielea la fel de vâscoasă și ne-am prăbușit acolo în nămol, eu deasupra ei și am dat buzna ca berbecule în ea, am apucat-o de părul blond și i-am ținut capul în noroi pompându-i mîzga în sus printre picioare, ne-am împerecheat acolo, în mocirla aia împutită, și mi-am dat drumul în ea ținând-o bine placată la pământ și nelăsând-o să mai facă nicio mișcare, am rămas așa înăuntrul ei ascultându-i respirația sacadată în urechea mea și când am ridicat capul și m-am uitat în ochii ei verzi și am văzut-o și panicată și pierdută în același timp mi s-a sculat din nou chiar acolo, înăuntrul ei, și a început și ea să se frece și de data asta chiar am avut timp unul de celălalt, a treia oară întotdeauna e pe îndelete, am reușit să descopăr ființa primitivă din ea care scotea un horcăit lugubru, un fel de lătrat găuit și din ce în ce mai sacadat pe măsură ce eu o umpleam, apoi un strigăt tremurat de cumplită disperare, ca până la urmă să țipe atât de ascuțit încât m-am și speriat să nu fi făcut vreo prostie și m-am tras înapoi ca să mă uit din nou la ea – rânjea arătându-și toți dinții și ochii verzi îi deveniseră sticloși, avea o privire fixă și opacă, ai fi zis că mintea i se blocase, că timpul ei interior o luase înapoi și acum se întorcea în copilărie și-și retrăia propria naștere în sens invers, încetând să mai existe, așa mi s-au părut pentru o clipă ochii ei, că nu mai erau ochi, ci abia se pregăteau să devină ochi, ochii cuiva în care sufletul nu pătrunsese deocamdată.

Dar în clipa următoare mi-a zâmbit, m-a sărutat, m-a strâns în brațe de parcă aș fi făcut cine-știe-ce gest amabil, parcă i-aș fi oferit o floare sau ceva de genul ăsta.

Când ne-am ridicat amândoi, cu picioarele la fel de împleticite, s-au desprins de pe noi bucăți întregi de nămol, ea a rîs și s-a întors cu spatele ca să-mi arate că nu i se mai vedea deloc spinarea în întunericul pădurii, parcă ar fi fost secționată în două, partea din față fiind în schimb lucioasă și reliefată ca o sculptură. Și capul blond tot așa îi arăta, înjumătățit. Nu aveau altă soluție decât să ne băgăm înapoi în baltă, ea a înotat ceva mai departe și m-a somat s-o urmez și într-adevăr apa se mai răcorea, se mai adâncea după ce făcea un cot, am înotat umăr lângă umăr, i-am dat o probă de ce însemna craul la YMCA^[18] și am ieșit amândoi pe malul celălalt, scăpați de stratul de nămol și ceva mai puțin cleioși.

Până am ajuns înapoi la mașină eram deja uscați, dar când ne-am îmbrăcat ne jenau hainele, parcă le-am fi pus peste arsuri grave de soare, puteam a baltă și unul și altul, miroseam ca două broaște,

stăteam în mașină încercând să ne atingem cât mai puțin de scaune și după câțiva kilometri de mers am ajuns la un motel, am închiriat o căsuță și ne-am băgat împreună sub duș, ne-am frecat bine unul pe celălalt cu un săpun enorm, ne-am luat în brațe sub apă și pe urmă ne-am băgat în pat și Drew s-a mulat cât era de lungă pe lângă șoldul meu și sub brațul meu, și poate gestul ăsta al ei a fost momentul nostru de adevărată intimitate, când s-a cuibărit lângă mine tremurând toată și făcându-se mică, ajungând de-o vârstă cu mine, la fel de nerăbdătoare de a scăpa de inocență ca o fetiță care acuma cunoștea primul băiat – eram două trupuri goale cu o viață întreagă înainte plină de surprize cumplite. Ceea ce mie îmi crea un sentiment de mândrie dublată de teamă. Eram conștient că niciodată n-aș fi putut avea parte de femeia pe care o cunoscuse dl. Schultz, așa cum el nu avusese parte de femeia pe care o cunoscuse Bo Weinberg, pentru că ea își ștergea urmele, își ascundea istoria, se adapta fiecărui moment în parte, sărea de la gangsteri la puștani transformându-se în altcineva printr-o simplă vultură, nu era genul de persoană care să ajungă să-și scrie memoriile nici măcar dacă ar fi reușit să trăiască până la o vârstă înaintată, nu și-ar fi povestit viața pentru că nu avea nevoie de admirația, de înțelegerea sau de uimirea nimănui și pentru că toate comportamentele ei, inclusiv amorul, se datorau unei autosatisfacții pe care nu-și propusese niciodată să și-o domine. Se legau toate, îmi dădea așa un sentiment protector în căsuța aia de motel încât am lăsat-o să ațipească în timp ce eu urmăream cu privirile un muscoi care se rotea și schimba brusc direcția sus sub acoperiș și am înțeles că Drew Preston te dezlega de păcate, cu asta rămâneai de la ea în lipsa unui viitor comun. Și cum ea se vedea limpede că nu făcea nici cel mai mic efort de a rămâne în viață, trebuia să mă ocup eu de treaba asta pentru amândoi.

Tot restul zilei am gonit cu mașina printre munții Adirondack^[19] până când dealurile s-au transformat în coline și terenul a devenit mai neted și pe seară am ajuns la Saratoga Springs, pe o stradă care avea neobrăzarea să se cheme Broadway. Și totuși, când m-am uitat mai atent, am văzut că nu era atât de deplasat, semăna foarte bine cu New York-ul vechi, adică așa cum îmi închipuiam eu că trebuie să fi arătat pe vremuri, erau o mulțime de magazine foarte civilizate, cu denumiri ca la New York, cu copertine în dungii care te apărau de soarele pieziș, iar oamenii care se plimbau pe străzi nu semănau câtuși de puțin cu cei de la Onondaga, nici picior de fermier printre ei, treceau o mulțime de mașini elegante, unele dintre ele cu șoferi îmbrăcați în livrele, și pe

verandele lungi ale hotelurilor stăteau și-și citeau ziarele oameni evident plini de bani. Mie mi s-a părut oarecum ciudat că în toiul serii parcă nimeni nu avea altceva mai bun de făcut decât să citească ziarul, până când am ajuns la hotelul nostru, la Grand Union, care era și cel mai luxos dintre toate, cu o verandă impresionant de lungă și de lată, unde un hamal ne-a luat bagajele și un portar s-a suit în mașina noastră ca s-o parcheze, acolo mi-am dat seama că ziarul citit de toți era de fapt *Racing Form*, Monitorul Curselor, erau un teanc întreg la recepție cu data de a doua zi în capul paginii și cu lista curselor de a doua zi pentru ca amatorii de pariuri să aibă ce studia, și nu conținea nimic altceva afară de știri despre cai, la Saratoga în luna august nimeni nu se interesa de nimic altceva decât de cai, așa încât ziarele se conformau și ele și nu dădeau decât titluri legate de cai, buletine meteo pentru cai, horoscoape de cai, cine nu știa ar fi zis că lumea era populată numai de cai, cu excepția câtorva oameni excentrici care se adunaseră acolo să afle ce mai era nou în lumea cailor.

Rotindu-mi privirile peste holul hotelului am descoperit una sau două persoane al căror interes în legătură cu caii nu părea deloc sincer, doi inși destul de șleampeți care ședeau în fotolii alăturate și-și coborau ochii în ziare numai când mă uitam la ei. Recepționarul a recunoscut-o pe Miss Drew și s-a declarat încântat de sosirea ei în sfârșit, erau deja destul de îngrijorați, a zis el zâmbind, și mi-am dat seama că ea avea camerele rezervate pentru toată luna de curse chiar dacă nu stătea în ele, aici venea de obicei în această perioadă a anului indiferent dacă o trimeea dl. Schultz sau nu. Am urcat la etaj, într-un apartament somptuos unde m-a izbit din prima clipă cât de mărunț și de modest fusese Hotelul Onondaga. Pe măsuța de cafea era un coș enorm plin cu fructe, cu o carte de vizită din partea conducerii hotelului, într-un colț era un bar cu o tavă de pahare de cristal cu picior subțire și carafe cu vin alb și vin roșu, o găletușă cu gheață, o sticlă pătrată care avea agățată de gât cu un lănișor o etichetă pe care scria *BOURBON* și o alta pe scria *SCOTCH* și o sticlă mare albastră cu apă minerală, ferestrele înalte cu geamuri care ajungeau până aproape de podea lăsau să intre o mulțime de lumină, iar din tavan atârnavă ventilatoare cu pale lungi care se roteau încet și răcoreau atmosfera, paturile erau interminabile și covoarele groase și moi. Curios lucru, dar nu mai aveam o părere chiar așa grozavă despre dl. Schultz văzând că din tot ce era în jurul meu nimic nu depindea de el.

Drew îmi urmărea încântată reacțiile la tot acel lux, mai ales atunci când am încercat arcurile patului sărind pe spate în mijlocul lui a sărit și ea peste mine și ne-am rostogolit amândoi când într-o parte când în

cealaltă mimând o luptă la adăpostul căreia de fapt ne încercam puterile unul altuia. Deși era destul de voinică am imobilizat-o sub mine destul de repede, așa că a trebuit să implore:

— Nu, nu acum, te rog, am făcut planuri pentru seara asta, vreau să te duc să-ți arăt ceva minunat.

Deci ne-am îmbrăcat mai mult în alb, potrivit pentru o seară de vară, eu cu un costum de pânză la două rânduri, oarecum șifonat, pe care Drew mi-l comandase de la furnizorul ei preferat din Boston, ea cu un sacou elegant albastru, tot din pânză, și fustă plisată albă. Mie-mi plăcea la nebunie că ne îmbrăcam în camere alăturate, cu ușa dintre ele larg deschisă, îmi plăcea pentru că presupunea o relație avansată, ne pregăteam să fim văzuți împreună. Am coborât în holul ticsit de lume care căuta să-și omoare seara cu ceva, inclusiv cei doi prieteni ai mei cam șleampeți, și am ieșit în fața hotelului unde încă se mai ridica dogoarea din timpul zilei din trotuar către cerul mai răcoros, așa că ea a propus s-o luăm încet pe jos.

Am traversat bulevardul pe lângă polițistul în cămașă cu mâneci scurte care dirija circulația. Cum să iei în serios un polițist îmbrăcat așa?! Nu știam ce era, locul ăla grozav pe care voia să mi-l arate, dar m-am hotărât să nu mă las să alunec pe panta visărilor cu ochii deschiși în țara minunilor. Aș fi dat orice să fim iarăși împreună în fundul pădurii, dar eram aici, treceam prin fața unor pajiști impozante, pe la umbra unor copaci tenebroși cu coroane întinse, care ascundeau în spatele lor ditamai căsoaiele, asta da stațiune serioasă și plină de posibilități, dar pe mine mă ispitea să nu mă mai uit la nimic altceva decât la ea, atât de strălucitoare se prezenta încât aproape că uitasem datele problemei, nu exista să treacă vreo persoană pe lângă noi pe stradă și să n-o observe pe Drew, să nu tresară la vederea ei, ceea ce pentru mine era motiv de cocoșeală prostească, în schimb ne țineam de mână și deodată căldura mâinii ei a fost ca un semnal de alarmă, m-a dus cu gândul la sângele pompat și de aici mi-a trecut prin minte viziunea unei cumplite răzbunări.

— N-aș vrea să par prost crescut, i-am spus, dar cred c-ar fi bine să stăm fiecare la locul nostru. Adică să nu ne mai ținem de mână.

— Dar mie-mi place.

— O să ne ținem altă dată. Vă rog, dați-mi drumul. Nu știu cum să vă explic, dar părerea mea, din experiența pe care-o am, este că suntem supravegheați.

— Da' pentru ce? De unde știi? Vai de mine, ce nebunie! a exclamat ea și s-a întors să se uite în urmă. Unde? Nu e nimeni.

— Vă rog foarte mult, nu întoarceți capul! Nici n-o să vedeți pe

nimeni, credeți-mă pe cuvânt. Unde vine, locul ăsta unde mergem acum? Că polițiștii de-aici din oraș, nu se poate pune bază pe ei, dacă banii le vin de la New York.

— Pentru ce să punem bază pe ei?

— Pentru protecția unor cetățeni care respectă legile, adică dumneavoastră și cu mine, nu se cheamă că asta suntem?

— Da' de cine trebuie să ne apere?

— De ăia ca noi. De gangsteri.

— Adică eu sunt gangsteră? a întrebat ea.

— Vorba vine. În cel mai rău caz sunteți metresa unui gangster.

— Sunt metresa ta, a zis ea, după o clipă de gândire.

— Sunteți metresa d-lui Schultz, i-am întors-o eu.

Se lăsase seara și era liniște peste tot.

— Dl. Schultz este un tip foarte mărunț, a zis ea.

— Știați că și Clubul Brook tot al lui este? Are tot felul de legături în orașul ăsta. Nu vi s-a părut că n-are încredere să vă scape din ochi?

— Păi de-aia ești tu aici. Ca să stai cu ochii pe mine.

— Dumneavoastră ați cerut să vin, i-am spus eu. Și asta înseamnă că precis acum ne supraveghează pe-amândoi. Știați că e-nсурat?

— Da, a zis ea după o ezitare de moment. Bănuiam.

— Bun, și? Care-i poziția dumneavoastră? V-ați gândit la asta vreodată? Nu uitați c-a făcut o greșală de neiertat când v-a săltat pe-amândoi de la restaurant atunci seara, pe Bo și pe dumneavoastră.

— Stai puțin, a zis ea și m-a luat de braț.

Ne-am oprit față în față la umbra unui perete înalt de verdeață.

— Credeți că-i un tip mărunț? am insistat eu. Toți cei care au crezut așa ceva despre el sunt morți. În noaptea aia, când ați ieșit din cameră, v-aduceți aminte că v-am dus înapoi în pat?!

— Da, de ce?

— Tocmai se scăpa de un cadavru. Grăsanul ăla cu baston. Furase niște bani, drăguțul de el. Adică vreau să zic că nu era mare pierdere. Dar oricum, s-a întâmplat.

— Bietul de tine, deci despre asta era vorba.

— Și nasul meu tot pentru asta a fost, dl. Schultz l-a pus pe Lulu să-mi dea borșu' ca să explice petele de pe covor.

— Deci tu mă protejai pe mine, a zis ea lipindu-și buzele moi și reci de obrazul meu. Billy Bathgate. Îmi place numele ăsta pe care ți l-ai ales. Ai tu idee cât de mult îl iubesc pe Billy Bathgate?

— Doamnă Preston, eu sunt atât de nebun după dumneavoastră că nici nu văd pe unde merg. Dar acum nici nu aduc vorba despre asta, nici măcar nu-mi trece prin minte așa ceva. N-a fost bună ideea să

venim aici. Poate ar fi mai bine să mergem în alt oraș. Omul ăsta omoară cum respiră.

— Mai discutăm noi despre asta, a zis ea apucându-mă de mână, am dat colțul împreună pe lângă niște boscheți înalți și ne-am trezit în fața unui pavilion luminat ca ziua unde se strângea lumea și veneau mașinile ca la concert.

Am intrat într-un cort mare iluminat de becuri, ca să ne uităm la niște cai cum dădeau roată unei arene cu nisip pe jos și fiecare cal avea spinarea acoperită de o pătură de catifea cu un număr brodat într-un colț, iar privitorii țineau în mâini programe tipărite în care găseau genealogia și datele fiecăruia – cai tineri care nu participaseră niciodată la curse, prezenți pentru vânzare. Drew îmi explica în șoaptă ce vedeam, parcă am fi fost în biserică. Eu eram din ce în ce mai agitat, aproape că o uram pentru ideea de a veni împreună aici. Nu era în stare să se concentreze asupra lucrurilor importante, fata asta – mintea ei nu funcționa normal. Tot uitându-mă la cai am observat că aveau părul lucios pe corp și cozile pieptănate, unii dintre ei își înălțau capetele smucind de lesă, frâu, sau cum s-o fi numind cureaua aia cu care-i mânau îngrijitorii, alții mergeau cu capetele lăsate în jos, privind în pământ, dar toți aveau niște picioare incredibil de subțiri și dădeau impresia de frumusețe din cauza mersului ritmat. Se lăsau duși de nas la propriu, erau hrăniți pentru comerț sau antrenați pentru curse, în orice caz viețile nu le aparțineau și totuși emanau grația asta naturală care aducea a înțelepciune – îmi insuflau un anumit respect. Aerul din jurul lor mirosea vag dar nu neplăcut a paie, un miros care parcă le amplifică prezența de ditamai animalele. Drew se uita la ei cu atenția încordată, fără să scoată o vorbă, ci numai arătând cu degetul atunci când un cal i se părea și mai grozav decât ceilalți. Din cine-știe-ce motiv obscur, treaba asta m-a făcut gelos.

Pe urmă am început să examinez lumea care asista la prezentarea cailor și am observat că majoritatea făceau o întreagă paradă cu ținuta lor sport concentrată pe tema cailor, bărbații cu lăvăliere de mătase la gât, mulți dintre ei cu port-țigărete lungi, ca Președintele Roosevelt – în orice caz, așa stăteau toți de cu nasul pe sus încât am simțit nevoia să-mi îndrept și eu umerii. Niciunul nu rivaliza cu Drew ca apariție, dar erau din categoria ei, oameni cu gâtul lung, drept și zvelți, îți dădeau impresia că aveau siguranța în sânge și m-am gândit că ar fi fost interesant să am și eu un program în care să fie trecute genealogia și datele fiecăruia dintre ei. În tot cazul, nu mai eram atât de tensionat, mă mai liniștisem. Ne găseam pe tărâmul inexpugnabil al celor privilegiați, aici dacă ar fi apărut vreun gangster ar fi sărit imediat în ochii tuturor,

chiar și eu, deși purtam haine potrivite cu bunul gust de fată bogată al lui Drew și avusesem ideea să-mi pun și ochelarii falși de băiat studios, am simțit din cele una sau două priviri discrete aruncate în direcția mea că eram la limita de jos a ce puteau tolera nasurile vecinilor mei. Mi-a trecut prin minte că poate Drew știa ea ce făcea, în felul ei special de a-și crea propria lume, la fel cum dl. Schultz și-o crea pe a lui, adică fără să se gândească prea mult.

După ce dădeau ocol arenei o dată sau de două ori, caii erau conduși printr-un culoar într-un fel de amfiteatru, bănuiesc că asta era, din câte vedeam eu de acolo din colțul meu, unde privitorii ședeau pe scaune dispuse sub formă de gradene și se auzea un crainic. Drew mi-a făcut semn și am ieșit, am ocolit cortul până la intrarea principală scaldată în lumină, unde șoferii așteptau proptiți de mașini, și am pătruns în amfiteatru ca să vedem aceiași cai, dar de data asta de la înălțime, sub reflectoarele arenei de licitație, crainicul, adică licitatorul, proclamând virtuțile fiecăruia în parte. După care, în timp ce calul respectiv era adus de căpăstru până lângă podiumul lui, începea să liciteze și ținea evidența ofertelor pe care le primea nu atât din partea publicului de pe scaune, după câte mi-am dat eu seama la un moment dat, cât de la niște funcționari ca și el, răspândiți în câteva puncte ale amfiteatrului, care de fapt îi comunicau cifrele avansate discret și în tăcere de diverșii amatori în numele cărora licitau. Totul părea un imens mister și sumele vânturate îți luau piuitul, creșteau la început cu pași mari, apoi în salturi – treizeci, patruzeci, cincizeci de mii de dolari, cifre care probabil că speriau până și caii din moment ce unii se trezeau să se balege exact când erau aduși în ring. Ori de câte ori s-a întâmplat așa ceva, a apărut imediat un negru îmbrăcat în smocking, cu o lopată și o greblă, și a adunat repede rușinea de sub ochii lumii.

În asta consta spectacolul. Eu după două-trei minute văzusem cam tot ce m-ar fi putut interesa, în schimb Drew nu se mai sătura. Deasupra capetelor noastre era un du-te-vino neîntrerupt de oameni care se plimbau de colo-colo printre șirurile de scaune și se treceau în revistă unii pe ceilalți, ai fi zis că imitau involuntar defilarea cailor din arena de alături. Drew s-a întâlnit cu o pereche cu care se cunoștea, apoi s-a mai apropiat un bărbat și în doi timpi și trei mișcări s-a strâns un grupuleț de prieteni care vorbeau toți cu toți, iar ea nici măcar nu a pomenit de mine, ceea ce mi-a creat starea de spirit potrivită rolului pe care-l jucam de fapt, acela de supraveghetor. Mă scârbeau, femeile alea care se îmbrățișau și pasămite se sărutau pe obraz, dar care nu făceau altceva decât să-și atingă obrazurile pentru o clipă și să-și tocăie aerul la ureche una alteia. Erau cu toții bucuroși s-o vadă pe

Drew. Îmi făceau impresia că vibrau la unison, ca niște cili. La un moment dat au scos niște chicoteli, probabil adresate mie, și chiar dacă presupunerea asta nu se baza pe absolut nimic, lucru de care tot eu mi-am dat seama, am preferat să mă îndepărtez de ei și m-am sprijinit de o balustradă cu ochii pironiți pe caii de jos din ring. Oare ce căutam eu acolo? Mă simțeam singur cuc. Dl. Schultz trăise cu Drew Preston câteva săptămâni, era limpede ca bună-ziuă că eu reprezentasem următoarea noutate cât de cât interesantă, dar asta doar două-trei zile acolo, și gata. Ce prostie făcusem să-mi dau pe față temerile. Nu mai putea ea de temerile mele. Îi povestisem de moartea lui Julie Martin și, dovadă, parcă i-aș fi povestit ca mă lovisem de colțul mesei.

M-am trezit însă deodată cu ea lângă mine, lipindu-se de șoldul meu, și am urmărit împreună cum intra un nou cal în arenă, nici jumătate de minut nu trecuse și revenisem la o iubire de cârpă. Toate resentimentele mi s-au evaporat și mi-am reproșat faptul că mă îndoisem de fidelitatea ei. Mi-a spus că ar fi cazul să mâncăm ceva și mi-a propus să mergem la Clubul Brook.

— Credeți că e prudent? am întrebat eu.

— O să ne comportăm exact cum se așteaptă de la noi, a zis ea. Metresa și supraveghetorul. Eu una mor de foame, tu nu?

Așa încât am luat un taxi până la Clubul Brook care era într-adevăr elegant, cu un baldachin până la marginea trotuarului, cu ușile cu ochiuri de cristal și pereții placați cu panouri îmbrăcate în piele, localul tipic pentru amatorii de cai, totul în verde închis, cu veioze cu abajur pe mese și profile de cai de curse celebri agățate pe pereți, ceva mai mare decât Ambasadorul. Șeful de sală s-a uitat la Drew și n-a mai stat pe gânduri, ne-a condus imediat la o masă ultracentrală, chiar lângă un ringuleț de dans. Țsta era tipul cu care trebuia să iau legătura dacă se întâmpla ceva, dar nici nu m-a băgat în seamă, Drew a comandat totul. Am mâncat câte un cocktail de creveți, câte un mușchi de vită prăjit la un loc cu legume tocate, câte o salată mărunțită cu anșoa – nici nu-mi dădeam seama ce foame mi-era. Comandasem și o sticlă de vin roșu franțuzesc din care am băut amândoi, deși ea l-a băut aproape pe tot. Era atât de întuneric în sală, încât să fi fost acolo prieteni de-ai ei împătimiți de cai și tot n-ar fi răzbit cu privirea prin lumina slabă și bine ascunsă de abajururi ca s-o recunoască. Mă simțeam din nou bine. O aveam în fața mea, numai peste masă, în coconul nostru de lumină, și eu încercam să-mi reamintesc tot timpul că făcusem amor cu ea, că o cunoscusem în ipostaza ei carnală, că o adusesem la orgasm și asta pentru că voiam s-o luăm de la capăt, dar cu aceeași dorință arzătoare,

ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, să-mi pun aceleași întrebări despre ea, să întorc pe toate părțile aceeași curiozitate, aceleași iluzii despre calitățile ei fizice, așa cum te uiți la o actriță într-un film. Atunci mi-am dat seama pentru prima oară că relațiile sexuale nu se pot ține minte. Îți amintești faptul în sine, revezi decorul, poate chiar și detaliile, dar partea efectiv sexuală a relațiilor sexuale nu-ți rămâne în minte, realitatea lor concretă are darul de a ți se autoșterge din memorie, anatomia celuilalt, asta da, ți-o amintești și plecând de la ea poți să te pronunți în ce măsură ți-a plăcut sau nu, dar esența aceea care te smulge, parcă, din propria ta ființă, care te face să te pierzi sau să te temi că de atâta iubire o să-ți plesnească inima ca la execuție, aia nu-ți lasă nicio urmă în creier, deduci pur și simplu că a avut loc, observi că a trecut niște timp și ai în fața ochilor o siluetă pe care ți dorești s-o umpli din nou.

Într-un târziu și-a făcut apariția și orchestra pe estradă și mi-am recunoscut prietenii de la Clubul Ambasador, aceeași formație cu aceeași solistă vai-de-ee, numai pielea și osul, care tot timpul își trăgea în sus pe sâni rochia de seară fără bretele și care acum se așezase pe un scaun mai într-o parte și dădea din cap în ritmul primului număr, o piesă instrumentală. Ne-am încrucișat privirile și ea mi-a zâmbit și mi-a făcut un semn din bărbie fără să se oprească nicio clipă din jocul de cap pe muzică, iar eu am fost foarte mândru că mă recunoștea. Nu știi cum, dar i-a anunțat și pe instrumentiștii din orchestră de prezența mea acolo, saxofonistul s-a întors către mine și a suflat mai tare în cornet, bateristul a început să râdă văzând cu cine eram și și-a răsucit bețele în direcția mea, m-am simțit exact ca acasă. Niște prieteni de-ai mei, i-am explicat lui Drew încercând să acopăr muzica, fericit că-mi puteam dezvălui ipostaza de Bărbat-ieșit-în-lume, și băgând mâna în buzunar ca să mai verific o dată că nu pierdusem cei o mie de dolari de la dl. Berman, fiindcă, nu-i așa?, s-ar fi convenit să ofer ceva de băut orchestrei după ce se termina programul.

Către sfârșitul mesei Drew se cam pleoștise, stătea cu cotul pe masă și cu bărbia proptită în pumn și se uita fix la mine, cu un zâmbet fără țință dar plin de afecțiune. De-acum mă simțeam în largul meu, lipsa de lumină dintr-un club de noapte te susține, este ca un fel de pălărie de întuneric ținut sub control, spre deosebire de întunericul de sub cerul liber al nopții de afară care te copleșește cu posibilitățile lui insondabile, și muzica mi se părea atât de limpede și de sugestivă, nu cântau decât piese foarte răspândite, una după alta, și toate versurile păreau pline de semnificații și potrivite mânușă, iar pasajele melodice interpretate de solistă îmbrăcau totul în limezimea unui adevăr

neprețuit. Întâmplător, unul dintre cântece se numea „Eu și umbra mea” și ne-a apucat râsul pe amândoi, pentru că zicea cam așa: „Eu și umbra-a-a mea ne plimbăm pe bu-u-uleva-ard”, ceea ce mie mi s-a părut un fel de mesaj ironic adresat micii noastre conspirații, așa că nu m-aș fi mirat dacă-l vedeam pe Abbadabba Berman făcându-și apariția în ritm de dans, era aceeași străveche poveste, ca de obicei, cum mă îndepărtam cât de cât de dl. Schultz, cum nu mai eram sigur de nimic. Avusese dreptate Drew că aici trebuia să venim, dacă eram cumva supravegheați procedam corect luându-ne masa la clubul lui, ne dovedeam loialitatea restituindu-i de fapt banii, venisem pe domeniul lui și aici mă simțeam mai aproape de el, nici nu-mi mai era chiar așa teamă.

Prin urmare, m-am hotărât să nu-mi mai fac atâtea griji, să nu mai caut tot felul de soluții, ci să las soarta noastră a amândurora în seama impulsurilor lui Drew, să mă pun cu totul la dispoziția ei, ca un însoțitor care lucra în interesul d-lui Schultz ce eram, pentru că ea știa mai multe decât mine, nu avea cum să nu știe, și deși se vedea clar că-i lipsea orice simț practic, în schimb avea în ea puterea naturii. Știa realmente să se descurce și cu toată nepăsarea ei uite că mai era încă în viață. Ba chiar, aici la Saratoga era mai în siguranță decât oriunde altundeva pentru că dl. Schultz mă trimisese pe mine să am grijă de ea. Habar n-aveam a cui fusese ideea ca ea să vină aici, dar stând eu și gândindu-mă am ajuns la concluzia că se putea la fel de bine ca ea însăși să fi fost la originea acestei excursii refuzând să părăsească Onondaga, după cum se putea ca dl. Berman s-o fi expediat insistând că trebuia neapărat să dispară.

La un moment dat a început dansul pe ringulețul din fața mesei noastre și când mi-a spus că voia și ea să danseze, și anume cu mine, i-am sugerat foarte răspicat că era cazul să plecăm acasă. Am achitat eu nota de plată urmând însă sfaturile ei în materie de bacșișuri, și înainte de a pleca i-am lăsat barmanului bani cât să dea de băut la toată orchestra. Apoi am luat un taxi până la Hotelul Grand Union și în mod ostentativ am intrat fiecare pe ușa lui în camerele altminteri alăturate, pentru ca odată înăuntru să ne regăsim chicotind la ușa larg deschisă dintre ele.

De dormit am dormit separat, iar dimineața, când m-am trezit, am găsit pe pernă un bilet de la ea. Se dusesse să-și ia micul dejun cu niște prieteni. Mă sfătuia să-mi cumpăr bilet de intrare la clubul hipic și-mi dădea întâlnire acolo pentru masa de prânz, inclusiv numărul lojei ei. Muream după scrisul ei, desena literele atât de egale și de rotunde

încât ai fi zis că erau de fapt tipărite, iar în locul punctelor de pe i-uri puneai cerulețe.

Am făcut duș, m-am îmbrăcat și am coborât val-vârtej. Cei doi indivizi nu erau în hol. La standul de presă de la recepție am găsit ziare chiar din dimineața respectivă, am luat câteva și m-am dus să mă așez pe un fotoliu mare de răchită de pe veranda din față ca să le citesc în liniște. Fusesse desemnat juriul. Apărarea nu scosese încă din mânecă niciunul dintre atuurile ei imbatabile. Procesul abia astăzi începea efectiv și am găsit citată o declarație a procurorului care era de părere că avea să dureze cel mult o săptămână. *Daily News* publica o fotografie cu dl. Schultz și Dixie Davis stând de vorbă cap în cap pe un coridor de lângă sala de judecată. *Mirror* îl prezenta pe dl. Schultz coborând treptele tribunalului cu un zâmbet larg și forțat pe față.

M-am ridicat și am pornit pe Broadway în căutarea unui magazin care să aibă și cabină telefonică. După ce am schimbat un pumn de mărunțiș, i-am cerut centralistei numărul pe care mi-l dăduse dl. Berman. Nici până în ziua de astăzi nu știu cum reușea să obțină număr pentru un telefon despre care compania de telefoane habar n-avea, dar mi-a răspuns de la primul sunet. I-am dat raportul, că ajunsese în oraș la ora prevăzută, că mersesem să vedem vânzările de mânji și că azi urma să ne petrecem toată ziua la curse. Că doamna Preston se întâlnește cu câțiva prieteni, niște idioți cu care nu vorbește decât idioțenii, că mâncasem la Clubul Brook, și că renunțasem să mai stabilesc vreun contact cu tipul de-acolo, mi se păruse inutil din moment ce totul mergea ca uns. Nu i-am ascuns nimic în legătură cu toate astea, fiindcă eram convins că oricum aflase deja totul.

— Bravo, băiete. Vrei să pui și tu la bătaie niște bani din ăia de cheltuială?

— Sigur că aș vrea, am zis eu.

— Vezi calul de pe poziția a treia în cursa a șaptea. Ți-l dau o să fie un pariu bun, cu sorți a-ntăia.

— Cum îl cheamă?

— De unde dracu' să știu eu, îl ai acolo-n program, tu ți-l ții minte atâta: numărul trei, poți să ții minte atâta lucru, da? Trei. Avea o voce iritată. Ce câștigi poți să păstrezi. Să-i iei cu tine la New York.

— La New York?!

— Mda, ia trenul. Avem nevoie de tine acolo pentru niște treburi. Te duci acasă și aștepti.

— Și doamna Preston? am întrebat eu, moment în care centralista s-a băgat pe fir și mi-a cerut să mai introduc alți cincisprezece cenți. Dl. Berman m-a pus să-i dau numărul de la care sunam și să închid. Nici n-

am pus bine receptorul în furcă și telefonul a și sunat. Am auzit un scrâșnet de chibrit și pe urmă pe dl. Berman dând fumul afară pe nas.

— E-a doua oară că spui oamenilor pe nume, a mârâit el.

— Mă scuzați. Dar cu ea ce fac? am întrebat.

— Unde e ridichea în momentul ăsta? m-a întrebat el în loc de răspuns.

— La micul dejun.

— Doi prieteni de-ai tăi au și pornit într-acolo. O să-i vezi probabil la hipodrom. Unul dintre ei, poate-l convingi chiar să te repeadă cu mașina până la gară, dacă-l rogi frumos.

Așa, va să zică, mă gândeam după aceea, bătând străzile din Saratoga și dând ocol acelorași clădiri de mai multe ori, ca și cum aș fi mers undeva anume, ca și cum aș fi avut o destinație bine stabilită, îmi dăduse toți banii ăia, evident mai mulți decât aveam nevoie pentru o zi sau chiar două, ăia erau bani cu care puteam arunca în dreapta și-n stânga o săptămână întreagă, la hotel, la restaurante, pe pariuri, dacă Drew Preston ar fi avut chef să joace. Și totuși ceva se schimbbase. Ori că aveau nevoie de mine la New York pe bune, ca un fel de avangardă a revenirii trupelor în oraș, ori că voiau să mă știe undeva unde nu le stăteam în cale – ceva se schimbbase. Poate că dl. Schultz, nemaivând-o pe Drew sub ochi, se lăsase convins de ce primejdie reprezenta ea pentru el, sau poate că sentimentul lui de alienare pur și simplu reflecta sentimentul ei de alienare, pentru că deși dl. Berman dădea de înțeles că dl. Schultz era nepermis de amoretat de ea, mie mi se păruse, la vreo săptămână și ceva de când îi văzusem prima oară împreună, că dl. Schultz mai mult o ignora pe Drew decât o băga în seamă, o transformase într-un fel de obiect de paradă, o frumusețe care-i sporea lui însuși prestanța, mai degrabă decât o persoană pe care s-o fi curtat, s-o fi luat de mână sau la care să fi părut a ține din toată inima, în felul acela cald și prostesc în care se comportă de obicei oamenii îndrăgostiți. Indiferent ce decizie fusese adoptată, după mine singurul lucru realist pe care-l puteam face era să plec de la premiza că ținea de domeniul coșmarului. Și azi mă simt mândru de băiatul care eram pe-atunci, care gândeam printre fiorii de groază când toată lumea știe că nu există gândire mai rapidă decât gândirea trupului, iar trupul gândește precis, nu greșește niciodată, pentru că el, spre deosebire de creier, nu este îmbibat de caracter, deci cel mai bun lucru pe care-l puteam face era să mă aștept la ce era mai rău, așa încât nici nu mai țin minte pe ce stradă am ajuns la hotel sau cum am trecut prin hol, tot ce știu este că m-am trezit în camera mea, cu Automaticul încărcat în mână – nu glumesc, cu mâna încleștată pe mânerul pistolului. Deci la

așa ceva mă așteptam. Și partea cea mai proastă era că dl. Schultz se întorsese împotriva ei, avea iarăși nevoie de-o moarte, își consuma omorurile atât de repede zilele-astea, încât avea nevoie de ele din ce în ce mai des. Ce i-ar fi putut ea spune, ce i-ar fi putut face, când el nu mai era în stare să-și poarte singur de grijă, când legea îl țintuia la pământ, când banda i se împrăștia ca lovită de bombe, iar el rămăsese singur și părăsit, ca amărății ăia de copii din China care zbierau printre exploziile obuzelor^[20], cu eșafodajul prăbușindu-se în jurul lui?!

Curios era faptul că dl. Schultz știa totul despre trădare dar nu și cui i se datora, acelui spirit de lăcomie entuziastă al nostru al tuturor lăsat să zburde liber, pentru că altfel de ce și-ar mai fi bătut capul omul lui, Abbadabba, să-mi paseze mie pontul cu calul? D-lui Schultz îi lipsea imaginația, mintea lui funcționa convențional – avusese dreptate Drew, era un tip mărunț. Deocamdată, însă, trebuia să fac față unor responsabilități executive îngrozitoare, trebuia să ajut valul să treacă, trebuia să conving oamenii să facă anumite lucruri care mi se păreau mie necesare, și asta dintr-o poziție lipsită de orice fel de autoritate. Tot gândindu-mă ce și cum, mi-am adus aminte că eroii principali din filme își puneau asistenții și secretarele să rezolve cutare sau cutare lucru. Eu aveam pe noptieră un pliant cu serviciile oferite de Hotelul Grand Union, masaj, frizerie, florărie, o agenție a căilor ferate Western Union și multe altele. Cu alte cuvinte, îmi stătea la dispoziție un hotel întreg. Mi-am luat inima în dinți, am ridicat telefonul și cu o voce cât mai baritonală cu putință, dar blândă, mimând felul acela, pe nas, în care vorbeau prietenii lui Drew, i-am comunicat centralistei hotelului că aș fi vrut să vorbesc cu domnul Harvey Preston la Hotelul Savoy-Plaza din New York și că dacă nu răspundea o rugam să afle ea de la centralista de acolo la ce număr putea fi găsit, după părerea mea la Newport. Când am pus receptorul jos îmi tremura mâna, mie, maestru în ale jonglatului. Și cum bănuiam că o să dureze ceva timp până să-l găsească pe Harvey, aflat fără îndoială în cine-știe-ce pat și ce companie pe gustul lui, am sunat serviciul la cameră unde mi-a răspuns o voce foarte respectuoasă și mi-a notat comanda, pepene galben cu miere, fulgi de porumb cu frișcă, omletă cu șuncă și cârnăciori, pâine prăjită, gem, patiserie daneză, cafea cu lapte – mă rog, am luat meniul de la un capăt la celălalt. Apoi m-am instalat pe un scaun cu perne, lângă ferestrele deschise, am ascuns Automaticul după perna de la spate și am așteptat să mi se aducă micul dejun. Mi se părea foarte important să rămân absolut nemișcat, așa cum faci de obicei în baie ca să rezisti la apa clocotită. Deci la volan era Mickey și celălalt era probabil Irving, pentru că indiferent cu ce intenții veneau,

aici la Saratoga trebuia lucrat cu precizie, poate chiar cu răbdare, trebuia o lovitură abilă și care să nu lase nicio șansă celui alt, mai degrabă decât un acces de furie. Mie îmi plăceau și unul și altul pentru că erau oameni calmi și nu purtau pică nimănui, nu se plâneau niciodată, poate că în sinea lor aveau îndoieli, dar în orice caz își făceau treaba.

Mă gândeam cum să-l abordez pe spilcuitul ăla de Harvey. Speram să se afle pe lângă un telefon, fie și alb, să mă asculte până la capăt, deși bănuiam că soarta lui Drew îl preocupa în cel mai bun caz simbolic, dată fiind avalanșa de facturi neachitate sau de cecuri bancare cu ramburs pe care mai mult ca sigur că le primise prin poștă toată vara, eu intenționez să mă prezint drept un simplu mesager al dorințelor soției lui, ca să-i sune cât mai practic cu putință. În momentul acela îmi zburase din minte orice interes personal legat de doamna Preston, în tot cazul orice ar fi putut sugera sentimente de dragoste sau de vinovăție în glasul meu. Nu-i vorba, că nici n-aș fi avut de ce să mă simt vinovat față de Harvey, dar lăsând asta la o parte, ajunsesem într-o situație în care numai de afecțiune cu tentă erotică nu-mi ardea mie; când ești terorizat orice altceva ți se șterge din minte ca un fum, eu unul nici nu mai știam că făcusem amor cu Drew, nici măcar nu-mi închipuiam că așa ceva ar fi fost posibil, nu mă mai interesa câtuși de puțin. La un moment dat a bătut cineva la ușă. Era chelnerul care-mi adusese micul dejun pe un cărucior și care a transformat căruciorul însuși în masă ridicându-i aripile laterale pe sub fața de masă albă. Toată mâncarea era servită în sau sub vase din argint masiv. Pepenele era pus într-un castron de argint, cu gheață împrejur. Cu o seară înainte Drew mă învățase să nu exagerez cu bacșișurile, așa încât l-am expediat pe chelner foarte sigur pe mine, apoi m-am așezat la loc lovindu-mă cu noada de pistol și am rămas cu gura căscată în fața celui mic dejun pe care-l comandasem atât de mare de parcă aș fi cărat după mine pe unde mergeam tot Bulevardul Bathgate, cu toate fructele pământului răsturnate pe farfuria mea. Mi-era dor de mama, tânjeam după geaca mea de la Stafii, cu o față albă și cu cealaltă neagră, aș fi vrut să pot șuti câte ceva din cărucioare și să-mi fac veacul prin jurul depozitelor de bere ca să-l văd și eu măcar o dată pe celebrul Schultz Olandezul.

La ora prânzului, după ce-mi făcusem bagajul și-l lăsasem la recepție în grija șefului de tură, am întrebat cum se ajungea la hipodrom și am luat-o pe jos în direcția respectivă. Era cam la un kilometru și jumătate depărtare de hotel, la capătul unui bulevard larg străjuit de case sobre cu câte trei nivele și verande late, una după alta

la fel, fiecare având în pragul curții din față câte o pancartă pe care scria *LOC DE PARCARE*, iar proprietarii stăteau la stradă și făceau semn mașinilor care treceau ca să le ademenească la ei. La Saratoga toată lumea încerca să mai câștige câte un ban, inclusiv stăpânii căsoaielor allora cu frontoane. Cele mai multe mașini se îndreptau spre parkingul aflat chiar lângă hipodrom și la fiecare intersecție era câte un polițist în cămașă cu mâneci scurte care le făcea vânt cu mâna într-acolo. Nimeni nu părea grăbit, mașinile negre se mișcau într-un ritm solemn, nimeni nu claxona, nimeni nu căuta să depășească, eu unul circulație mai manierată ca acolo nu văzusem nicăieri. Am căutat din ochi Packard-ul deși știam că n-aș fi avut cum să-l văd, dacă plecaseră chiar și dis-de-dimineată și chiar cu Mickey la volan tot nu ar fi reușit să ajungă aici decât mult după prânz. La un moment dat am zărit acoperișul verde al tribunei centrale, ca un bastion cu flamuri în vârf răsărind dintre copaci, și am pătruns și eu în complex o dată cu valul de oameni care se revărsau către porți îmbrăcați ca pentru o zi festivă, cu pălării de fetru pe cap și umbreluțe de soare, cu binocluri agățate de gât, bărbații cu programele făcute sul în mână, n-o fi fost ea la fel de mare ca Stadionul Yankee, toată construcția aia din lemn vopsit în verde și alb, dar oricum îți dădea impresia măreției, avea aerul unui parc de distracții vechi și distins, cu straturi de flori pe marginea aleilor. M-am așezat la coadă la bilete pentru clubul hipic și când am ajuns în față mi s-a spus că minorii neînsoțiți nu aveau acces înăuntru, am dat să scot Automaticul și să i-l înfund dobitocului în nas, dar m-am răzgândit și în loc de asta am rugat o pereche mai coaptă să-mi ia și mie bilet și să mă introducă pe poarta turnantă, ceea ce ei au fost destul de amabili și au făcut, dar mai rar așa o palmă umilitoare pentru asistentul de încredere al unuia dintre cei mai nemiloși gangsteri din toată țara.

Pe urmă, însă, urcând scările tribunei, am trecut de partea cealaltă și când am dat cu ochii de imensa pistă ovală, m-am simțit imediat ca acasă, întotdeauna este o plăcere să privești de sus, de la umbra copertinei, verdele însorit al terenului, așa e și la baseball și la fotbal, și uite, și pista de curse îți dădea același sentiment, că urma o zi de glorie chiar dacă nu începuse competiția propriu-zisă, era ca un fel de previziune palpabilă a unei înfruntări virtuale pe un teren încă nemarcat, niște cai-fantomă care zburau către finisă luând forma unor vibrații strălucitoare de aer și lumină. Aici știam să mă descurc și eram încântat de încrederea bruscă în mine însumi pe care o căpătasem o dată cu această confirmare.

Și deci eu trebuia să port crucea unor asemenea responsabilități de

viață și de moarte într-o zi atât de frumoasă, când ai fi zis că întreaga suflare ieșise să joace la curse, oamenii simpli își făceau pariurile acolo jos, la marginea pistei și pe urmă stăteau în soare proptiți de o balustradă ca să vadă fiecare cât putea din cursa în sine, de fapt numai linia dreaptă de la sosire, în timp ce pariorii mai înstăriți ședeau pe gradenele de lemn, la umbră, și vedeau ceva mai mult din cursă, apoi erau lojele de deasupra gradenelor, închiriate pentru tot sezonul de politicieni, de bogătași sau de celebrități, dar pe care le puteai închiria și tu cu titlu provizoriu în câte o zi, dacă nu erau ocupate și dacă îl mituiai pe portar și, în sfârșit, pe o platformă care domina întreaga tribună era cocoțat clubul hipic, foarte select, unde veneau împătimiții de sport și stăteau la mese luându-și prânzul înainte de startul primei curse a zilei. Acolo am găsit-o pe Drew, singură la o masă cu două tacâmuri, cu un pahar de vin alb în față.

Știam dinainte că indiferent ce i-aș fi spus pentru nimic în lume nu s-ar fi ridicat să plece până nu se sătura de cai. Știam și că nu trebuia să-i pomenesc de primejdia care o păștea, nici să nu-mi trădez propria mea teamă, pentru că ochii i s-ar fi golit, mintea i s-ar fi golit, toată ființa ei ar fi început să plutească în derivă și acea strălucire pe care o avea în priviri când se uita la mine s-ar fi stins. Și atunci, cum îi plăcea că eram precoce, că aveam stofă de durul cartierului, adică îi plăceau bărbații galanți și îndrăzneți, i-am spus că aflasem un pont pentru cursa a șaptea și că aveam intenția să pariez toți banii mei pe calul ăla și să câștig destui biștari cât s-o țin numai cu bomboane și în desu-uri de mătase tot restul vieții. Asta ar fi trebuit să fie o glumă, dar mi-a ieșit pe un ton oarecum crispat, mai entuziast decât voisem eu, ca un fel de declarație de dragoste de puțoi, și rezultatul a fost că ochii ei verzi ca niște abisuri s-au umplut de lacrimi. Am rămas amândoi tăcuți, profund triști, poate că propriul ei sistem de valori îi dezvăluise deja ceea ce eu nu aveam curaj să-i spun. Neputând să mă uit la ea, am întors capul către pista scaldată în soare, un oval mare cu zgură pe jos, perfect întreținut, cu parapetul vopsit în alb, în interiorul căruia era un alt teren, tot oval, dar cu iarbă și diverse construcții pentru cursele cu obstacole, inclusiv straturi de flori roșii și albe și un bazin pe care pluteau de colo-colo lebede reale, de jur împrejur întinzându-se cât vedeai cu ochii câmpiile verzi, până la poalele munților Berkshire, hăt-departe spre răsărit. Dar pentru mine totul devenise oval, urmăream cu privirile ovalul închis al pistei de alergare de parcă ar fi fost un interminabil perete despărțitor, de parcă n-aș fi avut tot aerul de pe lumea asta de respirat, ci doar vaporii înecăcioși de motorină din cabina unui remorcher, și tot ce trăisem fiecare din noaptea aia încoace nu ar fi fost

decât o halucinație de moment a mea, un moment de respiro pe care ni-l acordase marea imensă și involburată înainte de a se înălța din nou ca să-și sugă prada în beznă adâncurilor, iar oameni pe care abia îi cunoscusem și muriseră între timp n-ar fi murit deocamdată.

Încetul cu încetul mesele au fost ocupate și deși nici ei nici mie nu ne era foame, am mâncat somon rece cu cartofi natur până când, într-un târziu, și-au făcut apariția pe pistă călăreții cu jachete roșii și s-a auzit o goarnă și caii cu jocheii în șă au defilat prin fața noastră în pas lejer, îndreptându-se către cotul de la capătul celălalt al tribunei unde fusese instalată poarta de start și prima cursă a zilei a pornit, restul fiind programate din jumătate în jumătate de oră. Într-adevăr, la fiecare treizeci și ceva de minute se dădea startul în câte o cursă, alergau câte o milă, uneori mai mult, alteori mai puțin, de-a lungul pistei cu zgură, îi vedeai cel mult câteva clipe după ce țâșneau de la poarta de start și pe urmă, dacă nu aveai binoclu, se transformau într-un nor care se rostogolea, ca și cum un singur animal târător ar fi unduit pe partea opusă a pistei de alergări, ți se părea că nici nu se mișcau atât de repede, până când se apropiau din nou atâta cât să poți distinge caii și-i vedeai îndemnați cu călcâiele în burtă și mânați la galop cu cravașa, abia atunci îți dădeai seama ce distanță uriașă alergaseră într-un timp atât de scurt și ce iuți erau, ca niște draci, când zburau prin fața ta și treceau linia de sosire sub ochii spectatorilor, cu jocheii ridicați în șei. În timpul cursei toți se agitau, se loveau unii de alții și strigau și zbierau, dar nu era genul ăla de zgomot și de urale pe care le auzai la un meci de baseball, când Lou Gehrig obținea un tur complet, nu, era un sunet fără strop de viață sau de veselie în el, care nu trecea de momentul sosirii primului cal, se stingea brusc de parcă ar fi apăsât cineva pe un comutator și toată lumea plonja cu nasul în programe pentru a-și face noile pariuri în următoarea jumătate de oră, cu excepția câștigătorului care mai țină de bucurie o vreme sau se lăuda cu felul în care câștigase, calul în sine fiind ultima preocupare a oricui, afară, poate, de proprietar care se strecura în padocul câștigătorului, lângă tribună, și se poza alături de jocheu și de calul cu coroana de garoafe deja în jurul gâtului.

Abia acum înțelegeam ce-mi spusese dl. Berman, importante erau numărul purtat de fiecare cal în cursă și cifrele scrise pe niște panouri mari în fața tribunelor care reprezentau cotele fiecărui cal în momentul startului. Caii erau niște numere alergătoare, niște cote însuflețite, chiar și pentru domnii ultrabogați care-i creșteau, care-i cumpărau de la licitațiile de mânji, îi duceau acasă, îi antrenau pentru curse și câștigau averi datorită lor.

Dar toate aceste impresii le-am căpătat cu coada ochiului, ca să zic așa, cu fărâme de atenție, în răstimpul cât am lăsat-o pe Drew singură, urmând să mă întorc mai târziu s-o iau, după care am condus-o jos în loja ei și am lăsat-o singură din nou ca să mă pot învărti peste tot, pe la toate nivelele, în căutarea unor figuri cunoscute, dar nu vedeam decât figuri necunoscute, pentru că aici nu mai era spectacolul select cu cai de aseară, era locul ideal de adunare pentru toți gură-cască de pe lumea asta, indivizi beți turtă care-și împingeau cei doi dolari pe sub grilaj, oameni care stăteau la soare în maieu cățărați pe balustradă și strângeau în pumn biletele care erau singurul lor mod de evadare, nu știu din ce anume, dar în orice caz din chestia aia din care voiau ei să evadeze, niciodată n-am văzut niște fețe atât de palide venite să se bucure de o zi la soare și mai erau, bineînțeles, în toate sectoarele și pe toate culoarele, tipi care știau tot ceea ce alții nu știau, care vorbeau din colțul gurii dând din cap ca niște profesioniști ai afacerilor, nenorocită adunătură mai era și tribuna aia și nefericită ocupație pentru toată lumea, de la cei care sorbeau din pahare înalte pline cu gheață până la cei care dădeau peste cap câte o tărie, toți așteptau prea mult de la viață și pierdeau mult prea mult pentru asta, mă uitam la ei cum se așezau la coadă la pariuri ca să-și mai încerce o dată norocul, era ca un fel de ceremonial în care se câștiga și se pierdea în mod democratic frământându-te pe gradenele de lemn ale tribunei care pârlău de cât de vechi erau.

Tot ce am rugat-o pe Drew a fost să nu coboare la padocuri ca să vadă caii înainte de ieșirea pe pistă, să stea acolo în loja ei numerotată și cunoscută, aproape de loja guvernatorului care era chiar în dreptul liniei de sosire și să se mulțumească de data asta cu privitul prin binoclu.

— Nu mă lași să pariez?

— Pariști cât vrei. Dar mă duc eu la ghișeu în locul dumneavoastră.

— Bine, lasă.

Era atât de preocupată, stătea atât de nemișcată și se lăsa așa o liniște în jurul ei încât mie îmi sugera un priveghi. După un timp m-a întrebat brusc:

— Ți-aduci aminte de omul ăla?

— Care om?

— Ăla cu pielea stricăță. Pe care-l divinizează.

— Cu pielea stricăță?!

— Da, ăla din mașină, cu gorilele după el. Care a venit la biserică.

— A, ăla. Sigur că da. Uitasem de piele, nu știu de ce.

— S-a uitat la mine. N-a fost necuviincios, nu de asta-i vorba. Dar s-

a uitat la mine și m-a recunoscut. Deci probabil că l-am mai întâlnit pe undeva, a zis ea ținându-și buzele și scuturând din cap, cu ochii în pământ.

- Nu vă mai amintiți?
- Nu. Probabil că-ntr-o noapte.
- De ce?
- Pentru că nu trece noapte din viața mea să nu mă fac criță.
- Erați cu Bo? am întrebat eu după o clipă de gândire.
- Bănuiesc că da.
- I-ați pomenit ceva domnului Schultz despre asta?
- Nu. Crezi c-ar fi trebuit?
- Eu zic c-ar fi bine.
- Zău?! Ar fi bine?
- Da, eu așa aș zice.
- Bine, atunci spune-i tu, da? a zis ea și și-a pus binoclul la ochi ca să vadă caii din cursa următoare care intrau pe pistă la pas.

După câteva minute a apărut în lojă un comisionar în uniformă, cu un buchet imens de flori pentru Drew, un braț întreg de cozi lungi pe care ea le-a luat și i-a mai revenit culoarea în obraji, iar când a citit pe cartea de vizită *De la un admirator*, așa cum dictasem eu, a început să râdă și să se uite în jur și în restul tribunei, încercând să descopere cine-o fi fost cel care i le trimisese. Eu am chemat un supraveghetor, i-am pus o bancnotă de cinci dolari în palmă și l-am rugat să aducă un vas cu apă și când s-a întors Drew a așezat vasul pe scaunul de lângă ea și și-a pus florile în el. Era deja mai veselă, câteva persoane din loja de alături i-au zâmbit și au comentat apreciativ, ca pe urmă să apară un al doilea comisionar tot în uniformă, de data asta cu un aranjament floral atât de mare încât avea propriul lui suport de răchită și semăna cu un copăcel cu flori de gura-leului și clopoței albaștri și galbeni cu cozile scurte printre frunze mari ca niște evantaie verzi, iar pe cartea de vizită scria *Al tău pentru totdeauna* și deja Drew râdea cu sentimentul de fericire șocată al celor care primesc cărți poștale de Sfântul Valentin^[21] sau cărora li se organizează petreceri-surpriză de ziua lor.

— Zău că nu știu, a răspuns ea unui domn care se aplecase la urechea ei și o întrebase cu ce ocazie. Mai apoi, când au sosit și aranjamentele al treilea și al patrulea, încă și mai mari decât primele – ultimul, cel puțin, un buchet ca de expoziție, cu câteva duzini de trandafiri cu cozile lungi –, boxa întreagă s-a umplut de flori, Drew răsărea dintre ele, iar în lojele din jur lumea era din ce în ce mai amuzată și curioasă, se ridica pe vârfuri ca să vadă mai bine și când

murmurul de interes a început să se răspândească prin toată tribuna o mulțime de oameni s-au apropiat de peste tot ca să pună întrebări, să comenteze, unii credeau că era cine-știe-ce stea de cinema, un tânăr a întrebat-o dacă era cazul să-i ceară un autograf, avea mai multe flori în jurul ei decât câștigătorul unei cupe la călărie, le ținea în brațe și parcă era ea însăși ținută în brațe de ele și, lucrul cel mai important, era înconjurată de lume care se apropia să vadă de ce toată vânzoleala. Unii erau prieteni de-ai ei amatori de cai, care s-au așezat lângă ea și au început să facă bancuri, o femeie și-a adus cele două fetițe blonde tunse castron și îmbrăcate în rochițe albe, cu funde și pantalonași bufanți și cu pantofi albi în picioare, fetițe drăguțe și timide cărora Drew le-a improvisat pe loc niște buchețele de prins la rochii, a apărut și un fotograf de la ziarul local care a făcut câteva instantanee, totul mergea ca pe roate, era perfect dacă rămâneau și copilele alea acolo, așa încât am întrebat-o pe mama lor dacă le puteam oferi câte o înghețată și am și plecat s-o aduc, iar la întoarcere m-am oprit la barul clubului și am comandat două sticle de șampanie și câteva pahare fluturându-i barmanului pe la nas teancul de bani și dându-i numele doamnei Preston ca să nu-i vină ideea să-mi facă vreo figură, și așa a ajuns Drew să-și trateze musafirii chiar acolo în lojă, printre flori, în timp ce eu, retras mai în umbră, mă uitam că până și câțiva oficiali ai curselor stăteau jos în arenă pe caii lor și priveau către ea, ca și cum regina însăși ar fi luat parte la curse în loja ei tapetată cu flori, cu două domnișoare de onoare lângă ea și o mulțime de lume care ridica paharul în onoarea ei.

Până acum mergea totul strună și încă mai erau de livrat un număr de cutii cu specialități de la bombonerie hotelului, asta urmăream, să nu rămână singură, și așa mai fi avut câțiva ași în mânecă dacă era nevoie, dar deocamdată m-am dat puțin înapoi, mi-am evaluat opera și am fost mulțumit, nu mai trebuia decât s-o mențin în funcțiune, habar n-aveam pentru cât timp, pe durata a încă o cursă, poate chiar două, nu-mi închipuiam că niște profesioniști s-ar fi produs cu ocazia unor curse, într-un loc atât de aglomerat, ca să mai adauge la istoria unui hipodrom celebru și povestea unui asasinat inexplicabil și dacă se oboseau să verifice mai întâi la hotel ar fi văzut că nu-și făcuse bagajul, nu fugea nicăieri, dar oricum, voiam un paravan mișcător în jurul ei, de pildă un șir neîntrerupt de mingi ținute de un jongler în aer, sau o pădure de corzi de sărit care se roteau în același timp, sau niște artificii din flori și în tot cazul viețile unor copii bogați și nevinovați.

Așa stăteau lucrurile, deci, și ajunsesem la cursa a cincea, cred, caii erau pe linia dreaptă din partea cealaltă și toate binoclurile ținteau într-

acolo, când am observat că jos, în plin soare, printre miile de oameni care se înghesuiau lângă balustradă, un binoclu privea în altă parte decât trebuia, cum să nu observi când o singură rază de soare reflectată timp de o clipă însemna că de fapt te uitai printr-un tunel drept în ochii celui care te cerceta, că indiferent de clivajul dintre soare și umbră sau de hăhăitul lacom al maselor, te aflai fără voia ta sub lupa celui mai amănunțit studiu?

M-am întors și am coborât în fugă scările de lemn până jos, am trecut prin sala cu ghișeele casierilor unde surprinzător de mulți pariori așteptau să anunțe crainicul rezultatul oficial al cursei, deși nu aveau de făcut decât un lucru simplu, câțiva pași până afară ca să vadă cu ochii lor. Peste toată podeaua se întinsese un covor de cupoane de la mașinile automate de pariuri și dacă aș fi avut cu câțiva ani mai puțin probabil că m-aș fi învârtit de colo-colo ca să le adun, pur și simplu pentru că erau atât de multe obiecte mărunte pe jos care puteau fi colecționate, dar iată că unii se aplecau din când în când, întorceau cupoanele pe față, le ridicau de jos și pe urmă le aruncau la loc și erau oameni în toată firea, niște amărăți demni de milă care pierduseră și acum scormoneau după acea descoperire mistică, lozul câștigător aruncat din greșeală la gunoi.

Când am ieșit în fața tribunei m-a izbit canicula după-amiezii, m-a orbit lumina și printre capetele spectatorilor care strigau în gura mare am zărit ca prin ceață cavalcada cailor. Îi și auzeai, fără glumă, auzeai duduitul copitelor, auzeai şuierăturile cravașelor când loveau. Oare caii fugeau ca să câștige sau ca să scape de lovituri? I-am dibuit pe Irving și pe Mickey sprijiniți de parapet și oricine ar fi jurat că erau doi amatori de sport, cu haine în carouri și cu etui-urile binocurilor agățate de umăr, Mickey în plus cu o pălărie de fetru care îi ascundea tigva rasă și cu o pereche de ochelari de soare ca să-i mascheze ochii.

— Nici nu s-a mai cunoscut pe linia dreaptă, comenta Irving. Degeaba are picioare dacă n-are vlagă. Un cal de viteză nu se aleargă-n halul ăsta mai mult de-un kilometru, ține minte, a adăugat el ca pentru jocheu și pe urmă a rupt în două mai multe cupoane și le-a dat drumul într-un coș de-alături.

Mickey și-a potrivit binoclul în direcția tribunei.

— Loja ei e o idee mai încolo de linia de sosire, am zis eu.

— Asta am văzut și noi. Steaguri îi mai lipsesc, mi-a șoptit Irving. Ce se-ntâmplă acolo sus?

— E foarte fericit s-o vadă.

— Cine?

— Domnul Preston. Domnul Harvey Preston, bărba-su.

— Cum arată? a întrebat Irving uitându-se cu binoclul lui.

— Un tip înalt, așa, mai copt.

— Nu-l dibuiesc. Cu ce e-mbrăcat?

— Dă-mi voie să mă uit o clipă, am zis eu și l-am bătut pe umăr pe Mickey care mi-a dat binoclul lui și când l-am îndreptat spre ea mi-a apărut în fața ochilor atât de aproape și i-am văzut atât de bine privirea curioasă întoarsă în spate încât mi-a venit să strig în gura mare că aici eram, aici jos, dar iată că zodia mea bună nu s-a dezis nici de data asta, pentru că într-adevăr la Harvey se uita atât de insistent, l-am văzut coborând treptele și făcându-i cu mâna în același timp și imediat după asta a intrat în lojă, a luat-o în brațe, și ea pe el, pe urmă s-au îndepărtat unul de celălalt la o întinsoare de braț și și-au zâmbit, el îi spunea ceva, ea era vizibil fericită să-l vadă, i-a spus și ea ceva lui și pe urmă și-au rotit amândoi privirile peste toate florile alea și el a dat din cap că nu cu palmele întoarse în sus iar ea a râs și în jurul lor erau adunați o mulțime de oameni și un bărbat aplauda vrând să spună că asta da generozitate.

— Ei nu, că dragostea-i lucru mare, am exclamat eu. Țăla cu haină bej și cu lavalieră de mătase maronie la gât.

— Cu ce?!

— Așa se cheamă eșarfele alea care țin loc de cravată.

— L-am ochit, a zis Irving. Trebuia să ne fi spus.

— De unde era să știu?! am ripostat eu. M-am trezit cu el la prânz la masă. În sezonul de curse tipii vin aici. De unde dracu' era să știu eu c-aproape tot orașul e-al lor?!

După câteva minute întreaga lojă s-a ridicat practic de la pământ, oameni și flori au intrat în levitație când Drew și Harvey s-au întors să plece. El a făcut cu mâna către restul lumii ca un politician și ușierii au dat năvală ca să i se pună la dispoziție. Eu o urmăream pe Drew care avea brațele pline de flori și nu știu de ce dar mi s-a părut că se strecura prin mulțime cu atâta grijă încât mi-a sugerat o mamă cu copilul la piept, impresia asta mi-a lăsat-o de la distanța la care eram și fără avantajul binoclului, cu impresia asta aburită am rămas. După ce au dispărut pe scări în jos, Irving, Mickey și cu mine ne-am făcut și noi loc prin mulțimea de pe marginea pistei și am pătruns înapoi sub tribună, am trecut de ghișeele de pariuri și ne-am retras în spatele unei tarabe cu crenvurști ca să vedem alaiul coborând. Harvey venise cu o mașină care-i aștepta la scară, pe el îl lăsaseră să intre pe poartă deși nimeni altcineva nu avea acces, la care Drew s-a întors și s-a uitat de jur împrejur ridicându-se pe vârfuri, mă căuta din priviri, adică exact ce-mi lipsea mie pe lumea asta, noroc că Harvey i-a făcut vânt repede în

mașină, s-a urcat și el lângă ea și duși au fost. Și-l rugasem fără polițiști și uite, doi d-ăia călare de la poliția districtuală, cu pantaloni mulați pe picior și centiroane încrucișate peste piept, cu pălării de-alea de cercetași date dracului, din fetru bej-măsliniu, prinse cu șireturi de piele sub bărbie și este adevărat că ăștia stau de pază mai mult decorativ, dacă apare cumva guvernatorul sau mai-știu-eu-cine, în schimb sunt niște namile și nu se lasă corupți – la urma urmei ce să-ți dea ei în schimb, șoseaua națională?! În tot cazul, era o situație ambiguă, nu mi-a plăcut cum s-a încruntat Irving, dacă le trecea prin minte că Drew se speriasse și fugea eram și eu și ea într-un rahat cumplit.

— Ce-i toată chestia asta? a întrebat Irving.

— Mofturi de oameni cu bani, i-am explicat eu. ăștia n-au altă treabă, atâta tot.

Irving și Mickey au pornit cu pași iuți dar fără să alerge, au ieșit din complex pe o poartă laterală și s-au îndreptat către mașină spunându-mi să vin și eu, ceea ce nu aveam niciun motiv să refuz. Am ajuns unde lăsaseră Packard-ul, am deschis portiera să mă urc în spate și m-am și speriat când l-am văzut înăuntru pe dl. Berman. Nu se lăsa de figuri. N-am zis nimic, și nici el, dar mi-am dat seama că de data asta era vorba de resentimentele lui personale. Cic-a apărut bărba'-su, a comunicat sec Irving. Mickey s-a înscris și el pe bulevard, a reperat mașina încă de la prima intersecție și a început s-o urmărească discret, de la distanță. Și eu, ca și ceilalți, am rămas surprins când am văzut că luau viteză și se îndreptau către sud, să iasă din oraș. Nici măcar la hotel nu au oprit, ca să recupereze bagajele lui Drew.

Saratoga s-a terminat brusc și ne-am trezit în plin câmp, am mers în urma lor vreo zece-cincisprezece minute până când, uitându-mă pe fereastră, mi-am dat seama că mergeam de-a lungul unui aerodrom unde stăteau avioane cu câte un rând sau două de aripi aliniate ca niște mașini la parking. Șoferul lui Harvey a cotit la un moment dat și a intrat pe poartă, noi ne-am continuat drumul și am oprit puțin mai încolo, sub niște copaci de pe marginea șoselei de unde se vedeau hangarul și pista de decolare în spatele lui. La capătul pistei era un indicator de vânt care atârna pleoștit și exact așa mă simțeam eu acum.

În mașină se lăsase o liniște de moarte, nu se mai auzea decât bâzâitul motorului și parcă pe pielea mea calcula dl. Berman ce se mai putea face. Mașina cealaltă s-a oprit lângă un monoplan care aștepta cu ușa de sub aripă deschisă. Cineva care era deja înăuntru a scos amândouă brațele ca să-i ajute să se urce și ei. Drew s-a întors din nou să privească în urmă și o dată în plus Harvey i s-a pus în față. Încă mai

era cu flori în brațe.

— S-ar zice că duduia o ia din loc, a comentat dl. Berman. N-ai prevăzut treaba asta, nu?

— Ba da, i-am întors-o eu. La fel cum am știut dinainte că Lulu o să-mi rupă nasul.

— Ce-o fi fost în capul ei?

— Nu-i vorba de frică, dacă la asta vă referiți, am zis eu. Ăștia plini de ifose așa călătoresc. Adevărul este că se pregătea ea s-o șteargă de mai mult timp.

— De unde știi? Ți-a spus ea?

— Propriu-zis, nu. Am dedus eu.

— Interesant lucru, a zis dl. Berman gânditor. Dacă e așa cum zici tu, lucrurile apar în cu totul altă lumină. Despre Olandez ți-a spus ceva, îi reproșa ceva?

— Nu.

— De unde știi?

— Știu eu. Nu-i pasă, o doare-n cot.

— De ce nu-i pasă?

— De nimic. De pildă, de mașina nou-nouță pe care-o lasă la hotel. Putem s-o luăm noi, pe ea o doare-n cot. N-o interesează nimic, fata asta nu-i ca toate celelalte, nu trăiește cu frica în sân, nu e geloasă, n-are chestii de-astea. Face exact ce-i trăsnește prin cap și pe urmă se plictisește și se apucă de altceva. Simplu ca bună ziua.

— Se plictisește?

Da, am dat eu din cap.

Dl. Berman și-a dres glasul.

— Se înțelege, a adăugat el după câteva clipe, în timp ce ușa avionului se închidea, că tot ce vorbim aici am și uitat. Și bărba'-su? Acuma trebuie să ne așteptăm c-o să se ia de noi?

— E-o gogoasă găunoasă, am zis eu. Din cauza lui am ratat cursa a șaptea și n-am apucat să joc și eu pe pontul ăla pe care mi l-ați dat. Ția erau banii mei munciți, aveam și eu șansa să dau un tun.

Din hangar a ieșit un bărbat, s-a apucat de o pală a elicei cu amândouă mâinile, a răsucit-o brusc și a sărit înapoi când motorul a început să tureze, s-a aplecat sub aripi, a tras proptelele de sub roți și avionul, o bijuterie argintie, a pornit în rulaj pe pistă, s-a oprit la un moment dat plesnind aerul cu eleroanele și balansând cârma stângadreapta, pe urmă a țâșnit și după alte câteva momente s-a ridicat de la pământ. Abia acum îți dădeai seama cât de ușor și fragil era, când lua înălțime și se prelingea vibrând peste albastrul cerului, după care s-a înclinat, a strălucit o clipă în soare și s-a înscris pe alt curs, devenind

din ce în ce mai greu vizibil. Îmi încordam ochii să-l văd, dar conturul îi unduia, parcă ar fi înotat, până când n-a mai rămas din el decât o scamă care plutea în derivă pe suprafața ochiului meu și apoi a dispărut de tot, dar eu am rămas cu sentimentul că îmi intrase ceva în ochi.

— Or să mai fie ele și alte curse, a zis dl. Berman.

PARTEA A TREIA

ȘAPTESPREZECE

DIN PRIMUL MOMENT AL REVENIRII ACASĂ mi-am dat seama că statul la țară îmi dereglase complet simțurile, aveam în nas miros de cenușă fumegândă, ochii mă usturau, iar vacarmul mi se părea asurzitor. Totul arăta dărăpănat, stătea să cadă, blocurile – parcă se vedea cum trecuse istoria peste ele, terenurile virane erau pline de molozi, dar lucrul cel mai grav, dovada cea mai clară pentru mine că mintea mi-o luase razna era cât de mică mi s-a părut strada mea, cât de bicanic și amărâtă, cât de jalnic se strecura printre celelalte străzi. Am ajuns acolo cu costumul alb de pânză șifonat tot, cu vârfurile gulerului de la cămașă îndoite în sus din cauza căldurii, cu nodul de la cravată slăbit, eu care îmi propusesem să arăt bine de dragul mamei, ca să vadă și ea cât de bine o dusesem peste vară, în loc de asta mă pleoștise călătoria mult prea lungă și cum la New York era o sâmbătă caniculară, mă simțeam slăbit, mă trecuseră toate apele iar geamantanul de piele mă trăgea de cot în jos ca o piatră de moară. Dar din felul în care mă priveau oamenii am înțeles că esența lucrurilor se dăduse peste cap în cazul meu, arătam prea bine, nu mai eram un tânăr care se întorcea acasă ci un străin oarecare, fiindcă nimeni din Bronx-Est nu purta asemenea haine, nimeni nu avea geamantane de piele strânse cu două curele și deci toată lumea a întors capul după mine, copiii și-au întrerupt tigăițele și șotroanele, adulții care stăteau de vorbă în pragul ușilor au amuțit, iar eu am trecut prin fața tuturor cu impresia că auzul meu dereglat făcea ca totul să se transforme brusc într-o șoaptă, ca și cum mirosul iute și aerul sufocant mă cufundaseră în tăcere.

Dar toate astea s-au destrămat ca un fum când am început să urc scările întunecate. Ușa apartamentului nostru am găsit-o întredeschisă, cu broasca spartă, prima dintr-un șir de schimbări infinitezimale pe care universul le suferise în absența mea în sensul degradării și când am împins-o mi-a apărut înaintea ochilor un interior deprimant de scund care mi se părea cunoscut dar în același timp complet anapoda, linoleumul de pe jos făcea valuri, umplutura de la mobile ieșea pe-afară, pe fereastra de incendiu era o plantă ofilită, în bucătărie un zid întreg și tavanul de deasupra se înnegriseră, probabil de la lumânările maică-mii care arseseră cu flacăra prea înaltă. Paharele transformate în candelă de pe masa din bucătărie erau deocamdată stinse, dar blatul mesei era plin de stalagmite în miniatură, de globulețe, de ochiuri de ceară albă cu un fel de cratere și puțuri minuscule – semăna cu

macheta aia de la planetariu a suprafeței lunare.

Pe mama n-am văzut-o nicăieri, deși locuia în continuare acolo, mi-am dat seama după borcanul cu ace de păr lungi cu măciulia colorată care nu se mișcase de la locul lui, după fotografia în care apărea ea în tinerețe alături de tata dar din care îl anulasese pe el cu un X mare peste figură și jupuindu-i fața, și asta era tot acolo, avea câteva haine de-ale ei agățate pe spatele ușii de la debaraua din dormitor, iar sus pe raft era cutia de pălării trimisă de mine de la Onondaga, cu pălăria înăuntru neatinsă, învelită în foiță, așa cum mi-o ambalaseră la magazin. În răcitor erau câteva ouă, o jumătate de pâine veche de secară într-o pungă și o sticlă de lapte covăsit la suprafață.

Am aprins un bec, m-am așezat pe jos în plin tărâmul acelei femei rătăcite și al băiatului ei pierdut și am scos de prin buzunare bancnotele împăturite care însemnau averea noastră, le-am netezit, le-am aranjat pe portrete și am făcut din ele un teanc bătându-le bine cu palma întinsă pe toate patru laturile. Mă întorsesem de la țară cu șase sute cincizeci și ceva de dolari câți îmi rămăseseră după cheltuielile de la Saratoga, iar dl. Berman îmi spusese că puteam să-i păstrez eu. Ca sumă erau enorm de mulți bani, dar nu ajungeau, nicio sumă n-ar fi fost de ajuns ca să acopere costul unei vieți întregi de corectitudine ascetică, de credință și de făcut baie în chiuveta de la bucătărie. Mi-am pus banii în sacoșa de voiaj și sacoșa în debara, am găsit o pereche de nădragi rupți în genunchi, un tricou în dungi și vechile mele ghete Nat Holman cu șireturi până sus și cu găuri în tălpi, m-am schimbat în ele și parcă mi-era mai bine, m-am așezat pe scara de incendiu să fumez o țigară și mi-am adus aminte cine eram, al cui eram, pentru ca într-un târziu să-mi conștientizez, întâi cu ochii și abia pe urmă cu mintea, că peste drum se găsea clădirea aia de cărămidă și granit, Casa de Copii Max și Dora Diamond, așa încât m-am săltat peste palierul scării de incendiu, am coborât ultimul nivel sprijinit mai mult în mâini, am rămas o clipă suspendat și apoi mi-am dat drumul de la vreo trei metri pe trotuar ca să constat în momentul aterizării că nu prea mai eram fantoma plutitoare și grațioasă de pe vremuri, am simțit un șoc, nu glumă, în genunchi și în oscioarele tălpilor, se vedea că mâncasem zdravăn la țară și probabil că pusesem ceva pe mine. M-am uitat în sus și în jos ca să descopăr eventualii spectatori, pe urmă am traversat strada încet-încet, atâta cât să-mi maschez tendința de a șchiopăta, și am coborât scările la subsolul Casei de Copii Diamond, în regatul cenușiu al prietenului meu Arnold Gunoși care-mi vânduse Automaticul și care aduna tot ce se pogora până la noi de pe tărâmurile înalte ale utilului.

— Pe unde umbli? m-a întrebat prietenul meu cel flegmatic, de parcă în toți anii ăștia fusesem victima percepției greșite cum că ar fi fost mut, uite că știa să vorbească individul, și mai crescuse încă – precis o să ajungă o namilă obeză, cât Julie Martin. S-a ridicat să mă întâmpine răsturnând câteva ghivece de flori din tablă care s-au rostogolit pe ciment cu un zgomot asurzitor și mi-a ieșit înaintea în toată splendoarea lui de geniu glandular, zâmbind.

În tot cazul mi-era bine, revenisem în sfârșit în subsolul pe care-l știam atât de bine, stăteam și fumam și-i turnam baliverne lui Arnold Gunoi în timp ce el studia unul după altul obiectele alea ciudate, neînsuflețite și nedefinite, ca să stabilească în care pubelă să le arunce, toată șandramaua vibra și se zdruncina din temelii de tropăielile orfanilor care se jucau sus, deasupra capetelor noastre, iar mie răsetele lor cristaline gâlgâite îmi sugerau un izvor care țâșnea din pământ. Mi-a trecut prin minte că poate ar fi fost cazul să reiau și eu școala, ca vârstă eram de clasa a zecea, numărul preferat al d-lui Berman, care conține și unitatea și nimicul, încununând toate numerele de care ai nevoie pentru a forma orice alt număr – dar a fost un gând trecător, nimic mai mult, genul de idee care-ți vine când ai câte un accident și te simți slăbit.

Când m-am dus sus și am aruncat un ochi în sala de jocuri ca să văd dacă mai era cineva cât-de-cât cunoscut pe-acolo, de pildă o gimnastă mică și brunetă, am provocat consternare, toți copiii s-au oprit din ce făceau și au amuțit la fel ca lumea de pe stradă, mai devreme, când mă întorceam acasă cărând geamantanul după mine, îngrozitor de mici mi se păreau cum se holbau la mine în liniștea bruscă lăsată peste jocurile lor, o minge de volei s-a rostogolit pe parchetul lustruit și o supraveghetoare pe care n-o cunoșteam și care avea un fluier agățat de gât cu un șnur tricotat a venit spre mine și mi-a spus că nu eram într-un loc public și că vizitatorii nu aveau ce căuta acolo.

Din acel prim buletin de știri am înțeles că așteptările mele nu mai erau de actualitate, că nu-mi puteam recâștiga locul într-o lume care avansase în alt ritm decât al meu, adică în timp ce eu mă plimbam pe drumuri de provincie, printre munți, vecinii mei de pe stradă nu stătuseră pe loc, însăși celula ființei lor se schimbaseră, de pildă Becky plecase de-acolo, fusese adoptată de o familie din New Jersey, după cum mi-a povestit una dintre colegele ei de cameră – a naibii de norocoasă, Becky, de-acum își avea propria ei cameră –, apoi mi-a spus să plec fiindcă nu aveam voie la etajul fetelor, nu se cuvenea, așa că am ieșit pe acoperiș, unde o duceam pe fetița mea dragă înainte să-mi dau seama că-o iubesc și-o plăteam pentru fiecare futut, și acolo am

dat de director, care vopsea cu verde liniile unui nou teren de șotron și care când m-a văzut s-a îndreptat din șale, și-a șters broboanele de nădușeală de pe față cu dosul palmei în care ținea bidineaua și mi-a spus că eram o scursură de bulevard, că până număra el de la unu la trei aveam timp s-o șterg de pe proprietatea lui și că dacă mai puneam piciorul pe-acolo îmi trăgea o mamă de bătaie de mă căcam pe mine și pe urmă chema polițaii ca să mă ia și ei în primire.

Mă rog, sper că vă puteți închipui că după o asemenea primire palpitantă ceea ce mă scotea realmente din minți era cât puteam fi de vulnerabil, cât de prost, auzi, să aștept nici eu nu știam ce de la acest cartier pe care nu fusesem în stare să-l părăsesc la timp. În zilele următoare mi-am dat seama că indiferent unde mersesem, indiferent ce făcusem, oamenii din jurul meu știau, poate nu cunoșteau detaliile, dar recunoșteau întruchiparea propriei lor mitologii legate de viața bandelor. Renumele mi-o luase înainte. La magazinul de dulciuri de la colț, de unde îmi cumpăram ziarele în fiecare dimineață și seară, pe toate verandele înfierbântate de soarele după-amiezii până hăt, la intersecția cu Bulevardul Bathgate, toți mă cunoșteau din vedere, se știa cine eram și ce făceam și asta crea în jurul meu o aură care mă însoțea peste tot, abia acum înțelegeam că mă aflam sub reflector, că nu mă mai considerau de-al lor ci *printre ei*, ca un fel de infamie. Și pe mine mă încercaseră odată sentimentele astea de excludere, mereu fusese câte cineva așa ca mine despre care auzeam de la ceilalți copii, despre care se vorbea numai după ce dădea colțul, de care ne temeam, de care ni se spunea să ne ferim. Date fiind condițiile, era caraghios din partea mea să mai port vechile mele boarfe de pe vremea când jonglam pe străzi, trebuia să revin la garderoba care-mi asigura renumele. Și-apoi, nu voiam să dezamăgesc pe nimeni. Odată intrat în lumea interlopă n-o mai părăsești în vecii vecilor, așa-mi spusese dl. Schultz, fără urmă de amenințare în glas, pur și simplu pe un ton de autocompătimire ceea ce mie, ca mod de a pune problema venind din partea lui, mi se păruse suspect. Dar acum nu, nu mi se mai părea – acum, în tot cazul, nu.

Sigur că eu aici rezum concluziile amare ale câtorva zile, la început săream de la o uimire la alta și cel mai șocat am fost de mama cu care m-am întâlnit la câteva ore după sosire, venea pe stradă împingându-și căruciorul de copil din răchită cafenie, și chiar și așa, de la depărtare, mi-a fost limpede din prima clipă că nu mai era distrată la modul simpatic, ci o luase razna de-a binelea. Părul cărunț îi flutura nepieptănat și cu cât se apropia, cu atât eram mai sigur că dacă nu mă puneam în calea ei și nu-i vorbeam ar fi trecut pe lângă mine fără să i

se aprindă niciun beculeț cum că m-ar fi recunoscut. Oricum, am jucat pe muchie de cuțit pentru că primul sentiment care i s-a citit pe față a fost furia, uite, căruciorul ei întâlnise un obstacol, apoi a ridicat ochii și s-a uitat la mine o clipă și mi-am dat seama că nu-și putea focaliza mintea asupra mea, parcă mă vedea și-și aducea aminte că ar fi trebuit să știe de unde să mă ia, abia într-un târziu, când mie îmi stătuse deja de mult inima în loc, am prins viață din nou în memoria mamei mele impunătoare și nebune, Mary Behan.

— Tu ești, Billy?

— Da, mamă.

— Ai crescut.

— Da, mamă.

— S-a făcut mare, a zis ea către cine-o fi fost în mintea ei care asculta.

Se uita la mine acum atât de intens, încât a trebuit să mă apropii de ea ca să scap de sub lupa privirilor ei, am luat-o în brațe, am sărutat-o pe obraz, dar nu mai mirosea așa proaspăt și curat, cum mi-o aduceam eu aminte dintotdeauna, ci emana izul stătut de gunoaie și cenușă al străzii. Am coborât ochii în cărucior și am văzut că avea în el frunze de salată înnegrite pe care le răspândise și le netezise ca pe un culcuș, peste ele așezase știuleți de porumb și pe deasupra vărsase niște semințe de pepene galben, cu tot cu fibrele alea zemoase care le țin la un loc. Nici nu voiam să-mi imaginez ce credea ea că ducea acolo. Cum nu zâmbea, nu mi s-a părut c-ar fi avut nevoie de consolare.

Doamne, mamă, mamă – cel puțin odată ajunsă cu căruciorul sus în apartament l-a răsturnat și a golit lăturile alea pe niște ziare pe care le-a îndesat într-un sac de hârtie, iar sacul l-a făcut sul și l-a aruncat în găleata de gunoi din bucătărie care aștepta ca de obicei țărâitul administratorului ca să fie încărcată în liftul de mărfuri. Măcar atât și tot m-am mai liniștit. Mai târziu mi-am dat seama că asemenea stări o apucau și pe urmă îi treceau, ca și cum ar fi avut propria ei vreme schimbătoare, și de fiecare dată când se trezea din nou la realitate îmi spuneam gata, de-acuma i-a trecut de tot, problema s-a rezolvat. Dar cădea la loc fără niciun avertisment. A doua zi, duminică, i-am arătat bănetul pe care-l adusesem și mi s-a părut că s-a bucurat, așa că am ieșit și am cumpărat tot ce trebuia pentru un mic-dejun ca lumea, iar ea l-a pregătit ca pe vremuri, și-a adus aminte cum ne plăceau ochiurile prăjite doar pe-o parte, în formă de soare, și se spălase și se îmbrăcase frumos, se pieptănase, își prinsese părul la spate, deci am putut ieși la plimbare de dimineață până la Bulevardul Claremont și de acolo în sus pe scările alea abrupte, până în Parcul Claremont unde ne-am așezat

pe o bancă la umbra unui ditamai copacul și am citit ziarele de duminică. Nu m-a întrebat nici măcar o vorbă despre vara care tocmai trecea, pe unde umblasem, ce făcusem – nu din lipsă de curiozitate, ci fiindcă păstra o tăcere complice, ai fi zis că aflase totul și că nu mai aveam ce să-i spun ce ea să nu fi știut deja.

Ceea ce mi-a creat un sentiment cumplit de vinovăție că o neglijasem, așa de bucurioasă părea că ieșisem din universul închis care era cartierul nostru, că ședeam în liniște și pace în parcul încă verde, poate că faptele mele o afectaseră și pe ea, poate că din cauza lor se simțea atât de înstrăinată, ca și mine de altfel, în fața comunității care respingea din start o familie rău famată, o femeie nebună care crescuse, bineînțeles, un băiat plin de vicii, fie și atât și-mi simțeam lacrimile în cerul gurii.

— Mamă, i-am spus, avem destui bani ca să ne mutăm. Nu ți-ar plăcea să ne căutăm un alt apartament, uite, pe-aici pe lângă parc, poate găsim chiar un bloc cu lift, cu toate ferestrele spre parc? De pildă în blocurile alea de colo.

A ridicat ochii în direcția în care-i arătasem, dar a început să scuture din cap, nu, nu, nu, pe urmă și-a coborât privirile din nou către poșeta pe care-o ținea în poală cu mâinile încrucișate și a rămas așa, uitându-se fix la ea și dând din cap că nu, ca și cum i s-ar fi pus din nou întrebarea și ea ar fi trebuit s-o regândească și să răspundă încă o dată și tot așa, parcă îi tot răsărea în fața ochilor, întrebarea aia, și ea nu-i putea da un răspuns definitiv.

După treaba asta atât de tare mi s-au înecat corăbiile încât am insistat să mâncăm în oraș, eram gata să fac orișice, s-o duc la filme, numai când mă gândeam să ne întoarcem la noi pe stradă mă apucau toate pandaliile, mă simțeam rătăcit și nu-mi venea în minte nicio altă soluție decât să rămânem prin locuri publice unde se întâmpla câte ceva, unde poate aș fi reușit s-o trezesc pe maică-mea din nou la viață, s-o fac să zâmbească, s-o conving să vorbească, s-o ajut să fie din nou maică-mea. Când am ieșit din parc am făcut semn cu mâna unui taxi și l-am rugat pe șofer să ne ducă până la Șoseaua Fordham, la barul Schrafft unde ne luasem ceaiul împreună în ziua în care mersesem cu ea să-mi cumpăr eu haine. A trebuit să așteptăm până s-a eliberat o masă, dar când ne-am așezat s-a văzut pe fața ei că se bucura să intre din nou acolo, își aducea aminte de prima dată și-i plăceau toate pretențiile alea de noblețe ale localului, cum îți crea impresia că tu însuși te înnobilai prin simplul fapt că te luau ei sub aripa lor, deși bineînțeles că mie acum mi se părea banal, mâncare mediocră și niște porții simbolice și mă gândeam râzând în sinea mea la

chiolhanurile pe care le făcusem cu banda la Hotelul Onondaga, la ce mutre ar fi făcut toți ceilalți să fi fost acum aici și să trebuiască să mănânce la Schrafft alături de toți bisericoșii ăia de pe Șoseaua Fordham-Est care tocmai ieșiseră de la slujba de duminică, la cum ar fi reacționat Lulu Rosenkrantz dacă i-ar fi adus și lui chelnerița un sendvici minuscul cu unt și castravete fără aspic și un pahar mare de înghețată plin cu ceai cu gheață, dar fără destulă gheață. Și pe urmă am făcut prostia să-mi aduc aminte de friptura mâncată împreună cu Drew Preston la Clubul Brook și de felul cum mă privise ea atunci de peste masă, sprijinită într-un cot și sorbindu-mă din ochi cu zâmbetul ei visător amețit de băutură și m-am trezit brusc la realitate înroșindu-mă probabil până în vârful urechilor pentru că am ridicat ochii și am văzut-o în fața mea pe mama care-mi zâmbea exact la fel, cumplit ce puteau semăna, pentru o clipă uitasem cu totul unde mă aflam, cu cine, și am fost convins că precis se cunoșteau, Drew și cu mama, se suprapuneau cine-știe-cum și deci trebuie să fi fost cunoștințe vechi, aceeași gură cu buze pline, aceeași ochi ca niște inele care parcă treceau unele prin altele, iar eu eram blestemat să am parte de o iubire nediferențiată care le făcea una și aceeași. Halucinația asta n-a durat mai mult de o clipă dar nici până în ziua de azi nu-mi aduc aminte să mai fi trecut vreodată prin senzația aia atât de ucigătoare că deveneam o masă informă, că mă topeam și mă dezmembram, piele, minte, personalitate, și iarăși mă topeam și mă dezmembram, cu excepția inimii – nu, inima nu. Ea nu. Brusc m-a cuprins o imensă ură, față de cine, față de ce, n-aș putea spune, față de bunul Dumnezeu că nu sărea destul de repede, destul de precis, cum aș fi fost eu în stare, pe mâncarea din farfuria mea. Iar mama mă plictisea, mi se făcea silă de existența aia lamentabilă pe care singură și-o impusese, n-avea dreptul să mă tragă înapoi în rutina fără niciun orizont a unei vieți de familie, să mă tragă înapoi în jos după toate strădaniile mele de a mă impune în lumea crimei, uite că reușeam, de ce nu pricepea?! Era mai sănătos pentru ea să nu încerce să mă oprească. Atâta să fi încercat oricine, să mă oprească.

Dar știți cum e, până la urmă vine chelnerița și te întreabă ce mai dorești, iar tu îi ceri să-ți facă nota, scoți banii și plătești.

În acea primă luni dimineața de după revenirea mea, mama a plecat la serviciu la spălătorie, cum era și normal, de unde eu am tras concluzia că nebunia ei era autoimpusă, adică nu era deloc nebunie, ci doar o versiune trecătoare a stării ei dintotdeauna de zăpăceală. Pe urmă am aruncat o privire din greșeală în căruciorul ei de răchită și

când am văzut că așezase acolo ca într-un cuib cojile de la ouăle pe care le mâncasem duminică la micul-dejun am sărit de la încredere la disperare în răstimp de o secundă, și nu era nici pe departe ultima oară. M-am întrebat atunci, așa cum m-am întrebat și de-atunci încoace de atâtea ori, ca într-o mișcare în spirală care practic nu închide ciclurile, dacă nu ar fi fost mai bine să nu mă mai păcălesc de unul singur, să privesc în față adevărul că trebuia să iau niște măsuri, mai bine s-o fi dus la un doctor care să-i facă analize și să-i dea un tratament până nu ajungea atât de rău încât să nu mai am ce face și să trebuiască s-o internez într-un azil. Nu prea știam eu cum să procedez în privința asta, cu cine să mă sfătuiesc, dar mi-am adus aminte de mama d-lui Schultz, parcă și ea era bătrână și rămăsese văduvă și el avea grijă de ea, poate că mă putea ajuta cumva, poate că banda își avea și doctorii ei așa cum avea avocați. Și pe urmă, la cine să fi apelat? Cu cei de pe-aici nu mai aveam nimic de împărțit, nici cu orfanii, nici cu vecinii de stradă, banda îmi mai rămăsese, indiferent de intențiile mele cele mai ascunse sau de rarele momente când uitam de loialitate eram de-al lor și ei erau ai mei. Orice aș fi vrut să fac, s-o părăsesc pe mama sau s-o ajut, oricum mă învârteam, tot la dl. Schultz ajungeam.

Dar uite că nu mai știam nimic de el, și nici de ceilalți, și dacă voiam să aflu ceva nu-mi rămânea decât să citesc ziarele. Nu mai ieșeam decât după ziare și după câte un pachet de Wings, citeam orice ziar care-mi cădea sub mână, le cumpăram pe toate, și pe cele de dimineață și pe cele de seară, mă duceam încă dinainte să se crape de ziuă la chioșcul de pe Bulevardul Trei, de sub trenul suspendat, și cumpăram prima ediție a ziarelor din dimineața care urma, dimineața mergeam la magazinul de dulciuri din colț să iau ediția a doua, la prânz mergeam iarăși la chioșc după prima ediție a ziarelor de seară, iar seara mergeam din nou la colț și luam ultimele ediții. Mie unul dosarul întocmit de procuratură mi se părea inatacabil. Se baza pe documente clare, pe mărturiile unor contabili de la Biroul Finanțelor Interne care explicau legea impozitelor, pur și simplu îl demontau de tot. Eram din ce în ce mai nervos. Când i-a venit și d-lui Schultz rândul să depună mărturie, după mine nu fusese deloc convingător. Motivase că fusese prost sfătuit de avocatul lui care pur și simplu făcuse o greșală, că din momentul în care un alt avocat îi semnalase greșeala, el, dl. Schultz, fiind un cetățean patriot, se străduise să plătească până la ultima centimă tot ce datora statului, dar că procuratura nu se declarase mulțumită cu atât și așa se ajunsese la proces. Nici măcar pe fermierii de acolo nu-i vedeam în stare să creadă o poveste atât de șubredă.

Tot stând așa și așteptând vești, încercam să văd partea bună a lucrurilor indiferent de ce verdict s-ar fi dat, ca să fiu cât de cât pregătit pentru momentul respectiv. Dacă dl. Schultz intra la închisoare nu mai aveam niciunul dintre noi motiv să ne temem de el cât timp ar fi stat acolo. Țasta era un avantaj, fără îndoială. O, Doamne, numai gândul că scăpăm de el! În același timp, însă, încrederea pe care o aveam în mersul calm și implacabil, ca de ceas, al destinului meu s-ar fi năruit. Dacă un lucru atât de banal și stupid cum era justiția guvernamentală era în stare să-mi facă mie țândări viața cu un bobârnac, atunci însemna că legăturile mele secrete și perfect unse cu adevărata justiție, cea a unei lumi pe care o divinizam, erau de fapt niște iluzii. Dacă dl. Schultz era autorul unor simple crime pământești pentru care primea pedepse pământești, atunci lumea se reducea la ce vedeam cu ochii și degeaba mai cochetam eu cu convingerea că posedam anumite haruri invizibile, probabil că mintea mea le născocea. Cum să fi îndurat așa ceva?! Dar dacă le dădea peste cap acuzațiile, dacă le dădea peste cap? Nu reveneam și eu atunci la coordonatele mele de pericol asumat și de încredere, la încrederea pură și vibrantă de care numai un puști ca mine era capabil ca să-și poată împlini până la capăt destinul de pericole asumate? În concluzie, ce-mi doream? Ce verdict, ce viitor? După felul în care îl așteptam, mi-am dat seama și care era.

În fiecare dimineață, citeam de pe ultima pagină din *Times* plecările vaselor de pasageri, voiam pur și simplu să știu cum se numeau vasele, încotro plecau și că erau o mulțime din care să-ți alegi. Eram convins că Harvey Preston aranjase lucrurile ca lumea, aproape că începea să-mi placă individul, în orice caz la Saratoga se descurcase, jos pălăria, așa încât nu vedeam ce l-ar fi împiedicat acum. Parcă o și vedeam cu coatele pe parapet, uitându-se în gol la luna plină și la oceanul argintiu și gândindu-se la mine. Mi-o închipuiam în pantaloni scurți și cu bustieră, sărind șotronul pe puntea de la pupa în plin soare, așa cum se juca puștimea pe acoperișul căminului de orfani. Dar dacă făcusem o greșală cât mine de mare, dacă dl. Berman și Irving și Mickey veniseră la Saratoga pur și simplu ca s-o ducă înapoi sau ca să stea de vorbă cu ea în numele d-lui Schultz, ei, atunci cum rămânea, cine ce pierduse, la urma urmei, în afară de faptul că eu o pierdusem pe Drew, pe Drew a mea?

Miercuri, ziarele de seară publicau concluziile avocaților, a doua zi judecătorul a instruit juriul ce și cum, joi seara juriul era încă la deliberări, iar joi noaptea, când m-am dus pe Bulevardul Trei, și ziarele de seară și cele de dimineață publicaseră suplimente cu titluri enorme dedicate d-lui Schultz: fusese găsit nevinovat de toate acuzațiile aduse.

Am răcnit, am zbierat, am sărit în sus de bucurie, am început să dansez în jurul chioșcului în timp ce un tren mi-a trecut duruind pe deasupra capului. Cine mă vedea atunci n-ar fi zis că doar cu o săptămână în urmă fusesem convins că aceeași persoană pusese să fiu omorât. Era pozat în prim-plan, în *Mirror* zâmbind cu toată gura către obiectiv, în *American* sărutându-și șiragul de mătăanii, în *Evening Post* apucându-l pe Dixie Davis cu amândouă mâinile de cap și sărutându-l cu sete pe creștet. În *News* și *Telegram* era prezentat ținându-l cu un braț pe după umeri pe primul-jurat, un tip în salopetă de lucru. Și toate ziarele citau la unison ultimul cuvânt al judecătorului la auzul verdictului:

„Doamnelor și domnilor, în toți anii mei de magistratură nu am fost niciodată martor la o asemenea desconsiderare a adevărului și a argumentelor cum ați dovedit domniile-voastre astăzi. Faptul că ați ascultat cazul atât de meticulos instrumentat de Guvernul Statelor Unite și totuși l-ați putut găsi pe acuzat nevinovat de toate acuzațiile aduse mie unul îmi zdruncină din temelii încrederea în procesul de aplicare a justiției și mă întreb unde va ajunge democrația noastră în viitor. Sunteți liberi, dar curtea nu vă mulțumește pentru servicii. Este o rușine.”

Mama a păstrat acea pagină întâi din *Mirror* cu poza mare a d-lui Schultz zâmbind, a îndoit-o în așa fel încât să se vadă numai fotografia, a așezat-o cu grijă în căruciorul de răchită și pe urmă a învelit-o până sub bărbie cu o pătură jerpelită.

Ar fi cazul să spun câte ceva și despre cum m-am distrat timp de trei nopți și două zile la bordelul de pe Strada 76, între bulevardele Columb și Amsterdam, deși la un moment dat nu mai știam prea bine dacă afară era noapte sau zi pentru că draperiile de velur roșu au rămas invariabil trase peste toate ferestrele, luminile – toate aprinse, și lămpile cu abajururi mărginite de ciucuri, și sfeșnicele de cristal, așa că până la urmă nici nu mai conta cât era ceasul de fapt. Pe jos avea gresie, da, și una dintre imaginile care nu-mi iese din cap este cum îi vibra fundul zbârcit unei curve ceva mai coapte în timp ce alerga pe scări în sus ținând pasămite de frica masculului care încerca s-o apuce, dar care a căzut în nas și a alunecat toată scara de sus până jos, cu fața la pământ, cu picioarele înaintea și brațele deasupra capului. Majoritatea fetelor erau tinere, drăguțe și subțirele și când unele se plictiseau și plecau veneau altele în loc. Erau și câțiva bărbați pe care nu-i cunoșteam, cică stabilimentul era rezervat membrilor de elită ai gangsterimii, dar uite că se răspândise zvonul și apăreau mereu alte

fețe nebărbierite, ba chiar în a doua noapte sau zi am văzut un polițist în tricou și descheiat la pantalonii albaștri cu bretele, căruia o curvă cu cascheta lui proțăpită în vârful capului îi suga pe rând degetele de la picioare.

Fetele râdeau și se lăsau ciupite și gâdilite de bărbați înspăimântători fără să dea impresia că le-ar fi fost teamă și până la urmă plecau cu ei în sus pe scări – parcă ar fi fost Drew în mai multe exemplare, la fel de nepăsătoare că primeau între picioarele lor niște ucigași. Pe mine mă uimea treaba asta, cum putea calitatea unui sentiment să se transforme în cantitate, de pildă într-un colț al unei camere l-am zărit prin norul de fum de țigară pe dl. Berman râzând cu figura lui prelungă, în timp ce în salonul cel mare de jos dl. Schultz era copleșit de trei sau patru femei care năvăliseră peste el, pe brațele scaunului, pe genunchii lui, îl mușcau de lobii urechilor, îl rugau să danseze cu ele, iar el râdea, le mângâia, le ciupea, le pipăia, o încurcătură de trupuri care oricât am studiat-o eu nu părea deloc organizată pe persoane distincte ci era o amestecătură, o învălmășeală de sâni, de perechi de sfârcuri ca niște constelații, de burți și cururi generoase, de picioare lungi îmbârligate. Dl. Schultz m-a văzut că mă uitam și i-a spus uneia dintre femeile de pe el să mă rezolve, la care ea s-a desprins din grămadă fără niciun chef și mi-a făcut semn să mergem sus, spre marele amuzament al colegilor mei de față, ceea ce a avut darul să ne strice cheful și mie și femeii care și așa fierbea de furie simțindu-se umilită de vârsta mea și de faptul că eram un nimeni. Și unul și celălalt abia am așteptat să scăpăm, n-aveam niciun chef, cheful era în altă parte, iar mie mi s-a părut înfiorător cât de ne-sexy putea fi sexul atunci când ți-o trăgeai așa în silă și-ți dădeai drumul cât mai repede, așa că după aia am băut un Manhattan^[22] întreg, măcar era dulce și avea o cireășă confiata la fundul paharului.

Madama care conducea stabilimentul își făcea veacul în bucătăria de la parter, în spate, și am stat și eu puțin de vorbă cu ea la un moment dat, mai mult de milă, când dl. Schultz s-a îmbătat și a cârpit-o peste față închipuindu-și cine-știe-ce afront, i-a învinețit un ochi, după care și-a cerut scuze și i-a întins o bancnotă nouă de o sută de dolari. Era o bucățică de femeie și i se spunea Mugsy^[23], poate fiindcă semăna atât de bine cu pekinezul pe care-l ținea în brațe, avea aceeași mutră cu nasul teșit, cu ochii mici ca niște nasturi, avea părul roșcat foarte-foarte creț și rar, era mică de statură și slabă și purta o rochie neagră cu ciorapi care i se cam lăsau la genunchi. Și avea o voce groasă, ca de bărbat. Eu o țineam de vorbă, iar ea își apăsa o felie de carne crudă peste ochi. Păzea cuptorul de la aragaz în care ascunsese

armele predate de toți clienții la sosire și nu voia să plece din bucătărie probabil ca să nu vină cineva să ia vreun pistol și să-i transforme casa în poligon de tir, deși nu prea știu cum s-ar fi putut împotrivi muierușca aia dacă era vorba să se întâmple așa ceva. Personalul erau câteva negrese care se ocupau cu buna funcționare, adică schimbau așternuturile, goleau scrumierele, adunau sticlele goale, și câțiva comisionari, tot negri, care aduceau pe ușa din dos lăzi de bere, de diverse tării, de sucuri pentru cocktailuri, cartușe de țigări, containere de metal cu mâncare caldă și cutii de carton cu micul dejun tot cald de pe la bufetele și braseriile din cartier, dar Mugsy tot crispată stătea, deși lucrurile păreau foarte bine organizate, era ca un general care-și făcuse un plan bun și-și desfășurase trupele și acum tot ce mai avea de făcut era să primească rapoarte periodice despre cum evolua lupta. Am luat câteva ouă fierte tari în coajă și am început să jonglez cu ele și Mugsy a fost atât de convinsă că o să le scap pe jos, încât a izbucnit în râs văzând că nu și i-am devenit brusc simpatic, m-a întrebat tot felul de lucruri despre mine, cum mă chema, unde locuiam, da, și cum de ajunsese un băiat drăguț ca mine într-o companie atât de abjectă, am adăugat eu, la care ea a râs din nou, m-a ciupit de obraz și mi-a oferit bomboane de ciocolată dintr-o cutie de metal pe care o ținea lângă ea, foarte sugestiv pictată, cu scene reprezentând bărbați în pantaloni bufanți până la genunchi și cu peruci albe care se înclinau în fața unor doamne cu crinoline.

Această madam Mugsy a înțeles exact ce avea de înțeles din faptul că nu mă mai dădeam dus din bucătărie și mi-a explicat cu multă delicatețe și tact că avea pentru mine ceva cu totul special, articolul acela pe care și l-ar fi dorit oricine, o prospătură, vrând să zică o fată tânără și relativ nouă în branșă, apoi a dat un telefon și în mai puțin de o oră mă refugiasem deja într-un dormitor mic și retras de la ultimul etaj de sus cu o fată într-adevăr tânără, șatenă, rotundă la față, cu sânii deloc lăsați, destul de timidă și sălbăticuță la pipăit, care a rămas cu mine toată noaptea sau, mă rog, orele alea de liniște care mie mi s-au părut a fi de noapte și din fericire a vrut să doarmă la fel de mult pentru vârsta ei fragedă cum am vrut și eu pentru a mea.

Adevărul este că eram mult prea conștient și în același timp nesigur de mine însumi și trist ca să mă pot bucura ca lumea de timpul petrecut acolo. La mine acasă, în Bronx, stând și așteptând să se termine procesul, eram nerăbdător să reînnod relațiile cu ceilalți membri ai bandei, pe fiecare dintre ei îl iubeam, mi se părea că se comportau cu un spirit de coeziune care mă făcea să le fiu recunoscător că existau, dar acum, când îi regăsisem, această

recunoștință se transformase în reversul ei, într-un sentiment de vinovăție care mă făcea să mă uit la dl. Schultz și la ceilalți încercând să ghicesc în ce ape mă scăldam și ori de câte ori unul dintre ei îmi zâmbea arătându-și dinții de aur eu vedeam când iertare, când răzbunare.

Ca până la urmă să-mi dau seama, prin a doua noapte, dacă mai țin minte bine, că nu eram eu singurul într-o stare care numai extatică nu se putea numi, dl. Berman de pildă se refugiase într-un salonaș de lângă intrare și acolo își citea ziarele, fuma și sorbea din paharul de brandy, ieșind destul de des ca să dea câte un telefon de la cabinele publice cu fise, în timp ce Lulu își impunea neobosit persoana frustă asupra unui număr de doamne care nu scăpau nicio ocazie de a se plânge conducerii, iar Irving își făcea de lucru aproape tot timpul prin casă, singurul lui mod de a se bucura de situație fiind acela că își dădea jos haina, își lărgea nodul la cravată, își sufleca mânecile și servea la bar pe toți apropiații și colaboratorii ocazionali ai lumii criminale. Cu alte cuvinte, am realizat că locotenenții principali ai d-lui Schultz așteptau, atâta tot făceau, escapada nu mai era deloc o petrecere plină de viață a unor bărbați care trecuseră printr-o experiență împreună, ci se transformase încă de a doua zi într-un fel de declarație profesională, un anunț-reclamă al revenirii Olandezului și din toată distracția, bucuria și sentimentul de ușurare al victoriei nu mai rămăsese deja decât buna-dispoziție forțată a unei reuniuni protocolare.

Până și dl. Schultz începuse să caute anumite locuri în casă unde să se dedea plăcerilor mai liniștite ale reflecției. Așa se face că la un moment dat am trecut prin fața uneia dintre băi și l-am văzut stând în cada plină cu apă fierbinte și spumă de săpun, pufăia dintr-o țigară de foi printre aburii care se înălțau spre tavan și se lăsa frecat pe spate de madam Mugsy care stătea așezată pe un taburet de lemn alături de cadă și vorbea și glumea cu el ca și cum n-ar fi încasat-o din partea lui cu o zi în urmă.

Dl. Schultz a ridicat ochii și m-a văzut.

— Hai încoace, băiete, n-ai de ce să-ți fie rușine, a zis el. M-am așezat pe capacul closetului. Uite, Mugsy, ăsta-i copilul meu minune, Billy, v-ați cunoscut, voi doi? L-am asigurat că da. Știi tu, băiete, cine-i Mugsy? Habar n-ai de când ne știm! Uite, îți spun eu, pe vremea când Vince Coll o luase razna de-a binelea și răsturnase tot Bronx-ul cu pistolul scos ca să mă găsească și înnebunise tot căutându-mă, unde crezi că eram eu?

— Aici?

— Numai că atunci aveam sediul pe malul fluviului, a precizat madama.

— Coll era așa un bolovan, a continuat dl. Schultz, că habar n-avea de rafinementele vieții, nu știa ce-i aia un bordel de lux, el se-nvârtea de colo-colo și trăgea în dreapta și-n stânga, dădea iama prin baruri, prin berării, prin cluburi, pizda mării lui de idiot, și eu stăteam aici, la Mugsy, ras, tuns și frezat, îmi făceam chefurile și așteptam momentul potrivit. Stăteam aici în baie și ea mă freca pe spate.

— Așa e, a confirmat femeia.

— Fată bună ca Mugsy, mai rar.

— Dacă zici tu.

— Auzi, păpușo, a rugat-o dl. Schultz rezemându-se de cadă, nu vrei tu să-mi aduci o bere?

— Imediat, a zis ea, și-a șters mâinile cu un prosop și a plecat închizând ușa după ea.

— Te distrezi, băiete?

— Da, domnule.

— Trebuie neapărat să dăm afară din plămâni aerul ăla curat de țară, a rânjit el, apoi a închis ochii. Și să ni se-ntoarcă inima înapoi în coaie, unde-i e locul. Unde nu pățește nimic. Ți-a zis ceva?

— Cine?

— Ei, cum cine?

— Doamna Preston?

— Parc-așa o chema pe cucoană.

— Păi, mi-a spus că-i plăcea foarte mult cu dumneavoastră.

— A zis ea chestia asta?

— Și că aveți clasă.

— Zău? Dacă zice ea... a început el și s-a oprit, s-a luminat la față de un zâmbet, tot cu ochii închiși, apoi a continuat: Într-o lume mai bună, adică dacă lumea asta ar fi mai bună... și din nou s-a oprit. Îmi place chestia asta la femei, că poți să le culegi ca scoicile de pe plajă, se găsesc peste tot, unele mici și rozalii, altele cu cochiliile în spirale, de auzi oceanu'-n ele. Problema este... mă rog, este o problemă – și a dat din cap renunțând să-mi mai spună.

În atmosfera aia cu aburi care se înălțau pe faianța umedă vocea lui se auzea ciudat, adică vorbea încet, uitându-se de data asta fix în tavan și totuși stârnea un ecou de parcă ar fi vorbit dintr-o cavernă.

— Știi, eu cred că numai o singură dată-ți cade cineva cu tronc, vreau să zic că numai o dată-n viață ți se-ntâmplă chestia asta, și-anume când ești puști, uite-așa, ca tine, când habar n-ai ce curvăsărie mare-i lumea. Îți intră câte una-n cap și gata, tot restul vieții te-agăți de

ea și oriunde te-ntorci vezi aceeași mutră, oricine vine pe stradă către tine ți se pare că zâmbește ca ea și-ți umple iarăși toate gândurile. Pășești treaba asta la-nceput când ești tâmpit și habar n-ai de nimic și pe urmă-ți vezi tu de drumul tău, dar tot pe-aia una o cauți tot restul vieții. Nu știi dacă mă-nțelegi.

— Înțeleg, am zis eu.

— Ce mama dracului, Drew chiar că era o fată de soi, nu ca orice păsăric'-acolo, nimic nu găseai vulgar la ea. Avea o gură minunată. Da' știi, vorba aia, idilă de vară. Când vezi că numai atâta a fost îți pare rău, dar avem și unul și celălalt viețile noastre, a zis el trăgând din trabuc și uitându-se la mine să-mi vadă reacția. Eu am niște afaceri de care să mă ocup, a zis tot el, și am supraviețuit în domeniul ăsta pentru că mi-am văzut de afacerile mele. Pe urmă s-a ridicat în fund în cadă, plin de spumă prin părul negru de pe piept și de pe umeri. Stau și mă gândesc pe câți i-am văzut murind, la câte-a trebuit să rezist. Și-asta șapte zile din șapte. Toți borfașii, toți șobolanii. Orice pui pe picioare, orice încerci să faci vor să-ți ia. Grăsanul ăla de Julie. Și Bo, dragul de el, dragul și iubitul meu Bo. Și ăia ca Vincent Coll de care ți-am vorbit: Știi tu cât face loialitatea, cât face un singur om care să-ți fie loial în ziua de azi? Cât greutatea lui în aur. Eu îi fac un bine lui Vincent Coll. Iar el dispare și sare termenul stabilit la cauțiunea pe care tot eu am plătit-o. Păi cum vine asta? Eu niciodată nu-mi bat cuie de-astea în talpă fiindcă așa sunt eu fraier și-am o fire generoasă de toată lumea crede că mă poate călca în picioare. Nici n-am aflat bine chestia și m-am trezit în căcat, că dementu-mi declarase război. A trebuit să m-ascund aici printre curve. Ca să-ți spun drept, nu mi-a convenit deloc, nu era o soluție de bărbat, dar trebuia să aștept să-mi vină rândul. Într-o bună zi, când lucrurile erau în toi, pe Vincent îl umflă și-l bagă la bulău, capătă arest preventiv pentru nu-știu-ce bătaie, iar eu îmi fac socoteala că a venit vremea mea și când iese de-acolo noi eram deja răspândiți și-l așteptam. Numa' că el află, știe că suntem acolo și-și cheamă sora să-l ia și iese cu copilul soră-sii în brațe. Nu știi dacă mă-nțelegi. Ne-am retras, că doar nu suntem sălbatici, ne-a avut la faza respectivă, așa c-am plecat și am lăsat-o pe altă dată. Asta ca să-ți dau un exemplu. Numai că el, al dracu' irlandez, nu ținea cont de niciun fel de legi ale civilizației – nu trece o săptămână și mă pomenesc cu el că se ia după mine pe Bulevardul Bathgate cu geamurile date jos la mașină într-o zi când venisem acolo-n cartier să-i fac o vizită maică-mii și să-i aduc niște flori cum îi plac ei, fiindcă eu când merg la mama s-o văd merg singur, oricât de stupid ar părea, adică știu că așa e, dar ea își are viața ei, altfel decât a mea, și nu vreau s-o supăr, deci mergeam singur

pe strada aia aglomerată, cu un buchet frumos de flori în mână pe care tocmai le cumpărasem de la colț și dădeam din cap către unul și-altul pe care-i mai știu pe-acolo și noroc cu-al șaselea simț al meu, știi, sau poate c-am văzut ceva în ochii vreunuia care venea spre mine uitându-se peste umărul meu, în orice caz m-am aruncat după o tarabă cu fructe și gloanțele lui Coll au trecut pe deasupra mea și au început să salte portocalele în aer și piersicile și pepeni; care explodau ca niște tigve împrôșcându-mă de sus până jos, am rămas la pământ și mi s-au răsturnat în cap toate lădițele alea cu citrice, cu prune, cu pere, m-au umplut de zeamă că m-am și speriat la un moment dat că eram rănit, mă simțeam umed și mi se părea caraghios – să mor acolo printre sucurile alea de fructe care se revărsau peste mine, până am auzit țipetele femeilor și copiilor, Doamne sfinte, că strada aia-i toată numai o piață, o știi, nu?, plină de cărucioare de copii și de balabuste ieșite la cumpărături și când m-am ridicat mașina dispăruse și-am văzut lumea fugind printre tarabe și-o mamă urlând ceva în italienește lângă un landou răsturnat, i se rostogolise copilul pe trotuar cu cămășuța năclăită toată de sânge, avea sânge și pe căciulița din cap, Doamne Dumnezeule, omorâseră copilul-n cărucior, pizda mamei lor de nenorociți! Ca pe urmă să m-arate cineva cu degetul și să-nceapă să mă-njure, știi, parcă eu aș fi împușcat copilul! Și s-au luat toți după mine urlând de-a trebuit să fug ca să scap. Ei bine, după chestia asta eram hotărât să-l omor pe Vincent Coll cu orice preț, să nu mă las cât oi trăi, trebuia să-mi spăl onoarea pentru că presa mie mi-a pus în cârcă toată povestea, mie, Olandezului, pur și simplu pentru că eram în război cu dementul ăla obsedat, auzi ironia soartei, să m-acuze ei pe mine de ce făcuse Vincent Coll, parcă nu i-aș fi avertizat pe toți, parcă nu le-aș fi explicat să se dea la o parte din calea lui, m-au acuzat pe mine că nu-și nimerise el ținta, că în loc să mă-mpuște pe mine omorâse copilașul ăla, când de fapt nenorocitul de irlandez călcase pe-alături de la bun început sărind peste termenul de prezentare la cei zece mii cauțiune pe care-i plătisem pentru el – auzi tu, zece mii! – și în loc de asta se apucase să-mi atace mie camioanele și depozitele, cât am putut să regret idioțenia pe care-am făcut-o când m-am legat cu el la cap, așa că trebuia să pun mâna pe el, am jurat să-l scot din circulație, era vorba aici de-a restabili ordinea morală pe lumea asta, în toate drepturile ei. Știi cum l-am găbjit?

Atunci s-a întors madama, a bătut scurt în ușă și a intrat cu o tavă cu două sticle de bere și două pahare înalte, pe care a așezat-o pe taburet.

— Îi spuneam de Vince, i-a explicat dl. Schultz. Foarte simplu a fost,

o idee simplă, pentru că întotdeauna lucrurile simple sunt cele mai bune. Mi-am adus aminte că el și cu Owney Madden stăteau mult de vorbă, asta a fost tot.

— Ăla da gentleman, Owney, a comentat madama aprinzându-și o țigară.

— Ai dreptate, a zis dl. Schultz. Exact aici voiam s-ajung, nu știam precis cu ce, dar precis îl avea cu ceva la mână pe Owney pentru că altfel ce treabă avea un individ stilat ca Owney cu un maște-fripte ca ăla? De-aici încolo n-a mai fost cine-știe-ce. L-am trimis pe Abe Landau la Owney la birou să stea lângă el acolo toată noaptea în birou până când a sunat telefonul și Abe i-a băgat pistolul sub nas lui Owney și i-a spus hai, domnu' Madden dă-i și vorbește cu el, ține-l pe fir, noi fiind alături cu un polițist care a localizat convorbirea, suna de la o cabină telefonică din fața magazinului Excelsior, pe Strada 23 colț cu Opt. În următoarele cinci minute eram acolo cu o mașină și-am văzut doi inși care stăteau lângă fântână și-i țineau de șase, dar când au zărit mașina au șters-o pe stradă în sus de nu le fugeau picioarele cât de repede ar fi vrut ei să fugă, nu i-a mai văzut nimeni de-atunci, și omul meu a tras prin cabină, dintr-o parte în alta, că Vincent nici n-a mai avut timp să deschidă ușile, a căzut cu ele cu tot când au scăpat din țâțâni și-n timpul ăsta la Owney în birou Abe asculta la telefon și-a auzit de la un capăt la altul, până s-a lăsat tăcerea pe fir, și-atunci a pus receptorul jos și-a zis mulțumim, domnu' Madden, ne cerem scuze pentru deranj – așa l-am lichidat pe Vincent Coll, da-r-ar Domnul să-i fiarbă pipota-n iad până la loc comanda.

Și dl. Schultz s-a oprit gâfâind de efortul de a-și fi povestit memoriile. A luat o bere de pe tavă și a dat-o peste cap din câteva gâlgâituri. Parcă mă simțeam și eu mai ușurat acum având în față exemplul lui de cum pot oamenii să suporte orice pierdere atâta timp cât rămân ei înșiși.

A doua zi dimineața, când am coborât, mi-am dat seama din prima clipă că se întâmplase ceva. N-am văzut nicio femeie, ușile camerelor erau deschise larg și se auzea un aspirator. În bucătărie l-am găsit pe Irving turnând cafea în căni și m-am luat după el și când am ajuns în pragul salonului mare de jos, deși mi-a închis ușa în nas tot am apucat să văd că aveau o întrunire, erau vreo doisprezece inși, sau chiar mai mulți, așezați pe lângă pereți, toți îmbrăcați de stradă și încruntați.

Mie mi s-a spus să mă duc să iau aer, ceea ce am și făcut, m-am fâțâit pe străzile cu numerele șaptezeci și între Columb și Broadway, trotuare întregi de construcții urbane cu verandele înălțate și cu intrările la subsol pe sub scări, toate lipite unele de altele de la un colț până la

celălalt, fără nicio alee printre ele, niciun pic de spațiu, fără perspectivă, fără deschidere, fără niciun teren viran pe nicăieri, nimic, un perete continuu de locuințe. Mă simțeam închis pe dinafară când treceam pe lângă fațadele astea interminabile cu obloanele trase, și era și destul de rece, nu ieșisem din casă de două zile și trei nopți și uite, parcă venise pe bune toamna, bătea un vânt tăios care stârnea gunoaiile de pe străzi și platanii înconjurați de câte un gărduleț de fier în pătratele lor de pământ tăiate în asfalt băteau deja în galben, ca și cum adusesem cu mine de-acolo din nord un fel de mană a copacilor, sau poate că frigul se ținea după mine indiferent unde mergeam. Treaba asta îmi crea o senzație ciudată, n-ar fi trebuit să plec din oraș, uite că ajunsesem să nu-l mai recunosc, nu era crăpătură în asfalt din care să nu crească o buruiană, la orice colț de stradă se zburătăcea câte un stol de porumbei, vrăbiile se înșirau pe firele de telefon între un stâlp și altul ca niște pieze-rele ale naturii care stătea la pândă, mici spioni într-o mare cotropire.

Bineînțeles, mă simțeam jignit de felul în care mă dăduseră la o parte de la ceva ce era evident un consiliu de război în toată regula, mă întrebam ce probe mai aveam de trecut ca să fiu recunoscut la justa mea valoare, indiferent ce făceam și oricât de bine, mereu se ivea câte un brânci din ăsta-napoi. Pizda mă-sii, mi-am spus în sinea mea și m-am întors la bordel ca să descopăr că întrunirea se terminase, vizitatorii dispăduseră și numai dl. Schultz și dl. Berman mai erau, în camera din față, îmbrăcați ca în zi de lucru în cămașă și cravată. Dl. Schultz se învârtea de colo-colo rotind șiragul de mătănii în jurul degetelor – nu era a bine. La un moment dat a sunat telefonul din vestibul și a sărit chiar el să răspundă și imediat după asta și-a pus haina, și-a potrivit pălăria de păslă pe cap și a rămas în vestibul, în spatele ușii de la intrare, absolut palid de furie. Eu mă uitam la el din ușa salonului.

— Care este soluția, a?, ia spune-mi, m-a întrebat el. Ca să aibă omul dreptul să respire, să-și poate culege fructele muncii. Când vine vremea asta?

Dl. Berman, care stătea lângă fereastră în salon, a zis gata și atunci dl. Schultz a deschis ușa de la intrare și a tras-o după el. Eu am alergat și eu la fereastră, am depărtat puțin draperiile și l-am văzut vârându-se într-o mașină, iar Lulu Rosenkrantz, care stătea cu un picior pe trotuar și cu celălalt pe pragul mașinii uitându-se în susul și în josul străzii s-a răsucit brusc și s-a urcat și el lângă șofer și mașina a luat-o din loc imediat și dusă a fost, lăsând în urmă doar un norișor de fum de la eșapament.

Madama cea slăbuță, Mugsy, a apărut în salon cu o cutie de pantofi

sub braț, pe care a așezat-o pe măsuta de cafea. Acolo avea toate chitanțele și facturile și a început să le treacă în revistă împreună cu dl. Berman – ca o pereche de pitici dintr-un basm, bătrânul spărgător de lemne și hoasca lui de nevastă fumându-și prafurile albe cu puteri magice cu care creau halucinații copiilor și stând de vorbă într-o limbă a numerelor.

Am cules câteva ziare răvășite pe jos. Primarul La Guardia^[24] îl amenința pe Schultz Olandezul că dacă punea piciorul oriunde în cele cinci aglomerații ale New York-ului avea să fie arestat, iar prim-procurorul criminalist Thomas Dewey anunța că era în curs de instrumentare dosarul aceluiași Schultz Olandezul pentru evaziune fiscală. Deci asta era problema. Totul pornise de la verdictul ăla dat în provincie, toți editorialiștii erau scandalizați, eu nu le citeam, editorialele, dar numele d-lui Schultz apărea în toate titlurile, toți îi cereau scalpul, orice politician căruia i se smulgea o părere era la fel, scandalizat, și președinții consiliilor municipale erau scandalizați, și cenzorii, și membrii comisiilor bugetare, și procurorii districtuali, și șefii comisariatelor de poliție, și adjuncții lor, chiar și un funcționar de la Departamentul de Salubritate era scandalizat, până și omul de pe stradă de la rubrica „Omul de pe stradă” din *News*. Interesant lucru, în contextul acestei scandalizări generale zâmbetul fericit al d-lui Schultz de după achitare sugera impertinență, bătaie de joc, era sinistru în tot cazul.

— Astea-s pagubele, a zis madama când dl. Berman a ajuns la una dintre hârtiuțe și a ridicat din sprâncene. Douășpe farfurii întinse mi-au spart băieții voștri, din cele bune, când s-au apucat să arunce unul într-altul cu Wedgwood^[25]-ul meu. Presupun că n-ai auzit nimic.

— Și-asta?

— Cheltuieli generale.

— Nu-mi plac estimările. Mie dă-mi cifre concrete.

— Cheltuielile astea reprezintă stricăciuni concrete. Uite, pe canapeaua asta pe care stai, vezi petele? Astea nu ies, petele de vin nu ies, pentru astea, de pildă, trebuie să fac huse noi. Nu știu cum să-ți spun, Otto, dar oamenii ăștia ai voștri nu sunt tocmai de la Tineretul Creștin.

— Sper că nu încerci să profiți, Mugsy.

— Uite, asta chiar mă supără. Știi de ce vine Olandezul la mine? Pentru că-s cea mai bună. Aici e un stabiliment de înaltă clasă și nu scapi ieftin. Îți plac fetele? Ar trebui să-ți placă, pentru că sunt modele, nu sunt parașute de-alea de pe stradă. Îți place serviciul, îți place tot ce e-n jurul tău? Cum crezi că fac rost de toate astea, umblând cu

fofărica de fiecare dată? Dau un ban dar știu ce capăt, și la fel și tu. O să-mi ia o săptămână să pot reface casa asta cum a fost și să deschid din nou, ceea ce înseamnă timp pierdut, în schimb chiria și ciubucurile și doctorii și lumina electrică trebuie să le plătesc în continuare. Ca să nu mai vorbesc de ochiul meu învinețit, dar ăsta ți-l fac cadou. Treacă de la mine, din partea firmei.

Dl. Berman a scos un teanc gros de bancnote de câte o sută, a dat la o parte banderola de cauciuc și a început să numere.

— Atâta și niciun ban în plus, a zis el, împingând banii pe măsuta de cafea.

După care am plecat și am lăsat-o pe madamă acolo, prăbușită pe canapea și plângând cu mâna peste ochi. Ne aștepta o mașină parcată în față. Dl. Berman mi-a spus să mă urc eu întâi, iar el s-a urcat după mine. Nu-l cunoșteam pe șofer, dar dl. Berman i-a spus: la-o înainte ușor, și am luat-o pe Broadway până la Bulevardul Opt, am cotit pe Opt, am trecut prin față pe la Madison Square Garden, pe urmă spre vest în direcția fluviului și am coborât înspre docuri, ceea ce pe mine m-a cam speriat până mi-am dat seama ce făceam de fapt, am trecut pe lângă debarcaderul liniei de agrement de pe fluviul Hudson unde un vapor din ăla cu roată cu zături tocmai îmbarca pasagerii pentru o croazieră, am luat-o înspre est pe Strada 42, apoi iarăși spre nord pe Bulevardul Opt și tot așa, am parcurs de trei-patru ori dinspre centru înspre margine și invers și de la est la vest un dreptunghi mare în care se încadra oarecum zona supranumită Bucătăria Diavolului, până când ne-am oprit, într-un târziu, pe una dintre străzile Patruzeci și-Vest, nu departe de târgul de vite. Ceva mai încolo, pe partea dreaptă a străzii, am recunoscut mașina d-lui Schultz parcată exact în fața unei biserici mari din cărămidă aparentă care avea în stânga un prezbiteriu, iar în dreapta curtea unei școli.

Șoferul nu a oprit motorul. Dl. Berman și-a aprins o țigară și mi-a spus:

— Nu-l putem suna la telefon pe domnul Președinte. Și nici nu stă de vorbă cu niciunul dintre noi în văzul lumii, nici măcar cu Dixie Davis care oricum este plecat la Utica să depună mărturie într-o anchetă legată de moartea regretabilă a unui bun coleg de-al nostru. După mine, tu ești singurul care poate deschide ușa asta. Dar trebuie să te îmbraci frumos, te speli pe ochi și-ți pui o cămașă curată și-o să te duci tu să dai ochii cu el în numele nostru.

Așa da, era o consolare, criza nu mă lăsa pe dinafară.

— Cu domnul Hines? am întrebat eu.

Dl. Berman a scos un carnețel, a scris în el o adresă, apoi a rupt

păginuța și mi-a întins-o.

— Aștepți până duminică. Duminica primește audiențe acasă. Poți să-i spui unde suntem, în caz că are ceva nou să ne comunice.

— Unde?

— Dacă nu greșesc, o să fim cazați la Hotelul Soundview din orașul Bridgeport, Connecticut.

— Și lui ce-i spun?

— O să vezi, este un tip fermecător cu care poți sta de vorbă, dar nu trebuie să-i spui nimic, a zis dl. Berman și a scos din nou teancul de bancnote, a dat iarăși la o parte banderola de cauciuc, dar în schimb a întors teancul pe dos, unde erau bancnote de câte o mie de dolari, a numărat zece din ele și mi le-a dat. Să-i pui într-un plic alb când te duci la el. Cică așa-i place, în plicuri noi albe.

Am îndoit cei zece mii de dolari și i-am înfundat bine în buzunarul de la piept, dar oricum mi se păreau prea umflați, mă tot apăsam peste piept ca să fiu sigur că nu ieșeau în evidență. Am rămas așa în mașină, cu ochii pe Packard-ul de vizavi.

— Presupun că nu-i momentul să vin și eu cu o problemă personală, am zis eu.

— Nu, nu prea e, a fost de acord dl. Berman. Nu știu despre ce-i vorba, dar poate că te descurci cu părintele după ce termină cu domnul Schultz. Poate ai mai mult noroc.

— Dar ce face domnul Schultz acolo?

— Caută un loc de refugiu. Vrea să fie lăsat în pace. Dar din câte mai știu și eu, chiar dacă nu sunt credincios, or să-l spovedească, or să-l împărtășească, toate chestiile alea care se fac, dar ca să-i ofere o ascunzătoare – nu cred că asta face parte dintre sfintele taine.

Ne-am uitat o vreme pe fereastră la strada pustie.

— Care-i problema ta? a întrebat dl. Berman.

— Maică-mea e bolnavă și nu știu ce să fac, am răspuns eu.

— Ce are?

— Mintea i-e bolnavă, s-a țicnit de tot.

— Da' ce face?

— Numai aiureli.

— De pieptănat, se piaptână?

— Poftim?

— Te-am întrebat dacă se piaptână. O femeie, cât timp se piaptână, nu trebuie să-ți faci griji pentru ea.

— De când m-am întors acasă se piaptână, i-am spus eu.

— Păi atunci, poate nu-i chiar atât de rău, a zis dl. Berman.

OPTSPREZECE

SIGUR CĂ AȘ MINȚI dacă aș pretinde că nu mă gândeam la cei zece mii de dolari pe care-i aveam în buzunar și la ce-aș fi putut face cu ei dacă o ștergeam brusc, să ne fi făcut bagajele, mama și cu mine, să fi mers la gară și să ne fi suit în primul tren cu care să fi ajuns cât mai departe – Doamne Dumnezeule, zece mii de dolari! Parcă și vedeam rubrica de Oferte de Afaceri din *Semnalul din Onondaga*, cum ai fi putut cumpăra ferme de sute de acri cu numai o treime din banii ăștia, și ce era valabil într-o parte a țării nu putea să nu fie valabil peste tot. Sau ne-am fi putut cumpăra un magazin, un bufet, ceva sigur, unde am fi putut munci și trăi decent amândoi, iar eu mi-aș fi făcut planuri de viitor după ce ieșeam din tură. Zece mii de dolari erau o avere. Chiar dacă-i depuneai într-o bancă, tot câștigai bani din ei.

În același timp, știam că n-aș fi făcut așa ceva, de fapt nu știu exact ce aș fi făcut, dar simțeam că adevărata mea șansă în afaceri încă nu se ivise, că viața nu avea cum fi grozavă pentru un amărât de hoț, doar nu ajunsesem până aici și cine-mi hotărâse chemarea asta în viață nu mă alesese fiindcă aș fi fost un fricos de escroc oarecare. Încercam să-mi imaginez ce ar fi zis Drew Preston. Nici n-ar fi înțeles o asemenea meschinărie, și nu pentru că i s-ar fi părut imoral, ci pur și simplu pentru că n-ar fi înțeles cum poți să fugi de creștele ascunse pe care ți le oferea viața numai pentru că se aflau într-o direcție greșită. Deci care era direcția corectă? Către necazuri, către agonia împrejurărilor. Direcția în care mergeam de când luasem tramvaiul prima oară ca să ajung la sediul d-lui Schultz de pe Strada 149.

Așa încât, deși cochetam cu ideea jafului, nu o luam prea tare în serios. Problema mea era cum să păstrez în siguranță toată groaza aia de bani. Cei șase sute de dolari câștigați de mine cinstit îi ascunsesem în valiză, pe raftul de sus al dulapului din camera mea, dar cum pe ăștia evident că nu-i puteam pune tot acolo m-am așezat în patru labe și am băgat mâna în gaura de sub canapea, de unde cădea umplutura, am făcut un mic cuib de vatelină, am înfășurat bancnotele în formă de sul, le-am prins cu un elastic gros și le-am vârat acolo. Trei zile după aceea aproape că n-am ieșit din casă, de teamă să nu mi se citească secretul pe față, ca și cum lumea s-ar fi uitat în ochii mei și ar fi văzut bani, de fapt nu voiam să las casa nesupravegheată, numai cât făceam cumpărăturile și alergam înapoi acasă, dacă voiam să iau aer ieșeam pe scara de incendiu, iar seara, după ce mama pregătea cina, stăteam și o urmăream cu mare atenție cum își aprindea câte una dintre luminile

ei de aducere-aminte, pentru că de când mă întorsesem eu acasă începuse din nou cu treaba asta, câte una în fiecare seară, își tot aprindea luminile ca să înțeleagă ce-o fi avut ea de înțeles.

Într-una din zile m-am dus la cofetărie și am cumpărat un plic mare alb de un cent, iar a doua zi dis-de-dimineasă am făcut baie, m-am pieptănat, mi-am pus o cămașă curată, am combinat pantalonii de la costumul de pânză cu geaca de la Stafii, cu partea neagră întoarsă în afară, fiindcă nu voiam să risc o plimbare până în Manhattan arătând ca o vedetă plină de bani, și am luat trenul suspendat de pe Bulevardul Trei către centru. Aș fi pus pariu pe orice că nimeni altcineva din tren nu avea zece mii de dolari în buzunarul de la pantaloni, nici muncitorii ăia îndesați care se hurducau la unison pe scaunele de răchită, nici conductorul care deschidea ușile, nici mecanicul din primul vagon și, dacă stai să te gândești, nimeni dintre cei pe care-i vedeam pe la ferestrele blocurilor printre care treceam. Puteam să pun pariu că dacă nu se găsea vreun șmecheraș de elev printr-unul dintre vagoane, nimeni din tren nu știa nici măcar al cui portret era pe bancnotele de o mie de dolari. Dacă m-aș fi ridicat și aș fi strigat în gura mare că aveam atâția bani la mine, lumea s-ar fi mutat mai departe de mine crezând că sunt nebun. Efectul tuturor acestor reflecții puerile a fost că am devenit nervos și decât să merg mai departe cu trenul am coborât la stația de pe Strada 116 și mi-am investit propriii mei bani într-un taxi până la intersecția dintre Bulevardul Opt și Strada 116, unde se găsea apartamentul Președintelui James J. Hines.

Mi s-a părut curios cât de sărăcăcios, de dărăpănat, de jalnic arăta acest cartier de la poalele Colinei Zorilor, cu lăzi de gunoi care dădeau pe dinafară și negri care stăteau pe la colțuri și cereau de pomană câte un cent, în schimb cât de impresionant și bine întreținut arăta blocul lui, ai fi zis că era pe Bulevardul Parcului. Un portar în uniformă mi-a răspuns politicos la întrebări și am urcat la etajul trei cu un lift modern, automat, tot numai alamă strălucitoare. Dar sărăcia mi-o luase înainte: m-am trezit la capătul unui coridor plin cu oameni care așteptau în picioare în lumina difuză, de parcă ar fi stat la coadă la pâine. Când stau la coadă la pâine, oamenii întotdeauna se înghesuie unii în alții, cu picioarele oarecum crăcănate în afară și cu atenția concentrată înspre capul cozii, ca și cum simpla concentrare ar face coada să înainteze. Dar coada asta înainta foarte încet și când cineva își termina treburile și ieșea de-acolo, toți ceilalți îl priveau fix, încercând să-și dea seama dacă avusese noroc sau ghinion. Treizeci sau patruzeci de minute a durat până am ajuns la ușa deschisă a apartamentului aceluia personaj important. În tot acest timp, mă gândeam cum ar fi fost să trăiesc toată

viața în mizerie, an după an, stând pe la cozi ca să obțin câte ceva de pomană, cu hainele din ce în ce mai lăbărțate pe mine și cu mintea pe zi ce trece mai goală, minte de cerșetor. Aveam la mine bani pentru individul respectiv, venisem acolo să-i dau ceva și totuși trebuia să stau pe coridorul ăla înăbușitor, așteptându-mi rândul de milog.

Pe urmă am pătruns într-un vestibul, un fel de antecameră, unde stăteau pe scaune câțiva inși disperați, cu pălăriile în mâini, ca niște pacienți la cabinetul doctorului, și m-am așezat lângă ei, mutându-mă scaun cu scaun, din ce în ce mai aproape de sanctuarul interior. Într-un târziu, am trecut printr-o ușă batantă și am ajuns într-un hol unde m-au întâmpinat un bărbat așezat la un birou și altul în picioare în spatele lui și m-au măsurat de sus până jos și am recunoscut în ei stofa celor printre care trăiam și eu de câteva luni de zile, genul de indivizi pe care-i auzi gândind. D-lui Berman nu i se păruse necesar să mă instruiască. Eram prea tânăr ca să fiu un alegător în căutare de slujbă, nu mă știau de prin cartier, eram pur și simplu un amărât de băiat care încercam să arăt cât puteam mai bine în hainele mele ponosite.

— Sunt fiul lui Mary Kathryn Behan, le-am spus, cu toată convingerea. De când ne-a părăsit tata, ne-am descurcat foarte greu. Mama lucrează într-o spălătorie, dar este destul de bolnavă și n-o să-și mai poată păstra slujba multă vreme. M-a trimis să-i spun d-lui Hines că ea toată viața a votat cu democrații.

Cei doi balauri au schimbat o privire și cel care stătea în picioare a ieșit din cameră pe un coridor. Am așteptat cam un minut, individul s-a întors și m-a condus pe același coridor, din care se intra într-o sufragerie cu vitrine pline de porțelanuri, într-un salon cu mobile masive, într-un fel de cameră de club în care am văzut diplome înrămate agățate pe pereți și o masă de biliard în mijloc și până la urmă m-a introdus într-un dormitor cu covor gros pe jos și draperii grele, unde mirosea a mere, a vin și a loțiune de bărbierit, o atmosferă densă care parcă nici nu concepea o fereastră deschisă. Cocoțat în vârful patului, pe un morman de perne, și îmbrăcat cu un halat roșu de mătase din care ieșeau niște picioare slăbănoage de bătrân, stătea James J. Hines însuși, lider districtual la Tammany^[26].

— Bună dimineața, băiete, m-a întâmpinat el, ridicând ochii din ziar. Era lung cât tot patul. Avea picioare mari, cu oasele proeminente și călcâiele întărite, dar în rest era un bărbat bine, cu părul cărunț pieptănat pe spate și cu fața roșie cam pătrătoasă, dar cu trăsături delicate și cu niște ochi limpezi, de un albastru deschis, care mă priveau destul de binevoitor, vrând să spună că era gata să asculte orice poveste aveam de gând să-i îndrug, date fiind poveștile pe care le

auzise deja în dimineța aceea și cele care-l mai așteptau încă pe coridor, până hăt departe, la lift. Eu n-am scos nicio vorbă. El a așteptat o vreme, din ce în ce mai mirat. Nu-mi spui ce te doare? m-a întrebat.

— Ba da, domnule, am zis eu, dar nu pot când îmi răsuflă domnul ăsta aicea-n ceafă. Mi-aduce aminte de inspectorul care adună chiulangiile la școală.

La care el mai întâi a zâmbit, dar cum nu era prost, când a văzut expresia mai mult decât serioasă de pe fața mea, i-a făcut semn gorilei să plece. După ce am auzit ușa închizându-se în spatele meu, m-am apropiat hotărât de patul lui, am scos plicul din buzunar și l-am așezat pe cuvertură lângă mâna lui masivă. Și-a întors ochii albaștri către mine intrigat. Eu m-am dat cu un pas înapoi, uitându-mă la mâna lui. Mai întâi a pus degetul arătător și a apăsat ușor, pe urmă a băgat toată mâna în plic, pe care nu-l lipisem, și deși avea degete groase, a scos imediat bancnotele foșnitoare și le-a răsfirat ca pe niște cărți de joc, făcându-mi până la urmă o mică demonstrație foarte convingătoare de ce dexteritate puteau avea încheieturile unui bătrân.

Când am ridicat ochii, dl. Hines se lăsase pe spate pe perne, suspinând ca și cum povara vieții îi devenise brusc mult prea grea.

— Deci tot mai are atâta tupeu încât să se folosească de un copil ca tine ca să ajungă până la mine, a?, nenorocitul dracului?

— Da, domnule.

— De unde a găsit așa un tânăr de încredere?

Am ridicat din umeri.

— Deci, până la urmă, nu există nicio Mary Behan.

— Ba da, domnule, mama mea.

— Îmi pare bine să aud asta. Cu ani de zile în urmă i-am găsit serviciu unei tinere irlandeze care se numea așa și care tocmai venise în America. Era de-o vârstă cu fata mea mai mică. Unde locuiești?

— În sectorul Claremont din Bronx.

— Așa, așa. Mă întreb dacă n-o fi aceeași persoană. Era o fată înaltă, cu o ținută fermecătoare, cu un aer liniștit și modest, genul de fată adorabilă din pensionare. Eram sigur că o să-și găsească un soț cât ai zice pește, Mary Behan. Cine este ticălosul care a putut părăsi o asemenea femeie?

Nu i-am răspuns.

— Cum îl cheamă pe taică-tu, băiete.

— Nu știu, domnule.

— A... aha, înțeleg. Îmi pare rău, a zis el, dând din cap de câteva ori, cu buzele țuguiate. Pe urmă s-a mai luminat la față. Dar te are pe tine,

nu? Și-a crescut un băiat capabil, cu un spirit îndrăzneț și cu înclinația evidentă spre o viață primejdioasă.

— Așa este, într-adevăr, am încuviințat eu imitând involuntar ritmul cadențat al vorbirii lui, ceea ce era și greu să nu fac, doar vorbirea era punctul lui forte, nu-i așa?, ca politician, primul cu care făceam cunoștință și sunt convins, după felul cum te făcea să adopți limbajul lui, că era și bun.

— Și eu am simpatizat cu ei, la vârsta ta. Poate că eram ceva mai lat în umeri, doar coboram din neam de fierari. Dar tot așa, aveam și eu darul omului simplu de a intra în bucluc. S-a oprit câteva momente. N-ai nevoie de sprijinul meu, nu-i așa?, ca să-ți scoți mama din spălătoria aia și să ai grijă de ea, să-i ușurezi tristețea vieții?

— Nu, domnule.

— Așa mă gândeam și eu, dar am vrut să fiu sigur. Ești un băiat isteț. Poate că ai ceva sânge irlandez în tine. Sau evreiesc. Poate că așa se explică de fapt compania în care umbli.

Și a tăcut, uitându-se fix la mine.

— Ăăă, dacă nu mai aveți nimic altceva, domnule, am zis eu, am văzut că e lume afară care vă așteaptă.

Ca și cum nici nu m-ar fi auzit, mi-a făcut semn să stau pe un scaun de lângă pat. Mâna lui masivă a adunat evantaiul de bancnote și le-a introdus înapoi în plic.

— Nimic nu mi se pare mai trist, te rog să mă crezi, decât să trebuiască să restitui o dovadă atât de generoasă de iubire sinceră, a zis el împingând plicul către mine. Bancnote noi, minunate, de cea mai nobilă speță. Îți dai seama, cred, că aș putea foarte bine să le primesc, iar el să nu fie cu nimic mai câștigat. Înțelegi, nu? Dar n-am de gând să fac așa ceva. Vrei, te rog, să-i explici treaba asta? Vrei, te rog, să-i explici că James J. Hines nu face minuni? Lucrurile au ajuns mult prea departe, domnișorul Behan. Există un republican mic, cu mustăcioară. Și n-are pic de poezie în el. Apoi a tăcut, uitându-se fix la mine cu ochii lui albaștri, până mi-am dat seama că trebuia să iau plicul înapoi. Unde l-a descoperit pe fiul lui Mary Behan, pe stradă?

— Da.

— Atunci să-i spui că sunt impresionat – de asta, dacă nu de altceva. Ție personal să știi că-ți doresc o viață lungă și îmbelșugată. Dar cu el am terminat. Să-l ia dracu'. Am crezut că a înțeles, după toată tărâșenia din provincie. Am crezut că i-am vorbit destul de clar. Nu știi la ce mă refer, nu-i așa?

— Nu, domnule.

— Nu-i nimic, doar nu trebuie să-i dau capitolul și versetul. Tu

spune-i atât, că nu mai am nimic de-a face cu el. Afacerile noastre s-au încheiat. Crezi că poți să-i spui treaba asta din partea mea?

— Îi spun.

M-am ridicat de pe scaun și m-am îndreptat spre ușă.

— Este un lucru memorabil să vezi că banii nu pot circula, a comentat dl. Hines. Nu credeam să apuc să trăiesc ziua asta. Și-a luat din nou ziarul în mâini. Nu că prietenul nostru comun ar fi un om obișnuit să mediteze, dar a avut în domnul Weinberg un asociat de toată stima. Cine poate ști dacă n-o fi fost ăsta începutul? Sau, cine știe, poate că ziua în care te-a găsit pe tine a fost începutul.

— Începutul pentru ce?

— Transmite-i mamei tale complimentele mele cele mai calde și spune-i c-am întrebat de ea, a zis el, ridicând o mână.

Până să apuc eu să închid ușa, își reluate cititul.

Când am ajuns înapoi în Bronx, am intrat în magazinul de țigări de foi de pe Bulevardul Trei, de sub trenul suspendat, am cumpărat un pachet de Wings, am schimbat un pumn de fise pentru telefonul public și am cerut o convorbire interurbană cu Hotelul Soundview din Bridgeport, Connecticut. Nu aveau niciun client pe nume Schultz, nu, nici Flegenheimer, nici Berman. M-am îndreptat spre casă și când am ajuns sus am găsit ușa deschisă și înăuntru un lucrător de la compania de telefoane care avea la brâu o centură cum au toți, cu o mulțime de unelte atârinate de ea și care ne instala cu zor și spor un telefon chiar lângă canapeaua din salon. M-am uitat pe fereastră și, după cum mă și așteptam, nu am văzut niciun camion din alea verzi ale companiei de telefoane, nu-mi aminteam să fi trecut pe lângă așa ceva. Individul a plecat la fel de eficient cum lucrase, fără o vorbă, lăsând ușa de la intrare doar un pic întredeschisă. Locașul alb de pe cadran unde ar fi trebuit să fie imprimat numărul era gol.

Am băgat plicul cu banii pentru Hines la loc în umplutura de vatelină a canapelei, m-am așezat pe ea și m-am pus pe așteptat. Mi se părea că de când mă aciuasem pe lângă dl. Schultz eram luat pe sus de aceste ființe avansate care ajungeau peste tot înaintea mea, care știau mai multe decât mine, care inventaseră telefoanele, taxiurile, trenurile suspendate, cluburile de noapte, bisericile, sălile de tribunal, ziarele, băncile și te apuca amețeala când te trezeai făcând parte prin naștere din lumea lor, când nici nu apucaai bine să te scurgi afară din găoază și te și botezau cu un poc tare, ca și cum ai fi avut o sticlă de șampanie deasupra capului, încât totul te zăpăcea în viață și nimic nu prea mai avea sens. Ce așteptau de la mine acum, ei și afacerile lor secrete, ce

așteptau de la mine?

Nu au trecut cincisprezece minute și telefonul a sunat. Era un zgomot ciudat în apartamentul nostru înghesuit, tare, parcă ar fi fost clopoțelul de la școală, se auzea cum răsună pe scări și în sus și în jos.

— Ai un creion? m-a întrebat dl. Berman. Să-ți dau numărul. De-acuma poți s-o suni pe maică-ta de oriunde din Statele Unite.

— Vă mulțumesc.

Mi-a dat numărul. Avea o voce aproape jovială.

— Sigur că tu nu poți să suni pe nimeni, dar în schimb nici n-ai nimic de plătit. Ei, deci? Cum a mers?

I-am povestit despre întrevvedereea mea cu dl. Hines.

— Am încercat să vă sun, am adăugat. Mi s-a spus că nu sunteți acolo.

— Suntem în New Jersey, exact peste râu, a zis el. De-aici de unde sunt văd Empire State Building. Ia-o de la început, dar de data asta cu amănunte.

— Zice că-l depășește. Din cauza tipului cu mustață. Zice să nu-l mai căutați.

— Ce mustață? s-a auzit vocea d-lui Schultz, care ascultase pe o derivație.

— O mustață republicană.

— Cine, Dewey? Procurorul?

— Bănuiesc că el.

— Futu-i mama lui! a exclamat dl. Schultz. Foarte curios, la cei mai mulți oameni telefonul le subțiază vocile, dar acum pe-a d-lui Schultz o auzeam în toată bogăția ei de tonuri. Îmi trebuie să-mi spună el că pizda mă-sii ăla de Thomas E. Dewey vrea să mă-ncalece? Futu-i Dumnezeii mă-sii! Futu-i mama lui de căcănu' dracului! Nu vrea să primească banii?! Brusc, dup-atâția ani, banii mei nu mai sunt buni, nu? Las' că pun eu mâna pe el, băga-mi-aș pula-n gura lui, o să iau banii ăia și-o să i-i vâr printre dinți, îl pun să-i mănânce până s-o îneca cu ei, îl spintec și-i învelesc mațele-n bani, o să se cace bani când i-oi da drumul.

— Arthur, te rog, un moment...

Dl. Schultz a trântit receptorul, iar mie mi s-a rostogolit urechea până în New Jersey și înapoi.

— Alo, băiete, mă auzi? a întrebat dl. Berman.

— Domnule Berman, până una-alta eu am rămas cu plicul ăsta și nu-mi place deloc.

— Deocamdată pune-l bine, mi-a spus.

Undeva departe îl auzeam pe dl. Schultz cum zbiera.

— O să vedem noi cum organizăm lucrurile în câteva zile, a zis dl. Berman. Să nu pleci nicăieri. Când o s-avem nevoie de tine să nu trebuiască să te căutăm.

Așa stăteam deci în acele zile de vară indiană în Bronx, cu stropitoarea de la Căminul Diamond care arunca în fiecare dimineață câte un curcubeu ca o aură peste strada udă, cu copiii care alergau pe sub ea și țipau. Eram abătut. Mama se scula în fiecare zi și pleca relativ liniștită la serviciu, trăiam într-un fel de echilibru instabil unul cu celălalt, de pildă ei nu-i plăcea telefonul pe noptiera de lângă canapea și atunci a găsit soluția să pună în fața lui fotografia înrămată din care-l scosese pe tata. Am cumpărat un ventilator electric care se rotea dintr-o parte în alta descriind un arc de o sută optzeci de grade și care ațâța lumânările din bucătărie în bolurile lor de sticlă, dar trimitea și câte o pală de aer rece la intervale regulate peste spatele meu gol, în timp ce citeam ziarul în salon. Neavând ce face, mă gândeam la ce-mi spusese dl. Hines. Era într-adevăr un om foarte deștept, auzi, memorabil lucru faptul că banii nu pot circula. Ajunsesem să țin socoteala timpului petrecut lângă dl. Schultz după crime, iar împușcăturile, bocetele și zgomotul de țeastă zdrobită îmi răsunau în minte ca niște dangăte de clopot, dar în tot acest timp ceva funcționase încontinuu, și anume circulația banilor: intraseră și ieșiseră bani întruna, fără întrerupere, ca fluxul și refluxul, constant și invariabil precum mecanismul ceresc care face să se învârtă Pământul. Eu, cum era și firesc, îmi concentrasem atenția pe intrarea banilor, pentru că aici se manifesta cel mai zgomotos îngrijorarea d-lui Schultz care se lupta să păstreze hățurile deși se dăduse la fund și era hăituit de lege, deși era greu să-ți conduci afacerile de la distanță, deși îl furau propriii lui locotenenți și-l trădau colaboratorii de încredere, dar și banii care ieșeau erau la fel de importanți, cu ei se cumpărau arme și de mâncare, cu ei se cumpărau avocații și polițiștii și bunăvoința oamenilor, cu ei se plăteau terenurile, cu ei se plăteau salariile și distracțiile celor de care depindea și care așa se lăsau convinși că el într-adevăr strălucea la intensitatea unei stele de primă mărime. Din câte văzusem eu, dl. Schultz nu cheltuia din averea pe care fără îndoială că o adunase de-a lungul anilor, precis o avea pe undeva, dar nu era nici urmă de ea în viața lui. Bănuiam că trebuia să aibă vreo casă sau vreun apartament luxos cine-știe-pe-unde, în care locuia nevastă-sa, eram convins că avea lucruri frumoase, dar din toată înfățișarea lui n-ai fi zis, așa cum se citea bogăția pe fețele oamenilor ăia din boxele de la Saratoga. El nu trăia luxos, nu lăsa impresia asta, nu se purta așa și nici nu simțea nevoia, după părerea mea, iar dacă la țară acolo avusese un anturaj ale cărui cheltuieli zilnice

le preluase el, dacă mergea din când în când să călărească și arunca în stânga și-n dreapta cu bani după cum se așteptau toți de la el, făcea treaba asta ca să supraviețuiască, nu cu ușurința indolentă a celor care cred că li se cuvine, și de fapt niciodată nu-l văzusem altfel decât pe fugă, era un vagabond, dormea numai prin camere de hotel, prin ascunzători, își cheltuia banii numai ca să poată face alții, trebuia să-i câștige pentru a-i câștiga întruna, și asta pentru că numai dacă-i câștiga întruna putea supraviețui ca să-i câștige.

Din cauza asta refuzul d-lui Hines de a primi cei zece mii de dolari a fost pentru el o lovitură atât de grozavă: nu avea nicio importanță unde anume se oprea fluxul banilor, la intrare sau la ieșire, rezultatul era la fel de dezastruos, întregul sistem era în primejdie, tot așa cum pământul, dacă s-ar opri din mișcarea lui de rotație ar exploda în bucăți, după cum ne explicase odată un profesor la planetariu.

M-am trezit la un moment dat patrulând prin cameră la fel ca el, agitat la culme, fiindcă de-acuma știam ce însemna începutul la care se referise dl. Hines, însemna sfârșitul, și adevărul este că eu nu-l cunoscusem pe dl. Schultz la apogeul puterii lui, pe vremea când avea toate hățurile în mână și când totul funcționa după cum voia el, eu apărusem în viața lui când începuse să se poticnească și nu-l văzusem niciodată decât în postura de a se apăra, nu-mi amintesc să-l fi văzut vreodată altfel decât în poziție de luptă, tot ce făceam noi cu toții izvora din grija lui de a supraviețui, tot ce-mi ceruse mie să fac și ce făcusem pentru el era în interesul supraviețuirii lui, și colectatul sumelor datorate, și mersul la Școala Duminicală, și faptul că-mi rupsesse nasul, chiar și culcatul cu Drew Preston și mersul cu ea la Saratoga și faptul că o scosesem din ghearele lui fusesse în cele din urmă în interesul supraviețuirii lui.

N-aș fi avut cum înțelege așa ceva în ziua aia, pe caldarâmul din fața depozitului de bere, când a dat colțul a treia dintre cele trei mașini silențioase, când toți băieții ceilalți s-au ridicat în picioare de uimire, iar eu am jonglat cu două chifle, o portocală, un ou și o piatră în semn de adorație față de marele nostru gangster din Bronx. Se înălțase și acumă cădea. Iar din întreaga viață a Olandezului eu asistam la degingoladă.

După o tăcere de o zi-două, telefonul a început să sune regulat. Câteodată era dl. Berman pe post de dispecer pentru mine, alteori dl. Schultz, dar în general plecam să îndeplinesc misiuni din care nu prea înțelegeam nimic. Presa urmărea subiectul din plin, așa că în fiecare zi când luam metroul către centru încercam să-mi dau seama ce anume făceam eu din ce scriau ziarele că făcea Biroul Procurorului Special.

Într-o dimineață m-am dus la Clubul Ambasador, care la lumina zilei arăta destul de dărăpănat, cu baldachinul decolorat și luciul alăturilor dus, mi-a deschis un bărbat pe care nu-l cunoșteam și care mi-a pus în brațe o cutie de whisky Dewar's White Label și mi-a spus să umblu. În cutie se găseau registre contabile, benzi de la mașinile de calculat, scrisori de afaceri, facturi, hârtogăraie de-asta. Instrucțiunile sunau așa: să merg la Gara Pennsylvania și să depun cutia într-o casetă din alea care se deschid numai dacă bagi o monedă, iar cheia s-o expediez prin poștă unui anume Andrew Feigen, la un hotel din Newark, New Jersey. Abia după aceea am citit în *Mirror* că procurorul special emisese mandat de aducere pentru registrele Asociației Municipale a Proprietarilor de Restaurante și Braserii, în legătură cu moartea suspectă a fostului ei președinte Julius Mogolowsky, zis Julie Martin.

În altă zi a trebuit să urc pe niște scări igrasioase care scârțâiau, undeva la capătul Bulevardului Opt, căutând clubul de box al lui Stillman, o sală de sport de care vorbea toată lumea, și sigur că mi s-a părut o chestie grozavă să-mi plătesc intrarea acolo, dar habar n-aveam ce căutam de fapt, doar că trebuia să dau una dintre bancnotele de o mie de dolari cuiva despre care nu știam nici cum se numea, nici cum arăta. În ring era un negru numai mușchi care strălucea tot de transpirație și purta pe cap o apărătoare din piele, și-n timp ce el izbea aerul ca o mașină de pumni, cinci-șase inși stăteau în jurul ringului și-i strigau sfaturi după sfaturi – proporția obișnuită de la echipele de săpături din construcții. Bagă dreapta, Nate, aia e, un-doi, pas-'napoi! Asta era specia de oameni din care făcea parte și Mickey șoferul, o specie cu urechi mari, cu nasul turtit, cu ochii tumefiați, niște namile care țopăiau de colo-colo, care dădeau din cap și scuipau în găleți – e-he, sacii de box, scârțâitul ghetelor date cu sacâz pe tălpi, înțelegeam farmecul unei asemenea vieți conținute într-un spațiu restrâns, un fel de religie, o viață care plutea ca mirosul greu de transpirație al bărbaților ăloră, pentru că nădușeala era mediul lor de viață, ideea pe care și-o făceau despre virtute, își respirau unul altuia spiritul de echipă intrat în apărătorile de piele uzate, în pereți, așa că nu m-am putut abține nici eu, am pus mâna pe-o coardă de sărit și am început s-o răsucesc. Important este că n-a trebuit să-l caut eu pe omul meu, ci mult mai simplu, m-a dibuit el pe mine, era unul dintre instructorii din jurul ringului de box, îmbrăcat cu un tricou care nu reușea să-i acopere în întregime burtoiul alb și păros, s-a apropiat de mine zâmbindu-mi cu toți dinții de parcă voia să-mi spună că nu ne mai văzusem de-o veșnicie, m-a luat pe după umeri cu un braț care putea îngrozitor și m-a strâns la pieptul lui băgându-mi sub nas o palmă deschisă și în același

timp ducându-mă către ieșire. În privința tipului respectiv n-am găsit nimic în ziare din care să mă lămuresc, aveam doar sentimentul că făcea parte din peisaj – una dintre multele manifestări nădușite ale spiritului criminal.

O altă mie am dat-o unui garant de cauțiuni de la tribunalul unde-și începuse cariera Dixie Davis, unul mic și chel, cu un chiștoc de țigară de foi pe care-l rostogolea dintr-un colț al gurii în celălalt de nerăbdare așteptând să scot bancnota din portofel. Probabil că John D. Rockefeller nu dădea decât mărunțiș. Apoi am mers pe Broadway colț cu 49, la augustele birouri ale Secției Trei a Sindicatului Spălătorilor de Vitrine și Lucrătorilor de Întreținere a Clădirilor, dar individul căruia trebuia să-i dau o altă bancnotă de o mie nu era acolo în momentul respectiv, așa încât n-am avut ce face și m-am așezat pe un scaun de lemn să-l aștept, lângă o balustradă, în fața biroului unei femei cu o aluniță neagră deasupra buzei de sus care a stat încruntată tot timpul, poate pentru că o deranjam de la ale ei, adică o vedeam că nu avea nicio treabă, iar fereastra din spatele ei, înaltă și lată aproape cât un perete întreg, precis nu fusese spălată niciodată și parcă peste straturile de jeg de pe ea pășea Johnny Walker, cu monoclu și joben, care făcea reclamă la whisky pe panoul de pe acoperișul clădirii de vizavi călcând în picioare tot Broadway-ul cu cizmele lui negre enorme.

Ca să spun drept, îmi plăcea faza asta, simțeam că venea și vremea mea legată oarecum de toamnă, tot orașul parcă sprinta pe ultima sută de metri înspre iarnă, și lumina era mai altfel, clară, usturătoare, făcea aerul nu-știu-cum, mai dens, pe platforma de sus a autobuzelor cu imperială de pe Linia Șase era orbitoare și rece, pentru mine mersul acolo sus însemna un marș impunător în întâmpinarea morții, șuvoaie de oameni se rostogoleau în intersecții pe sub felinarele de bronz cu mercurășii lor în vârf, polițiștii fluierau, mașinile claxonau, măgăoaia de autobuz se clătina de fiecare dată când schimba viteza, steagurile arborate la magazine și hoteluri fluturau deasupra capului meu, pe mine mă salutau toate, era procesiunea mea triumfală, mă scăldam în orașul în care el nu putea intra, pentru un minut-două a fost orașul meu și așa fi putut face din el ce voiam.

Eram curios cât timp avea să reziste dl. Schultz, cât timp se putea stăpâni fără să încerce vigilența autorităților, pentru că i se cunoșteau ascunzătorile, mașinile și oamenii, se știa unde locuia nevasta lui, iar acum, fără dl. Hines, nu mai avea niciun sprijin, nici la poliție, nici la tribunale, putea foarte bine să ia feribotul, putea să vină prin Tunelul Olandez, să traverseze Podul George Washington, avea o mulțime de soluții la îndemână, dar se știa deja unde se ascundea și s-ar fi aflat

imediat dacă pleca de acolo, cu alte cuvinte New York-ul devenise o fortăreață, o cetate cu porțile zăvorâte.

După o săptămână și ceva scăpasem de jumătate din cele zece bancnote de o mie de dolari. Atâta cât pricepeam eu, ceea ce împărțisem până atunci nu reprezenta mită, erau mai degrabă mici garanții ale continuității, cu ele proptea eșafodajul, pentru că Thomas E. Dewey îi sugera sângele, descoperise câteva conturi bancare ale lui Schultz Olandezul pe nume fictive și ordonase să fie blocate, emisese mandat de aducere pentru registrele distileriei de bere a aceluiași, asistenții lui interogau ofițeri de poliție și alte persoane ale căror nume încă nu puteau fi divulgate presei. Dar dacă existau bani pentru așa ceva, precis existau bani și pentru reconstrucția din temelii, toți trebuiau mituiți de la zero, cineva trebuia să facă treaba asta și la urma urmei se putea face în multe feluri, cum adică? – nu putea Mickey să scape de-un urmăritor? nu știa Irving să se facă invizibil? La consiliul de război din dimineața aia, în salonul de la bordel, fuseseră douăzeci-douăzeci și cinci de inși și doar nu erau toți în Jersey, nu? Organizația funcționa, sigur că douăzeci și cinci nu erau o sută sau două sute, dar afacerile mergeau înainte chiar dacă treceau prin vremuri grele, rândurile erau decimate și restrânse dar cu atât mai înrăite și gata să ucidă, iar bani pentru avocați erau din plin.

Deci eu așa îl vedeam procedând, sau cel puțin eu așa aș fi procedat dacă eram în locul lui, aș fi avut răbdare, aș fi tras de timp, n-aș fi riscat inutil și vreo două săptămâni, până pe la începutul lui octombrie, chiar așa a procedat și el.

Dar eu nu eram el, dl. Schultz te lua prin surprindere, chiar și pe el însuși se lua prin surprindere, pentru că altminteri cum aș fi ajuns să citesc în ziar, netam-nesam, că un etaj întreg de la Hotelul Savoy-Plaza fusese întors cu fundul în sus de unul sau mai mulți hoți rămași neidentificați, care spărseseră un apartament de lux de acolo și distruseseră bunuri în valoare de zeci de mii de dolari, sfâșiaseră tablourile, smulseseră tapiseriile de pe pereți, făcuseră țândări porțelanurile, răvășiseră biblioteca și mai mult ca sigur jefuiseră, dar ce anume și de ce valoare nu se știa, pentru că locatarii, doamna și domnul Harvey Preston, el – moștenitorul unor mari averi în domeniul căilor ferate, erau plecați în străinătate și nu putuseră fi contactați deocamdată?

Într-o seară, pentru că așa fusesem instruit, am luat trenul suspendat de pe Bulevardul Trei până în Manhattan și de-acolo am traversat tot orașul cu tramvaiul până la debarcaderul de feribot de pe Strada 23-

Vest și m-am urcat pe puntea celui mai mătăhălos și burduhănos vas de pe lumea asta, o ambarcațiune care transporta zilnic mii de oameni, atât de stabilă încât nu avea nimic de barcă în ea, mai degrabă semăna cu o clădire plutitoare, o bucată ruptă din insula New York-ului în folosul cetățenilor și care se plimba pe un cablu între cele două maluri ale fluviului. Așa-zisul vas mirosea la fel ca autobuzele sau metroul, avea și el gogoloaie de gumă de mestecat presate cu piciorul între scândurile punții, pungi de bomboane făcute ghemotoc și aruncate sub scaunele de răchită, aceleași opturi mari din piele de care se țineau cei care stăteau în picioare, aceleași coșuri de gunoi din sârmă pe care le găseai la orice colț de stradă. Am simțit sub picioare cum se clătina portul scufundat în beznă, cum se frământa oceanul viu și hămesit, m-am uitat în urmă și am văzut New York-ul alunecând prin fața mea și m-am gândit că parcă aș fi plecat în ultima călătorie a morților.

Am să mai spun aici, chiar dacă sună pretențios, că atunci când am coborât, la debarcaderul industrial din New Jersey, printre șirurile de barje pline ochi de cărbune care așteptau la ancoră, printre pereții de cărămidă ai fabricilor care scui-pau fum, și am văzut că tot orizontul dinspre vest era un infern de conducte, rezervoare și pasarele, adică o rafinărie, nu m-am simțit deloc mai sigur pe mine având pământul sub picioare. Chiar la ieșirea din debarcader aștepta un taxi galben, și șoferul mi-a făcut semn cu mâna, m-am apropiat, el s-a răsucit și mi-a deschis ușa din spate și abia când m-am urcat de-a binelea am văzut că era Mickey care m-a salutat dând din cap mai prietenos ca niciodată și a pornit atât de brusc de m-a răsturnat pe bancheta din spate.

Ca să ajungi la Newark trebuia să treci prin Jersey City, se pare că oficial trebuia făcută o diferențiere între cele două orașe deși eu unul nu înțelegeam în ce anume ar fi constat, amândouă păreau un fel de continuare mohorâtă a New York-ului, o umbră pe celălalt mal al fluviului, se vedea clar că se vroiau Bronx sau Brooklyn, aveau aceleași baruri, aceleași tramvaie, aceleași depozite și magazine, dar în aer plutea un miros de stătut, magazinele erau învechite, lărgimea străzilor nu se potrivea, iar oamenii aveau niște priviri de parcă n-ar fi știut unde se aflau, își înălțau ochii spre plăcuțele de la colțuri ca să-și aducă aminte numele străzilor, mai deprimantă pustietate nici nu se putea, erau niște monumente ale strămutării și aș fi putut jura că dl. Schultz își ieșea din minți într-un asemenea loc căutând o reședință confortabilă și vânând prin tot Union City, sau Jersey, sau Newark fereastra de la care se putea uita ca să vadă cel mai bine Empire State Building.

Un cimitir, nici nu încăpea îndoială – n-aș fi putut trăi într-un loc atât de urât. Mickey a oprit în fața unui bar pe o stradă care nu avea asfalt

pe jos, ci un ciment albicios, și unde firele de telefon și cablurile de tramvai atârneau pe deasupra capetelor ca o plasă lăbărțată, m-a lăsat acolo și a plecat. Localul se numea Palatul Bufet și Bar. Trebuie să recunosc că pe drum într-acolo ajunsesem la o concluzie incitantă, și anume că dacă în ciuda voinței lui și până la noi ordine dl. Schultz nu mai avea acces în New York pentru a-și organiza afacerile și dacă niciunul dintre oamenii lui de încredere nu se putea aventura în oraș pentru un timp mai îndelungat, eu, rămânând singurul dintre ei netrecut la index, eram cu atât mai valoros pentru bandă și ar fi fost cazul să devin membru cu drepturi depline. Îmi asumam răspunderi din ce în ce mai mari și mă întrebam de ce trebuia să depind de bacșișurile întâmplătoare care mi se lăsau, oricât de generoase ar fi fost. Deja se discuta despre mine într-un mod care presupunea o poziție avansată, se conta pe mine din tot sufletul și dacă stăteam să mă gândesc nici măcar nu eram plătit. Voiam și eu un salariu pe bune și mă gândeam că dacă dl. Schultz nu mă chemase cumva ca să mă lichideze, poate că aș fi găsit momentul în care să-mi cer salariul cu pricina. Când am intrat însă în bar, când am dat colțul pe un coridor strâmt și am intrat într-o cameră din dos, fără ferestre, unde i-am găsit pe dl. Schultz, pe dl. Berman, pe Irving și pe Lulu Rosenkrantz așezați la o masă lângă perete, mâncând ei între ei, am înțeles că nu mai puteam ridica problema, dar, curios lucru, nu din cauză că mi-ar fi fost frică, pentru că în mod inconștient mă pregătisem să-mi înving frica, nu, ci din cauză că brusc mi-am pierdut încrederea, nu știu să spun de ce, m-am uitat la ei și mi-am dat seama că era prea târziu să mai cer orîșice.

Camera în care i-am găsit avea pereții vopsiți într-un verde pal și decorați cu oglinzi mari cu metalul coclit pe sub sticlă, iar din cauza luminii care cobora din tavan toți arătau gălbejiți. Mâncau fripturi și toată masa era plină de sticle de vin roșu care la lumina aia părea negru.

— Trage-ți un scaun, băiete, mi-a spus dl. Schultz. Ți-e foame, vrei ceva?

L-am asigurat că nu. Parcă slăbise, era tras la față, își ținea buzele strânse și cât putea de ținute, se vedea că era apăsător și amărât, bașca i se răsuceau în sus vârfurile gulerului de la cămașă și era nebărbierit.

La un moment dat și-a împins mai încolo farfuria cu mâncarea aproape neatinsă și și-a aprins o țigară, ceea ce am observat imediat pentru că de obicei, când se simțea stăpân pe situație, fuma trabucuri. Ceilalți au continuat să mănânce până când s-a văzut limpede că n-ar fi avut răbdare să-i lase pe toți să termine și deci unul câte unul și-au pus

cuțitele și furculițele jos, el a strigat: Ei, Sam!, și din bucătărie a apărut un chinez care a strâns farfuriile și a adus cești cu cafea și o sticlă de jumătate de litru cu frișcă. Dl. Schultz l-a urmărit din priviri până a dispărut la loc în bucătărie, după care s-a întors către mine:

— Ascultă, puștiule, e un nenorocit, unu' Thomas Dewey, ai auzit de el, nu?

— Da, domnule.

— Uite, să ți-l arăt, a zis el și a scos din portofel o fotografie ruptă dintr-un ziar pe care a izbit-o cu palma de masă.

Prim-procurorul Dewey avea părul negru perfect pieptănat, cu cărare pe mijloc, un nas ascuțit cu vârful în sus și mustața la care făcuse aluzie dl. Hines mică și subțire, tip periuță. În ochii negri și inteligenți cu care mă privea dl. Dewey se citea convingerea lui fermă despre cum ar fi trebuit organizată lumea.

— Gata? m-a întrebat dl. Schultz.

Da, am dat eu din cap.

— Dewey ăsta locuiește pe Bulevardul Cinci, într-unul din blocurile alea care dau spre Parc, nu?

Am dat din nou din cap că da.

— Îți spun imediat la ce număr. Vreau să fii acolo când pleacă dimineața și să-l urmărești, să vezi unde se duce, cine-l însoțește, vreau să știu la ce oră se-ntâmplă treaba asta, vreau să știu când vine de la slujbă, la ce oră și cine-l însoțește atunci. Tot circuitul și-l face din clădirea Woolworth de pe Broadway, dar aia nu-i treaba ta. Numai venirile și plecările de acasă la slujbă și înapoi. Asta mă interesează, venirile și plecările. A, crezi că te descurci?

Am aruncat o privire de jur împrejurul mesei. Toți ceilalți, până și dl. Berman, se uitau în pământ și-și țineau mâinile încrucișate pe masă, ai fi zis că erau trei elevi în fața pupitrelor de la școală. Nimeni altcineva în afară de dl. Schultz nu scosese o vorbă de când intrasem eu.

— Bănuiesc că da.

— Bănuiești! Asta-i tot ce pot aștepta de la tine ca atitudine, nu? *Bănuiești?* Ce, ai vorbit cu-ăștia? m-a întrebat arătând cu degetul mare înapoi către masă.

— Cine, eu? Nu.

— Ia uite, și eu care credeam că mai era măcar unul care să mai aibă ceva curaj în toată liota asta. Pe care să mă pot baza.

— Poți, șefu', a mormăit Lulu Rosenkrantz.

— Taci în pizda mă-tii, Lulu! Ești și urât și tâmpit. Tu, Lulu, trebuie să te-mpaci cu adevărul ăsta.

— Arthur, nu e bine ce faci, a zis dl. Berman.

— Și tu, ce pizda mă-tii vrei, Otto? Pe mine mă fut ăștia și tu-mi spui ce nu e bine? Da' c-o să-mi facă curu' praștie e bine?

— Nu asta a fost înțelegerea.

— Zău? De unde știi?

— Au hotărât să ia problema în studiu. S-o analizeze.

— Și eu o analizez. O analizez pentru că am de gând să mă și mișc.

— Avem un pact cu oamenii ăștia.

— Îmi bag pula-n pactu' cu ei.

— Tu ai uitat că a venit câteva sute de kilometri ca să-ți fie ție martor la biserică?

— Nu, n-am uitat. A venit pân-acolo ca să mi se dea mare, că parc-ai fi zis că el și cu Papa la un loc îmi făceau mie un favor, futu-l în cur. Și pe urmă se-așază la masă și mănâncă din mâncarea mea și bea din vinul meu și nu scoate o vorbă. Nicio vorbă! N-am uitat, cum o să uit!

— Poate că nu asta-i important, a zis dl. Berman. Simplul fapt că a fost de față...

— Și jumate din timp nici nu auzi ce spune, parcă n-ar avea corzi vocale. Trebuie să te apleci peste el și să-ți vâri nasu'-n putoarea aia de usturoi din gura lui și tot n-ai făcut nimic pentru că nu-nțelegi niciodată ce vrea, dacă-i place ceva, dacă nu-i place, totuna e, nu știi ce gândește, nu știi cum să-l iei. Cic-o ia în studiu! De unde știi tu? Poți să-mi spui ce vrea, căcânaru' dracului? Eu, dacă-mi place ceva, îți spun, dacă nu-mi place îți spun și aia, dacă nu-mi place cineva îi spun, în pizda mă-sii, așa sunt eu și-așa ar trebui să fie și el, nu să umble cu secretoșenia asta în materie de orișice, ca tu să stai mereu să ghicești în ce ape se scaldă.

Dl. Berman și-a aprins o țigară palmând-o între degetul mare și arătător.

— Astea-s lucruri care țin de stilul lor, Arthur. Treci și tu peste ele și uită-te la filosofia pe care se bazează. Și filosofia asta îți spune că organizația lor e neatinsă și că sunt dispuși să ne primească. Putem să beneficiem de ei și de protecția lor. Ne aliem cu ei și constituim împreună un consiliu și în consiliul ăla avem și noi votul nostru. Asta este filosofia.

— Mda, mare filosofie, n-am ce zice! Da' n-ai uitat nimic? Că fute-câini ăla de Dewey după mine latră. Cine crezi că m-a arătat la federali și le-a strigat șo? Pe mine mă mușc-acuma de picior.

— Arthur, înțelege și tu că-i interesează problema noastră. Că este și problema lor. Știu și ei că dacă-l lasă pe Olandez să cadă pe urmă le vine și lor rândul. Te rog, Arthur, ai și tu atâta încredere în ei. Sunt oameni de afaceri. Poate că tu ai dreptate, poate că într-adevăr așa

trebuie procedat. Au spus că or să studieze problema să vadă cum se poate face, dar deocamdată vor să se mai gândească o vreme. Pentru că știi și tu la fel de bine ca și ei că o mierlește un amărât de sergent de pe stradă și tot orașul sare-n sus. Darmite când e vorba de ditamai procurorul, care-n fiecare zi apare-n ziare, eroul poporului. Riști să câștigi o bătălie și să pierzi războiul.

Dl. Berman vorbea întruna, ca să-l ajute pe dl. Schultz să se calmeze. În timp ce el își argumenta poziția punct cu punct, Lulu încuviința din cap și se încrunta ca și cum ar fi fost și el pe punctul de-a face exact aceeași remarcă. Irving stătea cu brațele încrucișate și privea în pământ, indiferent ce decizie se lua el era de acord, așa cum fusese toată viața și așa cum avea să fie tot restul vieții.

— Omul de afaceri modern caută alianțe care să-i dea forță și să-l ajute să rămână în joc, a insistat dl. Berman. Caută să intre în asociații comerciale. Forța și-o trage din faptul că face parte dintr-o structură mai mare. Planurile de acțiune se stabilesc în comun, prețurile, teritoriile, piețele, toate sunt controlate. Numai așa rămâne în joc. Și nici nu știe când i-au crescut acțiunile. Nu se mai luptă nimeni cu nimeni. Și chestia aia din care îi revine acum doar o parte este mai profitabilă decât tot balamucul de pe vremuri.

Eu mă uitam la dl. Schultz cum se înmuia din ce în ce mai mult, după ce stătuse aplecat înainte, cu amândouă mâinile pe muchia mesei ca și cum ar fi avut de gând s-o răstoarne, s-a lăsat încet pe spate și s-a rezemat de speteaza scaunului punându-și o mână pe vârful capului, parcă se lovise de ceva, în tot cazul un gest de nehotărâre foarte curios pentru el, la care nici eu nu știu cine m-a pus să ciripesc:

— Mă iertați, dar persoana despre care înțeleg că vorbiți, domnul care a fost la biserică, doamna Preston mi-a spus ceva în legătură cu el.

Vreau să mă opresc puțin aici asupra acestui moment, adică asupra intențiilor mele, sau mai degrabă asupra a ceea ce cred acum că era în intenția mea atunci, pentru că acela a fost momentul hotărâtor și sigur că mă gândesc la moartea lor și la felul în care a murit fiecare, dar în primul rând mă gândesc la momentul acela hotărâtor, cum s-a ajuns la el, nu cine i-a fost inima și cine capul, cine i-a fost gura mă interesează, cine l-a pus în cuvinte, cine a dat glas mormăielilor, și gemetelor, și scâncetelor, și țipetelor.

— Vreau să spun că-l cunoștea. Mă rog, adică nu se cunoștea cu el, dar făcuseră cunoștință. Deși nu-și aducea foarte bine aminte unde și cum îl întâlnise, m-am bâlbâit eu, pentru că altfel mi-ar fi spus. Dar cum bea – și m-am uitat o clipă la Irving –, ea mi-a spus că-i plăcea să bea

și când bei nu-ți prea mai aduci aminte ce-i în jurul tău, nu? Dar cică asta i s-a părut acolo, în față la Sfântul Barnaba, am zis întorcându-mă către dl. Schultz, când i l-ați prezentat, i s-a părut că s-a uitat la ea ca și cum ar fi recunoscut-o de undeva. Și de-aici s-a gândit că probabil făcuseră cunoștință cândva.

Se lăsase o asemenea liniște în Palatul Bufet și Bar, încât l-am auzit pe dl. Schultz cum respira, zgomotul respirației lui îmi era la fel de familiar ca și vocea, ca și gândirea, ca și felul lui de a fi, inspira încet și expira brusc într-un fel de ritm de un-doi care lăsa un moment de pauză între o respirație și alta, ca un fel de timp de gândire în care se hotăra dacă mai era cazul să respire sau nu.

— Și unde s-au cunoscut? m-a întrebat el foarte calm.

— Ea presupunea că odată când era cu Bo.

Dl. Schultz s-a răsucit pe scaun către dl. Berman, s-a lăsat pe spate și și-a înfipt degetele mari în buzunărașele de la vestă rânjind cu gura până la urechi.

— I-auzi, Otto! Tu bâjbâi și orbecăi în dreapta și-n stânga și când colo-l ai aici pe copilu'-ăsta care să te ducă de mână.

În clipa următoare a țâșnit de pe scaun și mi-a cârpit o scatoalcă peste tâmplă, sau poate a dat chiar cu brațul, de fapt nici n-am știut ce mi se întâmpla, brusc s-a învârtit toată camera cu mine, mi s-au învălmășit toate în cap, mi s-a părut că explodase ceva, parcă se prăbușea camera peste mine, am văzut tavanul fugind de mine și podeaua alergând în întâmpinarea mea, am zburat pe spate peste scaun, am căzut pe spate cu tot cu scaunul pe care stăteam și când m-am izbit de podea am rămas acolo năucit, am dat să mă țin de ea pentru că am fost convins că se mișca sub mine. Pe urmă am simțit niște dureri cumplite și niște zvâcneli în coaste, una după alta, și cu greu mi-am dat seama că îmi căra picioare în burtă, am încercat să mă chircesc, am urlat și în fine am auzit scaunele scrâșnind și pe toată lumea vorbind în același timp, l-au tras înapoi de pe mine, Irving și cu Lulu efectiv l-au tras înapoi de pe mine, abia mai târziu am înțeles treaba asta, când am început să și aud ceea ce înregistrase doar mintea mea: *E puștiu' nostru, ce Dumnezeu! Aoleu, Doamne, lasă-l, șefu', lasă-l!* – vorbe scrâșnite și gătuite în toiul unei răbufniri de violență.

După care, când m-am răsturnat pe spate, l-am văzut cum se smulgea din strânsoarea lor și ridica mâinile în sus.

— Gata, gata, le-a spus, e-n regulă. M-am liniștit.

Și-a tras gulerul, și-a aranjat vesta și s-a așezat la loc pe scaun. Irving și Lulu m-au luat de subțiori și m-au ridicat atât de brusc în sus

de mi-a venit să vomit, mi-au ridicat și scaunul și m-au așezat înapoi pe el, dl. Berman mi-a turnat un pahar cu vin și mi l-a întins peste masă, eu l-am apucat cu amândouă mâinile și am reușit să sorb un strop din el. Îmi țiuiau urechile și de câte ori trăgeam aer în piept parcă mă străpungea un cuțit ascuțit în partea stângă. Mi-am îndreptat umerii, pentru că întotdeauna corpul se adaptează imediat la ce i se întâmplă, chiar dacă mintea nu acceptă așa ușor, am observat că dacă stăteam drept pe scaun și respiram ușor și numai pe nas, durerea parcă mai pălea.

— Asta, băiete, a zis dl. Schultz, pentru că spui abia acum. Dacă-ai auzit-o pe pizda aia că ți-a spus așa ceva trebuia să vii să-mi spui imediat.

Am dat să-i răspund, dar m-a apucat brusc tusea, scurtă și sacadată, și-mi venea să mă urc pe pereți de durere. Am mai sorbit puțin vin.

— N-am avut când, am zis până la urmă, deși nu era adevărat. Mi-am dres glasul ca să-mi recapăt vocea pentru că nu-mi plăcea să sune a smiorcăială, voiam să par ofensat. N-am făcut nimic altceva decât ce mi-ați cerut, de-aia.

— Acum vorbesc eu, te rog. Cât ți-a mai rămas din ăia zece mii pe care i-ai primit?

Am scos cinci mii de dolari din portofel cu mâinile tremurându-mi din toate încheieturile și i-am pus pe fața de masă albă.

— Foarte bine, a zis el luând toate bancnotele, mai puțin una pe care a împins-o înapoi către mine. Asta-i pentru tine. O lună avans. Începând de astăzi ești și tu pe statul de plăți, cu două sute cincizeci pe săptămână. Ai înțeles cum vine dreptatea? Pentru același lucru ai meritat și-o chelfăneală și meriți și asta. N-aud nicio opinie în legătură cu omul nostru din centru, a adăugat el uitându-se de jur împrejurul mesei.

Nimeni nu a scos o vorbă. Dl. Schultz a turnat vin în toate paharele și l-a băut pe-al lui plescăind zgomotos din buze când a ajuns la fund.

— Uite, acum mi-e mai bine. Nu mi-a plăcut atunci întrunirea aia, am știut încă de-atunci că nu-mi place. Eu nu știu să fac alianțe. Nu știu de unde să-ncep. Niciodată n-am fost un tip de echipă, Otto. Niciodată n-am cerut nimănui nimic. Tot ce-am obținut am obținut de unul singur. Am tras din greu. Și-am obținut ce-am obținut pentru că am făcut ce-am vrut eu, nu ce-au vrut alții. Vrei să mă pui lângă maimuțoi ăia ca să trebuiască hodoronc-tronc să-mi fac griji pentru interesele lor? Pentru interesele lor?! Mă cac în interesele lor. Așa că nu-mi veni mie cu toată vrăjeala asta, că n-am de gând să scap din mână hățurile, poa' să mă

caute și toată procuratura. Vezi, asta încercam să-ți spun, dar nu-mi găseam cuvintele. Acuma le-am găsit.

— Arthur, poate că nu-nseamnă nimic. Lui Bo îi plăcea să petreacă. Poate că s-au întâlnit la curse. Poate că s-au întâlnit la vreun club oarecare. Poate că este o simplă coincidență.

— Dragul de Abbadabba, a zis dl. Schultz, clătinând din cap și zâmbind. N-am știut că numerele te ajută să visezi. Vine unu' și-mi dă cuvântul lui și de fapt nu-i cuvântul lui, altul lucrează pentru mine toți anii ăștia și-n clipa-n care eu mă-ntorc cu spatele, el hop, completează împotriva mea, nici azi nu știu cine ce i-a oferit. Cui îi vin asemenea idei la Cleveland?!

— Arthur, a insistat dl. Berman din ce în ce mai agitat, ăsta nu-i prost, e om de afaceri, ăsta cântărește soluțiile și alege calea minimei rezistențe, asta este toată filosofia asocierii. N-avea nevoie s-o vadă pe fată ca să înțeleagă unde-a dispărut Bo. Ți-a dat o dovadă de respect.

Dl. Schultz și-a împins scaunul mai departe de masă, și-a scos șiragul de mătănii din buzunar și a început să-l învâртеască pe deget, în cercuri din ce în ce mai strânse, până într-un punct de minim, apoi în partea cealaltă, din ce în ce mai larg, până când plesnea aerul în punctul de maxim.

— Și-atunci pe Bo cine l-a-ntors împotriva mea? Știi ce văd eu în minunea ta de asociere, Otto? Văd cum se-adună la un loc toți futangiii de pe lumea asta și se unesc împotriva mea. Văd un tip care mă introduce în biserica lui, mă face fratele lui, mă îmbrățișează și mă sărută pe obraz. Și ce, asta-nseamnă că mă și iubește?! Oamenii ăștia mă iubesc tot atâta cât îi iubesc și eu pe ei. Și-atunci sărutul ăla ce este, sărutul de moarte al sicilienilor? A, ia spune-mi.

NOUĂSPREZECE

ȘI UITE-AȘA AM AJUNS SĂ-L FILEZ pe Thomas E. Dewey, procurorul special desemnat să facă ordine în lumea interlopă, viitorul procuror districtual, guvernator al statului New York și candidat republican la președinția Statelor Unite. Locuia într-un bloc din alea luxoase tip-munte de calcar, pe Bulevardul Cinci, cu vederea spre Parcul Central, la nord dar nu foarte departe de Savoy-Plaza. După o săptămână știam cartierul pe dinafară, mă ațineam, mă strecuram, mă plimbam mai mult pe trotuarul celălalt, pe partea cu parcul, de-a lungul gardului, la adăpostul platanilor, uneori îmi omoram timpul străduindu-mă să nu calc pe liniile dintre dalele pavajului dispuse în formă de fagure. În zori soarele răsărea de pe străzile laterale, ele se luminau primele dinspre est și străpungeau intersecțiile ca razele pornite din pistoalele lui Buck Rogers, numai la împușcături mi-era gândul, rateurile camioanelor mie-mi sunau a împușcături, razele soarelui tot asta îmi sugerau, liniile desenate de copii cu creta pe trotuar făceau aluzie la același lucru – în mintea mea se încrucișau împușcăturile tot filându-l pe procuror cu intenția de a stabili când și cum putea fi asasinat. Seara, când soarele cobora de partea cealaltă, dincolo de Cartierul de Vest, ferestrele clădirilor ca niște munți de calcar de pe Bulevardul Cinci împrăștiu reflexe aurii, fațadele se albeau ca laptele și la toate etajele, de sus până jos, apăreau cameristele în uniforme și trăgeau draperiile sau coborau storurile.

În toată perioada aceea m-am simțit mult mai apropiat de dl. Schultz, eram singurul care-l înțelegeam până în străfundurile ființei lui când consilierul cel mai de încredere îi deplângea intențiile, când cei doi asistenți personali cei mai fideli și care erau și gărzile lui de corp își exprimau foarte serios îndoielile, numai pe mine mă mai avea la suflet, ajunsesem unde-mi dorisem și trebuie să recunosc deschis că mă excita fie și gândul că rămăsesem singurul alături de el pe drumul acelei crime sinistre, mă plesnise, îmi trăsese șuturi în burtă, dar acum realmente îl iubeam, îl iertasem, voiam să mă iubească și el pe mine, îmi dădeam seama că în cazul lui eram în stare să șterg cu buretele ceva ce nimănui altcuiva nu i-aș fi trecut cu vederea, de pildă pe Lulu Rosenkrantz încă nu-l iertasem că-mi zdrobise nasul și dacă stăteam mai bine să mă gândesc nu-mi plăcea deloc nici felul în care dl. Berman mă ușurase de douăzeci și șapte de cenți cu una din șmecheriile lui cu calcule matematice în biroul de pariuri de pe Strada 149, demult de tot, când eu abia mă lipisem de bandă, dl. Berman care

de atunci încoace fusese mentorul meu, mă crescuse cu atâta generozitate, mă protejase, dar căruia încă nu-i puteam ierta că lăsase un puștan fără cei câțiva bănuți.

Acuma, ca să filezi pe cineva cum scrie la carte trebuie să fii tu însuși o persoană oarecare, să nu ieși în evidență din peisaj. Am cumpărat un scuter, mi-am pus pantalonii buni și un tricou cu mâneci lungi și m-am plimbat așa pe-acolo o zi-două, apoi am cumpărat un cățel de la un magazin de animale de casă și am început să-l plimb în lesă, dar toată lumea care-și scotea câinii afară dimineața devreme se oprea să-mi spună cât de drăguț era cum dădea din coadă, în timp ce câinii respectivi îl miroseau în dos, cu alte cuvinte nu mergea și l-am dat înapoi la magazin, și abia când am împrumutat căruciorul de răchită al mamei pentru câteva zile și l-am dus până în cartier cu un taxi ca să mă pot fâțâi cu el pe-acolo ca un frate mai mare care scotea la plimbare nou-născutul mamei sale, abia atunci mi-am dat seama că ăla era camuflajul corect. Am mai cumpărat de la Arnold Gunoi și o păpușă, pentru suma de doi cenți, cu fața acoperită de o căciuliță de bumbac, pentru că mulți copii sunt scoși la aer dis-de-dimineață, mă uitam la guvernantele cu șosete albe în picioare și care purtau pe umeri pelerine albastre, cum împingeau ditamai landourile alea lăcuite și complicate, cu o droaie de arcuri și cu plase de tifon deasupra care să apere odoarele de insecte, așa că am cumpărat și eu tifon și l-am întins peste cărucior, de chiar dacă se găsea vreo bătrânică mult prea curioasă tot nu vedea ce era înăuntru, și uneori mă plimbam, alteori stăteam pe o bancă exact vizavi de intrarea în bloc, împingând căruțul spre marginea trotuarului și trăgându-l înapoi spre mine sau legănându-l ușor din arcurile răs-uzate și așa am aflat că dimineața erau cei mai puțini oameni și se respectau cel mai strict obiceiurile, nu mai aveam nicio îndoială că momentul în care-și făcea apariția dimineața, ăla era cel mai potrivit pentru a-l lichida pe dl. Dewey.

Și mamei i-a plăcut păpușa, s-a bucurat că mă molipseam și eu de la imaginația ei și a scotocit în lada ei veche din lemn de cedru după hainele de bebeluș, după hainele mele de bebeluș cu care a îmbrăcat păpușa, aceleași cămășuțe și capișoane străvechi în care mă îmbrăcase și pe mine cu cincisprezece ani în urmă. Iar toată chestia asta vă dați seama că era nevinovăția în fața morții, de-aia o iubeam pe mama, pentru că rămânea nevinovată printre atâtea crime din jurul ei, ca profeții deziluzionați, o iubeam din tot sufletul pentru nebunia ostentativă în care se retrăsese pentru a face față tuturor crimelor din viața ei iubitoare, iar dacă vreodată aveam remușcări legate de ceea ce făceam nu trebuia decât să mă uit la ea și-mi aduceam aminte că din

obstinația mea înăscută îmi trăgeam curajul și deci puteam fi liniștit că eram pe calea cea bună, că totul se desfășura după cum visasem eu.

Și totuși, iată, declar acum și aici că deși de mine depindeau câteva din evenimentele despre care vorbesc, în sinea mea știam că nu-i puteam lăsa să înece totul în sânge. Îmi dau seama că sună a pledoarie pentru mine însumi și de aceea îmi cer scuze tuturor rudelor, moștenitorilor și subalternilor d-lui Dewey pentru eventuala repulsie pe care le-o creez, dar fiind vorba de confesiunile unei copilării sălbatice și pustiite nu văd ce motiv aș avea să mint în legătură cu vreuna dintre ele.

Oricât de curios ar părea, singurul care mă făcea să mă simt prost era dl. Berman, pentru el precis fusese un act de trădare momentul în care mă trezisem eu la Palatul Bufet și Bar să relatez ce știam de la Drew, în momentul ăla i se năruise lui totul, toate planurile, ce șansă mai avea să reușească să și-l tragă pe dl. Schultz după el pe tărâmul ăla nou pe care-l propovăduise, unde numerele dictau regulile, se transformau în limbă și după aceea resciau toată cartea?

Într-o zi, acest omuleț cocoșat și spilcuit, cu degete ca niște gheare, mi-a spus aprope de asta:

— Știi cum scrie la carte, uite, cam așa, că poți să iei toate numerele, să le amesteci, să le arunci în sus și să le transformi din nou în litere după ce au căzut înapoi care pe unde a putut, și așa obții o carte nou-nouță, cu cuvinte noi, cu idei noi, o limbă nouă pe care trebuie s-o înveți, cu sensuri noi, în care se întâmplă lucruri noi, o carte în întregime nouă.

Ei bine, asta era o afirmație primejdioasă, dacă stăteam eu bine să mă gândesc, îl postula pe X, adică valoarea pe care n-o putea înghiți, numărul necunoscut.

Atunci când am zis eu ce-am zis el mi-a aruncat o ultimă privire peste ochelari cu ochii lui căprui înconjurați de o aură albastră și a înțeles într-o clipă tot ce avea de înțeles, cu un aer de reproș disperat. Ce lucru delicat și ordonat este și mintea asta și cât de nesigură în fața haosului care o înconjoară, uite, de pildă omulețul ăsta schilod, cât de strălucitor putea fi având o singură calitate și cât de generos fusese cu mine, chiar dacă mă învățase la atâtea rele. Mă întreb și astăzi dacă mica mea piatră aruncată în lac a însemnat chiar atât de mult, dacă n-a fost mai bine pentru dl. Schultz să se prăbușească știind cum stătea, ca și Bo Weinberg, dacă nu i se cuvenea măcar atâta lucru, pentru că altminteri nici n-ar fi știut de unde i se trăgea. Și totuși cred că știa de la bun început, poate că de-asta își proclamase sus și tare intenția de a-l asasina pe procuror, ceea ce era o formă de sinucidere indiferent

dacă se întâmpla sau rămânea o intenție și, vorba lui, eu îi oferisem cuvintele pe care le tot căuta ca să-și exprime sentimentul dominant și anume că la vârsta lui – cât să fi avut? treizeci și trei? treizeci și cinci de ani? – epuizase toate soluțiile de supraviețuire, că de mult se combinaseră toate elementele care îl puteau distruge, iar viața lui se desfășura cu încetinitorul, așa cum arde fitilul.

Și eu care mă gândisem că transmiteam un mesaj între doi prieteni intimi, un mesaj vital care nu putea rămâne netransmis, deși eu asta încercasem să fac iar el înțelesese că asta încercasem să fac și de-aia mă plesnise. Îi știam atât de bine și pe unul și pe celălalt. Drew mă redusese la loc la statutul meu de puștan în relațiile înșelătoare dintre ei zicându-mi bine, atunci spune-i tu, da? și-și ridicase binoclul la ochi ca să vadă cavalcada minusculă de pe partea cealaltă a pistei.

Ei, și într-o bună zi a trebuit să-mi fac raportul, asta s-a întâmplat într-o seară târziu în aceeași cameră din dos de la Palat, cu pereții ăia verzui și cu oglinzile pătate așezate la egală distanță unele de altele, ale căror rame geometrice de tablă goală pe dinăuntru sugerau niște zgârie-nori moderni lansați înspre cer, iar suita de arcade din partea de sus un ansamblu de dansatoare pe scenă cu genunchii ridicați în aer, în timp ce noi arătam cu toții la fel de gălbejiți în jurul mesei ăleia așezate lângă perete, cu fața de masă impecabil de curată, numai că până am ajuns eu acolo se făcuse atât de târziu că masa se terminase de mult, nu mai aveau în față farfuriile întinse și nici ceștile cu farfurioare, ci doar niște benzi subțiri de la o mașină de calculat, eterna lor fascinație, era deja miezul nopții, după cum mi-a spus ceasul cu cifre din neon albastru de deasupra barului când am intrat, miezul nopții, adică momentul dreptății alăturat momentului iertării, miezul nopții, poate cel mai bun nume pentru Dumnezeu.

Pentru mine sosise în sfârșit momentul când eram alături de ei, eram unul dintre ei, confidentul, colegul lor. În primul rând mi se părea că eram atotștiutor și sentimentul ăsta mă copleșea, era atât de dulce să știi un lucru atât de bine. În al doilea rând era plăcerea malefică a complotului, te simțeai puternic prin simplul fapt că plănuiai să asasinezi pe cineva care poate că în clipa asta își săruta nevasta, sau se spăla pe dinți, sau citea ceva ca să adoarmă. Să știi că tu ești pumnul ridicat asupra lui prin beznă, că habar n-are că vrei să-l lichidezi, că dacă vrea să știe și el ce știi tu prețul este propria lui viață.

În fiecare dimineață iese exact la aceeași oră.

Adică la cât?

Opt fără zece. În față-l așteaptă o mașină din care coboară doi civili, îl întâmpină la ușă și pornesc toți trei pe jos, cu mașina după ei. Merg

așa împreună până la Strada 72 unde el intră la Claridge la braserie și dă un telefon de la un telefon public.

În fiecare dimineață?

În fiecare dimineață. Imediat lângă intrare, în stânga, sunt două cabine telefonice. Mașina parchează în față lângă trotuar și gorilele îl așteaptă afară până-și dă telefonul.

Îl așteaptă afară? vrea să știe sigur dl. Schultz.

Da.

Înăuntru ce-i?

Cum intri, în dreapta e un havuz. Micul dejun se comandă la teighea. În fiecare zi e alt meniu.

E lume multă?

Niciodată n-am văzut mai mult de doi-trei inși la ora aia.

Și pe-urmă ce face?

Iese din cabină, îi face cu mâna tipului de la teighea și iese.

Cât stă înăuntru în total?

Trei, maximum patru minute, niciodată mai mult. Atâta cât să dea telefonul ăla la birou.

De unde știi că la birou?

L-am auzit. Am intrat să mă uit după o revistă. Le spune ce să facă. Sau ce idei i-au mai venit peste noapte. Are un carnețel și le citește ce însemnări și-a făcut acolo. Le pune întrebări.

Ce rost are să plece de-acasă pentru un telefon? întreabă dl. Berman. Bașca pe drum spre birou unde oricum o să-i vadă pe toți în cînșpe-douăzeci de minute?

Nu știu. Ca să rezolve mai multe.

Poate-i e frică de microfoane? întreabă Lulu Rosenkrantz.

Cine, un procuror?!

Da, bine, da' știe și el cum e cu microfoanele și poate că nu vrea să riște să sune de la el de-acasă.

Ăsta se-ntâlnește cu martorii tot timpul, zice dl. Schultz. E secretos al dracului, îi bagă-năuntru prin dos sau cine-mai-știe pe unde, ca să nu se afle cine ciripește. Am auzit și eu treaba asta despre el, nenorocitul dracului. Are dreptate Lulu. Nu-i scapă nicio șmecherie.

Și drumul de întoarcere? întreabă dl. Berman.

Lucrează până târziu, fără oră precisă, uneori se face și zece seara. Mașina oprește, el se dă jos și-ntr-o clipă e-n holul blocului.

Nu, are dreptate puștiul, zice dl. Schultz. Dimineața, atunci e momentul. Doi inși cu amortizoare la teighea, cu cafeaua-n față. Mai e vreo ieșire?

E o ușă-n spate care duce-n holul clădirii. Cobori la subsol și ieși pe

Bună treabă, zice dl. Schultz punându-mi mâna pe umăr. Bună treabă. O simt caldă, mâna aia, și cât de grea e, ca o mână de tată, apropiată, te apasă de-atâta mândrie, se uită la mine luminat tot la față de cât mă apreciază, îmi zâmbește arătându-mi toți dinții lui mari. Le-arătăm noi lor ce nu e voie, da? – le-arătăm noi lor că orice lucru are o limită. Și-n timpu'-ăsta eu o să fiu în Jersey, o să mă mir nevoie mare și-o să spun că n-aveam nimic personal cu el. Nu zic bine? Mă bate pe umăr și se ridică. Or să-mi mulțumească ei mie, îi spune d-lui Berman. Până la urmă or să-i mulțumească Olandezului pentru prudența pe care o s-o inspir, ascultă-mă pe mine. Asta-nseamnă să rămâi în joc. Da, da.

După care își trage în jos pulpanele vestei și pleacă la closet. Masa la care stăm este chiar în colț, unde se unesc doi pereți verzi. Eu stau cu fața la perete și cu spatele la coridorul dinspre bar, dar am un avantaj pentru că în oglinda pătată văd până în barul de dincolo de coridor, ceea ce n-aș vedea dacă aș sta chiar sub oglindă și cu fața spre intrare. Asta este forța specială a oglinzilor, uneori îți arată câte ceva ce altfel ai zice că nu e. Văd cum se răsfrânge lumina albastră a ceasului de deasupra barului în podeaua coridorului care duce spre bufetul întunecat. Parcă ar fi lumina lunii pe apa neagră a lacului. Numai că la un moment dat parcă fața apei s-a încrețit. Și tot atunci parcă s-a întrerupt brusc fâșâitul cârpei cu care barmanul ștergea teigheaua pe sub robinetele butoaielor de bere. Abia acum aud în urechi ceea ce am auzit atunci, ușa de la intrare care se deschidea și se închidea cu o grijă nefirească.

De unde am știut, oare? De unde am știut? Poate că mi s-a ridicat vreun fir de păr electrizat de cine-știe-ce intenție criminală? Poate că în mintea mea mi se părea că tot complotând invocasem imagini mult prea puternice pentru noi deocamdată, ca într-un fel de magie neagră, și că acum le asmuțisem și tăbărau tot pe noi ca să ne pulverizeze? Ți se năzare așa, la un moment dat, din nimic să te apleci înainte spre masă, tot corpul ți se încordează, de la noadă până la cap.

Amortizoare, zice Lulu, gândindu-se la ce-i rezerva viața. Dl. Berman se răsuțește pe scaun și aruncă o privire spre intrare, Irving se uită la mine care mă ridic în picioare uitându-mă ce perfect pieptănate stau firele rare de păr ale lui Irving, atât de precis așezate, și o iau pe un culoar scurt care duce la bucătăria din spate și de acolo la toaleta pentru bărbați unde mă izbește putoarea sărată de closet public. Dl. Schultz stă în fața pisoarului cu picioarele crăcănate și cu mâinile în șolduri ca să-și țină haina la spate și jetul care iese din el ca un arc țintește direct în canalul de scurgere făcând zgomotul acela succulent și

bolborosit al unui om demn aflat în plină pișare. Dau să-i spun cât de nelalocul ei este o astfel de acțiune. În clipa în care aud împușcăturile mă gândesc: Doamne, s-a electrocutat prin sulă, a făcut tâmpenia aia despre care am citit eu într-o carte cu tot felul de noutăți, dacă te piși pe timp de furtună, trăsnetul poate țâșni și de jos în sus, din pământ, și să-ți transforme instantaneu șuvoiul lichid într-un curcubeu auriu, și atunci sari în aer ca o bombă.

Dar nu este deloc electrocutat, se înghesuie peste mine în cabina minusculă, eu mă urc în picioare pe vasul WC-ului, mă lovește cu umărul scotocind în curea după pistol, nici măcar nu știu dacă și-a dat seama că eram și eu acolo, ridică pistolul cu cocoșul tras în timp ce cu mâna cealaltă face un lucru incredibil, încearcă să-și încheie nasturii la șliț, nici nu mai auzim bubuielile, ne zguduie pe amândoi, ne răsună în cap ca o avalanșă neîntreruptă care ne pătrunde în urechi și distruge totul în calea ei, eu îmi înfund mâna în buzunar la geaca mea de la Stafii căutând Automaticul, dar mi s-a încurcat în căptușeală, trebuie să mă lupt cu el ca să-l pot scoate, la fel de dizgrațios ca și dl. Schultz, și deja miroase a praf de pușcă, izul ăla amar de sulf pătrunde pe sub ușa ca un gaz otrăvitor, moment în care dl. Schultz își dă seama probabil că nu poate fi vorba de protecție aici, că o să fie omorât într-o cabină de closet, și atunci izbește ușa de perete cu podul palmei și din câte mai înțeleg eu smucește din țâțâni ușa toaletei urlând, un răcnet înspăimântător de furie se revarsă din el dezarticulat în momentul în care țâșnește în cadrul ușii cu brațul ridicat să tragă și prin cele două uși pe care suflul tirului le ține deschise zăresc o pată ovală de transpirație la subțioara lui, îl văd cum năvălește înainte și dispare și pe urmă nu se mai vede decât peretele verzui al culoarului și se aude mugetul mai profund al unui alt calibru, dar în clipa următoare iată-l, se răsucesce înapoi pe culoar și pe urmă iarăși pleacă, de data asta împleticindu-se și lăsând în urmă pe peretele culoarului o hartă înfiorătoare a găurilor din corpul lui, în timp ce ușile se închid discret.

Dacă n-ai auzit niciodată o împușcătură la ureche nu știi ce înseamnă urgența în viață, cum ești în stare să faci orice, să sfidezi orice lege, de pildă uite, în peretele din spate al cabinei e o ferestruică, un fel de crenel chiar sub tavan, mă apuc de lanțul de la rezervorul de apă ca să pot ajunge până la ea, se deschide înăuntru cu o pereche de balamale cu brațe articulate, dar e mult prea mică pentru a ieși pe-acolo așa încât îmi azvârl întâi picioarele în sus și mă agăț de ea, cu unul și pe urmă și cu celălalt, îmi îndes prin ea picioarele, pe urmă șoldurile, pe urmă coastele care mă dor și într-un târziu îmi dau drumul să cad cu brațele deasupra capului, ca Bo când plonjase în ocean, și

mă bușesc zdravăn de pământ, îmi alunecă picioarele pe un strat de cărbuni zdrobiți care seamănă cu un terasament de cale ferată, îmi scrântesc picioarele, simt o durere ascuțită, mi-am scrântit glezna și mi-au intrat cărbuni în palme. Parcă și inima mi-a luat-o razna, îmi bubuie și zvâcnește fără nicio noimă – am senzația că mi s-a desprins de la locul ei, mi-a alunecat prin piept și acum mi s-a proptit în gât. Altceva nici nu mai aud. Mă reped pe aleea aia șchiopătând și ținând mâna ca un adevărat gangster pe pistolul din buzunarul de la geacă, mă uit cu coada ochiului în stradă pe după colțul Palatului Bufet și Bar și zăresc la câteva case mai încolo o mașină care ia viteză cu luminile stinse, patinează și se zdruncină de câteva ori și apoi dispare în beznă străzii, mă uit și aștept, dar nu se mai vede, nu se mai întoarce, așa că ies din fundătură și mă opresc la marginea trotuarului, dar cât e strada de lungă nu se mai vede nimic altceva decât firele de tramvai.

Tot se mai aude ceva, dar sunt suspinele mele înecate în lacrimi. Deschid ușa barului și arunc o privire înăuntru. Printre toate sticlele alea care lucesc în lumina albastră plutește un fum dens. Barmanul scoate capul de după tejghea, mă vede și parcă se decapitează singur, eu mă amuz, așa te amuză frica uneori, mă îndrept către fundul sălii, pătrund pe coridorul scurt care duce acolo în cameră dar nici nu apuc să bag capul înăuntru că mă lovește un miros greu – aoleu, Doamne, ce aer ars și umed de sânge, nu vreau să văd un asemenea măcel, nu vreau să mă molipsesc de la explozia aia cumplită și bruscă de ciumă. Până la urmă arunc totuși un ochi înăuntru, sunt atât de dezamăgit de ei, mă împiedic de Irving care stă cu fața la pământ și cu pistolul în mână, cu un genunchi ridicat la piept de parc-ar mai fi urmărit și acum pe cineva, fac un pas mare peste el și-l văd pe Lulu Rosenkrantz pe scaun, lipit de perete, nici n-a mai apucat să se ridice, a rămas așa, în poziția aia, răsturnat pe spate ca la frizer și numai capul proptit în perete îl ține să nu cadă, are părul sculat în cap exact ca pentru tuns și pistolul calibru patruzeci și cinci și-l ține în poală în palma deschisă, parcă și-ar ține sula și s-ar uita fix în tavan ca atunci când te concentrezi intens ca să faci laba și nu mai vezi nimic – ce dezamăgire cruntă, un singur lucru mă doare, și anume că au murit atât de stupid, parcă nu le-ar fi păsat de propriile lor vieți, da, asta mă dezamăgește. Uite-l și pe dl. Berman prăbușit peste masă, are stofa cadrilată a hainei găurită exact în vârful spinării lui ascuțite și pata de sânge se întinde din ce în ce mai mult, a căzut cu brațele întinse înainte, cu obrazul pe masă și cu un braț al ochelarilor prins sub cap, celălalt rămânând suspendat în aer deasupra tâmplei. Și dl. Berman m-a trădat, nu i-o iert

eu, iarăși mă simt orfan de tată, de fapt mă cuprinde în valuri sentimentul că am rămas din nou orfan, să dispară toți atât de brusc – adică de ce? viața noastră împreună ca bandă să n-aibă deloc istorie, toate discuțiile să fie doar o iluzie și-atât? Păi atunci toată povestea asta, că acum se întâmplă cutare lucru și pe urmă se întâmplă nu-știu-ce și eu am zis și el a zis, nu este nimic altceva decât un moment de ezitare al Morții, un moment în care Moartea a rămas cu mâna ridicată și a ezitat în fața aroganței noastre, că adică am crezut pe bune că existam în timp, când de fapt nu eram în stare să pâlpâim de la o clipă la alta și deci nu lăsam în urma noastră nimic tangibil, nici măcar un fir de fum sau tăcerea semnificativă de la finalul unui cântec.

Dl. Schultz zăcea întins pe spate pe jos, cu vârfurile picioarelor înclinate în afară. Încă nu murise. Când m-am apropiat și m-am uitat la el mi-a întors privirea foarte calm, cu o expresie solemnă pe față deși lucea tot de sudoare, și cu o mână vârată sub vesta năclăită de sânge, ca Napoleon când poza pentru portret, în orice caz mi s-a părut că stăpânea lucrurile cu o atitudine atât de imperială încât m-am pus în genunchi și am început să-i turui presupunând că era perfect conștient de situație, ceea ce evident că nu era. L-am întrebat ce să fac, să chem poliția, să-l duc la un spital, numai să-mi dea el ordin ce anume și deși nu-mi făceam iluzii despre cât de gravă era starea în care se găsea, parcă tot mă așteptam să mă roage să-l ajut să se ridice, sau să-l scot de acolo, în tot cazul să decidă el ce și cum în continuare. M-a privit la fel de calm ca la început dar n-a scos absolut nicio vorbă, îl șocase atât de cumplit tot ce pățise că nici nu avea dureri.

Și totuși am auzit o voce acolo în cameră, parcă era fumul acru transformat în cuvinte, sau mai degrabă într-o șoaptă, mult prea slabă ca s-o pot înțelege, dar dl. Schultz nu-și mișca buzele, se uita fix la mine și atât, ca și cum mi-ar fi ghicit impresia și prin simpla lui privire înlemnită mi-ar fi impus să ascult, am încercat să localizez sunetul ăla înfiorător, sacadat, să-mi dau seama de unde venea, m-am gândit pentru o clipă că era de fapt propria mea respirație sugrumată de muci, m-am șters la nas cu mâneca și la ochi cu dosul palmelor, mi-am ținut respirația dar tot se auzea și când mi-am dat seama, răsucindu-mă pe călcâie, că de fapt Abbadabba vorbea din poziția aia întins peste masă și cu fața turtită, mi s-au înmuiat genunchii de groază și am țipat, nu credeam că mai putea fi în viață, eram convinși că vorbea de dincolo de moarte.

Pe urmă m-am gândit că era normal ca deosebirea dintre ei să continue chiar și în momentul respectiv, unul mintea și celălalt trupul,

adică atâta timp cât dl. Schultz mai era încă în viață, tot dl. Berman gândea și se exprima în numele lui, oricât de mort ar fi fost din punct de vedere trupesc. Bineînțeles că dl. Berman era și el încă în viață, chiar dacă nu s-ar fi zis, dar mie tot prima mea idee mi se părea singura explicație logică. Poate că așa mă mai consolam de propriile mele remușcări că în ultima clipă îi scindasem. Mi-am pus capul pe masă lângă al lui și am încercat să înțeleg ce-mi spunea, deși n-am idee cât a durat până a reușit să formuleze fiecare cuvânt, cu pauze lungi între ele în care se chinuia să mai tragă un strop de aer, ca atunci când îți scotocești prin buzunare după banii pe care nu-i mai ai. Așteptând cuvântul următor m-am uitat la benzile de hârtie răvășite pe masă – coloane întregi de cifre pătate de sânge. O mulțime de numere. Pe urmă, ca să fiu sigur că înțelegeam ce-mi spunea, i-am urmărit dinții încercând să văd cuvintele cum se formau înainte de a le auzi. Și azi mi-e greu să redau senzația de supremă candoare pe care mi-au creat-o atunci vorbele lui. Până să reușească să le spună pe toate se auzeau deja în depărtare sirenele poliției, dar pentru el a fost atât de important să termine ce avea de spus încât de efortul făcut a și murit:

— Dreapta, mi-a spus, trei trei. Două ori stânga. Doi șapte. Două ori dreapta. Trei trei.

Când am înțeles că dl. Berman murise, de fapt că murise din nou, m-am dus la dl. Schultz. Închisese ochii între timp și acum gemea, parcă și-ar fi conștientizat într-un târziu ce pățise, și nu voiam să-l ating, era ud, era mult prea viu ca să pun mâna pe el și atunci am băgat doar două degete în buzunarul de la vesta lui, am simțit acolo o cheie și i-am luat-o, m-am șters de sânge pe haina lui, pe urmă i-am căutat în buzunarul pantalonilor, am găsit șiragul de mătănii și i le-am pus în mână și cum mașinile poliției opreau deja scrâșnind din frâne afară, am intrat din nou în closet și am ieșit din nou pe aceeași fereastră, zdrobindu-mi coastele și glezna. Când să ies din fundătură strada era deja un furnicar de lumini, de oameni care alergau și de mașini care veneau din toate părțile, așa că am așteptat un minut-două, apoi m-am strecurat fără nicio problemă prin mulțime și m-am postat în ușa unui magazin de radiouri de peste drum ca să văd cum scoteau cadavrele pe târgi acoperite cu cearșafuri, apoi a ieșit barmanul care răspundea la întrebările polițiștilor și în fine l-au scos și pe dl. Schultz legat cu niște curele pe o targă și cu o sticlă de plasmă ținută deasupra lui de un asistent de pe salvare. Flash-urile aparatelor de fotografiat au izbucnit toate în același timp, fotografiile și-au aruncat becurile arse pe caldarâm și mașinile presei au țâșnit ca din pușcă, de toată lumea s-a speriat și s-a dat un pas înapoi, toți gură-cască din cartier care ieșiseră

în halate de baie și în capote și care au început să râdă, iar când salvarea a plecat și ea cu dl. Schultz, mult mai încet și în tânguiri de sirenă, bărbatii au alergat câțiva pași după ea încercând să se uite pe ferestrele din spate, așa sunt crimele, îi incită pe oameni și-i fac să le crească pulsul de la sperietură, aceeași senzație pe care ți-o dă și religia. După ce văd așa ceva pe stradă, perechile tinere se bagă înapoi în pat și fac amor, alții se închină și mulțumesc lui Dumnezeu pentru darul vieții lor monotone, bătrânii își fac câte un ceai fierbinte cu lămâie și încep să despice firul în patru fiindcă o crimă este ca o predică luminată, trebuie analizată, comentată, savurată, pentru cei timorați crima înseamnă primejdiile revoltei, enoriașii văd într-o crimă pogorârea de o clipă a lui Dumnezeu pe pământ, adică motiv de bucurie, de speranță, de satisfacție binemeritată, și deci vorbesc despre ea ani de zile oricui stă să-i asculte. Încetul cu încetul am alunecat către colț și am părăsit scena în grabă pe o străduță laterală, am dat ocol Palatului Bufet și Bar la o distanță de două străzi și cum n-am găsit ce căutam am lărgit aria cercetării cu încă două străzi și așa am descoperit până la urmă Hotelul Robert Adams de pe Strada Trenton, o clădire de patru etaje vopsită într-o culoare incertă și cu scările de incendiu ruginite. M-am strecurat fără probleme pe lângă recepționarul care dormea în spatele tejghelei de la recepție și am luat-o șontâc pe scări în sus până la etajul patru, am citit numărul de pe cheia luată din buzunarul d-lui Schultz și am intrat în camera respectivă.

Lumina rămăsese aprinsă. În debara, în spatele hainelor lui agățate pe umerașe, am găsit un seif mai mic decât cel pe care-l transportasem în casa aia de lângă Onondaga unde ne retrăsesem. N-am putut să-l deschid imediat. Recunoșteam mirosul hainelor lui, miroseau a el, a țigările lui de foi, a accesele lui de furie, și-mi tremurau mâinile, nu mă simțeam bine, mi se întorcea stomacul pe dos de durere, așa că a durat câțva timp până am reușit să fac combinația – treizeci și trei spre dreapta, două răsuciri spre stânga până la douăzeci și șapte, pe urmă alte două înapoi spre dreapta până la treizeci și trei. Seiful era plin de teancuri de bancnote legate cu banderole de cauciuc, adică realitatea palpabilă a tuturor numerelor ăloră de pe benzile de hârtie. Le-am tras afară și le-am așezat ordonat într-o geantă elegantă de voiaj din piele de crocodil pe care dl. Schultz o primise cadou de la Drew Preston în primele lor zile de fericire petrecute la țară. Geanta s-a umplut până sus, foarte reconfortant sentiment să vezi o asemenea geometrie solidă a numerelor, îmi creștea sufletul de o bucurie solemnă sau mai degrabă de recunoștință față de Dumnezeu, fiindcă-mi dădeam seama, dovadă, că nu-l contrariasem cu nimic. Apoi am închis

repede geanta pentru că deja se auzea cum urcau scările în fugă mai mulți inși, am încuiat la loc seiful, l-am acoperit cu hainele d-lui Schultz, am ieșit pe fereastră și am luat-o în sus pe scara de incendiu și noaptea aceea de 23 octombrie 1935 mi-am petrecut-o pe acoperișul Hotelului Robert Adams din Newark, New Jersey, smiorcându-mă și trăgându-mi mucii ca un amărât de orfan ce eram, până când în cele din urmă am ațipit – se lumina deja de ziuă înspre răsărit și din locul în care mă aflam se zărea în depărtare o siluetă liniștitoare, Empire State Building.

DOUĂZECI

DL. SCHULTZ FUSESE RĂNIT MORTAL și a murit a doua zi seara, imediat după ora șase, la Spitalul Orășenesc din Newark. Cu puțin înainte să moară, o infirmieră i-a adus tava cu mâncare în rezervă și neprimind niciun fel de instrucțiuni să nu, a lăsat-o acolo. Eu, care eram ascuns după un paravan, am mâncat tot – supă, friptură de porc cu cartofi fierți, o felie de pâine albă, ceai și un calup de jeleu de lămâie ca desert. După aceea l-am luat de mână. Intrase deja în comă și se liniștise, numai pieptul gol, lat și prost cusut i se mai mișca în sus și în jos după ce ore în șir, de fapt toată după-amiaza, delirase și-i turuise gura întruna, strigase, plânsese, împărțise ordine și cântase și cum poliția încerca să afle cine-l împușcase fusese adusă acolo o stenografă care să înregistreze vorbăria lui.

Stând ascuns acolo după paravan, am descoperit la îndemână bloc-notesul unei asistente cu câteva fișe de analize prinse cu o clamă, iar în sertarul de sus al unei mese albe de metal pe care l-am deschis cât am putut de încet am găsit un ciot de creion și m-am apucat să scriu și eu ce spunea. Poliția voia să afle cine-l omorâse. Eu asta știam, așa că am așteptat să aud concluzia unei vieți întregi. În mintea mea, orice om ajuns la capătul vieții făcea declarația cea mai grozavă de care era el în stare, indiferent dacă delira sau nu, delirul nefiind altceva, după mine, decât un fel de cod.

Versiunea notată de mine nu se potrivește în toate detaliile cu transcrierea oficială, eu am scris în clar și a trebuit să fiu mai selectiv, unele cuvinte le-am înțeles prost, pe altele le-am greșit fiind eu însumi emoționat, și mi-era și teamă să nu mă dau de gol, pentru că tot timpul intra câte cineva în cameră, uneori chiar se înghesuiau, lăsând la o parte stenografa, polițiști, doctori, un preot și familia d-lui Schultz, inclusiv nevasta autentică.

Transcrierea făcută de stenografă a ajuns în ziare și deci așa se știe astăzi, că moartea lui Schultz Olandezul s-a dovedit lentă și mai mult decât prolixă, chiar dacă în cultura căreia îi aparținuse el tendința era ca moartea să iasă brusc în calea unor oameni care de felul lor nu prea aveau mare lucru de spus. Dar el toată viața nu făcuse decât să monologheze, chiar dacă întotdeauna se crezuse mai taciturn decât fusese de fapt și mai puțin priceput în ale vorbirii. Astăzi mă gândesc, după ce mi-am legat destinul de al lui, că orice făcea el era dintr-o singură bucată, și omorurile și discursurile care le însoțeau, niciodată nu-și căuta cuvintele, chiar dacă pretindea acest lucru. Iar monologul

inspirat de propria lui asasinare, deși era rezultatul unei patimi încifrate, nu a avut nimic poetic în el, adevărul este că dusesse o viață de gangster și vorbea ca un gangster și când a murit din cauza rănilor din piept care îi sângerau pe lângă cusături, a murit lăsând să i se prelingă din minte toată lumea de gangsteri în care trăise, a murit consumându-se sub formă de vorbe, ca și cum moartea ar însemna dizolvarea verbală a ființei, ca și cum am fi cu toții construiți numai din vorbe, iar când murim sufletul nostru gramatical s-ar răspândi în univers.

Nici nu e de mirare că mi se făcuse foame. Două ore încheiate i-am mers gura. Eu nu m-am mișcat de-acolo și am învățat paravanul pe dinafară, era făcut cred că din muselină bine întinsă cu șireturi pe un cadru de metal verde fixat pe patru rotițe de cauciuc pe care putea fi plimbat de colo-colo și cuvintele lui mi se părea că se conturau pe pânza luminată din partea cealaltă, sau poate că se conturau în mintea mea ca pe hârtie, așa încât mi le notam oprindu-mă doar atunci când mi se tocea vârful creionului și trebuia să-l scot din nou la lumină smulgând așchiile de lemn cu unghiile. În orice caz, voi cita în continuare ceea ce am notat din tot ce l-am auzit spunând între orele patru și șase după-masă, în ziua aceea de 24 octombrie, până când, în cele din urmă dar nu pentru totdeauna, a tăcut.

Aoleu, mamă, mamă, a zis, aoleu, opriți, opriți, opriți. Vă rog, repede, brusc și cu furie. Vă rog, brusc și cu furie. Îmi recapăt suflul. Te descurci foarte bine cu sistemul de puncte și linii. Ce număr ai în buzunar, Otto: 13780? Vai de mine, dat la câini. Când e cu bucurie n-are pic de energie. Vă rog, nici măcar nu ne cunoaștem. Mănușă merge ce spun eu. Vai-vai, haida-hai, vai, ce mai, știu eu. Cine m-a-mpușcat? Șeful cel mare. Cine să mă împuște? Nimeni. Te rog, Lulu, și pe urmă mă frige? N-am urlat, sunt destul de bun, sunt de gașcă. Întrebați-o pe Winifred de la Justiție. Nu știu de ce m-au împușcat, pe onoarea mea că nu știu. Pe onoarea mea. Eu sunt un om de onoare. M-am dus la toaletă. Eram la toaletă și când am vrut să scot – a sărit puștiul la mine. Da, din cauza lui. Păi cum, mi-o trage așa, mie, beneficiarul testamentului lui, e just așa? Un tată pe fiul lui? Vă rog, trageți în locul meu, nu vreți să trageți? Care-s buni și care răi? Vă rog, n-am avut nimic cu el. Era un cowboy și el acolo, într-unul dintre duelurile alea, șapte din șapte pe săptămână. Nu tu afacere, nu tu cârciumă, nu tu prieteni, nimic, numai ce culegi din ce-ai nevoie. Vă rog, un singur glonț. De la fabrică vine. Nu vreau armonie. Ba vreau armonie. Nu-i alta mai curată, mai nevinovată decât cea zisă Maria. O să ne luăm la biserică, da' te rog, dă-mi voie doar să plec puțin. Lasă-mă la fabrica

de focuri districtuală. Nu, numai zece suntem și sunt zece milioane undeva pentru tine așa că pune-ți dovleacul la contribuție și aruncăm prosopul să facem pace. Aoleu, vă rog, lăsați-mă să mă ridic, vă rog mutați-mă, asta-i o lăbăgeală de grevă comunistă, nu vreau să-l văd, n-are rost să mimăm o încăierare. Trotuarul era problema – aveau și gorilele o problemă și le-am rezolvat-o eu. Dați-mi mie frâiele și vi-l arunc pe fereastră, îi scot ochii. Marfa mea aurită și se bagă scârbele alea de șobolani! Mamă, te rog, nu sfâșia, nu rupe. Despre asta nici să nu mai vorbim. Vă rog, prieteni, ajutați-mă să mă ridic. Fiți atenți, s-a tras cam sălbatic și trasul ăsta a salvat viața unui om. Îmi cer scuze, am uitat că sunt reclamant și nu inculpat. De ce nu poate să se retragă și să-mi lase mie frâiele. Te rog, mamă, ia-mă acum. Nu-mi da drumul. Or să fugă toți ăia albaștri. Sunt engleji, și cu ăștia nu știu niciodată cine-i mai bun, ei sau noi. Vai, domnule, dați-i păpușii un adăpost. Pentru Dumnezeu! Vă puteți juca de-a tăurașii, fetele fac treaba asta cu o minge moale și joacă tot felul de trăsnaî cu ea. Mi-a arătat când eram copii. Nu, nu, și iarăși nu. De-atâta aiureală răspunsul este nu. Un băiat nu plânge niciodată și nici nu azvârle o mie de biștari. M-auzi ce-ți spun? Ia niște bani din tezaurul ăla, că e nevoie de ei. Uită-te la ce-ai văzut mai demult, nu găsești tu în cărți așa ceva. Mie-mi plac lădițele de legume proaspete. Aoleu, te rog, gardian, ridică-mă imediat în picioare. Ai auzit ce ți-am spus?! Vă rog, tăbărâți pe prietenii chinezilor și pe comandantul lui Hitler. Mama e singurul lucru sigur, nu-l lăsați pe Satan să vă atragă prea repede. De ce m-o fi împușcat mălău'-ăla. Vă rog, ridicați-mă. Dacă faceți treaba asta puteți să vă duceți și să săriți chiar aici în lac. Știu eu cine sunt, sunt oamenii lui Frenchy, bineînțeles, feriți-vă, feriți-vă. Vai de mine, mi s-a dus cu totul memoria. Norocul meu s-a schimbat și s-a dus și s-a întors de atunci. Nu sunt statornic. N-aveți nimic împotriva lui și noi am marșat când ne-a spus bună. Mor. Haide, piți, scoate-mă din circulație că sunt aproape nebun după tine. Unde s-a dus, unde s-a dus? Nu mă lasă să mă ridic, mi-au vopsit pantofii. Desfaceți pantofii ăia. Mi-e atât de rău, dați-mi un pahar cu apă. Desfă asta și sparge-o ca să te pot atinge. Mickey, te rog, du-mă-n mașină. Nu știu cine poate să fi făcut așa ceva. Oricine. Scoate-mi încet pantofii că am o cătușă la ei. Papa așa zice și eu îl cred. Știu eu ce am să fac cu colecția mea de hârtoage. Pentru niște tipi ca tine și ca mine nu valorează un ban dar pentru perceptor valorează o avere. Nici n-are preț. Și banii sunt hârtii și tu îi ții în căcăstoare! Uite, pădurile-ntunecate. Vreau să mă-ntorc – întoarce-te cu spatele la mine, te rog, Billy, mi-e atât de rău. Ai grijă de Jimmy Valentine că e un prieten de-al meu. Ai grijă de maică-ta, ai grijă de ea. Ascultă-mă pe mine, să nu-l

bați. Poliția, vă rog, scoateți-mă de aici. Vreau să rezolv acuzația. Haideți, desfăceți biletele de bălci. Coșarii. Vreți să vorbiți, vorbiți cu sabia. Ia uite, fiertură de fasole franco-canadiană la altar. Vreau să plătesc. Sunt gata acum. Toată viața am așteptat. M-auziți? Să mă lase toți în pace.

O dată cu împușcăturile de la Palatul Bufet și Bar, în Manhattan și în Bronx mai fuseseră atacați și alți membri recunoscuți ai bandei Schultz, doi erau morți, inclusiv Mickey șoferul care se numea de fapt Michael O'Hanley, trei erau grav răniți, iar restul bandei se presupunea că se risipise. Citisem despre asta în ziarele de dimineață, în gara Newark, așteptând trenul Căilor Ferate Pennsylvania ca să mă întorc în Manhattan. Nicio relatare nu pomenea nimic despre mine, în declarația barmanului nu găsisem nicio vorbă despre vreun puști îmbrăcat cu o geacă de la Stafii, până aici toate bune, dar tot îmi lăsasem geanta de voiaj într-o casetă cu plată, îmi făcusem geaca sul și-o aruncasem într-un coș de gunoi plecând de la ideea că poate ziarele nu reproduseseră chiar tot ce le spusese barmanul polițiștilor, pe urmă luasem un taxi și-i cerusem să mă ducă la Spitalul din Newark, spunându-mi în sinea mea că loc mai sigur decât însăși rezerva d-lui Schultz nu puteam găsi în momentul respectiv.

Acum însă, că murise, trebuia să mă descurc de unul singur. M-am uitat la el, era roșu aprins la față, ca o prună, avea gura întredeschisă și privea fix în tavan ca și cum ar fi mai avut ceva de spus. În prima clipă am și crezut că într-adevăr n-a terminat, dar pe urmă mi-am dat seama că și eu stăteam cu gura deschisă ca și cum aș mai fi avut ceva să-i spun și în mintea mea a început o întreagă discuție între noi, foarte firească deși venea cam prea târziu, el se confesa iar eu îl iertam, sau poate invers, în orice caz genul de conversație pe care numai cu morții o poți avea.

M-am fofilat afară din rezervă șchiopătând, ca să nu mă găsească asistentele acolo când veneau să constate decesul, mi-am recuperat bagajul de la gară și am luat trenul înspre Manhattan. Era destul de frig dacă nu mai aveai geacă. M-am suit în tramvaiul care mă ducea direct la trenul suspendat și am ajuns înapoi în Bronx pe la ora nouă seara, dar nu m-am dus direct acasă, ci am ocolit prin curtea din spate a Căminului de Copii Diamond, m-am strecurat la subsol, unde Arnold Gunoi asculta la radio „Sala de bal cu himere” răsfoind numere vechi din *Collier's*. Fără să intru în detalii i-am spus că aveam ceva de depozitat la el și mi-a găsit un loc la fundul celui mai dosnic dulap al lui, pentru care i-am plătit un dolar. Pe urmă m-am întors pe unde venisem,

am ocolit până la Bulevardul Trei și am ajuns acasă prin față.

Săptămâni întregi după asta am rămas în casă, parcă eram înțepenit, nu-i vorba că aveam febră și mă dureau toate oasele, pentru asta puteam lua aspirine, dar aveam senzația că am o mie de kilograme, orice făceam îmi cerea un efort cumplit, chiar și statul pe scaun, chiar și respiratul. M-am trezit că mă uitam fix la telefonul ăla negru, așteptând să sune. De câteva ori am și ridicat receptorul să văd dacă era cineva la celălalt capăt al firului. Îmi țineam Automaticul înfipt la curea, așa cum îl văzusem pe dl. Schultz purtându-și pistolul. Mi-era teamă că dacă mă duceam să mă culc aș fi avut coșmaruri, și de fapt dormeam ca un prunc. Între timp se lăsase de-a binelea toamna prin Bronx, vântul trântea ferestrele deschise și numai Dumnezeu știe de prin ce copaci ajungeau până pe strada noastră vârtejuri de frunze uscate. Iar el tot mort era, toți erau morți.

Stăteam și mă gândeam la ultimele vorbe pe care mi le spusese dl. Berman, dacă mai însemnau și altceva decât combinația de numere a unui cifru. Un lucru mi se părea limpede, că mă îndemna s-o duc mai departe, încerca să salveze ceva, să paseze o ștafetă, și deci avea încredere în mine. Dar încrederea asta putea însemna două lucruri, ori că habar n-avea, ori că știa prea bine, că știuse de la bun început și nu scosese nici *pâs*, profesorul meu care-mi arunca ocheade peste ramele ochelarilor învățându-mă câte ceva cu fiecare gest.

Mai rar duhuri atât de puternice ca ale răposatei mele bande. Oare ce se întâmplă cu talentele omului după ce murea, de pildă cu faptul că știuse să cânte la pian, sau în cazul lui Irving să lege noduri, să suflece cracii pantalonilor, să se țină în echilibru pe marea dezlănțuită? Ce se întâmplase cu darul înnăscut al preciziei pe care-l admirasem atât de mult la Irving, cu priceperea lui desăvârșită pentru orișice pe lume? Ce se alesese din această abstracțiune?

Mama nu dădea semne că ar fi remarcat starea în care mă găseam, dar a început să-mi gătească lucruri care-mi plăceau și să facă ordine pe bune în apartament. Și-a desființat toate lumânările și a aruncat la gunoi borcanele cu ceară, mi-a venit să și râd, acum când realmente murise cineva ea renunța la doliu. Dar toate astea mă atingeau cel mult pe jumătate. Îmi storceam mintea după o idee ce să fac mai departe. M-am gândit să-mi reiau școala, să stau acolo într-o clasă și să învăț chestiile alea pe care le înveți în clase. Pe urmă tot eu mi-am spus că nu putea fi decât un comentariu pe marginea stării mele de spirit melancolice faptul că-mi putea trece prin minte așa ceva.

Din când în când scoteam din buzunar foile pe care notasem tot ce spusese dl. Schultz, le netezeam și le citeam încă o dată. Ce

bălmăjeală descurajantă. Niciun adevăr istoric nu găseam în ele, niciun mesaj pentru mine.

Mama a adus acasă într-o bună zi o pungă de hârtie plină cu scoici cu striuri mărunte, unele nu mai mari decât o unghie, de la un magazin de pe Bulevardul Bathgate pe care-l descoperise, și s-a apucat de o nouă nebunie de-a ei, să lipească scoicile pe telefon cu adeziv pentru avioane de la un model vechi din lemn de balsa pe care eu îl lăsasem neterminat. Băga o scobitoare în sticluța cu liant, întindea stropul strălucitor de jur împrejur pe muchia cochiliei și o fixa pe telefon. Până la urmă a acoperit tot telefonul cu scoici, și corpul și receptorul. În principiu nu arăta rău, era o combinație de alb, roz și cafeniu, cu striuri și zimți, ai fi zis că-și pierduse forma sau că forma oricărui lucru se pierde dacă îi dăm prea multă atenție. A lipit scoici și pe cordon, de arăta ca un șirag de lumini subacvatice. Pe mine mă podideau lacrimile când mă uitam la mama mea nebună și-mi aminteam cum îmi vorbise despre ea James J. Hines, ca de-o tânără imigrantă mândră, grijulie și curajoasă. Probabil că o vreme măcar îl înnobilase pe tata iar el îi luminase viața, pentru că nu aveam nicio îndoială că se iubiseră până să ajungă el să se drogheze. Acum aveam destui bani ca să nu mai trebuiască s-o internez nicăieri. Mi-am jurat s-o țin lângă mine și să am grijă de ea cât mai avea de trăit. Dar deocamdată nu făceam niciun pas înainte cu ea, nu reușeam nici măcar s-o conving să lase încolo slujba. La prima vedere nu prea aveam nicio perspectivă îmbucurătoare în fața noastră. Mă simțeam și foarte singur când începea cu ciudățeniile ei cu diferite obiecte – lumânări, fotografii, haine rupte, păpuși dezmembrate și acum scoici. Într-o seară a venit acasă cu un acvariu pentru pești pe care abia l-a cărat pe scări în sus de greu ce era, l-a așezat pe măsuta de lângă canapea îmbujorată toată la față și cu un aer fericit, pe urmă l-a umplut cu apă și cu mare grijă a scufundat telefonul înăuntru. Doamne, cum o mai iubeam pe mama mea nebună, ce frumoasă era, îmi părea atât de rău de ea, aveam impresia că o dezamăgisem, eram convins că ea nu reușea să se schimbe din cauză că eu nu-mi atinsesem până la urmă scopul pentru amândoi. Nu erau de ajuns banii din geanta dosită peste drum, la subsol, nu puteam să cred că răsplăteau toate eforturile mele pe altarul sforărilor intuitive deși, bineînțeles, nu știam câți erau de fapt, chiar și câștigurile de pe o lună modestă ale afacerilor dl-ului Schultz și tot ne-ar fi ajuns să trăim câțiva ani, Dumnezeu mi-e martor că dacă ar fi fost acolo măcar de două ori cât avea mama salariu la spălătorie am fi putut cumpăra absolut tot ce ne trebuia, dar oricum mă îngrijorau cumplit pentru că nu aveam cum să mergem cu ei la bancă și deci trebuia să inventez o metodă de a-i

ține la adăpost întruna și de a-i cheltui cu țărâita, în așa fel încât să nu atragem atenția nimănui, motiv pentru care mi se și păreau o sumă meschină și insuficientă. În mintea mea, dacă era vorba să ne aducă vreo schimbare ne-ar fi adus-o deja până acum, prin simplul fapt de a-i avea. Dar nu ne aduseseră nicio schimbare. Într-un târziu mi-am dat seama că dl. Schultz murise, dar pentru mine banii ăia rămăseseră ai lui. Îi luasem din seif la instrucțiunile d-lui Berman și uite că acum așteptam alte instrucțiuni. Nu-mi găseam acea liniște la care ar fi trebuit să mă aștept dacă mi se împlineau toate visele. Nu puteam vorbi cu nimeni, în ultimă instanță nu știam pe nimeni care să-mi spună dacă procedasem bine. Adevărul e că singurii care ar fi putut aprecia cât de bine mă descurcasem erau morții din fosta mea bandă.

Numai că într-o seară, când m-am dus să cumpăr ziare de la chioșcul de sub trenul suspendat de pe Bulevardul Trei, a apărut brusc un De Soto cu ușile deschise și m-am trezit înconjurat de patru inși, doi ieșiseră din tutungerie în același timp în care alți doi coborau din mașină, toți cu mutrele alea impasibile ale ocupațiilor criminale. Unul dintre ei a făcut un singur semn din cap către portiera deschisă și n-am mai așteptat, mi-am împăturit ziarele sub braț și m-am urcat. M-au dus prin tot orașul până într-o margine a Cartierului de Est. Știam că în niciun caz nu trebuia să intru în panică sau să încep să-mi imaginez cam ce mi s-ar fi putut întâmpla. Am trecut în revistă fiecare pas pe care-l făcusem de un an încoace și nu reușeam să înțeleg de unde Dumnezeu știa despre mine, mă și ferisem acolo pe treptele bisericii ca să nu apuce să mă vadă ca lumea. Abia acum realizez ce greșeală cumplită făcusem nescriindu-i mamei o scrisoare cu instrucțiunea s-o deschidă în caz că într-o bună zi n-aș mai fi venit acasă, n-aș mai fi venit și aș fi murit fără să mai vin acasă la mama.

Mașina a oprit pe o străduță îngustă dintre două blocuri și bineînțeles că nu m-au lăsat să mă uit atent în jur. Am simțit deasupra mea umbrele ca niște zăbrele ale scărilor de incendiu în lumina chioară a străzii. Am urcat pe o verandă și apoi cinci etaje în sus pe scări.

M-am trezit într-o bucătărie sub un bec gol atârnat de tavan, față în față cu omul care câștigase războiul dintre bande și care acum stătea așezat la o măsuță acoperită cu mușama, ca o rudă bogată în vizită. Ceea ce am văzut la el din prima clipă au fost ochii vag întrebători, unul dintre ei lăsat în jos sub pleoapa care-i atârna inertă. Și chiar că avea pielea stricată, se vedea foarte bine, iar cicatricea de sub bărbie era mai albă decât restul pielii. În totul lui tot semăna vag a șopârlă. Cel mai bine îi arăta părul negru ondulat pieptănat și netezit pe spate. Peste costumul de om de afaceri purta un pardesiu perfect croit.

Pălăria și-o pusese pe masă. Avea unghiile manichiurate și mirosea a apă de colonie. După toate aparențele, avea un alt stil de a face rău decât dl. Schultz. Mă simțeam în fața lui ca atunci când mergi câțva timp printr-alt cartier, chiar dacă nu este prea departe de al tău. Mi-a făcut un gest foarte politic cu palma deschisă invitându-mă să iau loc vizavi de el.

— În primul rând, Billy, mi-a spus cu o voce foarte joasă, ca și cum întreaga discuție ar fi fost regretabilă, aș vrea să știi cât de rău ne pare de ce i s-a întâmplat Olandezului.

— Da, domnule, am zis eu îngrozit de faptul că știa cum mă cheamă, nu voiam să figurez în condica lui de nume.

— Am avut cel mai profund respect. Pentru toți. Îi cunoșteam de-atâția ani. Un om ca Irving, mai rar asemenea calități.

— Așa este, domnule.

— Încercăm să aflăm de ce s-a întâmplat treaba asta. Încercăm să-i ținem la un loc pe băieții lui și să strângem câte ceva, înțelegi, pentru văduve și orfani.

— Înțeleg, domnule.

— Dar se dovedește un lucru dificil.

Cămăruța era arhiplină de indivizii care stăteau în spatele meu și în spatele lui. Într-un târziu l-am văzut și pe Dixie Davis, gură-spartă, prăbușit pe un scaun de lemn cu genunchii lipiți și cu mâinile înfipite zdravăn între ei ca să nu-i tremure. Dl. Davis avea niște pete mari întunecate de transpirație la subsuorile costumului lui elegant cu dungi subțiri și era lac de sudoare pe față, ceea ce știam că erau la el semne ale supremei onctuoșități. L-am aruncat o privire cât am putut de fugară, aflasem cine mă deconspirase, cu alte cuvinte tot ce scoteau de la mine era adevărul pe care-l cunoșteau deja și asta putea foarte bine să le sugereze că nu eram destul de deștept sau de parșiv ca să încerc să le ascund ceva.

Apoi m-am concentrat asupra celui care mă interoga. În tot cazul trebuia să stau drept și să mă uit direct în ochii lui, să aflu din atitudinea mea tot atât de mult cât afla din ce-i spuneam.

— Te priveau cu ochi buni, din câte înțeleg.

— Da, domnule.

— S-ar putea să avem nevoie de serviciile unui puști deștept. Măcar te-ai ales și tu din toată povestea cu ce să te lauzi? m-a întrebat el nevinovat, de parcă nu mi-ar fi atârnat viața de un fir de ață.

— Mă rog, am zis eu, abia-mi făceam ucenicia. Intrasem la plată cu o săptămână în urmă și mi se dăduse leafa în avans pe-o lună pentru că mama-i bolnavă. Două sute de dolari. Nu-i am la mine dar pot să-i

scot de la casa de economii mâine dimineață.

Mi-a zâmbit depărtându-și colțurile gurii pentru o clipă și a ridicat mâna.

— N-avem nevoie de leafa ta, băiete. Eu vorbesc de banii din afaceri. Nu-și prea făceau ei afacerile cum se fac afacerile. Mă întrebam dacă ne poți ajuta să dibuim veniturile.

— Mamă, Doamne, am exclamat eu scărpinându-mă în cap, asta mai degrabă dl. Davis se pricepe. Eu tot ce făceam era să mă duc după cafea sau dacă voia câte cineva un pachet de țigări. Nu m-au lăsat niciodată să asist și eu la întruniri sau atunci când se întâmpla câte ceva.

A dat din cap gânditor. Îl simțeam pe Dixie Davis cum se uita la mine, îi simțeam privirea intensă.

— N-ai văzut niciodată banii?

— Ba da, am zis după o clipă de gândire, o dată pe Strada 149. Am văzut cum se număra câștigul dintr-o zi. Eu măturam pe jos. M-a impresionat.

— Te-a impresionat?!

— Da. Aveai ce să visezi după aia.

— Și tu ai visat?

— N-a fost noapte să nu, i-am spus uitându-mă fix la ochiul pleoștit. Dl. Berman mi-a explicat că tot domeniul se schimbă. Că o să fie nevoie de oameni deștepți și calmi, cu maniere elegante și școliți. Așa că vreau să m-apuc din nou de școală și pe urmă să merg la Colegiul Municipal. După aia mai văd eu.

A încuviințat din cap stând nemișcat și uitându-se și el fix în ochii mei câteva momente, pe urmă s-a hotărât:

— Bună idee, asta cu școala, mi-a spus. Poate o să ne mai interesăm de tine când și când, ca să vedem cum te descurci.

După care a ridicat mâna cu palma întoarsă în sus și eu m-am ridicat o dată cu mâna lui. Dixie Davis își acoperise fața cu amândouă mâinile.

— Vă mulțumesc, domnule, i-am spus omului care ordonase să fie omorâți dl. Schultz, dl. Berman, Irving și Lulu. Este o cinste pentru mine să vă cunosc.

M-au condus înapoi nevătămat până pe Bulevardul Trei, m-au lăsat cu mașina exact în fața tutungeriei. Abia atunci m-a cuprins groaza. M-am așezat pe marginea trotuarului. Aveam mâinile negre pentru că-mi transpiraseră și mi se luase pe ele cerneala de la ziarele pe care le ținusem strâns. Mi se citeau în palmă părți de titluri și bucăți de cuvinte. Nu aveam idee ce mă aștepta mai departe. Ori eram liber, ori

aveam zilele numărate. Pur și simplu nu știam. Am sărit în picioare și am luat-o pe străzi. Tremuram tot, dar nu de frică, de furie pe mine însumi că-mi era frică. Las' să mă omoare, mă gândeam. Am ascultat să aud zgomot de motor, n-ar fi putut fi decât mașina tipică a morții care dă colțul scrâșnind din toate roțile și cu geamurile lăsate. Pe urmă am încercat să-mi dau seama ce anume or fi crezut că făcusem eu ca să vrea să mă omoare. Dar nu aveau de gând să mă omoare, aveau de gând să mă supravegheze. Eu așa aș fi făcut dacă n-aș fi știut unde să caut banii.

Adevărul este că aflasem ceva foarte interesant din ziare: averea d-lui Schultz era estimată la o cifră care varia liber între șase și nouă milioane de dolari. Foarte puțini fuseseră depuși în bănci. Însemna că *Unione* nu-i găsisse, încă îi mai căuta, puseseră gheara pe afacere dar voiau și banii, voiau toată afacerea de la zero.

Și mi s-a părut și mie curios, dar de la o clipă la alta m-am înviorat cu totul de atenția fie și-atât de periculoasă pe care mi-o acorda un alt om mare, m-am gândit că poate într-adevăr aveam zilele numărate, dar spiritul meu de competiție s-a trezit din nou la viață chiar dacă eram conștient că beneficiaș de moartea întregii bande într-un mod sinistru, că mă foloseam de moartea lor. Iată că nu se jucase ultima carte, jocul mergea înainte, banii nu mor niciodată, banii sunt eterni iar dragostea față de ei nu cunoaște limite. Am așteptat câteva zile, după care am pătruns în subsolul lui Arnold Gunoi în timp ce el era plecat după prospecțiuni, mi-am făcut un adăpost pentru cazul în care ar fi intrat cineva și în aerul ăla cenușiu, cu copiii tropăindu-mi deasupra capului, mi-am numărat banii din geanta de piele de crocodil. A durat mult timp până i-am numărat, erau mult mai mulți decât crezusem eu și am să menționez cifra exactă pentru că mi-au trebuit câteva ore ca să le dau de capăt, erau trei sute șaiszeci și două de mii una sută și doisprezece dolari, atâta luasem din seif și depozitasem acolo sub toate acele bucăți de cărucioare, ziare vechi, jucării stricate, arcuri de paturi, tuburi de burlane, pungi de hârtie pline cu încălțări, haine zdrențuite, oale, cratițe, pătrate de geam, piese de mașini, lămpi cu acetilenă, șurubelnițe și ciocane fără mânere, ferăstraie fără dinți, cutii de pantofi pline cu surprize de la gumele de mestecat, sticle, borcane, biberoane, cutii de trabucuri pline cu suzete, mașini de scris, bucăți de saxofoane, pâlnii de trompete, tobe fără piele, corni îndoțiți, ocarine sparte, băte de baseball, corăbii miniaturale în sticle crăpate, căști de înot, pălării și insigne de cercetași, ecusoane din campaniile electorale, taburete șchioape, triciclete descentrate, colecții de timbre coșcovite și scobitori cu stegulețele tuturor țărilor de pe lumea asta.

Bineînțeles că după aceea m-am aplecat din nou asupra foilor unde notasem ultimele spuse ale d-lui Schultz, le-am studiat și mi-am descoperit în ele visul, acela al vieții ca o răsplată copioasă, fusesem mult prea nerăbdător, iată, o soartă măreață mi se desfășura la picioare, se desfășura, se rostogolea în valuri și țâșnea la lumină precum planeta când înflorește, parcă auzeam vocea d-lui Schultz zicând *capabil băiat, capabil băiat* și zău că eram, Doamne, Dumnezeule, pentru că în frazele lui am descoperit grămezi de bani, bani izvorâți din patima lui delirantă și încriptăți în ea ca într-o ghicitoare spusă de un nebun, am studiat transcrierea aia făcută cu mâna mea și am aflat din ea ce-mi spusese, îmi spusese că existau bani pentru doamna Schultz și pentru copiii lui undeva unde ei știau să-i găsească dacă înțelegeau sensul vieții și al geniului lui, de ce-i plăcea să le mai adauge sare și piper pe măsură ce-i treceau anii, în așa fel încât să rezulte din etapele carierei lui de bandit ca și din persoanele de care se înconjura.

Ca să verific propoziția respectivă, l-am luat cu mine într-o seară pe Arnold Gunoi, după ce săptămâni întregi stătusem cuminte la școală ca să dau de înțeles că nu merita să fiu urmărit, și am forțat un lacăt la vechiul depozit de bere părăsit de pe Bulevardul Parcului pe unde mă aținusem eu pe vremuri jonglând, am coborât la subsol în timp ce toată șandramaua se zdruncina de trecerea unui tren, într-o beznă atât de neagră de-ai fi zis că se stinseseră și focurile în lad, cu șobolanii frecându-se de gleznele noastre în umezeala aia care povestea istoria comerțului cu bere, și acolo am găsit, printre rahați și resturi mai ceva ca-n visele lui Gunoi, la lumina slabă a lanternei lui, un butoiăș ermetic închis, plin ochi cu moneda Statelor Unite ale Americii, pe care tot el l-a târât până afară, l-a încărcat pe un cărucior și a pornit cu el înspre casă peste pietre, în timp ce eu mergeam înaintea lui și mă ascundeam în umbra tuturor colțurilor, și începând cu acel miez de noapte am devenit asociații unei întreprinderi pe acțiuni care funcționează și astăzi.

Ceea ce nu înseamnă că mă declaram satisfăcut că asta ar fi fost tot, de ce fusese mai hăituit de aceea și-i strânsese mai abitir pentru el – nu-l cunoșteam eu?! Am studiat din nou discursul acelei fantome care vorbise cu vocea lui, așa cum mi-l notasem eu, și o dată în plus am aflat ce-mi spusese, îmi spusese că pe măsură ce lumea strângea cercul în jurul lui el își strângea averea lângă el, că de ce i se înrăutățea situația de aceea o aduna mai tare la pieptul său, o fereca pe toată ca pe acțiuni, ca pe obligațiuni, ca pe jetoanele de la masa de joc, o ținea din ce în ce mai mult lângă el pe zi ce trecea, pe măsură ce traiectoria

lui devenea mai nesigură. În cele din urmă o stocase într-un loc unde nimeni nu și-ar fi închipuit că el călcase vreodată și dacă se întâmpla să nu mai poată ajunge la ea, atunci ar fi murit o dată cu el, atâta doar, dacă nu se găsea cineva destul de șmecher s-o găsească.

Bun, deci acum, că știam tot, și fiindcă acest tot dă naștere de obicei unei discreții riguroase, mi-am reluat școala de-a binelea, doar așa mi se spusese, că era o idee bună, și deși nu-mi era deloc ușor să pun stavilă elanului care-mi dădea ghes, am stat cuminte în clasele alea și mi-am văzut de învățatură și după orele de școală lucram ostentativ la o pescărie pentru cinci dolari pe săptămână purtând un șorț alb decorat în fiecare zi cu petele de sânge obișnuite și așa, plecând de la premiza că în orice moment puteam fi urmărit, am așteptat momentul oportun.

N-a trecut bine un an de la moartea d-lui Schultz și omul cu pielea stricată a fost el însuși inculpat și adus în fața justiției de către același Thomas E. Dewey, și apoi băgat la închisoare. De-acum învățasem destule despre viața de bandă ca să știu că o dată ce se adapta schimbărilor prioritățile se modificau, problemele se redefiniuau și apăreau alte chestiuni de importanță vitală în lumea crimei. De aceea aș fi putut foarte bine să plec imediat la țară fără să mă deranjeze nimeni. Dar nu mă grăbeam. Numai eu știam ce știam. Iar lecțiile de la școală îmi înlesniseră un fel de revelație, și anume că trăiam de fapt în cercuri mult mai largi ale lumii gangsterești decât visasem vreodată, într-un imperiu gangsteresc pe lung și pe lat. Adevăr care a ieșit la iveală după câțiva ani, când a izbucnit războiul al doilea mondial, dar deocamdată aveam inspirație și m-am hotărât să excelez și la studii după cum mai demult la filaj și la trădare, am trecut la liceul Harris Townsend din Manhattan pentru elevii excepționali printre care ajunsesem destul de orgolios ca să nu mă mai mir că mă număram și eu, și apoi am făcut un salt și mai mare la un colegiu din Divizia de Fotbal pe care aș prefera să nu-l mai numesc, unde mi-am plătit singur studiile în rate calculate ca să pară suportabile și de unde am absolvit într-un târziu cu lauri și cu un brevet de instructor pentru ofițeri, cu grad de sublocotenent în Armata Statelor Unite.

În 1942, omul cu pielea stricată a fost grațiat de guvernatorul Thomas E. Dewey – care pe vremea când era procuror îl băgase la pușcărie – și deportat în Italia în semn de mulțumire pentru ajutorul pe care pasămite l-ar fi dat la curățarea docurilor New York-ului de sabotorii naziști. Numai că pe vremea respectivă eu însumi îmi făceam datoria patriotică peste ocean și tot așa, cu una cu alta, abia după ce m-am întors acasă în 1945 am putut să-mi recuperez tezaurul. Prea

multe nu mai am de spus despre treaba asta și chiar dacă vreun cititor sau cititoare cu mintea hoată și-a dat deja seama probabil, că doar oricine știe cât fac doi și cu doi, mie oricum îmi este egal pentru că evident că m-am dus și-am recuperat totul, era exact unde mă așteptam s-o găesc, întreaga avere lipsă a d-lui Schultz despre care până în ziua de azi toată lumea a crezut că se pierduse definitiv. Se afla sub formă de snopuri de certificate de tezaur și de teancuri de bancnote noi-nouțe de cea mai nobilă speță, vorba d-lui Hines care le iubea atât de mult, toate împachetate în saci de poștă și îndesate într-un seif. În sinea mea de veteran am fost profund mișcat de pitorescul antebelic al imaginii, parcă ar fi fost prada unui pirat, un monument al unei pofte de viață străvechi, când mă uitam la ele aveam aceleași sentimente ca în fața unor portrete vechi sau ascultând înregistrările unor cântăreți dispăruți dar încă la modă. Sentimente care nu m-au împiedicat să iau totul cu mine.

Îmi dau seama însă că am ajuns aproape de finalul acestei povestiri despre aventurile mele ca adolescent. Cine sunt eu azi ca adult și cu ce mă ocup, dacă mai fac parte sau nu din cercurile criminale, unde și cum trăiesc sunt lucruri care trebuie să rămână secretul meu, pentru că mă bucur de un anumit renume. Mărturisesc totuși că de la punerea mea în posesie am încercat de multe ori să azvârl toate numerele în sus și să le las să cadă înapoi sub formă de litere, în așa fel încât să ia naștere o carte nouă, într-un nou limbaj al existenței. Cu alte cuvinte, ceea ce-mi spusese dl. Berman că s-ar putea să se întâmple odată și odată, gestul pervers al unui om al cifrelor, să le arunci pe toate în sus cu tot cu imagistica lor, și cuneiformele, și hieroglifele, și calculele, și viteza luminii, toate numerele și fracțiile, numerele raționale și iraționale, numerele pentru mărimi finite și numărul nimicului. Dar ori de câte ori am făcut treaba asta l-am obținut pe același Billy Bathgate în care m-am ascuns eu însumi și se pare că așa și trebuie să fie și am început să-mi cam pierd încrederea că șmecheria asta e realmente posibilă.

O anumită consolare pentru mine ar fi, de pildă, aceea că am spus aici adevărul curat despre întreaga mea viață alături de Schultz Olandezul, chiar dacă pe ici-pe colo povestirea mea nu concordă cu ce veți citi în colecțiile vechi de ziare. Am spus adevărul celor exprimate în cuvinte și adevărul celor nespuse, dar care rezidă în cuvinte.

Mai am un singur lucru de spus și l-am lăsat la urmă pentru că este motorul întregii mele amintiri, un eveniment care nu mă absolvă pe mine adolescentul de atunci, dar poate că amână pentru o clipă alungarea mea din rai de către cititor. Numai când mă gândesc la el

cad în genunchi drept recunoștință, îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru viața pe care mi-a dat-o și pentru bucuria conștiinței mele, îl laud și cu umilință îi mulțumesc pentru viața mea criminală și pentru toată teroarea existenței mele. În primăvara de după moartea d-lui Schultz, mama și cu mine ne-am mutat într-un apartament de cinci camere la ultimul etaj, sus de tot, într-un bloc așezat cu fața spre sud, de unde se vedea minunăția de copaci, alei, pajiști și locuri de joacă ale Parcului Claremont. Într-o sâmbătă dimineață, era în luna mai, a bătut cineva la ușă, un șofer în uniformă gri-deschis care ținea de toarte un coș de paie și mie nu știu ce mi-a trecut prin minte că ar fi putut fi, rufe de la spălat sau așa ceva, dar mama a trecut pe lângă mine, a luat coșul ca și cum l-ar fi așteptat, drept care șoferul s-a simțit vizibil ușurat, pentru că până atunci avusese pe față o expresie de maximă îngrijorare, dar mama era de-acum mult mai decisă și stăpână pe ea însăși, purta o rochie neagră simplă care se potrivea cu statura ei, și pantofi eleganți asortați, și ciorapi, iar părul și-l tăiasse și-l purta pieptănat simpatic, ca o aură pentru chipul ei frumos și senin, mama a luat deci copilul, pentru că bineînțeles despre el era vorba, fiul meu cu Drew Preston, am știut din clipa în care l-am văzut, și l-a adus în apartamentul nostru plin de soarele dimineții și l-a culcat în căruciorul de răchită plin de găuri pe care-l luase cu ea de la vechea locuință. În acel moment am simțit că universul intrase pe adevăratul lui făgaș și că adio viața mea de puștan.

Bineînțeles că a urmat o întreagă tevatură, a trebuit să ieșim să cumpărăm biberoane și scutece pentru că musafirul nu ne venise cu instrucțiuni de folosire iar mamei i-a luat ceva timp până să-și aducă aminte ce trebuia făcut când plângea și dădea din mânuțe, dar ne-am obișnuit cu el destul de repede și parcă văd și acum cu ce plăcere mergeam cu el înapoi în Bronx-Est și-l plimbam cu căruciorul pe la soare pe Bulevardul Bathgate, printre negustorii care-și trâmbețau prețurile și tarabele încărcate cu piramide de portocale, de struguri, de piersici, de pepeni, pe lângă brutăriile cu pâine caldă în vitrine care aveau ventilatoare electrice în geamlăcurile de deasupra intrării și răspândeau miros de pâine fierbinte peste toată strada, prin fața lăptăriei cu butoaiile ei de unt și lădițele de lemn cu brânză de țară, prin fața măcelarului care purta un pulover gros pe sub șorț și ieșea din camera frigorifică împachetând teancul de cotlete în hârtie cerată, prin fața florăresei de la colț care-și stropea snopurile de flori tăiate din vase, printre copiii care alergau peste tot, printre babele care-și cărau bleotocărind sacoșele pline cu verdețuri și pui, printre fetele adolescente care-și etalau pe spate umerase cu rochii albe, printre camionagiii în maieu care-și descărcau mărfurile, printre toate

claxoanele care clănțăneau în orașul ăla mustind de viață care venea în întâmpinarea noastră ca pe vremuri, când eram fericiți, până s-o șteargă tata, când mergeam ca o familie să ne plimbăm prin piața asta, prin acest bazar al vieții care era Bathgate pe vremea lui Schultz Olandezul.

[1] Sven Birkerts, *American Energies*, New York, William Morrow & Co., 1992, p. 24.

[2] Vezi Hayden White, „The Historical Text as Literary Artifact”, comunicare prezentată la Colocviul de Literatură Comparată, Universitatea Yale, 24 ianuarie 1974; publicată în *Clio*, an III, nr. 3 (1974).

[3] Fredric Jameson, în conversația cu Anders Stephanson, publicată în vol. *Universal Abandon? The Politics of Postmodernism*, ed. Andrew Ross, Minneapolis, University of Minnesota Press, 1988, p. 20.

[4] Vezi Geoffrey H. Hartman, „Literary Commentary as Literature”, în vol. *Criticism in the Wilderness*, New Haven, Yale University Press, 1981, pp. 153-4.

[5] C.G.: *Coast Guard*, paza de coastă (n.tr.).

[6] Interdicție de producere, comercializare și transport al băuturilor alcoolice pe întreg teritoriul Statelor Unite, instituită în 1919 împotriva consumului excesiv de alcool, cauza principală a crimei și sărăciei. La această explicație se adăuga necesitatea ivită după primul război mondial, de a îndrepta spre producția alimentară cerealele ce urmau a fi utilizate în distilerii. Practic, măsura s-a dovedit imposibil de aplicat pe scară largă, datorită exploziei comerțului ilicit cu alcool. A fost abolită în 1933 (n.tr.).

[7] Perioadă de colaps economic mondial de la începutul anilor '30, declanșată de scăderea vertiginoasă a prețurilor la Bursa din New York în 1929 și care a provocat, în cascadă, o evoluție dezastruoasă: mii de firme au dat faliment, producția industrială s-a redus, producătorii agricoli au sărăcit, șomajul a căpătat proporții de masă, comerțul internațional s-a blocat aproape complet. Programul *New Deal* din 1934 al președintelui F. D. Roosevelt a generat o redresare economică treptată. În Germania, unul dintre efectele depresiunii economice a fost ascensiunea la putere a lui Adolf Hitler (n.tr.).

[8] *William Tecumseh Sherman* (1820-1891), general nordist în Războiul de Secesiune (1861-1865). A cucerit în 1864 capitala Georgiei, Atlanta, apoi a executat un marș forțat până la țărmul oceanului, tăind în două Confederația, campanie care a contribuit decisiv la înfrângerea acesteia (n.tr.).

[9] *Charles Augustus Lindbergh* (1902-1974), aviator american care în 1927 a traversat cel dintâi Oceanul Atlantic într-un zbor nonstop pe ruta New York-Paris. La revenirea în Statele Unite i s-a făcut o primire triumfală (n.tr.).

[10] *William Harrison Dempsey* (1895-1983), boxer american, campion mondial al categoriei grele între 1919 și 1926, celebru pentru loviturile sale necruțătoare care i-au asigurat săli pline și mari succese de casă (n.tr.).

[11] Sistem de scriere destinat nevăzătorilor, cu puncte în relief, inventat de francezul Louis Braille (1809-1852) care și-a pierdut vederea la trei ani (n.tr.).

[12] *five-and-ten* (sau *five-and-dime*) *store* = magazin general în care toate mărfurile se vând la prețurile de cinci sau zece cenți (n.tr.).

[13] Asociație a veteranilor din războaiele purtate de Statele Unite (n.tr.).

[14] Insulă pe care se întinde o parte a unuiu dintre cele cinci cartiere ale New York-ului, Richmond, în cea mai mare parte rezidențial (n.tr.).

[15] Personajul principal din romanul pentru copii *Micul Lord Fauntleroy*, publicat în 1886 de Frances Hodgson Burnett (n.tr.).

[16] Aluzie la tunul german de mare calibru utilizat pentru prima oară la bombardarea Parisului în 1918 de la o distanță de aproape 100 km, poreclit

Dicke Bertha, adică „Bertha cea grasă”, după numele Berthei Krupp, fiica industriaşului german Krupp din Essen (n.tr.).

[17] Permisie de a se imprima o carte, acordată, în Evul Mediu, de autoritatea ecleziastică sau de Universitate. în lb. latină, „să fie imprimat” (n.tr.).

[18] *Young Men's Christian Association*, Asociația tinerilor creștini (n.tr.).

[19] Șir de munți în nordul statului New York care domină un platou glaciatic brăzdat de defilee, cascade și numeroase lacuri, înălțimea maximă fiind atinsă de vârful Marcy, 1629 m (n.tr.).

[20] Aluzie la masacrarea populației civile de către trupele japoneze care au invadat în 1931 Manciuria, regiune din nord-estul Chinei (n.tr.).

[21] Numele mai multor sfinți celebrați la 14 februarie, zi în care legenda afirmă că păsările își aleg perechea de peste an; de aici, sărbătoare care oferă prilejul de a lega cunoștințe și de a face declarații de dragoste (n.tr.).

[22] Cocktail care conține whisky, vermut, bitter etc. (n.tr.).

[23] În lb. engleză, *mug* = mutră, bot, deci *mugsy* = mutriță, botic (n.tr.).

[24] *Fiorello Henry La Guardia* (1882-1947), om politic american, deputat în Camera Reprezentanților (1917-1921 și 1923-1933), apoi primar al New York-ului (1933-1945). În această din urmă calitate a luptat împotriva corupției funcționarilor municipali și a sprijinit inițiativele de ameliorare a vieții civile (n.tr.).

[25] Tip de porțelan fin englezesc realizat de *Josiah Wedgwood* (1730-1795) și de urmașii lui, până în zilele noastre (n.tr.).

[26] *Tammany Hall*, sediul organizației din New York a Partidului Democrat, celebră în anii 1930-70 pentru corupția sa politică prin mituiri și sisteme clientelare (n.tr.).